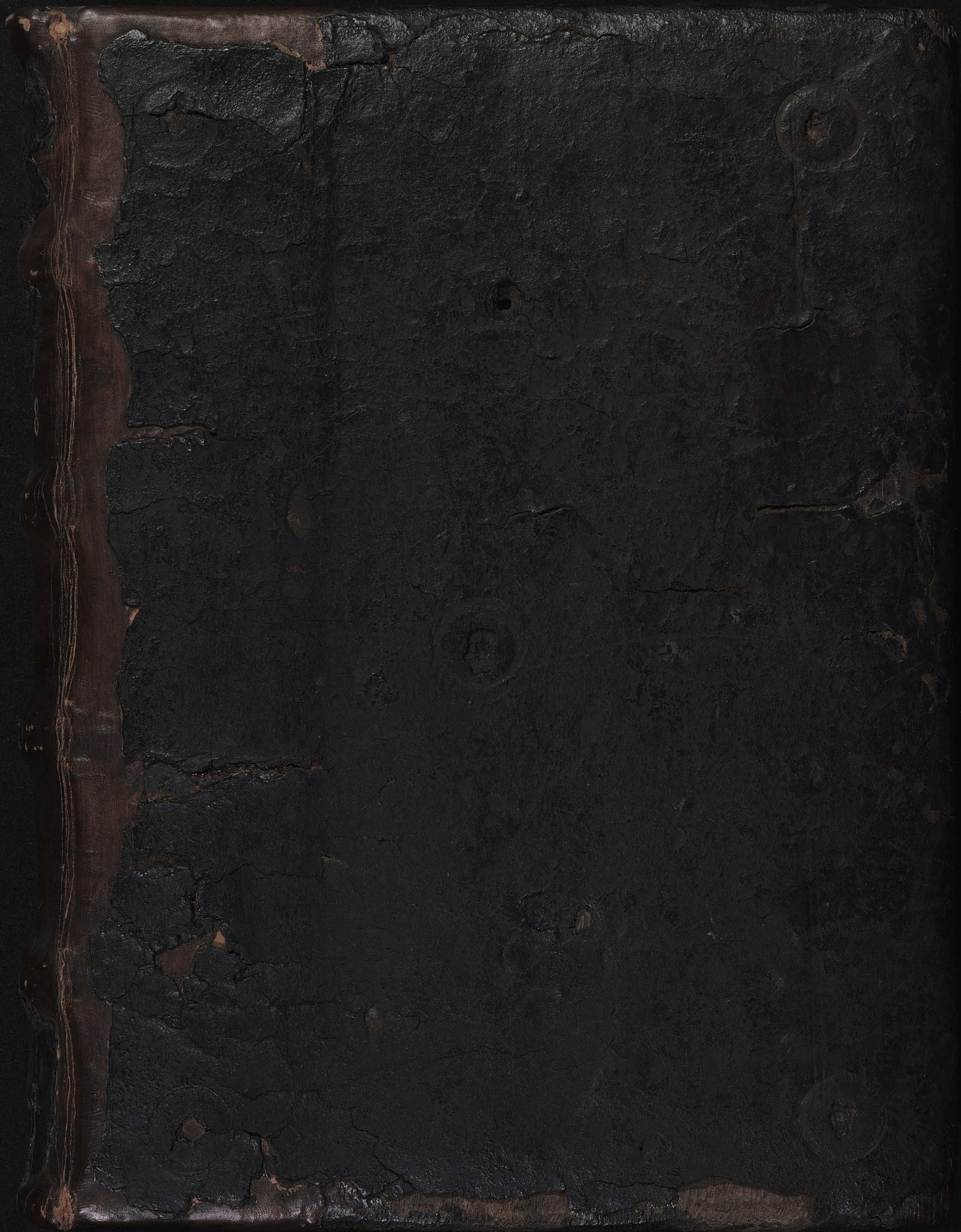

I

[illegible] amorem deo n[on] posse
[illegible]biles fient diantes nec
placet h[ec] amor non est karitas
s[ed] stulticia / omnes modis deum
diligere fides s[ecundu]m nos [illegible]pos
[illegible] vicia non diligamus
p[ro]ximi malum karitas est plus
meliorem diligere instru[mentu]m est
[illegible] diligendi s[ecundu]m homines
ut hanitas [illegible] vicium
[illegible] [illegible] karitas [illegible]
ut deum diligamus ex toto cor[de]
[illegible] et ex tota mente et ex totis
viribus [illegible] singularis [illegible]
[illegible] diligamus et p[ro]ximum
[illegible] nos in [illegible]
[illegible] mandet tota lex p[ro]phe
[illegible] karitate
[illegible] deus est [illegible] est karitas
et [illegible] manet in [illegible]
[illegible] in celo [illegible]
[illegible] in celo [illegible] karitas
[illegible] ubi karitas
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] cognoscat [illegible]
sed [illegible] voluntas
[illegible] facite [illegible]
qui non [illegible] karitate [illegible]
[illegible] diabolica [illegible] nec
[illegible] deus vobiscum [illegible]
[illegible] deo [illegible]
[illegible] deo [illegible] filii
[illegible] vos [illegible] tempore [illegible]
nem [illegible] gratiam dei

accipiatis [illegible] dei [illegible]
[illegible] p[er] mortem filii [illegible]
tempore isto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pro
tempore [illegible] dies
homines [illegible]
[illegible] vita [illegible]
[illegible] mors [illegible]
mortem [illegible] descendit
cum [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] dies [illegible]
et in [illegible] descendit ad
[illegible] [illegible]
illum [illegible] et ut homines
[illegible] mala [illegible]
[illegible] mors [illegible]
[illegible]
isto [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
in [illegible] tenebris [illegible]
[illegible] in tenebris
[illegible]
[illegible] in tenebris
et illuminat omnem hominem
venientem in hunc mundum
[illegible] lux [illegible]
tenebre [illegible] non [illegible]
[illegible] accedentes
[illegible]

[illegible]

Matheus ex iudea sicut in ordine primus ponitur sicut ewangelium in iudea primus scripsit. Cuius vocatio ad deum ex publicanis actibus fuit duorum in generatione christi principia presumens. Unius cuius prima circumcisio in carne, alterius cuius secundum cor electio fuit et ex utrisque in patribus christus. Sicque quaternario numero triformiter posito principium a credendi fide in electionis tempus porrigens et ex electione usque in transmigrationis diem dirigens atque a transmigratione usque ad christum diffiniens decursam adventus domini ostendit generationem ut et numero satisfaciens et tempori et se quod esset ostenderet et dei opus in se monstrans. Et iam in hiis quorum genus posuit christi operantis a principio testimonium non negaret. Quarum omnium rerum tempus ordo numerus dispositio vel ratio quod fidei necessarium est deus christus est qui factus est ex muliere factus sub lege natus ex virgine passus in carne omnia in cruce fixit ut triumphans ea in semetipso resurgens in corpore et patris nomen in patribus filio et filii nomen patri restituens in filiis sine principio sine fine ostendens unum se cum patre esse quia unus est. In quo evangelio utile est desiderantibus deum sic prima vel media vel perfecta cognoscere ut et vocationem apostoli et opus evangelii et dilectionem dei in carne nascentis per universa legentes intelligant atque id in eo in quo apprehensi sunt et apprehendere expetunt recognoscant. Nobis enim hoc in studio argumenti fuit et fidem facte rei tradere et operantis dei intelligendam diligenter dispositionem querentibus non tacere. Explicit argumentum.

Ca. primum

Liber generationis ihesu christi filii david filii abraham. Abraham genuit ysaac. Ysaac autem genuit iacob. Iacob autem genuit iudam et fratres eius. Iudas autem genuit phares et zaram de thamar. Phares autem genuit esrom. Esrom autem genuit aram. Aram autem genuit aminadab. Aminadab autem genuit naason. Naason autem genuit salmon. Salmon autem genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth ex ruth. Obeth autem genuit iesse. Iesse autem genuit david regem. David autem rex genuit salomonem ex ea que fuit urie. Salomon autem genuit roboam. Roboam autem genuit abiam. Abias autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Iosaphat autem genuit ioram. Ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit ioatham. Ioatham autem genuit achaz. Achaz autem genuit ezechiam. Ezechias autem genuit manassen. Manasses autem genuit amon. Amon autem genuit iosiam. Iosias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis. Et post transmigrationem babilonis iechonias genuit salathiel. Salathiel autem genuit zorobabel. Zorobabel autem genuit abiud. Abiud autem genuit eliachim. Eliachim autem genuit azor. Azor autem genuit sadoch. Sadoch autem genuit achim. Achim autem genuit eliud. Eliud autem genuit eleazar. Eleazar autem genuit mathan. Mathan autem genuit iacob. Iacob autem genuit ioseph virum marie de qua natus est ihesus qui vocatur christus. Omnes ergo generationes ab abraham usque ad david generationes quatuordecim. Et a david usque ad transmigrationem babilonis generationes xiiii. Et a transmigratione babilonis usque ad christum generationes quatuordecim. Christi autem generatio sic erat. Cum esset desponsata mater ihesu maria ioseph antequam convenirent inventa est in utero habens de spiritu sancto. Ioseph autem vir eius cum esset iustus et nollet eam traducere voluit occulte dimittere eam. Hec autem eo cogitante ecce angelus domini in sompnis apparuit ei dicens

Novum testamentum cum opusculis diversorum auctorum.

Aut. Evangelica

Ioseph fili David noli timere accipere mariam
coniugem tuam. Quod enim in ea natum est
de spiritu sancto est. pariet autem filium et vocabis
nomen eius ihesum. Ipse enim salvum faciet
populum suum a peccatis eorum. Hoc autem totum
factum est ut adimpleretur quod dictum est a domino
per prophetam dicentem. Ecce virgo in utero
habebit et pariet filium et vocabunt
nomen eius emmanuel. quod est interpretatum
deus nobiscum. Exurgens autem ioseph
a sompno fecit sicut precepit ei angelus
domini. Et accepit coniugem suam et non
cognoscebat eam donec peperit filium
suum primogenitum. Et vocavit nomen
eius ihesum. Capitulum ii

Cum ergo natus esset ihesus in beth-
leem iude in diebus herodis
regis ecce magi ab oriente vene-
runt ierosolimam dicentes. Ubi est qui
natus est rex iudeorum. Vidimus enim
stellam eius in oriente et venimus
adorare eum. Audiens autem herodes
rex turbatus est et omnis ierosolima
cum illo. Et congregans omnes principes
sacerdotum et scribas populi sciscitabatur
ab eis ubi christus nasceretur. At illi
dixerunt ei in bethleem iude. Sic enim scriptum
est per prophetam. Et tu bethleem terra
iuda nequaquam minima es in principibus
iuda. ex te enim exiet dux qui regat
populum meum israel. Tunc herodes clam
vocatis magis diligenter didicit ab eis
tempus stelle que apparuit eis. Et mittens
illos in bethleem dixit. Ite et interroga-
te diligenter de puero et cum inveneritis
renunciate michi ut et ego veniens adorem
eum. Qui cum audissent regem abierunt.
Et ecce stella quam viderant in oriente
antecedebat eos usque dum veniens
staret supra domum ubi erat puer. Vi-
dentes autem stellam gavisi sunt gaudio
magno valde. Et intrantes domum in-
venerunt puerum cum maria matre eius.
Et procidentes adoraverunt eum. Et aper-
tis thesauris suis obtulerunt ei munera
aurum thus et mirram. Et responso
accepto in sompnis ne redirent ad herodem
per aliam viam reversi sunt in regionem suam.
Qui cum recessissent ecce angelus domini appa-
ruit in sompnis ioseph dicens. Surge et
accipe puerum et matrem eius et fuge in
egyptum et esto ibi usque dum dicam tibi. fu-
turum est enim ut herodes querat puerum
ad perdendum eum. Qui consurgens accepit puer-
um et matrem eius nocte et secessit in egyptum
et erat ibi usque ad obitum herodis. ut impleretur
quod dictum est a domino per prophetam dicentem. Ex
egypto vocavi filium meum. Tunc herodes
videns quoniam illusus esset a magis iratus est
valde. Et mittens occidit omnes pueros qui
erant in bethleem et in omnibus finibus eius
a bimatu et infra secundum tempus quod exqui-
sierat a magis. Tunc adimpletum est quod dictum
est a domino per ieremiam prophetam dicentem. Vox
in rama audita est ploratus et ululatus
multus. rachel plorans filios suos et no-
luit consolari quia non sunt. Defuncto autem he-
rode ecce apparuit angelus domini in sompnis
ioseph in egypto dicens. Surge et accipe
puerum et matrem eius et vade in terram
israel. Defuncti sunt enim qui querebant animam
pueri. Qui consurgens accepit puerum
et matrem eius et venit in terram israel. Au-
diens autem quod archelaus regnaret in iudea
pro herode patre suo timuit illuc ire. Et admo-
nitus in sompnis secessit in partes galilee.
Et veniens habitavit in civitate que
vocatur nazareth ut adimpleretur quod dictum
est per prophetas quia nazareus vocabitur.

In diebus autem illis venit Capitulum iii
iohannes baptista predicans in deserto
iudee et dicens. Penitenciam agite
appropinquabit enim regnum celorum. Hic est enim
de quo dictum est per ysaiam prophetam dicen-
tem. Vox clamantis in deserto. parate
viam domini rectas facite semitas eius.
Ipse autem iohannes habebat vestimentum
de pilis camelorum et zonam pelliciam
circa lumbos suos. Esca autem eius
erat locuste et mel silvestre. Tunc exibat
ad eum omnis ierosolima et omnis iudea et omnis
regio circa iordanem et baptizabantur ab eo
in iordane confitentes peccata sua. Videns
autem multos phariseorum et saduceorum
venientes ad baptismum suum dixit eis

progenies viperarum quis ostendit vobis fuge-
re a ventura ira facite ergo fructum dignum peni-
tencie et ne velitis dicere inter vos patrem
habemus abraham dico enim vobis quia potens
est deus de lapidibus istis suscitare filios
abrahe Iam enim securis ad radicem arborum po-
sita est Omnis enim arbor que non facit
fructum bonum excidetur et in ignem mittetur
Ego quidem baptizo vos in aqua in penite-
nciam qui autem post me venturus est fortior
me est cuius non sum dignus calciamenta
portare Ipse vos baptizabit in spiritu sancto
et igni Cuius ventilabrum in manu sua
et permundabit aream suam et congregabit
triticum suum in horreum paleas autem comburet
igni inextinguibili Tunc venit ihesus
a galylea in iordanem ad iohannem ut baptiza-
retur ab eo Iohannes autem prohibebat eum dicens
Ego a te debeo baptizari et tu venis ad
me Respondens autem ihesus dixit ei Sine
modo Sic enim decet nos implere omnem
iusticiam Tunc dimisit eum Baptizatus autem
ihesus confestim ascendit de aqua Et ecce
aperti sunt ei celi et vidit spiritum dei
descendentem sicut columbam et venientem
et manentem super se Et ecce vox de celo
dicens hic est filius meus dilectus in quo
michi bene complacuit Ca. iiij

Tunc ihesus ductus est a spiritu sancto in
desertum ut temptaretur a diabolo
Et cum ieiunasset quadraginta diebus
et quadraginta noctibus postea esuriit
Et accedens temptator dixit ei Si
filius dei es dic ut lapides isti
panes fiant Qui respondens dixit
Scriptum est Non in solo pane vivit
homo sed in omni verbo quod procedit de ore
dei Tunc assumpsit eum dyabolus in sanctam
civitatem et statuit eum super pinnaculum
templi et dixit ei Si filius dei es
mitte te deorsum Scriptum est enim Quia
angelis suis mandavit de te et in manibus
tollent te ne forte offendas ad la-
pidem pedem tuum Ait illi ihesus rursum
Scriptum est Non temptabis dominum
deum tuum Iterum assumpsit eum dyabolus
in montem excelsum valde et ostendit
ei omnia regna mundi et gloriam eorum
et dixit illi Hec omnia tibi dabo si
cadens adoraveris me Tunc dicit ei
ihesus Vade sathana Scriptum est enim Dominum
deum tuum adorabis et illi soli servies
Tunc reliquit eum dyabolus et ecce angeli
accesserunt et ministrabant ei Cum autem
audisset ihesus quod iohannes traditus esset
secessit in galileam Et relicta civitate
nazareth venit et habitavit in capharna-
um maritima in finibus zabulon
et neptalim ut adimpleretur quod dictum
est per ysaiam prophetam Terra zabulon
et terra neptalim via maris trans iorda-
nem galylee gencium populus qui ambula-
bat in tenebris vidit lucem magnam et
sedentibus in regione et umbra mor-
tis lux orta est eis Exinde cepit ihesus
predicare et dicere penitenciam agite appro-
pinquabit enim regnum celorum Ambulans
autem ihesus iuxta mare galilee vidit
duos fratres qui vocatur petrus et an-
dream fratrem eius mittentes rete
in mare Erant enim piscatores Et
ait illis Venite post me faciam
vos fieri piscatores hominum At illi conti-
nuo relictis retibus secuti sunt eum
Et procedens inde vidit alios duos
filios zebedei iacobum et iohannem fratrem
eius in navi cum zebedeo patre eorum
reficientes recia sua et vocavit eos
Illi autem statim relictis retibus et patre se-
cuti sunt eum Et circuibat ihesus totam
galyleam docens in synagogis eorum et pre-
dicans ewangelium regni et sanans omnem
languorem et omnem infirmitatem in populo Et
abiit opinio eius in totam syriam
et obtulerunt ei omnes male habentes
variis languoribus et tormentis comprehensos
et qui demonia habebant et lunaticos
et paraliticos et curavit eos Et secute sunt
eum turbe multe de galylea et decapoli
et de iherosolimis et iudea et de trans iordanem

Videns autem ihesus turbas ascendit Ca.m v
in montem Et cum sedisset accesse-
runt ad eum discipuli eius et aperiens
os suum docebat eos dicens Beati
pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum
Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram
Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur
Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam
quoniam ipsi saturabuntur Beati misericordes

quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Beati pacifici quoniam ipsi filii dei vocabuntur. Beati qui persecucionem paciuntur propter iusticiam quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati estis cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint homines et dixerint omne malum adversum vos mencientes propter me. Gaudete et exultate quoniam merces vestra copiosa est in celis. Sic enim persecuti sunt prophetas qui fuerunt ante vos. Vos estis sal terre. Quod si sal evanuerit in quo salietur? ad nichilum valet ultra nisi ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio sed super candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant vestra bona opera et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Nolite putare quoniam veni legem solvere aut prophetas. non veni solvere legem sed adimplere. Amen quippe dico vobis donec transeat celum et terra iota unum aut unus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum. Dico autem vobis quia nisi habundaverit iusticia vestra plusquam scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum. Audistis quia dictum est antiquis. Non occides. qui autem occiderit reus erit iudicio. ego autem dico vobis quia omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo racha reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue reus erit gehenne ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te relinque ibi munus tuum ante altare et vade prius reconciliari fratri tuo et tunc veniens offeres munus tuum. Esto consenciens

adversario tuo cito dum es in via cum eo ne forte tradat te adversarius iudici et iudex tradat te ministro et in carcerem mittaris. Amen dico tibi non exies inde donec reddas novissimum quadrantem. Audistis quia dictum est antiquis. Non mechaberis. Ego autem dico vobis quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dexter scandalizat te erue eum et proice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te abscide eam et proice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum eat in gehennam. Dictum est autem quicumque dimiserit uxorem suam det illi libellum repudii. Ego autem dico vobis quia omnis qui dimiserit uxorem suam excepta fornicacionis causa facit eam mechari. Et qui dimissam duxerit adulterat. Iterum audistis quia dictum est antiquis. Non periurabis, reddes autem domino iuramenta tua. Ego autem dico vobis non iurare omnino neque per celum quia thronus dei est neque per terram quia scabellum pedum eius est neque per caput tuum iurabis quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. neque per Ierosolima quia civitas est magni regis. Sit autem sermo tuus est est non non. Quod autem his habundancius est a malo est. Audistis quia dictum est oculum pro oculo dentem pro dente. Ego autem dico vobis non resistere malo. Sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam prebe illi et alteram. Et ei qui vult tecum iudicio contendere et tunicam tuam tollere remitte ei et pallium. Et quicumque te angariaverit mille passus vade cum illo et alia duo. Qui petit a te da ei et volenti mutuari a te ne avertaris. Audistis quia dictum est diliges proximum tuum et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis diligite inimicos vestros benefacite his qui oderunt vos et orate pro persequentibus et calumpniantibus vos ut sitis filii patris vestri qui in celis est. Qui solem

suum oriri facit sup bonos et malos et
pluit sup iustos et iniustos. Si .n. diligitis
eos qui vos diligunt q mercedem habebitis
Nonne et publicani hoc faciunt et si sa
lutaveritis fratres vestros tantum q amplius facitis
Nonne et ethnici hoc faciunt Estote er
go et vos pfecti sicut et pr vester celestis
pfectus e Attendite ne iusticiam vestram
faciatis coram hominibus ut videamini
ab eis alioquin mercedem non habebitis apud
patrem vestrum qui in celis est Cum ergo facis
elemosinam noli tuba canere ante te sic
ypocrite faciunt in synagogis et in vicis
ut honorificentur ab hominibus Amen
dico vobis receperunt mercedem suam Te
autem faciente elemosinam nesciat si
nistra tua quid faciat dextra tua ut
sit elemosina tua in abscondito Et
pr tuus qui videt in abscondito red=
det tibi Et cum oratis non eritis sicut
ypocrite qui amant stare in synagogis
et in angulis platearum stantes orare
ut videantur ab hominibus Amen dico
vobis receperunt mercedem suam Tu autem cum
oraveris intra in cubiculum tuum et clauso
hostio ora patrem tuum in abscondito et
pr tuus qui videt in abscondito red-
det tibi Orantes autem nolite multum
loqui sicut ethnici putant .n. quod in
multiloquio suo exaudiantur Nolite ergo
assimilari eis Scit .n. pr vester quid
opus sit vobis antequam petatis eum Sic ergo
vos orabitis Pater noster qui es in celis
sanctificetur nomen tuum Adveniat regnum
regnum tuum fiat voluntas tua sicut
in celo et in terra Panem nostrum supersu
bstancialem da nobis hodie et dimitte nobis
debita nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris et ne nos inducas
in temptationem sed libera nos a malo Si
enim dimiseritis hominibus peccata eorum di
mittet vobis et pr vester celestis delicta
vestra Si autem non dimiseritis hominibus
nec pr dimittet peccata vestra CA. VI

Cum autem ieiunatis nolite fieri
sicut ypocrite tristes Demoli
untur .n. facies suas ut pareant hominibus
ieiunantes Amen quippe dico vobis quia
receperunt mercedem suam Tu autem cum
ieiunas unge caput tuum et faciem
tuam lava ne videaris hominibus ieiu

nans sed patri tuo qui est in abscondito
et pater tuus qui videt in abscondito
reddet tibi Nolite thesaurizare vobis
thesauros in terra ubi erugo et tinea
demolitur et ubi fures effodiunt et fu
rantur Thesaurizate autem vobis the
sauros in celo ubi nec erugo nec tinea
demolitur et ubi fures non effodiunt nec
furantur Ubi .n. e thesaurus tuus ibi
e et cor tuum Lucerna corporis tui e
oculus tuus Si oculus tuus fuerit simplex
totum corpus tuum lucidum erit Si autem
nequam fuerit totum corpus tuum tenebrosum
erit Si ergo lumen quod in te e tenebre
sunt ipse tenebre quante erunt Ne
mo pt duobus dominis servire Aut enim
unum hodio habebit et alterum diliget aut
unum sustinebit et alterum contempnet
Non potestis deo servire et mamone
Ideo dico vobis Ne solliciti sitis anime
vestre quid manducetis neque corpori vestro
quid induamini Nonne anima plus e
quam esca et corpus plus quam vestimentum
Respicite volatilia celi quoniam non se
runt neque metunt neque congregant
in horrea et pater vester celestis pascit
illa Nonne vos magis pluris estis
illis Quis autem vestrum cogitans pt adicere
ad staturam suam cubitum unum Et de
vestimento quid solliciti estis Considera
te lilia agri quomodo crescunt non laborant
neque nent Dico autem vobis quoniam nec Salomon
in omni gloria sua coopertus e sicut unum
ex istis Si autem fenum agri quod hodie
est et cras in clibanum mittitur deus
sic vestit quanto magis vos minime
fidei Nolite ergo solliciti esse dicentes
Quid manducabimus aut quid bibemus
aut quo operiemur Hec .n. omnia gentes
inquirunt Scit .n. pr vester quia his omnibus
indigetis Querite autem primum regnum
dei et iusticiam eius et omnia hec adicientur
vobis Nolite ergo solliciti esse in crastinum
Crastinus .n. dies sollicitus erit sibi ipsi
Sufficit .n. diei malicia sua CA. VII

Nolite iudicare ut non iudicemini
In quo .n. iudicio iudicaveritis
iudicabimini Et in qua mensura mensi
fueritis remetietur vobis Quid autem

aut si piscem petierit numquid serpentem porriget ei

si petierit ovum numquid porriget illi scorpionem

Vides festucam in oculo fratris tui et trabem in oculo tuo non vides. Aut quomodo dicis fratri tuo frater sine eiciam festucam de oculo tuo et ecce trabes est in oculo tuo. Hypocrita eice primum trabem de oculo tuo et tunc videbis eicere festucam de oculo fratris tui. Nolite sanctum dare canibus neque mittatis margaritas vestras ante porcos ne forte conculcent eas pedibus suis et conversi disrumpant vos. Petite et dabitur vobis. Querite et invenietis. Pulsate et aperietur vobis. Omnis enim qui petit accipit et qui querit invenit et pulsanti aperietur. Aut quis est ex vobis homo quem si petierit filius suus panem numquid lapidem porriget ei. Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare filiis vestris quanto magis pater vester qui in celis est dabit bona petentibus se. Omnia ergo quecumque vultis ut faciant vobis homines et vos facite illis. Hec est enim lex et prophete. Intrate per angustam portam quia lata porta et spaciosa via que ducit ad mortem et multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta et arta via que ducit ad vitam et pauci sunt qui inveniunt eam. Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ovium intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas aut de tribulis ficus. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona malos fructus facere neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi domine domine intrabit in regnum celorum sed qui facit voluntatem patris mei qui in celis est ipse intrabit in regnum celorum. Multi dicent mihi in illa die domine domine nonne in nomine tuo prophetavimus et in nomine tuo demonia eiecimus et in tuo nomine virtutes multas fecimus.

Et tunc confitebor illis quia numquam novi vos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem. Omnis ergo qui audit verba mea hec et facit ea assimilabitur viro sapienti qui edificavit domum suam super petram. Descendit pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et irruerunt in domum illam et non cecidit. Fundata enim erat super petram. Et omnis qui audit verba mea hec et non facit ea similis erit viro stulto qui edificavit domum suam super arenam. Descendit pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et irruerunt in domum illam et cecidit et fuit ruina eius magna. Et factum est cum consummasset Ihesus verba hec admirabantur turbe super doctrina eius. Erat enim docens eos sicut potestatem habens non sicut scribe eorum et pharisei.

Capitulum viii

Cum autem descendisset Ihesus de monte secute sunt eum turbe multe et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens domine si vis potes me mundare. Et extendens Ihesus manum tetigit eum dicens volo mundare. Et confestim mundata est lepra eius. Et ait illi Ihesus vide nemini dixeris sed vade ostende te sacerdotibus et offer munus quod precepit moyses in testimonium illis. Cum autem introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans eum et dicens domine puer meus iacet in domo mea paraliticus et male torquetur. Et ait illi Ihesus Ego veniam et curabo eum. Et respondens centurio ait domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum dic verbo et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites. Et dico huic vade et vadit et alio veni et venit. Et servo meo fac hoc et facit. Audiens autem Ihesus miratus est et sequentibus se dixit Amen dico vobis non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient et recubent cum abraham et ysaac et iacob in regno celorum. Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores. Ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit Ihesus centurioni vade et sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.

Et cum venisset ihesus in domum petri vidit
socrum eius iacentem et febricitantem et
tetigit manum eius et dimisit eam
febris Et surrexit et ministrabat illi
Vespere autem facto obtulerunt ei multos de-
monia habentes et eiciebat spiritus
verbo Et omnes male habentes curavit
ut adimpleretur quod dictum est per ysaiam
prophetam dicentem Ipse infirmitates nostras
accepit et egrotationes portavit Videns
autem ihesus turbas multas circa se discipulos
suos iussit ire trans fretum Et accedens
unus scriba ait illi Magister sequar
te quocumque ieris Dixit ei ihesus Vulpes
foveas habent et volucres celi nidos
ubi requiescant filius autem hominis non
habet ubi caput suum reclinet Alius autem
de discipulis eius ait illi Domine permitte
me primo ire et sepelire patrem meum
Ihesus autem ait illi Sequere me et dimitte
mortuos sepelire mortuos suos Et
ascendente eo in naviculam secuti sunt
eum discipuli eius et ecce motus magnus
factus est in mari ita ut navicula operiretur
fluctibus Ipse vero dormiebat et accesserunt
ad eum discipuli eius et suscitaverunt eum
dicentes Domine salva nos perimus et dicit
eis ihesus Quid timidi estis modice fidei
Tunc surgens imperavit ventis et mari
et facta est tranquillitas magna Porro
homines mirati sunt dicentes Qualis
est hic quia venti et mare obediunt ei
Et cum venisset ihesus trans fretum in regione
gerasenorum occurrerunt ei duo habentes
demonia de monumentis exeuntes
sevi nimis ita ut nemo posset
transire per viam illam Et ecce clamaverunt
dicentes Quid nobis et tibi ihesu fili
dei venisti huc ante tempus torquere nos
Erat autem non longe ab illis grex
porcorum multorum pascens Demones
autem rogabant eum dicentes Si eicis
nos hinc mitte nos in porcorum gregem
Et ait illis Ite Et illi exeuntes abi-
erunt in porcos Et ecce magno impe-
tu abiit totus grex preceps in mare et mortui
sunt in aquis Pastores autem fugerunt
et venientes in civitatem nuntiaverunt
omnia et de hiis qui demonia habuerant
Et ecce tota civitas exiit obviam ihesu
et viso eo rogabant eum ut transiret
a finibus eorum

Ca. ix

Et ascendens ihesus in naviculam
transfretavit et venit in civitatem
suam Et ecce offerebant ei paraliticum
iacentem in lecto Videns autem ihesus fidem
illorum dixit paralitico Confide fili
remittuntur tibi peccata tua Et ecce quidam
de scribis dixerunt intra se hic blasphe-
mat Et cum vidisset ihesus cogita-
tiones eorum dixit Ut quid cogitatis
mala in cordibus vestris Quid est facilius
dicere dimittuntur tibi peccata aut dicere
surge et ambula ut sciatis autem quia
filius hominis habet potestatem in terra
dimittendi peccata Tunc ait paralitico
Surge tolle lectum tuum et vade in
domum tuam Et surrexit et abiit
in domum suam Videntes autem turbe
timuerunt et glorificaverunt deum qui
dedit potestatem talem hominibus Et
cum transiret inde ihesus vidit hominem
sedentem in theloneo matheum nomine
Et ait illi Sequere me Et surgens
secutus est eum Et factum est discum-
bente eo in domo ecce multi publi-
cani et peccatores venientes discum-
bebant cum ihesu et discipulis eius
Quare cum publicanis et peccatoribus
manducat magister vester At ihesus
audiens ait Non est opus valenti-
bus medicus sed male habentibus
Euntes autem discite quid est misericordiam
volo et non sacrificium Non enim
veni vocare iustos sed peccatores
Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis
dicentes Quare nos et pharisei ie-
iunamus frequenter discipuli autem tui non
ieiunant Et ait illis ihesus Numquid
possunt filii sponsi lugere quamdiu cum
illis est sponsus Venient autem dies
cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt Nemo autem immittit
commissuram panni rudis in vesti-
mentum vetus tollit enim plenitudinem
eius a vestimento et peior scissura

sit. Neque mittunt vinum novum in utres
et vinum effunditur veteres alioquin rumpuntur
utres et vinum effunditur et utres pereunt
Sed vinum novum in utres novos mit-
tunt et ambo conservantur. Hec illo loque-
nte ad eos ecce princeps unus accessit et
adorabat eum dicens domine filia mea
modo defuncta est sed veni impone
manum tuam super eam et vivet. Et
surgens ihesus sequebatur eum et disci-
puli eius. Et ecce mulier que sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis
accessit retro et tetigit fimbriam
vestimenti eius. Dicebat enim intra
se si tetigero fimbriam vestimen-
ti eius tantum salva ero. At ihesus
conversus et videns eam dixit Con-
fide filia fides tua te salvam fecit
Et salva facta est mulier ex illa hora
Et cum venisset ihesus in domum principis
et vidisset tibicines et turbam tumultuantem
dicebat recedite. Non est enim mortua
puella sed dormit. Et deridebant
eum. Et cum eiecta esset turba intravit
et tenuit manum eius. Et surrexit
puella et exiit fama hec in univer-
sam terram illam. Et transeunte inde ihesu secuti
sunt eum duo ceci clamantes miserere
nostri fili david. Cum autem venisset
domum accesserunt ad eum ceci et dicit
eis ihesus creditis quia possum hoc facere
vobis. Dicunt ei utique domine. Tunc
tetigit oculos eorum dicens secundum fi-
dem vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi
illorum et comminatus est illis ihesus
dicens videte ne quis sciat. Illi
autem exeuntes diffamaverunt eum
in tota terra illa. Egressis autem
illis ecce obtulerunt ei hominem mutum
demonium habentem. Et eiecto demonio lo-
cutus est mutus et mirate sunt turbe
dicentes. Numquam apparuit sic in israel
pharisei autem dicebant. In principe
demoniorum eicit demones. Et circui-
bat ihesus civitates omnes et castella
docens in synagogis eorum et predicans
evangelium regni et curans omnem
languorem et omnem infirmitatem
videns autem turbas misertus est eis
quia erant vexati et iacentes sicut
oves non habentes pastorem. Tunc dixit
discipulis suis. Messis quidem multa
operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis
ut mittat operarios in messem suam. X
Et convocatis duodecim discipulis
suis dedit illis potestatem spirituum im-
mundorum ut eicerent
eos et curarent omnem languorem
et omnem infirmitatem. Duodecim autem
discipulorum nomina sunt hec. Primus
Symon qui dicitur petrus et andreas
frater eius. Iacobus zebedei et iohannes
frater eius philippus et bartholomeus
thomas et mathias publicanus
et iacobus alphei et thadeus Symon
chananeus et iudas scariothes qui
tradidit eum. Hos duodecim misit ihesus
precipiens eis et dicens. In viam gen-
tium ne abieritis et in civitates sama-
ritanorum ne intraveritis sed potius ite
ad oves que perierunt domus israel.
Euntes autem predicate dicentes quia
appropinquabit regnum celorum. Infirmos
curate mortuos suscitate leprosos munda-
te demones eicite. Gratis accepistis gratis
date. Nolite possidere aurum neque argentum
neque pecuniam in zonis vestris non peram
in via neque duas tunicas habeatis neque
calciamenta neque virgam. Dignus est enim
operarius cibo suo. In quamcumque civitatem
aut castellum intraveritis interrogate quis
in ea dignus sit et ibi manete donec
exeatis. Intrantes autem in domum saluta-
te eam dicentes pax huic domui. Et si quidem
fuerit domus illa digna veniet pax
vestra super eam. Si autem non fuerit digna
pax vestra ad vos revertetur. Et quicumque
non receperit vos neque audierit sermones
vestros exeuntes foras de domo vel
de civitate excutite pulverem de pedibus
vestris. Amen dico vobis tolerabilius erit
terre sodomorum et gomorreorum in die
iudicii quam illi civitati. Ecce ego mitto
vos in medio sicut oves in medio
luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes
et simplices sicut columbe. Cavete autem
ab hominibus tradent enim vos in conciliis
et in synagogis suis flagellabunt
vos et ad presides et reges ducemini propter
me in testimonium illis et gentibus

Cum autem tradent vos nolite cogitare quomodo
aut quid loquamini dabitur enim vobis in illa hora
quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini
sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis.
Tradet autem frater fratrem in mortem et pater
filium. Et insurgent filii in parentes
et morte eos afficient. Et eritis odio
omnibus hominibus propter nomen meum. Qui
autem perseveraverit usque in finem hic
salvus erit. Cum autem persequentur vos in
civitate ista fugite in aliam. Amen dico vobis
non consummabitis civitates Israel donec
veniet filius hominis. Non est discipulus
super magistrum nec servus super dominum
suum. Sufficit discipulo ut sit sicut magister
eius et servo ut sit sicut dominus eius.
Si patrem familias Beelzebub vocaverunt
quanto magis domesticos eius. Ne ergo
timueritis eos. Nichil enim opertum quod non
reveletur et occultum quod non scietur.
Quod dico vobis in tenebris dicite in lumine
et quod in aure auditis predicate super
tecta. Et nolite timere eos qui occidunt
corpus animam autem non possunt occidere. Sed
potius eum timete qui potest et animam et corpus
perdere in gehennam. Nonne duo passeres
asse veneunt et unus ex illis non
cadet super terram sine patre vestro. Vestri autem
capilli capitis omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere multis passeribus me-
liores estis vos. Omnis ergo qui confitebitur
me coram hominibus confitebor et ego eum
coram patre meo qui est in celis. Nolite
arbitrari quia venerim mittere pacem in terram.
Non veni pacem mittere sed gladium.
Veni enim separare hominem adversus patrem
suum et filiam adversus matrem suam et
nurum adversus socrum suam et inimici hominis
domestici eius. Qui amat patrem
aut matrem plus quam me non est me
dignus. Et qui amat filium aut filiam
super me non est me dignus. Et qui
non accipit crucem suam et sequitur me
non est me dignus. Qui invenit
animam suam perdet illam. Et qui perdiderit
animam suam propter me inveniet eam.
Qui recipit vos me recipit. Et
qui me recipit recipit eum qui me
misit. Qui recipit prophetam in nomine prophete
mercedem prophete accipiet. Et qui recipit
iustum in nomine iusti mercedem iusti acci-
piet. Et quicumque potum dederit uni ex mini-
mis istis calicem aque frigide tantum
in nomine discipuli amen dico vobis
non perdet mercedem suam. XI.

Et factum est cum consummasset Ihesus
precipiens discipulis suis tran-
siit inde ut doceret et predicaret
in civitatibus eorum. Iohannes autem cum audisset
in vinculis opera Christi mittens duos de disci-
pulis suis ait illi. Tu es qui venturus es
an alium expectamus. Et respondens Ihesus
ait illis. Euntes renunciate Iohanni
que audistis et vidistis. Ceci vident clau-
di ambulant leprosi mundantur surdi
audiunt mortui resurgunt pauperes
evangelizantur in me. Illis autem abeuntibus
cepit Ihesus dicere ad turbas de Iohanne. Quid
existis in desertum videre arundinem vento
agitatam. Sed quid existis videre hominem
mollibus vestitum. Ecce qui mollibus
vestiuntur in domibus regum sunt. Sed
quid existis videre prophetam. Etiam dico vobis
et plus quam prophetam. Hic est enim de quo
scriptum est. Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui preparabit viam tuam
ante te. Amen dico vobis non surrexit
inter natos mulierum maior Iohanne
Baptista. Qui autem minor est in regno
celorum maior est illo. A diebus
autem Iohannis Baptiste usque nunc regnum
celorum vim patitur et violenti rapiunt
illud. Omnes enim prophete et lex usque ad Iohannem
prophetaverunt. Et si vultis recipere ipse est
Helias qui venturus est. Qui habet aures
audiendi audiat. Cui autem similem
estimabo generationem istam. Similis est
pueris sedentibus in foro qui clamantes
coequalibus dicunt. Cecinimus vobis
et non saltastis lamentavimus et non
planxistis. Venit enim Iohannes non manducans
neque bibens et dicunt demonium habet.
Et venit filius hominis manducans
et bibens et dicunt ecce homo vorax
et potator vini publicanorum et peccatorum
amicus. Et iustificata est sapientia a filiis
suis. Tunc cepit exprobrare civitatibus
in quibus facte sunt plurime virtutes eius
quia non egissent penitentiam. Ve tibi Cora-

corozaim ve tibi bethsayda quia si in tiro et sydone facte essent virtutes que facte sunt in vobis olim in cinere et cilicio penitenciam egissent verumptamen dico vobis tiro et sydoni remissius erit in die iudicii quam vobis Et tu capharnaum numquid usque in celum exaltaberis usque in infernum descendes quia si in sodomis facte fuissent virtutes que facte sunt in te forte mansissent usque in hunc diem in hunc diem verumptamen dico vobis quia terre sodomorum remissius erit in die iudicii quam tibi In illo tempore Respondens ihesus dixit Confiteor tibi domine celi et terre quia abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis ita pater quoniam sic fuit placitum ante te Omnia michi tradita sunt a patre meo Et nemo novit filium nisi pater neque patrem quis novit nisi filius et cui voluerit filius revelare Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos et discite a me quia mitis sum et humilis corde et invenietis requiem animabus vestris Iugum enim meum suave est et onus meum leve

Capitulum xii

7 In illo tempore abiit ihesus sabbato per sata discipuli autem eius esurientes ceperunt vellere spicas et manducare pharisei autem videntes dixerunt ei Ecce discipuli tui faciunt quod non licet eis facere sabbatis At ille dixit eis Non legistis quid fecerit david quando esuriit et qui cum eo erant Quomodo intravit in domum dei et panes propositionis comedit quos non licebat ei edere neque hiis qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo violant sabbatum

et sine crimine sunt Dico autem vobis quia templo maior est hic Si autem sciretis quid est misericordiam volo et non sacrificium numquam condempnassetis innocentes Dominus est enim filius hominis Et cum inde transisset venit in synagogam eorum et ecce homo manum habens aridam et interrogabant eum dicentes Si licet sabbatis curare ut accusarent eum Ipse autem dixit illis Quis erit ex vobis homo qui habeat ovem unam et si ceciderit hec die sabbati in foveam nonne tenebit et levabit eam Quanto magis melior est homo ove Itaque licet sabbatis benefacere Tunc ait homini Extende manum tuam Et extendit Et restituta est sanitati sicut altera Exeuntes autem pharisei consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent Ihesus autem sciens recessit inde et secuti sunt eum multi et curavit eos omnes Et precepit eis ne facerent manifestum eum ut adimpleretur quod dictum est per ysaiam prophetam dicentem Ecce puer meus electus quem elegi dilectus meus in quo bene complacuit anima mea Ponam spiritum meum super eum et iudicium gentibus nunciabit Non contendet neque clamabit neque audiet in plateis quis vocem eius Harundinem quassatam non confringet et linum fumigans non extinguet donec eiciat ad victoriam iudicium et in nomine eius gentes sperabunt Tunc oblatus est ei demonium habens cecus et mutus et curavit eum ita ut loqueretur et videret Et stupebant omnes turbe et dicebant Numquid hic est filius david Pharisei autem audientes dixerunt Hic non eicit demones nisi in beelzebub principe demoniorum Ihesus autem sciens cogitationes eorum dixit eis Omne regnum divisum

contra se desolabitur. Et omnis civitas vel
domus divisa contra se non stabit. Et si sa-
thanas sathanam eicit adversus se divisus
est quomodo ergo stabit regnum eius. Et si
ego in beelzebub eicio demones filii
vestri in quo eiciunt ideo ipsi iudices ve-
stri erunt. Si autem ego in spiritu dei eicio
demones igitur pervenit in vos regnum
dei. Aut quomodo potest quisquam intrare in
domum et vasa eius diripere nisi prius
alligaverit fortem et tunc domum illius
diripiat. Qui non est mecum contra me est
et qui non colligit mecum spargit. Ideo
dico vobis omne peccatum et blasphemia
remittetur hominibus spiritus autem blasphe-
mie non remittetur. Et quicumque dixerit
verbum contra filium hominis remittetur ei qui
autem dixerit contra spiritum sanctum non remittetur
ei neque in hoc seculo neque in futuro. Aut
facite arborem bonam et fructum eius bonum
aut facite arborem malam et fructum eius
malum. Siquidem ex fructu arbor cogno-
scitur. Progenies viperarum quomodo potestis
bona loqui cum sitis mali. Ex habundancia
enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono
thesauro profert bona. Malus homo de
malo thesauro profert mala. Dico autem
vobis quod loquuti fuerint homines reddent
racionem de eo in die iudicii. Ex verbis e-
nim tuis iustificaberis et ex verbis tuis condemp-
naberis. Tunc responderunt ei quidam
de scribis et phariseis dicentes magister
volumus a te signum videre. Qui respon-
dens ait illis. Generatio mala et ad-
ultera signum querit et signum non dabitur ei
nisi signum ione prophete. Sicut enim fuit
ionas in ventre ceti tribus diebus
et tribus noctibus sic erit filius hominis
in corde terre tribus diebus et tribus noctibus.
Viri ninivite surgent in iudicio cum
generatione ista et condempnabunt eam quia
penitenciam egerunt in predicatione ione.
Et ecce plus quam iona hic. Regina austri
surget in iudicio cum generatione ista et
condempnabit eam quia venit a finibus terre

audire sapientiam salomonis. Et ecce plus quam
salomon hic. Cum autem immundus spiritus exierit
ab homine ambulat per loca arida querens
requiem et non invenit. Tunc dicit re-
vertar in domum meam unde exivi. Et
veniens invenit eam vacantem scopis
mundatam et ornatam. Tunc vadit et
assumit septem alios spiritus secum nequiores
se et intrantes habitant ibi. Et fiunt
novissima hominis illius peiora pri-
oribus. Sic erit et generationi huic pessime.
Adhuc eo loquente ad turbas ecce mater
eius et fratres stabant foris querentes
loqui ei. Dixit autem ei quidam. Ecce
mater tua et fratres tui foris stant
querentes te. At ipse respondens dicenti
sibi ait. Quis est mater mea et qui sunt fratres mei.
Et extendens manum in discipulos
suos dixit. Ecce mater mea et fratres
mei. Quicumque enim fecerit voluntatem patris
mei qui in celis est ipse meus frater
soror et mater est. Mat. xiii.

In illo die exiens ihesus de domo
sedebat secus mare et congregate
sunt ad eum turbe multe ita ut
naviculam ascendens sederet et omnis
turba stabat in litore. Et locutus est
eis multa in parabolis dicens. Ecce exiit
qui seminat seminare. Et dum
seminat quedam ceciderunt secus viam
et venerunt volucres et comederunt
ea. Alia autem ceciderunt in petrosa
ubi non habebant terram multam et continuo
exorta sunt quia non habebant altitudinem
terre. Sole autem orto estuaverunt
et quia non habebant radicem aruerunt.
Alia autem ceciderunt in spinas et cre-
verunt spine et suffocaverunt ea.
Alia vero ceciderunt in terram bonam et
dabant fructum aliud centesimum
et aliud sexagesimum aliud tricesimum.
Qui habet aures audiendi audiat.
Et accedentes discipuli dixerunt ei
Quare in parabolis loqueris eis. Qui re-
spondens ait illis. Quia vobis datum

est nosse misterium regni celorum illis
autem non est datum. Qui enim habet dabitur
ei et habundabit. Qui autem non habet
et quod habet auferetur ab eo. Ideo
in parabolis loquor eis quia
videntes non vident et audientes
non audiunt neque intelligunt ut ad-
impleatur in eis prophetia ysaie dicentis
Auditu audietis et non intelligetis et
videntes videbitis et non videbitis
Incrassatum est enim cor populi huius
et auribus graviter audierunt et oculos
suos clauserunt nequando oculis videant
et auribus audiant et corde intelli-
gant et convertantur et sanem eos. Vestri
autem beati oculi quia vident et aures
vestre quia audiunt. Amen quippe dico
vobis quia multi prophete et iusti cupierunt
videre que videtis et non viderunt
et audire que auditis et non audie-
runt. Vos ergo audite parabolam
seminantis. Omnis qui audit verbum
regni et non intelligit venit malus
et rapit quod seminatum est in corde eius
hic est qui secus viam seminatus est.
hic est qui verbum audit et continuo
cum gaudio accipit illud. Non habet
autem in se radicem sed est temporalis
Facta autem tribulatione et persecutione
propter verbum continuo scandalizatur.
Qui autem est seminatus in spinis
hic est qui verbum audit et sollicitudo
seculi istius et fallacia divitiarum suf-
focat verbum et sine fructu efficitur.
Qui vero in terra bona seminatus est
hic est qui audit verbum et intelligit
et fructum affert et facit aliud quidem
centum aliud autem sexaginta porro
aliud triginta. Aliam parabolam proposuit
illis dicens Simile est regnum celorum
homini qui seminavit bonum semen
in agro suo. Cum autem dormirent
homines venit inimicus eius et
superseminavit zizania in medio
tritici et abiit. Cum autem crevisset herba et
fructum fecisset tunc apparuerunt et zizania.
Accedentes autem servi patrisfamilias dix-
erunt ei Domine nonne bonum semen seminasti
in agro tuo. Unde ergo habet zizania. Et ait
illis Inimicus homo hoc fecit. Servi autem
dixerunt ei Vis imus et colligimus ea.
Et ait Non ne forte colligentes
zizania eradicetis simul cum eis
et triticum. Sinite utraque crescere usque ad
messem et in tempore messis dicam messoribus
Colligite primum zizania et alligate ea in
fasciculos ad comburendum. Triticum autem
congregate in horreum meum. Aliam parabolam
proposuit eis dicens Simile est regnum
celorum grano sinapis quod accipiens homo
seminavit in agro suo. Quod minimum
est omnibus seminibus. Cum autem
creverit maius est omnibus holeribus
et fit arbor ita ut volucres celi ve-
niant et habitent in ramis eius. Aliam
parabolam locutus est eis. Simile est
regnum celorum fermento quod acceptum
mulier abscondit in farine satis tribus
donec fermentatum est totum. Hec omnia
locutus est ihesus in parabolis ad turbas
et sine parabolis non loquebatur eis ut
impleretur quod dictum est per prophetam dicentem
Aperiam in parabolis os meum eructabo
abscondita a constitutione mundi. Tunc
dimissis turbis venit in domum. Et accesse-
runt ad eum discipuli eius dicentes. E-
dissere nobis parabolam zizaniorum agri.
Qui respondens ait. Qui seminat
bonum semen est filius hominis. Ager
autem est mundus. Bonum vero semen hii
sunt filii regni. Zizania autem filii
sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit
ea est dyabolus. Messis vero consummacio seculi
est. Messores autem angeli sunt. Sicut ergo
colliguntur zizania et igni comburuntur
sic erit in consummacione seculi. Mittet
filius hominis angelos suos et colligent
de regno eius omnia scandala et eos
qui faciunt iniquitatem et mittent eos
in caminum ignis. Ibi erit fletus et

stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut
sol in regno patris eorum. Qui habet aures
audiendi audiat. Simile est regnum celorum
thezauro abscondito in agro, quem qui
invenit homo abscondit, et pre gaudio
illius vadit et vendit universa que habet
et emit agrum illum. Iterum simile est regnum
celorum homini negociatori querenti bonas
margaritas. Inventa autem una precio-
sa margarita abiit et vendidit omnia
que habuit et emit eam. Iterum simile
est regnum celorum sagene misse in mare
et ex omni genere piscium congreganti.
Quam cum impleta esset educentes et
secus litus sedentes elegerunt bonos
in vasa sua, malos autem foras mi-
serunt. Sic erit in consummacione seculi.
Exibunt angeli et separabunt malos de
medio iustorum. Et mittent eos in caminum
ignis; ibi erit fletus et stridor dencium.
Intellexistis hec omnia? Dicunt ei: Etiam.
Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in regno
celorum similis est homini patrifamilias
qui profert de thezauro suo nova et
vetera. Et factum est cum consummasset ihesus
parabolas istas transiit inde. Et ve-
niens in patriam suam docebat eos in sy-
nagogis eorum ita ut mirarentur et dicerent:
Unde huic sapiencia hec et virtutes? Nonne
hic est fabri filius? Nonne mater
eius dicitur maria et fratres eius iacobus
et ioseph et symon et iudas? Et soro-
res eius nonne omnes apud nos sunt?
Unde ergo huic omnia ista? Et scandali-
zabantur in eo. Ihesus autem dixit eis:
Non est propheta sine honore nisi in patria
sua et in domo sua. Et non fecit
ibi virtutes multas propter incredulitatem eorum.

XIIII

In illo tempore audivit herodes tetrarcha
famam ihesu et ait pueris suis:
Hic est iohannes baptista, ipse surrexit
a mortuis et ideo virtutes operantur in eo.
Herodes enim tenuit iohannem et alligavit
eum et posuit in carcerem propter herodia-
dem uxorem fratris sui. Dicebat enim illi
iohannes: Non licet tibi habere eam. Et
volens eum occidere timuit populum

Quia sicut prophetam eum habebant. Die autem
natalis herodis saltavit filia herodiadis
in medio et placuit herodi. Unde cum
iuramento pollicitus est ei dare quodcumque
postulasset ab eo. At illa premonita
a matre sua: Da michi, inquit, in disco
caput iohannis baptiste. Et contristatus
est rex propter iusiurandum et propter eos
qui pariter recumbebant iussit dari.
Misitque et decollavit iohannem in carcere.
Et allatum est caput eius in disco
et datum est puelle. Et tulit matri
sue. Et accedentes discipuli eius
tulerunt corpus eius et sepelierunt
eum. Et venientes nunciaverunt ihesu.
Quod cum audisset ihesus secessit inde in
naviculam in locum desertum seorsum.
Et cum audissent turbe secute sunt
eum pedestres de civitatibus. Et exiens
vidit turbam multam et misertus est eis
et curavit languidos eorum. Vespe-
re autem facto accesserunt ad eum discipuli
eius dicentes: Desertus est locus et hora
iam preteriit; dimitte turbas ut
euntes in castella emant sibi escas.
Ihesus autem dixit eis: Non est necesse
ire; date illis vos manducare. Respon-
derunt ei: Non habemus hic nisi quinque
panes et duos pisces. Qui ait:
Afferte huc illos ad me. Et cum
iussisset turbam discumbere super fenum,
acceptis quinque panibus et duobus
piscibus aspiciens in celum benedixit
et fregit et dedit discipulis panes,
discipuli autem turbis. Et manducaverunt
omnes et saturati sunt. Et
tulerunt reliquias duodecim cophinos
fragmentorum plenos. Manducancium autem
fuit numerus quinque milia virorum
exceptis mulieribus et parvulis. Et
statim iussit discipulos suos ascen-
dere in naviculam et precedere eum trans fretum
donec dimitteret turbas. Et dimissa

turba ascendit in montem solus orare.
Vespere autem facto solus erat ibi. Navicula
autem in medio maris iactabatur fluctibus.
Erat enim contrarius ventus. Quarta autem
vigilia noctis venit ad eos ambulans
super mare. Et videntes eum super mare
ambulantem turbati sunt dicentes quia
fantasma est. Et pre timore clamaverunt.
Statimque Ihesus locutus est eis dicens
habete fiduciam. Ego sum nolite
timere. Respondens autem petrus dixit
domine si tu es iube me venire ad te
super aquas. Et ipse ait veni. Et descen-
dens petrus de navicula super aquas
ut veniret ad Ihesum. Videns vero
[margin: et cum cepisset mergi clamavit] ventum validum timuit. domine salvum
me fac. Et continuo Ihesus extendens
manum apprehendit eum et ait illi
modice fidei quare dubitasti. Et cum
ascendissent in naviculam cessavit
ventus. Qui autem in navicula erant ve-
nerunt et adoraverunt eum dicentes
vere filius dei es. Et cum transfretassent
venerunt in terram genesareth. Et cum
cognovissent eum viri loci illius mise-
runt in universam regionem illam et obtule-
runt ei omnes male habentes. Et rogabant
eum ut vel fimbriam vestimenti eius
tangerent. Et quicumque tetigerunt salvi
facti sunt. xv.

Tunc accesserunt ad eum ab iheroso-
limis scribe et pharisei dicentes
quare discipuli tui transgrediuntur tra-
ditionem seniorum. Non enim lavant
manus suas cum panem manducant.
Ipse autem respondens ait illis. Quare
et vos transgredimini mandatum
dei propter traditionem vestram. Nam deus
dixit honora patrem tuum et matrem
tuam. Et qui maledixerit patri
vel matri morte moriatur. Vos
autem dicitis quicumque dixerit patri vel
matri munus quodcumque est ex me tibi
proderit et non honorificavit patrem
suum aut matrem suam et irritum fecistis
dei mandatum propter traditionem vestram.

Hypocrite bene prophetavit de vobis ysayas di-
cens. Populus hic labiis me honorat cor autem
eorum longe est a me. Sine causa autem colunt
me docentes doctrinas et mandata hominum.
Et convocatis ad se turbis dixit eis audite
et intelligite. Non quod intrat in os coin-
quinat hominem. Tunc accedentes discipuli
eius dixerunt ei scis quia pharisei
audito hoc verbo scandalizati sunt. Et
ille respondens ait. Omnis plantatio
quam non plantavit pater meus celestis
eradicabitur. Sinite illos ceci sunt duces
cecorum. Cecus autem si ceco ducatum prestet
ambo in foveam cadunt. Respondens autem
petrus dixit ei. Edissere nobis parabolam
istam. Et ille dixit. Adhuc et vos sine
intellectu estis. Non intelligitis quia omne
quod in os intrat in ventrem vadit
et in secessum emittitur. Que autem
procedunt de ore de corde exeunt et ea
coinquinant hominem. De corde exeunt
cogitationes male homicidia adulteria
fornicationes furta falsa testimonia
blasphemie. Hec sunt que coinquinant
hominem. Non lotis autem manibus man-
ducare non coinquinat hominem. Et
egressus inde Ihesus secessit in partes
tyri et sydonis. Et ecce mulier chananea
a finibus illis egressa clama-
vit dicens ei miserere mei domine fili
david. Filia mea male a demonio
vexatur. Qui non respondit ei verbum.
Et accedentes discipuli eius roga-
bant eum dicentes dimitte eam quia
clamat post nos. Ipse autem respondens
ait. Non sum missus nisi ad oves
que perierunt domus israel. At illa
venit et adoravit eum dicens domine
adiuva me. Qui respondens ait.
Non est bonum sumere panem filiorum
et mittere canibus. At illa dixit etiam
domine nam et catelli edunt de micis
que cadunt de mensa dominorum suorum.

Et respondens ihesus ait illi O mulier
magna est fides tua fiat tibi sicut
vis et sanata est filia eius ex illa
hora Et cum transisset inde ihesus venit
secus mare galylee Et ascendens
in montem sedebat ibi Et accesserunt
ad eum turbe multe habentes secum mutos
claudos cecos debiles et alios multos
Et proiecerunt eos ad pedes eius et curavit
eos ita ut turbe mirarentur videntes
mutos loquentes claudos ambulantes
cecos videntes et magnificabant deum
israel Ihesus autem convocatis discipulis suis
dixit Misereor turbe quia triduo iam
perseverant mecum et non habent quod manducent
et dimittere eos ieiunos nolo
ne deficiant in via Et dicunt ei disci
puli unde ergo nobis panes in deserto
tantos ut saturemus turbam tam
magnam Et ait illis ihesus Quot panes
habetis At illi dixerunt septem et paucos
pisciculos Et precepit turbe ut discum
berent super terram Et accipiens septem
panes et pisces gratias agens fregit
et dedit discipulis suis Et discipuli
dederunt populo et comederunt omnes
et saturati sunt Et quod superfuit
de fragmentis tulerunt septem sportas
plenas Erant autem qui manducaverunt
quattuor milia hominum extra parvulos et
mulieres Et dimissa turba ascendit
in naviculam et venit in fines ma
gedan xvi

Et accesserunt ad eum pharisei et
saducei temptantes et rogaverunt
eum ut signum de celo ostenderet eis Et
ille respondens ait Facto vespere dicitis
serenum erit rubicundum est enim celum
et mane hodie tempestas rutilat enim
triste celum faciem ergo celi nostis diiu
dicare signa autem temporum non potestis
scire Generatio mala et adultera signum
querit et signum non dabitur ei nisi signum
ione prophete Et relictis illis abiit Et
cum venissent discipuli eius trans fretum
obliti sunt panes accipere Qui dixit
illis Intuemini et cavete a fermento
phariseorum et saduceorum At illi co
gitabant inter se dicentes quia panes
non accepimus Sciens autem ihesus dixit
eis Quid cogitatis inter vos modice
fidei quia panes non habetis Nondum
intelligitis neque recordamini quinque panum
et quinque milia hominum et quot cophinos
sumpsistis neque septem panum et quattuor
milia hominum et quot sportas sumpsistis
Quare non intelligitis quia non de pane
dixi vobis cavete a fermento phari
seorum et saduceorum Tunc intellexerunt
quia non dixit cavendum a fermento
panum sed a doctrina phariseorum et
saduceorum Venit autem ihesus in partes
cesaree philippi et interrogabat
discipulos suos dicens Quem dicunt
esse filium hominis At illi dixerunt Alii
iohannem baptistam alii autem heliam alii vero
ieremiam aut unum ex prophetis Dicit
illis ihesus Vos autem quem me esse dicitis
Respondens symon petrus dixit Tu
es christus filius dei vivi Respondens autem
ihesus dixit ei Beatus es symon bar
iona quia caro et sanguis non reve
lavit tibi sed pater meus qui in celis est
Et ego dico tibi quia tu es petrus et super
hanc petram edificabo ecclesiam meam
Et porte inferi non prevalebunt adversus
eam Et tibi dabo claves regni celorum
Et quodcumque ligaveris super terram erit
ligatum et in celis Et quodcumque solveris
super terram erit solutum et in celis Tunc
precepit discipulis suis ut nemini dicerent
quia ipse esset ihesus christus Exinde cepit
ihesus ostendere discipulis suis quia oporteret
eum ire ierosolimam et multa pati a se
nioribus et scribis et principibus sacerdotum

et occidi et tercia die resurgere Et assumens
eum petrus cepit increpare illum dicens absit
a te domine non erit tibi hoc Qui conversus
dixit petro vade post me sathanas
scandalum es michi quia non sapis ea
que dei sunt sed ea que hominum Tunc
dixit ihesus discipulis suis Si quis
vult post me venire abneget semet
ipsum et tollat crucem suam et sequatur
me Qui enim voluerit animam suam
salvam facere perdet eam Qui autem per-
diderit animam suam propter me inveniet eam
Quid enim prodest homini si universum mundum
lucretur anime vero sue detrimentum paciatur
aut quam dabit homo commutacionem pro anima
sua filius enim hominis venturus est in
gloria patris sui cum angelis suis et tunc
reddet unicuique secundum opera eius Amen
dico vobis sunt quidam de hic stantibus
qui non gustabunt mortem donec vi-
deant filium hominis venientem in
regno suo etc. xvii

Et post dies sex assumpsit ihesus petrum
et iacobum et iohannem fratrem eius et
duxit illos in montem excelsum seorsum et
transfiguratus est ante eos Et resplenduit
facies eius sicut sol vestimenta autem
eius facta sunt alba sicut nix Et ecce
apparuerunt ei moyses et helyas cum
eo loquentes Respondens autem petrus
dixit ad ihesum domine bonum est nos hic esse
Si vis faciamus hic tria tabernacula tibi
unum moysi unum et helye unum Ad-
huc eo loquente Ecce nubes lucida
obumbravit eos et ecce vox de nube
dicens hic est filius meus dilectus in quo
michi bene complacuit ipsum audite Et
audientes discipuli ceciderunt in faciem
suam et timuerunt valde Et accessit
ihesus et tetigit eos dixitque eis Sur-
gite nolite timere Levantes autem oculos
suos neminem viderunt nisi solum
ihesum Et descendentibus illis de monte
precepit eis ihesus dicens Nemini
dixeritis visionem donec filius hominis
a mortuis resurgat Et interrogaverunt
eum discipuli dicentes Quid ergo scribe
dicunt Quod oportet helyam primum
venire At ille respondens ait illis
helyas quidem venturus est et restituet
omnia Dico autem vobis quia helyas iam
venit et non cognoverunt eum sed
fecerunt in eo quecumque voluerunt Sic
et filius hominis passurus est ab eis
Tunc intellexerunt discipuli quia de iohanne
baptista dixisset eis Et cum venisset
ad turbam accessit ad eum homo genibus
provolutus ante eum dicens domine miserere
filio meo quia lunaticus est et male pati-
tur nam sepe cadit in ignem et crebro in
aquam et obtuli eum discipulis tuis et
non potuerunt curare eum Respondens
ihesus ait O generacio incredula et
perversa quousque ero vobiscum usque quo
paciar vos Afferte huc illum ad me
Et increpavit eum ihesus et exiit ab eo
demonium Et curatus est puer ex illa
hora Tunc accesserunt discipuli ad ihesum
secreto et dixerunt Quare nos non
potuimus eicere illum Dixit illis ihesus
propter incredulitatem vestram Amen quippe
dico vobis Si habueritis fidem sicut granum
synapis dicetis monti huic transi
hinc et transibit et nichil impossibile
erit vobis Hoc autem genus non eicitur
nisi per oracionem et ieiunium Conversantibus
autem eis in galylea dixit illis ihesus
filius hominis tradendus est in manus
hominum et occident eum et tercia die
resurget Et contristati sunt vehementer
Et cum venissent capharnaum accesse-
runt qui didragma accipiebant
ad petrum et dixerunt ei Magister ves-
ter non solvit didragma Ait etiam
Et cum intrasset in domum prevenit
eum ihesus dicens Quid tibi videtur
symon Reges terre a quibus accipiunt
tributum vel censum a filiis suis an
ab alienis Et ille dixit Ab

alienis dixit illi ihesus Ergo liberi sunt
filii ut autem non scandalizemus eos vade
ad mare et mitte hamum et eum piscem
qui primus ascendit tolle et aperto ore eius
staterem invenies illum sumens da eis
pro me et te XVIII
In illa hora accesserunt ad ihesum discipuli
dicentes Quis putas maior
est in regno celorum Et advocans
ihesus parvulum statuit eum in medio eorum
et dixit Amen dico vobis nisi conversi
fueritis et efficiamini sicut parvuli non
intrabitis in regnum celorum Quicumque ergo
humiliaverit se sicut parvulus iste hic
est maior in regno celorum Et qui susce-
perit unum parvulum talem in nomine meo
me suscipit Qui autem scandalizave-
rit unum de pusillis istis qui in me
credunt expedit ei ut suspendatur
mola asinaria in collo eius et demergatur
in profundum maris Ve mundo a scan-
dalis Necesse est enim ut veniant scan-
dala Verumtamen ve homini illi per quem
scandalum venit Si autem manus
tua vel pes tuus scandalizat te ab-
scide eum et proice abs te Bonum est tibi
ad vitam ingredi debilem vel claudum
quam duas manus vel duos pedes
habentem mitti in ignem eternum Et si oculus
tuus scandalizat te erue eum et proice
abs te Bonum est tibi cum uno oculo in
vitam intrare quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis Videte ne
contempnatis unum ex his pusillis
dico enim vobis quia angeli eorum in celis
semper vident faciem patris mei qui
in celis est Venit enim filius hominis
salvare quod perierat Quid vobis vi-
detur si fuerint alicui centum oves
et erraverit una ex eis nonne relinquet
nonaginta novem in montibus et vadit
querere eam que erravit Et si contigit
ut inveniat eam Amen dico vobis
quia super eam magis gaudebit quam
super nonaginta novem que non erraverunt

Sic non est voluntas ante patrem meum qui
in celis est ut pereat unus de pusillis
istis Si autem peccaverit in te frater tuus vade
et corripe eum inter te et ipsum solum
Si autem non te audierit adhibe tecum
adhuc unum vel duos ut in ore duorum testi-
um vel trium stet omne verbum Quod si
non audierit eos dic ecclesie Si autem
ecclesiam non audierit sit tibi sicut
ethnicus et publicanus Amen dico
vobis quecumque alligaveritis super terram
erunt ligata et in celo et quecumque
solveritis super terram erunt soluta et in
celo Iterum dico vobis quia si duo ex vobis
consenserint super terram de omni re quam-
cumque petierint fiet illis a patre meo
qui in celis est Ubi enim sunt duo vel
tres congregati in nomine meo ibi
sum in medio eorum Tunc accedens
petrus ad eum dixit Domine quotiens peccabit
in me frater meus et dimittam ei usque
septies Dicit illi ihesus Non dico tibi
septies sed usque septuagies septies
Ideo assimilatum est regnum celorum homini
regi qui voluit rationem ponere
cum servis suis Et cum cepisset rati-
onem ponere oblatus est ei unus qui debebat
decem milia talenta Cum autem non
haberet unde redderet iussit eum dominus
venundari et uxorem eius et filios
et omnia que habebat et reddi
Procidens autem servus ille rogabat
eum dicens Patientiam habe in me
et omnia reddam tibi Misertus autem
dominus servi illius dimisit eum et dimisit
debitum dimisit ei Egressus autem servus
ille invenit unum de conservis suis
qui debebat ei centum denarios
Et tenens suffocabat eum dicens
Redde quod debes Et procidens conservus
eius rogabat eum dicens Patientiam
habe in me Et omnia reddam tibi

Ille autem noluit sed abiit et misit eum
in carcerem donec redderet debitum Videntes
autem conservi eius que fiebant contristati
sunt valde et venerunt et narraverunt
domino suo omnia que facta fuerant
Tunc vocavit illum dominus suus et ait
illi Serve nequam omne debitum dimisi
tibi quoniam rogasti me Nonne ergo
oportuit et te misereri conservi tui sicut
et ego tui misertus sum Et iratus
dominus eius tradidit eum tortoribus quo
adusque redderet universum debitum
Sic et pater meus celestis faciet vobis
si non remiseritis unusquisque fratri
suo de cordibus vestris XIX
Et factum est cum consummasset ihesus
sermones istos migravit a gali
lea et venit in fines iudee trans
iordanem et secute sunt eum turbe multe
et curavit eos ibi Et accesserunt
ad eum pharisei temptantes eum et
dicentes Si licet homini dimittere suam
uxorem suam quacumque ex causa Qui
respondens ait eis Non legistis quia
qui fecit homines ab initio masculum
et feminam fecit eos Et dixit Propter
hoc dimittet homo patrem et matrem
et adherebit uxori sue et erunt duo
in carne una Itaque iam non sunt
duo sed una caro Quod ergo deus
coniunxit homo non separet Dicunt illi
Quid ergo moyses mandavit dare
libellum repudii et dimittere Et ait
illis Quoniam moyses ad duritiam
cordis vestri permisit vobis dimittere
uxores vestras ab initio autem non fuit
sic Dico autem vobis quia quicumque dimi
serit uxorem suam nisi ob fornica
tionem duxerit et aliam mechatur et qui
dimissam duxerit mechatur Dicunt
ei discipuli eius Si ita est causa
hominis cum uxore non expedit
nubere Qui dixit Non omnes
capiunt istud sed quibus datum est
Sunt enim eunuchi qui de matris utero
sic nati sunt Et sunt eunuchi qui
facti sunt ab hominibus et sunt eunuchi
qui eunuchizaverunt se propter regnum celorum
Qui potest capere capiat Tunc oblati sunt
ei parvuli ut manus eis imponeret
et oraret Discipuli autem increpabant
eos Ihesus autem ait eis Sinite parvulos
et nolite eos prohibere ad me venire
talium est enim regnum celorum Et cum
imposuisset eis manus abiit inde
Et ecce unus accessit et ait illi Magister
bone quid boni faciam ut habeam
vitam eternam Qui dixit ei Quid
me interrogas de bono unus est bonus
deus Si autem vis ad vitam
ingredi serva mandata Dicit illi
Que Ihesus autem dixit Non homicidium
facies non adulterabis non furtum
facies non falsum testimonium
dices Honora patrem tuum et matrem
tuam et diliges proximum tuum sicut
te ipsum Dicit illi adolescens Omnia
hec custodivi Quid adhuc mihi
deest Ait illi ihesus Si vis perfectus
esse vade vende omnia que habes
et da pauperibus et habebis thesaurum
in celo et veni sequere me Cum
autem audisset adolescens verbum abiit
tristis Erat enim habens multas possessi
ones Ihesus autem dixit discipulis
suis Amen dico vobis quia dives
difficile intrabit in regnum celorum
et iterum dico vobis facilius camelum est
per foramen acus transire quam divitem
intrare in regnum celorum Auditis autem
his discipuli mirabantur valde dicentes
Quis ergo poterit salvus esse Aspi
ciens autem ihesus dixit eis Apud
homines hoc impossibile est apud
deum autem omnia possibilia sunt Tunc
respondens petrus dixit ei Ecce nos

relinquimus omnia et secuti sumus te quid
ergo erit nobis. Jhesus autem dixit eis Amen
dico vobis quod vos qui secuti estis me in re-
generatione cum sederit filius hominis
in sede maiestatis sue et vos sedebitis
super sedes iudicantes XII tribus israel. Et
omnis qui reliquerit domum vel fratres
aut sorores aut patrem aut matrem
aut uxorem aut filios aut agros propter
nomen meum centuplum accipiet et vitam
eternam possidebit. Multi autem erunt primi
novissimi et novissimi primi. XX

Simile est regnum celorum homini
patrifamilias qui exiit primo
mane conducere operarios in vineam suam.
Conventione autem facta cum operariis ex
denario diurno misit eos in vineam
suam. Et egressus circa horam terciam vidit
alios stantes in foro ociosos et
illis dixit Ite et vos in vineam meam
et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi
autem abierunt. Iterum autem exiit circa
sextam et nonam horam et fecit simi-
liter. Circa undecimam vero exiit et invenit
alios stantes et dixit illis Quid
hic statis tota die ociosi. Dicunt ei Quia
nemo nos conduxit. Dicit illis Ite
et vos in vineam meam. Cum sero autem
factum esset dicit dominus vinee procura-
tori suo Voca operarios et redde
illis mercedem incipiens a
novissimis usque ad primos. Cum
venissent autem qui circa undecimam
horam venerant acceperunt sin-
gulos denarios. Venientes autem et
primi arbitrati sunt quod plus essent
accepturi. Acceperunt autem et ipsi sin-
gulos denarios. Et accipientes
murmurabant adversus patremfami-
lias dicentes Hii novissimi una
hora fecerunt et pares illos nobis fecisti
qui portavimus pondus diei et estus.
At ille respondens uni illorum dixit
Amice non facio tibi iniuriam. Nonne
ex denario convenisti mecum.
Tolle quod tuum est et vade. Volo autem
et huic novissimo dare sicut et tibi.
non aut non licet mihi facere quod volo. An oculus
tuus nequam est quia ego bonus sum.
Sic erunt novissimi primi et primi
novissimi. Multi enim sunt vocati
pauci vero electi. Et ascendens Jhesus
Iherosolimam assumpsit duodecim disci-
pulos suos secreto et ait illis Ecce
ascendimus Iherosolimam et filius
hominis tradetur principibus sacerdotum
et scribis et condempnabunt eum morte
et tradent eum gentibus ad illuden-
dum et flagellandum et crucifigendum
et tercia die resurget. Tunc accessit
ad eum mater filiorum zebedei cum
filiis suis adorans et petens aliquid
ab eo. Qui dixit ei Quid vis. Ait
illi Dic ut sedeant hii duo
filii mei unus ad dexteram tuam
et unus ad sinistram tuam in regno
tuo. Respondens autem Jhesus dixit
Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicem quem ego bibiturus sum.
Dicunt ei Possumus. Ait illis Ca-
licem quidem meum bibetis. Sedere
autem ad dexteram meam vel ad sinistram
non est meum dare vobis sed quibus
paratum est a patre meo. Et audientes
decem indignati sunt de duobus
fratribus. Jhesus autem vocavit eos
ad se et ait Scitis quia principes
gencium dominantur eorum et qui maiores

sunt potestatem exercent in eos
Non erit ita inter vos sed quicumque
voluerit inter vos maior fieri sit vester
minister. Et qui voluerit inter vos
primus esse erit vester servus. Sicut
filius hominis non venit ministrari
sed ministrare et dare animam suam
redemptionem pro multis. Et egredientibus
eis ab Iericho secuta est eum
turba multa. Et ecce duo ceci
sedentes secus viam audierunt quia
Ihesus transiret. Et clamaverunt di-
centes Domine miserere nostri fili
David. Turba autem increpabat
eos ut tacerent. At illi magis
clamabant dicentes Domine miserere
nostri fili David. Et stetit Ihesus
et vocavit eos et ait Quid
vultis ut faciam vobis. Dicunt illi
Domine ut aperiantur oculi nostri. Misertus
autem eorum Ihesus tetigit oculos
eorum. Et confestim viderunt et se-
cuti sunt eum. xxi

Et cum appropinquasset Iheroso-
limis et venissent Beth-
fage ad montem Oliveti tunc Ihesus
misit duos discipulos suos dicens
eis Ite in castellum quod contra vos est
et statim invenietis asinam alligatam
et pullum cum ea. Solvite et addu-
cite michi. Et si quis vobis aliquid
dixerit dicite quia dominus hiis opus habet
et confestim dimittet eos. Hoc autem
totum factum est ut adimpleretur quod dictum est
per prophetam dicentem Dicite filie
Syon Ecce rex tuus venit tibi
mansuetus sedens super asinam et
pullum filium subiugalis. Euntes
autem discipuli fecerunt sicut precepit
illis Ihesus. Et adduxerunt asinam et
pullum et imposuerunt super eum vestimenta
sua et eum desuper sedere fecerunt. Plurima
autem turba straverunt vestimenta
sua in via. Alii autem cedebant ramos
de arboribus et sternebant in via. Turbe
autem que precedebant et que sequebantur
clamabant dicentes Osanna filio
David benedictus qui venit in nomine
domini osanna in excelsis. Et cum intrasset
Iherosolimam commota est universa ci-
vitas dicens Quis est hic. Popu-
li autem dicebant Hic est Ihesus propheta
a Nazareth Galilee. Et intravit Ihesus
in templum dei et eiciebat omnes
vendentes et ementes in templo et
mensas nummulariorum et cathedras
vendentium columbas evertit et dicit
eis Scriptum est domus mea domus
orationis vocabitur vos autem fecistis
illam speluncam latronum. Et accesserunt
ad eum ceci et claudi in templo et
sanavit eos. Videntes autem prin-
cipes sacerdotum et scribe mirabilia
que fecit et pueros clamantes
in templo et dicentes Osanna
filio David indignati sunt et dixerunt
ei Audis quid isti dicunt. Ihesus autem
dixit eis Utique. Numquam legistis
quia ex ore infantium et lactentium per-
fecisti laudem. Et relictis illis abiit
foras extra civitatem in Bethaniam
ibique mansit. Mane autem revertens
in civitatem esuriit. Et videns
arborem unam secus viam venit ad eam
et nichil invenit in ea nisi folia tantum.
Et ait illi Numquam ex te fructus nascatur
in sempiternum. Et arefacta est continuo
ficulnea. Et videntes discipuli mirati

sunt dicentes quomodo continuo aruit. Respo-
dens autem ihesus ait eis amen dico vobis
si habueritis fidem et non hesitaveritis amen
dico vobis non solum de ficulnea facietis
sed et si dixeritis huic monti tolle
et iacta te in mare fiet. et omnia quecumque
pecieritis in oratione credentes accipietis.
Et cum venisset in templum accesserunt
ad eum docentem principes sacerdotum et
seniores populi dicentes in qua potestate
hec facis et quis tibi dedit potestatem.
Respondens ihesus dixit eis interroga-
bo vos et ego unum sermonem quem si
dixeritis michi et ego vobis dicam in qua
potestate hec facio. Baptismus iohannis
unde erat e celo an ex hominibus.
At illi cogitabant inter se dicentes
Si dixerimus de celo dicet nobis quare er-
go non credidistis illi. Si autem dixerimus
ex hominibus timemus turbam. Omnes enim
habebant iohannem sicut prophetam. Et respon-
dentes ihesu dixerunt nescimus. Ait
illis et ipse nec ego vobis dico in qua
potestate hec facio. Quid autem vobis
videtur. Homo quidam habebat duos
filios. Et accedens ad primum dixit
fili vade operare hodie in vineam
meam. Ille autem respondens ait nolo.
postea autem penitentia motus abiit
in vineam. Accedens autem ad alterum
dixit similiter. At ille respondens ait
eo domine et non iuit. Quis ex duobus
fecit voluntatem patris. Dicunt ei primus.
Dicit illis ihesus amen dico vobis quia
publicani et meretrices precedunt vos
in regnum dei. Venit enim ad vos iohannes
ad vos in via iusticie et non credidistis
ei. publicani autem et meretrices credi-
derunt ei. vos autem videntes nec penitenciam
habuistis postea ut crederetis ei. Aliam
parabolam audite. Homo erat paterfami-
lias qui plantavit vineam et sepem

circumdedit ei et fodit in ea torcular et
edificavit turrim in medio eius et locavit
eam agricolis et peregre profectus est. Cum
autem tempus fructuum appropinquasset misit
servos suos ad agricolas ut acciperent
fructus eius. Et agricole apprehensis
servis eius alium ceciderunt alium occi-
derunt alium vero lapidaverunt. Iterum
misit alios servos plures prioribus
et fecerunt illis similiter. Novissime
autem misit ad eos filium suum dicens
verebuntur filium meum. Agricole
autem videntes filium dixerunt intra
se. Hic est heres. venite occidamus
eum et habebimus hereditatem illius. Et
apprehensum eum eiecerunt extra vineam
et occiderunt. Cum ergo venerit dominus
vinee quid faciet agricolis illis.
Aiunt illi malos male perdet et vineam
suam locabit aliis agricolis qui reddant
ei fructum temporibus suis. Dicit illis
ihesus. Nunquam legistis in scripturis la-
pidem quem reprobaverunt edificantes
hic factus est in caput anguli. a domino
factum est istud et est mirabile in oculis nostris.
Ideo dico vobis quia auferetur a vobis
regnum dei et dabitur genti facienti
fructus eius. Et qui ceciderit super
lapidem istum confringetur. super quem
vero ceciderit conteret eum. Et cum
audissent principes sacerdotum et
pharisei parabolas eius cognoverunt
quod de ipsis diceret. Et querentes
eum tenere timuerunt turbas quia sicut
prophetam eum habebant. xxii

Et respondens ihesus dixit
iterum in parabolis eis dicens
Simile factum est regnum celorum homi-
ni regi qui fecit nupcias filio suo.
Et misit servos suos vocare invi-
tatos ad nupcias et nolebant
venire. Iterum misit alios servos suos
dicens dicite invitatis Ecce prandium

meum parati tauri mei et altilia occi-
sa et omnia parata venite ad nupcias
Illi autem neglexerunt et abierunt alius
in villam suam alius vero ad negociacionem
suam Reliqui vero tenuerunt servos eius
et contumelia affectos occiderunt Rex
autem cum audisset iratus est et missis
exercitibus suis perdidit homicidas
illos et civitatem illorum succendit
Tunc ait servis suis Nupcie quidem
parate sunt sed qui invitati erant
non fuerunt digni Ite ergo ad exitus
viarum et quoscumque inveneritis vocate
ad nupcias Et egressi servi eius in
vias congregaverunt omnes quos in-
venerunt bonos et malos et imple-
te sunt nupcie discumbencium Intravit
autem rex ut videret discumbentes et
vidit ibi hominem non vestitum veste
nupciali et ait illi Amice quomodo huc
intrasti non habens vestem nupcialem
At ille obmutuit Tunc dixit rex
ministris Ligatis pedibus eius et
manibus mittite eum in tenebras
exteriores Ibi erit fletus et stridor
dencium Multi autem sunt vocati pauci
vero electi Tunc abeuntes pharisei
consilium inierunt ut caperent eum in ser-
mone Et mittunt ei discipulos suos
cum herodianis dicentes Magister scimus
quia verax es et viam dei in veritate
doces et non est tibi cura de aliquo
Non enim respicis personam hominum Dic
ergo nobis quid tibi videtur licet censum
dari cesari an non Cognita autem
ihesus nequicia eorum ait Quid me
temptatis ypocrite Ostendite mihi
numisma census At illi obtulerunt
ei denarium Et ait illis Cuius est
ymago hec et superscripcio Dicunt
ei Cesaris Tunc ait illis Reddite
ergo que sunt cesaris cesari et que
sunt dei deo Et audientes mirati

sunt et relicto eo abierunt In illo die
accesserunt ad eum saducei qui dicunt non
esse resurreccionem Et interrogaverunt eum
dicentes Magister moyses dixit Si quis
mortuus fuerit non habens filium ut ducat
frater eius uxorem illius et suscitet semen
fratri suo Erant autem apud nos septem
fratres et primus uxore ducta defunctus
est et non habens semen reliquit uxorem
suam fratri suo Similiter secundus et tercius
usque ad septimum Novissime autem omnium
et mulier mortua est In resurreccione
ergo cuius erit de septem uxor Omnes
enim habuerunt eam Respondens autem ihesus
ait illis Erratis nescientes scripturas
neque virtutem dei In resurreccione enim
neque nubent neque nubentur sed sunt
sicut angeli dei in celo De resurreccione
autem mortuorum non legistis quod dictum
est a deo dicente vobis Ego sum deus
abraham et deus ysaac et deus iacob
Non est deus mortuorum sed viven-
cium Et audientes turbe mirabantur
in doctrina eius Pharisei autem audi-
entes quod silencium imposuisset
saduceis convenerunt in unum et
interrogavit eum unus ex eis legis
doctor temptans eum Magister quod est
mandatum magnum in lege Ait illi
ihesus Diliges dominum deum tuum ex toto
corde tuo et in tota anima tua et
in tota mente tua Hoc est enim maximum
et primum mandatum Secundum autem simile
est huic Diliges proximum tuum sicut
te ipsum In hiis duobus mandatis uni-
versa lex pendet et prophete Congre-
gatis autem phariseis interrogavit
eos ihesus dicens Quid vobis videtur
de christo cuius filius est Dicunt ei david
Ait illis Quomodo david in spiritu vocat
eum dominum dicens Dixit dominus domino
meo sede a dextris meis donec

poneret inimicos tuos scabellum pedum
tuorum. Si ergo david in spiritu vocat eum
dominum quomodo filius eius est? Et nemo po-
terat ei respondere verbum neque ausus
fuit quisquam ex illa die eum amplius
interrogare. XXIII

Tunc Ihesus locutus est ad turbas
et discipulos suos dicens Super
cathedram moysi sederunt scribe et pha-
risei. Omnia ergo quecumque dixerint
vobis servate et facite. Secundum opera
eorum nolite facere. Dicunt enim et non
faciunt. Alligant enim onera gravia et
importabilia et imponunt in humeros
hominum. Digito autem suo nolunt ea
movere. Omnia vero opera sua faciunt
ut videantur ab hominibus. Dilatant enim
phylacteria sua et magnificant fim-
brias. Amant enim primos recubitus
in cenis et primas cathedras in sy-
nagogis et salutationes in foro et
vocari ab hominibus rabbi. Vos autem
nolite vocari rabbi. Unus est enim ma-
gister vester. Omnes autem vos fratres estis
et patrem nolite vocare vobis super
terram. Unus est enim pater vester qui in
celis est. Nec vocemini magistri quia
magister vester unus est Christus. Qui maior
est vestrum erit minister vester. Qui autem
se exaltaverit humiliabitur. Et qui se
humiliaverit exaltabitur. Ve autem vobis
scribe et pharisei ypocrite qui clau-
ditis regnum celorum ante homines. Vos
enim non intratis nec introeuntes
sinitis intrare. Ve vobis scribe et
pharisei ypocrite qui comeditis domos
viduarum in oratione longa orantes. Propter
hoc maius accipietis iudicium. Ve vo-
bis scribe et pharisei ypocrite qui
circuitis mare et aridam ut faciatis
unum proselitum. Et cum fuerit factus faci-
tis eum filium iehenne duplo quam
vos. Ve vobis duces ceci qui dicitis
Quicumque iuraverit per templum nichil
est. Qui autem iuraverit in auro templi
debet. Stulti et ceci quid enim maius est
aurum an templum quod sanctificat aurum?
Et quicumque iuraverit in altare nichil est.
Quicumque autem iuraverit in dono quod est su-
per illud debet. Ceci. Quid enim maius est
donum an altare quod sanctificat donum?
Qui ergo iurat in altare iurat in eo
et in omnibus que super illud sunt. Et
qui iuraverit in templo iurat in eo
et in illo qui habitat in ipso. Et qui
iurat in celo iurat in trono dei et
in eo qui sedet super eum. Ve vobis scribe
et pharisei ypocrite qui decimatis
mentam et anetum et ciminum et reli-
quistis que graviora sunt legis iudicium
et misericordiam et fidem. Hec oportuit facere
et illa non omittere. Duces ceci ex-
colantes culicem camelum autem glutti-
entes. Ve vobis scribe et phari-
sei ypocrite qui mundatis quod de-
foris est calicis et parapsidis intus autem
estis pleni rapina et in-
mundicia. Pharisee ceci munda prius
quod intus est calicis et parapsidis ut
fiat et id quod deforis est mundum. Ve
vobis scribe et pharisei ypocrite qui
similes estis sepulchris dealbatis
que a foris apparent hominibus speciosa
intus vero plena sunt ossibus mor-
tuorum et omni spurcicia. Sic et vos
foris apparetis hominibus quidem iusti
intus autem pleni estis ypocrisi et in-
iquitate. Ve vobis scribe et phari-
sei ypocrite qui edificatis sepulchra
prophetarum et ornatis monumenta iustorum
et dicitis Si fuissemus in diebus patrum
nostrorum non essemus socii eorum in san-
guine prophetarum. Itaque testimonium
estis vobis met ipsis quia filii estis
eorum qui prophetas occiderunt. Et

nos implete mensuram patrum vestrorum
serpentes genimina viperarum quomodo fu-
gietis a iudicio gehenne Ideo ecce mitto
ad vos prophetas et sapientes et scribas et
ex illis occidetis et crucifigetis et ex eis fla-
gellabitis in synagogis vestris et persequimini
de civitate in civitatem ut veniat super
vos omnis sanguis iustus qui effusus
est super terram a sanguine abel iusti usque
ad sanguinem zacharie filii barachie quem
occidistis inter templum et altare Amen
dico vobis venient hec omnia super genera-
tionem istam Iherusalem Iherusalem que
occidis prophetas et lapidas eos qui ad
te missi sunt Quotiens volui congre-
gare filios tuos quemadmodum gal-
lina congregat pullos suos sub alas
et noluisti Ecce relinquetur vobis domus
vestra deserta Dico enim vobis non me
videbitis amodo donec dicatis Bene-
dictus qui venit in nomine domini xxiiij

Et egressus ihesus de templo ibat
Et accesserunt discipuli eius ut
ostenderent ei edificationes templi
Ipse autem respondens ait eis Videtis hec
omnia Amen dico vobis non relinquetur
hic lapis super lapidem qui non destruatur
Sedente autem eo super montem oliveti
accesserunt ad eum discipuli secreto dicen-
tes Videte ne quis vos seducat
multi enim venient in nomine meo
dicentes Ego sum christus et multos
seducent Audituri enim estis prelia
et opiniones preliorum videte ne turbe-
mini Oportet enim hec fieri sed nondum
est finis Consurget enim gens
in gentem et regnum in regnum et erunt
pestilencie et fames et terre motus
per loca Hec autem omnia initia sunt
dolorum Tunc tradent vos in tribulationem
et occident vos Et eritis odio omnibus
gentibus propter nomen meum Et tunc
scandalizabuntur multi et invicem
tradent et odio habebunt invicem

et multi pseudo prophete surgent et seducent
multos Et quoniam habundavit iniquitas
refrigescet caritas multorum Qui
autem perseveraverit usque in finem hic
salvus erit Et predicabitur hoc evangelium
regni in universo orbe in testimonium
omnibus gentibus et tunc veniet con-
summatio Cum ergo videritis abhomi-
nationem desolationis que dicta
est a daniele propheta stantem in loco
sancto suo Qui legit intelligat Et
qui in iudea sunt fugiant in montes
Et qui in tecto est non descendat
tollere aliquid de domo sua Et qui
in agro non revertatur tollere tunicam
suam Ve autem pregnantibus et nutrien-
tibus in illis diebus Orate autem ut
non fiat fuga vestra hyeme vel
sabbato Erit enim tunc tribulatio magna
qualis non fuit ab initio mundi usque
modo neque fiet Et nisi breviati
fuissent dies illi non fieret salva
omnis caro Sed propter electos brevia-
buntur dies illi Tunc si quis vobis
dixerit ecce hic est christus aut illic
nolite credere Surgent enim pseudo
christi et pseudo prophete et dabunt signa
magna et prodigia ita ut in errorem
ducantur si fieri potest etiam electi Ecce
Ecce predixi vobis Si ergo dixerint
vobis Ecce in deserto est nolite exire
Ecce in penetralibus nolite credere Si-
cut enim fulgur exit ab oriente
et apparet usque in occidente ita
erit adventus filii hominis Ubi-
cumque fuerit corpus illuc congregabuntur
aquile Statim autem post tribulationem
dierum illorum sol obscurabitur et luna
non dabit lumen suum et stelle
cadent de celo et virtutes celorum
commovebuntur et tunc apparebit signum

Cu videret mundu opi cu yas ben
q' b. mutig replevit qui no desup
plus h' devotio sibi pallio mundi
vestimt / hz cu prudes qui ac sola
big marturo et pcepti / apud ere
sed ei ita et t d^z / Cu videret mundu z
vid' q^o mundu corpus / mundu prov
mundu ypm / exoneat q^d muditas
tunde [illegible] / muditas p'vnit ad
q passiony / muditas ypi ad borez
p.^a e sustineda patient / z^a
attendanda gparatz / z^a [illegible]
dicit [illegible] p.^a muditas z^a Job
nudy egressy sum de ventre matris
mee et nudy revertar illuc q omes
venimt / q muditas ypi ome corpus
q muditas mea sustineda est
patient ut pcu tenea ...
placeam q / a dyag resistamq
ut penq nobis ... pcubus
yn [illegible] pagam q / a dyo no q
pcut attende et frequet ...
hat muditas nature et [illegible]
nulla valet q ... gerq
suna q regaret ... attenda
y ensilet ... sed ...
de vera mus hac / sic mente q
et nudus ... portabit de labore
suo / ... mundi ome ...
sem mudi moni ... [illegible]
... cadana mortuor ...
[illegible] ... divitu ...
[illegible] ... mortem ... in ... hora
... et ... colapsis
... mundi ... / ...
... sustineda e patient / no
solu ... sed ... dyam no
solu ... ut ... placeaq ...
et ... moribq resistamq
... nudi cu nudis luctu de ...
ut qui vestitq ... cu nudo luctu
titiq ... dicit ... bz vu
tenea. ... cruz ...
sset cu nudos q ... solu
fity a secerunt pazom no

pura no p'ad tegerunt pontes
muditate sua / sorte coissent
aliquos predos no texerut sic ... no
tenerut pecos suos / ... ubi ...
dedi ... tunicas pallicas
no ... no ... sic
p' ... vestes ... q ...
... dux q ... ad
... vestes ...
... et ... q ...
sum q ... sum q
q ... no q ... q
no q ... no q
... place ... amiq
de muditate ypi ... operandi
e decent ... in ... mo
p'tme tun cu ... et
... vestitus
tuis nudos tege / et nudos
tege valet ad ... culpe
ad ... ad ...
sed ... q ... mun
dc ... ut ... mundu ...
operis ut ... i mici mu
in ... morte no
... morte / culpe ...
... q ... mul mi
mor ... / q dicent
no ... nos ... tibq
... ut ... opta
but ... q ... no
bat ... vestibq / d^z q
cu videret mundu nudu ... ubiq
no vestitu / ... toste
muditate cu ... vestes ...
e ... q vestimt no
nudos no ... vestibq
... vesti
... no mundu ... no
... cruce da ...
et no ... salutati ... pe ...
tus q ... ill q z q

attendite q ds ipsa pmittit illi
q in dos Restat sunt opit aut
dic inceptt q ymane sunt
tam 2 sumitas circa ute. / Ex hiis
gre scientes me 2 mistini dicite
d 3a ast pxs midis fuit cr py
p dicta bente lin dc peris me cf
cg. illis mdg fui 2 m cor
discedite ame cf q amdes gnit
me cogitat diuisses q mdos
spint amby ipse. fuim ino
sentite si in pn isti occidisti q
o q iciu d. betis incipiuy fic
dy petunt dic: ay medica q ii
cudunt in medo qr dns dns
ajarty adhuc cuttacem q hic
me deste q tex / d imdia xpi
sugtn c sa Regn V q gloss
sunt quadre rex disrupheus se
cu ancillas suas a ffuez 2 am
daty q si ind. ? dng d pex
tagsoma p2 tribt. colaphis
et alapis cedd / dx d q xpi
medio nocte pend. indutu
corpe ini cum dimfeces d sa
d be mdn in peupe descib q in
dicta d 3a fugen c dy ig
in noc q in ebaty indaty fuit
in thabnicla noc xpiy sugt
cut q fortissie cautat fui
bens p salute h.ii in ebaty
indaty fuit i monte d q 2
imdicate bn dt d pampez
xpiy acata 2 sipx sy hapied
iaceret ut tane rasum in
ipsa in volutn i dili pane
singula inegapto sedit i asin
indu appalibulo / d 2o xpi in
indicauit josepli tmen a tha
lcu misericerp en in eisdua
dctersy / josepli xpiy sugt
emeu do thalary eurie
xpi q em indextu d sed dit
adcestua in sam /

filii hominis in celo Et tunc plangent om-
nes tribus terre et videbunt filium hominis venien-
tem in nubibus celi cum virtute multa et
maiestate Et mittet angelos suos cum
tuba et voce magna Et congregabunt
electos eius a quatuor ventis celi et a sum-
mis celorum usque ad terminos eorum
Ab arbore autem fici discite parabolam Cum
iam ramus eius tener fuerit et folia
nata scitis quia prope est estas Ita et
vos cum videritis hec fieri omnia scitote
quia prope est in ianuis Amen dico vobis
quia non preteribit hec generatio donec
omnia hec fiant Celum et terra transibunt
verba autem mea non transibunt De die
autem illa et hora nemo scit neque
angeli celorum neque filius nisi pater
solus Sicut autem in diebus Noe ita
erit adventus filii hominis Sicut enim
erant in diebus ante diluvium come-
dentes et bibentes nubentes et
nuptum tradentes usque ad eum diem
quo intravit in archam Noe et non
cognoverunt donec venit diluvium
et tulit omnes ita erit adventus filii
hominis Tunc duo erunt in agro
unus relinquetur et unus assumetur
Due molentes in mola una assu-
metur et una relinquetur Duo in lecto
uno unus assumetur et unus relinquetur
Vigilate ergo quia nescitis qua hora
dominus vester venturus sit Illud autem scito-
te quia si sciret paterfamilias qua
hora fur venturus esset vigilaret
utique et non sineret perfodi domum
suam Ideo et vos estote parati quia
nescitis qua hora filius hominis
venturus est Quis putas est fide-
lis servus et prudens quem constituit
dominus suus super familiam suam ut
det illis cibum in tempore Beatus ille
servus quem cum venerit dominus eius in-
venerit sic facientem Amen dico vobis
quia super omnia bona sua constituet
eum Si autem dixerit malus servus
ille in corde suo moram facit dominus
meus venire et ceperit percutere conservos
suos manducet autem et bibat cum
ebriosis veniet dominus servi illius in
die qua non sperat et hora qua ignorat
et dividet eum partemque eius ponet
cum ypocritis illic erit fletus et stri-
dor dentium XXV

Tunc simile erit regnum celorum
decem virginibus que accipientes
lampades suas exierunt sponso et
sponse Quinque autem ex eis erant
fatue et quinque prudentes Sed quinque
fatue acceptis lampadibus suis non
sumpserunt oleum secum prudentes vero
acceperunt oleum in vasis suis cum
lampadibus Moram autem faciente sponso
dormitaverunt omnes et dormierunt
Media autem nocte clamor factus est
ecce sponsus venit exite obviam
ei Tunc surrexerunt omnes virgines
ille et ornaverunt lampades suas
Fatue autem sapientibus dixerunt
Date nobis de oleo vestro quia lampades
nostre extinguntur Responderunt prudentes
dicentes Ne forte non sufficiat nobis
et vobis ite potius ad vendentes et
emite vobis Dum autem irent eme-
re venit sponsus et que parate erant
intraverunt cum eo ad nuptias et clausa
est ianua Novissime vero veniunt
et relique virgines dicentes Domine
domine aperi nobis At ille respondens
ait Amen dico vobis nescio vos
Vigilate itaque et orate quia nescitis
diem neque horam Die ipso enim perg...

proficiscens vocavit servos suos et
tradidit illis bona sua Et uni dedit
quinque talenta alii autem duo alii vero
unum unicuique secundum propriam virtutem
et profectus est statim abiit autem qui quinque
talenta acceperat et operatus est in eis
et lucratus est alia quinque Similiter qui
duo acceperat lucratus est alia duo
Qui autem unum acceperat abiens
fodit in terra et abscondit pecuniam
domini sui Post multum vero temporis venit
dominus servorum illorum et posuit rationem
cum eis Et accedens qui quinque talen
ta acceperat obtulit alia quinque dicens
Domine quinque talenta tradidisti michi
Ecce alia quinque superlucratus sum Ait
illi dominus eius Euge serve bone
et fidelis quia super pauca fuisti
fidelis super multa te constituam intra
in gaudium domini tui Accedens autem
et qui duo talenta acceperat ait
Domine duo talenta tradidisti michi Ecce
alia duo lucratus sum Ait illi dominus
eius Euge serve bone et fidelis
quia super pauca fuisti fidelis super
multa te constituam intra in gaudium
domini tui Accedens autem et qui unum
talentum acceperat ait Domine scio quia
homo durus es metis ubi non seminasti
et congregas ubi non sparsisti et
timens abivi et abscondi talentum
tuum in terra Ecce habes quod tuum est
Respondens autem dominus eius dixit
ei Serve male et piger sciebas
quia meto ubi non semino et congrego
ubi non sparsi oportuit ergo te pecuniam
meam committere nummulariis et ego ve
niens recepissem utique quod meum est
cum usura Tollite itaque ab eo talen
tum et date ei qui habet decem talenta
Omni enim habenti dabitur et habundabit
ei autem qui non habet et quod videtur

habere auferetur ab eo Et inutilem servum eicite
in tenebras exteriores illic erit fletus et
stridor dentium Cum autem venerit filius hominis
in maiestate sua et omnes angeli cum eo
tunc sedebit super sedem maiestatis sue
et congregabuntur ante eum omnes gentes et
separabit eos ab invicem sicut pastor segregat
oves ab hedis et statuet oves quidem
a dextris suis hedos autem a sinistris
Tunc dicet rex hiis qui a dextris eius
erunt Venite benedicti patris mei possidete
paratum vobis regnum a constitutione mundi
Esurivi enim et dedistis michi manducare
sitivi et dedistis michi bibere hospes eram
et collegistis me nudus et cooperuistis
me infirmus et visitastis me in carcere
eram et venistis ad me Tunc respondebunt
ei iusti dicentes Domine quando vidimus te
esurientem et pavimus te sitientem
et ~~dedistis~~ dedimus tibi potum Quando
autem te vidimus hospitem et collegimus te
aut nudum et cooperuimus te aut quando
te vidimus infirmum aut in carcere et ve
nimus ad te Et respondens rex dicet
illis Amen dico vobis quamdiu fecistis
uni de hiis fratribus meis minimis michi
fecistis Tunc dicet et hiis qui a sinistris
eius erunt Discedite a me maledicti
in ignem eternum qui paratus est dyabolo
et angelis eius Esurivi enim et non
dedistis michi manducare sitivi et
non dedistis michi potum hospes eram
et non collegistis me nudus et non operuistis
me infirmus et in carcere et non
visitastis me Tunc respondebunt
et ipsi dicentes Domine quando te vidimus
esurientem aut sitientem aut hospitem
aut nudum aut infirmum vel in
carcere et non ministravimus tibi Tunc
respondebit illis dicens Amen
dico vobis quamdiu fecistis uni de mi
nimis nec michi fecistis Et ibunt

[illegible]
Et factum est cum consum- XXVI
masset ihesus sermones hos omnes
dixit discipulis suis Scitis quia post biduum pas-
cha fiet et filius hominis tradetur ut crucifi-
gatur Tunc congregati sunt principes
sacerdotum et seniores populi in atrium principis
sacerdotum qui dicebatur cayphas et consilium
fecerunt ut ihesum dolo tenerent et occiderent
dicebant autem Non in die festo ne forte
tumultus fieret in populo Cum autem esset ihesus
in bethania in domo symonis leprosi
accessit ad eum mulier habens alabastrum
unguenti preciosi et effudit super caput
ipsius recumbentis Videntes autem discipuli
indignati sunt dicentes Ut quid perdicio
hec Potuit enim istud venundari
multo et dari pauperibus Sciens autem
ihesus ait illis Quid molesti estis
huic mulieri Opus enim bonum operata
est in me Nam semper pauperes habetis
vobiscum me autem non semper habebitis
Mittens enim hec unguentum hoc in corpus
meum ad sepeliendum me fecit Amen
dico vobis ubicumque predicatum fuerit hoc evangelium
in toto mundo dicetur et quod hec fecit
in memoriam eius Tunc abiit
unus de duodecim qui dicitur iudas
scarioth ad principes sacerdotum et ait
illis Quid vultis michi dare et
ego vobis eum tradam At illi constituerunt
ei triginta denarios argenteos
Et exinde querebat oportunitatem
ut eum traderet Prima autem die azi-
morum accesserunt discipuli ad ihesum
dicentes Ubi vis paremus tibi pascha
comedere At ihesus ait Ite in civitatem
ad quendam et dicite ei Magister dicit
Tempus meum prope est apud te facio
pascha cum discipulis meis Et fe-
cerunt discipuli sicut constituit illis
ihesus et paraverunt pascha Vespe-
re autem facto discumbebat cum duodecim
discipulis suis Et edentibus discipulis

suis dixit Amen dico vobis quia unus
vestrum me traditurus est Et contristati
valde ceperunt singuli dicere Numquid
ego sum domine At ipse respondens
ait Qui intingit mecum manum
in parapside hic me tradet Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum
est de illo Ve autem homini illi per quem
filius hominis tradetur Bonum erat ei
si natus non fuisset homo ille Respon-
dens autem iudas qui tradidit eum dixit
Numquid ego sum rabbi Ait illi Tu
dixisti Cenantibus autem eis accepit
ihesus panem benedixit ac fregit deditque
discipulis suis et ait hoc est corpus accipite et comedite
meum Et accipiens calicem gratias
egit et dedit illis dicens Bibite
ex hoc omnes Hic est enim sanguis
meus novi testamenti qui pro multis
effundetur in remissionem peccatorum Dico
autem vobis non bibam amodo de hoc
genimine vitis usque in diem illum cum
illud bibam novum vobiscum in regno
patris mei Et hymno dicto exierunt
in montem oliveti Tunc dicit illis
ihesus Omnes vos scandalum
patiemini in me in ista nocte Scrip-
tum est enim Percutiam pastorem et disper-
gentur oves gregis Postquam autem
resurrexero precedam vos in gali-
leam Respondens autem petrus ait
illi Et si omnes scandalizati
fuerint ego numquam scanda-
lizabor Ait illi ihesus Amen dico
tibi quia in hac nocte antequam gallus
cantet ter me negabis Ait illi
petrus Etiam si oportuerit me mori
tecum non te negabo Similiter et omnes
discipuli dixerunt Tunc venit ihesus
cum illis in villam que dicitur gethsemani

et dixit discipulis suis Sedete hic
donec vadam illuc et orem Et assump
to petro et duobus filiis zebedei cepit
contristari et mestus esse Tunc ait illis
Tristis est anima mea usque ad mortem
Sustinete hic et vigilate mecum
Et progressus pusillum procidit in faciem
suam orans et dicens Pater mi si
possibile est transeat a me calix
iste Verumptamen non sicut ego
volo set sicut tu vis Et venit
ad discipulos et invenit eos dor
mientes Et dicit petro Sic non
potuistis una hora vigillare
mecum Vigilate et orate ut non
intretis in temptacionem Spiritus quidem
promptus est caro autem infirma Iterum
secundo abiit et oravit dicens.
Pater mi si non potest hic calix transire
nisi bibam illum fiat voluntas Et
venit iterum et invenit eos dor
mientes Erant enim oculi eorum
sompno gravati Et relictis illis
iterum abiit et oravit tercio eundem
sermonem dicens Tunc venit
ad discipulos suos et dicit illis
dormite iam et requiescite Ecce appro
pinquabit hora et filius hominis
tradetur in manus peccatorum Sur
gite eamus Ecce appropinquabit qui
me tradet Adhuc eo loquente Ecce iudas
unus de duodecim venit et cum
eo turba multa cum gladijs et
fustibus missi a principibus sacerdo
tum et senioribus populi Qui autem

tradidit illum dedit eis signum dicens
Quemcumque osculatus fuero ipse est tenete
eum Et confestim accedens ad ihesum dixit
Ave rabbi Et osculatus est eum Dixitque
illi ihesus Amice ad quid venisti Tunc
accesserunt et manus iniecerunt
in ihesum et tenuerunt eum Et ecce unus
ex hiis qui erant cum ihesu extendens
manum exemit gladium suum et
percuciens servum principis sacerdotum
amputavit auriculam eius Tunc
ait illi ihesus Converte gladium tuum
in locum suum Omnes enim qui acceperint
gladium gladio peribunt An putas
quia non possum rogare patrem meum
et exhibebit mihi modo plusquam
duodecim legiones angelorum. Quomodo
ergo implebuntur scripture prophetarum
Quia sic oportet fieri. In illa
hora dixit ihesus turbis Tamquam
ad latronem existis cum gladijs et
fustibus comprehendere me Cotidie apud
vos sedebam docens in templo et non
me tenuistis Hoc autem totum factum
est ut adimplerentur scripture prophetarum
Tunc discipuli omnes relicto eo fuge
runt At illi tenentes ihesum duxerunt
ad caypham principem sacerdotum ubi
scribe et pharisei et seniores conve
nerunt Petrus autem sequebatur eum
a longe usque in atrium principis sacer
dotum Et ingressus intus sedebat
cum ministris ut videret finem Principes
autem sacerdotum et omne concilium querebat

falsum testimonium contra ihesum ut eum morti
traderent Et non invenerunt. cum multi fal-
si testes accessissent Novissime autem
venerunt duo falsi testes et dixerunt
Hic dixit Possum destruere templum
dei et post triduum reedificare illud Et
consurgens princeps sacerdotum ait illi
Nichil respondes ad ea que isti ad-
versum te testificantur. Ihesus autem
tacebat Et princeps sacerdotum ait
illi Adiuro te per deum vivum ut di-
cas nobis si tu es christus filius dei
vivi Dicit illi ihesus Tu dixisti
verumptamen dico vobis amodo vide-
bitis filium hominis sedentem a dextris
virtutis dei et venientem in nubibus
celi Tunc princeps sacerdotum scidit
vestimenta sua dicens Blasphe-
mavit Quid adhuc egemus
testibus Ecce nunc audistis blasphe-
miam Quid vobis videtur At illi
respondentes dixerunt Reus est mortis
Tunc expuerunt in faciem eius
et colaphis eum ceciderunt Alii autem
palmas in faciem eius dederunt dicentes
Prophetiza nobis christe quis est qui te
percussit Petrus vero sedebat foris
in atrio Et accessit ad eum una an-
cilla et. Nescio quid dicis Exeunte
autem illo ianuam vidit eum alia an-
cilla et ait hiis qui erant ibi Et
hic erat cum ihesu nazareno Et
iterum negavit cum iuramento quia
non novi hominem Et post pusillum
accesserunt qui stabant et dixerunt
petro vere et tu ex illis es Nam
et loquela tua manifestum te facit
Tunc cepit detestari et iurare quia
non novisset hominem Et continuo
gallus cantavit Et recordatus est petrus
verbi ihesu quod dixerat priusquam gallus cantet
ter me negabis Et egressus foras et
flevit amare xxvii Ca. xxvii.

Mane autem facto consilium inierunt
omnes principes sacerdotum et seni-
ores populi adversus ihesum ut eum morti
traderent Et vinctum adduxerunt eum
et tradiderunt pontio pylato presidi Tunc
videns iudas qui eum tradidit quod
dampnatus esset penitentia ductus retulit
xxx argenteos principibus sacerdotum
et senioribus dicens peccavi tradens
sanguinem iustum At illi dixerunt Quid
ad nos Tu videris Et proiectis argenteis
in templo recessit et abiens laqueo
se suspendit principes autem sacerdotum
acceptis argenteis dixerunt Non
licet mittere eos in corbanam quia
precium sanguinis est Consilio autem
inito emerunt ex illis agrum figuli
in sepulturam peregrinorum propter hoc vo-
catus est ager ille acheldemach
hoc est ager sanguinis usque in hodiernum
diem Tunc impletum est
quod dictum est per ieremiam prophetam dicentem
Et acceperunt triginta argenteos pre-
cium appreciati quem appreciaverunt a filiis israel
Et dederunt eos in agro figuli sicut
constituit michi dominus Ihesus autem stetit
ante presidem Et interrogavit eum preses
dicens Tu es rex iudeorum Dicit
ei ihesus Tu dicis Et cum accusaretur
a principibus sacerdotum et senioribus populi
nichil respondit Tunc dicit illi pylatus
Non audis quanta adversum te dicunt
testimonia Et non respondit ei ad ullum
verbum ita ut miraretur preses vehementer
Per diem autem sollempnem consueverat dimittere
populo unum vinctum quem voluissent
Habebat autem tunc unum vinctum
insignem qui dicebatur barrabas Con-

gregatis ergo illis dixit pilatus Quem
vultis dimittam vobis barrabam an
ihesum qui dicitur xpistus Sciebat enim
quod per invidiam tradidissent eum Sedente
autem illo pro tribunali misit ad illum
uxor eius dicens Nichil tibi et iusto
illi multa enim passa sum hodie per
visum propter illum Principes autem sacerdo
tum et seniores persuaserunt populis
ut peterent barrabam ihesum vero
perderent Respondens autem preses
ait illis Quem vultis vobis de duo
bus dimitti At illi dixerunt Bar
rabam enim Dicit illis pilatus Quid
igitur faciam de ihesu qui dicitur xpistus Dicunt
omnes Crucifigatur Ait illis preses
Quid enim mali fecit At illi magis
clamabant dicentes Crucifigatur
Videns autem pilatus quia nichil profi
ceret sed magis tumultus fieret accepta
aqua lavit manus coram populo dicens
Innocens ego sum a sanguine iusti
huius vos videritis Et respondens
universus populus dixit Sanguis eos
eius super nos et super filios nostros Tunc
dimisit illis barrabam ihesum autem
flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur
Tunc milites presidis suscipientes
ihesum in pretorio congregaverunt ad eum
universam cohortem Et exuentes eum
clamidem coccineam circumdederunt
ei Et plectentes coronam de spinis
posuerunt super caput eius et harun
dinem in dextera eius Et genu
flexo ante eum illudebant ei
dicentes Ave rex iudeorum Et ex
puentes in eum acceperunt harundinem
et percutiebant caput eius Et postquam
illuserunt eis exuerunt eum clamide
et induerunt eum vestimentis eius

et duxerunt eum ut crucifigerent Exeuntes
autem invenerunt hominem cyreneum
nomine symonem hunc angariaverunt
ut tolleret crucem eius Et venerunt
in locum qui dicitur golgatha quod
est calvarie locus Et dederunt ei
vinum bibere cum felle mixtum Et cum
gustasset noluit bibere Postquam
autem crucifixerunt eum diviserunt
vestimenta eius sortem mittentes
ut impleretur quod dictum est per prophetam
dicentem Diviserunt sibi vestimenta
mea et super vestem meam miserunt
sortem Et sedentes servabant eum
Et imposuerunt super caput eius
causam ipsius scriptam hic est ihesus
nazarenus rex iudeorum Tunc cru
cifixi sunt cum eo duo latrones unus
a dextris et unus a sinistris Pretereun
tes autem blasphemabant eum mo
ventes capita sua et dicentes
Vah qui destruit templum dei et
in triduo illud reedificat Salva te
met ipsum Si filius dei es descende
de cruce Similiter et principes sacer
dotum illudentes cum scribis et seni
oribus dicebant Alios salvos fecit
se ipsum non potest salvum facere Si
rex israel est descendat nunc de cruce
et credimus ei Confidit in deo
liberet eum si vult dixit enim quia
filius dei sum Idipsum autem et
latrones qui crucifixi erant cum eo
improperabant ei A sexta autem hora
tenebre facte sunt super universam
terram usque ad horam nonam Et
circa horam nonam conclamavit
ihesus voce magna dicens heloy
heloy lamazabatany Quod est

Deus meus deus meus ut quid dereliquisti
me Quidam autem illic stantes et au-
dientes dicebant Heliam vocat iste
Et continuo currens unus ex eis accep-
tam spongiam implevit aceto et in-
posuit harundini et dabat ei bi-
bere Ceteri vero dicebant Sinite videamus
an veniat Helyas liberans eum
Ihesus autem iterum clamans voce magna
emisit spiritum Et ecce velum templi scis-
sum est in duas partes a summo
usque deorsum Et terra mota est
et petre scisse sunt et monumenta
aperta sunt et multa corpora sanctorum
qui dormierant surrexerunt et exe-
untes de monumentis post resurrectionem
eius venerunt in sanctam civitatem
et apparuerunt multis Centurio autem
et qui cum eo erant custodientes
Ihesum viso terre motu et hiis que fie-
bant timuerunt valde dicentes
Vere filius dei erat iste Erant
autem ibi mulieres multe a longe que
secute erant Ihesum a Galylea ministran-
tes ei Inter quas erat Maria Magdalena
et Maria Iacobi et Ioseph mater
et mater filiorum Zebedei Cum sero
autem factum esset venit quidam ho-
mo dives ab Arimathia nomine Ioseph
Qui et ipse erat discipulus Ihesu
Hic accessit ad Pylatum et peciit
corpus Ihesu Tunc Pylatus iussit
reddi corpus Et accepto corpore
Ioseph involvit illud in syndone
munda et posuit illud in monu-
mento suo novo quod exciderat
in petra Et advolvit saxum magnum
ad ostium monumenti et abiit Erat
autem ibi Maria Magdalene et
altera Maria sedentes contra sepul-
chrum Altera autem die que est post parasceve

convenerunt principes sacerdotum et pha-
risei ad Pilatum dicentes Domine recor-
dati sumus quia seductor ille dixit
adhuc vivens post tres dies resur-
gam Iube ergo custodiri sepulchrum
usque in diem tercium ne forte veniant
discipuli eius et furentur eum et dicant
plebi Surrexit a mortuis Et erit
novissimus error peior priore Ait
illis Pylatus Habetis custodiam Ite custo-
dite sicut scitis Illi autem abeuntes
munierunt sepulchrum signantes
lapidem cum custodibus XXVIII

xxviii Vespere autem sabbati que
lucescit in prima sabbati venit
Maria Magdalene et altera Maria
videre sepulchrum Et ecce terremotus
factus est magnus Angelus enim domini descen-
dit de celo Et accedens revolvit
lapidem et sedebat super eum Erat
autem aspectus eius sicut fulgur
et vestimentum eius sicut nix Pre
timore autem eius exterriti sunt custodes
et facti sunt velut mortui Respondens
autem angelus dixit mulieribus Nolite
timere vos Scio enim quod Ihesum qui crucifixus
est queritis Non est hic Surrexit enim
sicut dixit vobis Venite et videte
locum ubi positus erat dominus Et cito
euntes dicite discipulis eius quia
surrexit Et ecce precedit vos in
Galyleam Ibi eum videbitis Ecce predixi
vobis Et exierunt cito de monumento
cum timore et gaudio magno
currentes nunciare discipulis eius Et
ecce Ihesus occurrit illis dicens Avete
Ille autem accesserunt et tenuerunt
pedes eius et adoraverunt eum
Tunc ait illis Ihesus Nolite ti-
mere Ite nunciate fratribus meis
ut eant in Galyleam ibi me

videbitis. Que cum abiissent ecce
quidam de custodibus venerunt in
civitatem et nunciaverunt principibus
sacerdotum omnia que facta fuerant
Et congregati cum senioribus consilio
accepto pecuniam copiosam dederunt
militibus dicentes Dicite quia discipuli
eius nocte venerunt et furati sunt
eum nobis dormientibus Et si hoc
auditum fuerit a preside nos suadebi-
mus ei et securos nos faciemus At
illi accepta pecunia fecerunt sicut
erant docti Et divulgatum est
verbum istud apud iudeos usque in ho-
diernum diem Undecim autem discipuli
abierunt in galileam in montem ubi
constituerat illis ihesus Et videntes
eum adoraverunt quidam autem du-
bitaverunt Et accedens ihesus locutus
est eis dicens Data est michi omnis
potestas in celo et in terra Euntes ergo
docete omnes gentes baptizantes
eos in nomine patris et filii et spiritus sancti
docentes eos servare omnia quecumque
mandavi vobis Et ecce ego vobiscum
sum omnibus diebus usque ad consummationem
seculi. Et [illegible]

prologus

Explicit ewangelium secundum beatum matheum Incipit argumentum

Marcus evangelista
dei electus et petri apostoli in
baptismate filius atque
in divino sermone discipulus sacerdo-
tium in israhel agens secundum carnem levita
conversus ad fidem christi evangelium in ita-
lia scripsit ostendens in eo quid et ge-
neri suo deberet et christo. Nam initium
principii in voce prophetice exclamationis in-
stituens ordinem levitice electionis ostendit
ut predicans iohannem predestinatum filium zacharie
in voce angeli annunciantis emissum non
solum verbum caro factum sed et corpus domini in omnia
per verbum divine vocis animatum in initio
evangelice predicationis ostenderet ut qui
hec legens sciret cui initium carnis in
domino et dei advenientis habitaculum caro
deberet agnoscere atque in se verbum vocis
quod in consonantibus perdiderat inveniret
Denique perfecti evangelii opus intrans
et a baptismo domini predicare deum inchoans
non laboravit nativitatem carnis quam
in prioribus viderat dicere sed totus
in primis expulsionem deserti
ieiunium numeri temptationem diaboli
congregationem bestiarum ministerium pro-
tulit angelorum ut instituens nos ad
intelligendum singula in brevi compingens
nec auctoritatem facte rei demeret et perfi-
ciendo operi plenitudinem non negaret
Denique amputasse sibi post fidem
pollicem dicitur ut sacerdotio reprobus
haberetur Sed tantum consentiens fidei predestinata
potuit electio ut nec sic in opere verbi
perderet quod prius meruerat in gene-
re. Nam et alexandrie fuit episcopus cuius
per singula opus scire et evangelii in se dicta
disponere et disciplinam in se legis
agnoscere et divinam domini in carne in-
telligere naturam Que et nos primum
oportet requiri dehinc inquisita vo-
lumus agnosci habentes mercedem exhor-
tationis quoniam qui plantat et qui rigat
unum sunt qui autem incrementum prestat
deus est. Explicit argumentum etc. 1º

Initium sancti evangelii ihesu christi filii dei
sicut scriptum est in ysaia propheta Ecce
ego mitto angelum meum ante faciem

tuam qui preparabit viam tuam ante te Vox
clamantis in deserto parate viam domini rectas
facite semitas eius Fuit iohannes in deserto
baptizans et predicans baptismum penitencie
in remissionem peccatorum Et egrediebatur
ad illum omnis iudee regio et ierosoli-
mite universi et baptizabantur ab illo
in iordane flumine confitentes peccata sua
Et erat iohannes vestitus pilis cameli et
zona pellicia circa lumbos eius
et locustas et mel silvestre edebat
et predicabat dicens Venit fortior
me post me cuius non sum dignus
procumbens solvere corrigiam calciamen-
torum eius Ego baptizavi vos aqua
ille vero baptizabit vos spiritu sancto
Et factum est in diebus illis venit ihesus
a nazareth galilee et baptizatus est
in iordane a iohanne Et statim ascen-
dens de aqua vidit apertos celos
et spiritum sanctum tamquam columbam descen-
dentem et manentem in ipso Et vox
facta est de celis Tu es filius meus
dilectus in te complacui Et statim spiritus
expulit eum in desertum Et erat in deserto
quadraginta diebus et quadraginta
noctibus et temptabatur a sathana
eratque cum bestiis et angeli ministrabant
illi Postquam autem traditus est iohannes venit
ihesus in galileam predicans evangelium
regni dei et dicens Quoniam impletum
est tempus et appropinquabit regnum dei
Penitemini et credite evangelio Et
preteriens secus mare galilee vidit
symonem et andream fratrem eius mittentes
retia in mare Erant enim piscato-
res et dixit eis ihesus Venite post
me faciam vos fieri piscatores hominum
Et protinus relictis retibus secuti sunt eum

Et progressus pusillum inde vidit
iacobum zebedei et iohannem fratrem eius et
ipsos in navi componentes retia sua
et statim vocavit illos Et relicto patre
suo zebedeo in navi cum mercennariis
secuti sunt eum Et ingrediuntur ca-
pharnaum et statim sabbatis ingressus
in synagogam docebat eos et stupe-
bant super doctrina eius Erat enim
docens eos quasi potestatem habens et non
sicut scribe Et erat in synagoga
eorum homo in spiritu inmundo et excla-
mavit dicens Quid nobis et tibi ihesu
nazarene venisti perdere nos Scio
quis sis sanctus dei Et comminatus est ei
ihesus dicens obmutesce et exi de
homine Et discerpens eum spiritus in-
mundus et exclamans voce magna
exivit ab eo Et mirati sunt omnes
ita ut conquirerent inter se dicentes Quid-
nam est hoc Que doctrina hec nova
quia in potestate spiritibus inmundis imperat
et obediunt ei Et processit rumor eius
statim in omnem regionem galilee
Et protinus egredientes de synagoga
venerunt in domum symonis et
andree cum iacobo et iohanne Decumbe-
bat autem socrus symonis febrici-
tans Et statim dicunt ei de illa
Et accedens elevavit eam apprehensa
manu eius Et continuo dimisit eam
febris et ministrabat eis Vespe-
re autem facto cum occidisset sol afferebant
ad eum omnes male habentes et demo-
nia habentes et erat omnis civitas
ad ianuam congregata Et curavit
multos qui vexabantur variis
languoribus et demonia multa eice-
bat Et non sinebat ea loqui

qua faciebant cu xpm ee Diluculo
valde surgens egressus abijt in desertu
locu ibiqz orabat Et persecutus e
eu symon z qui cu eo erant
Et cu i venissent eu dixerunt ei
qr omes querunt te Et ait illis
Eamus i proximos vicos z civitates
ut ibi pdice predicare. adhuc n. veni
Et erat pdicans in synagogis eoru
z omni galylea z demonia eiciens
Et venies adeu leprosus deprecans eu
Et genu flexo dixit Si vis potes
mundare Jhus aut misertus eius ex
tendens manu sua z tangens eu
ait illi volo mundare Et cu dixisset
statim discessit ab eo lepra lepra
z mundatus e Et comminatus e ei
z statim eiecit illu z dixit illi vide
nemini dixeris sed vade ostende te
principi sacerdotu z offer pro emun
datione tua que precepit moyses
in testimonium illis At ille egressus
cepit pdicare z diffamare sermo
nem ita ut iam non posset manifeste
i civitate introire sed foris in des
ertis locis esse Et conveniebant ad eum undique

Ca. ii.

Et iteru intravit capharnaum
post dies octo et auditu e
quod i domo esset et convenerunt
multi ita ut non caperet neqz ad
ianua z loquebatur eis verbu z ve
nerunt adeu ferentes paraliticu qui
a quatuor portabatur Et cu non possent
eu offerre illi pre turba nudaverunt te
ctu ubi erat z patefacientes sub
miserunt grabatu in quo palyticus
iacebat Cu vidisset aute ihs fidem
illorum ait palytico fili dimittuntur
tibi peccata tua Erant aute illic qda
de scribis sedentes z cogitantes in
cordibus suis Quid hic sic loquitur
blasphemat Quis pt dimittere

peccata nisi solus deus Quo statim cognito
ihus spiritu suo quia sic cogitarent intra
se dicit illis Quid ista cogitatis in
cordibus vestris Quid est facilius dicere
palytico dimittuntur tibi peccata an dicere
surge tolle grabatu et ambula Ut autem
sciatis quia potestatem habet filius hominis
in terra dimittendi peccata ait palytico
Tibi dico surge tolle grabatu tuu z
vade i domu tua Et statim ille
surrexit z sublato grabato abijt
coram omnibus ita ut admirarentur
omnes z honorificarent deum dicentes
quia nunqua sic vidimus Et egressus
e rursus ad mare omnisqz turba venie
bat adeu z docebat eos Et cu preter
iret vidit levi alphei sedentem ad theolo
niu z ait illi Sequere me z surgens
secutus e eu Et factu e cu accumberet
in domo illius multi publicani z
peccatores simul discumbebant cu ihu z
discipulis eius Erant n. multi qui
z sequebantur eu Et scribe z pharisei
videntes qr manducaret cu peccatoribus
z publicanis dicebant discipulis eius
Quare cu publicanis z peccatoribus man
ducat z bibit magr noster Hoc au
dito ihs ait illis Non necesse habent
sani medico sed qui male habent
Non n. veni vocare iustos sed
peccatores Et erant discipuli iohis
z pharisei ieiunantes z veniunt
z dicunt illi Cur discipuli iohis e
phariseorum ieiunant Tui aut discipuli
non ieiunant Et ait illis ihus Nunquid
possunt filii nuptiarum eo quo spon
sus cu illis e ieiunare Quanto
tempore habent sponsu non possunt
ieiunare Venient aut dies cu
auferetur ab eis sponsus z tunc ieiu
nabunt in diebus illis Nemo assu
mentum panni rudis assuit vestimento

veteri alioquin aufert supplementum novum
a vetere et maior scissura fit Et ne
mo mittit vinum novum in utres
veteres alioquin dirumpet vinum utres
et vinum effundetur et utres peribunt Sed
vinum novum in utres novos mitti
debet Et factum est iterum cum sabbatis am
bularet per sata et discipuli eius ce
perunt progredi et vellere spicas Pha
risei autem dicebant ei Ecce quid
faciunt discipuli tui sabbatis quod non
licet Et ait illis Numquam legistis quid
fecit David quando necessitatem habuit
et esuriit ipse et qui cum eo erant
quomodo introivit in domum dei sub abi
athar principe sacerdotum et panes
propositionis manducavit quos non
licebat manducare nisi sacerdotibus
et dedit eis qui cum eo erant Et
Et dicebat eis Sabbatum propter hominem fac
tum est et non homo propter sabbatum Itaque dominus est
filius hominis etiam sabbati Ca. iii.

Et introivit iterum in synagogam
Et erat ibi homo manum habens aridam
et observabant eum si sabbatis curaret
ut accusarent eum Et ait homini
habenti manum aridam Surge in medio
Et dicit eis Licet sabbatis benefacere
an male animam salvam facere an
perdere at illi tacebant Et circumspiciens
eos cum ira contristatus super cae
citate cordis eorum dicit homini Ex
tende manum tuam Et extendit
et restituta est manus illius Ex
euntes autem statim pharisei
cum herodianis consilium faciebant
adversus eum quomodo eum perderent Et
ihesus cum discipulis suis secessit ad
mare Et multa turba a galilea
et iudea secuta est eum et ab
ierosolimis et ab ydumea et

trans iordanem et qui circa tirum et sy do
nem multitudo magna audientes que
faciebat venerunt ad eum Et dixit
discipulis suis ut navicula sibi de
serviret propter turbam ne comprimerent eum
multos enim curabat ita ut irru
erent in eum ut illum tangerent
quotquot autem habebant plagas
et spiritus inmundi cum illum vide
bant procidebant ei et cla
mabant dicentes Tu es
filius dei Et vehementer commi
nabatur eis ne manifestarent
illum Et ascendens in montem voca
vit quos ipse voluit Et
venerunt ad eum Et fecit ut essent
duodecim cum illo et ut mitteret eos
predicare Et dedit illis potestatem cura
re infirmitates et eiciendi demonia
Et imposuit symoni nomen petrus et ia
cobum zebedei et iohannem fratrem iacobi
Et imposuit eis nomina boanerges
quod est filii tonitrui et andream et
philippum et bartholomeum et ma
theum et iacobum alphei et thomam
et thadeum et symonem cananeum
et iudam scarioth qui et tradidit illum
Et veniunt ad domum et convenit
iterum turba ita ut non possent neque
panem manducare Et cum audissent
sui exierunt tenere eum dicebant
enim quoniam in furorem versus est et scribe
qui ab ierosolimis descenderant
dicebant Quia beelzebub habet et quia
in principe demoniorum eicit de
monia Et convocatis eis in parabolis
dicebat illis Quomodo potest sathanas
sathanam eicere et si regnum
in se dividatur non potest stare regnum
illud Et si domus super semetipsam
dispertiatur non potest domus illa

stare. Et si sathanas consurrexit in semet ipsum dispertitus est et non potest stare sed finem habet. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere nisi prius fortem alliget et tunc domum eius diripiet. Amen dico vobis quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata et blasphemie quibus blasphemaverint. Qui autem blasphemaverit in spiritum sanctum non habet remissionem in eternum sed reus erit eterni delicti. Quoniam dicebant spiritum immundum habet. Et veniunt mater eius et fratres foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. Et sedebat circa eum turba et dicunt ei Ecce mater tua et fratres tui foris querunt te. Et respondens eis ait Que est mater mea et fratres mei. Et circumspiciens eos qui in circuitu eius sedebant ait Ecce mater mea et fratres mei. Qui enim fecerit voluntatem dei hic frater meus et soror mea et mater est.

Et iterum cepit Ca. IIII. docere ad mare. Et congregata est ad eum turba multa ita ut in navem ascendens sederet in mari. Et omnis turba circa mare erat super terram et docebat illos in parabolis multa et dicebat illis in doctrina sua Audite. Ecce exiit seminans ad seminandum. Et dum seminat aliud cecidit circa viam. Et venerunt volucres et comederunt illud. Aliud vero cecidit super petrosa ubi non habuit terram multam et statim exortum est quoniam non habebat altitudinem terre. Et quando exortus est sol exestuavit et eo quod non habebat radicem exaruit. Et aliud cecidit in spinas et ascenderunt spine et suffocaverunt illud et fructum non dedit. Et aliud cecidit in terram bonam et dabat fructum ascendentem et crescentem. Et afferebat unum xxx. et unum lx. et unum centum. Et dicebat Qui habet aures audiendi audiat. Et cum esset singularis interrogaverunt eum hii qui cum eo erant duodecim parabolam. Et dicebat eis Vobis datum est scire misterium regni dei. Illis autem qui foris sunt in parabolis fiunt omnia ut videntes videant et non videant et audientes audiant et non intelligant ne quando convertantur et dimittantur eis peccata. Et ait illis Nescitis parabolam hanc. Et quomodo omnes parabolas cognoscetis. Qui seminat verbum seminat. Hii autem sunt qui circa viam ubi seminatur verbum. Et cum audierint confestim venit sathanas et aufert verbum quod seminatum est in cordibus eorum. Et hii sunt similiter qui super petrosa seminantur qui cum audierint verbum statim cum gaudio accipiunt illud et non habent radicem in se sed temporales sunt. Deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum confestim scandalizantur. Et alii sunt qui in spinis seminantur hii sunt qui verbum audiunt et erumne seculi et deceptio divitiarum et circa reliqua concupiscencie introeuntes suffocant verbum et sine fructu efficitur. Et hii sunt qui super terram bonam seminati sunt qui audiunt verbum et suscipiunt et fructificant unum xxx. et unum lx. et unum centum. Et dicebat illis Numquid venit lucerna ut sub modio ponatur aut sub lecto. Nonne ut super candelabrum

ponatur Non enim est aliquid abscondi-
tum quod non manifestetur nec factum est occul-
tum quod in palam non veniat. Si quis
habet aures audiendi audiat. Et dicebat
illis Videte quid audiatis. In qua
mensura mensi fueritis remetietur vobis
et adicietur vobis. Qui enim habet dabi-
tur illi. Et qui non habet. Et quod habet
auferetur ab eo. Et dicebat Sic est
regnum dei quemadmodum si iactat
homo sementem in terram et dormiat et
exsurgat nocte ac die et
semen germinet et increscat dum nescit
ille. Ultro enim terra fructificat primum
herbam deinde spicam deinde plenum
frumentum in spica. Et cum se produxerit
fructus non statim mittit falcem
quoniam adest messis. Et dicebat Cui
assimilabimus regnum dei aut cui
parabole comparabimus illud. Sicut granum
sinapis. Quod cum seminatum fuerit in
terra minus est omnibus seminibus que sunt
in terra. Et cum seminatum fuerit ascendit
in arborem et fit maius omnibus holeri-
bus et facit ramos magnos ita
ut possint sub umbra eius aves
celi habitare. Et talibus multis parabolis
loquebatur eis verbum prout poterant
audire. Sine parabola autem non
loquebatur eis. Seorsum autem discipulis
disserebat omnia. Et ait illis
in die illa cum sero esset. Transea-
mus contra. Et dimittentes turbam assu-
munt eum ita ut in navi erat
et alie naves erant cum illo. Et
facta est procella magna venti et
fluctus mittebat in navem ita ut
impleretur navis. Et erat ipse in

puppi super cervical dormiens. Et ex-
citant eum et dicunt ei Magister non
ad te pertinet quia perimus. Et exsurgens
comminatus est vento et dixit mari
Tace obmutesce. Et cessavit ven-
tus et facta est tranquillitas magna.
Et ait illis Quid timidi estis
nec dum habetis fidem. Et timuerunt
timore magno et dicebant
ad alterutrum Quis putas est iste
quia et ventus et mare obediunt ei.

.v. Et venerunt trans fretum maris .V.
in regionem Gerasenorum
et exeunti ei de navi statim occur-
rit ei de monumentis homo in spiritu
inmundo qui domicilium habebat in
monumentis et neque catenis iam
quisquam eum poterat ligare quoniam sepe [i. vinctus disrupisset catenas et]
compedibus et catenis et compedes
comminuisset et nemo poterat eum
domare. Et semper nocte ac die
in monumentis et in montibus
erat clamans et concidens se lapi-
dibus. Videns autem Ihesum a longe
cucurrit et adoravit eum. Et cla-
mans voce magna dicit ei
Quid mihi et tibi Ihesu fili dei
summi. Adiuro te per deum ne me
torqueas. Dicebat enim illi Exi spiritus
inmunde ab homine. Et interrogabat
eum Quod tibi nomen est. Et dicit
ei Legio nomen mihi est quia multi
sumus. Et deprecabatur eum multum
ne se expelleret extra regionem.
Erat autem ibi circa montem grex
porcorum magnus pascens in agris.
Et deprecabantur eum spiritus inmundi
dicentes Mitte nos in porcos ut
in eos introeamus. Et concessit eis
statim Ihesus. Et exeuntes spiritus
inmundi introierunt in porcos. Et

magno impetu grex precipitatus est in
mare Erat autem ad duo milia et
suffocati sunt in mari Qui autem
pascebant eos fugerunt et nunciave
runt in civitatem et in agros et egressi
sunt videre quid esset factum et veniunt
ad ihesum et vident illum qui a demo
nio vexabatur sedentem vestitum et
sane mentis qui habuerat legionem
et timuerunt et narraverunt illis
qui viderant qualiter factum esset ei
qui demonium habuerat et de
porcis Et rogare eum ceperunt
ut discederet a finibus eorum
Cumque ascenderet navem cepit illum
deprecari qui a demonio vexatus
fuerat ut esset cum illo Ihesus autem non
permisit eum sed ait illi Vade in domum
tuam ad tuos et annuncia illis quanta
tibi dominus fecit et misertus est tui
Et abiit et cepit predicare in deca
poli quanta sibi fecisset ihesus et omnes
mirabantur Et cum transcendisset
ihesus in navi rursum trans fretum
convenit turba multa ad illum Et
erat circa mare et venit quidam
de archisynagogis nomine Jayrus
Et videns eum procidit ad pedes
eius et deprecabatur eum multum
dicens Quoniam filia mea in extre
mis est veni inpone manus
super eam ut salva sit et vivat
Et abiit cum illo et sequebatur
eum turba multa et comprimebat illum
Et mulier que erat in profluvio
sanguinis duodecim annis et fu
erat multa perpessa a pluribus
medicis et erogaverat omnia
sua nec quicquam profecerat sed

magis deterius habebat Cum audisset
de ihesu venit in turba retro et tetigit
vestimentum eius Dicebat enim quia si vel
vestimentum eius tetigero salva ero
Et confestim siccatus est fons sanguinis
eius et sensit corpore quia sanata esset
a plaga Et statim ihesus cognoscens
in semetipso virtutem que exierat
de eo conversus ad turbas aiebat Quis
tetigit vestimenta mea Et dicebant
ei discipuli illius Vides turbam comprimen
tem te et dicis quis me tetigit Et
circumspiciebat videre eam que hoc fecerat
Mulier autem timens et tremens sciens quod
factum esset in se venit et procidit ante
eum et dixit ei omnem veritatem
Ille autem dixit ei filia fides tua
te salvam fecit vade in pace et esto
sana a plaga tua Adhuc eo lo
i. nuncii quente veniunt ad archisynagogum
dicentes quia filia tua mortua
est Quid ultra vexas magistrum
Ihesus autem verbo quod dicebatur au
dito ait archisynagogo Noli
timere tantummodo crede Et non
admisit quemquam sequi se nisi petrum
et iacobum et iohannem fratrem iacobi
Et veniunt in domum archisyna
gogi Et videt tumultum et flentes
et eiulantes multum Et ingressus
ait eis Quid turbamini et ploratis
puellam Non est mortua sed
dormit Et irridebant eum Ipse
vero eiectis omnibus assumit
patrem et matrem puelle et qui
secum erant Et ingrediuntur ubi
erat puella iacens Et tenens
manum puelle ait illi Thabi
ta cumi quod est interpretatum

puella tibi dico surge Et confestim
surrexit puella et ambulabat
Erat autem annorum duodecim et ob
stupuerunt omnes stupore maximo
et precepit illis vehementer ut nemo
id sciret Et iussit illi dari man
ducare Et egressus inde abiit in
patriam suam et sequebantur eum
discipuli sui vi. VI

Et facto sabbato cepit ihesus in sy
nagoga docere Et multi au
dientes admirabantur in doctrina
eius dicentes Unde huic hec omnia
Et que est sapientia que data est illi
et virtutes tales que per manus eius
efficiuntur Nonne iste est faber filius
marie et frater iacobi et ioseph et
iude et symonis Nonne et sorores
eius hic nobiscum sunt Et scan
dalizabantur in illo Et dicebat
eis ihesus Quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua et in cog
natione sua et in domo sua
Et non poterat ibi virtutes ullas
facere nisi paucos infirmos imponens
manibus curavit Et mirabatur
propter incredulitatem illorum Et circu
ibat castella in circuitu docens
Et convocavit duodecim et cepit eos
mittere binos et dabat illis potestatem
spirituum immundorum et precepit eis
ne quid tollerent in via nisi virgam
tantum Non peram non panem
neque in zona es calciatos san
daliis et ne induerentur duabus
tunicis Et dicebat eis Quocumque
introieritis in domum illic manete

donec exeatis inde Et quicumque non
receperint vos nec audierint vos
exeuntes inde excutite pulverem
de pedibus vestris in testimonium illis
Et exeuntes predicabant ut penitentiam
agerent et demonia multa eiie
bant et ungebant oleo multos egros
et sanabant Et audivit hero
des rex manifestum enim factum est nomen
eius et dicebat quia iohannes bap
tista resurrexit a mortuis Et
propterea operantur virtutes in illo Alii
autem dicebant quia helyas est Alii
vero dicebant propheta est quasi
unus ex prophetis Quo audito hero
des ait Quem ego decollavi
iohannem hic a mortuis resurrexit
Ipse enim herodes misit et tenuit
iohannem et vinxit eum in carcere propter
herodiadem uxorem philippi
fratris sui quia duxerat eam Dice
bat enim iohannes herodi Non licet tibi
habere uxorem fratris tui Herodias
autem insidiabatur illi et volebat
occidere eum nec poterat Herodes
enim metuebat iohannem sciens eum vi
rum iustum et sanctum et custodiebat
eum Et audito eo multa fa
ciebat et libenter eum audiebat
Et cum dies oportunus accidisset
herodes natalis sui cenam fecit
magnatibus principibus et tribunis
et primis galylee Cumque introisset
filia ipsius herodiadis et saltasset
et placuisset herodi simulque
recumbentibus rex ait puelle

Pete a me quod vis et dabo tibi
Et iuravit illi quia quicquid pe
tieris dabo tibi licet dimidium regni
mei. Que cum exisset dixit matri
sue quid petam. At illa dixit
Caput iohannis baptiste. Cumque in
troisset statim cum festinacione ad
regem petivit dicens volo ut
protinus des michi in disco caput
iohannis baptiste. Et contristatus est
rex propter iusiurandum et propter
simul recumbentes noluit eam
contristari sed misso spiculatore pre
cepit afferri caput eius in disco
et decollavit eum in carcere et attu
lit caput eius in disco et dedit
illud puelle et puella dedit
matri sue. Quo audito discipuli
eius venerunt et tulerunt eius
corpus et posuerunt illud in mo
numento. Et convenientes apostoli
ad ihesum renunciaverunt illi omnia
que egerant et docuerant. Et ait
illis venite seorsum in desertum
locum et requiescite pusillum. Erant
enim qui veniebant et redibant multi
et nec manducandi spacium habe
bant. Et ascendentes in navim
abierunt in desertum locum seorsum
et viderunt eos abeuntes et cog
noverunt multi et pedestres
de omnibus civitatibus concurrerunt
illuc et prevenerunt eos. Et exi
ens vidit ihesus turbam multam
et misertus est super eos quia erant
sicut oves non habentes pastorem
et cepit docere eos multa. Et cum

iam hora multa fieret accesserunt disci
puli eius dicentes desertus est locus hic
et iam hora preteriit. dimitte illos
ut euntes in proximas villas et
vicos emant sibi cibos quos man
ducent. Et respondens ait illis da
te illis vos manducare. Et dixerunt
ei Euntes emamus denariis du
centis panes et dabimus eis mandu
care. Et dicit eis Quot panes habe
tis et videte. Et cum cognovissent dicunt
quinque et duos pisces. Et precepit
illis ut accumbere facerent omnes se
cundum contubernia super viride fenum. Et discu
buerunt in partes per centenos et
per quinquagenos. Et acceptis quinque panibus
et duobus piscibus intuens in celum
benedixit et fregit panes et dedit
discipulis suis ut ponerent ante eos
et duos pisces divisit omnibus. Et
manducaverunt omnes et saturati sunt
Et sustulerunt reliquias fragmentorum
duodecim cophinos plenos et de piscibus
Erant autem qui manducaverunt quinque
milia virorum. Et statim coegit disci
pulos suos ascendere navem ut pre
cederent eum trans fretum ad bethsaydam
dum ipse dimitteret populum. Et cum dimi
sisset eos abiit in montem orare
Et cum sero esset erat navis in medio
mari et ipse solus in terra. Et videns
eos laborantes in remigando erat
enim ventus contrarius eis. Et circa
quartam vigiliam noctis venit ad eos
ambulans super mare. Et volebat
preterire eos. At illi ut viderunt eum
ambulantem super mare putaverunt
fantasma esse et exclamaverunt
Omnes enim eum viderunt et conturbati sunt

et statim locutus est cum eis et dixit illis
Confidite quia ego sum nolite
timere Et ascendit ad illos in navem
et cessavit ventus Et plus mag-
is intra se stupebant Non enim intellexerunt
de panibus Erat enim cor illorum ob-
caecatum Et cum transfretassent perve-
nerunt in terram Genezareth et appli-
cuerunt Cumque egressi essent de navi
continuo cognoverunt eum et
percurrentes universam regionem
illam coeperunt in grabatis eos qui se
male habebant circumferre ubi au-
diebant eum esse Et quocumque introibat
in vicos vel in villas aut civitates
in plateis ponebant infirmos et de-
precabantur eum ut vel fimbriam
vestimenti eius tangerent Et quotquot
tangebant eum salvi fiebant

Et conveniunt ad eum vij
Pharisaei et quidam
de scribis venientes ab Ierosolymis
Et cum vidissent quosdam ex discipulis
eius communibus manibus id est non
lotis manducare panes vitupe-
raverunt Pharisaei enim et omnes Iudaei
nisi crebro lavent manus non
manducant tenentes traditionem
seniorum et a foro nisi baptizentur non
comedunt et alia multa sunt quae
tradita sunt illis servare baptismata
calicum et urceorum et aeramentorum
et lectorum Et interrogabant eum Pha-
risaei et scribae dicentes Quare discipu-
li tui non ambulant iuxta traditionem
seniorum sed communibus manibus
manducant panem At ille respondens
dixit eis Bene prophetavit Esaias
de vobis hypocritis sicut scriptum est populus
hic labiis me honorat cor autem
eorum longe est a me In vanum autem
me colunt docentes doctrinas et praecepta
hominum Relinquentes enim mandatum dei
tenetis traditionem hominum baptismata
urceorum et calicum et alia similia
his facitis multa Et dicebat illis
Bene irritum facitis praeceptum dei ut
traditionem vestram servetis Moyses
enim dixit Honora patrem tuum et
matrem tuam Et qui maledixerit
patri aut matri morte moriatur
Vos autem dicitis si dixerit homo patri
aut matri Corban quod est donum quodcumque
ex me tibi profuerit et ultra non
dimittitis eum quicquam facere patri
suo aut matri rescindentes verbum
dei per traditionem vestram quam tradidistis
et similia huiusmodi multa facitis
Et advocans iterum turbam dicebat
illis Audite me omnes et intelli-
gite Nihil est extra hominem introiens
in eum quod possit eum coinquinare sed
quae de homine procedunt illa sunt quae
coinquinant hominem Si quis habet
aures audiendi audiat Et cum
introisset in domum a turba interroga-
bant eum discipuli eius parabolam
Et ait illis Sic et vos imprudentes
estis Non intelligitis quia
omne extrinsecus introiens in homi-
nem non potest eum coinquinare quia non
introit in cor eius sed in ventrem
vadit et in secessum exit purgans
omnes escas Dicebat autem quoniam
quae de homine exeunt illa coinqui-
nant hominem Ab intus enim de corde

hominum cogitationes male procedunt
adulteria fornicationes homicidia
furta avaricie nequicie dolus
impudicicia oculus malus blasphe
mia stulticia superbia Omnia hec
mala ab intus procedunt et coinquinant
hominem Et inde surgens abiit
in fines tyri et sydonis Et in
gressus domum neminem voluit scire
et non potuit latere. Mulier enim
statim ut audivit de eo cuius habe
bat filia spiritum immundum intravit
et procidit ad pedes eius Erat autem
mulier gentilis syro phenissa genere.
Et rogabat eum ut demonium
eiceret de filia eius Et dixit illi
Sine prius saturari filios Non
est enim bonum sumere panem filiorum
et mittere canibus At illa respondit
et dixit ei Utique domine Nam et
catelli sub mensa comedunt de
micis puerorum Et ait illi propter
hunc sermonem vade exiit demo
nium de filia tua Et cum abisset
domum invenit puellam iacentem
supra lectum et demonium exisse Et
iterum exiens de finibus tyri venit
per sydonem ad mare galylee inter
medios fines decapoleos Et ad
ducunt ei surdum et mutum et de
precabantur eum ut imponat manum
Et apprehendens eum de turba seor
sum misit digitos suos in auri
cula eius et expuens tetigit
linguam eius et suspiciens in
celum ingemuit Et ait illi effe
ta quod est adaperire Et statim

aperte sunt aures eius et solutum est vin
culum lingue eius et loquebatur recte Et pre
cepit illis ne cui dicerent Quanto autem
eis precipiebat tanto magis plus p
dicabant et eo amplius admirabantur d
Bene omnia fecit et surdos fecit audire
et mutos loqui. ca. viij. VIII.
In illis diebus iterum cum turba multa
esset cum iesu nec haberent quod man
ducarent convocatis discipulis ait
illis Misereor super turbam quia ecce iam
triduo sustinent me nec habent quod man
ducent Et si dimisero eos ieiunos in
domum suam deficient in via Quidam
enim ex eis de longe venerunt Et
responderunt ei discipuli sui unde istos
poterit quis saturare panibus in soli
tudine Et interrogavit eos Quot pa
nes habetis Qui dixerunt septem
Et precepit turbe discumbere super terram
Et accipiens septem panes gratias agens
fregit et dabat discipulis suis ut
apponerent Et apposuerunt turbe Et
habebant pisciculos paucos et ipsos
benedixit et iussit apponi Et man
ducaverunt et saturati sunt Et sustule
runt quod superaverat de fragmentis vij.
sportas Erant autem qui manducave
runt quasi quatuor milia hominum et dimisit
eos Et statim ascendens navem
cum discipulis suis venit in partes
dalmanuta Et exierunt pharisei
et ceperunt conquirere cum eo querentes ab
eo signum de celo temptantes eum Et
ingemiscens spiritu ait Quid generatio
ista signum querit Amen dico vobis si
dabitur generationi isti signum Et dimittens
eos ascendens iterum navem abiit trans
fretum et obliti sunt sumere panes

et nisi unum panem habebant secum in navi
Et precipiebat eis dicens videte et cavete
a fermento phariseorum et fermento herodis
Et cogitabant ad alterutrum dicentes quia panes
non habemus. Quo cognito ihesus ait
illis Quid cogitatis quia panes non
habetis. Nondum cognoscitis nec intelligitis
Adhuc cecatum habetis cor vestrum. Oculos
habentes non videtis nec recordamini
quando quinque panes fregi in quinque
milia hominum et quot cophinos
fragmentorum plenos sustulistis. Dicunt
ei duodecim. Quando et septem panes in
quattuor milia quot sportas fragmentorum
sustulistis. Et dicunt ei septem
Et dicebat eis Quomodo nondum intelligitis
Et veniunt bethsaydam et adducunt
ei cecum et rogabant eum ut illum
tangeret. Et apprehendens manum
ceci eduxit eum extra vicum et exspuens
in oculos eius imposuit manus
suis interrogavit eum si aliquid
videret. Et aspiciens ait video homines
velut arbores ambulantes. Deinde
iterum imposuit manus super oculos eius
et cepit videre. Et restitutus est ita ut
videret clare omnia et misit illum
in domum suam dicens vade in domum
tuam et si in vicum introieris ne-
mini dixeris. Et egressus est ihesus et
discipuli eius in castella cesaree
philippi et in via interrogabat
discipulos suos dicens eis Quem me
dicunt esse homines. Qui responderunt
illi dicentes Alii iohannem baptistam
alii heliam alii vero quasi unum de
prophetis. Tunc dicit illis vos vero quem
me dicitis esse. Respondens petrus ait

ei Tu es christus. Et comminatus est eis
ne cui dicerent de illo. Et cepit docere
illos quoniam oportet filium hominis multa
pati et reprobari a senioribus et a
summis sacerdotibus et scribis et occidi
et post tres dies resurgere. Et palam
verbum loquebatur. Et apprehendens eum
petrus cepit increpare eum. Qui conversus
et videns discipulos suos comminatus est
petro dicens vade retro sathanas
quoniam non sapis que dei sunt sed que
hominum sunt. Et convocata turba
cum discipulis suis dixit eis Si quis
vult me sequi neget semetipsum
et tollat crucem suam et sequatur me
Qui enim voluerit animam suam salvam
facere perdet eam. Qui autem perdiderit
animam suam propter me et evangelium
salvam faciet eam. Quid enim
proderit homini si lucretur mundum
totum et detrimentum faciat anime
sue. Aut quid dabit homo commutationem
pro anima sua. Qui enim me
confusus fuerit et mea verba in generatione
ista adultera et peccatrice et filius
hominis confitebitur eum cum venerit
in gloria patris sui cum angelis sanctis
Et dicebat illis. .ix. .i.

Amen dico vobis quia sunt
quidam de hic stantibus qui non gusta-
bunt mortem donec videant regnum
dei venientem in virtute. Et post
dies sex assumpsit ihesus petrum
et iacobum et iohannem et duxit illos
in montem excelsum seorsum
solos et transfiguratus est coram ipsis
et vestimenta eius facta sunt splen-
dentia et candida nimis velut
nix qualia fullo super terram non potest
facere candida. Et apparuit illis
helyas cum moyse et erant loquentes

cum ihesu Et respondens petrus ait
ihesu Rabbi bonum est hic nos esse et
faciamus hic tria tabernacula tibi
unum et moysi unum et helye unum
Non enim sciebat quid diceret Erant
enim timore exterriti Et facta est nubes
obumbrans eos Et venit vox
de nube dicens hic est filius meus
carissimus audite illum Et statim circumspi
cientes neminem amplius viderunt
nisi ihesum tantum secum Et descenden
tibus illis de monte precepit illis
ne cui que vidissent narrarent
nisi cum filius hominis a mortuis re
surrexerit Et verbum continuerunt
apud se conquirentes quid esset cum a
mortuis resurrexerit Et interroga
bant eum dicentes Quid ergo dicunt
pharisei et scribe quia helyam
oportet primum venire Qui respon
dens ait illis helyas cum venerit
primo restituet omnia et quomodo scrip
tum est in filium hominis ut multa
patiatur et contempnatur Sed dico vobis
quia et helyas venit et fecerunt
illi quecumque voluerunt sicut scriptum
est de eo Et veniens ad discipulos
suos vidit turbam magnam circa eos
et scribas conquirentes cum illis Et
confestim omnis populus videns eum
stupefactus est et expaverunt et ac
currentes salutabant eum Et
interrogavit eos Quid inter vos
conquiritis Et respondens unus de turba
dixit magister attuli filium meum
ad te habentem spiritum mutum Qui ubicumque
eum apprehenderit allidit eum et
spumat et stridet dentibus et
arescit Et dixi discipulis tuis

ut eicerent illum et non potuerunt
Qui respondens eis dixit O generatio
incredula quamdiu apud vos ero quamdiu vos patiar
Afferte illum ad me Et attulerunt eum
Et cum vidisset illum statim spiritus contur
bavit eum et elisus in terra volutaba
tur spumans Et interrogavit patrem eius
Quantum temporis est ex quo hoc ei accidit
At ille ait ab infancia Et frequenter
eum in aquam et in ignem misit ut eum
perderet Sed si quid potes adiuva nos
misertus nostri Ihesus autem ait illi Si po
tes credere omnia possibilia sunt credenti
Et continuo exclamans pater pueri cum
lacrimis aiebat Credo domine adiuva
incredulitatem meam Et cum videret
ihesus concurrentem turbam comminatus est
spiritui immundo dicens illi Surde et
mute spiritus ego tibi precipio exi ab
eo et amplius ne introeas in eum
Et exclamans et multum discerpens eum
exiit ab eo et factus est sicut mortuus
ita ut multi dicerent quia mortuus est
Ihesus autem tenens manum eius ele
vavit illum et surrexit Et cum intro
isset in domum discipuli eius secreto
interrogabant eum Quare nos non
potuimus eicere eum Et dixit illis
Hoc genus non potest in nullo exire
nisi in oratione et ieiunio Et inde profecti
pretergrediebantur galyleam nec vole
bat quemquam scire Docebat autem
discipulos suos et dicebat illis
Quoniam filius hominis tradetur in manus
hominum et occident eum Et occisus
tercia die resurget At illi ignora
bant verbum et timebant eum interro
gare Et venerunt capharnaum
Qui cum domi esset interrogabat
eos Quid in via tractabatis At illi

tacebant. Siquidem inter se in via disputaverunt quis eorum maior esset. Et residens vocavit xii et ait illis: Si quis vult inter vos primus esse erit omnium novissimus et omnium minister. Et accipiens puerum statuit eum in medio eorum. Quem cum complexus esset ait illis: Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo me recipit. Et quicumque me susceperit non me suscipit sed eum qui me misit. Respondit illi Iohannes dicens: Magister vidimus quendam in nomine tuo eicientem daemonia qui non sequitur nos et prohibuimus eum. Iesus autem ait: Nolite prohibere eum. Nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo et possit cito male loqui de me. Qui enim non est adversum vos pro vobis est. Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine meo quia Christi estis, amen dico vobis non perdet mercedem suam. Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me, bonum est ei magis ut circumdaretur mola asinaria collo eius et in mare mitteretur. Et si scandalizaverit te manus tua abscide illam. Bonum est tibi debilem introire in vitam quam duas manus habentem ire in gehennam in ignem inextinguibilem ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Et si pes tuus scandalizat amputa illum. Bonum est tibi claudum introire in vitam aeternam quam duos pedes habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Quod si oculus tuus scandalizat te eice eum. Bonum est tibi luscum introire in regnum Dei

quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Omnis enim igne salietur et omnis victima sale salietur. Bonum est sal. Quod si sal insulsum fuerit in quo illud condietis? Habete in vobis sal et pacem habete inter vos. x.

Et inde exsurgens venit in fines Iudaeae ultra Iordanem et conveniunt iterum turbae ad eum et sicut consueverat iterum docebat illos. Et accedentes Pharisaei interrogabant eum si licet viro uxorem dimittere, temptantes eum. At ille respondens dixit eis: Quid vobis praecepit Moyses? Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii scribere et dimittere. Quibus respondens Iesus ait: Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum istud. Ab initio autem creaturae masculum et feminam fecit eos Deus. Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerebit uxori suae et erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo sed una caro. Quod ergo Deus coniunxit homo non separet. Et in domo iterum discipuli eius de eodem interrogaverunt eum. Et dicit illis: Quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit adulterium committit super eam. Et si uxor dimiserit virum suum et alii nupserit moechatur. Et offerebant illi parvulos ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cum videret Iesus indigne tulit et ait illis: Sinite parvulos venire ad me et ne prohibueritis eos. Talium

sic eum regnum dei Amen dico vobis
quisquis non receperit regnum dei velut
parvulus iste non intrabit in illud et complex
ans eos et imponens manus super illos
benedicebat eos Et cum egressus esset
in via procurrens quidam genu flexo
ante eum rogabat eum dicens magister bone
quid faciam ut vitam eternam possideam
Ihesus autem dixit ei Quid me dicis bonum
nemo bonus nisi solus deus precepta
nosti Ne adulteres ne occidas ne
furere ne falsum testimonium di
xeris ne fraudem feceris Honora patrem
tuum et matrem Et ille respondens
ait illi Magister bone omnia hec
observavi a iuventute mea Ihesus
autem intuitus eum dilexit eum et
dixit illi Unum tibi deest vade quecumque
habes vende et da pauperibus et
habebis thezaurum in celo et veni
sequere me Qui contristatus in verbo
abiit merens Erat enim habens possessi
ones multas Et circumspiciens Ihesus
ait discipulis suis Quam difficile qui
pecunias habent in regnum dei introibunt
Discipuli autem obstupescebant in verbis
eius At Ihesus rursus respondens
ait illis Filioli quam difficile est con
fidentes in pecuniis in regnum dei intro
ire Facilius est camelum per foramen acus
transire quam divitem intrare in regnum
dei Qui magis ammirabantur
dicentes ad semetipsos Et quis
potest salvus fieri Et intuens eos
Ihesus ait Apud homines impossibile est
sed non apud deum Omnia enim possibilia
sunt apud deum Et cepit Petrus ei
dicere Ecce nos dimisimus omnia
et secuti sumus te Respondens

autem Ihesus ait Amen dico vobis Nemo
est qui reliquerit domum aut fratres aut
sorores aut matrem aut patrem aut filios
aut agros propter me et propter evangelium
qui non accipiat centies tantum nunc
in tempore hoc domos et fratres et sorores
et matres et filios et agros cum persecutio
nibus et in seculo futuro vitam eternam Multi
autem erunt primi novissimi et no
vissimi primi Erant autem in via
ascendentes Iherosolimam Et pre
cedebat illos Ihesus et stupebant et se
quentes timebant Et assumens iterum
duodecim cepit illis dicere que essent
ei ventura Quia ecce ascendimus
Iherosolimam et filius hominis tradetur
principibus sacerdotum et scribis et senio
ribus et dampnabunt eum morte et
tradent eum gentibus et illudent ei et
conspuent eum et flagellabunt et interfi
cient eum et tertia die resurget Et
accedunt ad eum Iacobus et Iohannes filii
zebedei dicentes Magister volumus
ut quodcumque petierimus facias nobis
At ille dixit eis Quid vultis ut
faciam vobis Et dixerunt Da nobis
ut unus ad dexteram tuam et alius
ad sinistram tuam sedeamus in gloria
tua Ihesus autem ait eis Nescitis
quid petatis Potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum aut baptis
mo quo baptizor ego baptizari
At illi dixerunt ei Possumus Ihesus
autem ait eis Calicem quidem
quem ego bibo bibetis Et baptismo
quo ego baptizor baptizabimini Sedere
autem ad dexteram meam vel ad sinistram
non est meum dare vobis sed quibus
paratum est Et audientes decem

cepunt indignari de iacobo et iohanne
Ihesus autem vocans eos ait illis Scitis
quia hii qui videntur principari gentibus
dominantur eis et principes eorum potestatem
habent ipsorum. Non ita est autem in
vobis sed quicumque voluerit esse maior
erit vester minister et quicumque voluerit
in vobis primus esse erit omnium servus
Nam et filius hominis non venit
ut ministraretur ei sed ut ministraret
et daret animam suam redemptionem pro multis
Et veniunt iericho Et proficiscente
eo de iericho et discipulis
eius et plurima multitudine filius
thimei bartimeus cecus sedebat
iuxta viam mendicans Qui cum
audisset quia ihesus nazarenus est cepit
clamare et dicere fili david ihesu
miserere mei Et comminabantur
ei multi ut taceret At ille multo
magis clamabat fili david
miserere mei Et stans ihesus precepit
illum vocari et vocant cecum dicen-
tes ei animequior esto surge vocat
te Qui proiecto vestimento suo
exiliens venit ad eum Et respondens
illi ihesus dixit Quid vis tibi
faciam Cecus autem dixit ei Raboni
ut videam Ihesus autem dixit ei
vade fides tua te salvum fecit
Et confestim vidit et sequebatur
eum in via. xi

Et cum appropinquaret ierosolime
et bethanie ad montem
olivarum mittit duos ex discipulis
suis et ait illis Ite in castellum
quod contra vos est et statim introeuntes
illuc invenietis pullum ligatum
super quem nemo adhuc hominum sedit
solvite illum et adducite Et si
quis vobis dixerit quid facitis dicite quia
domino necessarius est et continuo illum
dimittet huc Et abeuntes in-
venerunt pullum alligatum ante
ianuam foris in bivio Et solvunt
eum et quidam de illic stantibus dice-
bant illis Quid facitis solventes
pullum Qui dixerunt eis sicut
preceperat illis ihesus et dimiserunt
eis Et duxerunt pullum ad ihesum
imponentes illi vestimenta sua
et sedit super eum Multi autem
vestimenta sua straverunt in via
alii autem frondes cedebant de ar-
boribus et sternebant in via Et qui
preibant et qui sequebantur cla-
mabant dicentes Osanna
benedictus qui venit in nomine
domini benedictum quod venit regnum pa-
tris nostri david osanna in excelsis
Et introivit ierosolimam in templum
Et circumspectis omnibus cum iam vespera
esset hora exiit in bethaniam
cum duodecim Et alia die cum exirent
a bethania esuriit Cumque vidisset
a longe ficum habentem folia venit
si quid forte inveniret in ea
Et cum venisset ad eam nichil
invenit preter folia Non enim erat
tempus ficorum Et respondens dixit
ei Iam non amplius in eternum
quisquam fructum ex te manducet
Et audiebant discipuli eius Et
veniunt ierosolimam Et cum
introisset templum cepit eicere ven-

[ven]dentes et ementes in templo et mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit. Et non sinebat ut quisquam vas transferret per templum et docebat dicens eis: Nonne scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum. Quo audito principes sacerdotum et scribe querebant quomodo eum perderent. Timebant enim eum quoniam universa turba admirabatur super doctrina eius. Et cum vespera facta esset egrediebatur de civitate. Et cum mane transirent viderunt ficum aridam factam a radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei: Rabbi ecce ficus cui maledixisti aruit. Et respondens Ihesus ait illis: Habete fidem dei. Amen dico vobis quia quicumque dixerit huic monti tollere et mittere in mare et non hesitaverit in corde suo sed crediderit quia quodcumque dixerit fiat fiet ei. Propterea dico vobis omnia quecumque orantes petitis credite quia accipietis et evenient vobis. Et cum stabitis ad orandum dimittite si quid habetis adversus aliquem ut et pater vester qui in celis est dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis nec pater vester qui in celis est dimittet vobis peccata vestra. Et veniunt rursus Iherosolimam. Et cum ambularet in templo accedunt ad eum summi sacerdotes et scribe et seniores et dicunt illi: In qua potestate hec facis? Et quis tibi dedit hanc potestatem ut ista facias? Ihesus autem respondens ait illis: Interrogabo vos et ego

unum verbum et respondete michi et dicam vobis in qua potestate hec faciam. Baptismus Iohannis de celo erat an ex hominibus? Respondete michi. At illi cogitabant secum dicentes: Si dixerimus de celo dicet nobis: Quare ergo non credidistis ei? Si dixerimus ex hominibus timemus populum. Omnes enim habebant Iohannem quia vere propheta esset. Et respondentes dicunt Ihesu: Nescimus. Respondens autem Ihesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hec faciam.

XII Et cepit illis in parabolis loqui. Vineam pastinavit homo et sepem circumdedit et fodit lacum et edificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre profectus est. Et misit ad agricolas in tempore servum ut ab agricolis acciperet de fructu vinee. Qui apprehensum eum ceciderunt et dimiserunt vacuum. Et iterum misit ad illos alium servum et illum in capite vulneraverunt et contumeliis affecerunt. Et rursum alium misit et illum occiderunt et plures alios quosdam cedentes alios vero occidentes. Adhuc ergo unum habens filium carissimum et illum misit ad eos novissimum dicens quia forte reverebuntur filium meum. Coloni autem dixerunt ad invicem: Hic est heres, venite occidamus eum et nostra erit hereditas. Et apprehendentes eum occiderunt et eiecerunt extra vineam. Quid ergo faciet dominus vinee? Veniet et perdet colonos et dabit vineam aliis. Nec scripturam hanc legistis: Lapidem quem reprobaverunt edificantes hic factus est in caput anguli; a domino factum est istud et est mirabile

oculis nostris Et querebant eum tenere
et timuerunt turbam Cognoverunt enim
quia ad eos parabolam hanc dixisset
Et relicto eo abierunt Et mittunt
ad eum quosdam ex phariseis et he-
rodianis ut eum caperent in verbo Qui
venientes dicunt ei Magister scimus quia
verax es et non curas quemquam nec
enim vides in faciem hominis sed in veritate
te viam dei doces Licet dari tributum
cesari an non Qui sciens versuciam
eorum ait illis Quid me temptatis
Afferte mihi denarium ut videam At
illi attulerunt ei Et ait illis Cuius
est ymago hec et inscripcio Dicunt ei
cesaris Respondens autem dixit
illis Reddite ergo que sunt cesaris
cesari et que sunt dei deo Et
mirabantur omnes super eo Et
venerunt ad eum saducei qui dicunt
resurreccionem non esse et interroga-
bant eum dicentes Magister moyses
nobis scripsit ut si cuius frater mortuus
fuerit et dimiserit uxorem et filios
non reliquerit accipiat frater eius ux-
orem ipsius et suscitet semen fratri suo
et non reliquerit semen Septem
ergo fratres erant et primus accepit
uxorem et mortuus est non semine
relicto Et secundus accepit eam et
mortuus est Et nec iste reliquit
semen Et tercius similiter Et acce-
perunt eam similiter septem et non
reliquerunt semen Novissime omnium
defuncta est et mulier In resurreccione
ergo cum resurrexerint cuius de his
erit uxor Septem enim habuerunt
eam uxorem Et respondens ihesus
ait illis Nonne ideo erratis
non scientes scripturas neque virtutem

dei Cum a mortuis resurrexerint neque
nubent neque nubentur sed sicut angeli
dei in celo De mortuis autem quod
resurgant non legistis in libro moysi
super rubum quomodo dixerit illi
deus inquiens Ego sum deus abraham
et deus ysaac et deus iacob non est
deus mortuorum sed vivorum Vos
ergo multum erratis Et accessit unus
de scribis qui audierat illos conqui-
rentes et videns quia bene illis
responderit interrogavit eum quod
esset primum omnium mandatum Ihesus
autem respondit ei quia primum omnium
mandatum est Audi israel dominus deus
tuus deus unus est et diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo et ex
tota anima tua et ex tota mente
tua et ex tota virtute tua Hoc
est primum mandatum Secundum autem
simile est illi Diliges proximum
tuum tamquam teipsum Maius horum
aliud mandatum non est Et ait
illi scriba Bene magister in veritate dixisti
quia unus est deus et non est alius preter
eum Et ut diligatur ex toto corde
et ex tota mente et ex toto intellectu
et ex tota anima et ex tota fortitudine
et diligere proximum suum tamquam
seipsum maius est omnibus
holocaustomatibus et sacrificiis
Ihesus autem videns quod sapienter
respondisset dixit illi Non es
longe a regno dei Et nemo iam
audebat eum amplius interrogare
Et respondens ihesus dicebat docens
in templo Quomodo dicunt scribe xpistum filium
esse david Ipse enim david dicit in spiritu
sancto Dixit dominus domino meo Sede

a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Ipse ergo David dicit eum dominum, et unde est filius eius? Et multa turba eum libenter audiebat. Et dicebat eis in doctrina sua: Cavete a scribis qui volunt in stolis ambulare et salutari in foro et in primis cathedris in synagogis sedere et primos discubitus in cenis, qui devorant domos viduarum sub obtentu prolixe orationis; hi accipient prolixius iudicium. Et sedens Iesus contra gazophilacium aspiciebat quomodo turba iactaret es in gazophilacium, et multi divites iactabant multa. Cum venisset autem una vidua pauper misit duo minuta quod est quadrans. Et convocans discipulos suos ait illis: Amen dico vobis quoniam vidua haec pauper plus omnibus misit qui miserunt in gazophilacium. Omnes enim ex eo quod abundabat illis miserunt; haec vero de penuria sua omnia que habuit misit totum victum suum. Capitulum xiij

Et cum egrederetur de templo ait illi unus ex discipulis suis: Magister, aspice quales lapides et quales structurae. Et respondens Iesus ait illi: Vides has omnes magnas aedificationes? Non relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur. Et cum sederet in monte Oliveti contra templum interrogabant eum separatim Petrus et Iacobus et Iohannes et Andreas: Dic nobis quando ista fiant, et quod signum erit quando haec omnia incipiant consummari. Et respondens Iesus coepit dicere illis: Videte ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo dicentes quia ego sum, et multos seducent. Cum audieritis autem bella et opiniones bellorum, ne timueritis; oportet enim fieri, sed nondum finis. Exsurget enim gens super gentem et regnum super regnum, et erunt terrae motus per loca et fames. Initium dolorum haec. Videte autem vosmet ipsos. Tradent enim vos in conciliis et in synagogis vapulabitis, et ante praesides et reges stabitis propter me in testimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet praedicari evangelium. Et cum duxerint vos tradentes, nolite praecogitare quid loquamini, sed quod datum vobis fuerit in illa hora id loquimini; non enim vos estis loquentes sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium, et consurgent filii in parentes et morte afficiant eos. Et eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit. Cum autem videritis abominationem desolationis stantem ubi non debet, qui legit intellegat, tunc qui in Iudaea sunt fugiant in montes; et qui super tectum ne descendat in domum nec introeat ut tollat quid de domo sua; et qui in agro erit non revertatur retro tollere vestimentum suum. Vae autem praegnatibus et nutrientibus in illis diebus. Orate vero ut hieme non fiant. Erunt enim dies illi tribulationis tales quales non fuerunt ab initio creaturae quam condidit Deus usque nunc neque fient. Et nisi breviasset Dominus dies, non

fuisset salva omnis caro sed propter electos
quos elegit breviavit dies. Et tunc si
quis vobis dixerit Ecce hic est christus ecce
illic ne credideritis. Exsurgent enim
pseudo christi et pseudo prophete et dabunt
signa et portenta ad seducendos
si fieri potest et electos. Vos ergo vide-
te ecce predixi vobis omnia. Sed in illis
diebus post tribulationem illam sol contenebrabitur
et luna non dabit splendorem suum
et erunt stelle celi decidentes et vir-
tutes que sunt in celis movebuntur.
Et tunc videbunt filium hominis venien-
tem in nubibus celi cum virtute mul-
ta et gloria. Et tunc mittet angelos
suos et congregabit electos suos a quatuor
ventis a summo terre usque ad summum
celi. A ficu autem discite parabolam.
Cum iam ramus eius tener fuerit
et nata fuerint folia cognoscitis
quia in proximo sit estas. Sic et vos
cum videritis hec fieri scitote quod in
proximo sit in hostiis. Amen dico
vobis quoniam non transibit generatio hec
donec omnia ista fiant. Celum et ter-
ra transibunt verba autem mea non
transibunt. De die autem illa vel
hora nemo scit neque angeli
in celo neque filius nisi pater. Vide-
te vigilate et orate. Nescitis enim
quando tempus sit. Sicut homo qui pere-
gre profectus reliquit domum suam et
dedit servis suis potestatem
cuiusque operis et ianitori precepit
ut vigilet. Vigilate ergo nescitis
enim quando dominus veniat sero
an media nocte an galli can-
tu an mane ne cum venerit
repente inveniat vos dor-
mientes. Quod autem vobis dico
omnibus dico vigilate. Marcus xiiij.

Erat autem pascha et azima post
biduum. Et querebant summi sa-
cerdotes et scribe quomodo eum dolo tenerent
et occiderent. Dicebant autem non in
die festo ne forte tumultus fieret in
populo. Et cum esset ihesus bethanie
in domo symonis leprosi et recumberet
venit mulier habens alabastrum un-
guenti nardi spicati preciosi et fracto
alabastro effudit super caput eius.
Erant autem quidam indigne ferentes
intra semetipsos dicentes Ut quid
perditio ista unguenti facta est poterat
enim unguentum istud venundari
plus quam trecentis denariis et dari
pauperibus. Et fremebant in eam.
Ihesus autem dixit Sinite eam quid
illi molesti estis bonum opus operata est
in me. Semper enim pauperes habetis
vobiscum et cum volueritis potestis
illis benefacere. Me autem non semper
habebitis. Quod habuit hec fecit prevenit
ungere corpus meum in sepulturam. Amen
dico vobis ubicumque predicatum fuerit evan-
gelium istud in universo mundo et
quod fecit hec narrabitur in memoriam
eius. Et iudas scariothis unus
de duodecim abiit ad summos sacer-
dotes ut proderet eum illis. Qui au-
dientes gavisi sunt et promise-
runt ei pecuniam se daturos. Et que-
rebat quomodo illum oportune traderet. Et
primo die azimorum quando pascha im-
molabant dicunt ei discipuli. Quo
vis eamus et paremus tibi ut
manduces pascha. Et mittit
duos ex discipulis suis et dicit
eis Ite in civitatem et occurret
vobis homo lagenam aque portans
sequimini eum et quocumque introierit

dicite domino domus quia magister dicit
ubi est refectio mea ubi pascha cum
discipulis meis manducem Et ipse de-
monstrabit vobis cenaculum grande stratum
et illic parate nobis Et abierunt discipu-
li eius et venerunt in civitatem et
invenerunt sicut dixerat illis et para-
verunt pascha Vespere autem facto venit
cum duodecim Et discumbentibus eis
et manducantibus ait Jesus Amen dico
vobis quia unus ex vobis tradet me
qui manducat mecum At illi ce-
perunt contristari et dicere singillatim
numquid ego Qui ait illis unus
ex duodecim qui intingit mecum
manum in catino Et filius quidem
hominis vadit sicut scriptum est de eo
Ve autem homini illi per quem filius hominis
tradetur Bonum erat ei si natus non
esset homo ille Et manducantibus illis
accepit Jesus panem et benedixit et fregit
et dedit eis et ait Sumite hoc est
corpus meum Et accepto calice
gratias agens dedit eis et biberunt
ex illo omnes Et ait illis Hic est
sanguis meus novi testamenti
qui pro multis effundetur Amen dico vobis
quia iam non bibam de hoc genimine vitis
usque in diem illum cum illud bibam novum
in regno dei Et ympno
dicto exierunt in montem olivarum
Et ait illis Jesus Omnes scan-
dalizabimini in me in nocte ista
quia scriptum est percutiam pastorem
et dispergentur oves Sed postea-
quam resurrexero precedam vos
in galileam Petrus autem ait ei
Et si omnes scandalizati fuerint
sed non ego Et ait illi Jesus Amen

dico tibi quia tu hodie in nocte hac priusquam
bis gallus vocem dederit ter me negaturus
es Ad ille amplius loque-
batur Et si oportuerit me simul commori
tibi non te negabo Similiter autem
et omnes dicebant Et veniunt in predium
cui nomen gethsemani et ait discipu-
lis suis Sedete hic donec orem Et
assumpsit petrum et iacobum et iohannem
secum et cepit pavere et tedere Et ait
illis Tristis est anima mea usque
ad mortem Sustinete hic et vigilate
mecum Et cum processisset paululum
procidit super terram Et orabat ut
si fieri posset transiret ab eo hora
Et dixit Abba pater omnia possibilia
sunt tibi transfer calicem hunc a me
Sed non quod ego volo sed quod
tu Et venit et invenit eos dor-
mientes Et ait petro Symon
dormis Non potuisti una hora
vigilare mecum Vigilate et orate
ut non intretis in temptationem
Spiritus quidem promptus est caro autem
infirma Et iterum abiens oravit
eundem sermonem dicens Et reversus
iterum invenit eos dormientes
Erant enim oculi illorum gravati et
ignorabant quid responderent
ei Et venit tercio et ait illis Dor-
mite iam et requiescite Sufficit
venit hora ecce tradetur filius hominis
in manus peccatorum Surgite eamus
Ecce qui me tradet prope est Et
adhuc eo loquente venit iudas
scarioth unus ex duodecim et cum
illo turba cum gladiis et lignis
missi a summis sacerdotibus

et scribis et senioribus. Dederat autem traditor eius signum eis dicens: Quemcumque osculatus fuero ipse est, tenete eum et ducite caute. Et cum venisset statim accedens ait: Rabbi, et osculatus est eum. Et illi manus iniecerunt in eum et tenuerunt eum. Unus autem quidam de circumstantibus educens gladium percussit summi sacerdotis servum et amputavit illi auriculam. Et respondens Ihesus ait illis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me. Cotidie eram apud vos in templo docens et non me tenuistis. Sed ut impleantur scripturae. Tunc discipuli eius relinquentes eum omnes fugerunt. Adolescens autem quidam sequebatur illum amictus sindone super nudo et tenuerunt eum. Et ille reiecta sindone nudus profugit ab eis. Et adduxerunt Ihesum ad summum sacerdotem et convenerunt in unum omnes sacerdotes et scribae et seniores. Petrus autem a longe secutus est eum usque intro in atrium summi sacerdotis et sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem. Summi vero sacerdotes et omne concilium quaerebant adversum Ihesum testimonium ut eum morti traderent nec inveniebant. Multi enim testimonium falsum dicebant adversus eum et convenientia testimonia non erant. Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant adversus eum dicentes: Quoniam nos audivimus eum dicentem: Ego dissolvam templum hoc manu factum et per triduum aliud non manu factum aedificabo. Et non erat conveniens testimonium illorum. Et exsurgens summus sacerdos in medium interrogavit Ihesum

dicens: Non respondes quicquam ad ea quae tibi obiciuntur ab his? Ille autem tacebat et nichil respondit. Rursum summus sacerdos interrogavit eum et dixit ei: Tu es Christus filius dei benedicti? Ihesus autem dixit illi: Ego sum. Et videbitis filium hominis a dextris sedentem virtutis dei et venientem cum nubibus caeli. Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua ait: Quid adhuc desideramus testes? Audistis blasphemiam. Quid vobis videtur? Qui omnes condempnaverunt eum reum esse mortis. Et coeperunt quidam conspuere eum et velare faciem eius et colaphis eum caedere et dicere ei: Prophetiza. Et ministri alapis eum caedebant. Et cum esset Petrus in atrio deorsum venit una ex ancillis summi sacerdotis. Et cum vidisset Petrum calefacientem se aspiciens illum ait: Et tu cum Ihesu Nazareno eras. Et ille negavit dicens: Neque scio neque novi quid dicas. Et exiit foras ante atrium et gallus cantavit. Rursus autem cum vidisset illum alia ancilla coepit dicere circumstantibus quia hic ex illis est. Et ille iterum negavit. Et post pusillum rursum qui adstabant dicebant Petro: Vere ex illis es, nam et Galilaeus es. Ille autem coepit anathematizare et iurare quia nescio hominem istum quem dicitis. Et statim iterum gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi quod dixerat ei Ihesus: Priusquam gallus cantet bis ter me negabis. Et coepit flere. Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus et scribis

et universo concilio vincientes Jesum
duxerunt et tradiderunt Pilato.
Et interrogavit eum Pylatus Tu
es rex Iudeorum. At ille respondens
ait illi Tu dicis. Et accusabant eum
summi sacerdotes in multis. Pylatus autem
rursum interrogabat eum dicens Non
respondes quicquam? Vide in quantis te
accusant. Jesus autem amplius nichil
respondit ita ut miraretur Pylatus.
Per diem autem festum dimittere solebat
illis unum ex vinctis quemcumque petissent.
Erat autem qui dicebatur Barrabas
qui cum seditiosis erat vinctus, qui
in seditione fecerat homicidium.
Et cum ascendisset turba cepit rogare
sicut faciebat illis. Pylatus autem
respondit et dixit eis Vultis di-
mittam vobis regem Iudeorum? Sciebat
enim quod per invidiam tradidissent eum
summi sacerdotes. Pontifices autem
concitaverunt turbam ut magis Bar-
rabam dimitteret eis. Pylatus autem
iterum respondens ait illis Quid ergo
vultis faciam regi Iudeorum? At illi
iterum clamaverunt Crucifige eum.
Pylatus vero dicebat eis Quid
enim mali fecit? At illi magis cla-
mabant Crucifige eum. Pylatus
autem volens populo satisfacere di-
misit illis Barrabam et tradidit
eis Jesum flagellis cesum ut cru-
cifigeretur. Milites autem duxerunt eum
intro in atrium pretorii et convoca-
verunt totam cohortem et induunt
eum purpura et imponunt ei plecten-
tes spineam coronam. Et ceperunt
salutare eum Ave rex Iudeorum.
Et percutiebant caput eius arundine
et conspuebant in eum et ponentes

genua adorabant eum. Et postquam
illuserunt ei exuerunt illum purpura et
induerunt eum vestimentis suis. Et
educunt illum ut crucifigerent eum. Et anga-
riaverunt pretereuntem quempiam Symonem
Cyreneum venientem de villa patrem
Alexandri et Rufi ut tolleret crucem eius.
Et perducunt illum in Golgatha locum quod
est interpretatum Calvarie locus. Et dabant
ei bibere myrratum vinum et non accepit.
Et crucifigentes eum diviserunt vesti-
menta sua mittentes sortem super eis quis
quid tolleret. Erat autem hora tercia et
crucifixerunt eum. Et erat titulus cause
eius inscriptus Rex Iudeorum. Et cum
eo crucifigunt duos latrones unum a
dextris et alium a sinistris eius. Et im-
pleta est scriptura que dicit Et cum
iniquis reputatus est. Et pretereuntes
blasphemabant eum moventes
capita sua et dicentes Vah qui
destruis templum et in tribus diebus
reedificas, salvum fac temetipsum
descendens de cruce. Similiter et summi
sacerdotes illudentes ad alterutrum
cum scribis dicebant Alios salvos
fecit, seipsum non potest salvum
facere. Christus rex Israhel descendat
nunc de cruce ut videamus et credamus.
Et qui cum eo crucifixi erant convici-
abantur ei. Et facta hora sexta
tenebre facte sunt per totam terram
usque in horam nonam. Et hora
nona exclamavit Jesus voce
magna dicens Heloy heloy
lamazaptani. Quod est interpretatum
Deus meus deus meus ut quid
me dereliquisti. Et quidam de cir-

stantibus audientes dicebant Ecce
Heliam vocat. Currens autem unus
et implens spongiam aceto
circumponensque calamo potum dabat ei dicens
Sinite videamus si veniat Helias
ad deponendum eum. Ihesus autem emissa
voce magna expiravit. Et velum
templi scissum est in duo a summo usque
deorsum. Videns autem centurio qui
ex adverso stabat quia sic clamans
expirasset ait Vere homo hic filius
dei erat. Erant autem et mulieres
de longe aspicientes inter quas erat
Maria Magdalena et Maria
Iacobi minoris et Ioseph mater
et Salome. Et cum esset in Galilea
sequebantur eum et ministrabant ei
et alie multe que simul cum eo ascen-
derant Ierosolimam. Et cum iam
sero factum esset quia erat parasceve
quod est ante sabbatum venit Ioseph
ab Arimathia nobilis decurio
qui et ipse erat expectans regnum
dei. Et audacter introiit ad Pilatum
et petiit corpus Ihesu. Pilatus autem
mirabatur si iam obiisset. Et accer-
sito centurione interrogavit
eum si iam mortuus esset. Et cum
cognovisset a centurione
donavit corpus Ioseph. Ioseph
autem mercatus sindonem et deponens
eum involvit sindone et posuit
eum in monumento quod erat ex-
cisum de petra. Et advolvit lapi-
dem ad ostium monumenti. Ma-
ria autem Magdalena et Maria
Ioseph aspiciebant ubi pone-
retur. xvi

Et cum transisset sabbatum Maria
Magdalena et Maria Iacobi
et Salome emerunt aromata ut
venientes ungerent Ihesum. Et valde
mane una sabbatorum veniunt ad
monumentum orto iam sole. Et
dicebant ad invicem Quis revol-
vet nobis lapidem ab ostio monu-
menti. Et respicientes viderunt
revolutum lapidem. Erat quippe
magnus valde. Et introeuntes
in monumentum viderunt iuvenem
sedentem in dextris coopertum stola
candida et obstupuerunt. Qui
dixit illis Nolite expavescere
Ihesum queritis Nazarenum crucifixum
Surrexit non est hic. Ecce locus
ubi posuerunt eum. Sed ite et dicite
discipulis eius et Petro quia pre-
cedit vos in Galileam. Ibi eum vi-
debitis sicut dixit vobis. At ille
exeuntes de monumento fuge-
runt. Invaserat enim eas tremor
et pavor et nemini quicquam dixerunt
Timebant enim. Surgens autem ma-
ne prima sabbati apparuit
primo Marie Magdalene de qua
eiecerat septem demonia. Illa
vadens nuntiavit his qui cum
eo fuerant lugentibus et flentibus
Et illi audientes quia viveret
et visus esset ab ea non crediderunt
Post hec autem duobus ex his
ambulantibus ostensus est in alia
effigie euntibus in villam. Et illi
euntes nuntiaverunt ceteris nec illis
crediderunt. Novissime autem recum-
bentibus illis undecim apparuit

illis et exprobravit incredulitatem
illorum et duritiam cordis quia his qui
viderant eum resurrexisse non cre-
diderunt. Et dixit eis ite Euntes
in mundum universum praedicate evan-
gelium omni creaturae. Qui crediderit
et baptizatus fuerit salvus erit.
Qui vero non crediderit condempna-
bitur. Signa autem eos qui cre-
diderint haec sequentur: In nomine
meo demonia eicient, linguis
loquentur novis, serpentes tollent.
Et si mortiferum quid biberint
non eos nocebit. Super egros
manus imponent et bene habebunt.
Et dominus quidem Ihesus postquam locutus
est eis assumptus est in celum et se-
det a dextris dei. Illi autem profecti
praedicaverunt ubique domino cooperante et
sermonem confirmante sequentibus signis.

Explicit evangelium secundum beatum Marcum anno domini m° trecentesimo quadragesimo quinto

Lucas Syrus natione Antiocensis
arte medicus discipulus apostolorum
post ea Paulum secutus usque ad con-
fessionem eius serviens deo. Fuit
unquam sine crimine. Nam neque uxorem
habens neque filios septuaginta et quattuor
annorum obiit in Bythinia plenus
spiritu sancto. Qui cum iam scripta essent
evangelia per Matheum quidem in Iudea
per Marcum autem in Italia sancto instigante
spiritu in Achaie partibus hoc scripsit
evangelium significans etiam ipse in
principio ante alia esse descripta.

Cui extra ea quae ordo evangelicae dispo-
sitionis exposcit, ea maxime necessitas
laboris fuit ut primum grecis fidelibus
omni prophetatione venturi incarnationis dei
Christi manifestata humanitate ne
iudaicis fabulis attenti in solo legis
desiderio tenerentur, neve hereticis fa-
bulis et stultis sollicitationibus seducti
exciderent a veritate elaboraret. Dehinc
ut in principio evangelii Iohannis na-
tivitate presumpta cui evangelium scriberet
et in quo electus scriberet indicaret
contestans in se completa esse quae ab
aliis essent inchoata. Cui ideo
post baptismum filii dei a perfectione
generationis in Christo completae et repetendae
a principio nativitatis humanae potestas per-
missa est ut requirentibus demonstra-
ret in quo apprehendens erat per Nathan
filium introitu recurrentis ad
deum generationis admisso indisparabilis
dei et praedicans in hominibus Christum
suum perfecti opus hominis redire in se
per filium faceret qui per David patrem venien-
tibus iter praebebat in Christo. Cui Luce
non immerito etiam scribendorum
apostolicorum actuum potestas in ministerio
datur ut deo in deum pleno et filio
perditionis extincto oratione ab apostolis
facta sorte domini electionis numerus
compleretur. Sicque Paulus consummationem
apostolicis actibus daret quem diu contra
stimulum recalcitrantem dominus elegisset.
Quod et legentibus ac requirentibus deum
etsi per singula expediri a nobis
utile fuerat, sciens tamen quod operantem
agricolam oporteat de fructibus
suis edere, vitavimus publicam

[stre]nuositatem non tam volentibus
sua demonstrare videretur quam
fastidientibus prodesse etc. Et ...

Explicit argumentum secun
dum lucam etc.

Quoniam quidem multi conati sunt
ordinare narrationem
que in nobis complete sunt rerum
sicut tradiderunt nobis qui ab initio
ipsi viderunt et ministri fuerunt
sermonis visum est et michi assecuto
a principio omnia diligenter ex
ordine tibi scribere optime theophile
ut cognoscas eorum verborum de quibus
eruditus es veritatem etc.

Fuit in diebus herodis regis iudee
sacerdos quidam nomine zacharias
de vice abia et uxor illius de filia
bus aaron et nomen eius eli
zabeth Erant autem iusti ambo
ante deum incedentes in omnibus man
datis et iustificationibus domini sine
querela et non erat eis filius eo quod
esset elizabeth sterilis et ambo
processissent in diebus suis Factum
est autem cum sacerdotio fungeretur zacha
rias in ordine vicis sue ante deum
secundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit
ut incensum poneret ingressus in
templum domini Et omnis multitudo
erat populi orans foris hora incen
si Apparuit autem illi angelus
domini stans a dextris altaris incensi
Et zacharias turbatus est videns et ti
mor irruit super eum Ait autem
ad illum angelus Ne timeas zacha
ria quoniam exaudita est deprecatio tua et
uxor tua pariet tibi elyzabeth filium
et vocabis nomen eius iohannem Et erit
gaudium tibi et exultatio et multi in
nativitate eius gaudebunt Erit enim
magnus coram domino vinum et siceram
non bibet et spiritu sancto replebitur adhuc ex
utero matris sue et multos fi
liorum israel convertet ad dominum deum
ipsorum Et ipse precedet ante illum
in spiritu et virtute helye ut convertat
corda patrum in filios et incredulos
ad prudentiam iustorum parare domino
plebem perfectam Et dixit zacharias
ad angelum unde hoc sciam
Ego enim sum senex et uxor
mea processit in diebus suis Et
respondens angelus dixit ei Ego
sum gabriel qui asto ante deum et
missus sum loqui ad te et hec
tibi evangelizare Et ecce eris
tacens et non poteris loqui usque
in diem quo hec fiant pro eo quod
non credidisti verbis meis que
implebuntur in tempore suo Et erat
plebs expectans zachariam et mira
bantur quod tardaret ipse in templo
Egressus autem non poterat loqui
ad illos et cognoverunt quod visio
nem vidisset in templo Et ipse
erat innuens illis et permansit
mutus Et factum est ut impleti sunt
dies officii eius abiit in domum
suam Post hos autem dies concepit
elizabeth uxor eius et occultabat
se mensibus quinque dicens Quia

sic michi fecit dns in diebus quibus
respexit auferre obprobrium meum inter
homines In mense autem sexto missus
est angelus gabriel a deo in civitatem
galylee cui nomen nazareth ad
virginem desponsatam viro cui nomen
erat ioseph de domo david et
nomen virginis maria Et ingressus
angelus ad eam dixit Ave gracia
plena dns tecum benedicta tu
in mulieribus Que cum audisset
turbata est in sermone eius et
cogitabat qualis esset ista salutacio
Et ait angelus ei Ne timeas
maria invenisti enim graciam
apud deum Ecce concipies in utero
et paries filium et vocabis nomen
eius ihesum hic erit magnus
et filius altissimi vocabitur
Et dabit illi dns deus sedem
patris eius et regnabit in domo
iacob in eternum et regni eius non
erit finis Dixit autem maria ad
angelum Quomodo fiet istud quoniam
virum non cognosco Et respondens
angelus dixit ei Spiritus sanctus
superveniet in te et virtus
altissimi obumbrabit tibi Ideoque
et quod nascetur ex te sanctum voca
bitur filius dei Et ecce ely
sabeth cognata tua et ipsa con
cepit filium in senectute sua
et hic mensis est sextus illi que
vocatur sterilis quia non erit impossibile
apud deum omne verbum Dixit autem

maria Ecce ancilla domini fiat michi
secundum verbum tuum Et discessit angelus
ab illa Exurgens autem maria in diebus
illis abiit in montana cum festinacione
in civitatem iuda et intravit in domum
zacharie et salutavit elyzabeth
Et factum est ut audivit salutacionem
marie elyzabeth et gaudio exultavit
infans in utero eius Et repleta
est spiritu sancto elyzabeth et exclamavit
voce magna et dixit Benedicta
tu inter mulieres et benedictus fructus
ventris tui Et unde hoc michi ut
veniat mater domini mei ad me Ecce
enim ut facta est vox salutacionis
tue in auribus meis exultavit
in gaudio infans in utero meo
Et beata que credidisti quoniam perficientur
ea que dicta sunt tibi a domino Et
ait maria Magnificat anima mea
dominum Et exultavit spiritus meus
in deo salutari meo Quia respexit
humilitatem ancille sue Ecce enim
ex hoc beatam me dicent omnes
generaciones Quia fecit michi
magna qui potens est et sanctum
nomen eius Et misericordia eius a pro
genie in progenies timentibus
eum Fecit potenciam in brachio suo disper
sit superbos mente cordis sui De
posuit potentes de sede et exaltavit
humiles Esurientes implevit
bonis et divites dimisit ina
nes Suscepit israel puerum
suum recordatus misericordie sue Sicut
locutus est ad patres nostros
abraham et semini eius in secula

mansit autem maria cum illa quasi mensibus
tribus et reversa est in domum suam. Eli-
sabeth autem impletum est tempus pariendi
et peperit filium. Et audierunt vicini et
cognati eius quia magnificavit dominus mi-
sericordiam suam cum illa et congratulabantur
ei. Et factum est in die octavo. venerunt
circumcidere puerum et vocabant nomine
patris sui zachariam. Et respondens mater
eius dixit Nequaquam sed vocabitur
iohannes. Et dixerunt ad illam. Quia
nemo est in cognatione tua. qui
vocetur hoc nomine. Innuebant autem
patri eius quem vellet vocari eum.
Et postulans pugillarem scripsit
dicens Iohannes est nomen eius. Et
mirati sunt universi. Apertum est autem
illico os eius et lingua eius. et lo-
quebatur benedicens deum. Et factus
est timor super omnes vicinos
eorum et super omnia montana iudee
divulgabantur omnia verba hec.
Et posuerunt omnes qui audierant
in corde suo dicentes Quid putas
puer iste erit. Etenim manus
domini erat cum illo. Et zacharias
pater eius impletus est spiritu sancto
et prophetavit dicens Benedictus dominus
deus israel quia visitavit et fecit re-
demptionem plebis sue. Et erexit
cornu salutis nobis in domo
david pueri sui. Sicut locutus
est per os sanctorum qui a seculo sunt prophetarum
eius. Salutem ex inimicis nostris
et de manu omnium qui oderunt
nos. Ad faciendam misericordiam cum patribus
nostris et memorari testamenti

sui sancti. Iusiurandum quod iuravit
ad abraham patrem nostrum. daturum
se nobis. Ut sine timore de manu
inimicorum nostrorum liberati serviamus
illi. In sanctitate et iustitia coram
ipso omnibus diebus nostris. Et
tu puer propheta altissimi vo-
caberis preibis enim ante faciem
domini parare vias eius. Ad dandam
scientiam salutis plebi eius in re-
missionem peccatorum nostrorum per vis-
cera misericordie dei nostri in quibus
visitavit nos oriens ex alto.
Illuminare hiis qui in tenebris
et in umbra mortis sedent ad dirigen-
dos pedes nostros in viam pacis.
Puer autem crescebat et confortaba-
tur spiritu. Et erat in desertis usque in diem
ostensionis sue ad israel.

Factum est autem in diebus illis
exiit edictum a cesare augu-
sto ut describeretur universus orbis. Hec
descriptio prima facta est a preside sy-
rie cirino. Et ibant omnes ut
profiterentur singuli in suam civitatem.
Ascendit autem et ioseph a galilea
de civitate nazareth in iudeam
civitatem david que vocatur
bethleem eo quod esset de domo
et familia david ut profiteretur
cum maria desponsata sibi uxore
pregnante. Factum est autem cum essent
ibi impleti sunt dies ut pareret
et peperit filium suum primogeni-
tum. Et pannis eum involutum
reclinavit eum in presepio quia

non erat ei locus in diversorio. Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce angelus domini stetit iuxta illos et claritas dei circumfulsit illos et timuerunt timore magno et dixit illis angelus Nolite timere ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo quia natus est vobis hodie salvator qui est christus dominus in civitate david. Et hoc vobis signum Invenietis infantem pannis involutum et positum in presepio. Et subito facta est cum angelo multitudo militie celestis laudantium deum et dicentium. Gloria in altissimis deo et in terra pax hominibus bone voluntatis. Et factum est ut discesserunt angeli ab eis in celum pastores loquebantur ad invicem Transeamus usque bethleem et videamus hoc verbum quod factum est quod dominus fecit et ostendit nobis. Et venerunt festinantes et invenerunt mariam et ioseph et infantem positum in presepio. Videntes autem cognoverunt de verbo quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes qui audierunt mirati sunt et de hiis que dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba hec conferens in corde suo et reversi sunt pastores glorificantes et laudantes

deum in omnibus que audierant et viderant sicut dictum est ad illos. Et postquam consummati sunt dies purgationis octo ut circumcideretur puer vocatum est nomen eius ihesus quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur. Et postquam impleti sunt dies purgationis eius secundum legem moysi tulerunt illum in ierusalem ut sisterent eum domino sicut scriptum est in lege domini quia omne masculinum adaperiens vulvam sanctum domino vocabitur. Et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege domini par turturum aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in ierusalem cui nomen symeon et homo iste iustus et timoratus expectans consolationem israel et spiritus sanctus erat in eo. Et responsum acceperat a spiritu sancto non visurum se mortem nisi prius videret christum domini. Et venit in spiritu in templum. Et cum inducerent puerum ihesum parentes eius ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit deum et dixit. Nunc dimittis domine servum tuum secundum verbum tuum in pace quia viderunt oculi mei salutare tuum. Quod parasti ante faciem omnium populorum lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tue israel. Et erat pater eius et mater mirantes super hiis que dicebantur de illo. Et benedixit

illis symeon et dixit ad mariam matrem
eius Ecce positus est hic in ruinam et
resurrectionem multorum in israel et in signum
cui contradicetur Et tuam ipsius animam
pertransibit gladius ut revelentur ex
multis cordibus cogitationes Et erat
anna prophetissa filia phanuel de
tribu aser haec processerat in
diebus multis et vixerat cum viro
suo annis septem a virginitate sua
Et haec vidua erat usque ad annos
lxxxiiii quae non discedebat de templo
ieiuniis et obsecrationibus serviens
nocte ac die Et haec ipsa hora
superveniens confitebatur domino et lo
quebatur de illo omnibus qui expectabant
redemptionem israel Et ut perfecerunt
omnia secundum legem domini reversi sunt
in galileam in civitatem suam na
zareth Puer autem crescebat et
confortabatur plenus sapientia et
gratia dei erat in illo Et ibant
parentes eius per omnes annos in
ierusalem in die sollempnitatis pasche
Et cum factus esset annorum
xii ascendentibus illis in ierosolimam
secundum consuetudinem diei
festi consummatisque diebus cum redirent
remansit puer ihesus in ierosolima
et non cognoverunt parentes
eius Existimantes autem illum
esse in comitatu venerunt iter
diei et requirebant eum inter cogna
tos et notos Et non invenien
tes regressi sunt in ierusalem re
quirentes eum Et factum est post triduum
invenerunt illum in templo

sedentem in medio doctorum audientem
illos et interrogantem Stupebant
autem omnes qui eum audiebant super
prudentia et responsis eius Et vi
dentes admirati sunt Et dixit mater
eius ad illum fili quid fecisti nobis
sic Ecce pater tuus et ego dolentes
quaerebamus te Et ait ad illos Quid
est quod me quaerebatis Nesciebatis
quia in his quae patris mei sunt oportet
me esse Et ipsi non intellexerunt
verbum quod locutus est ad illos Et
descendit cum eis et venit naza
reth et erat subditus illis Et ma
ter eius conservabat omnia verba haec
conferens in corde suo Et ihesus
proficiebat aetate sapientia et
gratia apud deum et homines iii

Anno autem quintodecimo imperii
Tyberii cesaris procurante
pontio pylato iudeam tetrarcha
autem galilee herode philippo autem
fratre eius tetrarcha yturee et
traconitidis regionis et lysania
abilinae tetrarcha sub principibus
sacerdotum anna et cayapha factum est
verbum domini super iohannem zacharie
filium in deserto Et venit in omnem
regionem iordanis predicans
baptismum penitentie in remissionem
peccatorum sicut scriptum est in libro
sermonum ysaie prophete Vox
clamantis in deserto parate viam
domini rectas facite semitas eius
Omnis vallis implebitur et omnis
mons et collis humiliabitur Et
erunt prava in directa et aspera in

vias planas. et videbit omnis caro
salutare dei. Dicebat ergo ad turbas
que exibant ut baptizarentur ab
ipso Genimina viperarum quis ostendit
vobis fugere a ventura ira. facite ergo
fructus dignos penitentie. Et ne ceperitis
dicere patrem habemus abraham. Dico enim vobis
quia potens est deus de lapidibus istis
suscitare filios abrahe. Iam enim
securis ad radicem arborum posita est.
Omnis enim arbor non faciens fructum bonum
exciditur et in ignem mittetur. Et in
terrogabant eum turbe dicentes Quid
ergo faciemus. Respondens autem dicebat
illis. Qui habet duas tunicas det
non habenti. Et qui habet escas similiter
faciat. Venerunt autem et publicani
ut baptizarentur. Et dixerunt ad
illum. Magister quid faciemus. At ille
ille dixit ad eos. Nichil amplius
quam quod constitutum est vobis faciatis.
Interrogabant autem illum et milites
dicentes Quid faciemus et nos
Et ait illis Neminem concutiatis neque
calumpniam faciatis Et contenti estote
stipendiis vestris. Existimante autem
populo et cogitantibus omnibus in cordibus
suis de iohanne. ne forte ipse esset christus. Respondit
iohannes dicens omnibus Ego quidem aqua
baptizo vos. Veniet autem fortior post
me cuius non sum dignus solvere
corrigiam calciamentorum eius. Ipse
vos baptizabit in spiritu sancto et igne
cuius ventilabrum in manu eius
et purgabit aream suam Et con
gregabit triticum suum in horreum suum
paleas autem comburet igni in

extinguibili. Multa quidem et alia
exhortans evangelizabat populo. Hero
des autem tetrarcha cum corriperetur
ab illo de herodiade uxore fratris sui
et de omnibus malis que fecit herodes
adiecit et hoc super omnia et in
clusit iohannem in carcere. Factum est autem
cum baptizaretur omnis populus et
ihesu baptizato et orante apertum est
celum et descendit spiritus sanctus corporali
specie sicut columba in ipsum. Et
vox de celo facta est Tu es filius meus
dilectus in te complacuit michi. Et ipse
ihesus erat incipiens quasi annorum
xxx ut putabatur filius ioseph.
Qui fuit heli qui fuit mathath
Qui fuit levi Qui fuit melchi
qui fuit ianne qui fuit ioseph
Qui fuit mathatie qui fuit amos
qui fuit naum. Qui fuit esli
qui fuit nagge qui fuit maath.
Qui fuit mathatie qui fuit semei
qui fuit ioseph Qui fuit
iuda Qui fuit iohanna qui
fuit resa Qui fuit zorobabel
qui fuit salatiel qui fuit neri
Qui fuit melchi qui fuit addi
qui fuit cosan qui fuit hel
madan qui fuit her qui fuit
iesu Qui fuit eliezer qui
fuit iorim qui fuit mathat
Qui fuit levi qui fuit symeon
qui fuit iuda Qui fuit io
seph qui fuit iona qui fuit
eliachim Qui fuit melea
qui fuit menna qui fuit
mathata Qui fuit

nathan qui fuit david qui fuit iesse
qui fuit obeth qui fuit booz qui
fuit salmon qui fuit naason qui
fuit aminadab qui fuit aram qui
fuit esrom qui fuit phares qui
f. iude qui fuit iacob qui fuit
ysaac qui fuit abrahe qui f.
thare qui f. nachor qui f. saruch
qui fuit ragau qui fuit faleth
qui f. heber qui fuit sale qui f.
caynan qui fuit arfaxat qui f.
sem qui fuit noe qui fuit lameth
qui fuit mathusale qui f. enoch
qui f. iareth qui fuit malale-
hel qui fuit caynan qui fuit
enos qui fuit seth qui fuit
ade qui fuit dei | iiij Ca. iiij
Ihesus autem plenus spiritu sancto regressus
est a iordane et agebatur in spiritu
in desertum diebus quadraginta et temp-
tabatur a dyabolo. Et nichil manducavit
in diebus illis et consummatis illis esu-
riit. Dixit autem illi dyabolus Si filius
dei es dic lapidi huic ut panis
fiat. Et respondit ad illum ihesus Scriptum est
quia non in solo pane vivit homo
sed in omni verbo dei. Et duxit
illum dyabolus in montem excelsum
et ostendit illi omnia regna orbis
terre in momento temporis et ait illi Tibi
dabo potestatem hanc universam
et gloriam illorum quia mihi tradita sunt
et cui volo do illa. Tu ergo si
adoraveris coram me erunt tua
omnia. Et respondens ihesus ait
illi Scriptum est Dominum deum tuum adorabis
et illi soli servies. Et

Duxit illum in ierusalem et statuit eum
super pinnaculum templi. Et dixit
illi Si filius dei es mitte te
hinc deorsum. Scriptum est enim quod
angelis suis mandavit de te ut
conservent te in omnibus viis tuis
et quia in manibus tollent te ne
forte offendas ad lapidem pedem
tuum. Et respondens ihesus ait illi
Dictum est non temptabis dominum deum
tuum. Et consummata omni temptatione
dyabolus recessit ab illo usque ad
tempus. Et regressus est ihesus in virtute
spiritus in galyleam et fama exiit
per universam regionem de illo et ipse
docebat in synagogis eorum et magni-
ficabatur ab omnibus. Et venit in
nazareth ubi erat nutritus et
intravit secundum consuetudinem suam
die sabbati in synagoga. Et surrexit
legere. Et traditus est ei liber ysa-
ye prophete. Et ut revolvit librum
invenit locum ubi scriptum erat
Spiritus domini super me propter quod
unxit me evangelizare pauperibus
misit me sanare contritos corde et misit
me predicare captivis remissio-
nem et cecis visum dimittere
confractos in remissionem predicare
annum domini acceptum et
diem retribucionis. Et cum plicuisset
librum reddidit ministro et sedit
et omnium in synagoga oculi erant
intendentes in eum. Cepit autem
dicere ad illos Quia hodie

impleta est hec scriptura in auribus
vestris. Et omnes testimonium illi
dabant et mirabantur in verbis gratie que
procedebant de ore ipsius et dicebant.
Nonne hic est filius ioseph. Et
ait illis utique dicetis michi hanc
similitudinem medice cura te ipsum
Dixerunt phariseij ad ipsum Quanta
audivimus facta in capharnaum
fac et hic in patria tua. Ait
autem. Amen dico vobis quia nemo
propheta acceptus est in patria sua.
In veritate dico vobis multe vi-
due erant in diebus helije in israel
quando clausum est celum annis tribus
et mensibus sex. Cum facta esset
fames magna in omni terra. et
ad nullam illarum missus est he-
lyas nisi in sarepta sydonie ad
mulierem viduam. Et multi leprosi
erant in israel sub helyseo propheta
et nemo eorum mundatus est nisi
naaman syrus. Et repleti sunt
omnes in synagoga ira hec
audientes. Et surrexerunt
et eiecerunt illum extra civitatem
et duxerunt illum usque ad supercili-
um montis super quem civitas
illorum erat edificata ut precipi-
tarent eum. Ipse autem transiens
per medium illorum ibat. Et descen-
dit in capharnaum civitatem
galylee ibique docebat eos

sabbatis et stupebant in doctrina eius
quia in potestate erat sermo ipsius. Et in
synagoga erat homo habens demonium
immundum et exclamavit voce mag-
na dicens Quid nobis et tibi ihesu nazare-
ne venisti perdere nos scio te quis sis sanctus
dei et increpavit illum ihesus dicens ob-
mutesce et exi ab illo. Et cum proie-
cisset illud demonium in medium exi-
vit ab illo nichilque eum nocuit. Et
factus est pavor in omnibus et colloquebantur
ad invicem dicentes. Quod est hoc
verbum quia in potestate et virtute imperat
immundis spiritibus et exeunt.
Et divulgabatur fama de illo in
omnem locum regionis. Surgens
autem ihesus de synagoga introivit
in domum symonis. Socrus autem
symonis tenebatur magnis
febribus et rogaverunt illum pro ea. Et
stans super illam imperavit febri
et dimisit illam. Et continuo sur-
gens ministrabat illis. Cum sol autem
occidisset omnes qui habebant infir-
mos variis languoribus ducebant
illos ad eum. At ille singulis ma-
nus imponens curabat eos.
Exiebant autem demonia a multis
clamantia et dicentia quia tu es
filius dei. Et increpans non sine-
bat ea loqui quia sciebant ipsum
esse christum. Facta autem die egressus
ibat in desertum locum et turbe requi-

nebant eum. Et venerunt usque ad
ipsum et detinebant illum ne discederet
ab eis. Quibus ille ait Quia et
aliis civitatibus oportet me evangeli
zare regnum dei Quia ideo missus
sum Et erat predicans in synago
gis galylee etc. v. V.

Factum est autem cum turba irruerent
in eum ut audirent verbum dei
et ipse stabat secus stagnum pisca
tores autem descenderant et lavabant
retia. Ascendens autem in unam na
vem que erat symonis rogavit
eum ut a terra reduceret pusillum Et
sedens docebat de navicula turbas
Ut cessavit autem loqui dixit
ad symonem Duc in altum et laxa
te retia vestra in capturam Et
respondens symon dixit illi
Preceptor per totam noctem labora
tes nichil cepimus in verbo autem
tuo laxabo rete. Et cum hoc
fecissent concluserunt piscium multitudinem
copiosam rumpebatur autem re
te eorum et innuerunt sociis qui
erant in alia navi ut venirent
et adiuvarent eos Et venerunt
et impleverunt ambas naviculas
ita plene ut mergerentur.
Quod cum videret symon petrus
procidit ad genua ihesu dicens
Exi a me quia homo peccator sum domine
Stupor enim circumdederat eum et omnes
qui cum illo erant in captura piscium
quam ceperant Similiter autem iaco
bum et iohannem filios zebedei

qui erant socii symonis Et ait
ad symonem ihesus Noli timere ex hoc
iam homines eris capiens Et
subductis ad terram navibus relictis omnibus
secuti sunt illum Et factum est cum esset
in una civitatum et ecce vir plenus
lepra et videns ihesum procidens in faciem
rogavit eum dicens Domine si vis
potes me mundare Et extendens
manum tetigit illum dicens Volo mun
dare Et confestim lepra discessit
ab illo Et ipse precepit illi ut
nemini diceret sed vade ostende
te sacerdotibus et offer pro emunda
tione tua sicut precepit moyses
in testimonium illis Perambulabat
autem magis sermo de illo et con
veniebant turbe multe ut audirent
et curarentur ab infirmitatibus suis
Ipse autem secedebat in deserto et orabat
Et factum est in una dierum et ipse
sedebat docens Et erant pharisei
sedentes et legis doctores qui
venerant ex omni castello galy
lee et iudee et ierusalem et virtus erat
domini ad sanandum eos Et ecce
viri portantes in lecto hominem
qui erat paraliticus Et querebant
eum inferre et ponere ante eum
Et non invenientes qua parte eum
inferrent pre turba ascenderunt supra
tectum et per tegulas summi
serunt illum cum lecto in medium
ante ihesum Quorum fidem ut vidit
dixit Homo remittuntur tibi peccata

tum. Et ceperunt cogitare scribe et
pharisei dicentes: Quis est hic
qui loquitur blasphemias? Quis potest
dimittere peccata nisi solus Deus? Ut
cognovit autem Ihesus cogitationes
eorum, respondens dixit ad illos: Quid
cogitatis in cordibus vestris? Quid est
facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata,
an dicere: Surge et ambula? Ut
autem sciatis quod filius hominis
habet potestatem in terra dimittendi
peccata, ait paralitico: Tibi dico, sur-
ge et tolle lectum tuum et vade in
domum tuam. Et confestim surgens
coram illis tulit lectum in quo iacebat
et abiit in domum suam magnificans
Deum. Et stupor apprehendit omnes et
magnificabant Deum. Et repleti
sunt timore dicentes: Quia vidimus
mirabilia hodie. Et post hec exiit
et vidit publicanum nomine Levi se-
dentem ad theloneum et ait illi: Se-
quere me. Et relictis omnibus surgens
secutus est eum. Et fecit ei convivium
magnum Levi in domo sua. Et
erat turba multa publicanorum
et aliorum qui cum illis erant discum-
bentibus. Et murmurabant pharisei
et scribe eorum dicentes ad discipu-
los eius: Quare cum publicanis
et peccatoribus manducatis et bibitis?
Et respondens Ihesus dixit ad illos:
Non egent qui sani sunt medico
sed qui male habent. Non veni
vocare iustos sed peccatores ad
penitentiam. Et illi dixerunt ad eum:
Quare discipuli Iohannis ieiunant

frequenter et obsecrationes faciunt similiter
et phariseorum, tui autem edunt et bibunt?
Quibus ipse ait: Numquid potestis filios
sponsi, dum cum illis est sponsus, ie-
iunare? Venient autem dies cum ab-
latus fuerit ab illis sponsus, tunc ie-
iunabunt in illis diebus. Dicebat autem
et similitudinem ad illos: Quia ne-
mo commissuram a vestimento novo
immittit in vestimentum vetus; alioquin
et novum rumpit et veteri non convenit
commissura a novo. Et nemo mittit
vinum novum in utres veteres; alioquin
rumpet vinum novum utres et ipsum
effundetur et utres peribunt. Sed vinum
novum in utres novos mittendum
est et utraque conservantur. Et nemo bi-
bens vetus statim vult novum;
dicit enim: Vetus melius est. VI.
Factum est autem in sabbato secundo
primo cum transiret per sata, vellebant
discipuli eius spicas et manduca-
bant confricantes manibus. Quidam
autem phariseorum dicebant illis: Quid
facitis quod non licet in sabbatis? Et
respondens Ihesus ad eos dixit:
Nec hoc legistis quod fecit David cum
esuriret ipse et qui cum eo
erant? Quomodo intravit in domum Dei
et panes propositionis sumpsit et
manducavit et dedit his qui
cum eo erant, quos non licebat
manducare nisi solis sacerdoti-
bus? Et dicebat illis: Quia filius
hominis dominus est et sabbati.
Factum est autem et in alio sabbato
ut intraret in synagogam

et doceret. Et erat ibi homo et manus
eius dextra erat arida. Observabant
autem scribe et pharisei si in sabbato
curaret ut invenirent unde accu
sarent illum. Ipse vero sciebat cogitatio
nes eorum et ait homini qui habebat
manum aridam. Surge et sta in medium.
Et surgens stetit. Ait autem ad eos
Ihesus. Interrogo vos si licet sabbato
benefacere an male animam salvam
facere an perdere. Et circumspectis omnibus
dixit homini. Extende manum tuam.
Et extendit. Et restituta est sanitati
manus eius. Ipsi autem repleti sunt
insipiencia et colloquebantur ad invicem
quidnam facerent de Ihesu. Factum est
autem in illis diebus exiit in montem
orare et erat pernoctans in oratione
dei. Et cum dies factus esset vocavit
discipulos suos et elegit duodecim
ex ipsis quos et apostolos nominavit.
Symonem quem cognominavit Pe
trum et andream fratrem eius iaco
bum et iohannem philippum et bartholo
meum thomam et matheum ia
cobum alphei et symonem qui
vocatur zelotes iudam iacobi
et iudam scarioth qui fuit proditor.
Et descendens cum illis de monte
stetit in loco campestri et turba disci
pulorum eius et multitudo copiosa
plebis ab omni iudea et iherusalem
et maritima et tyri et sydonis
qui venerant ut audirent eum
et sanarentur a languoribus suis. Et
qui vexabantur a spiritibus inmundis
curabantur. Et omnis turba quere
bat eum tangere quia virtus de illo
exibat et sanabat omnes. Et
ipse elevatis oculis in discipulos
suos dicebat. Beati pauperes spiritu
quia vestrum est regnum dei. Beati qui
nunc esuritis quia saturabimini. Beati qui
nunc fletis quia ridebitis. Beati eritis
cum vos oderint homines et cum
separaverint vos et exprobraverint
et eiecerint nomen vestrum tamquam
malum propter filium hominis. Gau
dete in illa die et exultate. Ecce
enim merces vestra multa est in celo.
Secundum enim hec faciebant prophetis
patres eorum. Verumtamen ve
vobis divitibus qui habetis consolatio
nem vestram. Ve vobis qui saturati estis
quia esurietis. Ve vobis qui ridetis
nunc quia lugebitis et flebitis. Ve cum
bene vobis dixerint homines secundum
hec faciebant prophetis patres eorum.
Sed vobis dico qui auditis. Dili
gite inimicos vestros. benefacite
hiis qui vos oderunt. Benedi
cite maledicentibus vos. orate
pro calumpniantibus vos. Et qui
te percussit in maxillam prebe et
alteram. Et ab eo qui aufert
tibi vestimentum: etiam tunicam
noli prohibere. Omni autem petenti
te tribue. et qui aufert que tua
sunt ne repetas ab eo. Et prout

vultis ut faciant vobis homines et
vos facite illis similiter. Et si
diligitis eos qui vos diligunt
que vobis est gratia. Nam et peccatores
diligentes se diligunt. Et si be
nefeceritis hiis qui vobis benefaciunt
que vobis est gratia. Siquidem et
peccatores hoc faciunt. Et si mutuum
dederitis hiis a quibus speratis recipe
re que gratia est vobis. Nam et pecca
tores peccatoribus fenerantur ut re
cipiant equalia. Verumptamen
diligite inimicos vestros et benefa
cite et mutuum date nichil inde
sperantes et erit merces vestra
multa et eritis filii altissimi
quia ipse benignus est super ingratos
et malos. Estote ergo misericor
des sicut et pater vester misericors
est. Nolite iudicare et non iudi
cabimini. Nolite condempnare et
non condempnabimini. Dimittite
et dimittemini. Date et dabi
tur vobis. Mensuram bonam et confertam
et coagitatam et supereffluentem
dabunt in sinum vestrum. Eadem
quippe mensura qua mensi
fueritis remetietur vobis. Dicebat
autem illis et similitudinem. Num
quid potest cecus cecum ducere. Non
ne ambo in foveam cadunt.
Non est discipulus super magistrum
perfectus autem omnis erit si sit
sicut magister eius. Quid autem
vides festucam in oculo fratris
tui trabem autem que in oculo

tuo est non consideras. Et quomodo potes dicere
fratri tuo frater sine eiciam festucam
de oculo tuo ipse in oculo tuo trabem
non videns. Ypocrita eice primum trabem
de oculo tuo et tunc perspicies ut edu
cas festucam de oculo fratris tui. Non
est enim arbor bona que facit fructus
malos neque arbor mala faciens
fructum bonum. Unaqueque enim arbor de fructu
suo cognoscitur. Neque enim de spinis
colligunt ficus neque de rubo vindemi
ant uvam. Bonus homo de bono thesauro
cordis sui profert bonum
et malus homo de malo thesauro
cordis sui profert malum. Ex abun
dantia enim cordis os loquitur.
Quid autem vocatis me domine domine
et non facitis que dico. Omnis qui
venit ad me et audit sermones
meos et facit eos ostendam vobis
cui similis sit. Similis est homi
ni edificanti domum qui fodit in altum
et posuit fundamenta super petram.
Inundatione autem facta illisum
est flumen domui illi et non po
tuit eam movere. Fundata enim
erat super petram. Qui autem
audivit et non fecit similis est
homini edificanti domum suam super
terram sine fundamento in quam illisum
est flumen et continuo cecidit
Et facta est ruina magna
domus illius. vii VII
Cum autem implesset omnia
verba sua in aures plebis

intravit capharnaum Centurionis autem
cuiusdam servus male habens erat mori
turus qui illi erat preciosus Et cum
audisset de ihesu misit ad eum senio
res iudeorum rogans eum ut veniret
et sanaret servum eius At illi cum
venissent ad ihesum rogabant eum sol
licite dicentes ei Quia dignus
est ut hoc illi prestes diligit e-
nim gentem nostram et synagogam ipse
edificavit nobis Ihesus autem ibat
cum illis Et cum iam non longe
esset a domo misit ad eum centurio
amicos dicentes Domine noli ve
xari Non enim dignus sum ut
sub tectum meum intres propter quod
et meipsum non sum dignum arbi
tratus ut venirem ad te sed dic
verbo et sanabitur puer meus Nam
et ego homo sum sub potestate constitutus
habens sub me milites Et dico
huic vade et vadit et alio veni
et venit Et servo meo fac hoc
et facit Quo audito ihesus miratus
est et conversus sequentibus se dixit
Amen dico vobis nec in israel
tantam fidem inveni Et reversi
qui missi fuerant domum in
venerunt servum qui languerat sa
num Et factum est deinceps ibat
in civitatem que vocatur naym
et ibant cum illo discipuli eius et
turba copiosa Cum appropinquaret autem
porte civitatis Ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris sue

Et hec vidua erat et turba multa ci
vitatis cum illa Quam cum vidisset
dominus misericordia motus super eam dixit
illi Noli flere Et accessit et teti
git loculum Hii autem qui portabant
steterunt Et ait Adolescens tibi
dico surge Et resedit qui erat
mortuus et cepit loqui et dedit
illum matri sue Accepit autem
omnes timor et magnificabant
deum dicentes Quia propheta magnus
surrexit in nobis et quia deus
visitavit plebem suam Et exivit
hic sermo in universam iudeam
de eo et in omnem regionem
Et nunciaverunt iohanni discipuli eius
dicentes de omnibus hiis Et convo
cavit duos de discipulis suis io
hannes et misit ad ihesum dicens
Tu es qui venturus es an alium
expectamus Cum autem venissent
ad eum dixerunt Iohannes baptista
misit nos ad te dicens Tu es
qui venturus es an alium ex
pectamus In ipsa autem hora curavit
multos a languoribus et plagis
et spiritibus malis et cecis multis
donavit visum Et respondens
dixit illis Euntes renunciate
iohanni que vidistis et audistis quia
ceci vident et claudi ambu
lant leprosi mundantur surdi
audiunt mortui resurgunt
pauperes evangelizantur Et beatus
est qui non fuerit scandalizatus

in me Et cum discessissent nuncii io
hannis cepit dicere ad turbas de iohanne
Quid existis in desertum videre harundi
nem vento agitatam Sed quid
existis videre hominem mollibus
indutum vestitum Ecce qui in veste
preciosa sunt et deliciis in domibus
regum sunt Sed quid existis
videre prophetam utique dico vobis
et plus quam prophetam hic est de quo
scriptum est Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui preparabit viam
tuam ante te Dico enim vobis maior
inter natos mulierum propheta iohanne
baptista nemo est Qui autem
minor est in regno dei maior
est illo Et omnis populus audiens
et publicani iustificaverunt deum
baptizati baptismo iohannis
pharisei autem et legis periti con
silium dei spreverunt in semet
ipsos non baptizati ab eo Ait
autem dominus Cui ergo similes
dicam homines generacionis huius
et cui similes sunt Similes sunt
pueris sedentibus in foro et
loquentibus ad invicem et dicen
tibus cantavimus vobis tibiis
et non saltastis lamentavimus
et non plorastis Venit enim iohannes
baptista neque manducans
panem neque bibens vinum et
demonium habet Venit
filius hominis manducans et
bibens et dicitis ecce homo vora
tor et bibens vinum amicus
publicanorum et peccatorum Et iustificata
est sapiencia ab omnibus filiis suis Roga
bat autem illum quidam de phariseis
ut manducaret cum illo Et ingressus
domum pharisei discubuit Et ecce
mulier que erat in civitate peccatrix
ut cognovit quod accubuisset in domo
pharisei attulit alabastrum unguenti
Et stans retro secus pedes eius
lacrimis cepit rigare pedes eius
et capillis capitis sui tergebat et oscula
batur pedes eius et unguento ungue
bat Videns autem phariseus qui
vocaverat eum ait intra se dicens
hic si esset propheta sciret utique que
et qualis est mulier que tangit eum
quia peccatrix est Et respondens ihesus
dixit ad illum Symon habeo tibi
aliquid dicere At ille ait magister
dic Duo debitores
erant cuidam feneratori unus debe
bat denarios quingentos et alius
quinquaginta Non habentibus illis
unde redderent donavit utrisque Quis
ergo eum plus diligit Respondens symon
dixit Estimo quia is cui
plus donavit At ille dixit
ei Recte iudicasti Et conversus ad
mulierem dixit symoni Vides
hanc mulierem Intravi in domum tuam
aquam pedibus meis non dedisti
hec autem lacrimis rigavit pedes
meos et capillis suis tersit Osculum
michi non dedisti hec autem ex quo
intravit non cessavit osculari pedes
meos Oleo caput meum non unxisti

het aut ungentu mi poti pedes
meos ppt quod dico tibi remittuntur
ei pcca multa qm dilexit multum
Cui aut min dimittit min diligit
Dixit aut ad mulie remittuntur tibi
pcca Et ceperunt qui sil discumbe
bant dice intra se Quis est hic
qui eciam pcca dimittit / Dixit
aut ad mulie fides tua te salua
fecit vade in pace / viii C. IIII.

Et factu est deinceps et ipe iter
faciebat p civitates et castella
predicans et euangelizans regnu
dei et duodecim cu illo et mulieres
aliquie que erant curate a spiritibus
i mundis et infirmitatibus maria
que vocat magdalene de qua
demonia vii exierant et ioha
na uxor cuze procuratoris herodis
et susanna et alie multe que minist
bant ei de facultatibus suis Cum a
turba plurima conveniret et de civitatibus
properarent ad eum dixit p similitudinem
Exiit qui seminat seminare seme
suu Et dum seiat aliud cecidit secus
via et conculcatu est et volucres
celi comederunt illud et aliud
cecidit supra petram et natum
aruit qr non habebat humorem
Et aliud cecidit inter spinas et sil
exorte spine suffocaverunt illud
Et aliud cecidit in terra bona et
ortu fecit fructu centuplum
Hec dicens clamabat Qui
habet aures audiendi audiat Inter
rogabat aut eu q esset hec

parabola discipuli eius Quibus
ipe dixit vobis datu est nosse
mysteriu regni dei ceteris aute
in parabolis ut videntes non vi
deant et audientes non intelli
gant Est aut hec parabola
Semen est verbu dei Qui a ut
secus via hii sunt qui audiunt
deinde venit dyab et tollit
verbu de corde eorum ne credentes
salvi fiant Nam qui supra
petram hii sunt qui cum audi
erint verbu cu gaudio susci
piunt Et hii radices non
habent qr ad tempus credunt
et in tempe temptationis recedunt
Quod aut in spinas cecidit hii
sunt qui audierunt et a solli
citudinibus et diviciis et volup
tatibus vite euntes suffocantur
et non referunt fructum Quod aut
in terra bona hii sunt qui in
corde bono et optimo audien
tes verbu retinent et fructum
afferunt in paciencia Nemo
aut lucerna accendens opit ea
vase, vel subtus lectum ponit sed
sup candelabrum ponit ut
intrantes videant lumen Non
est enim occultu quod non manifestetur
nec absconditu quod non cognoscatur
et in palam veniat Videte ergo quo
modo audiatis Qui enim habet dabitur illi

Et qui non habet etiam quod putat se
habere auferetur ab eo. Venerunt autem
ad illum mater et fratres eius et non
poterant ei adire pre turba. Et nuncia-
tum est illi: Mater tua et fratres tui
stant foris volentes te videre.
Qui respondens dixit ad eos:
Mater mea et fratres mei hii sunt
qui verbum dei audiunt et faciunt.
Factum est autem in una dierum et ipse
ascendit in naviculam et discipuli
eius et ait ad illos: Transfretemus
trans stagnum. Et ascenderunt.
Navigantibus autem illis obdor-
mivit. Et descendit procella
venti in stagnum et complebantur et
periclitabantur. Accedentes autem
suscitaverunt eum dicentes: Preceptor
perimus. At ille surgens increpavit
ventum et tempestatem aque. Et
cessavit. Et facta est tranquilli-
tas. Dixit autem illis: Ubi est
fides vestra? Qui timentes mirati
sunt dicentes ad invicem: Quis
putas hic est quia et ventis imperat
et mari et obediunt ei? Et na-
vigaverunt ad regionem
Gerasenorum que est contra Galileam.
Et cum egressus esset ad terram
occurrit illi vir quidam qui
habebat demonium iam temporibus
multis et vestimento non induebatur
neque in domo manebat sed
in monumentis. Is ut vidit
Ihesum procidit ante illum. Et ex-
clamans voce magna dixit:
Quid mihi et tibi est Ihesu
fili altissimi? Obsecro te ne me
torqueas. Precipiebat enim spiritui inmundo
ut exiret ab homine. Multis enim
temporibus arripiebat illum et vincie-
batur catenis et compedibus custo-
ditus. Et ruptis vinculis agebatur
a demonio in deserto. Interrogavit
autem illum Ihesus dicens: Quod tibi nomen
est? At ille dixit: Legio. Quia
intraverant demonia multa
in eum. Et rogabant eum ne imperaret
illis ut in abyssum irent. Erat autem
ibi grex porcorum multorum
pascentium in monte. Et rogabant
eum ut permitteret eis in illos ingredi.
Et permisit illos. Exierunt ergo
demonia ab homine et intraverunt
in porcos. Et impetu abiit grex
per preceps in stagnum et suffocatus
est. Quod ut viderunt pastores, qui pasce-
bant, fugerunt et nunciaverunt in
civitatem et in villas. Exierunt
autem videre quod factum est. Et ve-
nerunt ad Ihesum et invenerunt
hominem sedentem a quo demonia
exierant vestitum ac sana mente
ad pedes eius et timuerunt. Nun-
ciaverunt autem illis qui viderant
quomodo sanus factus esset a legione.
Et rogaverunt illum omnis multi-
tudo Gerasenorum regionis ut
discederet ab ipsis quia timore mag-
no tenebantur. Ipse autem ascen-
dens navem reversus est. Et rogabat

stans

illi viri a quo demonia exierant ut
cu eo esset Dimisit aut eu ihus
dicens Redi in domu tua & narra quanta
tibi fecerit deus Et abijt per universa
civitate predicans quanta illi fecisset
ihus. Fctm e aut cu redisset
ihus suscepit illum turba
erant n omes expectantes eu
Ecce venit ad eu vir cui nomen
iairus & ipse princeps synagoge erat
Et cecidit ad pedes ihu rogans eu
ut intraret domum eius qr unica
filia erat illi fere annorum duodecim
& hec moriebatur Et contigit dum
iret a turbis comprimebatur Et mulier
quedam erat in fluxu sanguinis
ab annis duodecim que in medicos
erogaverat omnem substanciam suam nec
ab ullo potuit curari Accessit
retro & tetigit fimbriam vestimenti
eius Et confestim stetit fluxus
sanguinis eius Et ait ihus Quis
e qui me tetigit Negantibus aut
omnibus petrus dixit & qui cum
illo erant Preceptor turbe te
comprimunt & affligunt & dicis quis
me tetigit Et dixit ihus Tetigit
me aliquis Nam & ego novi
virtutem de me exisse Videns aut
mulier qr non latuit tremens
venit & procidit ante pedes eius
Et ob quam causam tetigit eum in
dicavit coram omni plebe & que
admodum confestim sanata sit
At ipse dixit illi filia fides tua
te salvam fecit vade in pace

Adhuc illo loquente venit quidam
ad principem synagoge dicens ei
Quia mortua e filia tua noli
vexare illum Ihus aut audito
hoc verbo respondit patri puelle
Noli timere Crede tm & salva
erit Et cu venisset ad domum
non permisit intrare secum quemquam
nisi petrum & iohm & iacobum &
patrem & matrem puelle flebant
aut omnes & plangebant illam
At ille dixit Noli flere Non e
n mortua puella sed dormit
Et deridebant eu scientes qr
mortua esset Ipse aut tenens
manum eius clamavit dicens
puella surge Et reversus e spiritus
eius & surrexit continuo &
iussit illi dare manducare Et
stupuerunt parentes eius Quibus
precepit ne alicui dicerent quod
factum erat ix

Convocatis aut duodecim
apostolis dedit illis virtutem
& potestatem super omnia demonia
& ut languores curarent Et misit
illos predicare regnum dei & sanare
infirmos Et ait ad illos Nichil tu
leritis in via neque virgam neque
peram neque panem neque pecuniam
neque duas tunicas habeatis Et
in quamcumque domum intraveritis ibi
manete et inde ne exeatis
Et quicumque non receperint vos
exeuntes de civitate illa etiam

pulverem pedum vestrorum excutite
in testimonium super illos. Egressi
autem circuibant per castella evangeliza
ntes et curantes ubique. Audivit
autem Herodes thetrarcha omnia
que fiebant ab eo et hesitabat
eo quod diceretur a quibusdam
quia Iohannes surrexit a mortuis a
quibusdam vero quia Helyas apparuit
ab aliis autem quia propheta unus
de antiquis surrexit. Et ait
Herodes Iohannem ego decollavi. Quis
autem est iste de quo audio ego
talia. Et querebat videre eum. Et
reversi apostoli narraverunt illi
quecumque fecerunt. Et assumptis illis
secessit seorsum in locum desertum
qui est Bethsayda. Quod cum cognovi
ssent turbe secute sunt illum
et excepit illos et loquebatur illis
de regno dei et eos qui cura in
digebant sanabat. Dies autem cepit
declinare. Et accedentes duodecim
dixerunt illi Dimitte turbas ut
euntes in castella villasque
que circa sunt divertant et in
veniant escas quia hic in loco
deserto sumus. Ait autem ad illos
Vos date illis manducare. At
illi dixerunt Non sunt nobis plus quam
quinque panes et duo pisces nisi
forte nos eamus et emamus in
omnem hanc turbam escas. Erant
autem fere viri quinque milia. Ait
autem ad discipulos suos Facite
illos discumbere per convivia quinquagenos
Et ita fecerunt et discumbere fecerunt
omnes. Acceptis autem quinque panibus
et duobus piscibus respexit in celum
et benedixit illis et fregit et distribuit
discipulis suis ut ponerent ante
turbas. Et manducaverunt omnes
et saturati sunt. Et sublatum est quod
superfuit illis fragmentorum cophini
duodecim. Et factum est cum solus
esset orans erant cum illo et discipuli
eius et interrogavit eos dicens Quem
me dicunt esse turbe. At illi respo
nderunt et dixerunt Iohannem baptistam
alii autem Helyam alii vero quia
propheta unus de prioribus surrexit. Di
xit autem illis Vos autem quem
me esse dicitis. Respondens autem
Symon Petrus dixit Christum dei.
At ille increpans illos precepit ne
cui dicerent hoc dicens Quia opor
tet filium hominis multa pati
et reprobari a senioribus et principibus
sacerdotum et scribis et occidi et tertia
die resurgere. Dicebat autem ad
omnes Si quis vult post me ve
nire abneget semet ipsum et
tollat crucem suam cotidie et sequatur
me. Qui enim voluerit animam suam
salvam facere perdet illam. Nam qui
perdiderit animam suam propter me sal
vam faciet illam. Quid enim proficit
homo si lucretur universum mundum
se autem ipsum perdat et detrimentum
sui faciat. Nam qui me erubuerit

et meos sermones hunc filius hominis erubescet cum venerit in maiestate sua et patris et sanctorum angelorum. Dico autem vobis vere. Sunt aliqui hic stantes qui non gustabunt mortem donec videant regnum dei. Factum est autem post hec verba fere dies octo. Et assumpsit petrum et iohannem et iacobum et ascendit in montem ut oraret. Et factum est dum oraret species vultus eius altera et vestitus eius albus refulgens. Et ecce duo viri loquebantur cum illo. Erant autem moyses et helyas visi in maiestate eius et dicebant excessum eius quem completurus erat in iherusalem. Petrus vero et qui cum illo erant gravati erant sompno. Et evigilantes viderunt maiestatem eius et duos viros qui astabant cum illo. Et factum est cum discederent ab illo ait petrus ad ihesum preceptor bonum est hic nos esse et faciamus hic tria tabernacula unum tibi et unum moysi et unum helye. nesciens quid diceret. Hec autem illo loquente factum est nubes et obumbravit eos et timuerunt intrantibus illis in nubem et vox facta est de nube dicens hic est filius meus dilectus ipsum audite. Et dum fieret vox inventus est ihesus solus. Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis diebus quicquam ex hiis que viderant. Factum est autem in sequenti die descendentibus illis de monte occurrit illi turba multa. Et ecce vir de turba exclamavit dicens magister obsecro te respice in filium meum quia unicus est michi. Et ecce spiritus apprehendit eum et subito clamat et elidit et dissipat eum cum spuma et vix discedit dilanians eum. Et rogavi discipulos tuos ut eicerent illum et non potuerunt. Respondens autem ihesus dixit. O generacio infidelis et perversa usquequo ero apud vos et paciar vos. Adduc huc filium tuum. Et cum accederet elisit illum demonium et dissipavit. Et increpavit ihesus spiritum inmundum et sanavit puerum et reddidit illum patri eius. Stupebant autem omnes in magnitudine dei. Omnibus quoque mirantibus in omnibus que faciebat. Dixit ad discipulos suos. Ponite vos in cordibus vestris sermones istos. filius enim hominis futurum est ut tradatur in manus hominum. At illi ignorabant verbum istud et erat velatum ante eos ut non sentirent illud et timebant interrogare illum de hoc verbo. Intravit autem cogitacio in eos quis eorum maior esset. At ihesus videns cogitaciones cordis illorum apprehendens puerum statuit eum secus se et ait illis. Quicumque susceperit puerum istum in nomine meo me recipit. Et quicumque me receperit recipit eum qui me misit. Nam qui minor est inter omnes vos hic maior est. Respondens autem iohannes dixit preceptor vidimus quendam in nomine tuo eicientem demonia et prohibuimus eum quia non sequitur

nobiscum. Et ait ad illum Ihesus. No
lite prohibere. Qui enim non est ad
versum vos pro vobis est. Factum est
autem cum complerentur dies assumptio
nis eius et ipse faciem suam
firmavit ut iret Ierusalem. Et misit
nuncios ante conspectum suum. Et
euntes intraverunt in civitatem
samaritanorum ut pararent ibi.
Et non receperunt eum quia facies
eius erat euntis in Ierusalem. Cum
vidissent autem discipuli eius Iacobus
et Iohannes dixerunt. Domine vis ut di
cimus ut ignis descendat de
celo et consumat illos. Et con
versus increpavit illos et dixit.
Nescitis cuius spiritus estis. Filius hominis
non venit animas perdere sed salvare.
Et abierunt in aliud castellum.
Factum est autem ambulantibus illis in
via dixit quidam ad illum. Sequar
te quocumque ieris. Et ait illi Ihesus.
Vulpes foveas habent et volucres
celi nidos. Filius autem hominis
non habet ubi caput suum reclinet.
Ait autem ad alterum. Sequere me.
Ille autem dixit. Domine permitte
mihi primum ire et sepelire patrem
meum. Dixitque ei Ihesus. Sine
ut mortui sepeliant mortuos
suos. Tu autem vade annuncia
regnum Dei. Et ait alter.
Sequar te Domine sed primum permitte
mihi renunciare hiis que domi
sunt. Ait ad illum Ihesus. Nemo
mittens manum suam in aratrum
et aspiciens retro aptus est reg
no Dei. X.

Post hec autem designavit Dominus
et alios septuaginta duos
et misit illos binos ante faciem
suam in omnem civitatem et locum
quo erat ipse venturus. Et
dicebat illis. Messis quidem
multa operarii autem pauci. Roga
te ergo dominum messis ut mittat
operarios in messem suam. Ite ecce
ego mitto vos sicut agnos
inter lupos. Nolite ergo portare
sacculum neque peram neque cal
ciamenta et neminem per viam
salutaveritis. In quamcumque domum in
traveritis primum dicite. Pax huic
domui. Et si ibi fuerit filius
pacis requiescet super illum pax
vestra. Sin autem ad vos revertetur.
In eadem autem domo manete
edentes et bibentes que apud illos
sunt. Dignus est enim operarius mercede
sua. Nolite transire de domo in
domum. Et in quamcumque civitatem in
traveritis et susceperint vos man
ducate que apponuntur vobis.
Et curate infirmos qui in illa sunt.
Et dicite illis. Appropinquavit
in vos regnum Dei. In quamcumque
civitatem intraveritis et non susce
perint vos exeuntes in plateas
eius dicite. Etiam pulverem

qui adhesit nobis de civitate vestra
extergimus in vos. Tamen hoc scitote
quia appropinquabit regnum dei. Dico vobis
quia Sodomis in die illa remissius
erit quam illi civitati. Ve tibi corozo
ima. ve tibi bethsaida. quia si in
tyro et sydone facte fuissent virtu
tes que in vobis facte sunt olim
in cinere et cilicio sedentes penite
rent. Verumptamen tyro et sydoni
remissius erit in iudicio quam vobis.
Et tu capharnaum usque in celum
exaltata usque ad infernum demergeris.
Qui vos audit me audit et
qui vos spernit me spernit. Qui
autem me spernit spernit eum qui
me misit. Reversi sunt autem lxxii
cum gaudio dicentes. Domine etiam
demonia subiciuntur nobis in nomine
tuo. Et ait illis. Videbam sathan
am sicut fulgur de celo cadentem.
Et ecce dedi vobis potestatem calcandi
super serpentes et scorpiones et
super omnem virtutem inimici. Et
nichil vobis nocuit nocebit. Ve
rumptamen in hoc nolite gaudere
quia spiritus vobis subiciuntur. Gaude
te autem quod nomina vestra scripta sunt
in celis. In ipsa hora exultavit
spiritu sancto et dixit. Confiteor
tibi domine pater celi et terre qui abs
condisti hec a sapientibus et pru
dentibus et revelasti ea parvulis.
Etiam parvulis pater quia sic placuit

tibi. Et omnia michi tradita sunt
a patre meo. Et nemo scit quis sit
filius nisi pater. et quis sit pater
nisi filius et cui voluerit filius
revelare. Et conversus ad discipulos
suos dixit. Beati oculi qui vident
que vos videtis. Dico enim vobis
quod multi prophete et reges voluerunt
videre que vos videtis et non vi
derunt. et audire que auditis
et non audierunt. Et ecce quidam
legisperitus surrexit temptans
eum et dicens. Magister quid faciendo
vitam eternam possidebo. At ille dixit
ad eum. In lege quid scriptum est
quomodo legis. Ille respondens dixit.
Diliges dominum deum tuum ex toto
corde tuo et ex tota anima tua et
ex omnibus viribus tuis et ex omni
mente tua et proximum tuum sicut
te ipsum. Dixitque illi. Recte respondisti.
hoc fac et vives. Ille autem vo
lens iustificare se ipsum dixit
ad ihesum. Et quis est meus proximus.
Suscipiens autem ihesus dixit.
Homo quidam descendebat ab
ierusalem in iericho et incidit in
latrones. Qui etiam despoliaverunt
eum et plagis impositis abierunt
semivivo relicto. Accidit autem
ut sacerdos quidam descendebat
eadem via et viso illo preterivit.
Similiter et levita cum esset secus
locum et videret eum pertransiit. Sa

manum in eum autem quidam iter faciens venit
secus eum et videns eum misericordia motus
est. Et appropians alligavit vulnera
eius infundens oleum et vinum. Et
imponens illum in iumentum suum
duxit in stabulum et curam eius egit.
Et altera die protulit duos denari-
os et dedit stabulario et ait
curam illius habe. Et quodcumque super-
erogaveris ego cum rediero reddam
tibi. Quis horum trium videtur tibi
proximus fuisse illi qui incidit
in latrones. At ille dixit qui fe-
cit misericordiam in illum. Et ait
illi Ihesus vade et tu fac simili-
ter. Factum est autem dum irent et ipse in-
travit in quoddam castellum et mulier
quedam martha nomine excepit
illum in domum suam. Et huic erat
soror nomine maria que etiam sedens
secus pedes domini audiebat verbum
illius. Martha autem satagebat
circa frequens ministerium. Que stetit
et ait domine non est tibi cure quod
soror mea reliquit me solam ministrare.
Dic ergo illi ut me adiuvet. Et
respondens dixit illi dominus Mar-
tha martha sollicita es et turba-
ris erga plurima. Porro unum est
necessarium. Maria optimam partem
elegit que non auferetur ab ea in eternum. ·xi·

Et factum est cum esset in loco
quodam orans ut cessavit
dixit unus ex discipulis eius ad
eum domine doce nos orare sicut
iohannes docuit discipulos suos.
Et ait illis cum oratis dicite pater
noster qui es in celis sanctificetur nomen
tuum. Adveniat regnum tuum. Panem
nostrum cotidianum da nobis hodie
et dimitte nobis peccata nostra siquidem
et ipsi dimittimus omni debenti nobis
et ne nos inducas in temptationem.
Et ait ad illos Quis vestrum habe-
bit amicum et ibit ad illum media nocte
et dicet illi Amice commoda mihi
tres panes quoniam amicus meus
venit de via ad me et non habeo
quod ponam ante illum. Et ille intus
dicat noli mihi molestus esse
iam ostium clausum est et pueri mei
mecum sunt in cubili non possum
surgere et dare tibi. Et ille si per-
severaverit pulsans dico vobis
et si non dabit illi surgens eo
quod amicus eius sit propter im-
probitatem tamen eius surget et dabit
illi quot quot habet necessarios. Et
ego dico vobis petite et dabitur
vobis. Querite et invenietis
pulsate et aperietur vobis. Omnis
enim qui petit accipit et qui
querit invenit et pulsanti
aperietur. Quis autem ex vobis patrem
petit panem numquid lapidem
dabit illi aut piscem numquid
pro pisce serpentem dabit illi. Aut si
petierit ovum numquid porriget illi
scorpionem. Si ergo vos cum sitis
mali nostis bona data dare filiis
vestris quanto magis pater vester de celo
dabit spiritum bonum petentibus se.
Et erat ihesus eiciens demonium
et illud erat mutum. Et cum

eiecisset demonium locutus est mutus
et admirate sunt turbe. Quidam autem
ex eis dixerunt In beelzebub principe
demoniorum eicit demonia. Et alii
temptantes signum de celo querebant
ab eo. Ipse autem ut vidit cogitatio-
nes eorum dixit eis Omne regnum
in se ipsum divisum desolabitur et domus
supra domum cadet. Si autem et sa-
thanas in se ipsum divisus est quomodo
stabit regnum eius quia dicitis in
beelzebub eicere me demonia. Si
autem ego in beelzebub eicio demonia
filii vestri in quo eiciunt. Ideo ipsi
iudices vestri erunt. Porro si in
digito dei eicio demonia profecto
pervenit in vos regnum dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suum
in pace sunt ea que possidet.
Si autem fortior illo superveniens
vicerit eum universa aufert ar-
ma eius in quibus confidebat
et spolia eius distribuet. Qui
non est mecum adversum me est
Et qui non colligit mecum dispergit.
Cum immundus spiritus exierit de
homine ambulat per loca inaquosa
querens requiem et non inve-
niens dicit Revertar in domum
meam unde exivi. Et cum venerit
invenit scopis mundatam. Et tunc
vadit et assumit septem alios
spiritus nequiores se et ornata et in-
gressi habitant ibi et fiunt novissima
hominis illius peiora prioribus. Fac-
tum est autem cum hec diceret extollens

vocem quedam mulier de turba dixit
illi Beatus venter qui te portavit
et ubera que suxisti. At ille dixit
Quinimmo beati qui audiunt verbum dei
et custodiunt illud. Turbis autem con-
currentibus cepit dicere. Generatio
hec generatio nequam est signum querit
et signum non dabitur illi nisi signum
Ione prophete. Nam sicut Ionas fuit
signum Ninivitis ita erit et
filius hominis generationi isti. Regina
austri surget in iudicio cum viris
generationis huius et condempnabit illos
quia venit a finibus terre audire
sapientiam Salomonis. Et ecce plus quam
Salomon hic. Viri Ninivite sur-
gent in iudicio cum generatione hac
et condempnabunt illam quia penitenciam
egerunt ad predicationem Ione et ecce
plus quam Iona hic. Nemo lucernam
accendit et in abscondito ponit
neque sub modio sed super candelabrum
ut qui ingrediuntur lumen videant.
Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si
oculus tuus fuerit simplex totum
corpus tuum lucidum erit. Vide er-
go ne lumen quod in te est tenebre
sint. Si ergo corpus tuum fuerit luci-
dum non habens aliquam partem te-
nebrarum erit lucidum totum et sicut
lucerna fulgoris illuminabit te. Et
cum loqueretur rogavit illum quidam
phariseus ut pranderet apud se et
ingressus recubuit. Phariseus autem
cepit intra se reputans dicere
quare non baptizatus esset ante
prandium. Et ait dominus ad illum
Nunc vos pharisei quod deforis

et calicis et catini mundatis. Quod autem
intus est vestrum plenum est rapina et in
iquitate. Stulti nonne qui fecit
quod deforis est etiam id quod intus est
fecit? Verumptamen quod superest date ele
mosinam et ecce omnia munda sunt
vobis. Sed ve vobis phariseis quia
qui decimatis mentam et anetum
et omne olus et preteritis iudicium et cari
tatem dei. Hec autem oportuit facere
et illa non omittere. Ve vobis pha
riseis quia diligitis primas cathe
dras in synagogis et salutationes
in foro. Ve vobis qui estis ut mo
numenta que non apparent et homines
ambulantes supra nesciunt. Respon
dens autem quidam ex legis peritis ait
illi. Magister hec dicens etiam nobis con
tumeliam facis. At ille ait: Et vobis
legis peritis ve quia oneratis homines
oneribus que portari non possunt
et ipsi uno digito vestro non tangitis
sarcinas. Ve vobis qui edificatis
monumenta prophetarum. Patres
autem vestri occiderunt illos. Pro
fecto profecto testificamini quod consentitis
operibus patrum vestrorum quoniam quidem
ipsi eos occiderunt, vos autem
edificatis eorum sepulchra. Propterea
et sapientia dei dixit: Mittam ad
illos prophetas et apostolos et ex illis
occident et persequentur ut inquiratur
sanguis omnium prophetarum qui effusus
est a constitutione mundi a generatione
ista, a sanguine Abel usque ad sangui
nem Zacharie qui periit inter altare
et edem. Ita dico vobis requiretur
ab hac generatione. Ve vobis legis
peritis quia tulistis clavem scientie, et ipsi
non introistis et eos qui introibant
prohibuistis. Cum hec ad illos diceret
ceperunt pharisei et legis periti
graviter insistere et os eius opprimere
de multis, insidiantes ei et querentes
capere aliquid ex ore eius ut accu
sarent eum. xij

Multis autem turbis circumstantibus
ita ut se invicem conculcarent
cepit dicere ad discipulos suos:
Attendite a fermento phariseorum
quod est ypocrisis. Nichil autem opertum est
quod non reveletur neque absconditum
quod non sciatur. Quoniam que in tenebris
dixistis in lumine dicentur, et quod in
aurem locuti estis in cubiculis predi
cabitur in tectis. Dico autem vobis
amicis meis: ne terreamini ab his
qui occidunt corpus et post hec non
habent amplius quid faciant. Osten
dam autem vobis quem timeatis:
timete eum qui postquam occiderit
habet potestatem mittere in gehennam.
Ita dico vobis hunc timete. Non
ne quinque passeres veneunt
dipondio et unus ex illis non est
in oblivione coram deo? Sed
et capilli capitis vestri omnes nu
merati sunt. Nolite ergo time
re: multis passeribus pluris estis. Dico
autem vobis: omnis quicumque confessus
fuerit me coram hominibus et filius
hominis confitebitur illum coram angelis
dei. Qui autem negaverit me coram

hominibus denegabitur coram angelis
dei. Et omnis qui dicit verbum in fi
lium hominis remittetur illi. Ei autem
qui in spiritum sanctum blasphemaverit
non remittetur ei. Cum autem inducent
vos in synagogas et ad magistra
tus et potestates nolite solliciti
esse qualiter aut quid respon
deatis aut quid dicatis. Spiritus enim
sanctus docebit vos in ipsa hora
quid oporteat vos dicere. Ait autem
ei quidam de turba magister dic fra
tri meo ut dividat mecum hereditatem.
At ille dixit ei homo quis
me constituit iudicem aut divisorem
super vos. Dixitque ad illos videte
et cavete ab omni avaritia quia
non in habundantia cuiusquam vi
ta eius est ex his que possidet.
Dixit autem similitudinem ad illos
dicens hominis cuiusdam divitis
uberes fructus ager attulit et
cogitabat intra se dicens quid
faciam quia non habeo quo congregem
fructus meos. Et dixit hoc
faciam destruam horrea mea et
maiora faciam et illuc congregabo
omnia que nata sunt mihi et bona
mea et dicam anime mee anima habes
multa bona posita in annos plu
rimos requiesce comede bibe
epulare. Dixit autem illi deus
Stulte hac nocte animam tuam re
petunt a te que autem parasti cuius
erunt. Sic est qui sibi thezaurizat
et non est in deum dives. Dixitque
ad discipulos suos ideo dico vo
bis nolite solliciti esse anime quid

manducetis neque corpori vestro
quid vestiamini. Anima plus est quam esca
et corpus plus est quam vestimentum.
Considerate corvos quia non seminant
neque metunt quibus non est cellarium
neque horreum et deus pascit illos
quanto magis vos pluris estis illis.
Quis autem vestrum cogitando potest
adicere ad staturam suam cubitum unum.
Si ergo neque quod minimum est po
testis quid de ceteris solliciti estis.
Considerate lilia agri quomodo crescunt
non laborant neque nent. Dico autem
vobis quia nec Salomon in omni gloria sua
vestiebatur sicut unum ex istis. Si
autem fenum agri quod hodie in agro
est et cras in clibanum mittitur
deus sic vestit quanto magis vos
pusille fidei. Et vos nolite querere
quid manducetis aut quid bibatis
et nolite in sublime tolli. Hec enim
omnia gentes mundi querunt. Pater
autem vester scit quia his indigetis.
Verumtamen querite regnum dei
et hec omnia adicientur vobis.
Nolite timere pusillus grex quia
complacuit patri vestro dare vobis
regnum. Vendite que possidetis
et date elemosinam. Facite vobis
sacculos qui non veterescunt
thesaurum non deficientem in celis
quo fur non appropiat neque

vestra corrumpit. Ubi enim thesaurus
vester est ibi et cor vestrum erit. Sint
lumbi vestri precincti et lucerne arden-
tes, et vos similes hominibus expec-
tantibus dominum suum quando revertatur
a nuptiis ut cum venerit et pulsa-
verit confestim aperiant ei. Beati servi illi
quos cum venerit dominus invenerit
vigilantes. Amen dico vobis quod
precinget se et faciet illos discum-
bere et transiens ministrabit illis. Et
si venerit in secunda vigilia et si
in tertia vigilia venerit et ita invenerit
beati sunt servi illi. Hoc autem scitote
quia si sciret paterfamilias qua
hora fur veniret vigilaret
utique et non sineret perfodi domum
suam. Et vos estote parati quia qua
hora non putatis filius hominis
veniet. Ait autem ei Petrus Domine
ad nos dicis hanc parabolam an et ad
omnes. Dixit autem dominus Quis putas
est fidelis dispensator et prudens
quem constituit dominus super familiam
suam ut det illis in tempore tritici
mensuram. Beatus ille servus quem
cum venerit dominus invenerit ita
facientem. Vere dico vobis quia supra
omnia que possidet constituet
eum illum. Quod si dixerit servus ille
in corde suo moram facit dominus
meus venire et ceperit percutere pueros
et ancillas et edere et bibere et inebri-
ari veniet dominus servi illius in die
qua non sperat et hora qua nescit

et dividet eum partemque eius cum
infidelibus ponet. Ille autem servus
qui cognovit voluntatem domini
sui et non preparavit et non fecit secundum
voluntatem eius vapulabit mul-
tis. Qui autem non cognovit
et fecit digna plagis vapulabit
paucis. Omni autem cui multum datum
est multum queretur ab eo. Et cui
commendaverunt multum plus petent
ab eo. Ignem veni mittere in terram
et quid volo nisi ut accendatur. Bap-
tismo autem habeo baptizari. Et
quomodo coartor usque dum perficiatur.
Putatis quia pacem veni dare in
terram. Non dico vobis sed separacionem.
Erunt enim ex hoc quinque in domo
una divisi tres in duos et
duo in tres dividentur. Pater
in filium et filius in patrem. Mater
in filiam et filia in matrem. Socrus
in nurum suam et nurus in socrum
suam. Dicebat autem et ad turbas.
Cum videritis nubem orientem ab
occasu statim dicitis nimbus
venit et ita fit. Et cum austrum
flantem dicitis quia estus erit et fit.
Ypocrite faciem celi et terre nostis
probare. Hoc autem tempus quomodo non
probatis. Quid autem et a vobis ipsis
non iudicatis quod iustum est. Cum
autem vadis cum adversario tuo ad
principem in via da operam liberari

ab illo ne forte trahat te ad iudicem
et iudex tradat te exactori et exactor
mittat te in carcerem. Dico tibi non
exies inde donec etiam novissimum
minutum reddas viij xiij
Aderant autem quidam ipso
in tempore nunciantes illi
de galileis quorum sanguinem pylatus
miscuit cum sacrificiis eorum. Et
respondens dixit illis putatis
quod hii galilei pre omnibus galileis
peccatores fuerunt quia talia passi sunt.
Non dico vobis. Sed nisi penitenciam habue-
ritis omnes similiter peribitis. Sicut illi
decem et octo supra quos cecidit
turris in syloa et occidit eos. Pu-
tatis quia et ipsi debitores fuerunt
preter omnes homines in ierusalem.
Non dico vobis. Sed si non penitenciam
habueritis omnes similiter peribitis. Di-
cebat autem hanc similitudinem. Ar-
borem fici habebat quidam plantatam
in vinea sua. Et venit querens
fructum in ea et non invenit.
Dixit autem ad cultorem vinee. Ecce
anni tres sunt ex quo venio
querens fructum in ficulnea hac
et non invenio. Succide ergo illam.
Ut quid et terram occupat. At
ille respondens dixit illi. Domine
dimitte illam et hoc anno usque
dum fodiam circa illam et mittam
stercora. Et si quidem fecerit
fructum. Sin autem in futurum succi-
des eam. Erat autem docens in
synagoga eorum sabbatis. Et ecce
mulier que habebat spiritum infirmitatis
annis decem et octo. Et erat in-
clinata nec omnino poterat sursum
respicere. Quam cum vidisset ihesus
vocavit eam ad se et ait illi.
Mulier dimissa es ab infirmitate
tua. Et imposuit illi manus et
confestim erecta est et glori-
ficabat deum. Respondens autem archi-
synagogus indignans quia sabbato
curasset ihesus dicebat turbe. Sex
dies sunt in quibus oportet operari.
In hiis ergo venite et curamini et
non in die sabbati. Respondit autem
ad illum dominus et dixit. Ypocrite
unusquisque vestrum sabbato non
solvit bovem suum aut asinum
a presepio et ducit adaquare. Hanc
autem filiam habrahe quam alligavit
sathanas ecce decem et octo annis
non oportuit solvi a vinculo isto
die sabbati. Et cum hec diceret eru-
bescebant omnes adversarii eius.
Et omnis populus gaudebat in
universis que gloriose fiebant ab
eo. Dicebat ergo. Cui simile est
regnum dei et cui simile esse ex-
istimabo illud. Simile est grano
sinapis quod acceptum homo misit in
hortum suum et crevit et factum est
in arborem magnam et volucres
celi requieverunt in ramis eius.
Et iterum dixit. Cui simile

estimabo regnum dei? Simile est
fermento quod acceptum mulier abscon
dit in farine sata tria donec
fermentaretur totum. Et ibat per ci
vitates et castella docens et iter fa
ciens in ierusalem. Ait autem illi qui
dam Domine si pauci sunt qui
salvantur? Ipse autem dixit ad
illos Contendite per angustam
portam intrare quia multi dico
vobis querent intrare et non po
terunt. Cum autem intraverit pater
familias et clauserit ostium in
cipietis foris stare et pulsare
ostium dicentes Domine aperi nobis.
Et respondens dicet vobis Nescio
vos unde sitis. Tunc incipietis
dicere Manducavimus coram te et bibimus
et in plateis nostris docuisti. Et di
cet vobis Nescio vos unde sitis
discedite a me omnes operarii in
iquitatis. Ibi erit fletus et stridor
dentium cum videritis abraham
ysaac et iacob et omnes prophetas
in regno dei vos autem expelli
foras. Et venient ab oriente
et occidente et aquilone et austro
et accumbent in regno dei. Et ecce
sunt novissimi qui erant primi
et sunt primi qui erant novissi
mi. In ipsa die accesserunt quidam
phariseorum dicentes illi Exi
et vade hinc quia herodes vult
te occidere. Et ait illis Ite dici
te vulpi illi Ecce eicio demonia
et sanitates perficio hodie et cras
et tercia die consummor. Verumptamen
oportet me hodie et cras et se
quenti die ambulare quia non capit
prophetam perire extra ierusalem. Ierusalem ie
rusalem que occidis prophetas et
lapidas eos qui ad te missi sunt
Quotiens volui congregare filios
tuos quemadmodum avis nidum
suum sub pennis et noluisti. Ecce
relinquetur vobis domus vestra deserta.
Dico autem vobis quia non videbitis
me donec veniat hora cum di
catis Benedictus qui venit in no
mine domini. xiiij

x iiij

Et factum est cum intraret ihesus in domum
cuiusdam principis phariseorum
sabbato manducare panem et ipsi
observabant eum. Et ecce homo quidam
ydropicus erat ante illum. Et respon
dens ihesus dixit ad legis peritos
et phariseos Si licet sabbato curare.
At illi tacuerunt. Ipse vero apprehen
sum sanavit eum ac dimisit. Et
respondens ad illos dixit Cuius
vestrum asinus aut bos in puteum
cadet et non continuo extrahet illum
die sabbati. Et non poterant ad
hec respondere illi. Dicebat autem
ad illos invitatos parabolam in
tendens quomodo primos accubitus
eligerent dicens ad illos Cum
invitatus fueris ad nuptias non
discumbas in primo loco ne forte
~~[illegible] me occupatum Et aliquando [illegible]~~
~~[illegible] et illo non possunt~~

honorabilior te sit invitatus ab eo
Et tunc veniens is qui te et illum
vocavit dicat tibi da huic locum
Et tunc incipies cum rubore novissimum
locum tenere Sed cum vocatus fueris
vade et recumbe in novissimo loco
ut cum venerit qui te invitavit
dicat tibi Amice ascende superius
Tunc erit tibi gloria coram simul
discumbentibus Quia omnis qui se
exaltat humiliabitur Et qui se
humiliat exaltabitur Dicebat autem
et ei qui se invitaverat Cum
facis prandium aut cenam Noli vo
care amicos tuos neque cogna
tos neque vicinos neque divites
ne forte et ipsi te reinvitent et
fiat tibi retributio Sed cum
facis convivium voca pauperes et
debiles cecos claudos Et beatus
eris quia non habent unde retribuere
tibi retribuetur enim tibi in retributione
iustorum Hec cum audisset quidam
de simul discumbentibus dixit illi
Beatus qui manducabit panem
in regno dei Et ipse dixit illi
Homo quidam fecit cenam magnam
et vocavit multos Et misit servum
suum hora cene dicere invitatis ut
venirent quia iam parata sunt omnia
Et ceperunt simul omnes excusare
Primus dixit ei villam emi et ne
cesse habeo exire videre illam Rogo
te habe me excusatum Et alter
dixit iuga boum emi quinque
et eo probare illa Rogo te habe

excusatum Et alius dixit Uxorem
duxi et ideo non possum venire Et
reversus servus nuntiavit hec domino
suo Tunc iratus paterfamilias dixit
servo suo Exi cito in plateas et
vicos civitatis et pauperes ac de
biles cecos et claudos introduc
huc Et ait servus domine factum est
ut imperasti et adhuc locus est
Et ait dominus servo Exi in vi
as et sepes et compelle intrare
ut impleatur domus mea Dico autem
vobis quod nemo virorum illorum qui
vocati sunt gustabit cenam meam
Ibant autem turbe multe cum eo Et
conversus dixit ad illos Si quis
venit ad me et non odit patrem
suum et matrem et uxorem et filios
et fratres et sorores adhuc autem et animam
suam non potest meus esse discipulus
Quis enim ex vobis volens turrim
edificare non prius sedens
computat sumptus qui necessarii sunt
si habeat ad perficiendum ne postea
quam posuerit fundamentum et non potuerit
perficere omnes qui vident inci
piant ei illudere dicentes quia
hic homo cepit edificare et non
potuit consummare Aut quis rex
iturus committere bellum adversus alium
regem non ne sedens prius cogi
tat si possit cum decem milibus
occurrere ei qui cum viginti
milibus venit ad se Alioquin adhuc
illo longe agente legationem

mittens rogat ea que pacis sunt Sic ergo omnis ex vobis qui non renunciat omnibus que possidet non potest meus esse discipulus Bonum est sal Si autem sal evanuerit in quo condietur Neque in terram neque in sterquilinium utile est sed foras mittetur Qui habet aures audiendi audiat xv

xv

Erant autem appropinquantes ei publicani et peccatores ut audirent illum Et murmurabant pharisei et scribe dicentes quia hic peccatores recipit et manducat cum illis Et ad illos parabolam istam dicens Quis ex vobis homo qui habet centum oves et si perdiderit unam ex illis nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit ad illam que perierat et querit diligenter donec inveniat eam illam Et cum invenerit imponit eam in humeros suos gaudens Et veniens domum convocat amicos et vicinos dicens illis Congratulamini mihi quia inveni ovem meam que perierat Dico vobis quod ita gaudium erit in celo super uno peccatore penitentiam agente quam super nonaginta novem iustis qui non indigent penitentia Aut que mulier habens dragmas decem et si perdiderit dragmam unam nonne accendit lucernam et evertit domum et querit diligenter donec inveniat Et cum invenerit convocat amicas et vicinas dicens Congratulamini mihi quia inveni dragmam quam perdideram Ita dico vobis gaudium erit coram angelis dei super uno peccatore penitentiam agente Ait autem Homo quidam qui habebat duos filios et dixit adolescentior ex illis patri pater da mihi porcionem substantie que me contingit Et divisit illis substantiam Et non post multos dies congregatis omnibus adolescentior filius peregre profectus est in regione longinqua et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose Et postquam omnia consummasset facta est fames valida in regione illa et ipse cepit ege- Et abijt et adhesit uni civium regionis illius et misit illum in villam suam ut pasceret porcos Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant et nemo illi dabat In se autem reversus dixit Quanti mercenarij in domo patris mei habundant ego autem hic fame pereo Surgam et ibo ad patrem meum et dicam illi Pater peccavi in celum et coram te et iam non sum dignus vocari filius tuus fac

me sicut unum de mercenarijs
tuis Et surgens venit ad patrem
suum Cum autem longe adhuc esset
vidit illum pater ipsius et miseri
cordia motus est Et accurrens
cecidit super collum eius et os
culatus est illum. Dixitque illi filius
pater peccaui in celum et coram te
et iam non sum dignus vocari
filius tuus Dixit autem pater
ad seruos suos Cito proferte
stolam primam et induite illum
et date anulum in manum eius
et calciamenta in pedes Et addu
cite vitulum saginatum et occidite
ut manducemus et epulemur quia
hic filius meus mortuus erat
et reuixit perierat et inuentus
est Et ceperunt epulari Erat autem
filius eius senior in agro Et
cum veniret et appropinquaret domui
audiuit symphoniam et chorum
Et vocauit vnum de seruis et in
terrogauit que hec essent Isque
dixit illi Frater tuus venit
et occidit pater tuus vitulum
saginatum quia saluum illum recepit
Indignatus est autem et nolebat
introire pater ergo illius egressus
foras cepit rogare At ille
respondens dixit patri suo
Ecce tot annis seruio tibi et numquam
mandatum tuum preteriui et numquam dedisti
mihi hedum ut cum amicis meis epu
larer Sed postquam filius tuus hic
qui deuorauit substantiam tuam cum
meretricibus venit: occidisti illi
vitulum saginatum At ipse dixit
illi fili tu semper mecum es et omnia
mea tua sunt Epulari autem
et gaudere oportebat quia frater
tuus hic mortuus erat et
reuixit perierat et inuen
tus est xvj r. vj.

Dicebat autem ad discipulos
suos Homo quidam erat
diues qui habebat villicum et hic
diffamatus est apud illum quasi
dissipasset bona ipsius Et vocauit
illum et ait illi Quid hoc audio
de te Redde rationem villicationis tue
Iam non amplius non poteris villi
care Ait autem villicus intra se
Quid faciam quia dominus meus
aufert a me villicacionem fodere
non valeo mendicare erubesco
Scio quid faciam vt cum amotus
fuero a villicacione recipiant me
in domos suas Conuocatis itaque
singulis debitoribus domini sui di
cebat primo Quantum debes domino
meo At ille dixit Centum cados
olei Dixitque illi Accipe cautionem
tuam et sede cito scribe quinquaginta

Deinde alio dixit Tu vero quantum debes. Qui ait centum choros tritici. Ait illi Accipe litteras tuas et scribe octoginta. Et laudavit dominus villicum iniquitatis quia prudenter fecisset quia filii huius seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego dico vobis facite vobis amicos de mammona iniquitatis ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. Qui fidelis est in minimo et in maiori fidelis est. Et qui in modico iniquus est et in maiori iniquus est. Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis quod verum est quis credet vobis. Et si in alieno fideles non fuistis quod vestrum est quis dabit vobis. Nemo servus potest duobus dominis servire. Aut enim unum odiet et alterum diliget aut uni adherebit et alterum contempnet. Non potestis deo servire et mammone. Audiebant autem omnia hec pharisei qui erant avari et deridebant illum. Et ait illis Vos estis qui iustificatis vos coram hominibus. Deus autem novit corda vestra quia quod hominibus altum est abhominacio est ante deum. Lex et prophete usque ad Iohannem. Ex eo regnum dei evangelizatur et omnis in illud vim facit.

Facilius est autem celum et terram transire quam de lege unum apicem cadere. Omnis qui dimittit uxorem suam et ducit alteram mechatur. Et qui dimissam a viro ducit mechatur. Homo quidam erat dives et induebatur purpura et bisso et epulabatur cotidie splendide. Et erat quidam mendicus nomine lazarus qui iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus cupiens saturari de micis que cadebant de mensa divitis et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant ulcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in sinum abrahe. Mortuus est autem et dives et sepultus est in inferno. Elevans autem oculos suos cum esset in tormentis vidit abraham a longe et lazarum in sinu eius. Et ipse clamans dixit, clamans dixit Pater abraham miserere mei et mitte lazarum ut intinguat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraham Fili recordare quia recepisti bona in vita tua et lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur tu vero cruciaris. Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est ut hii qui volunt hinc transire ad vos non possunt

nec hinc huc transmeare. Et ait
Rogo ergo te pater abraham ut mit-
tas eum in domum patris mei. Habeo
enim quinque fratres ut testetur illis ne
et ipsi veniant in hunc locum tor-
mentorum. Et ait illi abraham
Habent moysen et prophetas audiant
illos. At ille dixit Non pater
abraham Sed si quis ex mor-
tuis ierit ad eos penitentiam agent
Ait autem illi Si moysen et
prophetas non audiunt neque si quis ex
mortuis resurrexerit credent

[Luce] xvij XVII [Feria]

Et ad discipulos suos ait Impossibile
est ut non veniant scandala
Ve autem illi per quem veniunt Utilius
est illi si lapis molaris imponatur
circa collum eius et proiciatur
in mare quam ut scandalizet
unum de pusillis istis. Attendite
vobis Si peccaverit in te frater tuus increpa
illum et si penitentiam egerit di-
mitte illi. Et si septies in die
peccaverit in te et septies in die conversus
fuerit ad te dicens penitet me
dimitte illi. Et dixerunt apostoli
domino Auge nobis fidem. Et dixit
illis Si habueritis fidem sicut granum
sinapis diceretis huic arbori moro
Eradicare et transplantare in mare
et obediret vobis. Quis autem
vestrum habens servum arantem aut
oves pascentem qui regresso
de agro dicet illi statim Transi
recumbe et non dicet ei para quod ce-
nem et precinge te et ministra mihi

donec manducem et bibam et post hec
manducabis et bibes. Numquid gratiam
habet servo illi quia fecit que ei impe-
raverat non puto. Sic et vos cum
feceritis omnia que precepta sunt
vobis dicite Servi inutiles
sumus quod debuimus facere fecimus
Et factum est dum iret in Ierusalem trans-
ibat per mediam samariam et ga-
lileam. Et cum ingrederetur quoddam
castellum occurrerunt ei decem viri
leprosi Qui steterunt a longe
et levaverunt vocem dicentes
Ihesu preceptor miserere nostri
Quos ut vidit dixit Ite osten-
dite vos sacerdotibus. Et factum est
dum irent mundati sunt Unus
autem ex illis ut vidit quia mun-
datus est regressus est cum magna
voce magnificans deum et cecidit
in faciem suam ante pedes eius
gratias agens. Et hic erat sa-
maritanus Respondens autem
ihesus dixit Nonne decem mundati
sunt et novem ubi sunt Non
est inventus qui rediret et daret
gloriam deo nisi hic alienigena
Et ait illi Surge vade
quia fides tua te salvum fecit
Interrogatus autem a phariseis
quando venit regnum dei respondit
eis et dixit Non venit regnum
dei cum observatione neque dicent

ecce hic aut ecce illic. Ecce enim regnum dei intra vos est. Et ait ad discipulos suos. Venient dies quando desideretis videre unum diem filii hominis et non videbitis. Et dicent vobis ecce hic et ecce illic. Nolite ire neque sectemini. Nam sicut fulgur coruscans de sub celo in ea que sub celo sunt fulget, ita erit filius hominis in die sua. Primum autem oportet illum multa pati et reprobari a generatione hac. Et sicut factum est in diebus Noe ita erit et in diebus filii hominis. Edebant et bibebant et uxores ducebant et dabantur ad nuptias usque in diem qua intravit Noe in archam. Et venit diluvium et perdidit omnes. Similiter sicut factum est in diebus Loth: edebant et bibebant, emebant et vendebant, plantabant et edificabant. Qua die autem exiit Loth a Sodomis pluit ignem et sulphur de celo et perdidit omnes. Secundum hec erit qua die filius hominis revelabitur. In illa hora qui fuerit in tecto et vasa eius in domo ne descendat tollere illa. Et qui in agro similiter non redeat retro. Memores estote uxoris Loth. Quicumque autem quesierit animam suam salvam facere perdet eam. Et qui perdiderit illam vivificabit eam.

Dico autem vobis: In illa nocte erunt duo in lecto, unus assumetur et alter relinquetur. Due erunt molentes in unum, una assumetur et altera relinquetur. Duo in agro, unus assumetur et alter relinquetur. Respondentes dicunt illi: Ubi domine? Qui dixit illis: Ubicumque fuerit corpus illuc congregabuntur et aquile. XVIII

Dicebat autem et parabolam ad illos quoniam oportet semper orare et non deficere, dicens: Iudex quidam erat in quadam civitate qui deum non timebat et hominem non reverebatur. Vidua autem erat quedam in illa civitate et veniebat ad eum dicens: Vindica me de adversario meo. Et nolebat per multum tempus. Post hec autem dixit intra se: Etsi deum non timeo nec hominem revereor, tamen quia molesta est mihi hec vidua vindicabo illam, ne in novissimo veniens sugillet me. Ait autem dominus: Audite quid iudex iniquitatis dicit. Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte et patientiam habebit in illis? Dico autem vobis quia cito faciet vindictam illorum. Verumtamen filius hominis veniens putas inveniet fidem in terra? Dixit autem et ad quosdam qui in se confidebant tamquam iusti et aspernabantur ceteros parabolam istam dicens: Duo homines ascenderunt in templum ut orarent, unus phariseus et alter publicanus.

pharizeus stans hec apud se
orabat Deus gracias ago tibi quia non
sum sicut ceteri hominum raptores
iniusti adulteri velud eciam hic
publicanus Ieiuno bis in sabbato
decimas do omnium que possideo
Et publicanus alonge stans
nolebat nec oculos ad celum levare
sed percuciebat pectus suum di-
cens Deus propicius esto michi peccatori Amen
dico vobis descendit iustificatus
in domum suam ab illo Quia omnis
qui se exaltat humiliabitur et qui
se humiliat exaltabitur Afferebant
autem ad illum infantes ut tangeret
eos Quos cum viderent discipuli
increpabant illos Ihesus autem
convocans illos dixit Sinite
parvulos venire ad me et nolite
eos vetare talium est enim regnum
dei Amen dico vobis quicumque
non acceperit regnum dei sicut
puer non intrabit in illud Et
interrogavit eum quidam princeps
dicens Magister bone quid faciens
vitam eternam possidebo Dixit
autem ei ihesus Quid me dicis
bonum Nemo bonus nisi solus
deus Mandata nosti Non
occides non mechaberis non
furtum facies non falsum testi-
monium dices Honora patrem
et matrem Qui ille ait Omnia
hec custodivi a iuventute mea
Quo audito ihesus ait ei Ad-

huc unum tibi deest Omnia que-
cumque habes vende et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo et veni
sequere me His ille auditis con-
tristatus est quia dives erat valde
Videns autem illum ihesus tristem
factum dixit Quam difficile qui
pecunias habent intrabunt in regnum
dei Facilius est enim camelum per
foramen acus transire quam divitem
intrare in regnum dei Et dixerunt
qui audiebant Et quis potest
salvus fieri Ait illis ihesus Que
impossibilia sunt apud homines
possibilia sunt apud deum Ait autem
petrus Ecce nos dimisimus
omnia et secuti sumus te Qui
dixit eis Amen dico vobis Ne-
mo est qui relinquit domum aut
parentes aut fratres aut uxorem
aut filios propter regnum dei et
non recipiat multo plura in hoc
tempore et in seculo futuro vitam
eternam Assumpsit autem ihesus duo-
decim discipulos suos et ait il-
lis Ecce ascendimus iheroso-
limam et consummabuntur omnia que
scripta sunt per prophetas de filio
hominis Tradetur enim gentibus
et illudetur et conspuetur et flagella-
bunt et postquam flagellaverint occi-
dent eum et tercia die resurget
Et ipsi nichil horum intellexerunt
Erat autem verbum istud abscon-

Dnica xiij lcna

ditum ab eis et non intelligebant
que dicebantur. Factum est autem cum
appropinquaret ihesus iericho ce-
cus quidam sedebat secus viam
mendicans. Et cum audiret turbam
pretereuntem interrogabat quid hoc
esset. Dixerunt autem ei quod ihesus
nazarenus transiret. Et clamavit
dicens Ihesu fili david miserere
mei. Et qui preibant in-
crepabant eum ut
taceret. Ipse vero multo magis cla-
mabat fili david miserere
mei. Stans autem ihesus iussit
eum adduci ad se. Et cum appro-
pinquasset interrogavit illum dicens
Quid tibi vis faciam. At
ille dixit domine ut videam.
Et ihesus dixit illi Respice fi-
des tua te salvum fecit. Et
confestim vidit et sequebatur
illum magnificans deum. Et
omnis plebs ut vidit dedit
laudem deo. xix

Et ingressus ihesus perambulavit iericho. Et ecce
vir nomine zacheus et hic erat
princeps publicanorum et ipse
dives erat. Et querebat vide-
re ihesum quis esset et non pote-
rat pre turba quia statura pusillus
erat. Et precurrens ascendit
in arborem sicomorum ut
videret eum quia inde erat trans-
iturus. Et cum venisset ad locum
suspiciens ihesus vidit illum et di-
xit ad eum Zachee festinans descen-
de quia hodie in domo tua oportet me
manere. Et festinans descendit
et excepit illum gaudens. Et
cum viderent omnes murmurabant
dicentes quod ad hominem peccatorem
divertisset. Stans autem zacheus
dixit ad dominum Ecce dimidium
bonorum meorum domine do pauperibus.
Et si quid aliquem defrau-
davi reddo quadruplum. Ait
ihesus ad eum Quia hodie salus
domui huic facta est eo quod
et ipse filius sit abrahe. Venit
enim filius hominis querere et salvum
facere quod perierat. Hec illis
audientibus adiciens dixit pa-
rabolam et similitudinem eo quod
esset prope ierusalem et quia existi-
marent quod confestim regnum
dei manifestaretur. Dixit ergo
Homo quidam nobilis abiit in
regionem longinquam accipere sibi
regnum et reverti. Vocatis autem
decem servis suis dedit illis
decem mnas. Et ait ad illos
Negociamini dum venio. Cives
autem eius oderant illum et mi-
serunt legationem post illum di-
centes Nolumus hunc regnare super
nos. Et factum est dum rediret

accepto regno iussit vocari servos
quibus dederat pecuniam ut sciret
quantum quisque negociatus esset. Venit
autem primus dicens domine mna tua
decem mnas acquisivit. Et ait illi
Euge serve bone et fidelis quia in
modico fidelis fuisti eris potestatem
habens super decem civitates. Et
alter venit dicens domine mna
tua fecit quinque mnas. Et huic
ait Et tu esto super quinque civitates
Et alter venit dicens domine ecce
mna tua quam habui repositam
in sudario. Timui enim te quia homo
austerus es tollis quod non posuisti
et metis quod non seminasti. Et
dixit ei De ore tuo te iudico
serve nequam. Sciebas quod ego homo
austerus sum tollens quod non po
sui et metens quod non seminavi
Et quare non dedisti pecuniam meam
ad mensam et ego veniens cum
usuris utique exegissem illam. Et
adstantibus dixit Auferte ab illo
mnam et date illi qui decem mnas
habet. Et dixerunt ei domine habet decem
mnas. Dico autem vobis quia omni
habenti dabitur et habundabit ab eo
autem qui non habet et quod habet auferetur
ab eo. Verumptamen inimicos meos
illos qui noluerunt me regnare
super se adducite huc et interficite
ante me. Et hiis dictis precedebat
ascendens Ierusalem. Et factum est cum
appropinquasset Ihesus Bethaniam
et Bethphage ad montem oliveti
misit duos discipulos suos dicens
Ite in castellum quod contra vos est in quo
introeuntes invenietis pullum asine

alligatum cui nemo umquam hominum
sedit. Solvite illum et adducite
Et si quis vos interrogaverit
quare solvitis sic dicetis ei Quia
dominus opus eius desiderat. Abi
erunt autem qui missi erant
Et invenerunt sicut dixit
illis Ihesus pullum stantem. Sol
ventibus autem illis pullum dixe
runt domini eius ad illos Quid
solvitis pullum. At illi dixerunt
Quia dominus eum necessarium habet
Et duxerunt illum ad Ihesum. Et
iactantes vestimenta sua super
pullum inposuerunt eum. Eunte
autem illo substernebant vestimenta
sua in via. Et cum appropinquaret
iam ad descensum montis oli
veti ceperunt omnes turbe descen
dencium gaudentes laudare
deum super omnibus quas vide
rant virtutibus voce magna
dicentes Benedictus qui venit
rex in nomine domini pax in celo
et gloria in excelsis. Et quidam
phariseorum de turbis dixerunt ad
illum magister increpa discipulos tuos
Quibus ipse dixit Dico vobis
quia si hii tacuerint lapides
clamabunt. Et ut appropinquavit
videns civitatem flevit super
illam dicens Quia si cognovisses
et tu. Et quidem in hac
die tua que ad pacem tibi. Nunc
autem abscondita sunt ab oculis
tuis quia venient dies in te

et circumdabunt te inimici tui vallo
et circumdabunt te et coangustabunt te
undique et ad terram prosternent te
et filios tuos qui in te sunt et
non relinquent in te lapidem super
lapidem eo quod non cognoveris
tempus visitationis tue. Et ingressus
in templo cepit eicere vendentes
in illo et ementes dicentes illis
Scriptum est quia domus mea domus
orationis est. Vos autem fecistis
illam speluncam latronum. Et erat
docens cottidie in templo. Principes
autem sacerdotum et scribe et principes
plebis querebant illum perdere. Et
non inveniebant quid facerent illi.
Omnis enim populus suspensus erat
audiens illum. XX

Et factum est in una dierum
docente illo populum in templo
et evangelizante convenerunt
principes sacerdotum et scribe cum se-
nioribus et aiunt dicentes ad
illum. Dic nobis in qua potestate hec
facis aut quis est qui dedit tibi
hanc potestatem. Respondens autem
Iesus dixit ad illos Interrogabo
et ego vos unum verbum respondete
michi. Baptismus Iohannis
unde erat de celo an ex hominibus.
At illi cogitabant inter se dicentes
Quia si dixerimus de celo dicet
quare ergo non credidistis illi.
Si autem dixerimus ex hominibus plebs
universa lapidabit nos. Certi sunt
enim Iohannem prophetam esse. Et
responderunt se nescire unde

esset. Et Iesus ait illis Neque ego
dico vobis in qua potestate hec facio.
Cepit autem dicere ad plebem parabolam
hanc. Homo plantavit vineam et
locavit eam colonis et ipse peregre
fuit multis temporibus. Et in tempore misit
ad cultores servum ut de fructu vi-
nee darent illi. Qui cesum
dimiserunt illum inanem. Et addidit
alterum servum mittere. Illi autem hunc
quoque cedentes et afficientes contumelia di-
miserunt inanem. Et addidit ter-
tium mittere qui et illum vulnerantes
eiecerunt. Dixit autem dominus vinee
Quid faciam mittam filium meum
dilectum forsitan cum hunc viderint
verebuntur. Quem cum vidissent
coloni cogitaverunt inter se dicen-
tes Hic est heres occidamus illum
ut nostra fiat hereditas. Et eiectum
illum extra vineam occiderunt. Quid
ergo faciet illis dominus vinee. Veniet
et perdet colonos istos et dabit
vineam aliis. Quo audito
dixerunt illi Absit. Ille autem
aspiciens eos dixit Quid est er-
go hoc quod scriptum est Lapidem
quem reprobaverunt edificantes
hic factus est in caput anguli.
Omnis qui ceciderit super illum
lapidem conquassabitur. Super quem
autem ceciderit comminuet illum.
Et querebant principes sacerdotum
et scribe mittere in illum manus
in illa hora et timuerunt populum

Cognoverunt enim quod ad ipsos dixit
similitudinem istam. Et observantes
miserunt insidiatores qui se iustos
simularent ut caperent eum in sermone
et traderent illum principatui et potestati
presidis. Et interrogaverunt illum dicentes
Magister scimus quia recte dicis et doce-
s et non accipis personam sed
in veritate viam dei doces. Licet
nobis dare tributum cesari an non.
Considerans autem dolum illorum dixit
ad illos Quid me temptatis? Ostendite
michi denarium. Cuius habet ymaginem
et inscriptionem? Respondentes
dixerunt ei Cesaris. Et ait
illis Reddite ergo que sunt cesaris
cesari et que sunt dei deo. Et
non potuerunt verbum eius reprehendere
coram plebe et mirati in responso
eius tacuerunt. Accesserunt autem
quidam saduceorum qui negant
esse resurrectionem et interroga-
verunt eum dicentes Magister moy-
ses scripsit nobis si frater alicuius
mortuus fuerit habens uxorem
et hic sine liberis fuerit mortuus
ut accipiat eam frater eius uxo-
rem et suscitet semen fratri suo.
Septem ergo fratres erant et primus
accepit uxorem et mortuus
est sine filiis et sequens accepit
illam et mortuus est sine filio.
Et tercius accepit illam similiter et
omnes septem et non reliquerunt
semen et mortui sunt. Novissima
omnium mortua est et mulier. In

resurrectione ergo cuius erit eorum
uxor? Siquidem septem habuerunt
eam uxorem. Et ait illis ihesus
Filii huius seculi nubunt et tradun-
tur ad nuptias. Illi vero qui
digni habebuntur seculo illo et resur-
rectione ex mortuis neque nubent
neque ducent uxores neque enim
ultra mori poterunt. Et
equales enim angelis sunt et
sicut filii dei cum sint filii
resurrectionis. Quia vero re-
surgunt mortui moyses ostendit
secus rubum sicut dixit do-
minum deum abraham et deum ysa-
ac et deum iacob. Deus autem
non est mortuorum sed vivorum.
Omnes enim vivunt ei. Respon-
dentes autem scribarum quidam
dixerunt Magister bene dixisti.
Et amplius non audebant eum
interrogare. Dixit autem ad illos
Quomodo dicunt christum filium david
esse et ipse david dicit in libro
psalmorum Dixit dominus domino
meo sede a dextris meis donec
ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum. David ergo illum
dominum vocat et quomodo filius eius
est. Audiente autem omni populo
dixit discipulis suis Attendi-
te a scribis qui volunt ambu-
lare in stolis et amant salutati-
ones in foro et primas cathedras

in synagogis et primos discubitus in conviviis. Qui devorant domos viduarum simulantes longam orationem hii accipient dampnationem maiorem.

Respiciens autem vidit eos qui mittebant munera sua in gazophilacium divites. Vidit autem et quandam viduam pauperculam mittentem era minuta duo et dixit Vere dico vobis quia vidua hec pauper plus quam omnes misit. Nam omnes hii ex habundanti sibi miserunt in munera dei. Hec autem ex eo quod deest illi omnem victum suum quem habuit misit. Et quibusdam dicentibus de templo quod lapidibus bonis et donis ornatum esset dixit Hec que videtis venient dies in quibus non lapis relinquetur super lapidem qui non destruatur. Interrogaverunt autem illum dicentes Preceptor quando hec erunt et quod signum cum fieri incipiat. Qui dixit Videte ne seducamini. Multi enim venient in nomine meo dicentes quia ego sum et tempus appropinquavit. Nolite ergo ire post illos. Cum autem audieritis prelia et sediciones nolite terreri. Oportet primum fieri hec sed non statim finis. Tunc dicebat illis Surget gens contra gentem et regnum adversus regnum et terremotus magni erunt per loca et pestilencie et fames terroresque de celo et signa magna erunt. Sed ante hec omnia inicient vobis manus suas et persequentur tradentes in synagogis et custodiis trahentes ad reges et presides propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non premeditari quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapienciam cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. Trademini autem a parentibus et fratribus et cognatis et amicis et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In paciencia vestra possidebitis animas vestras. Cum autem videritis circumdari ab exercitu Ierusalem tunc scitote quia appropinquabit desolacio eius. Tunc qui in Iudea sunt fugiant in montes et qui in medio eius sunt discedant et qui in regionibus non intrent in eam quia dies ultionis hii sunt ut impleantur omnia que scripta sunt. Ve autem pregnantibus et nutrientibus in illis diebus. Erit enim pressura magna super terram et ira populo huic. Et cadent in ore gladii et captivi

ducentur in omnes gentes et iherusalem calcabitur a gentibus donec impleantur tempora nationum. Et erunt signa in sole et luna et stellis et in terris pressura gentium pre confusione sonitus maris et fluctuum arescentibus hominibus pre timore et expectatione que supervenient universo orbi. nam virtutes celorum movebuntur. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nubibus celi cum potestate magna et maiestate. hiis autem fieri incipientibus respicite et levate capita vestra quoniam appropinquat redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem. videte ficulneam et omnes arbores cum producunt iam ex se fructum. scitis quoniam prope est estas. Ita et vos cum videritis hec fieri scitote quoniam prope est regnum dei. Amen dico vobis quia non preteribit generatio hec donec omnia fiant. Celum et terra transibunt. verba autem mea non transibunt. Attendite autem vobis ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vite et superveniat in vos repentina dies illa tamquam laqueus superveniet in omnes qui sedent super faciem omnis terre. Vigilate itaque omni tempore orantes ut digni habeamini fugere ista omnia que futura sunt et stare ante filium hominis. Erat autem diebus docens in templo noctibus vero exiens morabatur in monte oliveti. Et manicabat omnis populus ad eum in templo audire eum. XXII

Appropinquabat autem dies festus azimorum qui dicitur pascha et querebant principes sacerdotum et scribe quomodo illum interficerent. timebant vero plebem. Intravit autem sathanas in iudam qui cognominatur scarioth unum de duodecim. Et abiit et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus quemadmodum illum traderet eis. Et gavisi sunt et pacti sunt illi pecuniam dare. Et spopondit. Et querebat opportunitatem ut traderet illum sine turbis. Venit autem dies azimorum in qua necesse erat occidi pascha. et misit petrum et iohannem dicens. Euntes parate nobis pascha ut manducemus. At illi dixerunt ubi vis paremus. Et dixit ad eos. Ecce introeuntibus vobis in civitatem occurret vobis quidam homo amphoram aque portans. Sequimini eum in domum in quam intrat et dicetis patrifamilias domus. Dicit tibi magister. Ubi est diversorium ubi pascha cum discipulis meis manducem. Et ipse vobis ostendet cenaculum stratum magnum et ibi parate. Euntes autem invenerunt sicut dixit illis et paraverunt pascha. Et cum facta esset hora discubuit et duodecim apostoli cum eo. Et ait illis. Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum antequam patiar. Dico enim vobis quia ex hoc non manducabo illud donec impleatur in regno dei. Et accepto calice gratias egit

et dixit accipite et dividite inter
vos dico enim vobis quia non bibam
de generatione vitis donec regnum dei
veniat. Et accepto pane gratias
egit et fregit et dedit eis dicens hoc
est corpus meum quod pro vobis datur hoc
facite in meam commemorationem. Similiter
et calicem postquam cenavit dicens hic
est calix novum testamentum in sangui-
ne meo qui pro vobis fundetur. Verumptamen
ecce manus me tradentis mecum est
in mensa. Et quidem filius hominis
secundum quod diffinitum est vadit. Ve-
rumptamen ve homini illi per quem tra-
detur. Et ipsi ceperunt querere
inter se quis esset ex eis qui hoc
facturus esset. Facta est autem et contentio
inter eos quis eorum videretur esse ma-
ior. Dixit autem eis Reges gentium
dominantur eorum et qui potestatem habent super
eos benefici vocantur. Vos autem non
sic. Sed qui maior est in vobis fiat
sicut minor. Et qui precessor est
sicut ministrator. Nam quis ma-
ior est qui recumbit an qui ministrat
Nonne qui recumbit. Ego autem
in medio vestrum sum sicut qui
ministrat. Vos autem estis qui per-
mansistis mecum in temptationibus meis
Et ego dispono vobis sicut dispo-
suit mihi pater meus regnum ut
edatis et bibatis super mensam meam
in regno meo et sedeatis super
thronos duodecim iudicantes
duodecim tribus Israel. Ait autem dominus
Symon Symon ecce sathanas
expetivit vos ut cribraret sicut
triticum. Ego autem rogavi pro te
ut non deficiat fides tua et
tu aliquando conversus confirma
fratres tuos. Qui dixit ei Domine

tecum paratus sum et in carcerem et in
mortem ire. At ille dixit
dico tibi petre non cantabit ho-
die gallus donec ter abneges nosse
me. Et dixit eis Quando misi
vos sine sacculo et pera et cal-
ciamentis numquid aliquid defuit vobis
At illi dixerunt Nichil. Dixit ergo
eis Sed nunc qui habet sacculum
tollat similiter et peram. Et qui
non habet vendat tunicam suam et
gladium emat gladium. Dico enim vobis quoniam
adhuc hoc quod scriptum est oportet
impleri in me. Et cum iniquis
deputatus est. Etenim ea que sunt
sunt de me finem habent. At illi
dixerunt Domine ecce gladii duo
hic. At ille dixit eis Satis est.
Et egressus ibat secundum consuetudinem
in montem olivarum. Secuti sunt
autem et discipuli eius. Et cum
pervenisset ad locum dixit eis
Orate ne intretis in temptationem
Et ipse avulsus est ab eis quantum
iactus est lapidis. Et positis genibus
orabat dicens Pater si vis
transfer calicem istum a me. Verump-
tamen non mea voluntas sed tua
fiat. Apparuit autem illi angelus
de celo confortans eum. Et factus est
in agonia et prolixius orabat. Et
factus est sudor eius sicut gutte
sanguinis decurrentis in terram. Et
cum surrexisset ab oratione et venisset
ad discipulos suos invenit eos
dormientes pre tristicia. Et ait illis
Quid dormitis. Surgite orate
ne intretis in temptationem. Adhuc
eo loquente ecce turba et qui voca-
batur Iudas unus de duodecim

an tradebat eos. Et appropinquavit
Ihesu ut oscularet eum. Ihesus autem dixit
ei: Iuda osculo tradis filium hominis?
Videntes autem hii qui circa ipsum
erant quod futurum erat dixerunt ei:
Domine si percutimus in gladio? Et percus-
sit unus ex illis servum principis sacerdotum
et amputavit auriculam eius dex-
tram. Respondens autem Ihesus ait: Si-
nite usque huc. Et cum tetigisset
auriculam eius sanavit eum. Dixit
autem Ihesus ad eos qui venerant
ad se principes sacerdotum et magist-
ratus templi et seniores: Tamquam ad
latronem existis cum gladiis et fustibus
cum cottidie vobiscum fuerim in templo
non extendistis in me manus. Sed hec
est hora vestra et potestas tene-
brarum. Comprehendentes autem eum
duxerunt ad domum principis sacer-
dotum. Petrus vero sequebatur eum a lon-
ge. Accenso autem igne in medio
atrio circumsedentibus illis erat Pe-
trus in medio eorum. Quem cum vi-
disset ancilla quedam sedentem ad
lumen et eum fuisset intuita dixit:
Et hic cum illo erat. At ille ne-
gavit eum dicens: Mulier non
novi illum. Et post pusillum alius
videns eum dixit: Et tu de illis
es. Petrus vero ait: O homo non
sum. Et intervallo facto quasi hore
unius alius quidam affirmabat dicens:
Vere et hic cum illo erat. Nam et Ga-
lileus est. Et ait Petrus: Homo nescio
quid dicis. Et continuo adhuc
illo loquente gallus cantavit.
Et conversus dominus respexit Petrum.
Et recordatus est Petrus verbi Ihesu
sicut dixerat: Priusquam gallus cantet
ter me negabis. Et egressus Petrus
foras flevit amare. Et viri qui
tenebant illum illudebant ei ceden-
tes eum. Et velaverunt eum. Et per-
cutiebant faciem eius et interrogabant
eum dicentes: Prophetiza Christe quis est qui
te percussit. Et alia multa blasphe-
mantes dicebant in eum. Et ut
factus est dies convenerunt seniores
plebis et principes sacerdotum et
scribe et duxerunt illum in concili-
um dicentes: Si tu es Christus
dic nobis. Et ait illis: Si vobis
dixero non credetis michi. Si autem
et interrogavero vos non respondebitis
michi neque dimittetis me. Ex hoc
autem erit filius hominis sedens
a dextris virtutis dei. Dixerunt autem
omnes: Tu ergo es filius dei?
Qui ait: Vos dicitis quia ego sum.
At illi dixerunt: Quid adhuc
desideramus testimonium? Ipsi enim au-
divimus de ore eius. [illegible] xxiij

Et surgens omnis multitudo
eorum duxerunt illum ad Pi-
latum. Ceperunt autem illum accusare
dicentes: Hunc invenimus subvertentem
gentem nostram et prohibentem tributa
dari Cesari et dicentem se regem
Christum esse. Pilatus autem inter-
rogavit eum dicens: Tu es rex
Iudeorum? At ille respondens ait:
Tu dicis. Ait autem Pilatus ad
principes sacerdotum et turbas: Ni-
chil invenio cause in hoc
homine. At illi invalescebant
dicentes: Commovit populum do-
cens per universam Iudeam et incipiens
a Galilea usque huc. Pilatus autem

audiens galileam interrogavit si
homo galileus esset Et ut cognovit
quod de herodis potestate esset remisit
eum ad herodem Erat enim et ipse ihero
solimis erat illis diebus herodes
autem viso ihesu gavisus est valde
Erat enim cupiens videre eum ex multo tempore
eo quod audierat multa de illo
et sperabat signum aliquod videre ab eo
fieri. Interrogabat autem illum multis
sermonibus et ipse nichil respon
debat Stabant etiam principes
sacerdotum et scribe constanter accusan
tes eum Sprevit autem illum he
rodes cum exercitu suo et illusit
indutum veste alba et remisit
ad pylatum Et facti sunt amici hero
des et pylatus in ipsa die Nam
antea inimici erant adinvicem
Pylatus autem convocatis principibus
et sacerdotibus magistratibus et plebe
dixit ad illos Obtulistis mihi hunc
hominem quasi avertentem populum
Et ecce ego coram vobis interrogans
nullam causam invenio in isto
homine ex hiis in quibus eum accu
satis Sed neque herodes Nam
remisi illum ad vos Et ecce
nichil dignum morte actum est ei
Emendatum ergo illum dimittam
Necesse autem habebat dimittere eis
per diem festum unum Exclamavit
autem simul universa turba
dicens Tolle hunc et dimitte
nobis barrabam Qui erat propter
seditionem quandam factam in civi
tate et homicidium missus in
carcerem Iterum autem pylatus locu
tus est ad illos volens dimittere

ihesum At illi succlamabant dicentes
crucifige crucifige eum Ille autem tertio dixit
ad illos Quid enim mali fecit iste
Nullam causam mortis invenio in eo
Corripiam ergo illum et dimittam At
illi instabant vocibus magnis postulan
tes ut crucifigeretur Et invalesce
bant voces eorum Et pylatus ad
iudicavit fieri petitionem eorum Di
misit autem illum qui propter homicidium
et seditionem missus fuerat in
carcerem quem petebant Ihesum vero
tradidit voluntati eorum Et cum
ducerent eum apprehenderunt symonem
quendam cyrenensem venientem
de villa et imposuerunt illi crucem
portare post ihesum Sequebatur
autem eum multa turba populi et mulieres
que plangebant et lamentabant
eum Conversus autem ad illas ihesus
dixit Filie ierusalem nolite flere super
me sed super vos ipsas fle
te et super filios vestros Quoniam ecce
venient dies in quibus dicent
Beate steriles et ventres qui non
genuerunt et ubera que non lacta
verunt Tunc incipient dicere montibus
cadite super nos et collibus operite
nos Quia si in viridi ligno
hec faciunt in arido quid fiet Du
cebantur autem et alii duo nequam
cum eo ut interficerentur Et postquam
venerunt in locum qui vocatur calva
rie ibi crucifixerunt eum et latrones
unum a dextris et alterum a sinistris
Ihesus autem dicebat Pater dimitte
illis non enim sciunt quid faciunt
Dividentes vero vestimenta eius
miserunt sortes et stabat populus
expectans eum Et deridebant illum
principes cum eis dicentes Alios

salvos fecit se ipsum salvum faciat
si hic est Christus filius dei electus. Illudebant autem
ei et milites accedentes et acetum
offerentes illi dicentes Si tu es rex
iudeorum salvum te fac. Erat autem
et superscriptio scripta super illum litteris
grecis latinis et hebraicis hic est
rex iudeorum. Unus autem de hiis qui
pendebant latronibus blasphemabat
eum dicens Si tu es Christus salvum fac
temet ipsum et nos. Respondens
autem alter increpabat illum dicens
neque tu times deum quod in eadem
damnatione es. Et nos quidem iuste
nam digna factis recepimus hic vero
nichil mali gessit. Et dicebat ad
Ihesum. Domine memento mei dum veneris
in regnum tuum. Et dixit illi Ihesus.
Amen dico tibi hodie mecum eris
in paradiso. Erat autem fere hora
sexta. Et tenebre facte sunt in uni-
versa terra usque in horam nonam
et obscuratus est sol. Et velum templi
scissum est medium. Et clamans voce
magna Ihesus ait Pater in manus
tuas commendo spiritum meum. Et hec
dicens exspiravit. Videns autem
centurio quod factum fuerat
glorificavit deum dicens Vere
hic homo iustus erat. Et omnis turba
eorum qui simul aderat ad spec-
taculum istud et videbant que fie-
bant percutiebant pectora sua et
revertebantur. Stabant autem omnes
noti eius a longe et mulieres que
secute erant eum a galylea hec
videntes. Et ecce vir nomine Iose-
ph qui erat decurio vir bonus
et iustus. Hic non consenserat consilio
et actibus eorum ab arimathia civi-
tate iudee qui expectabat et

ipse regnum dei. Hic accessit ad py-
latum et peciit corpus Ihesu. Et deposi-
tum involvit syndone et posuit eum
in monumento exciso in quo non-
dum quisquam positus fuerat. Et dies erat
parasceve et sabbatum illucescebat. Sub-
secute autem mulieres que cum ipso ve-
nerant de galylea viderunt mo-
numentum et quemadmodum positum
erat corpus eius. Et revertentes
paraverunt aromata et unguenta
et sabbato quidem siluerunt secundum
mandatum. Lc. xxiiij XXIIII.

Una autem sabbati valde di-
luculo venerunt ad mo-
numentum portantes que paraverant
aromata. Et invenerunt lapidem
revolutum a monumento. Et ingresse
non invenerunt corpus domini Ihesu. Et
factum est dum mente consternate essent
de isto ecce duo viri steterunt
secus illas in veste fulgenti. Cum
timerent autem et declinarent vultum
in terram dixerunt ad illas. Quid
queritis viventem cum mor-
tuis. Non est hic sed surrexit.
Recordamini qualiter locutus
est vobis cum adhuc in galylea
esset dicens. Quia oportet filium
hominis tradi in manus hominum peccatorum
et crucifigi et die tercia resurgere. Et
recordate sunt verborum eius. Et
regresse a monumento nunciaverunt
hec omnia illis xi et ceteris omnibus.
Erat autem maria magdalene
et iohanna et maria iacobi et cetere que
cum eis erant que dicebant ad
apostolos hec. Et visa sunt ante illos
sicut deliramentum verba ista et
non credebant illis. Petrus vero
surgens cucurrit ad monumentum.
Et procumbens vidit linteamina sola

posita et abiit secum mirans quod
factum fuerat. Et ecce duo ex illis
ibant ipsa die in castellum quod
erat in spatio stadiorum lx. ab ierusalem
nomine emmaus. Et ipsi loque
bantur ad invicem de hiis omnibus
que acciderant. Et factum est dum
fabularentur et secum quererent
et ipse ihesus appropinquans ibat cum
illis. Oculi autem illorum tenebantur
ne eum agnoscerent. Et ait ad
illos. Qui sunt hii sermones
quos confertis ad invicem ambu
lantes et estis tristes. Et respondens
unus cui nomen cleophas dixit
ei. Tu solus peregrinus es in ierusalem
et non cognovisti que facta sunt in
illa hiis diebus. Quibus ille
dixit. Que. Et dixerunt de ihesu
nazareno qui fuit vir propheta
potens in opere et sermone coram
deo et omni populo. Et quomodo tra
diderunt eum summi sacerdotes et
principes nostri in dampnationem mortis
et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus
quia ipse esset redempturus israel. Et
nunc super omnia hec tercia dies est
hodie quod hec facta sunt. Sed et
mulieres quedam ex nostris terruerunt
nos. que ante lucem fuerunt ad
monumentum. Et non invento
corpore eius. venerunt dicentes
se etiam visionem angelorum vi
disse qui dicunt eum vivere. Et
abierunt quidam ex nostris ad mo
numentum et ita invenerunt sicut
mulieres dixerunt ipsum vero non
invenerunt. Et ipse dixit ad eos
O stulti et tardi corde ad credendum
in omnibus que locuti sunt prophete.

Nonne hec oportuit pati christum
et ita intrare in gloriam suam. Et in
cipiens a moyse et omnibus prophetis
interpretabatur illis in omnibus scrip
turis que de ipso erant. Et appro
pinquabant castello quo ibant et ipse
finxit longius ire. Et coegerunt
illum dicentes. Mane nobiscum quoniam
advesperascit et inclinata est iam
dies. Et intravit cum illis. Et factum
est dum recumberet cum illis accepit
panem et benedixit et fregit et por
rigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum
et cognoverunt eum. Et ipse eva
nuit ex oculis eorum. et dixerunt
ad invicem. Nonne cor nostrum ar
dens erat in nobis dum loqueretur
in via et aperiret nobis scripturas. Et
surgentes eadem hora regressi sunt in
ierusalem et invenerunt congregatos
xi. et eos qui cum ipsis erant
dicentes quod surrexit dominus vere
et apparuit symoni. Et ipsi nar
rabant que gesta erant in via
et quomodo cognoverunt eum in fractione
panis. Dum hec autem loquuntur ihesus
stetit in medio et dixit eis pax
vobis. Ego sum nolite timere.
Conturbati vero et conterriti existima
bant se spiritum videre. Et dixit eis
Quid turbati estis et cogitationes
ascendunt in corda vestra. videte
manus meas et pedes meos
quia ipse ego sum palpate et
videte quia spiritus carnem et ossa
non habet sicut me videtis habere.
Et cum hoc dixisset ostendit eis
manus et pedes. Adhuc autem illis
non credentibus et mirantibus pre gaudio

dixit habetis hic aliquid quod manducetur
At illi obtulerunt ei partem pisc-
-is assi et favum mellis. Et cum man-
-ducasset coram eis sumens reli-
-quias dedit eis. Et dixit ad
illos hec sunt verba que locutus
sum ad vos cum adhuc essem vobis-
-cum quoniam necesse est impleri omnia que
scripta sunt in lege Moysi et prophetis
et psalmis de me. Tunc aperuit
illis sensum ut intelligerent scrip-
-turas. Et dixit eis quoniam sic scrip-
-tum est et sic oportebat Christum pati
et resurgere a mortuis die tercia et
predicari in nomine eius penitenciam et
remissionem peccatorum in omnes
gentes incipientibus ab Ierosolima.
Vos autem estis testes horum et ego
mittam promissum patris mei in vos.
Vos autem sedete in civitate quo-
-adusque induamini virtute ex alto.
Eduxit autem eos foras in Betha-
-niam et elevatis manibus suis benedix-
-it eis. Et factum est dum benediceret illis
recessit ab eis et ferebatur in celum.
Et ipsi adorantes regressi sunt
in Ierusalem cum gaudio magno. Et
erant semper in templo laudantes et
benedicentes deum.

Explicit evangelium secundum Lucam. Incipit prologus sancti Iohannis evangeliste

Hic est Iohannes evangelista
unus ex discipulis dei qui
virgo electus a deo est quem
de nupciis volentem nubere vocavit
deus cui virginitatis in hoc duplex
testimonium in evangelio datur quod et pre
ceteris dilectus a deo dicitur et huic
matrem suam pendens in cruce com-
-mendavit deus virginem ut virgo ser-
-varet. Denique manifestans in evan-
-gelio quod erat ipse incorrupti-
-bilis verbi opus inchoans solus
verbum carnem factum esse nec lumen a tene-
-bris comprehensum fuisse testatur
primum signum ponens quod in nupciis
fecit deus ostendens quod ipse erat
legentibus demonstraret quod ubi do-
-minus invitatus deficere nupciarum vi-
-num debeat ut veteribus inmutatis
nova omnia que a Christo instituuntur
appareant. Hoc autem evangelium scripsit
in Asia postea quam in Pathmos in-
-sula apocalipsim scripserat ut
cui in principio canonis incor-
-ruptibile principium in Genesi et
et incorruptibilis finis per virginem
in apocalipsi redderetur dicente
Christo: Ego sum alpha et o. Et hic
est Iohannes qui sciens supervenisse
diem recessus sui convocatis disci-
-pulis suis in Epheso per multa signorum
experimenta promens Christum descen-
-dens in defossum sepulture sue
locum facta oratione positus est ad
patres suos tam extraneus a do-
-lore mortis quam a corrupcione
carnis invenitur alienus. Tamen
post omnes evangelium scripsisse di-
-cta dispositione canonis ordinati
post Mattheum ponitur quia que-
-madmodum novissima sunt non ut
velut extrema et abiecta nu-
-mero sed plenitudinis opera
perfecta sunt. Et tamen post omnes
evangelium scripsit in hoc virgini de-
-bebatur. Quorum tamen vel scriptorum

tempore disposito vel librorum ordina
to / per singula a nobis non expo
nit / sciendi desiderio collocatum
et querentibus fructus laboris et deo
magisterii doctrina servetur.

Explicit argumentum
Incipit euangelium iohannis

In principio erat verbum et verbum
erat apud deum et deus erat
verbum. Hoc erat in principio apud
deum. Omnia per ipsum facta sunt et
sine ipso factum est nichil. Quod factum
est in ipso vita erat. Et vita
erat lux hominum et lux in te
nebris lucet et tenebre eam
non comprehenderunt. Fuit homo
missus a deo cui nomen erat
iohannes. Hic venit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine
ut omnes crederent per illum. Non
erat ille lux sed ut testimonium
perhiberet de lumine. Erat lux vera
que illuminat omnem hominem ve
nientem in hunc mundum. In mundo
erat et mundus per ipsum factus est
et mundus eum non cognovit. In propria
venit et sui eum non receperunt.
Quotquot autem receperunt eum dedit
eis potestatem filios dei fieri his
qui credunt in nomine eius. Qui
non ex sanguinibus neque ex vo
luntate carnis neque ex voluntate
viri sed ex deo nati sunt. Et
verbum caro factum est et habitavit
in nobis. Et vidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti a patre plenum
gratie et veritatis. Iohannes testimonium
perhibet de ipso et clamavit dicens
hic est quem dixi. Qui post me ve
nturus est ante me factus est quia prior
me erat. Et de plenitudine eius
nos omnes accepimus et gratiam pro
gratia quia lex per moysen data est
gratia et veritas per ihesum xpistum facta
est. Deum nemo vidit umquam nisi
unigenitus filius qui est in sinu
patris ipse perhibuit illi ipse ena
rrabit. Et hoc est testimonium
iohannis quod perhibuit illi quando
miserunt iudei ab iherosolimis
sacerdotes et levitas ad eum ut
interrogarent eum tu quis es.
Et confessus est et non negavit et
confessus est quia ego non sum xpistus.
Et interrogaverunt eum quid ergo
helias es tu. Et dicit non
sum. Propheta es tu. Et respondit
non. Dixerunt ergo ei quis
es ut responsum demus hiis
qui miserunt nos. Quid dicis
de te ipso. Ait ego vox clamantis
in deserto dirigite viam domini sicut
dixit ysayas propheta. Et qui missi
fuerant erant ex phariseis. Et
interrogaverunt eum et dixerunt ei
quid ergo baptizas si non tu
non es xpistus neque helias neque
propheta. Respondit eis iohannes dicens
ego baptizo in aqua. Medius autem
vestrum stetit quem vos nescitis. Ipse
est qui post me venturus est
qui ante me factus est cuius ego
non sum dignus ut solvam eius
corrigiam calciamenti. Hec in
bethania facta sunt trans iordanem
ubi erat iohannes baptizans.

Alia die uidit iohannes uenientem
ihesum ad se et ait Ecce agnus dei
qui tollit peccata mundi hic est de quo
dixi post me uenit uir qui
ante me factus est quia prior me
erat et ego nesciebam eum sed ut
manifestetur in israel propterea ueni
ego in aqua baptizans Et testimo
nium perhibuit iohannes dicens
quia uidi spiritum descendentem
quasi columbam de celo et ma
nentem super eum et ego nescie
bam eum Sed qui misit me
baptizare in aqua ille mihi dixit
super quem uideris spiritum descendentem
et manentem super eum hic est qui
baptizat in spiritu sancto Et ego uidi
et testimonium perhibui quia hic est
filius dei Altera die iterum sta
bat iohannes et ex discipulis eius
duo Et respiciens ihesum ambu
lantem dicit Ecce agnus dei
Et audierunt eum duo discipuli
loquentem et secuti sunt ihesum Con
uersus autem ihesus et uidens eos
sequentes se dicit eis Quid
queritis Qui dixerunt ei Rabbi
quod dicitur interpretatum magister ubi ha
bitas Dicit eis Venite et uidete
Venerunt et uiderunt ubi mane
ret Et apud eum manserunt
die illo hora autem erat quasi
decima Erat autem andreas frater
symonis petri unus ex duobus
qui audierant ab iohanne et se
cuti fuerant eum Inuenit hic
primum fratrem suum symonem et dicit
ei Inuenimus messiam quod est
interpretatum christus Et adduxit eum ad
ihesum Intuitus autem eum ihesus dixit
Tu es symon filius iohanna
tu uocaberis cephas quod interpretatur
petrus In crastinum uoluit exire
in galileam et inuenit philippum
et dicit ei ihesus Sequere me
Erat autem philippus a bethsayda
ciuitate andree et petri Inuenit
philippus nathanael et dicit
ei Quem scripsit moyses et prophete
in lege inuenimus ihesum filium ioseph
a nazareth Et dicit ei natha
nael A nazareth potest aliquid
boni esse Dicit ei philippus
Veni et uide Vidit ihesus natha
nael uenientem ad se et dicit
de eo Ecce uere israhelita in quo
dolus non est Dicit ei nathanael
Vnde me nosti Respondit et
ihesus et dixit Priusquam te philippus
uocaret cum esses sub ficu uidi
te Respondit ei nathanael
et ait Rabbi tu es filius dei
tu es rex israel Respondit ihesus
et dixit ei Quia dixi tibi
uidi te sub ficu credis
maius his uidebis Et dicit
ei Amen amen dico uobis uidebitis
celum apertum et angelos dei ascen
dentes et descendentes super filium
hominis et ij Capitulum ij

Et die tertia nuptie facte sunt
in chana galilee et erat
mater ihesu ibi Vocatus est autem
et ihesus ad nuptias et discipuli
eius Et deficiente uino dicit
mater ihesu ad eum Vinum non habent

Et dicit ei Iesus Quid mihi
et tibi est mulier Nondum venit
hora mea. Dicit mater eius ministris
Quodcumque dixerit vobis facite
Erant autem ibi lapidee hydrie
sex posite secundum purificationem
Iudeorum capientes singule metre-
tas binas vel ternas Dicit
eis Iesus Implete ydrias aqua
Et impleverunt eas usque ad sum-
mum Et dicit eis Iesus Haurite
nunc et ferte architriclino [Et tulerunt. Ut autem gustavit architriclinus] aquam
vinum factam et non sciebat unde esset
ministri autem sciebant qui hauserant
aquam vocat sponsum architriclinus
et dicit ei Omnis homo primum vinum
bonum ponit Et cum inebriati
fuerint tunc id quod deterius est
Tu autem servasti vinum bonum
usque adhuc Hoc fecit initium
signorum Iesus in Chana Gali-
lee et manifestavit gloriam suam
Et crediderunt in eum discipuli eius
Post hoc descendit Capharnaum
ipse et mater eius et fratres eius
et discipuli eius et ibi non man-
serunt non multis diebus Et
prope erat pascha Iudeorum et ascen-
dit Ierosolimam Iesus Et invenit
in templo vendentes boves
et oves et columbas et nummularios
sedentes Et cum fecisset quasi
flagellum de funiculis omnes eiecit
de templo oves quoque et boves et n-
ummulariorum effudit es et mensas
subvertit Et his qui columbas ven-
debant dixit Auferte ista hinc
et nolite facere domum patris mei
domum negotiationis Recordati
vero sunt discipuli eius Quia
scriptum est Zelus domus tue co-
medit me Responderunt ergo Iudei
et dixerunt ei Quod signum osten-
dis nobis quia hec facis Respondit
Iesus et dixit eis Solvite tem-
plum hoc et tribus diebus excitabo illud
Dixerunt ergo Iudei Quadraginta
et sex annis edificatum est templum
hoc et tu in tribus diebus excitabis
illud Ipse autem dicebat de templo
corporis sui Cum ergo resurrexisset
a mortuis recordati sunt discipuli
eius quia hoc dicebat Et
crediderunt scripture et sermoni
quem dixit Iesus Cum autem esset
Ierosolimis in pascha in die
festo multi crediderunt in nomine
eius videntes signa eius que
faciebat Ipse autem Iesus non cre-
debat semetipsum eis eo quod ipse
nosset omnes et quia ei opus
non erat ut quis testimonium
perhiberet de homine Ca. III

Erat autem homo ex Phari-
seis Nichodemus nomine
princeps Iudeorum Hic venit
ad Iesum nocte et dixit ei Rab-
bi scimus quia a deo venisti magister
Nemo enim potest hec signa facere
que tu facis nisi fuerit deus cum
eo Respondit Iesus et dixit ei Amen
amen dico tibi nisi quis natus
fuerit denuo non potest videre regnum
dei Dicit ad eum Nichodemus Quo-
modo potest nasci cum sit senex

Numquid potest in ventrem matris sue
iterato introire et nasci. Respondit
Jhesus Amen amen dico tibi. Nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto
non potest introire in regnum dei. Quod
natum est ex carne caro est et quod
natum est ex spiritu spiritus est. Non
mireris quia dixi tibi oportet vos
nasci denuo. Spiritus ubi vult
spirat et vocem eius audis sed non
scis unde veniat aut quo vadat.
Sic est omnis qui natus est ex spiritu.
Respondit Nicodemus et dixit ei
Quomodo possunt hec fieri. Respondit
Jhesus et dixit ei Tu es magister
in Israel et hec ignoras. Amen
amen dico tibi quia quod scimus lo-
quimur et quod vidimus testamur
et testimonium nostrum non accipitis.
Si terrena dixi vobis et non credi-
tis quomodo si dixero vobis celestia cre-
detis. Et nemo ascendit in
celum nisi qui descendit de celo
filius hominis qui est in celo.
Et sicut Moyses exaltavit
serpentem in deserto ita exaltari
oportet filium hominis ut omnis
qui credit in ipso non pereat sed
habeat vitam eternam. Sic enim deus
dilexit mundum ut filium suum
unigenitum daret ut omnis
qui credit in eum non pereat sed
habeat vitam eternam. Non enim deus
misit filium suum in mundum
ut iudicet mundum sed ut sal-
vetur mundus per ipsum. Qui credit
in eum non iudicatur. Qui autem non
credit iam iudicatus est quia non credit

in nomine unigeniti filii dei. Hoc
est autem iudicium quia lux venit
in mundum. Et dilexerunt homines
magis tenebras quam lucem. Erant
enim eorum mala opera. Omnis enim
qui male agit odit lucem et
non venit ad lucem ut non arguantur
opera eius. Qui autem facit veri-
tatem venit ad lucem ut manifestentur
opera eius quia in deo sunt facta.
Post hec venit Jhesus et discipuli
eius in Iudeam terram et illic de-
morabatur cum eis et baptizabat.
Erat autem et Johannes baptizans
in Enon iuxta Salim quia
aque multe erant illic et ve-
niebant multi et baptizabantur.
Nondum enim missus in carcerem missus
fuerat Johannes. Facta est ergo questio
ex discipulis Johannis cum Iudeis
de purificatione. Et venerunt
ad Johannem et dixerunt ei Rabbi
qui erat tecum trans Iordanem cui
testimonium perhibuisti ecce hic
baptizat et omnes veniunt ad
eum. Respondit Johannes et dixit
Non potest homo accipere quicquam
nisi fuerit ei datum de celo. Ipsi
vos mihi testimonium perhibetis
quod dixerim ego non sum Christus
sed quia missus sum ante illum.
Qui habet sponsam sponsus est.
Amicus autem sponsi qui stat et
audit eum gaudio gaudet propter
vocem sponsi. Hoc ergo gaudium
meum impletum est. Illum oportet
crescere me autem minui. Qui
desursum venit super omnes est.
Qui est de terra de terra est et

de terra loquitur. Qui de celo venit
super omnes est. Et quod vidit et audivit
et audivit hoc testatur, et testimonium
eius nemo accipit. Qui vero
accepit eius testimonium signavit
quia deus verax est. Quem
enim misit deus verba dei loquitur.
Non enim ad mensuram dat deus spiritum.
Pater diligit filium et omnia dedit
in manu eius. Qui credit in
filium habet vitam eternam. Qui autem
incredulus est filio non videbit
vitam sed ira dei manet super eum.
Ut ergo iiij iiij
cognovit ihesus quod audierunt
pharisei quia ihesus plures disci-
pulos facit et baptizat quam iohannes
quamquam ihesus non baptizaret sed
discipuli eius. Reliquit iudeam
et abiit iterum in galileam. Opor-
tebat autem eum transire per samariam.
Venit ergo in civitatem samarie
que dicitur sichar iuxta predium
quod dedit iacob ioseph filio
suo. Erat autem ibi fons iacob.
Ihesus ergo fatigatus ex itinere sede-
bat sic super fontem. Hora erat
quasi sexta. Venit mulier de
samaria haurire aquam. Dicit
ei ihesus: da mihi bibere. Discipuli
enim eius abierant in civitatem
ut cibos emerent. Dicit ergo ei
mulier illa samaritana: Quo-
modo tu iudeus cum sis bibere a me
poscis que sum mulier samarita-
na. Non enim coutuntur iudei sa-
maritanis. Respondit ihesus et dixit
ei: Si scires donum dei et quis
est qui dicit tibi da mihi bibere

tu forsitan petisses ab eo et dedisset
tibi aquam vivam. Dicit ei mulier:
Domine neque in quo haurias habes
et puteus altus est. Unde ergo habes
aquam vivam? Numquid tu maior es
patre nostro iacob qui dedit nobis
puteum et ipse ex eo bibit et filii
eius et pecora eius. Respondit
ihesus et dixit ei: Omnis qui bibit
ex aqua hac sitiet iterum. Qui
autem biberit ex aqua quam ego dabo
ei non sitiet in eternum. Sed aqua
quam dabo ei fiet in eo fons aque
salientis in vitam eternam. Dicit ad
eum mulier: Domine da mihi hanc aquam
ut non siciam neque veniam
huc haurire. Dicit ei ihesus: Va-
de voca virum tuum et veni huc.
Respondit mulier et dixit: Non
habeo virum. Dicit ei ihesus: Bene dixi-
sti quia non habeo virum. Quinque enim vi-
ros habuisti et nunc quem habes non est
tuus vir. Hoc vere dixisti.
Dicit ei mulier: Domine video quia
propheta es tu. Patres nostri in hoc
monte hoc adoraverunt et vos
dicitis quia ierosolimis est locus
ubi adorare oportet. Dicit ei ihesus:
Mulier crede mihi quia veniet hora
quando neque in monte hoc neque in
ierosolimis adorabitis patrem.
Vos autem adoratis quod nescitis. Nos
adoramus quod scimus quia salus
ex iudeis est. Sed venit hora et
nunc est quando veri adoratores
adorabunt patrem in spiritu et veritate.
Nam et pater tales querit qui
adorent eum. Spiritus est deus et eos

qui adorant eum in spiritu et veritate
oportet adorare. Dicit ei mulier. Scio
quia messias venit qui dicitur christus.
Cum ergo venerit ille nobis annunciabit
omnia. Dicit ei ihesus. Ego sum
qui loquor tecum. Et continuo ve
nerunt discipuli eius et mirabantur
quod cum muliere loquebatur. Nemo tamen
dixit quid queris aut quid lo
queris cum ea. Reliquid ergo hydriam
suam mulier et abiit in civitatem
et dicit illis hominibus. Venite
et videte hominem qui dixit michi
omnia quecumque feci. Numquid ipse est
christus. Et exierunt de civitate et ve
niebant ad eum. Interea rogabant
eum discipuli dicentes. Rabbi man
duca. Ille autem dixit eis. Ego
cibum habeo manducare quem vos
nescitis. Dicebant ergo discipuli ad
invicem. Numquid aliquis attulit ei
manducare. Dicit eis ihesus. Meus cibus
est ut faciam voluntatem eius qui
misit me ut perficiam opus eius.
Nonne vos dicitis quod adhuc
quatuor menses sunt et messis venit.
Ecce dico vobis levate oculos
vestros et videte regiones quia
albe sunt iam ad messem. Et qui
metit mercedem accipiet et congregat
fructum in vitam eternam ut et qui
seminat simul et gaudeat et qui
metit. In hoc enim est verbum verum
quia alius est qui seminat et alius
est qui metit. Ego misi vos
metere quod vos non laborastis
alii laboraverunt et vos in labores
eorum introistis. Ex civitate autem illa
multi crediderunt in eum samari
tanorum propter verbum mulieris testimonium
perhibentis quia dixit michi omnia
quecumque feci. Cum venissent autem
ad illum samaritani rogaverunt
eum ut ibi maneret et mansit ibi
duos dies et multo plures credide
runt propter sermonem eius. Et mulieri
dicebant. Quia iam non propter tuam
loquelam credimus. Ipsi enim audi
vimus et scimus quia hic est vere
salvator mundi. Post duos autem
dies exiit inde et abiit in ga
lileam. Ipse enim ihesus testimonium
perhibuit quia propheta in sua patria
honorem non habet. Cum ergo venisset
in galyleam exceperunt eum galy
lei cum omnia vidissent que
fecerat iherosolimis in die festo.
Et ipsi enim venerant ad diem
festum. Venit ergo iterum in chana
galylee ubi fecit aquam vinum. Et
erat quidam regulus cuius filius
infirmabatur capharnaum. Hic cum
audisset quia ihesus adveniret
a iudea in galyleam abiit ad
eum et rogabat eum ut descen
deret et sanaret filium eius. Inci
piebat enim mori. Dixit ergo
ihesus ad eum. Nisi signa et pro
digia videritis non creditis. Dicit
ad eum regulus. Domine descende
priusquam moriatur filius meus. Dicit
ei ihesus. Vade filius tuus vivit.
Et credidit homo sermoni quem

Dixit ei ihc z sperabat Jam aut eo
descendente serui occurrerunt ei z
nunciauerunt dicentes ei qd filius
eius viueret Interrogabat go horam
ab eis in q melius habuerit Et
dixerunt ei quia heri hora septima
reliquit eu febris Cognouit
go pat quia illa hora erat
in qua dixit ihc filius tuus
viuit Et credidit ipse z domus
eius tota Hoc itm scdm signum
fecit ihc cum venisset a iudea in
galileam v. V

Post hec erat dies festus
iudeorum z ascendit ihesus
Iherosolimam Est aut ierosolimis
sup probatica piscina que cogno
minabatur hebrayce bethsayda
quinque porticus hns In his iace
bat multitudo magna languentium
cecorum claudorum aridorum expectantium
aque motum Angelus aut dni
scdm tempus descendebat in piscinam
z mouebatur aqua Et qui prior
descendisset in piscinam post moci
one aque: sanus fiebat a quacum
que detinebatur infirmitate Erat
aut quidam homo ibi xxx
z viii annos hns in infirmitate
sua Hunc aut cum vidisset
ihc iacentem z cognouisset qz
iam multum tempus haberet dicit
ei Vis sanus fieri Respondit
ei languidus Dne hominem non
hco ut cu turbata fuerit aqua
mittat me in piscinam dum venio
enim ego alius aut me descendit
Dicit ei ihesus Surge tolle gra
batum tuum z ambula Et statim
sanus factus e homo z sustulit
grabatum suum z ambulabat Erat
aut sabbatum in illo die Dicebant go
iudei illi qui sanus fuerat factus
Sabbatum e non licet tibi tollere gra
batum tuum Respondit eis Qui
me fecit sanum ille mi dixit
Tolle grabatum tuum z ambula In
terrogauerunt go eu Quis e ille homo
qui dixit tibi tolle grabatum tuum
z ambula Is aut qui sanus fuerat
effectus nesciebat quis esset Ihc
aut declinabat a turba constituta in
loco Postea inuenit eu ihc in
templo z dixit illi Ecce sanus
factus es iam noli peccare ne
deterius tibi aliquid contingat Abiit
ille homo z nunciauit iudeis quia
ihc esset qui fecit eu sanum Propterea
persequebantur iudei ihm quia hec
faciebat in sabbato Ihc aut respondit
eis Pater meus usque modo operatur
z ego operor Propterea go iudei
querebant magis eu interficere Quia
non solum soluebat sabbatum sed z
patrem suum dicebat deum equalem
se faciens deo Respondit itaque
ihc z dixit eis Amen amen dico
vobis non potest filius a se facere quicquam
nisi quod viderit patrem facientem
Quecumque n. ille fecerit hec z filius
similiter facit Pater n. diligit filium
z oia demonstrat ei que ipse facit
Et maiora his demonstrabit ei
opera ut vos miremini Sicut n. pr
suscitat mortuos z viuificat sic
z filius quos vult viuificat
Neque n. pater iudicat quemquam

sed omne iudicium dedit filio ut
omnes honorificent filium sicut hono
rificant patrem qui misit illum. Qui
non honorificat filium non honori
ficat patrem qui misit illum. Amen
amen dico vobis quia qui verbum
meum audit et credit ei qui
misit me habet vitam eternam. Et in
iudicium non veniet sed transiet
a morte in vitam. Amen amen dico
vobis quia venit hora et nunc est
quando mortui audient vocem
filii dei et qui audierint vivent.
Sicut enim pater habet vitam in semet
ipso sic dedit et filio vitam habere
in semet ipso et potestatem dedit ei
iudicium facere quia filius hominis
est. Nolite mirari hoc quia venit
hora in qua omnes qui in monumentis
sunt audient vocem filii dei et pro
cedent qui bona fecerunt in resurrectionem
vite. Qui vero mala egerunt in
resurrectionem iudicii. Non possum
ego a me ipso facere quicquam. Sicut
audio iudico et iudicium meum
iustum est quia non quero
voluntatem meam sed voluntatem
eius qui misit me. Si ego testi
monium perhibeo de me ipso testimo
nium meum non est verum. Alius
est qui testimonium perhibet de me
et scio quia verum est testimo
nium quod perhibet de me. Vos mi
sistis ad iohannem et testimonium quod
perhibuit veritati. Ego autem non
ab homine testimonium accipio sed
hec dico ut vos salvi sitis. Ille
erat lucerna ardens et lucens.
Vos autem voluistis exultare

ad horam in luce eius. Ego autem
habeo testimonium maius iohanne.
Opera enim que dedit michi pater
ut perficiam ea. ipsa opera que ego
facio testimonium perhibent de me
quia pater me misit et qui misit
me pater ipse testimonium perhibuit
de me. Neque vocem eius umquam
audistis neque speciem eius vidistis.
Et verbum eius non habetis in vobis ma
nens quia quem misit ille huic
non creditis. Scrutamini scripturas
in quibus vos putatis vitam eternam
habere. Et ille sunt que testimonium
perhibent de me et non vultis venire
ad me ut vitam habeatis. Claritatem
ab hominibus non accipio. sed cognovi
vos quia dilectionem dei non habetis
in vobis. Ego veni in nomine patris
mei et non accepistis me. Si
alius venerit in nomine suo illum
accipietis. Quomodo potestis vos
credere qui gloriam ab invicem
accipitis et gloriam que a solo
deo est non queritis. Nolite putare
quia ego accusaturus sim vos
apud patrem. Est qui accuset
vos moyses in quo vos speratis.
Si enim crederetis moysi crederetis
forsitan et michi de me enim
ille scripsit. Si autem illius litteris non
creditis quomodo verbis meis credetis.

Post hec vj. ·VJ·
abiit ihesus trans mare gali
lee quod est tyberiadis et sequebatur
eum turba magna quia videbant
signa que faciebat super hiis
qui infirmabantur. Abiit ergo in montem

ihesus et ibi sedebat cum discipulis
suis Erat autem proximum pascha
iudeorum dies festus Cum sublevasset
ergo oculos ihesus et vidisset quia
multitudo maxima venit ad eum
dicit ad philippum unde ememus pa
nes ut manducent hii hoc autem
dicebat temptans eum ipse enim
sciebat quid esset facturus
Respondit ei philippus ducentorum
denariorum panes non sufficiunt
eis ut unusquisque modicum
quid accipiat Dicit ei unus ex
discipulis eius andreas frater
symonis petri Est puer unus
hic qui habet quinque panes or
deaceos et duos pisces Sed
hec quid sunt inter tantos Dixit
ergo ihesus facite homines discum
bere Erat autem fenum multum in loco
discubuerunt ergo viri numero
quasi quinque milia Accepit ergo
ihesus panes et cum gratias egisset
distribuit discumbentibus Similiter
et ex piscibus quantum volebant
Ut autem impleti sunt dixit disci
pulis suis Colligite que superave
runt fragmenta ne pereant Col
legerunt ergo et impleverunt duo
decim cophinos fragmentorum ex quinque
panibus ordeaceis et duobus
piscibus que superfuerunt hiis
qui manducaverunt Illi autem
homines cum vidissent quod fecerat
signum dicebant Quia hic est vere
propheta qui venturus est in mundum
Ihesus ergo cum cognovisset quia
venturi essent ut raperent eum

et facerent eum regem fugit iterum
in montem ipse solus Ut autem sero
factum esset descenderunt discipuli eius
ad mare Et cum ascendissent
navem venerunt trans mare in ca
pharnaum Et tenebre iam facte
erant et non venerat ad eos ihesus
Mare autem vento magno flante
exurgebat Cum remigassent ergo
quasi stadia xxv aut xxx
vident ihesum ambulantem supra mare
et proximum navi fieri et timu
erunt Ille autem dicit eis Ego sum
nolite timere Voluerunt ergo in na
vem accipere eum Et statim fuit
navis ad terram quam ibant Altera
die turba que stabat trans mare
vidit quia navicula alia non
erat ibi nisi una et quia non in
troisset cum discipulis suis
ihesus in navem sed soli discipu
li eius abiissent Alie vero
supervenerunt naves a tyberia
de iuxta locum ubi manducave
rant panem gratias agentes domino
Cum ergo vidisset turba quia ihesus non
esset ibi neque discipuli eius
ascenderunt naviculas et vene
runt capharnaum querentes
ihesum Et cum invenissent eum
trans mare dixerunt ei Rabbi
quando huc venisti Respondit
eis ihesus et dixit Amen amen
dico vobis queritis me non quia
vidistis signa sed quia manducastis

ex panibus et saturati estis. Operami
ni non cibum qui perit sed qui perma
net in vitam eternam quem filius hominis
vobis dabit. hunc enim pater signavit
deus. Dixerunt ergo ad eum. Quid
faciemus ut operemur opera dei.
Respondit ihesus et dixit eis
hoc est opus dei ut credatis
in eum quem misit ille. Dixerunt
ergo ei. Quod ergo tu facis signum
ut videamus et credamus tibi. quid
operaris. patres nostri manna
manducaverunt in deserto sicut
scriptum est. panem de celo dedit
eis moyses manducare. Dixit
ergo eis ihesus. Amen amen dico
vobis non moyses dedit vobis
panem de celo sed pater meus dat
vobis panem de celo verum. Panis
enim dei est qui descendit de
celo et dat vitam mundo. Dixe
runt ergo ad eum. domine semper da
nobis panem hunc. Dixit autem
eis ihesus. Ego sum panis
vite. Qui venit ad me non
esuriet. et qui credit in me
non sitiet umquam. Sed dixi
vobis quia et vidistis me et
non credidistis. Omne quod dat
michi pater ad me veniet
et eum qui venit ad me non
eiciam foras quia descendi
de celo non ut faciam volun
tatem meam sed voluntatem

eius qui misit me. Hec est autem
voluntas eius qui misit me patris
ut omne quod dedit michi pa
ter non perdam ex eo sed resu
scitem illud in novissimo die.
Hec est enim voluntas patris mei
qui misit me ut omnis qui
videt filium et credit in eum habeat
vitam eternam. Et ego resuscitabo
eum in novissimo die. Murmurabant
ergo iudei de illo quia dixisset
ego sum panis qui de celo
descendit. Et dicebant. Nonne
hic est ihesus filius ioseph cuius
nos novimus patrem et matrem.
Quomodo ergo dicit hic quia de celo
descendi. Respondit ergo ihesus et
dixit eis. Nolite murmurare in
vicem. Nemo potest venire ad me
nisi pater qui misit me traxerit
eum. Et ego resuscitabo eum in
novissimo die. Est scriptum in
prophetis. Et erunt omnes docibiles
dei. Omnis qui audivit a patre
et didicit venit ad me. Non
quia patrem vidit quisquam nisi
is qui est a deo hic vidit
patrem. Amen amen dico vobis qui
credit in me habet vitam eternam.
Ego sum panis vite. patres
nostri manducaverunt manna in
deserto et mortui sunt. Hic est
panis de celo descendens ut
si quis ex ipso manducaverit non
moriatur. Ego sum panis vi
vus qui de celo descendit

Si quis manducaverit ex hoc pane
vivet in eternum. Et panis quem ego
dabo caro mea est pro mundi vita.
Litigabant ergo iudei ad invicem
dicentes: Quomodo potest hic nobis car-
nem suam dare ad manducandum?
Dixit ergo eis Ihesus: Amen amen
dico vobis nisi manducaveritis car-
nem filii hominis et biberitis
eius sanguinem non habebitis vitam
in vobis. Qui manducat meam
carnem et bibit meum sanguinem
habet vitam eternam. Et ego resusci-
tabo eum in novissimo die. Caro
enim mea vere est cibus et sanguis
meus vere est potus. Qui man-
ducat meam carnem et bibit
meum sanguinem in me manet
et ego in illo. Sicut misit me
vivens pater et ego vivo propter
patrem. Et qui manducat me
et ipse vivet propter me. Hic est pa-
nis qui de celo descendit. Non
sicut manducaverunt patres vestri
manna et mortui sunt. Qui
manducat hunc panem vivet in eter-
num. Hec dixit in synagoga docens
in capharnaum. Multi autem audien-
tes ex discipulis eius dixerunt:
Durus est hic sermo, quis potest eum
audire? Sciens autem Ihesus apud
semetipsum quia murmurabant
de hoc discipuli eius dixit eis:
Hoc vos scandalizat? Si ergo
videritis filium hominis ascendentem
ubi erat prius? Spiritus est qui vivi-
ficat, caro non prodest quicquam. Verba
que ego locutus sum vobis spiritus et
vita sunt. Sed sunt quidam ex vobis
qui non credunt. Sciebat enim ab initio
Ihesus qui essent credentes et quis
eum traditurus esset. Et dicebat: Propterea
dixi vobis quia nemo potest venire
ad me nisi fuerit ei datum a patre meo.
Ex hoc multi discipulorum eius abi-
erunt retro et iam non cum illo ambula-
bant. Dixit ergo Ihesus ad xij: Numquid
et vos vultis abire? Respondit ergo
ei Symon Petrus: Domine ad quem
ibimus? Verba vite eterne habes et
nos credimus et cognovimus quia tu
es Christus filius dei. Respondit eis Ihesus:
Nonne ego vos xii elegi et
unus ex vobis dyabolus est? Dicebat
autem Iudam Symonis Scariothis.
Hic enim erat traditurus eum cum esset
unus ex duodecim. vij

vij

Post hec ambulabat Ihesus
in galylea. Non enim volebat
in iudea ambulare quia querebant
eum iudei interficere. Erat autem in
proximo dies festus iudeorum sceno-
phegia. Dixerunt autem ad eum fratres eius:
Transi hinc et vade in iudeam
ut et discipuli tui videant opera
tua que facis. Nemo quippe in
occulto aliquid facit et querit
ipse in palam esse. Si hec facis
manifesta te ipsum mundo. Neque
enim fratres eius credebant in eum.
Dixit ergo eis Ihesus: Tempus meum
nondum advenit, tempus autem ve-
strum semper est paratum. Non potest mundus
odisse vos, me autem odit quia
ego testimonium perhibeo de illo
quia opera eius mala sunt.
Vos ascendite ad diem festum.
Ego autem non ascendo ad diem festum
istum quia meum tempus nondum
impletum est. Hec cum dixisset ipse

mansit in galilea. Ut autem ascende-
runt fratres eius tunc et ipse ascendit
ad diem festum non manifeste sed
quasi in occulto. Iudei ergo querebant
eum in die festo et dicebant ubi est
ille. Et murmur multum erat de eo
in turba. Quidam enim dicebant quia
bonus est. Alii autem dicebant non
sed seducit turbas. Nemo tamen
palam loquebatur de illo propter metum
iudeorum. Iam autem die festo mediante
ascendit ihesus in templo et docebat
et mirabantur iudei dicentes Quomodo
hic litteras scit cum non didicerit.
Respondit eis et dixit Mea
doctrina non est mea sed eius qui
misit me. Si quis autem voluerit
voluntatem eius facere cognoscet
de doctrina utrum ex deo sit an ego
a me ipso loquar. Qui a semet-
ipso loquitur gloriam propriam querit.
Qui autem querit gloriam eius qui
misit illum hic verax est et in-
iusticia in illo non est. Nonne
moyses dedit vobis legem et ne-
mo ex vobis facit legem. Quid
me queritis interficere. Respondit
turba et dixit Demonium habes. Quis
te querit interficere. Respondit ihesus
et dixit eis Unum opus feci et omnes
miramini. Propterea moyses dedit
vobis legem circumcisionis. Non
quia ex moyse est sed ex patribus
et in sabbato circumciditis hominem.
Si circumcisionem accipit homo
in sabbato ut non solvatur lex
moysi michi indignamini quia
totum hominem sanum feci in sabbato.
Nolite iudicare secundum faciem sed
iustum iudicium iudicate. Dicebant

ergo quidam ex ierosolimis. Nonne
hic est quem querunt interficere. Et
ecce palam loquitur et nichil ei di-
cunt. Numquid vere cognoverunt principes
quia hic est christus. Sed hunc scimus un-
de sit. Christus autem cum venerit nemo
scit unde sit. Clamabat ergo docens
in templo ihesus et dicebat. Et me scitis
et unde sim scitis et a me ipso non
veni sed est verus qui misit me
quem vos nescitis. Ego scio eum
et si dixero quia nescio eum ero
similis vobis mendax. Sed scio eum
quia ab ipso sum et ipse me misit.
Querebant ergo eum apprehendere et
nemo misit in illum manus quia
nondum venerat hora eius. De
turba autem multi crediderunt in eum
et dicebant christus cum venerit numquid
plura signa faciet quam que hic
facit. Audierunt pharisei turbam
murmurantem de illo hec et miserunt
principes et pharisei ministros ut
apprehenderent eum. Dixit ergo eis
ihesus adhuc modicum tempus vobiscum
sum et vado ad eum qui misit
me. Queritis me et non invenietis
et ubi sum ego vos non potestis
venire. Dixerunt ergo iudei ad semet-
ipsos. Quo hic iturus est quia non
inveniemus eum. Numquid in dispersi-
one gentium iturus est et docturus gentes.
Quis est hic sermo quem dixit
queretis me et non invenietis et
ubi sum ego vos non potestis
venire. In novissimo autem die
magno festivitatis stabat ihesus
et clamabat dicens Si quis sitit
veniat ad me et bibat. Qui credit
in me sicut dicit scriptura flumina
de ventre eius fluent aque vive.
Hoc autem dixit de spiritu quem accepturi

erant credentes in eum. Non dum enim
erat spiritus datus quia Ihesus non dum
erat glorificatus. Ex illa ergo turba
cum audissent hos sermones eius
dicebant hic est vere propheta. Alii dice
bant hic est Christus. Quidam autem cla
mantes dicebant numquid a galilea
Christus venit. Nonne scriptura dicit
quia ex semine David et bethleem castel
lo ubi erat David venit Christus. Dissen
sio itaque orta est in turba propter eum.
Quidam autem ex ipsis volebant
apprehendere eum, sed nemo misit
super illum manus. Venerunt ergo
ministri ad pontifices et phariseos
et dixerunt eis illi: Quare non
adduxistis eum? Responderunt
ministri: Numquam sic locutus est
homo sicut hic homo loquitur. Respon
derunt ergo eis pharisei: Numquid
et vos seducti estis? Numquid
aliquis ex principibus credidit
in eum aut ex phariseis? Sed turba
hec que non novit legem male
dicti sunt. Dixit Nichodemus ad eos
ille qui venit ad eum nocte qui
unus erat ex ipsis: Numquid lex nostra
iudicat hominem nisi audierit
ab ipso prius et cognoverit quid fa
ciat? Responderunt et dixerunt ei:
Numquid et tu galileus es? Scrutare
scripturas et vide quia propheta
a galilea non surget. Et rever
si sunt unusquisque in domum suam.
Ihesus autem vij CA. viij
perrexit in montem oliveti et
diluculo iterum venit in templum
et omnis populus venit ad eum
et sedens docebat eos. Ad
ducunt autem scribe et pharisei
mulierem in adulterio deprehensam
et statuerunt eam in medio et dixe
runt ei: Magister hec mulier deprehensa

in adulterio. In lege autem Moyses man
davit nobis huiusmodi lapidare.
Tu ergo quid dicis? Hec autem dice
bant temptantes eum ut possent accu
sare eum. Ihesus autem inclinans se
deorsum digito scribebat in terra.
Cum autem perseverarent interrogan
tes eum erexit se et dixit eis: Qui
sine peccato est vestrum primus in illam la
pidem mittat. Et iterum se inclinans
scribebat in terra. Audientes autem
unus post unum exibant incip
ientes a senioribus. Et remansit so
lus et mulier in medio stans. Erigens
autem se Ihesus dixit ei: Mulier ubi
sunt qui te accusabant? Nemo
te condempnavit? Que dixit: Nemo
domine. Dixit autem ei Ihesus: Nec
ego te condempnabo. Vade et
amplius noli peccare. Iterum ergo
locutus est eis Ihesus dicens:
Ego sum lux mundi. Qui sequi
tur me non ambulat in tenebris sed
habebit lumen vite. Dixerunt ergo
ei pharisei: Tu de te ipso testi
monium perhibes; testimonium tuum
non est verum. Respondit Ihesus et
dixit eis: Et si ego testimonium
perhibeo de me ipso verum est testi
monium meum quia scio unde
veni et quo vado. Vos autem
nescitis unde venio aut quo
vado. Vos secundum carnem iudi
catis, ego non iudico quemquam. Et
si iudico ego iudicium meum
verum est quia solus non sum
sed ego et qui misit me
pater. Et in lege vestra scriptum est
quia duorum hominum testimonium
verum est. Ego sum qui testi
monium perhibeo de me ipso et testi

perhibet de me qui misit me pater. Dicebant ergo ei ubi est pater tuus. Respondit ihesus Neque me scitis neque patrem meum. Si me sciretis forsitan et patrem meum sciretis. Hec verba locutus est ihesus in gazophilacio docens in templo. Et nemo apprehendit eum quia nondum venerat hora eius. Dixit ergo iterum eis ihesus Ego vado et queretis me et in peccato vestro moriemini. Quo ego vado vos non potestis venire. Dicebant ergo iudei Numquid interficiet semetipsum quia dicit Quo ego vado vos non potestis venire. Et dicebat eis Vos de deorsum estis ego de supernis sum. Vos de mundo hoc estis ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris. Si enim non credideritis quia ego sum moriemini in peccato vestro. Dicebant ergo ei Tu quis es. Dixit eis ihesus Principium qui et loquor vobis. Multa habeo de vobis loqui et iudicare. Sed qui misit me verax est et ego que audivi ab eo hec loquor in mundo. Et non cognoverunt quia patrem eis dicebat deum. Dixit ergo eis ihesus Cum exaltaveritis filium hominis tunc cognoscetis quia ego sum et a me ipso facio nichil sed sicut docuit me pater hec loquor. Et qui me misit mecum est et non reliquit me solum quia que placita sunt ei facio semper. Hec illo loquente multi crediderunt in eum. Dicebat ergo ihesus ad eos qui crediderunt ei iudeos

Si vos manseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis et cognoscetis veritatem et veritas liberabit vos. Responderunt ei Semen abrahe sumus et nemini servivimus umquam. Quomodo tu dicis liberi eritis. Respondit eis ihesus Amen amen dico vobis quia omnis qui facit peccatum servus est peccati. Servus autem non manet in domo in eternum filius manet in eternum. Si ergo filius vos liberaverit vere liberi eritis. Scio quia filii abrahe estis sed queritis me interficere quia sermo meus non capit in vobis. Ego quod vidi apud patrem loquor et vos que vidistis apud patrem vestrum facitis. Responderunt et dixerunt ei Pater noster abraham est. Dicit eis ihesus Si filii abrahe estis opera abrahe facite. Nunc autem queritis me interficere hominem qui veritatem vobis locutus sum quam audivi a deo. Hoc abraham non fecit. Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt itaque ei Nos ex fornicatione non sumus nati unum patrem habemus deum. Dixit ergo eis ihesus Si deus pater vester esset diligeretis utique me. Ego enim ex deo processi et veni. Neque enim a me ipso veni sed ille me misit. Quare loquelam meam non cognoscitis. Quia non potestis audire sermonem meum. Vos ex patre dyabolo estis et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab inicio et in veritate non stetit quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium ex propriis loquitur quia mendax est et pater eius. Ego autem

quia veritatem vobis dico non creditis
michi Quis ex vobis arguet me
de peccato Si veritatem vobis dico quare
vos non creditis michi Qui est ex deo
verba dei audit Propterea vos non auditis
quia ex deo non estis Responderunt
ergo iudei et dixerunt ei Nonne
bene dicimus nos quia samaritanus
es tu et demonium habes Respondit
ihesus Ego demonium non habeo sed
honorifico patrem meum et vos in-
honorastis me Ego autem non
quero gloriam meam est qui querit
et iudicet Amen amen dico vobis
si quis sermonem meum servaverit
mortem non videbit in eternum Dixe-
runt ergo iudei Nunc cognovimus
quia demonium habes Abraham
mortuus est et prophete et tu dicis
si quis sermonem meum servaverit
mortem non gustabit in eternum
Numquid maior es patre nostro ab-
raham qui mortuus est Et
prophete mortui sunt Quem te
ipsum facis Respondit ihesus Si ego
glorifico me ipsum gloria mea
nichil est Est pater meus qui
glorificat me quem vos dicitis
quia deus vester est et non cogno-
vistis eum Ego autem novi eum
Et si dixero quia non scio eum
similis vobis mendax Sed scio
eum et sermonem eius servo Ab-
raham pater vester exultavit
ut videret diem meum et vidit
et gavisus est Dixerunt ergo iudei
ad eum Quinquaginta annos non-
dum habes et abraham vidisti
Dixit autem eis ihesus Amen amen
dico vobis antequam abraham
fieret ego sum Tulerunt ergo
lapides ut iacerent in eum Ihesus autem
abscondit se et exivit de templo
Et preteriens / ix / IX
vidit hominem cecum a nativitate
Et interrogaverunt eum discipuli sui
Rabbi quis peccavit hic aut
parentes eius ut cecus nasceretur
Respondit ihesus Neque hic peccavit neque
parentes eius sed ut manifesten-
tur opera dei in eo Me oportet
operari opera eius qui misit me
donec dies est venit nox
quando nemo potest operari Quamdiu
in mundo sum lux sum mundi Hec
cum dixisset expuit in terram
et fecit lutum ex sputo et linivit
lutum super oculos eius et dixit
ei Vade lava in natatoria
syloe quod interpretatur missus
Abiit ergo et lavit et venit videns
Itaque vicini et qui viderant eum
prius quia mendicus erat dicebant
Nonne hic est qui sedebat et
mendicabat Alii dicebant quia
hic est Alii autem nequaquam sed
similis eius est Ille autem dicebat
quia ego sum Dicebant ergo ei Quo-
modo aperti sunt oculi tui Respondit ille
Homo qui dicitur ihesus lutum fecit et
unxit oculos meos et dixit michi
vade in natatoria syloe et lava
Et abii et lavi et video Dixerunt ei
ubi est ille Ait nescio Adducunt
eum ad phariseos qui cecus fuerat
Erat autem sabbatum quando lutum fecit
ihesus et aperuit oculos eius Iterum
interrogabant eum pharisei quomodo
vidisset Ille autem dixit eis
lutum posuit michi super oculos et
lavi et video Dicebant ergo ex pha-
riseis quidam Non est hic homo ab

qui sabbatum non custodit Alii dicebant
Quomodo potest homo peccator hec signa face-
re Et scisma erat inter eos Dicunt ergo
ceco iterum Tu quid dicis de eo qui aperuit
oculos tuos Ille autem dixit quia
propheta est Non crediderunt ergo iu-
dei de illo quia cecus fuisset et vi-
disset donec vocaverunt parentes
eius qui viderat et interroga-
verunt eos dicentes Hic est filius
vester quem vos dicitis quia cecus
natus est quomodo ergo nunc videt
Responderunt eis parentes eius
et dixerunt Scimus quia hic est filius
noster et quia cecus natus est quomodo
autem nunc videat nescimus aut
quis eius aperuit oculos nescimus
Ipsum interrogate etatem habet ipse
de se loquatur Hec dixerunt parentes
eius quia timebant iudeos Iam
enim conspiraverant iudei ut si quis
eum confiteretur christum extra syna-
gogam fieret Propterea parentes eius
dixerunt quia etatem habet ipsum inter-
rogate Vocaverunt ergo rursum hominem
qui fuerat cecus et dixerunt ei Da
gloriam deo Nos scimus quia hic
homo peccator est Dixit ergo ille Si
peccator est nescio unum scio quia
cecus cum essem modo video Dixerunt
ergo illi Quid tibi fecit Quomodo
aperuit tibi oculos Respondit eis
Dixi vobis iam et audistis Quid
iterum vultis audire Numquid et vos
vultis discipuli eius fieri Male-
dixerunt ei et dixerunt Tu disci-
pulus illius sis nos autem disci-
puli moysi sumus Nos scimus
quia moysi locutus est deus
hunc autem nescimus unde sit Respon-
dit ille homo et dixit eis In hoc

enim mirabile est quia vos nescitis
unde sit et aperuit oculos meos Scimus
autem quia peccatores deus non audit
Sed si quis dei cultor est et vo-
luntatem eius facit hunc exaudit A seculo
non est auditum quia aperuit quis
oculos ceci nati Nisi esset hic a deo
non poterat facere quicquam Responderunt
et dixerunt ei In peccatis natus es
totus et tu doces nos Et eiecerunt
eum foras Audivit ihesus quia eiece-
runt eum foras et cum invenisset
eum foras dixit ei Tu credis in
filium dei Respondit ille et dixit
Quis est domine ut credam in eum
Et dixit ei ihesus Et vidisti eum
et qui loquitur tecum ipse est At
ille ait Credo domine Et procidens
adoravit eum Et dixit ei ihesus In
iudicium ego in hunc mundum
veni ut qui non vident videant
et qui vident ceci fiant Et audie-
runt ex phariseis qui cum ipso
erant et dixerunt ei Numquid et nos ceci
sumus Dixit eis ihesus Si ceci
essetis non haberetis peccatum Nunc vero
dicitis quia videmus peccatum vestrum
manet.

Amen amen dico vobis qui non
intrat per hostium in ovile ovium
sed ascendit aliunde ille fur est
et latro Qui autem intrat per hostium
pastor est ovium Huic ostiarius
aperit et oves vocem eius audi-
unt et proprias oves vocat no-
minatim et educit eas Et cum
proprias oves emiserit ante eas
vadit et oves sequuntur illum quia
sciunt vocem eius Alienum autem
non sequuntur sed fugiunt ab eo
quia non noverunt vocem alie-
norum Hoc proverbium dixit eis ihesus

Illi autem non cognouerunt quid lo-
queretur eis. Dixit ergo iterum eis Ihesus
Amen amen dico vobis quia ego
sum hostium ouium. Omnes quot-
quot venerunt ante me fures
sunt et latrones et non audierunt
eos oues. Ego sum ostium. Per
me si quis introierit saluabitur
et ingredietur et egredietur et pas-
cua inueniet. Fur non venit
nisi ut furetur et mactet et perdat.
Ego veni ut vitam habeant et
habundancius habeant. Ego sum
pastor bonus. Bonus pastor animam
suam ponit pro ouibus suis. Mer-
cennarius et qui non est pastor
cuius non sunt oues proprie videt
lupum venientem et dimittit oues
et fugit. Et lupus rapit et disper-
git oues. Mercennarius autem
fugit quia mercennarius est et
non pertinet ad eum de ouibus. Ego
sum pastor bonus et cognosco
meas et cognoscunt me mee.
Sicut nouit me pater et ego ag-
nosco patrem et animam meam pono
pro ouibus meis. Et alias oues habeo
que non sunt ex hoc ouili et illas
oportet me adducere et vocem
meam audient. Et fiet vnum
ouile et vnus pastor. Propterea me
pater diligit quia ego pono
animam meam et iterum assumam eam.
Nemo tollit eam a me sed ego po-
no eam a me ipso. Potestatem habeo
ponendi eam et potestatem habeo iterum
sumendi eam. Hoc mandatum accepi
a patre meo. Dissensio iterum facta
est inter iudeos propter sermones
hos. Dicebant autem multi ex ipsis
Demonium habet et insanit. Quid eum
auditis? Alii dicebant hec verba non sunt
demonium habentis. Numquid demonium
potest cecorum oculos aperire? Facta sunt
autem encenia in Ierosolimis et
hiemps erat. Et ambulabat
Ihesus in templo in porticu Salomonis.
Circumdederunt ergo eum iudei et dice-
bant ei. Quousque animam nostram
tollis? Si tu es Christus dic nobis
palam. Respondit eis Ihesus. Loquor
vobis et non creditis. Opera que
ego facio in nomine patris mei hec
testimonium perhibent de me. Sed
vos non creditis quia non estis
ex ouibus meis. Oues mee
vocem meam audiunt et ego
cognosco eas et sequuntur me.
Et ego vitam eternam do eis et
non peribunt in eternum et non rapiet
eas quisquam de manu mea.
Pater meus quod dedit michi
maius omnibus est et nemo potest rapere
de manu patris mei. Ego et pater unum
sumus. Sustulerunt ergo lapides
iudei ut lapidarent eum. Respon-
dit eis Ihesus. Multa bona opera
ostendi vobis ex patre meo. Propter
quod opus me lapidatis? Respon-
derunt ei iudei. De bono opere non
lapidamus te sed de blasphemia
et quia tu homo cum sis facis te ipsum
deum. Respondit eis Ihesus. Nonne
scriptum est in lege vestra quia ego
dixi dii estis. Si illos dixit deos
ad quos sermo dei factus est et non
potest solui scriptura quem pater sancti-
ficauit et misit in mundum vos
dicitis quia blasphemas quia
dixi filius dei sum. Si non facio
opera patris mei nolite credere michi.
Si autem facio et si michi non vultis credere

operibus credite ut cognoscatis et credatis
quia in me est pater et ego in patre
Quaerebant ergo eum apprehendere et exi-
vit de manibus eorum et abiit iterum
trans iordanem in eum locum ubi erat
iohannes baptizans primum et mansit
illic Et multi venerunt ad eum et
dicebant quia iohannes quidem
signum fecit nullum Omnia autem quaecumque
dixit iohannes de hoc vera erant
et multi crediderunt in eum XI
Erat autem quidam languens
lazarus de bethania de castello
mariae et marthae sororis eius
Maria autem erat quae unxit dominum
unguento et extersit pedes eius
capillis suis cuius frater lazarus
infirmabatur Miserunt ergo sorores
eius ad eum dicentes domine ecce
quem amas infirmatur Audiens
autem ihesus dixit eis Infirmitas haec
non est ad mortem sed pro gloria dei
ut glorificetur filius dei per eam
Diligebat autem martham et mariam
sororem eius et lazarum Ut ergo
audivit quia infirmabatur tunc
quidem mansit in eodem loco duobus
diebus Deinde post haec dicit disci-
pulis suis Eamus in iudaeam iterum
Dicunt ei discipuli Rabbi nunc
quaerebant te iudaei lapidare et
iterum vadis illuc Respondit ihesus
Nonne xii sunt horae diei Si
quis ambulaverit in die non
offendit quia lucem huius mundi
videt Si autem ambulaverit in
nocte offendit quia lux non est
in eo Haec ait et post hoc dicit
eis Lazarus amicus noster dormit

sed vado ut a somno excitem eum
Dixerunt ergo ei discipuli eius
Domine si dormit salvus erit
Dixerat autem ihesus de morte eius
Illi autem putaverunt quia de dor-
mitione somni diceret Tunc
ergo dixit eis ihesus manifeste
lazarus mortuus est et gaudeo
propter vos ut credatis quoniam non
eram ibi Sed eamus ad eum Dixit
ergo thomas qui dicitur didimus
ad condiscipulos suos Eamus et
nos ut moriamur cum eo Venit
itaque ihesus et invenit eum iiiior
dies iam in monumento habentem
Erat autem bethania iuxta ihero-
solima quasi stadiis xv Multi
autem ex iudaeis venerant ad mar-
tham et mariam ut consolarentur
eas de fratre suo Martha autem ut
audivit quia ihesus venit occurrit
illi Maria autem domi sedebat
Dixit ergo martha ad ihesum Domine
si fuisses hic frater meus non
fuisset mortuus Sed et nunc
scio quia quaecumque poposceris
a deo dabit tibi deus Dicit illi
ihesus resurget frater tuus Dicit ei
martha Scio quia resurget
in resurrectione in novissimo die
Dixit ei ihesus Ego sum resur-
rectio et vita qui credit in
me etiam si mortuus fuerit
vivet Et omnis qui vivit
et credit in me non morietur
in aeternum Credis hoc Ait illi utique
domine Ego credidi quia tu es christus

filius dei qui in hunc mundum venisti
Et cum hec dixisset abiit et vocavit
mariam sororem suam silencio dicens
magister adest et vocat te. Illa ut
audivit surrexit cito et venit
ad eum. Nondum enim ihesus venerat
in castellum sed erat in illo loco ubi
occurrerat ei martha. Iudei ergo qui
erant cum ea in domo et consola
bantur eam cum vidissent mariam
quia cito surrexit et exiit se
cuti sunt eam dicentes quia vadit
ad monumentum ut ploret ibi.
Maria autem ergo cum venisset ubi
erat ihesus videns eum cecidit ad
pedes eius et dixit ei domine si
fuisses hic non esset mortuus
frater meus. Ihesus ergo ut vidit eam
plorantem et iudeos qui erant
cum ea plorantes infremuit spiritu
et turbavit semetipsum et dixit
ubi posuistis eum. Dicunt ei domine
veni et vide. Et lacrimatus est
ihesus. Dixerunt ergo iudei ecce
quomodo amabat eum. Quidam autem
dixerunt ex ipsis non poterat
hic qui aperuit oculos ceci facere
ut et hic non moreretur. Ihesus
ergo rursum fremens in semetipso
venit ad monumentum. Erat autem
spelunca et lapis superpositus
erat ei. Ait ihesus tollite lapidem.
Dicit ei martha soror eius qui
mortuus fuerat domine iam fetet
quatriduanus enim est. Dicit ei ihesus
nonne dixi tibi quoniam si credi
deris videbis gloriam dei. Tulerunt
ergo lapidem. Ihesus autem elevatis
sursum oculis dixit pater gracias
ago tibi quoniam audisti me. Ego
autem sciebam quia semper me audis
sed propter populum qui circumstat dixi ut
credant quia tu me misisti. Hec
cum dixisset voce magna cla
mavit lazare veni foras. Et
statim prodiit qui fuerat mor
tuus ligatus manus et pedes in
stitis et facies illius sudario erat
ligata. Dicit eis ihesus solvite
eum et sinite abire. Multi ergo ex
iudeis qui venerant ad mariam
et martham et viderunt que fecit
crediderunt in eum. Quidam autem ex
ipsis abierunt ad phariseos et dix
erunt eis que fecit ihesus. College
runt ergo pontifices et pharisei
concilium et dicebant. Quid facimus
quia hic homo multa signa facit.
Si dimittimus eum sic omnes credent
in eum et venient romani et tollent
locum nostrum et gentem. Unus autem
ex ipsis cayphas nomine cum esset
pontifex anni illius dixit eis
vos nescitis quicquam nec cogitatis
quia expedit nobis ut unus
moriatur homo pro populo et non tota
gens pereat. Hoc autem a semetipso
non dixit sed cum esset pontifex
anni illius prophetavit quia ihesus
moriturus erat pro gente et non
tantum pro gente sed et ut filios
dei qui erant dispersi congregaret
in unum. Ab illo ergo die cogitaverunt

ut interficerent eum. Iesus autem iam
non in palam ambulabat apud
Iudaeos sed abiit in regionem iuxta
desertum in civitatem quae vocatur Effrem
et ibi morabatur cum discipulis suis.
Proximum autem erat pascha Iudaeorum
et ascenderunt multi Ierosolimam
de regione ante pascha ut sanctifi-
carent se ipsos. Quaerebant ergo
Iesum et conloquebantur ad invicem
in templo stantes. Quid putatis
quia non venit ad diem festum.
Dederant autem pontifices et Phari-
saei mandatum ut si quis cogno-
verit ubi sit indicet ut apprehendant
eum. xii

Iesus ergo ante sex dies paschae
venit Bethaniam ubi fuerat
Lazarus mortuus quem suscitavit
Iesus. Fecerunt autem ei cenam ibi
et Martha ministrabat Lazarus
vero unus erat ex discumbentibus
cum eo. Maria ergo accepit li-
bram unguenti nardi pistici
pretiosi et unxit pedes Iesu et
extersit capillis suis pedes eius
et domus impleta est ex odore
unguenti. Dicit ergo unus ex disci-
pulis eius Iudas Scariothes qui
eum erat traditurus. Quare hoc
unguentum non veniit trecentis
denariis et datum est egenis. Dixit autem
hoc non quia de egenis perti-
nebat ad eum sed quia fur erat
et loculos habens ea quae mittebantur
portabat. Dixit ergo Iesus. Si-
nite illam ut in diem sepulturae
meae servet illud. Pauperes e-
nim semper habetis vobiscum me autem non

semper habetis. Cognovit ergo
turba multa ex Iudaeis quia illic
est et venerunt non propter Iesum tantum
sed ut Lazarum viderent quem suscitavit
a mortuis. Cogitaverunt autem prin-
cipes sacerdotum ut et Lazarum inter-
ficerent quia multi propter illum abibant
ex Iudaeis et credebant in Iesum. In
crastinum autem turba multa quae ve-
nerat ad diem festum cum audissent
quia venit Iesus Ierosolimam
acceperunt ramos palmarum
et processerunt obviam ei et clama-
bant osanna benedictus qui venit
in nomine Domini rex Israel. Et invenit
Iesus asellum et sedit super eum
sicut scriptum est. Noli timere
filia Syon ecce rex tuus
venit sedens super pullum asinae.
Haec non cognoverunt discipuli eius
primum sed quando glorificatus est Iesus
tunc recordati sunt quia haec erant
scripta de eo et haec fecerunt ei.
Testimonium ergo perhibebat turba
quae erat cum eo quando Lazarum
vocavit de monumento et suscita-
vit eum a mortuis. Propterea et
obviam venit ei turba quia au-
dierunt eum fecisse hoc signum.
Pharisaei ergo dixerunt ad semet
ipsos. Videtis quia nihil profici-
mus ecce mundus totus post eum
abiit. Erant autem gentiles quidam
ex his qui ascenderant ut ado-
rarent in die festo. Hii ergo accesse-
runt ad Philippum qui erat a Bethsaida

galilee et rogabant eum dicentes
Domine volumus ihesum videre. Venit phi
lippus et dicit andree. Andreas
rursum et philippus dixerunt ihesu.
Ihesus autem respondit eis dicens.
Venit hora ut clarificetur filius
hominis. Amen amen dico vobis
nisi granum frumenti cadens in terram
mortuum fuerit ipsum solum manet.
Si autem mortuum fuerit multum
fructum affert. Qui amat animam
suam perdet eam. Et qui odit animam
suam in hoc mundo in vitam eternam
custodit eam. Si quis michi mi
nistrat me sequatur. Et ubi
sum ego illic et minister meus
erit. Si quis michi ministraverit
honorificabit eum pater meus.
Nunc anima mea turbata est. Et
quid dicam pater salvifica me
ex hac hora. Sed propterea
veni in horam hanc. Pater clari
fica tuum nomen. Venit ergo
vox de celo dicens. Et clari
ficavi et iterum clarificabo. Turba
ergo que stabat et audierat
dicebat tonitruum factum esse.
Alii dicebant angelus ei locutus
est. Respondit ihesus et dixit.
Non propter me vox hec venit
sed propter vos. Nunc iudicium est
mundi. Nunc princeps huius mun
di eicietur foras. Et ego si exaltatus
fuero a terra omnia traham ad
me ipsum. Hoc autem dicebat
significans qua morte esset
moriturus. Respondit ei turba. Nos
audivimus ex lege quia christus manet
in eternum. Et quomodo tu dicis oportet
exaltari filium hominis. Quis
est iste filius hominis. Dixit ergo eis
ihesus. Adhuc modicum lumen in
vobis est. Ambulate dum lucem
habetis ut non tenebre vos compre
hendant. Et qui ambulat in
tenebris nescit quo vadit. Dum
lucem habetis credite in lucem ut filii
lucis sitis. Hec locutus est ihesus et
abiit et abscondit se ab eis.
Cum autem tanta signa fecisset
coram eis non credebant in eum
ut sermo ysaie prophete impleretur
quem dixit. Domine quis credidit
auditui nostro. Et brachium domi
ni cui revelatum est. Propterea non
poterant credere quia iterum dixit
ysaias. Excecavit oculos eorum
et induravit cor eorum ut non
videant oculis et intelligant
corde et convertantur et sanem eos.
Hec dixit ysaias quando vidit
gloriam eius et locutus est de eo.
Verumtamen et ex principibus multi
crediderunt in eum. Sed propter
phariseos non confitebantur
ut de synagoga non eicerentur.
Dilexerunt enim gloriam hominum magis
quam gloriam dei. Ihesus autem cla
mavit et dixit. Qui credit
in me non credit in me sed
in eum qui misit me. Et qui
videt me videt eum qui misit
me. Ego lux in mundum veni
ut omnis qui credit in me

in tenebris non maneat. Et si
quis audierit verba mea et non
custodierit ego non iudico eum.
Non enim veni ut iudicem mundum
sed ut salvificem mundum.
Qui spernit me et non accipit
verba mea habet qui iudicet eum.
Sermo quem locutus sum ille iu-
dicabit eum in novissimo die.
Quia ego ex me ipso non sum
locutus sed qui misit me pater
ipse michi mandatum dedit quid
dicam et quid loquar. Et scio quia
mandatum eius vita eterna est.
Que ergo ego loquor sicut
dixit michi pater sic loquor.

Ante diem xiii

festum pasche sciens Ihesus
quia venit hora eius ut transeat
ex hoc mundo ad patrem cum dilexis-
set suos qui erant in mundo
in finem dilexit eos. Et cena fac-
ta cum diabolus iam misisset in
cor ut traderet eum Iudas
Symonis Scariothis: sciens
quia omnia dedit ei pater in
manus et quia a deo exivit
et ad deum vadit surgit a cena
et ponit vestimenta sua. Et cum
accepisset linteum precinxit se.
Deinde misit aquam in pelvim et
cepit lavare pedes discipulorum
et extergere linteo quo erat pre-
cinctus. Venit ergo ad Symonem
Petrum et dicit ei Petrus Domine
tu michi lavas pedes. Respondit
Ihesus et dixit ei Quod ego facio

tu nescis modo scies autem postea.
Dicit ei Petrus Non lavabis michi
pedes in eternum. Respondit ei Ihesus Si non
lavero te non habebis partem
mecum. Dicit ei Symon Petrus
Domine non tantum pedes meos sed et
manus et caput. Dicit ei Ihesus
Qui lotus est non indiget
nisi ut pedes lavet sed est
mundus totus. Et vos mundi
estis sed non omnes. Sciebat enim
quisnam esset qui
traderet eum propterea dixit non estis
mundi omnes. Postquam ergo lavit
pedes eorum accepit vestimenta
sua cum recubuisset iterum dixit
eis Scitis quid fecerim vobis?
Vos vocatis me magister et
domine et bene dicitis sum etenim. Si
ergo ego lavi vestros pedes dominus
et magister et vos debetis alter
alterius lavare pedes. Exemplum enim
dedi vobis ut quemadmodum
ego feci vobis ita et vos faciatis.
Amen amen dico vobis non est
servus maior domino suo neque
apostolus maior eo qui misit
illum. Si hec scitis beati eritis
si feceritis ea. Non de omnibus
vobis dico ego scio quos elegerim
sed ut impleatur scriptura qui
manducat mecum panem levabit
contra me calcaneum suum. Amen
dico vobis priusquam fiat ut credatis
cum factum fuerit quia ego sum.
Amen amen dico vobis qui accipit
si quem misero me accipit qui

-sit me accipit. Accipit eum qui
me misit. Cum hec dixisset ihesus
turbatus est spiritu et protestatus est
et dixit. Amen amen dico vobis quia
unus ex vobis tradet me. Aspi-
ciebant ergo discipuli ad invicem
hesitantes de quo diceret. Erat
ergo recumbens unus ex discipulis
eius in sinu ihesu quem dilige-
bat ihesus. Innuit ergo huic Sy-
moni petrus et dicit ei. Quis
est de quo dicit. Itaque cum recubu-
isset ille supra pectus ihesu dicit
ei. Domine quis est. Respondit
ihesus. Ille est cui ego intinctum
panem porrexero. Et cum intin-
xisset panem dedit iude sy-
monis scarioth. Et post buccellam
introivit in illum sathanas. Dicit
ei ihesus. Quod facis fac citius. Hoc
autem nemo scivit discumbencium
ad quid dixerit ei. Quidam enim
putabant quia loculos habebat
iudas: quia dixisset ei ihesus
Eme ea que opus sunt nobis
ad diem festum aut egenis ut
aliquid daret. Cum ergo accepisset
ille buccellam exivit continuo.
Erat autem nox. Cum ergo exisset
dicit ihesus. Nunc clarificatus est
filius hominis et deus clarificatus
est in eo. Si deus clarificatus
est in eo et deus clarificabit
eum in semetipso et continuo cla-
rificabit eum. Filioli adhuc

i. sine no... cont... ut si ... ii. q. ... ming ... pal.

modicum vobiscum sum. Queretis
me et sicut dixi iudeis quo
ego vado vos non potestis veni-
re. Et vobis dico modo. Mandatum
novum do vobis ut diligatis
invicem sicut dilexi vos ut et
vos diligatis invicem. In hoc
cognoscent omnes quia mei
estis discipuli: si dilectionem habu-
eritis ad invicem. Dicit ei symon petrus
Domine quo vadis. Respondit ihesus
Quo ego vado non potes me modo
sequi. Sequeris autem postea. Dicit
ei petrus. Quare non possum
te sequi modo. Animam meam pro te
ponam. Respondit ihesus. Animam
tuam pro me pones. Amen amen
dico vobis tibi non cantabit
gallus donec ter me neges. Et
Non turbetur cor vestrum neque
formidet. Creditis in deum
et in me credite. In domo pa-
tris mei mansiones multe sunt.
Si quo minus dixissem vobis
quia vado parare vobis locum.
Et si ego abiero et preparavero
vobis locum iterum venio et accipiam
vos ad me ipsum ut ubi sum
ego et vos sitis. Et quo ego
vado scitis et viam scitis. Dicit
ei thomas. Domine nescimus quo
vadis. Et quomodo possumus viam
scire. Dicit ei ihesus. Ego sum
via veritas et vita. Nemo
venit ad patrem nisi per me. Si
cognovissetis me et patrem
meum utique cognovissetis.

amodo cognoscetis eum et vidistis
eum Dicit ei philippus domine ostende
nobis patrem et sufficit nobis Dicit
ei ihc Tanto tempore vobiscum sum
et non cognovistis me philippe qui
videt me videt et patrem Quomodo
tu dicis ostende nobis patrem Non
credis quia ego in patre et pater
in me est Verba que ego loquor
vobis a me ipso non loquor Pater
autem in me manens ipse facit opera
Non creditis quia ego in patre et pater
in me est Alioquin propter opera ipsa
credite Amen amen dico vobis
qui credit in me opera que ego
facio et ipse faciet et maiora
horum faciet quia ego ad patrem
vado Et quodcumque petieritis patrem
in nomine meo hoc faciam ut clari
ficetur pater in filio Si quid petieritis
in nomine meo hoc faciam Si dili
gitis me mandata mea servate
Et ego rogabo patrem et alium
paraclitum dabit vobis et maneat
vobiscum in eternum spiritum veritatis quem
mundus non potest accipere quia non
videt eum nec scit eum Vos autem
cognoscetis eum quia apud vos
manebit et in vobis erit Non re
linquam vos orphanos veniam ad
vos Adhuc non modicum et mundus
me iam non videt Vos autem vi
detis me quia ego vivo et vos
vivetis In illo die vos cognoscetis
quia ego sum in patre meo et vos
in me et ego in vobis Qui habet
mandata mea et servat ea ille
est qui diligit me Qui autem diligit
me diligetur a patre meo Et ego
diligam eum et manifestabo ei me
ipsum Dicit ei iudas non ille

scariothis domine quid factum est quia
nobis manifestaturus es te ipsum et
non mundo Respondit ihc et dixit
ei Si quis diligit me sermo
nem meum servabit Et pater
meus diliget eum et ad eum veniemus
et mansionem apud eum faciemus
Qui non diligit me sermones
meos non servat Et sermonem
quem audistis non est meus sed
eius qui misit me patris Hec
locutus sum vobis apud vos
manens Paraclitus autem spiritus
sanctus quem mittet pater in nomine meo
ille vos docebit omnia et suggeret
vobis omnia quecumque dixero vobis
Pacem relinquo vobis pacem
meam do vobis non turbetur cor vestrum
neque formidet Audistis quia
ego dixi vobis vado et venio ad
vos Si diligeretis me gauderetis
utique quia vado ad patrem quia
pater maior me est Et nunc dixi
vobis priusquam fiat ut cum factum fu
erit credatis Iam non multa
loquar vobiscum venit enim pri
nceps mundi huius et in me non
habet quicquam Sed ut cognoscat
mundus quia diligo patrem et sicut
mandatum dedit mihi pater sic facio
Surgite eamus hinc xv xv

Ego sum vitis vera et pater meus
agricola est Omnem palmitem
in me non ferentem fructum tollet
eum Et omnem qui fert fructum
purgabit eum ut fructum plus
afferat Iam vos mundi estis
propter sermonem quem locutus sum vobis

manete in me et ego in vobis. Sicut
palmes non potest ferre fructum a se-
met ipso nisi manserit in vite sic
nec vos nisi in me manseritis.
Ego sum vitis et vos palmites.
Qui manet in me et ego in eo
hic fert fructum multum quia sine
me nichil potestis facere. Si
quis in me non manserit mittetur
foras sicut palmes et arescet
et colligent eos et in ignem mittent
et ardent. Si manseritis in me et
verba mea in vobis manserint quodcumque
volueritis petetis et fiet vobis. In
hoc clarificatus est pater meus ut
fructum plurimum afferatis et effi-
ciamini mei discipuli. Sicut dilexit
me pater et ego dilexi vos. Ma-
nete in dilectione mea. Si pre-
cepta mea servaveritis manebitis
in dilectione mea sicut et ego patris mei
precepta servavi et maneo
in eius dilectione. Hec locutus sum
vobis ut gaudium meum in vobis
sit et gaudium vestrum impleatur.
Ew. de aplis. Hoc est preceptum meum ut diliga-
tis invicem sicut dilexi vos.
Maiorem hac dilectionem nemo ha-
bet ut animam suam ponat quis
pro amicis suis. Vos amici mei estis
si feceritis que ego precipio vobis.
Iam non dicam vos servos quia
servus nescit quid faciat dominus
eius. Vos autem dixi amicos quia
omnia quecumque audivi a patre meo
nota feci vobis. Non vos me
elegistis sed ego elegi vos et
posui vos ut eatis et fructum
afferatis et fructus vester maneat
ut quodcumque pecieritis patrem in nomine
meo det vobis. Hec man-
do vobis ut diligatis invicem.
Si mundus vos odit scitote quia

me priorem vobis odio habuit. Si de
mundo fuissetis mundus quod suum erat
diligeret. Quia vero de mundo non estis
sed ego elegi vos de mundo propterea odit
vos mundus. Mementote sermonis
mei quem ego dixi vobis. Non est
servus maior domino suo. Si me per-
secuti sunt et vos persequentur.
Si sermonem meum servaverunt et
vestrum servabunt. Sed hec omnia
facient vobis propter nomen meum
quia nesciunt eum qui me misit.
Si non venissem et locutus eis
fuissem peccatum non haberent. Nunc autem
excusationem non habent de peccato suo.
Qui me odit et patrem meum odit.
Si opera non fecissem in eis que nemo
alius fecit peccatum non haberent. Nunc
autem et viderunt et oderunt et me
et patrem meum. Sed ut impleatur
sermo qui in lege eorum scriptus
est quia odio habuerunt me gratis.
Cum autem venerit paraclitus quem
ego mittam vobis a patre spiritum veritatis
qui a patre procedit ille testimonium
perhibebit de me. Et vos testimonium
perhibebitis quia ab initio vos
mecum estis. xvi xvi

Hec locutus sum vobis ut
non scandalizemini. Absque
synagogis facient vos. Sed venit
hora ut omnis qui interficit vos
arbitretur obsequium se prestare deo.
Et hec facient vobis quia non cogno-
verunt patrem neque me. Sed hec
locutus sum vobis ut cum venerit
hora eorum reminiscamini quia
ego dixi vobis. Hec autem vobis
ab initio non dixi quia vobiscum eram

At nunc vado ad eum qui me misit et
nemo ex vobis interrogat me quo
vadis. Sed quia hec locutus sum
vobis, tristicia implevit cor vestrum.
Sed ego veritatem dico vobis: expedit
vobis ut ego vadam. Si enim non
abiero paraclitus non veniet ad vos.
Si autem abiero mittam eum ad vos.
Et cum venerit ille arguet mundum
de peccato et de iusticia et de iudicio.
De peccato quidem quia non crediderunt
in me. De iusticia vero quia ad
patrem vado et iam non videbitis
me. De iudicio autem quia princeps
huius mundi iudicatus est. Adhuc
multa habeo vobis dicere, sed non
potestis portare modo. Cum autem
venerit ille spiritus veritatis docebit
vos omnem veritatem. Non enim loquetur
a semetipso, sed quecumque audiet
loquetur et que ventura sunt
annunciabit vobis. Ille me clari
ficabit quia de meo accipiet et
annunciabit vobis. Omnia quecumque
habet pater mea sunt. Propterea dixi
quia de meo accipiet et annuncia
bit vobis. Modicum et iam non vide
bitis me et iterum modicum et vide
bitis me quia vado ad patrem.
Dixerunt ergo ex discipulis eius ad in
vicem: Quid est hoc quod dicit nobis
modicum et non videbitis me et
iterum modicum et videbitis me et
quia vado ad patrem? Dicebant ergo:
Quid est hoc quod dicit nobis
modicum? Nescimus quid loquitur.
Cognovit autem Ihesus quia volebant
eum interrogare et dixit eis: De hoc
queritis inter vos quia dixi vobis
modicum et non videbitis me, et iterum
modicum et videbitis me. Amen
amen dico vobis quia plorabitis
et flebitis vos, mundus autem gau
debit; vos autem contristabimini, sed
tristicia vestra vertetur in gaudium. Mu
lier cum parit tristiciam habet quia venit
hora eius. Cum autem pepererit puerum
iam non meminit pressure propter
gaudium quia natus est homo
in mundum. Et vos igitur nunc quidem
tristiciam habetis. Iterum autem videbo
vos et gaudebit cor vestrum et
gaudium vestrum nemo tollet a
vobis. Et in illo die me non in
terrogabitis quicquam. Amen amen
dico vobis si quid petieritis
patrem in nomine meo dabit vobis.
Usque modo non petistis quicquam petistis
in nomine meo. Petite et accipietis
ut gaudium vestrum sit plenum.
Hec in proverbiis locutus sum vobis.
Venit hora cum iam non in proverbiis
loquar vobis sed palam de patre an
nunciabo vobis. Illo die in nomine
meo petetis. Et non dico vobis
quia ego rogabo patrem de vobis.
Ipse enim pater amat vos quia
vos me amastis et credidistis
quia ego a deo exivi. Exivi
a patre et veni in mundum. Iterum
relinquo mundum et vado ad patrem.
Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc
palam loqueris et proverbium nullum
dicis. Nunc scimus quia scis omnia
et non opus est tibi ut quis te
interroget. In hoc credimus quia
a deo existi. Respondit eis Ihesus:
Modo creditis. Ecce venit hora
et iam venit ut dispergamini unus

vnusquisque in propria et me solum relin-
quatis. Et non sum solus quia
pater mecum est. xvj. XVII

Haec locutus sum vobis ut in me
pacem habeatis. In mundo pressuram
habebitis sed confidite ego vici mundum.
Haec locutus est Ihesus et sublevatis oculis
in celum dixit Pater venit hora
clarifica filium tuum ut filius tuus
clarificet te. Sicut dedisti ei
potestatem omnis carnis ut omne
quod dedisti ei det eis vitam eternam.
Haec autem vita eterna ut cognoscant
te verum solum deum et quem misisti
Ihesum Christum. Ego te clarificavi super
terram opus consummavi quod dedisti
michi ut faciam. Et nunc clarifica
me tu pater apud temetipsum
claritate quam habui priusquam mundus
esset apud te. Manifestavi nomen
tuum hominibus quos dedisti michi de mundo.
Tui erant et michi eos dedisti
et sermonem tuum servaverunt et nunc
cognoverunt quia omnia que
dedisti michi abs te sunt quia
verba que dedisti michi dedi eis.
Et ipsi acceperunt et cognoverunt
vere quia a te exivi et cre-
diderunt quia tu me misisti.
Ego pro eis rogo non pro mundo rogo
Sed pro hiis quos dedisti michi
quia tui sunt et mea omnia
tua sunt et tua mea sunt
et clarificatus sum in eis et iam
non sum de mundo et hii de mundo
sunt et ego ad te venio. Pater
sancte serva eos in nomine tuo quos
dedisti michi ut sint unum sicut
et nos. Cum essem cum eis ego ser-
vabam eos in nomine tuo quos
dedisti michi custodivi et nemo
ex hiis periit nisi filius perditionis
ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te
venio et hec loquor in mundo
ut habeant gaudium meum impletum
in semetipsis. Ego dedi eis
sermonem tuum et mundus eos odio
habuit quia non sunt de mundo
sicut et ego non sum de mundo. Non
rogo ut tollas eos de mundo sed
ut serves eos a malo. De mundo
non sunt sicut et ego non sum
de mundo. Sanctifica eos in veritate.
Sermo tuus veritas est. Sicut
tu me misisti in mundum et ego
misi eos in mundum et pro eis ego
sanctifico me ipsum ut sint et ipsi
sanctificati in veritate. Non pro hiis autem
non rogo tantum sed pro hiis qui credituri
sunt per verbum eorum in me ut
omnes unum sint. Sicut et tu pater
in me et ego in te ut et ipsi in nobis
unum sint ut mundus credat quia
tu me misisti. Et ego claritatem
quam dedisti michi dedi eis ut sint
unum sicut et nos unum sumus. Ego
in eis et tu in me ut sint consummati
in unum et cognoscat mundus quia
tu me misisti et dilexisti eos
sicut et me dilexisti. Pater quos
dedisti michi volo ut ubi ego
sum et illi sint mecum ut videant
claritatem meam quam dedisti michi
quia dilexisti me ante constitutionem
mundi. Pater iuste mundus te non
cognovit ego autem te cognovi
et hii cognoverunt quia tu me misisti

et notum feci eis nomen tuum et notum
faciam ut dilectio qua dilexisti me
in ipsis sit et ego in ipsis xviii
Hec cum dixisset ihesus egressus
est cum discipulis suis trans tor-
rentem cedron ubi erat ortus in
quem introivit ipse et discipuli eius
Sciebat autem et iudas qui tradebat
eum locum quia frequenter ihesus con-
venerat illuc cum discipulis suis
Iudas ergo cum accepisset cohortem
et a pontificibus et phariseis ministros
venit illuc cum laternis et facibus
et armis Ihesus itaque sciens omnia
que ventura erant super eum
processit et dicit eis Quem queritis
Responderunt ei ihesum nazarenum
Dicit eis ihesus Ego sum Stabat
autem et iudas qui tradebat eum
cum ipsis Ut ergo dixit eis ego
sum abierunt retrorsum et ceci-
derunt in terra Iterum ergo eos inter-
rogavit Quem queritis Illi autem
dixerunt ihesum nazarenum Respondit
ihesus Dixi vobis quia ego sum
Si ergo me queritis sinite hos ab-
ire Ut impleretur sermo quem
dixit quia quos dedisti michi
non perdidi ex eis quemquam Symon
ergo petrus habens gladium
eduxit eum et percussit pontificis
servum et abscidit eius auriculam
dextram Erat autem nomen servo
malchus Dixit ergo ihesus petro
Mitte gladium in vaginam Calicem
quem dedit michi pater non vis
ut bibam illum Cohors ergo et tribunus
et ministri iudeorum comprehenderunt ihesum
et ligaverunt eum et adduxerunt eum
ad annam primum Erat autem socer
cayphe qui erat pontifex anni
illius Erat autem cayphas qui consilium
dederat iudeis: quia expedit
unum hominem mori pro populo Sequebatur
autem ihesum symon petrus et alius
discipulus Discipulus autem ille notus
erat pontifici Et introivit cum
ihesu in atrium pontificis Petrus
autem stabat ad hostium foris
Exivit ergo discipulus alius qui
erat notus pontifici et dixit
hostiarie et introduxit petrum
Dicit ergo petro ancilla Numquid
et tu ex discipulis es hominis
istius Dicit ille non sum Stabant
autem servi et ministri ad prunas
quia frigus erat et calefaciebant
se Erat autem cum eis et petrus
stans et calefaciens se Ponti-
fex ergo interrogabat ihesum de disci-
pulis suis et de doctrina eius Respon-
dit ei ihesus Ego palam locutus
sum mundo. ego semper docui
in synagoga et in templo quo omnes
iudei conveniunt et in occulto lo-
cutus sum nichil Quid me
interrogas Interroga eos qui
audierunt quid locutus sum
ipsis Ecce hii sciunt que dixerim
ego Hec autem cum dixisset unus
assistens ministrorum dedit alapam
ihesu dicens Sic respondes pon-
tifici Respondit ei ihesus Si male
locutus sum testimonium perhi-
be de malo Si autem bene quid
me cedis Et misit eum annas

ligatum ad cayphas pontificem. Erat
autem symon petrus stans et cale
faciens se. Dixerunt ergo ei Numquid
et tu ex discipulis eius es? Negavit
ille et dixit Non sum. Dicit ei
unus ex servis pontificis cognatus
eius cuius abscidit petrus auriculam
Nonne ego te vidi in horto cum
illo? Iterum ergo negavit petrus et
statim gallus cantavit. Adducunt ergo
ergo ihesum a cayphas in pretorium.
Erat autem mane et ipsi non introie
runt in pretorium ut non contamina
rentur sed ut manducarent
ad eos pascha. Exivit ergo pylatus foras
et dixit Quam accusationem affertis
adversus hominem hunc? Responderunt
et dixerunt ei Si non esset hic male
factor non tibi tradidissemus
eum. Dixit ergo eis pylatus Accipite
eum vos et secundum legem vestram
iudicate eum. Dixerunt ergo ei iudei
Nobis non licet interficere quemquam. Ut
sermo ihesu impleretur quem dixit
significans qua morte esset mo
riturus. Introivit ergo iterum in pretorium
pylatus et vocavit ihesum et dixit
ei Tu es rex iudeorum? Et
respondit ihesus A temetipso hoc
dicis an alii tibi dixerunt de me?
Respondit pylatus Numquid ego
iudeus sum? Gens tua et pont
ifices tradiderunt te michi. Quid
fecisti? Respondit ihesus Regnum
meum non est de hoc mundo. Si
ex hoc mundo esset regnum
meum ministri mei utique decerta
rent ut non traderer iudeis

Nunc autem regnum meum non est hinc.
Dixit itaque ei pylatus Ergo rex
es tu? Respondit ihesus Tu dicis
quia rex sum ego. Ego in hoc natus
sum et ad hoc veni in mundum
ut testimonium perhibeam veritati.
Omnis qui est ex veritate audit
meam vocem. Dicit ei pylatus Quid
est veritas? Et cum hoc dixisset iterum
exivit ad iudeos et dicit eis Ego
nullam in eo invenio causam. Est
autem consuetudo vobis ut unum
dimittam vobis in pascha. Vultis
ergo dimittam vobis regem iudeorum?
Clamaverunt rursum omnes dicen
tes Non hunc sed barrabam.
Erat autem barrabas latro.

Tunc ergo XIX

apprehendit pylatus ihesum et
flagellavit. Et milites plectentes
coronam de spinis imposuerunt
capiti eius et veste purpurea
circumdederunt eum. Et veniebant
ad eum et dicebant Ave rex iudeorum
Et dabant ei alapas. Exiit iterum
pylatus foras et dicit eis Ecce
adduco vobis eum foras ut
cognoscatis quia in eo nullam
causam invenio. Exiit ergo ihesus
portans coronam spineam et purpu
reum vestimentum. Et dicit eis Ecce
homo. Cum ergo vidissent eum
pontifices et ministri clamabant
dicentes Crucifige crucifige eum.
Dicit eis pylatus Accipite eum vos
et crucifigite. Ego enim non invenio in eo
causam. Responderunt ei
iudei Nos legem habemus et secundum
legem debet mori quia filium dei

se fecit Cum ergo audisset pylatus
hunc sermonem magis timuit Et
ingressus est pretorium iterum et dicit
ad ihesum Unde es tu Ihesus autem
responsum non dedit ei Dicit ergo
ei pylatus michi non loqueris
Nescis quia potestatem habeo crucifigere
te et potestatem habeo dimittere te
Respondit ihesus Non haberes potestatem
adversum me ullam nisi tibi
esset datum desuper propterea qui tradidit
me tibi maius peccatum habet Exinde
querebat dimittere eum pylatus
Iudei autem clamabant dicentes
Si hunc dimittis non es amicus
cesaris Omnis enim qui se regem
facit contradicit cesari Pylatus
ergo cum audisset hos sermones
adduxit foras ihesum et sedit
pro tribunali in loco qui dicitur
lythostratos hebrayce autem golgotha
Erat autem parasceue pasche hora
quasi sexta Et dicit iudeis
Ecce rex vester Illi autem clamabant
Tolle tolle crucifige eum Dicit eis
pylatus Regem vestrum crucifigam
Responderunt pontifices Non
habemus regem nisi cesarem Tunc ergo
tradidit eis illum ut crucifigeretur
Susceperunt autem ihesum et eduxerunt
Et baiulans sibi crucem exivit in eum
qui dicitur calvarie locum hebrayce
golgotha ubi eum crucifixerunt Et
cum eo alios duos hinc et hinc
medium autem ihesum Scripsit autem
et titulum pylatus et posuit super
crucem Erat autem scriptum Ihesus naza
renus rex iudeorum Hunc ergo titulum

multi legerunt iudeorum quia prope
erat civitate locus ubi crucifixus
est ihesus Et erat scriptum hebrayce
grece et latine Dicebant ergo pylato
pontifices iudeorum Noli scribere
rex iudeorum sed quia ipse dixit
rex sum iudeorum Respondit py
latus Quod scripsi scripsi Milites ergo
cum crucifixissent eum acceperunt
vestimenta eius et fecerunt quattuor
partes unicuique militi partem
et tunicam Erat autem tunica incon
sutilis desuper contexta per totum
Dixerunt ergo ad invicem Non scindamus
eam sed sortiamur de illa cuius
sit Ut scriptura impleretur dicens
Partiti sunt vestimenta mea
sibi et in vestem meam sortem miserunt
Et milites quidem hec fecerunt
Stabant autem iuxta crucem
ihesu mater eius et soror matris
eius maria cleophe et maria
magdalene Cum vidisset ergo ihesus
matrem et discipulum stantem
quem diligebat dicit matri sue
Mulier ecce filius tuus Deinde
dicit discipulo Ecce mater tua
Et ex illa hora accepit eam
discipulus in suam Postea
sciens ihesus quia iam omnia
consummata sunt ut consummaretur
scriptura dicit Sitio Vas ergo
positum erat aceto plenum
Illi autem spongiam plenam
aceto ysopo circumponentes ob
tulerunt ori eius Cum ergo acce
pisset ihesus acetum dixit Consum
matum est Et inclinato capite

tradidit spiritum. Iudei ergo quoniam parasceue erat ut non remanerent in cruce corpora sabbato. Erat enim magnus dies ille sabbati. Rogaverunt pylatum ut frangerentur eorum crura et tollerentur. Venerunt ergo milites et primi quidem fregerunt crura et alterius qui crucifixus est cum eo. Ad ihesum autem cum venissent et viderunt eum iam mortuum non fregerunt eius crura sed unus militum lancea latus eius aperuit et continuo exivit sanguis et aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit et verum est eius testimonium. Et ille scit quia vera dicit ut et vos credatis. Facta sunt enim hec ut scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt. Post hec autem rogavit pylatum joseph ab arimathia eo quod esset discipulus ihesu occultus autem propter metum iudeorum ut tolleret corpus ihesu. Et permisit pylatus. Venit ergo et tulit corpus ihesu. Venit autem et nicodemus qui venerat ad ihesum nocte primum ferens mixturam myrre et aloes quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus ihesu et ligaverunt eum linteis cum aromatibus sicut mos iudeis est sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est hortus et in horto monumentum novum in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo propter parasceven iudeorum quia iuxta erat monumentum posuerunt eum.

Una autem .x.x. sabbati maria magdalene venit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum et vidit lapidem sublatum a monumento. Cucurrit ergo et venit ad symonem petrum et ad alium discipulum quem amabat ihesus et dicit eis: Tulerunt dominum de monumento et nescimus ubi posuerunt eum. Exiit ergo petrus et ille alius discipulus et venerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul et ille alius discipulus precucurrit citius petro et venit primus ad monumentum. Et cum se inclinasset vidit posita linteamina, non tamen introivit. Venit ergo symon petrus sequens eum et introivit in monumentum et vidit linteamina posita et sudarium quod fuerat super caput eius non cum linteaminibus positum sed separatim involutum in unum locum. Tunc ergo introivit et ille discipulus qui venerat primus ad monumentum et vidit et credidit. Nondum enim sciebant scripturam quia oportet eum a mortuis resurgere. Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos. Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo fleret inclinavit se et prospexit in monumentum et vidit duos angelos in albis sedentes unum ad caput et unum ad pedes ubi positum fuerat corpus ihesu. Dicunt ei illi: Mulier quid ploras? Dicit eis

Johannes

quia tulerunt dominum meum et nescio
ubi posuerunt eum. Hec cum dixisset
versa est retrorsum et vidit Ihesum
stantem et non sciebat quia Ihesus est.
Dicit ei Ihesus mulier quid ploras
quem queris. Illa existimans
quia ortulanus esset dicit ei
domine si tu sustulisti eum dicito michi
ubi posuisti eum et ego eum tollam.
Dicit ei Ihesus Maria. Conversa illa
dicit ei Rabboni quod dicitur magister.
Dicit ei Ihesus Noli me tangere
nondum enim ascendi ad patrem meum.
Vade autem ad fratres meos et dic eis
ascendo ad patrem meum et patrem vestrum
deum meum et deum vestrum. Venit
Maria Magdalene annuncians
discipulis quia vidi dominum et hec dixit
michi. Cum ergo esset sero die illo
una sabbatorum et fores essent clause
ubi erant discipuli congregati propter
metum Iudeorum venit Ihesus et
stetit in medio eorum et dixit eis
Pax vobis. Et cum hec dixisset
ostendit eis manus et latus.
Gavisi sunt ergo discipuli viso
domino. Dixit ergo eis iterum pax
vobis. Sicut misit me pater
et ego mitto vos. Hec cum dixisset
insufflavit et dixit eis Acci-
pite spiritum sanctum. Quorum remiseritis
peccata remittuntur eis et quorum
retinueritis retenta sunt. Thomas
autem unus ex duodecim qui dicitur
Didimus non erat cum eis quando venit
Ihesus. Dixerunt ergo ei alii discipuli
Vidimus dominum. Ille autem dixit eis
Nisi videro in manibus eius fixuram
clavorum et mittam digitum meum
in locum clavorum et mittam manum
meam in latus eius non credam.
Et post dies octo iterum erant
discipuli eius intus et Thomas cum
eis. Venit Ihesus ianuis clausis
et stetit in medio et dixit eis
Pax vobis. Deinde dicit Thome
Infer digitum tuum huc et vide
manus meas et affer manum
tuam et mitte in latus meum
et noli esse incredulus sed fidelis.
Respondit Thomas et dixit
ei Dominus meus et deus meus.
Dicit ei Ihesus Quia vidisti me
Thoma credidisti. Beati qui
non viderunt et crediderunt. Multa
quidem et alia signa fecit Ihesus
in conspectu discipulorum suorum que
non sunt scripta in libro hoc. Hec
autem scripta sunt ut credatis
quia Ihesus est filius dei et ut
credentes vitam habeatis in nomine
eius et cetera. Capitulum xxi

Postea manifestavit se Ihesus
iterum ad mare Tyberiadis.
Manifestavit autem sic. Erant
simul Symon Petrus et Thomas qui
dicitur Didimus et Nathanael qui
erat a Chana Galilee et filii Zebedei
et alii ex discipulis eius duo.
Dicit eis Symon Petrus vado piscari.
Dicunt ei venimus et nos tecum.
Et exierunt et ascenderunt in navem
et illa nocte nichil prendiderunt.
Mane autem iam facto
stetit Ihesus in litore. Non tamen
cognoverunt discipuli quia Ihesus

est Dicit ergo eis ihesus pueri numquid
pulmentarium habetis Responderunt
ei Non. Dixit eis Mittite in
dexteram navigii rete et invenietis
Miserunt ergo rete et iam non vale-
bant illud trahere pre multitudine
piscium Dicit ergo discipulus ille
quem diligebat ihesus petro dominus
est Symon petrus cum audisset
quia dominus est tunica succinxit
se Erat enim nudus et misit se
in mare Alii autem discipuli navi-
gio venerunt Non enim longe
erant a terra sed quasi cubitis
ducentis trahentes rete piscium
Ut ergo descenderunt ad terram
viderunt prunas positas et
piscem superpositum et panem
Dicit eis ihesus Afferte de piscibus
quos prendidistis nunc Ascen-
dit symon petrus et traxit rete
in terram plenum magnis piscibus
centum quinquaginta tribus Et cum
tanti essent non est scissum
rete Dicit eis ihesus venite pran-
dete Et nemo audebat discu-
bentium interrogare eum tu quis
es scientes quia dominus est Et ve-
nit ihesus et accepit panem
et dabat eis et piscem similiter
hoc iam tercio manifestatus est ihesus
discipulis suis cum surrexisset
a mortuis Cum ergo prandissent
dixit symoni petro ihesus Symon
iohannis diligis me plus hiis
Dicit ei Etiam domine tu scis quia
amo te Dicit ei pasce agnos
meos Dicit ei iterum Symon iohannis
diligis me Ait illi Etiam domine tu
scis quia amo te Dicit ei pasce
agnos meos Dicit ei tercio Symon
iohannis amas me Contristatus
est petrus quia dixit ei tercio amas
me et dicit ei domine omnia tu scis
quia amo te Dicit ei pasce oves
meas Amen amen dico tibi cum esses
iunior cingebas te et ambula-
bas ubi volebas Cum autem senueris
extendes manus tuas et alius te
cinget et ducet quo tu non vis
Hoc autem dixit significans qua
morte clarificaturus esset deum Et
cum hoc dixisset dixit ei Seque-
re me Conversus petrus vidit illum
discipulum quem diligebat ihesus sequentem
qui et recubuit in cena super pectus
eius et dixit ei domine quis est
qui tradet te Hunc ergo cum vidisset
petrus dicit ihesu domine hic autem quid
Dicit ei ihesus Sic eum volo manere
donec veniam Quid ad te tu me
sequere Exivit ergo sermo iste inter
fratres quia discipulus ille non moritur
et non dixit ei ihesus non moritur
sed sic eum volo manere donec
veniam Quid ad te tu me seque-
re Hic est discipulus ille qui testimonium
perhibet de hiis et scripsit hec et sci-
mus quia verum est testimonium eius Sunt
autem et alia multa que fecit ihesus
que si scribantur per singula nec ipsum
arbitror mundum capere eos qui
scribendi sunt libros etc. In nomine
domini nostri ihesu christi Amen dicas
ut cum christo maneas

Explicit ewangelium secundum
iohannem Anno domini m° cccc

Liber dictus
Stella clericorum

Dicitur apostolus ad ephes. vi. Induite vos armatura dei ut possitis stare adversus insidias dyaboli. Sed armatura est veste sacerdotalis septemplici induere. Repertus vestium quibus indutus fuit Christus passionis. Primum vestimentum quod sacerdos induit est amictus quo sacerdos caput tegit, signum salutis quam Christus tenuit. Dicit apostolus ad ephes. vi. Galeam salutis assumite. Repertus illud cooperimentum quo velabatur facies Christi. Dicitur Luc. vi. Prophetiza Christe quis est qui te percussit etc.

Secundum vestimentum alba quo tegit corpus a summo usque deorsum. Et alba quam sacerdos induit significat gratiam que usque permanet esse semper et comitit esse deorsum. Dicit apostolus ad Ro. viii. Superabundabit. Sic repertat vestem albam in qua illusit Herodes Christum Luc. xxiii etc.

Tertium vestimentum quo sacerdos induitur est cingulus per quod significatur misericordia quam duo brachia tenet ut se constringat in celum amare et operari bonum. Dicit ad Gal. vi. Et erit justitia cingulum lumborum eius. Sed cingulus reputat flagellum quo Pylatus tradidit Christum Jo. xix etc.

Quartum vestimentum quo sacerdos induitur est manipulus qui ponitur in leva per quam fortitudo significatur que contra adversa bellatur. Dicit et apostolus fortitudo est in eis descendens ad virtutem. Sic ille manipulus reputat funem quo ligatus fuit Christus cum duceretur comprehensus. Jo. xviii. Comprehenderunt Jhesum et ligaverunt eum.

Quintum vestimentum quo sacerdos induitur est stola sine ornamentum a collo duo brachia dependentia significat prudentiam et temperantiam. Dicit apostolus ad Tytum. Sobrie et juste et pie vivamus in hoc seculo. Stola quod ligatura est reputat qua ligatus fuit Christus ad columpnam. Jo. ubi supra etc.

Sextum vestimentum quo sacerdos induitur est casula per quam significatur caritas sicut casula cetera membra tegit vestimenta sic et caritas operit multitudinem peccatorum. Dicit apostolus. Hec casula reputat purpureum vestimentum quo milites induerunt Christum Jo. xix. Veste purpurea circumdederunt etc.

Vltimo de nomine misse et ordine et significatione. Sacerdos induitur vestimentis. Dicendum est quod ad altare accedendum sit. Dicitur in I Regum c. vii quod Salomon fecit altare eneum et in Exodo Moyses fecit labium eneum de speculis mulierum

inquo laudabat se predites i nichu
thabrian In labro eneo ponora
sicut confessio In altari dnd vite
amatitud Inspectis mulier inte
stor oppolitio quia sacerdos suo nunquam
adulterare accedit professionem
et absolvat puncte amatione
se copingat possidatur vite
stor se informet Quia ysm
et mundabimur qui sit vapil di
thyo adeo p.a. c. vij. copingate
actus fuerint dmi adhibe
xij gentes i posita nubem

Hoc pacto sequitur
h initus misse sed
quia dr aptus adycm y observa
tios ut prius dixi fieri oratio
nes observationes postulationes
et gratiarum actiones. Singula distingu
unt i maior pres prima pars est
absoluta misse usque ad pr igitur
et hec pres vocatur orationes
secunda ate igitur usque ad pr nun et
vocatur observationes. Tercia apr
in usque ad vitas et hec vocatur
postulationes. Inter postulatio usque
adic missa est, et hec vo
cant gratiarum actiones

Dicitur pre misse
primo cantatur in
troitus et sicut vaticina prophetarum
et desideria sanctorum patrum de
redemptione i carnacio i eius ipa
regnum i dmum pa admit
tatur excepta illa introitum
ad lenam eius mea etc
te

et visitetur cum gloria pri qui sicut op
cxx. replicatur aut introitus a dictis
sequitur i laude bone et dicatur
semel cum gloria ad laudum i carna
tionis dei cum bis i dictis alii
i laude dnie trinitatis vel quam
i persone filii sunt vnde Hoc
secundum est quod i dictis cong
sequitur dicatur pater et unpater et
pro pater primo pater qui excepta
sed laudes pater laude tercio
dicatur impater quia imperfectu
omnis ve spes de pro pater
qui pater est laus prue etc

Sequitur kyrieleyson
quod replicatur in hon
nore trinitatis et primo de kyri
eleyson i honore et laude pat
secundo de ter cristeleyson glorie
filii tercio de kyrieleyson i
honore spiritus sancti dicitur autem
domos pro nome eorum sicut
ut laudent tres lingue dni i
missa scilicet hebrea greca et latina
greca n. e. cum de kyrieleyson
kirieleyson nisi quod vt cit et
deus et misere qui nob bed kyn
ry ponat xe de misere nobis
hebrea lingua e alia alie in poria
i hebrea quam laudate i latina eya
i verbis ut hec interpretatio pone
ab augustino in glosa in psalmum
et interpretatur sit adhuc ut de
pond sola sedes aute Item dii
interpretatur alias ut i exun. dei
cum post kyn sequitur

Sequitur regula i ex
celsis deo que est

angelorum et sic cantaverunt angeli in nativitate domini et debet dici in medio altaris quia angeli natum dominum pastoribus annunciaverunt in medio eorum sicut dicitur Luce ii° Ecce evangelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo. Sacerdos vero dicens gloria in excelsis deo formam illius angeli [illegible] inducens, chorus vero personam gerit multitudinis [illegible] dicentium secundum cantando cum angelo celeste chorus clamantium laudantium et dicentium Gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus etc. Per [illegible] repellitur mestitia priorum veterum patrum per septem totum compilationis [illegible] domini. Cantatur autem alia que habent spem liberationis compositione dicitur in ymnum xxviii [illegible] cum spe liberationis dicitur ipso Ceperunt et saltavit corpore non numquam cantica leticie sic gloria in excelsis deo et alleluia et non cantatur a lxx usque ad pascha quia tempore per babiloniam captivitatis [illegible] suspenderunt organa sua et dixerunt Quomodo cantabimus canticum domini in terra aliena etc.

Post gloria in excelsis vertit se sacerdos ad populum dicens dominus vobiscum quod sic legitur Ruth ii° [illegible] Booz salutavit messores sic etiam sacerdos dicens dominus vobiscum id est sit vobiscum in petitionibus vestris [illegible] Christus autem dixit pax vobis quia specialis est vicarius qui hic [illegible] discipulis suis dixit Jo xx et [illegible] infra vobis pax temporis et que [illegible] pax eterna et leticie [illegible] duobus Jo xiiii° [illegible] pacem meam do vobis pacem meam relinquo vobis [illegible] et cum spiritu tuo quod supplicatur [illegible] in [illegible] ad [illegible] et [illegible] dominus qui sit in ore sit in corde tuo.

Post hoc dicat orationes vel orationem magnam quod dixit deus quod dixit discipulis suis Quicquid petieritis [illegible] in nomine [illegible] patrem meum in nomine filii [illegible] que in fine fit in [illegible] mediatorum Et quod omnis oratio dirigitur ad patrem vel filium [illegible] ad spiritum sanctum Et est [illegible] quia spiritus sanctus est donum et donum [illegible] petit donum [illegible] donum petitur aut a patre et filio [illegible] spiritus sanctus ab utroque procedit [illegible] ad patrem et filium simul dirigitur [illegible] ad [illegible] non ad spiritum sanctum qui est donum patris et filii [illegible] non [illegible] dirigitur ad patrem numquam non fiat mentio de filio tuo dicendo [illegible] ~~[illegible]~~ ut in oratione illa [illegible] spacium [illegible] Si non fiat mentio de filio tuo debet dici per eundem ut in illa oratione [illegible] marie virginis Si dirigitur ad filium tuum debet dici Qui vivis ac regnas etc. ut in illa oratione [illegible] qui virginalem aulam beate marie virginis Si non [illegible] orationis que dirigitur ad patrem fiat

mento de filio tuo qui tecum
vivit et regnat etc. Unde versus post
dicet ave primum persolvit omnis Christum
per Christum mediante per eundem dicet qui tecum
Christum tecum et et collecto fiunt in illo

Tunc sola oracio sequitur
Epistola significat doctrinam
apostolorum et ideo precedit oracio
[illegible] legatur Luce x. Rogate
dominum messis ut mittat operarios
in messem suam lectio de actibus [illegible]
[illegible] quando de veteri novo quando de actibus
apostolorum et de apocalypsi et de
parabolis salomonis et de prophetis [illegible]
[illegible] de uno libro moysi in [illegible]
[illegible] [illegible] sig-
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
in novo testamento [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] epistole
et ewangelia [illegible] in [illegible]
[illegible] etc.

Post epistolam sequitur
[illegible] sive graduale
quod pertinet ad opus active vite
et bene congruit sibi nomen
[illegible] [illegible] quia in opera [illegible]
[illegible] predicatori [illegible] aut [illegible]
graduale quod significat gradum
virtutum [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] [illegible] in virtute [illegible]
[illegible] paciencia [illegible] paciencia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] etc.

Post responsorium sequitur
alleluia gaudium [illegible]
bile [illegible] [illegible] [illegible]
laude post alleluia sequitur [illegible]
et significat operum quo [illegible]
laudi [illegible] [illegible] [illegible] laudat

qui bene cessat operari alleluia [illegible]
[illegible] [illegible] et significat [illegible]
[illegible] significat et perseverancia [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] sunt verba in [illegible]
in [illegible] [illegible] modo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] cantat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] etc.

Sequitur post hec ewan-
gelium [illegible] [illegible]
[illegible] sunt libri de altari [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible]
quod [illegible] significat et [illegible] in [illegible]
[illegible] altare [illegible] [illegible] [illegible]
dyaconus aut [illegible] [illegible] [illegible]
sinistra [illegible] [illegible] significat-
[illegible] predicacio [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
predicacio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quia predicatores [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] testamenti [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible] significat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est et [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in audiendo verbum dei vel [illegible]
[illegible] [illegible] aut in alio loco [illegible]
[illegible] ewangelium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut operatur [illegible] [illegible]

vedenti Et audiendum quod dyaconus
sonus pulsantur cum dyaconi
ex parte secundo ecclesie quod dignus
est mercenarius mercede sua sicut
x et apostolus ad cor. ix. Si nos spiritualia
lia vobis seminavimus non magnum si
carnalia vestra metamus Secundo
aut quod dyaconus librum psalmi re-
ponit significat quod predicator debet tam
ore verbum sua docere. unde
apostolus ad Col. iij. Omne quodcumque
facitis aut verbo aut opere omnia
in nomine domini nostri ihesu christi facite
dyaconus aut volens legere evangelium
primo salutat populum dicens Dominus vo-
biscum in quo significat sicut omne
dixi sit cum eis qui accedit ad
in audire verbum dei Thimotheus
et cum spiritu tuo ac si diceret tecum
sit ad dicendum deinde dyaconus
facit signum crucis in libro ac si dicat
inspirationem predico verbum apostoli dum
predicamus vobis crucifixum deinde facit
signum crucis in fronte ac si dicat
ac si dicat crucifixum verum ad Cor.
ij. Non dico me scire vos scire
nisi ihesum christum et hunc crucifixum
unde apostolus ad gal. Tercio facit
signum crucis in pectore unde apostolus
ad gal. vj ac si dicat non contingat
mihi gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu christi Quarto
in quod legitur ad aquilonem in alto
quod predicator debet clamare quod in
sanctos primo culparum unde ysaie
clama ne cesses Quinto dicit amos
vni ysa. inclama quod aquilone
et dicas revertere ... ysrahel

et autem filie mea Sexto Iosue penultimo
daniel iiij. clamavit vigil sanctus succi-
dite arborem et mittite in
ihesum Septimo celeste gladium
zacharie quod ad aquilonem clamat dicens
adque affluunt inimicis in nationibus
ysaie propheta significat unde in cantica iiij
Surge aquilo et veni auster
quia inde aut evangelium quod sancti et
pati obstinati qui possident christiana unde
luce xxij. Qui non habet gladium
vendat tunicam suam et emat gla-
dium ysaie et deponentes lectos quia
dicit ps. v. Qui percusserit te ad
unam maxillam prebe alteram dicit
et abhominatoribus verbi vero dei
quia dicit Iere. xxvij maledictus
qui confidit in homine Item
secundo evangelio quod significatur
sermone ubi dicit dyaconus ... ascendebant
locus seminavit unde luce viij. vo-
lucres celi comederunt illud Sexto
quando dicitur liber aperitur sacerdoti
ad osculandum quia dicit luce viij
vobis datum est nosse misterium
ubi dicitur aut claudi posteaquam
illis qui foris sunt in parabolis
loquitur secundum aut in parabolis
dicitur mysterium legitur ... vel
labia sacerdotis custodiunt scienciam
et legem requirunt ex ore eius et

Tunc sacerdos incipit credo in unum deum
in quo significatur quod audientes debent
credere que audiunt in evangelio et
lectione sive predicatione unde apostolus
Ro. x. fides ex auditu auditus
autem per verbum dei posteaquam sic

sacerdos ad pectus mouens cum inclinacione
oracionem predictam et dicat oremus in signum
quod christus dixit discipulis suis luce xxii
orate appropinquantibus luce capitulo
offerendum inquantum significat se conuertere fideli
et omne sacerdos sequitur

Post hoc sacerdos in plenius insinuare accipiat hostiam que dicitur esse tunica quod deus comparavit se grano frumenti cadenti in terram
Post accipiat vinum in signum quod christus fuit pressus in torculari crucis ysaie lxiii torcular calcaui solus et vestimenta sicut calcancium in torculari
Deinde accipit aquam cum in certa quantitate et apponit ut ipsius absorbeat insignum quod vita dei comparatur ut non comparet deus
ut tu me commutabis verte sicut alimentum carnis tue sed tu mutaberis in me
In pane corpus christi designatur in vino sanguis in aqua populus representatur
apocalipsis xvii aque multe populi multi
Hic quod sacerdos lavat manus suas post offertorium significat mundiciam mentis et corporis qua debet esse
in ministracione tanti sacramenti
ysaie lii mundamini qui fertis vasa domini

Postea datur totus in imago agit quod
devocionem
luce xx capitulo xx in oracione
opus dei negligenter et secundum
quod dicitur per ecclesiam
in quantum dicitur appellari in
secreto misteria debent

plebat clare voce cantare quod
sacerdos secreto incipit et non
fuit quia illi erat summo sacramento
baptismum quod est fundamentum omnium
aliorum sacramentorum post hoc dicit
sacerdos in elevato capite cum altari
in primum modo quod sicut autem
nulle per elevato capite ad
qui autem asstat altare in signum
passionem christi exaltati quam
deus pater an ad apostolum philippenses
ut videbat deum
postea inuitat se sacerdos
ad populum dicendo orate pro me
quod significat quod christus
dixit discipulis suis luce xx
orate ne intretis in temptacionem
sed ego orabo pro vobis
sacerdos dicit pacem quod est
et ordine orationis cum completa
dicit cum ea
quod christus secrete an de
xx vi per hic si possibile est transeat
a me calix iste
dicit alta voce per omnia secula seculorum
quod significat quod post
suscitacionem lazari christus
post hec salutat populum
dicens dominus vobiscum et habeant
ad dominum
post hec de prefacio quod
appellatur quod precedit principale
sacrificium et cetera

Sunt autem x prefaciones
secundum peritos
De natiuitate et de epiphania
et de xl v de passione
et de resurrectione et de ascensione
et de spiritu sancto

delectam virginem. x. de apostolis. Insuper
aut professionis omnes sacerdos cum lau-
da preciter angelorum laudibus choris
aut cantat Sanctus sanctus sanctus do-
minus. Sic concor angelis assumit com-
muni [illegible] sociam opcima [illegible]
[illegible] reliquum sunt dicit xx. de
[illegible] sanctis [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] cenae [illegible]
confirma [illegible] [illegible] etc.

Unde et memores nos domine famuli tui sed et plebs tua sancta

que secundum apostolum dicta
est [illegible] [illegible] de ij. pre-
cedentibus apostoli dicit. Observandis
[illegible] de [illegible] aut de [illegible] [illegible]
[illegible] ibi [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] consultatur [illegible].
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sacerdos i [illegible] tu igitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] petrus i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] et [illegible]
[illegible] debet incipere Te igitur
[illegible] [illegible] pre[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sanctus dominus. Te igitur rogamus
clementissime pater per ihesum cristum
dominum filium tuum etc. Ut benedicas
[illegible] dona [illegible] munera [illegible] sancta sacrificia +
illibata. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ca-
nonis [illegible] [illegible] opcimum et
omne donum perfectum. [illegible] [illegible]
[illegible] offerunt [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] Sacrificium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] offerunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] obvenientes etc.

tamen potentia [illegible] [illegible] panis et vini
in corpus et sanguinem. Secunda [illegible]
[illegible] [illegible] vinois in [illegible] [illegible]
na. Tertia in [illegible] fuit in voce [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xxiij. Et illi
magis clamabant crucifige eum.
Collegerunt pontifices et pharisei
concilium. Secunda fuit in voce clama-
[illegible] [illegible] [illegible] xxv. Et ipsi magis
clamabant crucifige eum. Tertia fuit
in [illegible] manuum et pedum [illegible]
[illegible] xxiij et crucifixerunt eum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sacrificia illibata
[illegible] corp. [illegible] quia [illegible] panis
et vinum non possit corp[illegible] quia
corpus et sanguinis filij dei non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] panis et
vini [illegible] [illegible] [illegible]
in carne et sanguine cristi [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
corruptione [illegible] etc.

Incipit [illegible] [illegible] [illegible] ingnia oratur

[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] sunt
positi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gladium [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gladium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] duobus [illegible] [illegible] xxij
Ecce duo gladij hic.

Memento etiam pro me niento domine famulorum

famularumque [illegible] [illegible] [illegible] orat
[illegible] [illegible] [illegible] de ordo [illegible]
[illegible] [illegible] ordine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sacerdos [illegible] attendat
[illegible] ordine [illegible] [illegible] [illegible]

dictus erat vis ablatus primo proprie
et primo et aliis ingenitoribus et propter
ipso [illegible] spiritibus principalibus [illegible]
ipsis qui se concedunt suis parad
iniis nos sed pastoribus vero poi
ipso episcopo minus debet omne
negligentiam scandalum implere quod
dicit pater xviii ve homini per quem
scandalum venit nec vetustissime
penitere quia non debet [illegible]
esse sine pale hic ergo sine discretione
et devocione etc.

Sequitur iam iiii particula canonis secundum quicumque

in qua fit memoria sanctorum apostolorum
et martirum et petitur illorum quia
in hoc sacramento fit amoris
nostri memoria inter mysterio
debet fieri memoria illorum solus
in quibus apparuit signum veri amoris
in christo apparuit pro
[illegible] specialiter in martiribus pro
positorum corpore intormentum
sermo capitulo xx. Ecce nos reliquimus
omnia dicens petrus in
et tota hominibus tormenta passi
sunt etc. Notandum autem hec particula
[illegible] precatur et omnia psalmi
[illegible] sunt ita primum [illegible]
[illegible] Item non debet dici [illegible]
[illegible] quomodo usque ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] misterio et
[illegible] induit [illegible] etc.

Sequitur v pars canonis secundum hoc oblationem benedictam

dictam acceptabilem [illegible] [illegible]
tabilem dicit quia in illa acceptamur
[illegible] benedictam dicit quia
[illegible] [illegible] benedictionem et [illegible]
[illegible] per [illegible] fit benedictus

fructus orationis [illegible] Tunc [illegible]
unum hostiam benedic [illegible] [illegible]
[illegible] Tercio lege dicit quia in
illa acceptamur etc. fiunt autem
quinque cruces prima super benedictam
secunda super [illegible] [illegible] super [illegible]
[illegible] super corpus quinta super sanguinem
[illegible] fiunt quinque panem et calicem
[illegible] [illegible] pani vel calici [illegible]
[illegible] sequitur 3us dies quibus [illegible]
[illegible] prima [illegible] [illegible]
palmarum vel [illegible] quo christus
iacuit in sepulchro vel [illegible] loca [illegible]
in quibus [illegible] passus fuit [illegible] [illegible]
et pedes lateris [illegible] vero sequitur
[illegible] quod christus in [illegible]
corpore passus sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sequitur etc.

Sequitur iam sexta particula canonis [illegible]

[illegible] [illegible] patet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] primo quod dicit [illegible]
[illegible] [illegible] pateretur [illegible]
[illegible] corpore et sanguis domini
[illegible] et ante [illegible] comestionem
agni paschalis fuit et [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hec autem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item sacramentum [illegible] fuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] voluit [illegible]
[illegible] apostolorum [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nobis [illegible] quia
dicit accepit panem et benedixit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et unum [illegible] agnum

ne indignare videmur at si more le
gali agnum offerre velimus. Tercium
nobile est quia dicit elevat oculis
Math. xiiii. q dicit levat oculos
in celum in sumat vobis aptum habemus
quod quod fit ergo in principio operis
nostri Verbum dicit oculos
inter ad deum tamen ad datorem
omnium bonorum. Quartum nobile est quia
dicit ibi gracias agens deo patri qui
ipsum in mundo et que propter nobis
redemit et que propter mortem nostram
et carnem tacius dicte desumpsit
Undecit ii. benedicere refecit et virtute
verbi quia convertit substanciam panis in
corpus christi et vinum in sanguinem
virtute verborum. Quintum notabile
est que dicit fregit quia si fit consecracio
virtute istorum verborum hoc est enim corpus
meum ergo prius est consecratio quam conse
cro prius dicit fregit quam sacravit
sed tamen prius consecravit quam
fregerat ergo aliter intelligi debemus
quod aliqui dicunt quod prius
benedixit et fregit postea tandem
verba dixit hoc est corpus meum et
tunc ii. dicit fregit hic ordo verborum
aliter sonat et ista prius fracta
quam consecracio et exprimatur ergo contra
debemus. Et secundum quod debemus
quia dicit postea benedictionem et consecracionem
fregit hic ordo aliter sonat verum
nobile est quod dicit accipite et
manducate in quo signatur
duplex manducacio scilicet sacramentalis
et spiritualis. Sacramentalis proprie
corpus christi. Spiritualis vero in carpam.

iustitie corpori christi quod tamen sacra
mentalis scilicet est bonorum et malorum
prima non prestat sed ut dicit apostolus
ad cor. qui manducant corpus
meum indigne iudicium sibi man
ducat et bibit ille enim indigne
recipit qui sacramentaliter recipit
sacramentalis est comestio prior
q dicit accipite hoc est corpus meum
et postea quod quod dicit videtur prior
pronomine hoc et dicit enim hoc est
corpus et non panis quia corpus
sit non dicatur hoc est corpus meum
sit ergo que adhuc sit verba virtute
dicta quorum fit vinum. Responsio. Constat
in altari carnem de pane creari
ista caro deus est qui dubitat
vero est Tercium capit indigne divi
tiabitur igne. Solucio quidam
dicit de quibusdam unus fuit ingre
petri maducator sive comestor
ut qui totum dicit est totum fuit
est totum dico hoc corpus meum
et ponit hec exemplum qui dicit
lego presto legi solum intendit
et qui dicit erat intendit
erat soli sed qui dicit legam
intendit alium ff. i. s. opus prodit
aperte quia dicit hoc est transsubstanciacio
non fit. Et quod dicit corpus
pronomen adhuc non fit transsubstanciacio
sed qui dicit totum in simul est
hoc est corpus meum tunc fit transsubstanciacio
secundum hec quod aliud est esse pronomen
vel verbum et aliud est esse deum
sicut dicit aliquis in ii. de generacione
quia est congruum aliud dicere hoc

nomine homo significat homo dicitur aut
quod sit .i. cum alio sit verum dicimus
magis dicatur aliud est de albo vel ru-
beo verum dicto quod inquantum per gratiam
consecratoris significat vel cum alio tamen
quod dicit prolacionis eiusdem oracionis
dicatur ordinacione verum cum aliquid
pronomine dicitur per se non per se oratio
sed compositio in oratione verum non est
quere aliquid pronomine hoc quod prior
sed sequi quod sed dicto verum non est
querere determinate huius pronominis
sed ut dictis ut ac tepentia etc.
huius pronominis sit ibi panis tamen
inceptionis determinat illud quod est
oratio dicit quod Hoc ergo cum totum corpus
quod totum sanguis est .i. corpus Christi verum
est et ubi sub specie panis et vini
totus Christus est sicut corpus Christi ibi quod
per concomitanciam sanguis per mixtionem
etiam per concomitanciam deitatis per unionem
sed deitas persona filii persona tamen
patris ibi non est ut persona sancti
spiritus quia non sit unita humanitati
carne verum omnibus racione dicatur
esse ibi deitas Sola tamen persona
filii unitur sibi humanam naturam
verum persona filii quod ibi est et tamen
et postea 3º ibi persone ibi sunt
deitas tamen per naturam non per essenciam
et per presenciam sicut in omni creatura
tamen non ibi per sacramento et racione
sacramenti sed filii persona solo
racione predicta coniunguntur

Similiter modo post
per piantur In

qua clausula sanguis non ha-
bet nomen in persona ipsa. Dicitur autem
in ipsa clausula hic enim calix qui sub specie
vini sanguinis mei unitate

unitate
vbos sit quod sit vini et sanguinis
vel unitate sub specie vini sanguinis
pronominis totus per unionem etiam
per concomitanciam deitatis prout est Secun-
dum quod si cum sit sacramentum si non
apponatur vinum et hic dicimus quod sit
sed non plenum sacramentum quod sit
ubi solum significatur non corpus
per species panis quia sola panis
sanguinis sacramentum tamen Si obmittitur
aliquis vinum sicut aliquando dicitur
sacerdos hoc sumit non esse sacramentum
corporis Sed tamen obmiserit alias
oblivione vel negligencia de-
miserit vinum debet remanere ab
illo loco sub non et post
appone vinum dicunt autem quidam
reservetur scandalum non debet apponere
vinum dicunt tamen alii quod minus
malum est scandalum quam quod
vitiatum remanet sacramentum premit-
titur. Sed quod dicunt similiter
verum non quod non dimittit vicium
scandalum quia sub vitiis
permittitur vinum non possit dicere
vere hoc sacramentum panis cum corpore
et sanguine sed non apponatur
aqua est non sacramentum Sed
ille obmittitur oblivione potuit
venia cum vere negligencia
peccat mortaliter et graviter sunt
puniendi | dicat ergo nomine
testamenti per effusionem
sanguinis vel testamento aeterne
vite huius est deitas de
testamento dicitur luce xx Ego dispono
vobis sicut disposuit mihi
pater meus regnum ut edatis
et bibatis super mensam meam

i regno meo Sequitur mysterium
fidei quia sine fide care [illegible] H
sacramentum sed sine fide no pt alias
in oculis hoc sacramentum Sequitur
Hoc eo quotienscumque in mea memo
riam facietis .i. memoria mee pas
sionis et mortis vnde pro ad cor
pus Unde cessit corpus domini ma
ducantibus et sanguinem eius bibitis
mortem domini annunciabitis vos de
B [illegible] p illa prius que sit de
pane tunc dicit benedixit et fregit
fregit [illegible] nostra passio usque
totus passus sum [illegible]
ut totum redimeret vniuersum
Sequitur vnde pro [illegible] et memores
etc Supplices [illegible] de hac passione

Et tunc dicit ca
nibus manus extende
i modum crucis et signum ne tam
abinferre resurrectionis et tunc
dicit illos de primo insignium quod
deus descendit ad inferna in 7 et
i tercio glorie ascensionis et tunc
dicit illas erigens insignium quod post
victum leo surrexit a mortuis
deus et homo ascendit ad celos
et sedet ad dexteram dei patris Sequitur
hostia pura hostia sanctam
hostiam immaculatam panem
sanctum vite eterne et calicem salutis
perpetue dicitur ut hostia pura
deum [illegible] sine originali
peccato de sancta que storie dicit
i maculam quia sine macula agnus
paschalis dicitur cum panis vite
eterne quia refectio angelorum calicem
salutis perpetue de quod refectio [illegible]
eius in patria etc Sequitur

Amen autem quibus [illegible]
super hostiam [illegible]
nos prime dicit super signi super
vtramque partem sperm quia super
speciem panis et sub specie vini
fuit christus v. [illegible] insignia
prima quibus fuerunt effusiones
sanguinis de prima fuit i circumci
sione in secunda fuit in sudore san
guinis tercia in flagellatione quarta
i crucifixione quinta i lateris
forarum lancea operatione de prima
luce in post quam impleti sunt
dies ut circumcidatur puer etc
et 3a luce xix Jhesum autem fla
gellatum tradidit iudeis ut
crucifigeretur de iiii. i [illegible] fo
derunt manus meas et pedes meos
de vo Jo xix vnus militum
lancea eius latus perforauit
et continuo v. exiuit etc Sequitur

Sequitur et vii parte
canonis Et super
supra que propicio etc et fuit i ista
parte due clausule Suprema fuit
dicens nobis quibus nominantur
tres patres veteris testamenti scilicet
abel abraham et melchizedech
in signum altaris prefiguratum
Secunda clausula de primam
sancti angeli tui in sublime altare
in conspectu diuine maiestatis tue
vt componitur et viii explicit
primo et superius de [illegible]
sit .i. trinitatis patri filii [illegible]
quia cum [illegible]

altare sublime fuerit in s(an)c(t)a p(er) manus
s(an)c(t)i angeli tui id est oracionem filii tui
ipse dominus qui angelus magni consilii
dicitur hic magni consilii angelus
sublime exponit vel sic iube haec
i. corpus mysticum ut perferri i. per-
trahi in militante ecclesia i. associari
in sublime altare i. in ecclesiam triumphantem
quae dicitur ut illud [illegible] ignis
in altare tuo semper ardebit Gregor
dicit in ecclesia triumphanti et per manus
sancti angeli tui i. per habitacionem et virtutem
filii tui Aliter exponit sic vel Alii
dicunt quod nota et has oraciones in(?) sancte
ecclesiae reputari in sublime altare
tuum i. in praesencia divine celestis
et in conspectu divine maiestatis tuae
et hic per manus angeli tui Angeli
non nota quam offerunt deo ut
Thobie xii dixit Raphael ad
Thobiam cum orares obtuli ora-
ciones tuas deo Iussione autem [illegible]
sule dicitur corpus et sanguinem et
una manu super corpus [illegible]
sanguinem [illegible] signat [illegible]

Sequitur xv pars canonis
Memento famulorum
famularumque quare angue(?) [illegible]
[illegible] et [illegible] ordine
[illegible] in [illegible] sed in alia
[illegible] quod patris
[illegible] locum [illegible] ignis
ignis inferni et purgatorii [illegible]
[illegible] pignore(?) et aqua
[illegible] dicit lacus luce
[illegible] tenebras inferni [illegible]
[illegible] ii mitte eos in tenebras
exteriores [illegible] loco pacis [illegible]
[illegible] incipiens [illegible]

est quod unde [illegible] eorum qui
[illegible] eorum viii [illegible] dicit
[illegible] eorum non [illegible] igni
eorum non [illegible]

Sequitur xvi pars nobis
quoque peccatoribus hec
verba in dicit sacerdos [illegible]
pectus suum [illegible] quos [illegible]
quia [illegible] semel mortuus est
vel [illegible] alios [illegible] quia
[illegible] [illegible] opere [illegible]
[illegible] verba dicit sacerdos [illegible]
voce sua paululum in [illegible]
[illegible] confessio [illegible]
[illegible] xxiii [illegible]
[illegible] dum veneris in regnum
tuum [illegible] clamans [illegible]
sacerdos [illegible]
quos [illegible] et sacerdotum
[illegible] habent [illegible]
[illegible] xxx [illegible]

Sequitur xvii pars. Per
quem haec omnia [illegible] qui
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] est quod dicit [illegible]
[illegible] omnia [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
Io. i. Omnia per ipsum facta sunt [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] plenitudine
[illegible] [illegible] Io. x. vo. [illegible]
[illegible] eos in veritate [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Jo. xiiii. Ego sum via veritas et
vita. Tertio quod dicit benedic-
tam per infirmam benedictionem celestem que
nobis datur per benedictionem fructus
virginis. Fiunt autem tres cruces
que significant tempora orationis quam
in morte dedit Christus in ipsam deum et homi-
nem confessus quod ad dicit est Marci xv. Vere
filius dei iste erat. Et debent fi-
eri tres cruces super utrumque simul scilicet
panis et vini + + + distinctionem specia-
liter [illegible] significat quod tempora
sunt nobis que olim fuerunt
in longe. Sequitur per ipsum et cum
ipso et in ipso est [illegible] deo patri omnipo-
tenti in unitate spiritus sancti omnis honor
et gloria. Fiunt autem in cruces
prima sit ipsum. Secunda cum ipso
tertia sit ipso. Quarta sit unitate
spiritus sancti. Quinta supra calicem [illegible]
honor et gloria. Sit autem fiat
[illegible] dicto [illegible] calicem et tenet
sacerdos in sinistra manu et
accipit hostiam in dextra manu
primo facit signum crucis in duobus et
secundis super calicem post primus
calicem secundo autem calicem [illegible] fiat
cruce cum hostia iterum transcalicem
v. autem calicem prima significat quod deus
cum dona omnia nos [illegible]
Tertio quod sunt omnia elevatus est
et quod deus [illegible] autem omnia
nos in [illegible] [illegible] significat quod deus
[illegible] omnia nos [illegible] [illegible] v.
quod deus [illegible] [illegible] nos [illegible]

Notandum. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]

et est ergo v. [illegible] primas
[illegible] [illegible] [illegible] in terra [illegible] libera
nos [illegible] due [illegible] [illegible] pax domini
v. [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] prima [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos quid orandum
et quid orandum sit quis orandum
[illegible] qui [illegible] in [illegible] [illegible] quod
dicit Jacobus est [illegible] [illegible]
et omne donum [illegible] [illegible]
orandum sit petitiones septem
que continentur [illegible] et dicitur [illegible]
[illegible] est vii postulationes
[illegible] [illegible] [illegible] adventum
[illegible] et [illegible] sacerdos elevato
calice dicit [illegible] [illegible] quatuor
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
dos deposito calice dicit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alta voce
significat quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] publice et [illegible] [illegible]
[illegible] Sequitur [illegible] [illegible]
[illegible] libera nos [illegible] [illegible] [illegible]
in signum quod [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] de patena et [illegible] [illegible]
dyaconi vel subdyaconi que [illegible]
[illegible] quia dyaconus tradidit
cum dyacono [illegible] significat quod Christus
[illegible] suis discipulis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] patena
[illegible] [illegible] [illegible] significat quod
sacerdos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible]

q(ue) vacua est sig(nificat) civitas que(m)
sine principio (et) sine fine. Cumque
amat adumbrata tenet(ur) corpora sig(nificat)
q(uod) sacerdos orat pro ea (et) q(uod)
sacerdos manus facit sig(nificat) aut(em)
moysi orantis p(er)sist(ere) qui pugna-
bat contra amalech (et) vicit. Cum
dicitur aut(em) sacerdos inclinat sacerdote
deponere calicem in altari sig(nificat) ioseph
(et) nicodemum deposuerunt corpus
de cruce (et) posuerunt in sepulchro.
Cum vero dicitur aut(em) dyaconus
osculat(ur) dexteram humerum sacerdote
sig(nificat) qui vult particeps esse labore
ut sit socius etiam retributionis.
Cum dicitur aut(em) in quibusdam locis
puer qui stat retrorsum (cum) cuppa
in campo sig(nificat) q(uod) capiat tunc
[illegible] [illegible] adventum iudei qui ex-
spectant messiam cum iam
venerit. Cum aut(em) sacerdos dicat
libera nos (et)c. tradit subdyacono
patenam dyacono et dyaconus
sacerdoti (et) osculat(ur) cum in dextro
humero [illegible] signat(ur) q(uod) ipse
esse vult particeps a passione
(et) in regno q(uo)d dicit apostolus si compatimur
(et) conregnabimus. Cum aut(em) sacerdos sig(nificat)
se cum patena (et) p(ost)ea osculat(ur)
eam (et) sig(nificat) passionem filii dei
sumus revelati in passione
eius [illegible] regni celestis. Cum
patena ponitur seorsum sig(nificat) lapidem
a sepulchro remotum. Cum aut(em)
tangendo [illegible] sacerdos p(ri)mum
[illegible] [illegible] (et) facit tres
partes de hostia p(ri)mam comedit
(et) s(ecundam) tertiam ponit in calicem

frangit aut(em) hostia in tres partes p(ro)
memoria trium [illegible] corporis in memoriam
duplicis status (christi) p(ri)mo mortalis cum
hominibus manens s(ecun)do in sepulchro
mortuus iacens (tertio) in mortalitate
in celo consistens. (Tertio) frangitur
in tres partes hostia in signum q(uod)
fuit corpus seu vulnera in (christi)
parte sua corporis s(cilicet) in manibus in pedibus
(et) in corpore seu latere. (Quarto) frangit(ur)
in tres partes in memoria (et) in
signum q(uod) tres partes sunt ecclesie
corporis (christi) una pars est in celo (et) hec
est sancta triumphans. Secunda pars est
in via in hac parte dicitur ecclesia militans.
Tertia est in purgatorio (et) h(ec) dicit(ur)
purgans (et) hec partes sunt [illegible]
phos [illegible]. Tres sunt autem pars
ps p(ri)ma laborat [illegible] [illegible]
in terra alia [illegible] [illegible]
restat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pacis [illegible]
[illegible]

Unde qualiter sunt in
partes [illegible] [illegible]
[illegible] e quod una pars
hostie sig(nificat) p(ri)ma posita ad
calicem sig(nificat) locus quod supra
virgine maria suscepit. Pars secunda
iniesta sig(nificat) omnes fideles. Pars
reservata sig(nificat) omnes mortuos.
Hoc modo exposuit [illegible]
[illegible] [illegible] pars posita in calice
sig(nificat) ecclesiam militantem. Pars secunda
iniesta sig(nificat) triumphantem. Pars s(ervata)
notat ad finem misse [illegible] cum
[illegible] [illegible] sig(nificat) eos qui
in purgatorio sunt. Frangit(ur) in partes
tres hostia facta [illegible] [illegible]
[illegible] vivos [illegible] [illegible]

nomdum quod spiritualiter per totum
est verus homo sicut si spe-
culum speculum in minimis partibus suis
resultet ymago respicientis Item
alius loco sicut patet de voce cum
aliquis loquitur coram multis vox
una percipitur in auribus multorum simul
et semel etc

Sequitur de quarta c-
autela cum pax

domini quod cum dicit sacerdos facit
tres cruces cum parte hostie quam
post ea ponit in calice tres
cruces significant quod tres dies fuit
in sepulchro per tres dies Item
sacerdos dicit pax domini et significat quod
christus resurgens a mortuis dixit
discipulis suis pax vobis Jo xx
dicit quod sacerdos pax domini pax
ipsius sit semper vobiscum vobis
cum spiritu tuo hic pax continue et
in futuro eterna viget Et cum
sit triplex pax scilicet pax pax
pectoris pax temporis pax eternitatis

Tunc incipit chor-
us agnus dei mise-

re nobis quod est ad dominum sicut prima
aut librant nos a miseria culpe
secundo a miseria pene tertio ut ducat
nos de plenitudine gratie sue/ quibus
nos duo primo dicitur bis miserere
tertio autem dicitur dona nobis pacem
Item dicitur agnus dei ter propter agnitionem
trium in obediendo patri/ vincit opus
adimplendo et filius tamen obediens usque
ad mortem dicitur autem agnus ab agnoscendo/

ro dicitur agnus dei quia agnoscit
nomen eius in sua cruce Exodi
xii Exodi xxx Ecce autem tua go
dicitur agnus dei quia apprehendit sua
fructus et quod hostia agnus
dicitur ab agnus quod est puer latine

Sequitur quinta cau-
tela cum fiat h

sacerdos fiat commixtio quando sa-
cerdos ponit partem hostie in
calice facit tres cruces in calice
et facit sacerdos fiat commixtio
ad signum quod corpus christi
fuit sine sanguine vel fuit
sanguis sine corpore Sed secunda
fuit ad signandum quod unum sacra-
mentum conficitur corpore panis et
vini propter quod inuit quod ulti-
mo moriatur Item commixtione
et fine communione assunt sacer-
dos parte corporis christi et dicat
dyacono et hic in signum quod
pretio spiritualis data sit in corpore
christiano qui dyaconus autem dat
pacem alijs et alij ut et in
signum quod omnes dant hic pacem
et maxime filij ecclesie per unam
communionem verum sit hic quia
pax non datur in missa pro defunctis
quia defuncti non indigent corporalis vel temporalis
vel pace etc

Sequitur preparatio cor-
poris et sanguinis domini

nostri ihesu christi circa perceptionem cor-

et sanguis d(omi)ni et c(etera) sacerdos. Dicat o(mn)es
o(mn)ia p(ro)p(ri)e p(ro)b(us) (con)stitutus nouissi-
ma dirigit ad p(ro)p(ri)am q(ue) incip(it)
Dne ihu x(pist)e. Alia ad p(ro)p(ri)um sa-
cre incipit. assit nob(is) d(omi)ne
v(ir)tus sp(iritu)s s(an)c(t)i vel veni s(an)c(t)e sp(iritu)s
Post h(ec) dicit sacerdos medita(n)s
de incarnatione et passione x(pist)i
et virtute h(uius) sacram(en)ti et ad
maiorem devotio(n)e(m) an(te) p(er)cep(tio)n(e)m corp(or)is
x(pist)i p(er)cepto corp(ore) x(pist)i dicat
istam or(ati)o(ne)m. Corpus et sanguis
d(omi)ni n(ost)ri ih(es)u x(pist)i custodiat a(n)i(m)am meam
in vitam et(er)nam. Post p(er)cep(tio)nem
corp(or)is et sanguinis sumat sacerdos
de vino vel aqua s(e)m(e)l vel bis
p(ro)ut (con)suev(er)it. Et aliqui(bus)
d(omi)ni bis celebrare illa die p(ost)
p(er)cepcionem corp(or)is et sanguinis d(omi)ni
nostri sumat in p(r)ima missa q(uia)
corp(us) x(pist)i (con)tigit stomachum
vacuum et ieiunium. Et ideo
sumendo n(on) sit oblitus vini
Et iter(um) licet s(e)m(e)l celebrare
vel p(lu)s h(oc) dicit(ur) q(uo)d que
p(ro) applicat(ur) ut (con)venien(ter) d(e)
[illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] q(u)al(ite)r die d(omi)ni
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit ut [illegible]
ter in anno s(cilicet) in pascha in
penthecosten in natiuitate d(omi)ni
[illegible] [illegible] p(er)cipit(ur) Sed in
in pascha sumere. Et nond(um)
[illegible] [illegible] que solebat [illegible]
die fieri [illegible] [illegible] [illegible]

hodie p(ro) [illegible] in pace que sole-
bat fieri die d(omi)nica [illegible] [illegible]

His (com)plet [illegible] est id(est) iiij(ta) p(ar)te [illegible]

que d(omi)ni [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p(ar)te [illegible] sacerdos [illegible]
ad dexteram cornu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p(ost)ea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] collam [illegible]
dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nob(is) [illegible] sicut
[illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad p(ro)p(ri)um Et
[illegible] [illegible] sacerdos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
discipulis suis [illegible] [illegible]
[illegible] dicat vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicat(ur). Ite missa est
Ite ad p(ro)p(ri)a missa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in pace [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] nos [illegible]
[illegible] [illegible] qui vivit et
regnat amen [illegible]

In nomine domini nostri
ihu x(pist)i Amen [illegible]
[illegible] [illegible]

Quasi stella matutina in medio nebule i. peccatorum. Proprietates huius stelle sunt: matutine primo ipsi adiphibet decorem fidei i. splendore et sanctitate verum fidei i. splendore et claritate huius verbi lucet splendore. Secundo quoque terrenis fulgens dat lumine vigilantibus decens per ipsum deo. Terciam huic noctis hyemis ipsa tempore succedit calorem estatis quesivit eloquia fecit splendorem in mathea hic vos estis lux mundi. Fecit quoque terrenis sic in predicatore vel apostoli tenebrosis plagi in nubibus aeris fulgens sicut in ipso luce piscatores magnus et altitudine sede i. facit lucem palam que in tenebris ignorancie vigilans que dicit vel et beati ille servus quem cum venerit dominus et venit vigilantem etc. Decenti succedit ipsorum pravitatem suavem et hostes quorum furorem per ipsum solem et etc. que vere sol iusticie dicit. Inimicos domum suum perdidit i. inimicos suos occiditis gladio bis acuto dicit ipsi ut mortui mundo Christo vivant. Dicunt hic noctis i. tempore compassiones in aptus operis usunt et vos sinor i. hyemis qui tempore succedit i. tempore tribulacionis apparet in calore fidei. Septimus estate i. in inclinacione ardore luxurie et nocturne vicis quesivit ut dicitur qui potuit transgredi et non transgressus est vel super excedo

... piscator in i. diebus inuenitur ut etc. Quinque et conuersacionem in etiam. Septem stelle tem actionem et contemplativam plati inuicem in sua regione et ordine vel in aspectu vel effectu ut videat inuicem in eo i. in via inter sue fidei in vinea domini operando. Septem vero alteri sunt sacerdotes sine plura vere. Set pauci digniter vel sed esse quasi nichil operam pauci fideles vel apostolus melius esset paucos et viles qua multos et viles. Nonus tercius karitas pastor facit i. rebus honeste nichil curans deo et hominibus pro bono et vili pastore. Iohannes bonus pastor animam suam ponit pro ovibus suis et vel dicit deus petro petre amas me pasce oves meas. Qualiter amas me plus qua meos fratres cognatos et alios plus quam tuas res temporales plus te ipsum pasce oves meas et vel i. Christus amat animam suam i. se ipsum vero est me dignus. Et apostolus erunt homines se ipsos amantes. Quarto Illi dicunt se ipsos amare qui honorem suum temporalem et commodum plus honore dei diligunt. Augustinus de vita Christiana. Illi vere deum diligunt qui nichil aliud nisi deum et nomen domini glorificatur. Sextum vero pauci

Noluit propter sustinere paupertatem
contemptum et dolores. Sed cupiunt di-
vicias, honores et suavitates huius
vite. Tales enim non suscipiunt curas
curatorum vel prelaturas propter honus
vel propter meritum sed propter honorem etc.

Circa curas non debetur honori
sed oneri. Cum simplex est
questio. Circa quo pastor vel prelatus
nomen suum consequitur, vel quia
ea vivit vel quia eam regit
vel quia patrimonium eius expendit
vel propter quod sine ea suscepit.
Vel ut pascat gregem sibi commissum
verbo et exemplo bono. Vel ut pascatur
ingrate. Unde hoc nomine pastor
non dicitur ab hoc quod pascitur
passive actione sed ab hoc quod
pastor pascit. Unde Ezechiel pastores
pascebant se et gregem meum
non pascebant. Item ultimo reddiderunt
ratione dicit Joseph fratribus suis
pastoribus. Genesis Joseph i. e.
qui fratrem Joseph vendiderunt
fratribus suis i. e. curatis omnibus
Amen dico vobis amodo non in
debitis sine causa dominus admo-
nitus fuit verbi miseri. Glosa
minimum recipere sed ablingere
maiori. Unde Job Bassione
eius demanant bona regnum
i. Jherusalem eius. Burgos. Item
mortalibus digni sunt pastores
negligentes qui curas negligunt
Unde videat quilibet prelatus vel
pastor quo curam committit vel
quo ea regat vel qualiter in
ea vivat, vel propter quod sine

ea susceperit vel quo patrimonium
crucifixi expendit ut supra dictum
est. Unde obiit S. Adud (?) Jeronimus
dicens. Item sicut temporalia et non curam
quo hic autem Christi sed curam meam
autem Christi non ut gregem te pascens
pascas bene et exemplo. Sed ut pascere
abeo negligentes et curas et volup-
tuose vivis et luxuriose et deli-
ciose oblimisceris. Et eo oblimisceris
sues ligate ne possit se defendere
et pedibus ne possit effugere quia
cum intenciones dolores. Et
igne eterne miserie vectigaliter
dilexit plus curam temporale quam
mas comparibus filius dei morte
sustinuit. Et cum hic vixit
deliciose et voluptuose et tot
suspendit in penis suspirat et
eternaliter a penis et quanto gloriosius
est in deliciis huius vite
tanto durius erit in penis et sicut
cum morte ardente in inferno
ardebit ut oleum inflammatum
[illegible] apportavit te sicut ut
gallum gallinaceum cum portavit
de foro pedibus [illegible] suspensus
et capite deorsum dimisso
et decoquitur in olla. Sed in decoctione
in olla ... variis membris
ita ut pena videatur et
quia de curatorum non gravis et
in aliis maior reputabitur
Sic gallus gallinaceus maior
et aliis et minores in
...dei nichil fuerunt sed

inuenis vnde Job vbi sunt greges quos
dedit tibi pecus uberrimum i.
gloriosum velle et non credas deum
posse decipere ac dubitare deus
que dedit dedit eis (?) pmandum
conmant pastore pastor n. dz
sive cuius i alterna ptanem
i. peri virgam et baculum i natam
fistula et tubam i ore vnde platus
et suus sedet bonum exemplum dicere
et sue gregationis sermonem ex
habe doctrina sinistre percoms (?)
sedem demo o.bus busicem black
consolatiois stimulum vigilie correccio
nis et q̄ pabulum refectiones
spirituales Vnde Vndique pastores sunt
mutati i volubes agni i lupes
defensores i dissipatores qui
debent sobrii custodire sunt ebrii q
plati sunt pilati qui caste in
testa qui sacerdotes seductores
so(?) ociose tocies repetitur q̄
pectus animas ut sup̄ dictum
Cum non aliam busicam porrigit
vel gaudet et non querit pro quod
proximus socios sit i eam sed quoniam
valeat in temporalibus vnde panci
curat quo anima sua i trahit nec
suscipiant aut i ea vivat secundum dicit
ut simonis abhominant et hec
iam i plebis dicat vnde gregorius
Et quis ea in terrene scientes
eternos vel busicam querent
ut in hec vite necessaria hic p̄
ipso ordine celestia vult ...
longe melius esset ei meditare
et amen vnde vivet cum i eorum

Cum non posuerim a. sexum eum
i simile omnia sed asscendit aliud
ille fur est et latro sunt scribit
et tres et et alius etas om̄ dicendo
sunt non imp. ut sinet et mactet
perdit sinet bracchio et mactet
corpus et perdit mag i gehennam

De vita sacerdotum etc

Quilibet sacerdos vel pastor
tenetur esse cure zona sanctam
eloquentiam et bonam vitam primo
dicit esse scientia librorum diuinorum
i intelligentia melius primo deum congessat
et se post ea et alios vnde Vnde q. sta
sunt sedem se ipsos nescient ille
qui se ipsum non cognoscit inutilis
sit et qui n. expbati sima scia
vnde phos socrates dicit vo
ipsa te ipsum et cognosces cetera
vnde augustinus i libro de cura te p̄fectus
fac et celestium terrestrium (?) superiorum
et eorum cognoscere infinitum
vnde Unde Vnde dicit in sive te
noscere me diligere te. Secundo debet
esse eloquentia discretionem ut ea
que scit et in intelligit aliis predicet
ne abscondat pecuniam dni sui
et ne sit ut canis mutus i
domus dei .i. i cuius dicit vnde
ysa. Clama ne cesses et annuncia
populo meo scelera eorum et domui
iacob peccata eorum vnde tulius
melius et utilius est eloqui copiose
et prudenter quam aliquid sine elo
quentia acutissime cogitare. plures
efficientes sunt audire verba quam

Sum/ dum sacerdos etc. Sicut sanus
in eloquencia. Unde Gregorius super illa
sacerdotum etc. Non est verum ut converso
Apostolus. Qui autem docti fuerint fulge-
bunt quasi splendor firmamenti id est sol
qui admistus creditur/ alios
qui imperitu. Unde omnes illi presbiteros
duplici honore digni sunt plus propter
officii dignitatem. Ideo apostolus doctrina
ille qui fideliter laborant, et cetera.
Una ordo sacrum doctorum [illegible] papinus
ideo dicit hic bonam vitam sacerdos
ut quod ore predicat opere adimpleat.
Unde Lucas capitulo etc. facere et docere
ideo dicit nichil audeo [illegible] loqui
vel predicare et purgare nunc. Quia
proprio ore se contempnerat. Gregorius
qui se ipsum non docuit alios docere
non potest. Ideo non in splendore
verborum sed in opere virtutum predi-
catorum gloria. Ideo doctorum officium
[illegible] lappis immitui porrige non
mittem vel enervitis ut probe
vel onerous via vivere. Ergo ideo
pastor [illegible] qui simul sua doctrina
et disciplina firmat et precavit non
erit in [illegible] unde de ideo
difficile [illegible] in [illegible] facere laudatum per
sanus non capiat. Gregorius
omnis bonus capiat [illegible] vitam bene
esto austerus. Contra alios quam
benignus audiat te [illegible] prima
mandatorum et magna facientem.
Gregorius. Cuius vita despicitur
restat ut eius predicatio [illegible]. Omnis
pastor vel sacerdos sit sedulus
in cura sibi commissa in caritate
fideles predicator et pie. Unde

ut patet de plebem [illegible]
[illegible] primus et discretus
in confessione mediator sed bene
et pacificus. Unde Crisostomus non [illegible]
medicina primus in [illegible]
unde ecclesie [illegible] facere quam tabele
done/ medicus et mundus [illegible]
[illegible] quam apostolus ablate [illegible] ubi
pro [illegible] longius [illegible] dispensa-
tor eius non [illegible] esse tenax
[illegible] [illegible] benignus [illegible] sacer-
dos erit austerus ergo [illegible]
[illegible] [illegible] et pietas ut ad
agendum penitens quasi contra meus
ad [illegible] indicat/ non
[illegible] [illegible] [illegible]
quod fecerit etc.

Sequitur de sedulitate sacerdotis etc.

Sequitur quod primus pastor
vel sacerdos sedulus sit et
fideliter sollicitus de grege sibi commis-
so [illegible] et despiciet non [illegible]
[illegible] quia [illegible] unio
[illegible] [illegible] pro [illegible] sanguine suo
omnes redemit. Considerandum
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] etc. [illegible] sine [illegible]
et [illegible]. [illegible] ordine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
primus/ et non [illegible] ut pastor
sed regit ut mercennarius [illegible]
[illegible] ordine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse qua [illegible] [illegible]

et ceteri sunt laici. Clericus est clericus
vita non nomine. Sicut regula se ext-
endit sicut doctrina. Sic pungent ut
laici sunt plus nocens in ordinate
viuentes qui statuta et canones eorum
offendentes se ipsos et totum clerum sua
inhonestate et quia sunt in oculis populi
preuiti moribus et vita precipue
inhonestus omni pena punietur. Unde
Gregorius: Unusquisque pro suis sunt
demonum et vnusquisque demoniorum ad
hunc sunt suppliciis. Attendite ergo
Vos sacerdotes ad quid vocati estis
et constituti ut populo sitis exemplar
suo in sanctitate et iusticia. Unde apostolus
ad Thessalonicenses: Voluntas dei sanctificatio vestra
ut sciat vnusquisque vestrum possidere
vas suum etc. id est corpus suum. Ideo
debitis in via et ... castitatis
et cetera. Hec magis ministrabit
a tunc ministerijs eorum et sanctis
mei in omni ... et ... dominus
commendans cum Augustinus. Unde post
castitatis sine qua est et ...
integritas ... Ieronimus
dignitatis magis ... in corpore
... decedit ...
Augustinus. Nec carnis est integritas
sed si animus tamen superbie corrumpi-
tur. Bernardus: Superba castitas non
est vera castitas, sed ornamentum
spiritualis ... Augustinus: Animus
adiuuate. Vos sacerdotes ...
... timore et timore domini ...
accedere ad id sacrificium ad quod
Christus ... pauperum ... ...
sedavit ubi ipse Christus sacerdos est
et sacrificium ... et ...
vir ... de Iohanne Baptista quod
timuit et non audebat tangere ...

... ... in ... et ...
... adeptus in ... sine ...
... cottidie et timore accedere
... et posuit manibus tractus
et sordidus ... summus corpus Christi
... Unde Bernardus: Impossibile
est ... ...
... ... et ... et
... ... et post
... corpus ... ... tangere
... O quam ... ... quam
... posuit manibus ...
filium virginis et in ore ... labijs
... et ore sordidus sumere quem
... non recipit ... ...
... non ... quod ...
... ... Ubi ...
... ... in os
in digne sumentes. Unde Augustinus: Fratres
sunt magis ... qui
... in celis ...
... corpus domini in digne tractantes
et sumentes quam qui crucifixerunt
eum in terra ambulantem ...
... ...
... in digne et presumptuose perpe-
... ... crucifixores ... tamen
... in digne ... per
... ...
... ...
... ... in ... cottidie
... in digne sumentes
... non placant sed magis
offendunt. Unde ... et loca ...
que tangit et ... in moribus
... ...
Unde Bernardus: ... sine ...
... qui possessor ... ...

pellant ne offensum eciam adiutor
diam quoniam querat q[ue] compescat vin
puscerunt cum filii et cum filie
impudicis suis. Unde Augustinus in quo
prudencia Deus in tanto ne pati
laboribus hominibus qui peccatoribus
carnalibus seque et bona vita vir
tutis. Nichil est quod tam afficiat
et noceat eciam Deus quam ipsi desc
respiciunt adulteri castis Deus vir
gines et nec despiciant ecce Deus
salutare meum. Apostolus In toto cord
mo conquisivi te ne repellas
me mandatis tuis nec despicias
me Deus salutare meus et te
pfte amentur diligere et degi
valeat iustitia.

Sequitur de adulteris autem

Quod dictum est de peccatoribus
maxime collitantibus mulieribus
vel adulteris et fornicatoribus ad
apparas omnes mulieres lasciviis
et secularibus magnatibus et rusticis
plurimis in vita et in plurimis
communiter tamen contra conscientiam et plures
vir ideo alieni errore. Non est
enim credere verum sed peccatores. Unde
Jeronimus ut sis explorator cu
aliene. Unde in Decretis multum
dicitur quod qui sponsam Christi sicut
violaverit. Unde Jeronimus Si sacrilegium
sacre fuerit eciam depositi temerarie
quid dominum peccatorum ac sacrilegium
est violare [redacted] sponsam Christi quam
uxorem legittimam proximi. Glossa
super Leviticum. Unde demones gau
deant semper cum peccato maxime

precipue congaudent fornicacioni in
sacerdotibus et religiosis qui sunt
iuxta altare. Unde Jeronimus debeno
sunt ignem tormenti quam fornica
tores et adulteri puniuntur.
Iste quod cum valibus facit quod ne
ullam ... similiter in omni loco sit.
Item dicit Cesarius qui cum labiis
osculare filium hominis virginis qui
osculatur os filia veneris. Unde
episcopo ille filium hominis. Unde in
credens audire os tamen efficit
replere ... quo osculo conspe
factus per ingressum vitiis
supra. Unde vita tam apparuit
unibus qui appetunt vitiis super
dicere te inquiritis vino. Unde
quamque nimis obtendit adulteria
que tenent. Unde teneret super vi
dere de inquirimus vino et ob
quam plenus debes esse ... Augustinus
obsecro ne aliqua divites sit
nec in futuro audiendo contempnere
vel comparabere pueris. Augustinus
convictus vitandi quam sexus mulieris
ad desperacionem illis mulieris
non in certis in pugnac conspe
cticis solus admiratur tribus
nactiis non accedat ad admirato
principis missione ne persiuere
solus seu cum sola adiungat sed
duobus. Unde admonet eius insinua
augustinus. Unde predixi sunt viris in
continentibus luxurie et libidinis
filiam virginis statuent. Idem dolet
venerit adulteratur et tibi cum omni

pfert vn[de] p[re]t[er] canonis Os cum
amati[ci]me plenu[m] e[st] et dolo e q[ui]n[que]
oret labiis et h[oc] suspirit i[n] sanc
pilnatore et h[un]c p[re]sent corp[us] &
s[an]guine[m] amentu[m] i[n] os eius polli
tu[m] iudicio ei q[uia] q[ui] c[on]p[ar]et eu[m]
i[n] lecto Ite[m] angl[ici] dic[it] in p[rim]o
ora in digne suc noli me
amplius affligere p[ro]ut p[re]cus plo
n[on] me affligit vulnus p[er]ce
tu[m] q[ui]a vulnus lateri mi vn
de. Ipsa angl[ica] cuiusdam e[st] da
gullitis c[on]na sua maiestatis
angl[ici] m[ihi] oia opa dni me
q[ue] nu[m]inas in p[ro]p[ri]e sunt solum
ho[m]i[ni]s michi mirabil[ite]r ut et de corp[ore]
q[uo]d q[ue] c[on]pellite [illegible] filius dei indi
cufixus e[st] Idem suffic[i]t in
una gutta s[an]g[ui]nis v[e]l ad redemp[ci]o[n]e[m]
q[uae] h[ab]u[it] humani et id amor corpi
s[an]g[ui]nis ad redempcio[n]e[m] q[ui]s h[um]a
ni data est ut copiosior affluens
clamaret nos diligentes Aug[ustinus] p[er]
n[on] amor v[ul]n[er]ibus nos diligentes in
vulnere lateris Item nota q[uod] le
t[em]pus leuiticis q[uod] sacerdotes veni e[nim]
sacerdotes t[em]p[o]re vite sue ab o[mn]i b[ona]
deba[n]t ut sacerdotes et in
t[em]pores ecut adpaucas ...in vagil
et misteria tractanda et si ille t[em]p[or]e
s[an]guine[m] pecorum i[d] est pecudum in
molacione[m] ita p[re]parabant et p[re]pa
sacrabant Sed m[odo] h[ec] moderni sac[er]
dotes facere debent q[ui] manibus
p[ro]p[ri]is corp[us] et s[an]g[ui]nem filii dei sunt
tractaturi Certe videat q[uia] sit
ira q[ui] h[oc] n[on] cogitant q[ui]

vespere vel nocte tractant in cestino
s[an]c[tu]m filia veneris audent maiore
tractare filiu[m] virginis vel qui per
mundi et c[on]p[er]ule debiti c[on]iuge[m] matu
antes et s[an]c[t]e ebrii debriati mane
accedunt Ite[m] ebrii et h[ec] clare deb[et]
nobiliter eu[m] deuot[e] c[on]stantes b[ene]
bis vel alimre Lucifer ama[n]t
tractas m[ic]h[i] reversos Et vide[n]t
ei deus Iudas q[uo]d scio tradidit
filiu[m] ho[m]i[n]is Luce v[er]o dicit
Vnde q[uo]m[od]o fiet Et Respondit
ei p[er] oo ma sicut i[n] p[r]in[cipi]o
Cu[m] vos elevas hostia[m] dicit
Accipite h[oc] e[st] corp[us] meu[m] Re
Ibidem dicit Iube h[ec] p[er]ferri
Et te flens respexit d[omi]n[u]m vocando
eu[m] ut d[omi]n[u]m significandu[m] in corp[us]
s[anctu]m pane visibile[m] dicens
h[oc] est descende de morte Respo
dit ei vos s[e]c[un]d[u]m est h[oc] s[anctu]m ve
nat ign[is] de celo et deuorat te
et deu[m] in manibus i[n] manu corp[us]
id sacrificiu[m] tractat dicit hostia
veni[m] te Respondit ei deus
q[uonia]m m[ihi] tractant amen e[st]
in mensa Cu[m] vos i[n]digne sumit
Dicat ei deus q[uae] vtilitas in
s[an]g[ui]ne meo du[m] descendo i[n] cor
rup[ci]o[n]e[m] i[d est] du[m] corp[us] i[n] s[an]guine[m]
meu[m] i[n] receptore[m] sumpt[us] s[an]c[t]e
i[n] tua d[am]pnacio[n]e[m] Sic dicit ap[ostolu]s
Qui i[n]digne sumit iudiciu[m] s[ibi]
manducat et bibit Cu[m] vos
c[on]c[ess]ones s[e]c[un]d[u]m d[eu]m placuat tibi

ta tuitus etc. Respondit ei deus
Ecce vox sanguinis fratris tui abel
clamat ad me de terra i. sanguis
Christi arte in signe vsspatus clamat
ad te, quia totus terra est et in terris
alibi vel nemine vel predicatores omnes
dominus austerius ste magnifica corpus
amplexat ma fletus de deus clauti
ne memore tuum tuorum de de quod
Illa magis peperuis assumpsisti Sim
nior .i. caput me peccatorum tuorum
est de magna mitis pendo quod
illa qui tuis mittis volens
mortem tua omissis per christum

Sequitur de virtute caritatis

Dictum est de predicatoribus adiuge-
re de sanctis etc. Sed
quere virtutes sint et quomodo sint
de signe simulantes eos
agit Prelati et sponsi in vobis conspe-
xit ut videre dictorum vel
amissio vel dicitur quod plures
in aliis s. quod de omnibus vo
bone vite dolo et possessio temporali
sponsio et no tum quererit, tures
spaliud non sed et tures maxs
quibus filius dei mirtheus fuisti
mit dicit et predicatores vero de
caus primo | dicitur predicatores q. sunt
dotatus .i. sunt ordinibus quod
apte in sanctis gradu | quod predicatorum
2o dicitur predicatores maxime dotatus .i.
presentem ad plenum per sui proficiendum
proficiunt in corpore et quod sit
sancta vobis sequitur et per signis
3o dicitur predicatores | q. sint dans dat
he | baptismi | confessionum communionem
in indulgentia eucharistia baptizare
et doctrina virtutum, dicitur predicatores

quasi sunt dotatus deo. in sta
tu eorum et articulos sunt scilicet 2o
dicitur predicatores q. dux quorum datum gl
et ut ipso dei adiungi tuli vbo
sancte doctrine et bone vite dotatus
Sacre dotatus e sunt dotatus
esto dans sunt sua dotes et
duo sunt esto predicatores sed in un
bus Cum regina sibi esset in
aula salomonis in tanta orditis
ministrantium ad mensam regalem
et omnia cultura omne domum
ornatu familie preterea laudatur
ordine ministrantium omnibus vm
hui Aula salomonis post caritatis
mensa eius quod magna summi regis
s. altaris in quo conficitur et
sumitur et ministratur sacerdos simili
dicitur Cui mensa s. altaris dignum
predicatores sunt ministrantium Illo debet
esse vmg hic .i. vmg sunt quia
meritis in aula summi regis
possunt cum ipsis in domo dei in
tuendum cum assumpsi .i. in omni
voluntate qua permanere s. pre-
positis sunt esse et constituti et vm
.i. bannus in sublimi et ad honorem
summi regis et eius familie
fidelibus | sacramenta | vm | eis | de
peccatorum omnium qui sunt
vasa dei .i. ipsa corda vm
in omni iniquitas mitis et dominus
fuisti prelati dotatus pro bona
summa et honesta conspectui et
vt digni sunt bibe vinum | de
quamvis | dei | summa | in alios in

manum dni vinu mei plenus
misto psis dulce melius omnibus
preciosum est. dicit bibite vinum
quod miscui vobis in passione et sangui-
ne aqua de meo latere confluente et in-
ebriamini vinus mee dilectionis Nolite
dico mere sed mitissime sive illius
vini et aqua dei ut bibentes sanguinem
vini mitissimum sive sanguinem filii
virginis in tenuitate vini illius
vini sive qua dixit ego sum
vitis vera et pater meus agricola est
nobis vineam in qua pater meus
agricola est nobis vini sive filius
sue palmites sive apostoli nobis vini
cuius sunt sacerdotes propinatores sive
illius sanctissimi vini i. sanguinis
qui confluxit de torculari quod dominus
solus calcavit patet igitur quantum in ista
quod omnibus iuste abundantibus sanguine
vini potest comparari vatissimum quod
nunquam sufficit hoc suis devotissimum
nunc glorie virginis. Ergo vos
sacerdotes propinatores vini salomonis
i. ihesu christi in cenaculo et prelati
et disputatores sic diligenter
attendite in quo gradu et ordine
et dignitate estis constituti secundum
hoc dicit vel angelus quid potuit
deus plus facere sacerdotibus
quam seipsum eis tradere sume
et ministrare ergo reddite dei
et ministrate in signis privilegii
vestre dignitatis. Huius convenientia
sacerdotum dignitas sive digne tractet
sacerdos voluit vivere necessario quomodo
magis verbis vel verbis huius ingentis
nec minus sacrificium dei in concessum
convenientem sanctitatis manum

confectionem sacramenti corporis et sanguinis christi secundum
quod dicitur summa omnium regnum
i. cum ut tractat xiii. sic sic
dei filium unius dilectione est corporis
eius filius eius. Conficiens sacer-
dotes sive presbyteri vivificent ut
digne. De celeste misterium quod
patres pater et filius et spiritus sanctus
tanti miraculo opera quod uno et eodem
momento. scilicet qui processit
in celo a manibus vestris et in
presepio. Etiam ingenii vestro
privilegio super celestia tria miracula
est homo humanitatis unius
continue fit deus . . .
plenius angelorum. multi et an-
gelum regi scilicet quod uno eodem
momento quod procedit in celo
a manibus vestris et in presepio
quod ego recubui deo ponitur
qui retribuit michi. vel quod certa
scilicet deus creator qui creavit
me dedit michi tunc vere qui
creavit me facere me sive presbyteros
est. dicitur quod mittere me quod
i. retribuat deo ut mereamini
sermonibus contra singularem domino
presenti amici in tempore quod
tantum optimum et dominum presbyterum
quod sicut nemo nisi deo nu-
triat sive corpus et anima Corpus
in spiritum. Anima vero in laudem
dei post hanc laudem tria sunt in
figura huius. Tu es petrus et super hanc petram edificabo
vos est genus electum regale
sacerdotium gens sancta populus

aquisitione Aug' vos este gres
eius no clame spalis placetis
sedut sperto spe etne pastu
tonis Vn aplus plagit vos
cu umdi ofituerz qui dn no
egat usi p'sistand etc p'sistu
n' ad eo gñe aus g' piut
spato et glie futie p'piunt
Aug' 4° regem ad p'sisthacio
glie futie et spacim ge piut
pm volutas veni vel etuet
lum est libus volutas 3° p
sestmate dio exhibeat p'tum
est pue ueto acipiet Aliogi
s' no est g' piui ut sepretum
glia iustato Vn aplus quos
p'sinit et p'sistinnt oformes
fi ymaginus filij sui s' sitec
tos et unu aniusto ad quos
p'sistinunt hos et vocavit et qs
vocavit hos et iustificavit et
quos iustificavit hos et mag
ficavit Glorio sit et p'sistiacone
est g' in vocac' potencia
iustificatione scilicet In mag
glia Cu vos eritotes est
g' eter' aut dan estote

Seqitur de excellencia
carthone et c

Attendite quo in omnibus
vie excellencie digt'
quod vos deus no salum
prato gñe gnano honoravit
sed e priud' Tume quas ad
laude et gliam nomis sui deus
tanit et hic f quod dns dns
r'c' apham ego ostitui te sr

sup gentes et regna ut euelle
res et destruas et dispdas et
edifices et plantes ...
pax machiny et edificaz cord
horum pruiy volentes age et
dispdas errorem et plantes intue
a multis viui simde Vn dns eg
elegi vos sermde et posui vos
ut eat e fructu afferatis fide
opand et fructu vn manat
ructuo amoru sed agyuned
et vincat Vn Aug' ulla
u: de sih amor est qua
sit ade pqmbg filius dei
morte sustinuit Aug' quis u
i omib' deu huerat aias
quis u eas plapu in regna
quis eas possession et pecuna
renovat et eas renonatas
custodit pter' ista u sicut
Vn ecclesias apostoli habia pro
custodiut suas s' aias quia
anglus dm cotuli sis s'
anglus s' clame Anglus in
gupacione anglis et ingit gra
acione anglus in accione
habit anglus in societone
qualitate pnmo sicut rerumq
anglorum choro infinitate nul
e in essitubus s' rerum dico
quod maiores est anglis et
ptalite dignum eas largo ua
largo quia vnuq' aliaui anglo
dedit deus id quod nadidu
vnicuiq' sicut Utrumq' legu
mr sup uia e cui aps Utruq'

angelus apprehendit quod sermo
abrahe apprehendit

Sequitur de potestate clavium

Nota quod due sunt claves
scilicet scientie et potestatis date sunt
a domino sancto petro et omnibus suis
successoribus scilicet sacerdotibus Unde
ubi ego dabo vobis os et sapientiam
cui non poterit resistere potestas et
etiam ligandi super terram et
sic in celis deus confirmat potestatem
enim eius vincit si etiam sunt
iniusti scilicet sacerdotibus Quod potestatem
probare per leprosos quos cum mun-
dasset dixit eis Ite ostendite
vos sacerdotibus Et cum similiter obe-
dire cum dum irent mundati sunt
per potestatem presbiterorum que est
de sigillatis amorreus dixit
discipulis suis Solvite illum
et sinite eum abire amore
et qui ipse dominus non solvit eum
amoris cetis qui solvant eum
amoris morte et qui non impetit
solvens eius scilicet marthan et ma-
riam eum solvere vel cognatos eius
iudeos qui cognoscens erat eius
debito nulli qua discipuli domini
philosophi per erudiuntur et probatur quod
sola sacerdoti data potestas ligandi et
solvendi Unde quam sit benignitas
dei et prestanda dignitas est ipse deus
principales operatur bonum et honorio
me claves carere absumpsi libros in-
stipendium et si aliqui sacerdotes
indocto non sunt confessionem minime
digni sunt et si quis sacerdote indignus

est quod absit hic sibi non et sed
quam potest et quam vobis sacerdotibus est
adeo gressa eterna lege vestre
claves celi sunt sunt Unde
quam dignitate gessit vobis deus
quam propria ordo sacerdotalis
pretulit eos regibus et principibus
Unde pretulit hunc ordinem celibus
hominibus ymo ut alias loquitur
pretulit vos angelis ceteris et
dominacionibus Unde in non angelos
sed semen abrahe apprehendit
Sed ad sacramentum redemptionem
Unde non angelis sed hominibus solis
et sacerdotibus concessit et singulis
sui corporis consecrationem Nota quod
cuiusque sacerdote sancte ad ultimo
dicunt hoc est corpus meum quibus
verbis dictis vinum desiit panis
in cena vel in lamentacione passio
et non de suo late fluxerit
Hoc sancte quotienscumque sumit
in mea commemoracione facietis obvius
amore recorda qua contribui
vobis in me passo pro nobis et
mox celi aperiuntur et ipse corpus
qui est in sinu patris venire
dignatur in manus sacerdotis cui
virtutes celorum deserviunt et panis
in altare in verum corpus et vinum
in eius sanguinem convertitur et
unitur ammittitur et commodium fit
panis totus vocatur verum deus
et homo cum insignias Unde
vere deus absconditus scilicet in hoc
pane ut medicina

No[ta] de dignitate

pos amicabilia opa tua dne s
mihi sacerdo cori z sanctus tu
z aia mea cognoscit nimis s
fuit creatus Cum igitur tanta
dignitatis sit sacerdos q' creato z sit
sui creatore creatorem suum dispensare
i opinetes s' vn ipsa prim
sem merite i posse s sit in
tonery pe' sua animas i gne
mens s' sicut pani i ...
representat velisse corpus quem
ille ... sic in celo sic ipse
deus representat in cor' digni
sacerdote Angeli elegit z pelegit
in cor digni sacerdote i habitacl'
dignissime mansionis meu
in vase vero sicut vinos sit
de vili materia tm splendidius
est aut z verius Sic sacerdos sicut
pastor sit tm plus z dignior z
maior est coram deo cunctis regibus
z principibus mundi mira digitte
vn honorandi sunt sacerdotes quibus
deo tanta quam contulit dignita
tem z honorem vn dns dicit
Qui vos audit me audit z q'
vos spernit me spernit vn aps
Qui vos contristat ...
... ille s' in ... ...
... Sicut domin
... sicut vos tangit ... vos
i' sacerdotes Quos z apphetas
appellat dns z in apphis meis
nolite malignari legitur de
alexandro rege magno qui
venit ad expugnandum urbem

In operibus

... a sacerdos ... ...
... vos quis esset z ...
q' sacerdos esset dei altissimi ipse
ds respondit de quo ...
in ... honoravit eum z sic
... per optinuerat gratiam
regis quanto vos magis sacerdotes
... regis celestis hono
randi sunt at qr ipse deus ...
cu regibus i creatore ...
... ... summi z alii s
ministrant z si aliqui digni
sunt ... ... cum ipse essent
facti honorandi Cum ipse de
... honorant omnes ...
sunt z ... Salomo ...
illis s' sacerdotibus ... domus
dei z ... in templo dei altissimi
s' ... ... z glorie ...
pos. In manibus tuis sunt sortes
mee .i. ordo z vita ...
. ... dei in danielis
Beatus in sorte tua .a. ...
... ... Salomo ...
... sunt s' sacerdotes ...
... dei z ... ...
... igitur gaudete z ...
vos sacerdotes ... ... z ...
... ... in ... que vos
... gratiam ... z ...
... gratias ago ... ...
beneficiis ... ... z ...
z corporalibus z spiritualibus z ...
... z rogate ... ...
dicens Consuma hec dns q'
operatus ... in nobis ...
gratiam tuam z ... z ... ut

bbb I

cu omnib⁹ nob omnib⁹ et cu omnib⁹
stis et cu omnib⁹ angelis tuis mereatur
in regno celorum collocari nomen sco
tuo dans et gloriam et laude tua
mereamur etc. Augustinus ad dot
O ranis an peccatis sua pastor
alibi ee pius i afflictor
cupassione et hospitalitate et eciam corpore
posse suo largitate sua spirituali
et corporali spiritualis videt ibi contine
remitto docens serio fero (?) opulo plo
Corporalis vidit ibi contine Colligo abo
poto redimo tego caripto tumulo
tem ste alii septem ss. deo a?
prima est cum hs (?) primum dat
cum pilon quisque ac tue pla
tens de vbi quis meus aug
bonum et a pona super pedes dni
qua sit hospitatum medicantibus
et peregrinis et hospitibus apt dicitur
colligendo cum ysayas frange
esurienti panem tuum etc. Aug. ele
mosina est unguentum quo maria
magdalena pedes dni i pauperes
membra eius ungebat ga q
dat leprosis et captiuis et propter
me g paganos que ponitur in
gem dni cum salon abscondite
elemosina in sinu pauperis (?) etc.
tercia ponitur in manu dei qua
dat ihs viduis et orphanis et
aliis quos prius ... et
propter cognatis et amicis in de
generibus unde ysayas et carne
tua ne despexeris etc. Jacobus
in canica sua pupillos et viduas
et orphanos visitare in tribula
cione eorum Mathei gnocu tibi tu nolis
propter ponitur noe etc. 4ª ponitur super
corpus dni cum hs dimittat offen
sas et illatas verbis factis et in
iuriis et rebus absolute vnde
dicit dimitte et dimittetur Julius
vulnera fit in corde dimice
qui no dimittit supplicans suppli
catum et v. est que ponitur
in os dni cum quis offert asso
adulare dni desipis suis la
boribus et rebus iuste acquisitis
ubi offertur .... corpus dni
pro salute viuorum et defunctorum
vnde ymola deo sacrificium
laudis etc. et cum quis dat
predicatori elemosina suis
confessoris sit ut adulare
ut ornatus ps domine dilexi
decorem domus tue Apostolus operamur
bonum ad omnes maxime ad
propter aut ad domesticos fi
dei a sacerdotes qui sunt doctores
et illuminatores fidei vi. sec
vestitur totus et que datur
pro mortuis que sunt i purgatorio
vnde machabeorum ... sco
et salubris est cogitacio pro defunctis
exorare ... per passionem
salubre pro elemosinas ...
... aut aie ele
mosina et oia necessaria
erunt vobis Daniel Redime

elemosinis peccata tua Vn elemosina
est lucerna data in vita que illuminat
euntem ne cadat in tenebris eternas
Item dicit si yeronimus nichil mundo
non differas ad crastinum quia dum crastinum
comedit. Item si non dederis modo
non desiderabis adhuc quia ille
nunquam dedit. Bernardus dicit ille
nunquam cognouit se elemosinam tenens
ille nunquam verba offert. Item iohannes post
maiore sermone super illud s elemosinis operam prestes. Item
Item sufficit dives magis si eas
ad deum extendit qui eas dedit manus
super extendunt pauperi non extendit.
Ambrosius pictus et cum valeat
na si quis habitam carnis peti
vapulabit et non perdet. Item
non incremente aliquid dupliciter
qui nichil facto vita dicit b
bernardum gregorium. Augustinus vacua
manus est arce ubi reposita
est archa cordis bona voluntate.
Augustinus dicit apud puteum prudentie
et in repellatus tedie curat
ne perdit et nimium. Item Bernardus sicut
terra sicut lucerna facit Ergo
ideo per vere mutuo na
Apostolus. Item Claustrum dilige
Augustinus elemosina si vero scit
augens premia minuet peccata
separans a demonibus ungens a
gratia et ad quod minor in corpore
nabilis cum cuiusque. Tobias magna
est fiducia coram deo elemosina
omnibus facientibus eam. Item elemosina
ab omni peccato liberat et non sinit animam
ire in tenebras. Item Salomon. Item Sicut
aqua extinguit ignem elemosina
extinguit peccatum. Item elemosina
extinguit ignem peccati igne medela
et igne tota gehennis ut

Sequitur de suffragiis et

Sequitur de suffragiis animarum
Item dicit quod de elemosina
duplici s corporali et spirituali et patet
s ut auctoribus probatur Nunc
videndum est de suffragiis quibus
animabus in purgatorio succurretur per
preces oracionis suffragium quia
elemosinis que sunt et adhuc
vivunt. Item deus animabus purgentur
in penis purgatorij animas succurrunt
statuit quia nichil vim ne
glorie aut non patitur. Item in carne
sunt quos per se carne in purgatorio
torio exspectantes liberate sunt
de pluribus ipse prefuerit super
per anima carnis per dies super
spout si quem dictum tu non potuit
complere ut dicit earum in mundo q
liberans. Item in celo superstitie purgatorio
torio exspectans liberata est. Item
cor modi pro femini de
pas dona ymnis corpore ista
soluit curans quas purgans
demonum ignis. Item ignis et terra
Ve. pene purgatorij aliena
et grauius sicut alius quia cum
pene maiorum terra gratia
tormentorum que inimicus habe
omnibus potentias cogitari et

venit dn augs dicens q petit
in purg petit purgatorium
... th aut vbo mala mis eliga
... eudiens fit du cita in Job.
Clamat miseremini miseremini mei
saltem vos amici mei quia manus
domini est in eis manus domini
loco autem f manus dni tu
pignus mas et purgatorio
... liberari et manus
captivantur in nostra leg. mihi
Machabeorum sancta et salubris est
pro defunctis orare vel ...
cogitatione earum salubris
elemosinas largiendo ...
... penitentie ...
... Elemosina elemosine
... ubi mas ... vo ...
petito ... ... mag
... et ... ...
... penas et crepto eas
indulgentia ... ...
... meruerunt ... ...
... ... eas
... ... operit mediante
indulgentia ... post ...
... ibi ... ...
... ... liberatione ...
purgatorio ... manus ...
... ut ... ...
remedijs quibus ... ...
atoria ... ...
in gregorij ... ...
... ...
... celebrant divina ...
... ...

... vini ... ... ad
... ...
liberi ... ... igitur
habes ... ...
... ... testamentorum ...
... ...
... ad ... elemosinas
... ...
... ... differunt
... eas ... ...
... ...
... ... patiunt
et ... patiunt in
... in omnes ... et ...
... ... collegio ...
... liberaret ... patiunt in
omnes eas ... ... quia
in ... eas ab ... ...
... ... omnes annos
... ... quibus ... ...
... ...
... quod ... negligentijs
... negligentijs ... ...
in ... ...
futuro ... ...

De ... ... filius
... ...
... sua loquens ait ...
... ...
eius ... ...
bona ... ... quibus
... ...
debeat ... ...
... ...
... ...
... que oportet ... ...
... ...

bn fac sine scasse p cessos mali fac
Exemplo gl'ationes bnoꝝ ꝛ reqe
in labore Sicut p os bno ra
tela q sicut Exemplo vite peccimg
ꝛ alo aliorꝫ bn gesta no di
gunus sed ut iuitem vel anted
agimus si ea que diligimus
qui possumus nos imitari similr
nos de sequi Sequitur .ii. qui
bonu q intelligit opa Sicut
omnis faciens qui plus sciens
septime testimonio qsimat filius
credit vn sapiens nolo philo
et qui pt bn facere valeo
et tu ipe bn fac Secundum
sine i deo agentem omnia que ag
a deo in vocem testem i omnia
quod bn ag scit acquita Sed
Secundum nobis q vbi d
fundamento bnoꝝ opm ferunt
edificari Sicut Secundum edifici
Et fundamenti no fuerit destr
toto destruet omnes ab inq
qui i vocavit acꝫ dm Sicut
difficile est ut bo pagnum
que malo in reqrara sunt
principio toto Sicut no infi
Sicut quis Sabona lenati ita
aut ledet in fama sulis do
Alio tuto pecta proximus an
mis confectus i mundo est
apellus unde pelicaria docet
abonu nequam essendi esse
ꝛ dolo qui in vo regnare toto
Si nis sine pace cum do in
celo dco ꝛ cum vincendum
est vt abonu nequicia ꝛ
malicia i omnes sunt utili

i micl quidem vite rogaret Et sta
sine gsorali malicie ꝛ nequicie
cogitatione prius emendes eterna no
infe stos ꝛ iustos ꝛ simplices
ꝛ in nocentes ꝛ pinos celestis
aula recipit Nō pt ludo anim
quod aspit ꝛ petit qui no vult
facere q iussit facile gtempnit
omnia que mentit monitum
eterna vita no ii poteris dm ꝛ
preceptorꝫ custodiam quoniam dicit
scriptura Si vis ingredi ad vitam
serva mandata ꝛ qui vita no
querit regnum celeste no pt i po
inquo no mortem s vivi quis
regnabit Sapia aut ꝛ disciplina
q stat quo recte vivendo qualiter
vivere oporteat quod qua sunt
Sed utissime q racione est sic
quod opinado queritat quae nos
primo querendo est om homo q
sit vera scia ꝛ vera sapia vera
vera est nobilis Sicut q ste pa
recede Sapia pfta est deum
cole cul mandatorꝫ illius vivere
ꝛ in hys duobus vitam acquirit
quia sapia huius essendi stulti
tia est apud deum Omnes qui
sit sapiens est paulibus Sicut
cit Una st quidem vim ꝛ
Similitur a viris boni opei fu
est eterne beatitudinis ꝛ

Tres sunt pquas regn
celeste possessio ...
prima est predicacia cum gtempt
Sed ... vo ... infirmis ...
querenda est predicacia ... fin

perficiunt id est contempto quia nullus
illis contemptum sentio. Item secundum quod
canonicis auctoribus non tenentur quia
deo contempto proponat ut iustitia ob
servetur quia difficultate impleri possit
qui potius bonorum operibus
et mandatis contemptibus et necessariis
impleantur. Iustitia nil aliud est
quam deo patrie et legi precepta ser
vare precepta non observantur. Quid
quod custodit et ut nichil eorum que
prohibet faciat et que iubentur
impleri custodias. Item qui dicit
veritate amando et sit bonum in non
lege prevaricando comittitur. Qui a ve
ritate amando ipse et deus et sit
bonum. Bi amando recessit et non
facere bonum transgressor de lege
non fuisset. Nam bis amat absti
nentia et bonorum operum officium perfecisset
pro de abstinentia bonorum operis in
vocamus ad deum. Gregorius
bonum opus tunc fit in voluntate
nam comendo admonendo ut perfectori
Beda nemo qui recto corde bona
que valet opera perficit sua
expers. Omnis est bonum opus in
bono genere. In eo Augustinus
bonum quod facit tu tunc non
pertinere facito. Cum quod agis
perfecta et futura incarnate agere bonorum
quod agere in gloria hic merces aut
sic tu [illegible]. Ille solus deo ser
uit qui studio placendo deo bona
operatur. Beda ut agere studeas deo
laudem nichil ipse honorem
nichil ipse timorem opinionem et
ipse famam sed ipse vitam eternam
sua qui bona agere videtur et prope

nec deo sed hominibus placere desiderat
in temptationem suam satanam dei servum
fecit angelis studendum et ut Hu
manus Sol. Si gratiam laudem
queris, gratias amittis. Cui vult
mundum et cui que laudem ve
rius eius ab hominibus laudatur.
Intersit nos sibi bonis que illic
vertitur amittere. Nichil nobis prodest
omnium in creditur in si sua cono
nitur ut prodest sine omnis peccatum
cum ignorantia et nichil nichil abest
facientibus illud cum ignorantia mea
Isidorus qui ea que scit sunt nescitur
adhuc nesciet paulo attestante qui
aut si quis ignorat ignorabitur
Gregorius utile quod multa sine et recte
vivere vivere in nobis nec ipse sed
ea vivere in nobis quod Bi vivis quod
in nobis in te vivere nobis. Item quod est
scio. Nulla ignorantia apud te
excusat peccatum sine bonitate
malicia est etc.

Domus iustorum hic homo
desperem earum qua pro
fecissimo sanguine redemit fratribus
suis sacerdotibus regenda commisit
dominus omni cure et vere in
mundi. Item nemo omnium ne
vadat desperem quos omnes mei
custodire per quibus sanguinis mei
effusi quod cuncta sit dignitas
sacerdotalis officii et ordinis an
[illegible] Gregorius
bonus sit aliquis ita nec potest eius
ordine, ut sit sacerdos ordinatus
ut officii sacerdotalis ministerio per
heat. Verbum autem officium bone
ministrationis cum angelis sacerdos

in gratia trinitate benedicta sed quia singu-
lariter genuit te et specialiter eum qui in ipsis sacris
benedictionibus totius plenitudinem complectens
acie mentis quod prius pater et filius
et spiritus sanctus mirabiliter operatur. Credo
quod post deum maior et plus [illegible]
tu domina. Super preterea omnia a-
tam in signi privilegio ante sempi-
ternum omnia tam continentur angelis
[illegible] venit. Ego te
[illegible] angelica celsitudo [illegible]
uno corde et momento deus
ipse qui processit in celo et in maiestate
tue est impressio. Sed tu hoc
dulcissime et pissime ihesu ut
sacerdotes qui sunt ut nos [illegible]
pulvis et cinis te puri creatorem tenere
hic mirabiliter patiens qui totum et
in tempore [illegible] adorationem pre-
qui unius hore momento [illegible]
[illegible] ad [illegible] absolutione
[illegible] [illegible] [illegible]
non debito non [illegible]
[illegible] tue supplicanter [illegible]
in dulcedine tua pauperi Christus
in sacerdoti hec [illegible]
fulgentia [illegible] gratia
[illegible] super excellens [illegible]
sacerdotem deum suum tam tenere in
manibus. Nulli angelorum nulli
archangelorum nulli supremis spiritibus
sed hominibus non omnibus sed in or-
dine suo [illegible] concessum est
celebrando tantum mysterium commu-
ne [illegible] in sacerdotem [illegible]
in ipsum conficere in altari [illegible]
manibus suis conficeret in cena
paschali. In altari [illegible] sacer-
dote ore et manu corpus Christi
conficere [illegible] non creat. Sed quod totum

est in dextera patris totum et in manibus
sacerdotis totum in ore [illegible] unum in
celo et unum sub. O sacerdos. Tu es
sacerdos [illegible] sacerdos [illegible] sacerdos
[illegible] sacerdos [illegible] in
[illegible] et [illegible]
[illegible] sacerdos [illegible]
Vetiam et amplius [illegible]
ut magis in celestis in amore
[illegible] voluit [illegible] ut [illegible]
[illegible] quod solus offerebat
in cena [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] et super [illegible] est
in gratia Moyses [illegible]
[illegible] de ipsis [illegible]
sed tibi [illegible] non solum [illegible]
manibus [illegible] sed totum [illegible]
[illegible] O sacerdos et gaude in [illegible]
altare [illegible] [illegible]
et venit in nomine patris et filii et spiritus
sancti [illegible]
ordinibus [illegible]
super excellentie gloria venit et [illegible]
sacerdos filium dei et [illegible]
tissimum [illegible] et
[illegible]
tum [illegible]
spiritum suum [illegible] et filio [illegible]
et filio [illegible] esse spiritum [illegible]
tote ac [illegible]
ipse [illegible] penitentiam
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] celebrat
familiare colloquium [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

repone sub^r q̄ audi^s quod lege q̄
tales Calix sepulcris patena lap
sepulcri corporale sudarii sindonis
tales luminaria quibus i voluit
fuit vt sicut ostia q̄ vides ut no
est panis sed caro et sanguis eius
qui pependit in cruce p mundi vita
illum oculis tuis vides panem angelorum
qui nescit puritatem nec serui sed
dum te inspicimus illuc reduxit
unde traxit originem sic ita sicut
albedo fecit in celo reponi sunt
dyaconi ponti^f volunt q̄ sacerdotes qui
venerantur sollicitudinem et sanctitate
vite est datum et ponna donatum
Omnis vero terra videat ut oculi
ut muniuntur quia omnia voluit
fecit dominus qui est id est q̄ elevatum
capitula regum i clamat et q̄ reges
et regnum munera vobis offerunt
Omnis enim pres vos esse q̄stituit
et opat intercessionem in penitentiis
relaxatis amore datum et dominus
petro pasce oues meas i singula
pastor plebs collocatum et dominus est
apostolus in omnibus eorum successoribus
et sacerdotum quodcumque ligaveris super terram
Ecce duas claves recepistis quibus
nulli maiorem esse obligatores angelis
et ipsi perficientur homines quia ergo
est si adaequaverimus hominem ipsius
in clamat angelo Attendite vestre
officii dignitatem Sanctitatem et
prudentia ut vere dicit elegi vos
offero vere dicit custos Cantelam
vere dicit sanctum afferunt Constancia
vere dicit sanctus ut maneat vos
et dominus et te i orbem universum
vel Recedat quod esse ut erat ergo
in pretiosum vos sunt pelagium

est sed preciosissimum est valde cauta
N ciendum quod ille qui ludit
aleam scilicet taxillos et qui
ludo inter sunt et participes et
in spectores ludi committit peccatum et
maiore scilicet clerici sunt quia sic
magnum peccatum per multis quae ludentibus
ludo attendunt quia despectum
ludendi Est cupiditas qui radix
omnium malorum Secundum est voluptas
spoliandi proximum suum et ut in
prima quae est magna rapina Est
vel predicatio non solum in anno
vel in mense sed eadem die que et
multiplica et verba ociosa et quasi
primum conuiciatum et verum verba
quae est blasphemia id est maledictio
q deum et sanctos eius et ceteros Est
si malum operatorum qui adductum
inspicientium despectu omnium nec deviant
et et contemptu quibus mul
sunt / esse quod et amissio temporis
et aliorum bonorum que tempore illo
fecerunt et posse quod sunt
et noc gravi despecta clericum
Est et alios apostolorum Est prius
sacerdotes et religiosorum ordinum mutat
alee ad obedientia descernentes ad despr
in aut dispiciet Vnde obstat
si dicat super lege ergo compendit
hesim non facit tunc i nova prima f.
decima ipsa adeo fecisset et volun
tarie acceptisset respondebis in virtu
te et dolens amisit etc.
M ulta sunt que agravant
fornicationem in clericis iuris
ordinibus constituti Primum racio sacramenti
quia baptismum sacrum primum
in ordinis suspensione episcopi auferunt

deo dum formatur que res incorpa- bis
est unde etiam deus omnes ponderat
eo non digna. Unde gerundus est et fun-
di in quibus contractat alicuius rem
in diuino cultu suo. Item et sacrilegium quia
res oblata deo est sacra. Item scanda-
lum et missio ipsi. Unde Aug. b. ma-
gnus quod domini sic transgressor ma-
ior fieret inde. Item clericus qui
commestor quod alius tenebat ne dives
sit. Sibilla et quanto superior tanto
gravius peccat. Item qui se desti-
natur adeundis corporis et vestes
deputavit. Item quibus deputatur in
pro ei minus maledictionis mala
sustinuissem vel Item ipsi deo
prius ipsum eius in clericus accedit
et se vestiunt temporibus tenetur orare
et gratiam impetrare sancte vite et non
sufficiant. Item in dignus adue-
[illegible] [illegible] mali [illegible]
cum ad [illegible] [illegible] Item quia
qui ambulat in ante deo placere
non potest displacere vel [illegible]
non [illegible] [illegible] quod pari [illegible]
[illegible] apte [illegible] significatur. Item
ut [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
sit deputatus. Item sacerdos [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] corpus
et sanguinem domini Ihesu Christi quod est
ordinatus quando pro animabus se
[illegible] et se [illegible] [illegible]
Unde Ambrosius. Item in [illegible]
sicut [illegible] in ipsum [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
quia in digne [illegible] [illegible]
et in [illegible] officiis [illegible] [illegible]

frequenter apprebat [illegible]. Item angli
et plus quam angli est sacerdos
quia ad dignitatem sacerdotalem quam
non acceperunt concessum angelis. Item
sacerdos conficit angelus ista verba [illegible]
[illegible] meum et hic est sanguis meus
[illegible] quia non est orde-
[illegible] [illegible] ut angelis [illegible]
[illegible] [illegible] esse quorum [illegible] re-
[illegible] [illegible] [illegible]

Frequens orandum est et fle-
xor. [illegible] [illegible] est
ad deum. Unde [illegible] quod [illegible] pug-
nat [illegible] quotiens in oratione se
[illegible]. Item frequens oratio victor
in pugnacionem [illegible]. Item quia
maiori et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tanto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qual [illegible]
[illegible] esse deum deum omnis [illegible]
[illegible]. Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible]
et non [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]. Item
[illegible] tribulacionis [illegible]
deum in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]. Item [illegible] [illegible] [illegible] qui
[illegible] [illegible] [illegible] Item
quis [illegible] et non opera [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]. Item [illegible] opera
et non [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
non [illegible]. Item culpabilis ad deum [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] inanis est oratio [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vult sic apparuit sua peccator
tangat. solent seu ~~[illegible]~~ dis
cunt sed moribus sunt sunt et
Mirabilia ait qui essent se nosse
Dei sed dicit negat sunt mala
qui cantum mittunt et in oratione
[illegible] aliqui spiritu voce dissipat
labia sua et gressus foris obliv
sunt v. Sic in ipse dea mala
pos ignorans quod te scandalizat
ad dic [illegible] una i [illegible]
et [illegible] et orandi venit tua
in [illegible] in tua et [illegible] tua
[illegible] dissone [illegible] [illegible] i[illegible]
[illegible] cognitos sed [illegible] sunt [illegible]
[illegible] et [illegible] apud ante
[illegible] non [illegible] ordinem oratione
[illegible] noctibus clamas obedient sed
[illegible] abundancia [illegible]
[illegible] nocet et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] ipsi quod
dicunt [illegible] [illegible] quidam
[illegible] sed [illegible] [illegible] vagantes
in [illegible] ordinis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] quod
[illegible] considerat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et i ~~[illegible]~~ mag
[illegible] qua in [illegible] voce
dulce [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magis quam voce
[illegible] [illegible] [illegible] antiqui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] non [illegible]

[illegible] Unde sic [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magna [illegible] [illegible]
[illegible] magna miseria [illegible]
[illegible] mala et in [illegible] [illegible]
quando [illegible] [illegible] magis [illegible]
obstruit et pulsat [illegible] nos
pulsat inimicus [illegible] [illegible] [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] nos [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
sic [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible]
filia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vocat. [illegible] mala
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
n. [illegible] [illegible] [illegible] sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quidam [illegible] [illegible]. [illegible] si in
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] clama non voce sed
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
sic in [illegible] quant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] clamor [illegible] [illegible] [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] leones [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ignes
[illegible] [illegible] Job. [illegible] o [illegible]
paradisum [illegible] [illegible] i venit
quod [illegible] sic [illegible] i publico foro
[illegible] [illegible] te [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] et ibi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Non vacat tamen timor an
imo perturbationibus vel cogitationibus
pravis que secum suo dua
cunt deducunt te ad delectationem malam
quas cessare volunt nullatenus, ipse
peccato cogitationes vitiant et sic gestat
libere non quiescat amator eorum
delectatione. Sicut non potest bene reg
ani occultum in pravis cogitationibus [illegible]
visorum frequens meditatio [illegible] corde
resistere [illegible] tempore et quo
[illegible] non cogitas sicut te cogitationes
perdisse. Antiquus hostis mox cum
occasionem invenerit venit ad ea
[illegible] temporaliter locutus
[illegible] et [illegible] admonicionem
reducit [illegible] quedam [illegible]
in dissimet reparat et [illegible]
[illegible] corda [illegible]
[illegible] cordis apponit et [illegible]
[illegible] violat et [illegible]
[illegible] repat [illegible]
[illegible] p[illegible] affluunt [illegible]
[illegible] putrescunt
et corrupte [illegible]
[illegible]
[illegible] reddit [illegible]
[illegible] et
delectatione. [illegible]
[illegible] non cogitas [illegible]
[illegible] et sollicitare [illegible] cogitationes
non potest [illegible]
gaudent [illegible] dicit
quos [illegible] ut pennas [illegible]
[illegible] homines qui cogitationes
[illegible] in multi
et non [illegible] voluntate [illegible]
adiutor et rector [illegible] potest [illegible]

cogitationum auctor non potest [illegible]
[illegible] voluntas non [illegible]
et in cogitatione [illegible] non
potest aliquis [illegible] aut [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] cogitatio [illegible]
[illegible] cogitatione [illegible]
potest sicut [illegible] mala qui
[illegible] bonas cogitationes [illegible]
[illegible] peccatis [illegible]
[illegible] duas in [illegible]
[illegible] tormentis [illegible]
pena animat [illegible]
apparent [illegible]
ne [illegible] in bonis [illegible]
[illegible] ne [illegible] in mal
[illegible] immo [illegible]
malis [illegible]
[illegible] iustitia [illegible]
non [illegible]
[illegible] permittit
et iniquitatis [illegible] non non [illegible]
cum [illegible] fuit [illegible]
[illegible] negligentes et
[illegible] respingunt [illegible]
[illegible] pravos [illegible]
[illegible] non [illegible]
non in actibus [illegible]
in duo [illegible]

O vi [illegible] blandimento
peccatum [illegible]
pungitur [illegible] quoque est
[illegible] pena [illegible] si
[illegible] sepe [illegible]
[illegible] admonere [illegible]
in initio et pene [illegible]
ergo nos [illegible] in [illegible]
[illegible] vigilan
dum ne [illegible] tormenta

tu sciam in lectura dolores tue
mitigat nam si adquiescamus tue
accedat consuetudo animi simplicita-
infirmitatis ergo attendite fratres karis-
simi dicente tibi flagellat deus omnem filium
quem recipit per et tu dei forte
acceptus es. Et si fueris acceptus
a passione flagellorum eris et ex-
cepti amicum filiorum dei ergo ad
impleat que bonus dei ubicumque
virtutes sed non medicum reprobacionis
Ideo qui nubis opere adiungit ad
accedit metum maior meis
semper etc.

Conclusit dies omnes secundum paco
ut omnia nuncupat ideo non
in conspectu spiritualis vita in effectu
tacuit infirmitatis Job. Ingressum
diminutate necessitatibus amplectare
dia correptu quia nullum peccatum
remissum despiciat quod paciens
erdime etc. Nullus de ministerio
sua desperet quia omnipotens
deus sed perseverantibus in peccatis
destruuntur. Sed quis recipis et
peccatis ergo apud misericordiam
iudicem ne fallax ille hostium
pro adversitatem velut et propter
tuti. Et presumit culpe debet-
que venditor ita respicientibus
et veniam pardendam. Ideo sicut
in humilitas penitenti prima necessa-
ria superbia offendit dei amicabi-
liter et afflictione debet humilitas
appetit ergo resistere virtute non
possumus lacrimis obviando quia
humilitas est ad esse dominum non nisi
humanam cessat amicabilis etc.

Detractores et in operibus fallaces et
vita scurrilitatis atque lascivia
reprehendis te non habere bene loqui
verbum inhonestum audias. Unde
quod non adsistat auditores in pectore
viator audientium. Corrumpunt bonos
mores confabulaciones pessime. Diviciarum
linguam maliloquam audiendi sunt
male unde. Ideo lingua tua versum
sum. Sepius verba sua sunt despecte
sunt ubi speras non effugis parum
ergo litteras adlinguas monica-
tor ad eum vel mania ... nos
neatum lingua nichil ... part
si cum ... impetu detrah-
antes tuas ne audias mala
fuge in lingua va vana verba
facto polluunt mentem similiter agit
quod labia audit. Hic predicat
Salomo quod aures non polluat
audiendo. Sermo vanus conscientie
vane index. Qualis sermo audi-
tur talis animus comprobatur. Hic item
quod non adsistat aures audientium
detrahentium. Scriptura verba reprimit admonicio
tua non tangit parantium accessit
via et dei prima non tenetis in
magis confabulanti. Sed loquendo certa
tenendo pro esto desine quod loqui
et quod tacias lingua tua ne prosit
te. Versum cui bene non sola ora
tuas sunt custodias et lingua
tua. Et debemus sicut locus ve-
luti est hic te sola dicere poteras.
Ideo compesce lingua tua bonum
loqui, pauca lingua et quam non
sit dedecorosa in omnibus verba nocuit
verba offendere et sunt os ubi refectus
verba conserunt. Ideo custo melius et

et duobus in pressis destitutum the-
sauri qua eloquenciam peritorum
ulterius melius est vera rusticitate
proferre qua dicere falsum perite.

Fac aliquid operis ne te dyabo-
lus inveniat ociosum. Ysidorus
[illegible] naturam si voluntate facito
quod non expedit sed ullos facias.
Idem Semper in manu tua sit lec-
cio teneat te eciam sompnus su-
peniat et dormienti facie pagi-
na sacra te resuscitet. Idem Cunctam
scientiam scripturarum et cetera vicia non
amabis. Bernardus Qui amat quod non
oportet non amabit quod oportet
et qui hic est studium eius cum ea
que non sunt bona [illegible] cum
albinis. Gregorius locus scripturarum
[illegible] congregacionis Bernardus
[illegible] quasi in quodam [illegible]
[illegible] se ipsum [illegible] qualis
sit vel quo tendit. Ideo assidua
[illegible] cum [illegible] timorem
[illegible] ad gaudia superna
instigat legere. Cum vult cum deo
semper esse frequenter debet legere et
orare. Nam cum oramus
cum deo loquimur cum vero legimus
deus nobiscum loquitur. Ille beatus
est qui divinas scripturas leges
verba vertit in opera. Labor et [illegible]
leccionis et [illegible] [illegible]
[illegible] omnes [illegible] scriptura
est [illegible] ut [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] qua [illegible] [illegible]
tus Ysidorus [illegible] sunt
ut [illegible] [illegible] non [illegible]

[illegible] semper temptacionum [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] quod
petit. Ysidorus [illegible] sunt quibus
[illegible] et [illegible] [illegible] sunt
quibus [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] sunt quibus non [illegible] non
[illegible] est. Idem [illegible] [illegible]
[illegible] quia non [illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
quam non [illegible] est [illegible] velle
[illegible] qua [illegible] etc.

Omne ope[illegible] [illegible] dei [illegible]
[illegible] est [illegible] non est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fundamentum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] abstinencia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deo [illegible] [illegible]
si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Idem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est [illegible] ubi sunt
[illegible] [illegible] [illegible]. Idem
ve illi apud quos [illegible] [illegible]
Idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tibi [illegible]
et bibe que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Idem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

gnia multa ubi in pedit kastitate
in continencia laborem homines in
mundum fuit parum ubique et venit
tempus oracionis ieiunans perfectum
cuius deuocio et pacem ubique venit
est corpus et dicit idcirco dicit psalmista
est ipsius deum abstinencia cordis
cum ieiunia animas veretur
et potest ieiunium qui sed actibus
abstinet sed viciis seruiunt cotidie
tottidie pars quia nos sunt
sumus. Unde qui avarus victus
vilis quod bona nulla bestia distat
qui super cespita carpens glossa in
cuiuslibet quippe cuius attentur sed
contemptus cogitacionibus cuius non respicit
quod ille bene abstinet tantis qui
animal actibus et deuote ieiunat
ambicionibus glossa cuius potest
cum attenuari abstinencia sed cum
nutrierit superbia. Cum carnalibus
abstinet et tamen agit demonis
similitudinem quibus esca carnalis non
est et nequicia spiritualis semper est.
Ysydorus prosequens ieiunium quod est
carnalibus tollit tristiciam et ad summam
dei altissimi perueniunt preces.
Et omnes omnium iusticias vestium
tenebant. Summa et archa
vadunt. Unde dicit eciam abstinencia
mittit magis inperdeyso inedunt
et cetera. De ieiunio forma relapse
redempcionis tuum temperamenta dyabolus serum
in eius abstinencia. Vincat deus
et deus et pulmatur ut corpus in
temporibus ieiuniis corporibus perueniet

superari diuicias tantum quia non caret
non nisi prima premium et ordo abstinencia
corpus macerat sed cor in
pugnat arcem debilitat. Sed ut
confortat. Cassiodorus super psalmos sic
gemino victoriam inpetum carnem
refrenat quod dicitur mortificacio
carnis delectionibus oppositis supplicacionibus
Ysydorus prosequens ieiunium est quod hic
ieiunium homines sit uberior duit de confessione

Confessio peccatoris est interior
liberacio spiritualis. Confessio est
interior medicinalis. Cassiodorus. Augustinus addit
sine hoc remedio fieret ut peccatum
in negligencia cumuletur. Confessio
tenebras delet. Ysidorus non uti peccatoribus
nisi vindicta qui delere querit
confitentibus veniam glossa non ultra
diuus placata malicia quisquam
peccatoris delicta. Ysidorus Bernardus vel
confessione et peccatorum vero sal
uabitur. Seneca. Iustus in principio
est accusator sui quibus vero peccatum
confessus confitentibus iam tamen confessus
ut cepit accusare quod fecit. Ysidorus
Confessio velox medicina vero curat
facit meliorem sed in malefactis prima
confessio quia in bonis operibus super
bia gloriatur. Ieronimus. Vera confessio
est ipsam sine intermissione operis
penitere. Unde glossa. Reprimenda

Penitencia vera prima abesse quod prius
peccatum vel prima digitum
in ecclesiis despicere. Glossa. Penitere
enim agere est commissa deplangere
et iterum deplagenda non committere
Ysydorus penitencia est supplicium
pena non vero est agendi sed ope

cadit plenda. Item nichil ei umquam
contulit qui primam gessit quam
infirmitas corporis et mentis gravior
Magna est quod peccatores utique penitentia
si quis in ea perseverat semper cum
compassionis festinat evadere. nedum
sine dilatione semper perseverantes
penitentie omnes [illegible] dulcedinem
estimat vite private. Item pena
refrigerat et aciem formans peccatoris
languescit. mat infirmiore adulterio
omne parum primam cultus semper
sentiam tempus. Item nichil penitus sine
pena culpam agnoscat et deflet
indubitat. Quia tu pace penitentie libe-
ratus post mortem non ulla correctionis
est locum. Item nemo prohibeat peni-
tentiam si abhinc quietate non cognoscere.
Sane aliquis assidue qui ad
agenda penitentia temporis senectutis
expectat. Consilium est nedum
spatium in tempore in mediam [illegible]
[illegible] vetiam in vitat quod
spes apta vere post cum tempus
penitentie statum neglexit semper am-
bulans ad peccatis offendit [illegible]
Sunt qui contra corde compuncto
[illegible] sui primi fuit secundum
adhuc peccatores sit et designat
fletus penitentie digna et primam
lege turpia deflet et clamant
cuius lege ibi supremum non ad-
veniat parum semper parum. Item
lavantur et mundi esse [illegible]
dies pro sequeram apostolam lauda-
mus et nunc non est [illegible] plaget

que gessit ut dixit et post lac-
rimas quod conflevit. repetit Celestis
perdidisse lacrimas in tantum penitentia non
[illegible] peccatorum. si illa vera
fiet pena non iustificatus in eter-
num pena punitur et vinis simus
permissione humilitas paradisi deo pro-
mittens pervenit. Ut lavamus pe-
ccata animos in iustitiam et legis
terram omnia in vera soli penitentes. si
corde nam sunt compuncto pena vero
non amore animo recepit. Item ama-
ritudine non est desperane

Vera confessio reddit in ultimus
presbiteri motus potius estima-
ta est quia tempore oportet ut esse
acte quasi in gemitu salus tac-
ent eius dubius est. sine iusti-
cia homnem propriam compunctionis
Iteratione penitudinis non tamen
confidendo est [illegible] anime quia
dolor semper lucra est in omnis
tempore si in melior quia in fine
agitur. Ut abluat vim peccatorum
iustitiam. Item desperans cadit usque
et resurgit et si vestem quod cadit si
multa vice non amittit eterni pro
primam resurgit et vitam vincere
causis tamen maior est omnis quanto
antequam cadit maiorem esse quod
peccatum. magis magnitudo veniam
tribuit. Ad animam semper delicto
crediderant. Vicem velut [illegible]
possit aliquis dominus in peccatis
fuit qui non credidit. Per desperatio-
nem vult qui credidit desperare

Nichil ita deum offendit quam
desperatio nichilus. Lego ipse de-
speratio in fidelitate in tam facile desperans

salutem fruitur. Aptius est parum ad
mortem non pro illo dico ut vetus quis
parum admortem est usque ad pre-
morte. Similiter parum quod habeat
vita non corrigitur eius venia
post mortem an venia speratur sed
postulatur. Unde Augustinus parum ... vel
tione non deserit ...
peccato patitur quod ... fine vin-
dicta relinquatur. Non est ... gra-
tia ... quod non prius ...
... satisfactione ... mortalia
non negamus. Idem ... ita ... con-
pugnat quod tot in penitens dicit
in penitens ad miserandum ...
iudicatorum ... adpetens
flectitur iudex. Si ... sua pe-
nitens corrigatur. Solum timeri
quod venia potest et solum desperatio
tunc quod mederi non potest parum
in desperatione mors est etc.

Numquam difficile est vino ...
... aut pinnis quis sat
et sic ventre impleat alter...
...ut deliciis ... ad de-
...tas aut ... cela celo appa-
reant flores. Item Comma-
... sunt ... pus
... summis ...
est ... per pan-
... potentia
mortem ... sumus ...
tanto post ... summo ...
prima ... etc.

Non incohantibus promittitur
premium sed perseverantibus da-
tur ... adimmulanum

vero ... ... re...
... sed perseverasse ... est ...
bonum opus perseverans est. Item ...
In ... bonum agit si ...
...m vite ... magnum ... cona-
... vero est in bonis operibus per-
manere. Quod quod in ... ...
quod ... est ... ante et
... cogitamus ...
... actu ...
... venato
morti ... tanto
... atque ... ...
esse ... finem vite ...
... vive. Item ... felix ... omni
... dignum est quod ...
... opus ...
tem et quod ...
... militantem. Unde ...
vitam ... diligit ... in
... videlicet. Item ... ap-
... summo ope et diligentia
quod non in ... ...
... ... etc.

Labia tua ne loquantur dolum.
... est aliud loqui dolo-
sum ad labiis ... quod non est
in corde ypocrita simulator dicitur
quid ad loquitur et aliud retinet
in corde ... ... laudare
deum qui ... et deo quod ...
placet ... ... tua
... lingua tua ...
et vita tua clamat et ...
petit et cor tuum ... ...
... in ore suo laudare
videtur sed ad ... laudem
operibus ... ... illud

complexionem ypocrite· supplicius quam melleis
honorant· cor autem eorum longe est
a me· Item qui bene vivunt post
quod laudantur dicitur· Item ait si lau
des a peccatis non recedere nec tibi prodest
quod laudes· Audi scripturam dicentem
Non est speciosa laus in ore peccato-
ris· Ecclesiastici· Et bene fuerit quam laudare
et peccata committere· Ista vera sententia
audiendum est futurum sanctum virum
si suis est iniustus et humilis et
pius et domesticis instans in operare
et alios intima compassione complectere
et te semper contulere tunc gloriaris
deinde· Gregorius· dicit in dignum te facere
sufficit· Item non ille qui per verba
predicat operibus impugnat mala
iudicio solvit et docet quod hec· quia
que sunt voce predicant in medio non
amplectuntur adeo non laudandus regem.
pretium quid valet qui non vult opere
implere quod docet etc.

De lacrimarum effusione
spiritualis ignis accenditur
qui peccatum intus illuminat
lavat lacrima delicta pudor
est confiteri vultores sed peccata
lacrimarum qua vero sermonem quod
forte sive in predicando fallitur
lacrima vero non fallit ysidorus
Item lacrimas non dissimulet effundit
et adhuc parere non desistit hec
lamenta mundi non est lacrime
sed medicina dolor· Item offensio
lacrime offensio reperata claus
in claus angelos paucas pios reficit
sicut peccatores vivificat mortuos.

Dissipas infirmitates· Item una lacrima
despecta verbi precibus totum ignem
inferni extinguit· Item frangit
voluntates suas et infirmitas non erit bene
nec omnis quietis nec vite cum
omnibus nec peccatis nec tempus diu
turnitatis procedit aliquis magno
dei si maturo fuit· Volumus
rapulus dominus dominus non attendit
quales fuimus et quales modo tamen
eramus· Item peccator nisi fuit quam
dentes inspiravit benignus ac
hospitalibus non enarras ubi ene
in tedium· Item lacrime
pure apud deum quam beatissime re
putantur etc.

Quatuor qualitates officia
sunt quibus mens iusti
salubriter compungitur· scilicet memoria pre
teritorum facinorum considerando· peregri
nationis sive incolatus vite huius
recordando penarum futurarum respiciendo
superne patrie dum· Item illi etiam
beatitudine deplorat premium duo
primo videmus cum in celis car
no hemus cum nobis nec ipsum omnes
videndum est omnibus huius vide
bimus tunc sed per speculum et illam
gloriam contemplabimur· Item
tantum dicitur laudemus quod si non
lacrimis temptatis quam
pronis diei tantum quod hec solum
in mirabilibus ami quam autem ple
ni delicijs complacito reprimuntur·
Item dum apud te est regis
magis vita et perambulo quod mitti
eius in gaudium dum sunt

Tui caritas sponse magna et multa
est copiosa est propinqua est Tam
magna est quod non potest estimari
Tam multa est quod non potest numerari
Tam copiosa est quod non potest finiri
Tam propinqua est quod non potest comparari
comparatione illius qui sic cuilibet unum
pro innumeris tamquam soli amet sic
omnes tamquam singulos Item domine
pulcram et mansionem bonum est que
et singulorum totum [illegible] heu quod
te amare nolebam tam parum
attendimus quantum deus tuum pretium
estimavit quod precia totius mundi
dare spopondit dicens hec omnia
dabo tibi Item stultum est quod
illi complacere volumus quos semper
sed displicere possumus deo gratio
si vite me [illegible] non potest
[illegible] vita mea unusquisque de
hominibus [illegible] Ignatius heu
qui me laudat potius flagellat
Ideo qui adulatur cum paucis peccati
fomitem id est incitamentum prestat Ideo
malus peccatum adulatoris quia sicut
oleum in flamma sed ardentibus
in flamma peccati [illegible]
[illegible] et labia audiente super
[illegible] Ideo [illegible] ulla
comparabilis [illegible] qui in [illegible]
homines infamia [illegible]

N propria tua ymagine dei
in signita ut anima ut operibus
redempta sed sanguine innocentis
agni ut in maria [illegible] quod valet

quantum datum sit pro te noli te ipsam
ponere in precium qui pro te effudit
sanguinem suum te preciose dilexit qui
tanto precio redemit Item paupertas
tua [illegible] patrimonium meum est
infirmitas tua sanitas mea est
plus enim doleo vulneribus tuis quibus
me redemisti quam operibus tuis
quibus me condidisti Ideo [illegible] pati
voluit ut semper nos comparari longe
[illegible] victore celeritas quod forte
es que [illegible] viasti quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] tenere potuisti ut [illegible]
in [illegible] ut lapis super monumentum
positum sed sola caritas Item
[illegible] invisibilia dei sunt potencia
sapiencia et benignitas ab his tribus
procedunt omnia et hec tria regunt omnia
potencia autem [illegible] sapiencia gubernat be
nignitas conservat [illegible]
sicut in deo sunt inseparabiliter unum
sunt in opere eorum separari non
possunt potencia [illegible] autem
sapiencia [illegible] gubernat et
benignitas [illegible] conservat [illegible]
manifestatur [illegible] In [illegible]
[illegible] benignitate [illegible]
singula adaptata Item utile est
[illegible] notitia [illegible] erit clau
[illegible] que [illegible] passioni sunt
reservata sunt deus [illegible] et super
[illegible] singula singulis adapta
[illegible] est [illegible]
[illegible] et non [illegible] accidit
et [illegible] non
[illegible] sed [illegible] tene
[illegible] ut in [illegible]

cima eius esse quod visibile visibile
et stabilem unde est scito hostem
magis vincere quam ignoscere. Ne-
mini sufficere apperias neminem
suffodias palam aggrediar non
gerens conflictu secrete cum pius
in dicere sua similes a deo in
bellum homines faciunt urbibus temporibus
absconditis qui litteras eorum semper
diminuit et plenaria mente sermo-
nes utiles magis quam facetias et
affabiles amica verba paucis quam
obsequentes misericordes nimium se
eius verbis verbis si ut tractos
et sub silentio sequuntur tenere
a deo vendere ita reprehensibiles et
ideo si est in modum si pulchre
officio si inhibebit sermo. Ca-
ve quam sunt homines ipsi aut
superbi aut elati aut maligni
aut sunt iniuriis aut male habens
amonitis omnes et pares fecerit
si ut sibi seniores supplicando
contemperes ut superiores ... vi-
tatis nimis in reddenda offi-
ci parte neque negligens sis et
verbis exactor apparens mente
esto benignus verum blandus
parce similiter omnibus caveas
negligentiam plani post gibbum
ut vobis dicens dedicato
ac ingre predicta nos est pec-
cator ceteris semper blandus ne-
gligens plane doctor nescius
per nimis Et sic finitus est

liber iste intitulatur stella
clericorum laus sit cuncti
potenti deo etc.

Incipit soliloquium beati Bernhardi

Vestitu in aspectu sancto
[illegible] ihesu christe clarifi
cantis alloquor te presump
tuosa manu tue concupiscens
de corde tuum adire te gestiens
desiderio cordis mei. Quousque
sustinebo absentiam tuam
expectationem faciei tue, quanto
tempore feram. Quociens ingemisti
et stillabit pre te oculus
meus. Amabilis domine
virtutis ubi est dulcedo
tua. Usquequo [illegible] recubas
me [illegible] tuos et sanas
eos manifestatione glorie tue.
O felix qui illustra
per sensus quanta expetendus
et concupiscibilis locus iste deli
cie voluptatis locus perhennium
deliciarum. Non accessit
oculus meus nec appropinquat
cor meum usque ad multiplici
tatem dulcedinis tue quam
in [illegible] abscondisti filiis
tuis. Solo enim odore
[illegible] sustentor pre
[illegible] suavitatis tue de
longinquo venit ad me et
est mihi super odorem balsami
et fragrantiam thuris et

mirre [illegible] suavi
odoramenti. Coronas
mundas [illegible] in me [illegible]
est dulcis [illegible]
[illegible]
in [illegible] in celo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] meritis. Non
me christe deus meus [illegible]
[illegible] meum totum bonum
meum plenum gaudium
meum. Et quo modo
potero domine cor meum ut
non amet te? Si non
amavero te quem amabo?
Si [illegible] amorem
meum a te ubi dignius
eum locabo? [illegible]
domine [illegible] te [illegible]
[illegible] meum. Si [illegible]
te [illegible]
[illegible] amor meus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] Clari
[illegible] sole excellenti
claritate vestisti et
clarior sole tu es, quomodo
quod [illegible] sunt

Soliloquium in libro Burchardi

creatum quod ipsa lux est in
tenebre ad tui comparacionem / Or-
nasti celum stellis solem
sideribus / ornasti angelis
celum volucribus / piscibus aquas
terras herbis / floribus virgulta
/ Sed non est operibus vere decor eius
hijs in tui comparacione / O fons
divine pulchritudinis / Ipsa mella
dulcedine sua prestitisti / et
dulciorem melle te esse / Oleo
suavitate dedisti suavi / et
te suaviorem oleo / Aroma-
tibus tuis odores suos
inspirasti / et te / Ipse odor-
amentis super omnia aromata
suavis et gratus / Aurum et
omnia metalla preciosa et quod-
cumque in singulis excellens
est quod dicitur esse / Et quid
est comparatum inpreciabili divino
et inmense claritati tue ipsum
deprecierat angeli preparite
species anime tue / est lapis
preciosus et delectabilis
ad videndum / Sardius topa-
sius / iaspis / crisolitus
onix / et berillus / Saphirus
Carbunculus / et smaragdus
Et hiis quod est in fastucie ad
comparacionem / Oleo decore
nimis et iustum amicum
tue comparacionis sit gemme
vite et in mortis / Ergo
/ Sapiens per te distinxisti

nota lapides preciosos

ad laudem et gloriam perpetuis
per te in lumine infinito adorando
splendida in istam alte
est ingit(ur) mereat mt
celum et terram ipse apes
in gocatte ayt albuen
in et floribus disponendis
omnia faciunt primus creacionis
nesciens habere / Nescire
in obedire ... / per te
centena decies milia
assistunt in sancto ...
... templi in celis ...
tam mancipate claro et
in deflexibili vero ac
personates armonia
incessabili ymnum in
celsitudine tue simplici
Deum / per te seraphim
ardent / cherubin lu-
cet / per te iudicant thron(i)
Tu es in ... obseq-
uiorum ... ardens / Eterne
divinitatis immediate appro-
pin-
quantes ... et flamen
et ... / Vestit
sic ordo Seraphim
... ut suavis ... cedri
ubertate ... inte-
rius ... in fine ...
tantis ... conspectoris
perfectionis ...
et plenitudine ...

gustum] et nos Tu es
in vita lux es et sustinuit
motes tuas zelo tuo tha-
nos sapiencie et sciencie te
regnatos adiuuantes te
circulo ordo cherubyn pre
ceteris in fundis et per eos
Sua fac ad illuminandas
et ordinatas / clarus lapi-
des innumerabilis thabernacu-
li tui / qui in facie tua domine
inextinguibilis tuas sen
sus regni et medio medias
magis et metuende excelsos
et eleuatos in sedes thronos
sola super se sentes celsi-
tudine tua / sedes diuinas
suaues perfectissimas
summe trinitatis / uniformiter
concreatas / potestate discernentes
occulti veritate mediantes
iudicia equitatis / dominator
dominantes domine te dominacionum
sublimitas sola adorat
libertate animi ad diuina ex-
tendens atque inter possibiles
summe tue ierarchias / potestate pre-
minentes agens alti domini sub
altitudine factus / nobilesque
decus principum / potestate celsus
ordo principatuum nostro in-
dignos pre electione principum
super milicia celi tui ad ex-
plenda diuina ministeria sin-
cerata intuitus corda
dispensacionum dulces

nostrum prebet dulcissimum
Tua est potestas peccatum domine
principum et flammeo zelo
tolla [illegible] princi-
pum et te in illis uicerunt
nec potuit valeat
perfice mali in principium
meum / Tua est ut inte
preces summus misericordia et
beatorum virtutes / ipsorum agit
ministro ut te miretur
omne seculum et obstupe-
scens in mirabilibus tuis
clamet et dicat / Tua
potencia voluit domine fecit
in celo autem terra in mari et
in omnibus abyssis / Tua
est domine ihesu christe mag-
nificencia archangelorum
in quibus multi digeruntur
operis opera benignitas
tua dei tam gloriosus
pallacii tui sacpas et
summe nostro suprimis in hoc
mundo / extrema ad suffra-
gandum pro salute nostra quam
assimilati sunt] sunt secundum
et autem per hos opperetur
merita summa salutis
nostre ministerium negociis
summi supremi quia sibi ad nos
deferunt archana per hos

S. michaele

sanctitas penat mortalium
O hos qui sistunt regi et impia
mundi / Inter quos principium
tum nomine michaele nobi
lem signiferum celi et pacie
dei dimicat(?) extendens sup
herarum propagationis ac vox
eterna in tonas / Exaltans
ut aeq super eos et expedi
so sibi / Sol et astra nove
felicia angelorum ambiunt.
Innocenter per te ut preciosi
operis auctorem tuorum te
o dei sapientia tu adornasti
eos que incorruptibili
vestitum in die qua condidisti
eos in opus ministerii tui
Hii sunt nova sydera superioris
celi / lilya interioris pa
radisi / rose plantate sup
aquas syloe que fluunt cum
silencio / Hii motiui medi
tibus in mobilium
invenitur affixi / Effluit
o sapientia sola gaudiorum celi
cives et ex te lucet cum
dicit et rutilat in sapientia
multum in celestis ... originea
in trinitatis ordinibus septennis
Flui da ... immensum tua
dulce fidelibus et in mei in
finite sunt / Dum in tenebris
mundi ... nobis peda
gogica manu ductione

direxit / Dum hospitales
in terris nobis impellit
Dum volumentis tuis nobis
secreta intimat / Dum ad benigna
quem inertes dissolutas
roborat / Dum orationum
nostrarum thymiamata
ad tuum conspectum consistit
et facie pro patris pro nobis
ex orat / Ita et prin
cipis nobis adhuc longe
a: segnitibus ... et cum
et et si quod per ... hoc
dragma decima / O hym
nistum tuo in lapsa / et
nunc ... tuis laboribus
recessita sunt tui bone
Ihesu innumeris te / Dei qui
dulcissime voces sunt
... corda dominicam lau
dationis / hoc tuus sing
nis in tactis ... operum
Dum in psalterio decacordo
psallunt gloriam patri /
psallite in psalterio deum
modulari dulce melos
per vocibus ...
nihil foremini ...
Tange ...
cordis in celo primissimis
... que teste
michi ... pomerium
Tange et deum ipsum
... tum superior ...
deporto ... ad te

perfecta feliciter sonat / Su-
spiro ad hoc ut te astra
mestos gemit reddere sonant
cuncta virtutis tue opera ordi-
nem dirigente domino attentamente
considero stupens comparacione
rerum potenciam meorum in eis conspicio
corpus / ~~mag.~~ et eum superbe
sit et bonum sit valde sit
ad tui gloriam sit michi
in et in omne sit reparatum
celi et terre et omnibus ornatus
tota te auctore et te guber-
natore consistunt et te po-
tente ac metuende domine sapiente
et pulchrum bonum et
amabile predicant / et quam
lux tenebris / tantum sole
cuncta precellis / et tu in me
te quia spiritus es deus meus
et meus spiritus tui / Ipse dator
et donum salutis quia ante
comparatum cum omni / et ante
quod volunt in celo et celum
est melius et amabilius
te estimavi / Et absque ha-
re ante cor meum ad te
cum perfecto quod quidem in amido
absque te / Heu amavi que
concupivi in hac vita mea
quod ipsum deum meum / heu me
dispuli cum gemitu nisi velo
te / ~~Heu~~ nisi sed in corde
meo tota mente amplecti

et dilectum in dilectione tua /
eam in celesti patria mea / Ubi
etiam quis tecum mente ma-
neret / Heu me defluxerunt
quia te non solum adierunt
desideria mea / Dies vite
mee quod vane consumpti sunt
quia in fructuose elapsi sunt
omne tempus meum quod dedisti
in ut facerem voluntatem
tuam in eis et non feci /
Quanti anni sunt dies isti
hore perierunt apud me
in quibus sine fructu vixi
coram te / Heu non sustinui
quid lenire oculos potero
~~coram te~~ ad faciem tuam
in magno tuo gaudio tuo
Ubi reminiscor in quibus
omnia tempora mea et fructum
respiciens singulos /
Potentissime pater non
fiat sic / Heu me aut
in oblivione coram te
quod perdidi vane tempus /
Heu multa nimis Et
si te immature tempus saciam
quod dixi vane dies et nunc
in memoria coram fac p-
renne / Fiat tamen per-
salte sicut residuum vite
tempus fructuosum et sufficien-
tem in opera sicut in diebus
eternitatis locum in voluntate

Soliloqium Bti Barth.

Incomputabile prohemit (?) ante
~~ihesum~~ christe nunc omnia despicien-
tia in celestibus et eternitate
in domum meam ihesum / Ante hac-
tenus satis tardasti parare (?)
quo pergis / quesite quem queritis /
~~ihesum~~ quem nazarenum christum in
ascendit celos non est hic /
~~non~~ est ubi erat / ~~non~~ est ubi
spirabat non habebat ubi
nobile caput suum reclinaret /
non est ubi ambulavit in me-
dio laborantis multum (?) despectus
repletus despectione / ~~non~~ est
ubi stetit pro e illusus coram
herode / ~~non~~ est ubi perpendit
opprobrium crucis velud cum
duos (?) exclusus in medio
sceleratorum / ~~non~~ est ubi
iacuit lapide clausus et quo-
rum militum custoditus / ubi
ergo est amatissimus dominus
qui spiritus (?) confidit et flagellum
non attingit tabernaculo
eius / Super altitudinem
celorum super omnes cetus (?)
angelorum propria virtute ascendit /
Super solium seraphyn gloriose
sedet in dextera dei patris
cui est coeternus et coessentialis.
Ibi (?) cum cunctis sanctis coronatus
gloria et honore, ut decet
unigenitum dei ~~verus~~ in le-
ticia plena / omnipotentatum (?)
dominus in celo et in terra / ubi

adorant eum omnes angeli
angeli dei eius et universa
multitudo civium celestium
pro (?) ~~impo~~ unanimiter letantur (?)
omnium corda / ~~incomus~~ desi-
derabili facie pascunt
oculi omnium ~~[illegible]~~ / ~~Immin~~
undique perfluunt deliciarum
omnium ubi inhabitant ipsi
resplendet ipsum inexstimabile (?) tota
Jerusalem civitatis gloriosa
per omnes modos in splendore
glorie eius exultat et laudat
et laudat canticum syon quo-
niam magnus est in medio eius sanctus
israel / Exultate in ihesum
christum vos (?) magis vos
propter vos beatos, quem (?)
in fine (?) et gloriose ~~[illegible]~~
completa videtis eum quem
dum ipse animetis (?) in presen-
tio et fideles estis in
venti proprium (?) in cunctis
temporibus vestris / Sanc-
te in domo ihesu et magno
ergo vos in christi pro avis (?)
celi ubi estis gaudete
in ipso et tu ipso familia-
ritatem / Ecce eum quem vi-
distis in medio virum esuri-
entem et fatigatum et sitis (?) festina (?)
carnis in fine (?) tolle (?)
quem vidistis ab hominibus
repulsum et cum sceleratis

repertum / quo dicit / quo
regnat / quo sua superexcellentibus
consortibus / ut glossa in divino
suo tunc fulget / et sui
gaudium summeque ineffabilis
glorie socios vos nunc fecit /
Qui olim [illegible] fuistis
in temptacionibus suis et
vexacionum eius consortes
fuistis / Adorate nunc
regina dulcia gemma que se
enarravit cum vos usque
ad tam sedibus vobis
ad sacratissima sua tenuit /
Adorate nunc sacrosanctas
illas manus quibus publicum
peccatorum cyrographum regnum
famare regie dignitatis et
Gaudete in ihesu principe
milicie vestre vos milites
victoriosi quia ipsum ecce pro
te dedistis in morte eius
suas / Ipsum in quo ihesum filium
possidetis / primum dei
eternis / Gaudete in ihesu
doctores veritatis summo
confessores venerandi dei
qui olim sacris [illegible] quia
in istis confessi estis eius
omnibus nunc confitemini vos
coram patre suo sanctis an
gelis eius / Gaudete in
ihesu virgines regni sancti
tatis [illegible] paradisicole

Virgines vos sancte angelorum
quia quem amastis quem quesistis
per noctibus et diebus quem
petistis pro cuius amore terrenos
sponsos et omnes omnium
seculi contempsistis / Omni
regis filium nunc videtis
nunc tenetis / nunc in eius
castis amplexibus requiescitis
et dilecti tui nobis [illegible]
in [illegible] vel fecundi
[illegible] / Qui nunc in [illegible]
culis [illegible]
gaudiorum / ~~[illegible]~~ [illegible]
regum singularis [illegible]
celice civitatis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
premias [illegible]
[illegible] suscepistis / ~~Intus~~
regni ihesu sola per omnibus
gaude gaudio magno
quia quem vel [illegible] peperisti et
[illegible] cum [illegible] circumfecisti /
~~Ipsum~~ cum angelis et omnibus
omnibus celi adorantibus vel
deum [illegible] / ~~Gaude~~
felix nunc quia quem vidisti
in [illegible] pendentem videns
in celo regnare cum gloria
magna / [illegible] altitudinis
celestium [illegible]
[illegible] cum [illegible]
et omne [illegible] cum [illegible]
~~Gaudia~~ gaudiorum sine
fine omnis plenitudo [illegible]

Vere illum non amat qui sentiunt
e festivitate age letab[ilite]r [illegible]
et in deficiente visione pa
cifica tui ihesu [illegible] tue libertatis
auctor [illegible] Et nunc tu [illegible]
eterne [illegible] qui potes
conati et facis te [illegible] amabilibus
letanti[bus] in domo ihesu / Tunc
fidei et spei deficiente [illegible]
Ubi p[er] caritatis ardore[m] [illegible]
[illegible] / Ubi [illegible] in celesti
[illegible] sedes / Interea [illegible]
[illegible] in hac vita eius
[illegible] satisfactione [illegible]
[illegible]
[illegible] plagarum eius [illegible]
[illegible]
[illegible]
te [illegible]
et [illegible] in [illegible]
Tu ihesu qui te non amat ana
thema sit / qui te non amat
amaritudine repleatur / Castus
e amor tuus domine et mens
in puritate admittit / Dulcis
e sapor amoris tui
et nullam mente alienat
[illegible] / Suavis e amor
tuus et mens [illegible] amari
[illegible] amara [illegible] mundi
dulcorat [illegible]
reddit amara / [illegible]
[illegible] non [illegible] / [illegible]
[illegible] non [illegible] / non
[illegible] opia [illegible]
[illegible] / In labore manet
[illegible] / [illegible] minus

secur[illegible] / [illegible]
in corrupt[illegible] / [illegible] tormenta
p[illegible] in [illegible] morte
[illegible] dimus / [illegible] in tha
mo [illegible] absconditis [illegible]
[illegible] gaudet / [illegible] in amo
[illegible] filii [illegible] non
[illegible] gaudii et [illegible] tua
[illegible] in [illegible] tua /
Tu ihesu tue amanti te dul
cedo [illegible] suavitas
[illegible] vini [illegible] ebrietas
sapor / [illegible]
non [illegible] obstat [illegible]
[illegible] / Tu ihesu [illegible]
p[illegible] incorruptibilis
[illegible] / suavis et mitis
agnus / fortis leo / formo
sa [illegible] / simplex
columba / stella [illegible]
sol [illegible] pax angelo
[illegible] sapiens
[illegible] / Te amet [illegible]
[illegible] amet
omnis [illegible] bonus [illegible]
[illegible] laudi [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] tor
ment[illegible] p[illegible] te [illegible] et [illegible]
[illegible] sanus et
[illegible] tu [illegible]
[illegible] in [illegible] meo [illegible]
amore tui et [illegible]
in [illegible]
et [illegible] in me

gratia tua, ut ardeat iugiter
in cunctis cordis mei. Fruatur
in medullis meis. Flagret
in absconditis anime mee, et
in die consummationis mee inve-
niat apud te consumptum. In-
dic quoque omni me in [illegible] tu-
ta ista morte qua nunc cir-
cumdor. Tendit me dilecto tuo
et sit anime mee qui desiderium
et corpus ut non mida. Que vesti-
ta in veniat et herit [illegible]
absconditum in [illegible] cum
abolitis tuis. Dicemus aliquam
[illegible] adversarios tuos con-
fundet. Dilectionis tue fervor
[illegible] anime. Iterum mea
ad te calore suo attollat
et quoniam per fides de tuo [illegible]
[illegible] cum [illegible] Dic
ita omnes qui te diligunt
repleantur benedictionibus
omnis accedentes ad templum libro
[illegible] et sit pax eius in
habitatio altaris tuaris in
eternum. Tibi autem unice di-
fit cum christo patre et spiritu sancto
tenebis in deficies in inviolabile
eternus et regnum solidum per
numeros in secula seculorum. Amen.

Explicit soliloquium beati bernardi

Incipit liber beati anselmi
de [illegible] etc.

Qui in habitante filio tuo
Christo per fidem estote perfecti
et perfecti dei celestis perfectus est
est apostolo exhortante ut
ad perfectum festinemus modis
omnibus et ad perfectum tendere
debemus. Tendentes autem
in doctrine [illegible] possemus
[illegible] qui sunt nobis ut
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] docet [illegible] ut [illegible]
ut [illegible] perfectionis testi-
monia prohibuisti dicens hic
est filius meus dilectus in quo
michi bene complacui ipsum audite.
Ipse igitur [illegible] ut faciat bona
tua [illegible] [illegible] hic
perfectionis [illegible] [illegible]
num [illegible] audite dicens
si quis vult venire post me
abneget semetipsum et tollat
crucem suam et sequatur me. In
quibus cum [illegible] audit [illegible]
citate perfectorum [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
Ipse [illegible] vult te in doctor-
[illegible] hic perfectionis me
[illegible] et finis et [illegible]
sit ambulandum [illegible]
aut [illegible] [illegible]
patebunt. [illegible]
perfectorum [illegible] cum [illegible]
si [illegible] qui dicas [illegible] meus
si quis [illegible] vult venire
post me [illegible] [illegible] meus
[illegible] corpore [illegible]
[illegible] [illegible] plerique

ad tendendum sursum erige
re licet valde perfectum sed
attemptare non audet / Nesciunt
enim pusillanimitas maxime
ex timore nimio peccatorum preteritorum
et nimis eo quod aliqui respiciunt
propria multum propriam debilitatem et
nimis timent in prosperitate vel
patiam sentiunt se non perficere
gratiam cottidianam lapsibus et
ex tam nimium confidunt
bonitatis / Ista etiam vi
multos repellit ne audeat
attemptare viam perfectam primo
et etiam ipsos in capiendis
internum dicunt ut predicti sepe
possent desperant / Sed primo scilicet
nimius timor pro peccatis preteritis
non debet nos impedire quia si
tu eis veniam gratia cooperante
in bonum prestando nobis boni-
tate tua agnoscendi te
amandi atque laudandi Secundo

Nimius

vero quod principaliter terra dampna-
tur in peccatis scilicet tu eis merito
pena eterna / dimittens eterna
bonitate / tempore passione
sua laude et amore tui ex-
pendimus dilatorum gratia dico
ad horam pertinet Tamen
vos ad tuum dampnum eos
nec pertinet videtur / Tamen igi-
cem debita et nimia
mia tua veram morti nobis
tatos renovare depri-
us vita tua fideliter agite
gniti deberem qui dampna-
aura dissimulaverimus

et modis omnibus instare
ut laude tua quam neglexi-
mus sed tamen aliquo rependo in
tempore supplerem9 / Quare
et dum dissimulare timore
pene quam amore tui sum
tamen eternaliter pati meruisse-
m gratiam per favorem tuum / Cum
ergo desideriis in dies nec
nunc possum9 Secunda
laudis tue summe exercitium
te laudare quod es regnum
Sed ut dicitur in celo Regnum
dei intra vos est et sic ad-
ducere nobis quod suprhandat
da nobis dulce bonitate
non iniciare quod sua est
quod tua / ut non tegat
timor pene in fine iusti-
ne timor nec bonitatis
pmarie / quia ipse dies
non sufficiunt nobis ad lau-
dandum te / cuius bonitatem
quod superat omnes sensus et
sic pusillanimitate timor non
in evacuet peccatorum / Te-
net etiam quamplures nos ...
pnitas multorum ac de-
perfectione vite tenendo au-
dem quia adeo non suffi-
ciunt pervenire / Sed su-
bicimus dei oris tui
quod tu cum inspiciti nos
redimisti quod quantos
deberemus dixisti
Quare des veniens agis
et qui non habet peccatum

perpetuitate et eternitate absque omni
commutatione viuimus et letamur. Ergo
est dulce quod viuimus semper / et le-
tamur continue absque ulla commuta-
tione. Clamamus ergo vt non est suf-
ficiat gratitudinis pro eo sit
quod habemus et dare ymo etiam
habere ipsum quod damus et tamen est
~~indecent~~ cum pusillanimitas. Ergo
in dignos nos videmus eo
quod petimus quod vtique vere est
quod si hoc nulle eius sumet
sanctissime non meretur. Ergo
digno dimidio dic ecce in
regno celorum / Ergo dulce non
habemus considerare cum in veri-
tatem sed tua ceteris tamen
bonitas dulcius quam superat
intellectum / ~~pusillanimes~~ etiam
facit nos quod minima impedi-
menta non videntur / Ergo dulce si
audacter te ponimus esse de-
bemus hic quod cuiuscumque quod
nos retardat aliqua leuem / Ergo
vbi non cuiuscumque sed voluntate
tua libent (?) parare dimus / Item
leticia cum mea sepe putat
esse impedimenta et tua occulta
sapientia admirabiliter ordinat. Item
hec erit quod statim sentimus
nos prestare / Sed dulce sepe di-
fferes quod petit ut et maioris
appetitus appetitum / non igitur di-
fferes quod nobis dare / sed ut aucto
desiderio fundatius possemus
dare / Sexto quod tamen nos
cottidiani defectus mei / Ergo quod
hec est remedium ut fratres reputent
aliquid habere sed ad examinandum
nos qualiter habemus nos in
interioribus et exterioribus et quod
quod in veniemus quod nobis sit vtile
adiscere / ~~dolor~~ laborare
sanctissime proponimus et defectus
quoscumque renouare studeamus /
~~non~~ aut erit nobis si forte
nusquam aliquid dic quod poterimus
non facimus / quod non cum proponamus
quod longe facilius re-
dicet adeo quam confirmimus. Facit
quod est proprium quod confitetur semper
dissimilitudine se non possunt
emendare / ymo quanto minor
est pena ei quod culpa / Et
bonitas tua amabilis nobis vbi
nonnunquam sepe defectus nos
faciens ad augmentum habilitatis
producere vt verum sit quod septies
in die iustus cadit et fortius
resurgit / nec pusillanimes
nos facit quod tua in prediis
bonitate / Et cum est dabo
labori non dimus te cogitare
quod durum est in examinando
sed quod proprium benignissimum / Ergo
cum cuique dicamus si cras
necesse sit nobis et quanta
bonitas tua infinitum priori-
bus ad examinandum quam tantum in te
est / quod nos cum dicimus audiuimus tantum
dulcissime dulce ut non

sinus pusillanimes sed magnanimes
ut te sequi faciant preveniamus et
in ipsius gratia te in nobis
tanta fortitudo ut pro te pugnare
que consultasti incunctanter viri-
liter possimus / ut tibi reme-
dium semper per te clamare
possimus // Tunc me per te
et clamorem meum audiet
et exaudiet auris tua

Sciendo quod nimis pauci
sunt libertate arbitrii te
sequi volentes in via perfecta
ceterum dico / Ubi est velle, certe
hic relinquis voluntati humane
potestati / Potestatem enim domine
reservasti ut omnis potestas sit
tua / Cum ergo homo talibus quantum
te si te sequi velit et non potest
pro eo quod non reservasti tibi
potestatem cum perfectus ut non possim
sed ut magis admirem et
laudem bonitatis tue abyssum
qui tanta opera in nobis tu facis
tibi grata sunt et accepta et indicas
ea digna mercede / Ita quod ta-
liter astringis non dimittis
absque mercede ipse meum alterius
voluntatem quod adeo liberum pro
tui similitudine fecisti quod cogi
non possit / [struck] et aliis
modis nos ad veram virtutem
et perfectionis semper studuisti
vi cum in medium dicere quod ad
nos descendens transiturus
et tam mirabiliter venies / ut
quod nos ad perfectam amicitiam
sic provocare volebas

ut dum visibiliter deum cog-
noscamus per hunc in invisibilium
amore rapiamur / [struck] Ergo
dignus erat ut filius dei
pro eo morte pateretur / quis
unquam meruit eius corpore
et sanguine refici / ut quod tu
dominus meus in hoc ostendisti cari-
tate erga nos ut saltem
commagnitudine tue amabilium
beneficiorum tuorum admiratione
dilectionis accendas cor meum
et in captivitatem amoris tui
redigas / Innumerabilia sunt
nimis domine beneficia tua
quibus voluntatem meam excitas
ut perfecte et ardenter te sequi
velim quamvis minime prevaleat
nemo sive sit dicat quod
quis coget voluntatem
meam tue conformitatem vo-
luntatis contra omnia bona
creata precedit / Cum autem
primum excepitus et non
dum excitatur de te ipso
eos primarie cogitare sit
meditari de te potest in
[illegible] assumat in
[illegible] aliquas creatu-
ris [illegible] perfectam / et de
illa ita primarie cogitet
quod multum corpori sit contra
[illegible] in illa
[illegible] perfectam [illegible] quod semper
de aliquo tibi potest cogitare

quam bona quam dilecta quam paciens
quam mitis quam sapiens quam ka-
ritativa quam fidelis quam pya
quam decora quam iusta quam humilis
confessio quam eciam sublimata
in diuinis contentis quod deinde
hic inuenit sicut in tantum / ~~Iusti~~
nisi cum tota mente sua cogitaue-
runt / ~~cogitet~~ per virtutibus
similis est cantor qui ea ad
similitudinem suam fecit / Sicut
pictor transfferat se ad cantum
ut omni quod in mente concipit per-
ueniat in diuini / ~~Intellige~~
in similitudinem cogitet et tamen sic
sanctum esse mentem / et in visibilia
promo precor quod sanctum sit conspi-
ciat eciam in celestia sicut est quod de
iniciali is animo meditandi
de te quam quod sollicite sequitur
meditando in tibi te domine
fonte diuini dulcedine
tue ne qui spiritu minor
est omnibus beneficiis tuis
tanto magis afficit vo-
luntatem mentis et sequi
ad ardentem in hoc ad lauden-
dum bonitatis tue in formitem
Tercio cum dicit se mitis
in structo cum et doctore
cum sedet Venite post me
continencie carnalis sunt
sequendo magis precedit te
magis vadit iuxta te omnes
nos oportet ire post te esse tu
fribus primo cum dicit domine
discipulis tuis Venite

et videte post ea dicit beate
post me ut per istis videtis
imitari te / Vnde dicit
Venite ad me omnes qui
laboratis et onerati estis
et ego reficiam vos / Vt omnis
tam bene et magni tam
suauiter fat / quod quod suscipe-
runt possunt hereditate por-
tare ad regnum patris tui quod
Venite dicens Venite bene-
dicti patris mei / Hic domine est
fidelissimus legatus tuus
qui primo ponit se nobis in
exempla cum dicit Venite et
videte porta in vitam ad
venientes post se venientes
ad se vocat ut reficiantur
ne deficiant / Tunc eo
sinnet ad regem vbi in
regem non hominis dicit ac
voce dicentes Deus sed
secus dies fabi / ~~Ibi~~ ab-
sterges domine omnem lacrimam
ab oculis sanctorum et iam non
erit mors vltra neque
luctus / Hoc domine qui possit
id esse non bene potest comprehendere
mentem mea quam aliquis excipere
quanta sit affectio nostra te
et non posse laudare te / Sic
etiam affectio afflictum
tenet propter magnitudinem quod
licet ei affligi pro eo quod non
potest laudare te / primo mea
tenuis diuinis ad laudandum
cogitatum loqui ut

~~178~~

ergo pt / afflictioni ei quat
q tibus in digna se reputat
et q tamen nullo ren potest
Tu igitur cum in tanta carceris
tenebris collocata sit incessa-
biliter affligitur p laude tua /
quo sociabitur cum in medio
appareat ei bonitas tua /
Cum itaque videat ad plenum ea
non posse laudare / Et forte
dicet mi dne q hic est maior
gaudium eius qui perfecte cogno-
scet bonitatem tuam r illam tu
immensam q eam plenam non
potest aliqua creatura laudare
Verum eciam q de bonitatis tue
immensitate gaudebit / ad-
huc tamen pena erit eam non
posse laudare / in aliquo
solucio eius et alligacionis /
q tue ... addiu-
erit carnis / Sed si tibi
placeat dne eciam q omnis
pena a afflictio laudis
tue ... tui / Tibi
sociabitur r alligabitur qualis
q repletus in bonis ...
facietur / ... tm desidera-
te laudare q cum desidera-
rimus / quo longe sunt
desiderat / Sic enim
dixisti plorantibus et
flentibus vos / Et mundus
mundus gaudebit / Bo-
nam aut pena ... sunt r repleta q ...
desiderant aliquam maior

laudacione ubi finis ... esset ut ... non
pt / Tu eciam eos dabis
ei q omnia dispone in
mo ponderet et mensura
q tue ... est tpe ... cum appareat nobis divici-
tas nature bonis ... bonis ...
pergi voce ... Vidit

O Verbo igitur audit
O nobis inicium ... qua dominus pergi dicens
eum ... abneget semet
ipsum / ... dne ... sanctus ... ipsum
ipsum laboret primo ut
abneget se / ... aut
dominus abnegare nos cum
nichil ... nobis
Sed cum ... causa
... sola sufficiat
hominem ... ut fiat
at se in ... te
Sic ergo nichil in nobis
... q tu non ... ita dignum q omnia bona
tua sunt q nulla ... licet aufferat ... se ...
ne sacrilegium ... mittam
Cum igitur nos abnegamus
ut hic abnegemus ... te
... eciam in ...
... spacia donum
... eos ...

Secunda tamen est quod nos eterne morti
deditos tua morte preciosissima
redemisti pro omnibus mortuus /
ut qui vivunt iam non sibi vi-
vant sed ei qui pro omnibus mor-
tuus est et ut dicit versus etiam /
Ergo sicud omnes et tantos
redemisti sic omnes a toti
tui sunt / qui sic sanus volt
te restituat tibi illum preciosum
sanguinem quem pro eo fudisti
Tercia tamen est quod nos amantes
omnibus bonis tuis custodis
ante peccatum adiuvas defendisti
post quam vero ante diu recessimus
tempore magis solita protectione
multo nos defendimus te / Et cum
nos hostes sui defensore
captivos ad suam voluntatem
destinasset in eterna supplicia
dimisisse / Tu tamen contra supplicium
dampnanti voluntate nos defen-
disses ab ipso et ad penam
refrenasses / Et propter hanc
etiam petimus sanus fuimus
ab hoste servati / Similiter
etiam et ceteris pro tua gratia
largos dyabolus devitamus /
Et ideo est necesse quod
deo quod nichil te donante
non cecidit nisi sicud ceciderat
est erectum / Quarta tamen est
quod cum eterna morte omnes
peccatis meruissemus tu nos
redemisti ad vitam eternam
dimulticiendo / Cur ergo
non diligeremus nos

proximus abnegando a quo
habemus quod eternaliter mortui
non sumus / Sexta tamen quod tua
bonitate qui nos creasti et
conservat nec in nichilum
redigamur quod cum aliquid
subsistere valemus / a te
servati / Septima est secun-
tus quod cum totum se abne-
gat nec tamen cum habeas quod
se perdit nec est vaseat / Quia
nichil est nec est aliquid
sit / Sic nichil mihi se sed
nichil sui amittere timet
sed propter semper est / Octava est
conservate sic minime. / quam
pene mihi nichil agnus
peccatorum par timor
afficit eorum / Nona vacuum
sit sic non timet per de-
quod se abnegat / Sic vo-
cat quod tamen est ad penas
mitte velles nec dicit
cur ita sicut tui propter deum
sancta non placet dei cui
dicere se abnegare quod
intelligat / Septima
vero tamen dicit nos ma-
xime vage / sicut et
vite respondemus quod pro bo-
natus es nobis et filius
datus es / Decima te totum
nobis in cibum et tamen
dedisti te in precium

et in mercede magna nimis/
Domine quid dignum potest esse talibus
beneficiis tuis quod ad hoc dignum
potuimus dare cum esset quod pro
nobis primus abnegare et se
dare/ Non dilexisti nunc domine/
certum se putat meliorem quam
te dum se reputat tam sibi
quantum meliorem etc./ Quomodo propter
tamen creaturas si ipse vult
venire post me abneget semet-
ipsum valeat abnegare/
Domine cum se abnegabit
tamen in aliquo inveniri se
sentit/ Sic domine in hoc vo-
cavit maxima gratitudine
tua ut hic tanti estimans/
ut quamvis in se sibi aliquid
inveniret superpiamente ad hoc
ad hoc cedat ut volens
se tamen accipere non attemptet
dare ipsum domine ut me abne-
gem/ Immo quod reddam quod
recepi volo/ Dum autem
semper lege ablatum reddi qua-
druplum/ ut non solum
nos sed etiam nostra reddamus
sed naturalia fortuita gratuita/
Naturalia sunt que contin-
net omnibus hominibus
communicat quod in anima sunt ut
intellectus et affectus que
in corpore mediante anima ut
quinque sensus exteriores/ Red-
dimus quod intellectum semper
relinquentes proprium/ Domine non
[illegible] veritatis

impedit/ Quia domine cum
homo semper venit semper ut
abecedarium velit scio
spiritum altioris quantumque
[illegible] apprehendere facias
igitur spiritum aptum etc./ Omnino
nisi vos vide sapiens
stultus fiat ut sit sapiens/
Si cum sentit se stultum
reputaverit ad tempus tunc
verum sapientiam aliquando
tamen apprehendere posset
certa ubi simplicitas ibi
sapientia/ Primus cum credit
et bonum didicisse in his
tribus diebus cum ceteris
esset/ Reddimus quod affectum
etiam semper proponendo nostram
voluntatem voluntati divine
subiciendo et maxime in eo
quod in omni ordine mea/ Sed
dominus quod preponere voluntatem
immo sua voluntas
sicut tu ea venire semper cum
utilitas/ Corpus autem
venit domino ipso semper quod non
credimus divinam voluntatem
esse quod quod nos contingit
contra ab venire ea nunc
gratie suscipiendo/ Dicit
cum quidam excellentissimus tue
trinitatis speculator trinitatis
[illegible] optimum quo tamen ille
nisi est quod hoc non aliter
accidat nisi quod ipse
voluit

hic velle per alie mendicare / Si
in his duobus consistit scilicet in tollendo et assu-
mendo quomodo ipsis aptiores red-
dimus mortificando a bonis
mutabilibus et adhuc obsequiu-
tendo / Et aliquatenus habemus
ipsa per te quod nobiscum abne-
gare dominus 9. f. de malibus bonis
Vedea pos sit bona fortuna
possidemus scilicet temporalia et amicos
cum ad calcanda sunt ne im-
pediat tuum amorem / quia
cum te amat quod aliquid tecum
amat quod non propter te amat
ut dicit Augustinus in solio confessionum
dicet valde homo in digni-
ter diligere modicum / tantum
perfecisti ut ei liceat te
amare / [struck] aut nun-
quam amor amicorum quod
palam ex tegit se velamine
caritatis / [struck] quod sepe putatur
homo esse [?] tecum quod dilectio est quod
ita dulcis et suavis nec te
captivum tenet. Ut vestigat
ideo quod dominus duobus fuit
[?] in persona quod fuit aliquo
modo / Ubi tecum cor domino
dico dominus est scilicet alter
ego necessarium est ut anima
fortuna affert nobis
sive res temporales sive amicos
nobiscum propter te abnegemus
sequitur pos in restitucionis sunt
quantum. f. amicos quos nos in hoc
tum sine penitus refundemus

dominus mecum. Ex eius nobis
apertendo sit et ago atque
dominum presentem / pro eius gratias
referendo / Si omnia que in his
rebus bonis / f. mali fortune
et quantum in veniunt ab-
negamus nobiscum / etiam
et ex defraudamus quadrupli
restituimus 9 et. hic sunt nobis
initium. Sic per fidem sit nos-
trum apostolis primus abnegans
quod etiam dominus tolle

Q

Secundo quid sit dominum
est hic medium perfectionis
sit nobis propter aut
ambulemus per ipsum scilicet ut esse
tantum tollamus / Primo aut
auctoritatem dicit sicut si esse
tua finicium dicitur tamen /
per opinione illorum intellige
re quod nescimus quid magni
tum suave est et omnes
tam bene / Ideo scilicet autem
quod bonis et suavis presen-
tis sit in nobis / Dico
tamen esse eternum et cor-
dis quod ubi hic dominus
per nos semper firmus fideles
et fructus in sinu tuo
et laudare tua ut dicemus
est hoc hic esse hic laudis nos
laetitia et sobrietate
aliorum presumendum / Dominus
hic esse eo quod non vir
humiliam ut dicemus et
hic per sum dei aliud est

Et quod non tam animum et laudem
cognitu tua humilitas exigit. Hec
est sublimitas / Item non sumus
tam fideles ut dicimus. Hec est
latitudo / Item non quod laudem
tuam extollimus contra se infideli-
tatis despicis. Hec est longitudo /
Ad profundum humilitatis cogit
nos ipsa cognitio / Beatus
enim ad humilitatem. Amor est cogno-
scere semetipsum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
antiquorum quare unusquisque [illegible]
in conspectu tuo domine meus / Remi-
ta / reuera fideles nobis es
quod nobis in peccatis [illegible]
peccati [illegible] [illegible] tam
tam [illegible] [illegible] ut [illegible]
largire partes / Quanto
maior es [illegible] [illegible] [illegible]
tanto magis [illegible] est
cum plus humiliari, quare tanto
nequius [illegible] [illegible] te peccan-
do / quanto tu [illegible] largius
[illegible] cogitabas / [illegible]
quanto [illegible] [illegible] tanto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cogor / Item [illegible] cotti-
diani [illegible] quod in [illegible] in-
[illegible] tam sumus / [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / tanto
plus humilitatis [illegible] tam
[illegible] [illegible] humilitatem /
Item ponens [illegible] humi-
litatem [illegible] [illegible]

[illegible] sumus quod [illegible] [illegible]
sumus / Item [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humilitatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
humilitatem et si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
humiliari / Item quod [illegible]
[illegible] sumus ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut
[illegible] tuo [illegible]
[illegible] possemus / [illegible]
[illegible] [illegible] nobis est
[illegible] humilitatis
[illegible] [illegible]
[illegible] quanto [illegible] [illegible]
se in [illegible] tanto
magis [illegible] est [illegible]
[illegible] / et quanto
[illegible] tanto magis
laudat / et [illegible] maiore
[illegible] te lau-
dabit / [illegible] [illegible]
[illegible] et humi-
litate [illegible] quod in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
possumus humiliari ut
sic [illegible] [illegible]

Sublimitas [illegible] est
[illegible] quod te
amare non possumus [illegible]
[illegible] quod tu tam amari
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

nescio sufficeat capere. Si aliquid quis amare voluimus, ubi melius quam in te amorem nostrum locabimus. Si permanentibus quis plus gaudet, quanto plura promittit tanto magis congaudeat amari pervenire. Si amare volumus eos qui nos amant, quis nos plus te amavit. Si perfectum et sapientem volumus ut quis nos ex toto querit omnibus amari. Non nec tuus deus meus qui tam acerbas passus es et medicus ad hostium nostrum dicens Aperi mihi soror mea, ymmo et sepe repulsus te [illegible] in genere [illegible]. Si vero aliquid [illegible] indicamus [illegible] amare [illegible] que tanta fecisti pro nobis. Si vero consideramus passiones tuas tunc tuam tua dignatissime posuisti ut totam nostram possideas animam. Infinita sunt domine que nos amare compellunt. Omnia que fecisti tunc predicant bonitatem, quia in omnibus te non intelligunt nec tuam sive imputet caritatem. Sed quia probatio dilectionis exhibitio operis, recte sed tua sese conformare ad voluntatem tuam, ut sicut tu es ad eam sic ipsa ad te [illegible] maxime autem [illegible] tu ipsam amas et ipsa te amet ut sic [illegible] ut omnes affectiones sint tue conformes voluntati. Sunt autem quatuor affectiones ad quas omnes alie reduci

possunt scilicet gaudium dolor spes et timor. Prime due sunt circa presentia et preterita, et alie due circa futura. Da ergo domine conformare [illegible] affectiones meas ut de omnibus que te adversantur timeamus et doleamus. Et que sunt honesta de hiis gaudeamus et speremus, omnes alias affectiones meas de meis cordibus effugantes. Beata felicitas magna hec esset hominis qui falsas et inutiles affectiones devitaret. Utinam si vere secundum has quatuor affectiones se frequenter examinaret quam aliquis modo sentiret quo tu eum cupis domine tu solus nosti. Si enim originem motuum meorum diligenter advertimus sepe in [illegible] et vicium quod putamus esse [illegible] et sepe illud impedimentum [illegible] ideo semper nos [illegible] ita ut te cogitare [illegible] ut te [illegible] cogitet nos in omnibus cogitationibus nostris et [illegible] et motibus meis ac [illegible] disciplina [illegible] in honeste [illegible] presertim in [illegible] in [illegible] et [illegible] ut in omnibus [illegible] tuam possim agere voluntatem. [illegible] in omnibus placere tibi et intendimus quod [illegible]

operam debemus sed eciam ad-
iuuamen velle ut gratiam in tempta-
cionibus incidunt / 2o sed
et gemine simus nobis om-
nia supportando uel sustentando
tandum ne ce deficiamus ut
paruos uel qui per mortem an-
ima per ticia nunquam a nobis
dicet integri qui in tuo seruicio
dependat / ~~Tercio~~ sed pre-
ueias et custodias nos ab
omni malo supra te et su-
per alios tuos / ~~Ita~~ diligat
deus nos abstine ab hiis
que nos possunt in tuo seruicio
impedire / Ca^o Sicut ka-
ritas tua nunquam cessat in-
dando / ~~Ita~~ nunquam volun-
tate deficias in orandos /
Sexto sed pre ces benig-
nus respondendo ... nunquam
deficiebus nos teneri /
pro statum post culpam
veniam postulemus / ...
cum tot horis distortu
e ... et ... ...
nullo ... ... ad ...
tatis et ... ...
...s ... solicitudes
... si ... sit ...
... ne e differendum
... ... ne
... ... difi-
cilioris redditur ...
Talis nos ... ...
deus et ... ...

ne tibi eminemus sicut
decemus / ergo nos tunc
te laudare debemus et de
quibus gratias agere ~~super~~
super deum est / Da nobis
domine toto desiderio ad-
mirandum et laudandum
te ... / ergo ...
digne ne possimus
... est nobis concede
sit ... altitudo

Latitudo autem ...
e fidelitas ... ...
et dilatans / ut omnem
hominem faciat tue
laudi ac seruituti / Si-
militer sicut ... ...
tegens / Ut ... ...
ne aliquibus ... ...
simus ... ad ...
... tue ... / ...
... maior felicitas ...
in ordine ... / ...
... et ... ...
... ...
... ... sapiet
... ...
... ... et ...
Respice ... ...
... ... tue
laudi et ...
... / ... ...

rebus dei dubitamus utrum
expediant sed saluti corporis
et filia quecumque [illegible]
per desse sunt pluris quam fragi-
tione et orandum quod si tibi
est placitum et honestum / Sec-
undum est quod debet ut dominus
graciose / Unum bene videamus quod
orandum sit semper petendum
et sic aut alterutrum ut tandem
non petamus ad alienas
sed proprias uires consolacionem
quod utrumque intelligitur et consul-
tans / Humilitas ut non de in-
merito, sed tam de tua gratia confi-
damus, [illegible] cum peccata
dimiseris et aliqua bona
concedis / cum nos quidem de nobis
reputare quales nos peccando
facimus peccatores et nichil
boni, sed mali per nos facere
possumus / Fidelitas ut corde
offeramus nos ad tuam
omnis gaudii [illegible]
utilitatem ad pacienciam omnis [illegible]
cedit ualet per tuum adiutorium
ut in exauditione mei de si-
dus laudis tue [illegible]
[illegible] / Quia dic quod [illegible] sit
offerendo et [illegible] tuus totus
ad hoc teneat et si numquam
volumus nec exaudire / Perse-
uerantia ut numquam cessare pro-
ponamus de fidelitate. omnium que
tibi sunt laudabilia et honesta /
Qui quod in nobis uel in nostris
semper ueniat [illegible]
[illegible] hac per possimus cum [illegible]

cordis tam aliquando cum [illegible]
fidelitate quam possimus pro ca-
ritatibus / et de magnis tue
voluntati nunc de fidelitate committemus
sed tam prima fidelitate et si
non in actu tam in habitu [illegible]
tes / [illegible] ut postulet
in fide nichil hesitantes /
Volent cum te quod nos co-
gnit confide tue . i. bonitati
prima quod omne in fide de fideli-
ter das et ad aliquid dare si
velles eos exaudire / Scdo
quod non ad nostram utilitatem
sed ad tuam gloriam petimus
exaudiri / ut sic petentes
aliquid et aufferri nolumus sed
eos gloriam angeli / Tercia
quod memoria quam pro nobis fecisti
[illegible] nos ut et etiam
de nominibus confidamus
dum [illegible] petere possumus
misericordiam sit quod [illegible] dignatus
pro nobis incarnatus et passus
est / [illegible] quod tam facile est
apud te in maioribus et in
minimis exaudiri / [illegible]
quod ad hoc nos prouocas
tue confide bonitati. Sexta
quod in [illegible] [illegible]
te [illegible] [illegible] omnes sanctos
[illegible] quod infinitum
[illegible] si cum me-
[illegible] ad te
ad hoc nos [illegible] ut [illegible]
tue voluntati [illegible]

pac velim(us) / q(uo)d illa in
estimabili dilectione p(er) sum(m)e
elloq(uium) fidelibus velim(us)
apparere q(uod) tu si tecu(m) nos
e(ss)e p(er)spicim(us) / q(uo)d i(n) corde
(con)fide(n)tia(m) habem(us) nich(il)o(minus) ta(men)
ex(pe)rimur q(uo)d h(ec) digne (pro)ce
dere a(n)i(m)e h(abe)t ad tua(m)
laude(m) p(ro)p(ter) offic(ium) n(on) possum(us)
amplecti / e(st) h(ec) sp(irit)ualis
me(n)tis e(st) latitudo

Longitudo h(ec) au(tem)
est tote vite me(ntis) ...
(con)mensurata ut q(uam)d(iu) (con)side
rem(us) tecu(m) e(ss)e / Ascendu(n)
t(ur) in domo tua laudare et
in abisso tue dulcedinis
absorberi ... n(on) tedeat
nos portare ... tua(m) ...
... in misera vita hac p(ro)p(ter) tue
laudis augme(n)to / ~~...~~
... magni e(st) d(omi)ne si ...
... libe(n)ter in p(at)ria ubi
sim secur(us) ab o(mn)i malo
et ubi h(ab)eo o(mn)e q(uo)d volo /
Da m(ihi) d(omi)ne q(uo)d nu(n)q(uam) me pu
... s(ed) sup(er)e clam
... miserie h(uius) vite /
ut ... velim(us) descend(ere) ut
salte(m) ... d(omi)ne ...
... h(ec) ... manda(tu)m / ...
... h(ec) desiderare ut tu
cito facias me ...
... ultra p(ro)p(ter) te ...
... ... abscondita sepel
... d(omi)ne ... d(omi)ne ...
... petisti
voluntas ... affligendi

... augme(n)to tue laudis ...
laudis ... / Si ... ve
venie ... ab ... et
sem(per) ... et tollit ...
... hac ... et sic
... p(ro)cedam ... sec(un)d(u)s
Si nos tollim(us) d(omi)ne tu
portabis sequ(en)tes ...

Fine aut(em) p(er)fectionis .i.
p(er)severantia(m) i(n) volu(n)tate
p(ro)p(ter) te patiendi ...
... d(omi)ne ... / Si cu(m) ...
... q(uo)d tu iusseris ...
... volum(us) ... n(on)
tolim(us) / ... au(tem) p(er)severat
... tu ... ponas h(ic)
in fundam(en)tu(m) laudis tue
in sepulc(ro) ... pace
... / ~~...~~ in h(oc) ...
intellig(er)e possim(us) ...
... tue laudis ...
... / ~~Ita~~ ...
... laudis
tue ... resume(n)do
Exemplo ... q(uan)to ...
... tanto diffici
li(us) ... Da nobis d(omi)ne
... tolle

Q(uia) ... intencione
... ista sit ...
laudis ... cu(m) ...
seq(ui)t(ur) me / ... (con)si
... possim(us)
intellig(er)e / ... sa(lu)
... / ... se
suspendentes ...
... corp(or)is ...

Bernardus agat te ne tuum in omnibus
...m / hoc est et in temptacione constans
et non solum considerans quibus
quibus nos precessit / hoc est quod
in temptacione fecit et nisi te
eque studiosum / ~~in~~ vernerius (?)
ut quod in omnibus cogitacionibus
et factis tuis proximo consciens
tam periculosa tui / Ergo domine
ipse dirige in tencionem meam
et in omnibus gloriam eius qui
am quia tua nos abnegando
fundio sublimi... latitudinem
portando / et in ea perse-
uerando ad laudem et ad gloriam
nam cum eodem patre et spiritu
sancto viuis et regnas Deus per
infinita secula seculorum amen

Si quis vult venire post me
abneget semetipsum et
tollat crucem suam et sequatur me
immo aliena ne rapiat
nec alii in hoc et ne aliena
nat / ~~vn~~ ~~(...)~~ Ne rapias
bona proximi tui quod rapi-
esset peccatum ... ...
...mba... non furet
~~...~~ ve qui predaris nonne
predaberis / ve illis qui
... ... Non concupisces
rem proximi tui non ...
ancillam non bouem nec omnia que
illius sunt / 2º suam scilicet rebus suis
sibi cas... vel paupi-
bus erogando / ... et in
... et non ne ... ...
... / ~~ste~~ precz et ...
ne eos plus diligat quam
deum vel quod deus ...

... Vt ... ... precz
aut ... plus ... me non
est me dignus / ... ...
... / ~~ad gal.~~
... ... carnem suam
crucifixerunt cum vicijs et
concupiscencijs scilicet cum vicijs ... ...
... ... / Item
ad Romanos viij.º Si spiritu
facta carnis mortificaueritis
viuetis / ~~ad Gal.~~ ... spiritu
ambulate, et desideria carnis
nolite facere / ~~...~~ semetipsum
... ... Iob
... ...
... ipsum ignorabit anima ...
... ... Vt bona nostra solli-
cite custodiamus / sacerdo...
nos ... bona opera ...
et abscondamus ... ...
stodit / ... bona ...
acceptior est ... quam ... ... physicus
... ...
... / ~~...~~ semetipsum
... scilicet propriam alienare
voluntatem per obedienciam ...
... ... non
... ...
ad ... ~~...~~ ... obediencia
quam ... et auscultare
magis quam ... ...
... / ~~...~~ ...
... nolle obedire et quasi
scelus ydolatrie nolle acqui-
escere ... ... vult venire
post me abneget semetipsum fiat
... ...

Cui sine desiderat se despiciat
Cum .vi. facit voluntatem maioris. [illegible]
[illegible] sua, propter eas cum constan-
tibus consistit. Sexto in abnegatione
ipse voluntatis. Ingestitudine eorum
humilitate salvatoris, ad quem
imitandum plura requirit. Primum
est abstinere operas [illegible]
minus [illegible]. Secundum ut quod opera sua
humilitati conveniat [illegible] summa
et perfectum perfectior fiat [illegible]
[illegible] devotione ad laudem
dei [illegible]. Tertium ut omnes interiores
affectiones suas in deum [illegible]
dat in eum ut eius [illegible]
[illegible] et motum operatione
appetat. Quartum est ut omnia
bona opera sua humilitati
conveniat. Quintum est ut cognoscat
et confiteatur deum omnia sua
in eo operari. Sextum est quod [illegible]
dei ordinatio [illegible]
bona et omnia [illegible] perfecta
quod ei placeat. Septimum est ut
[illegible] tendat [illegible]
in omnibus modis [illegible]
[illegible] dilectione. Octavum est ut
[illegible] finat deo.
Est autem firmus dilectio per-
fectus i. summa dei coniunctione
intellectus et affectus ad deum.
Nonum ut quod nil appetit preter
deum. Decimum ut voluntati sue
divine conformet voluntati.
Undecimum est ut assidue sit intentus
deo. Duodecimum est ut deum ex
[illegible] intelligat et
se deo [illegible] exhibeat.
Nam [illegible] est [illegible] aliqui

[illegible] sua obtulit. Et hic
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et omnibus bonis
[illegible]. Secundo ubi [illegible]
[illegible]
[illegible] gaudium et letitia
et [illegible] devotiones
[illegible] omnes
penitentes [illegible]
tollit [illegible] ad officium
suum [illegible]. Tertio [illegible]
[illegible]
ut cognoscat [illegible]
[illegible] ne dicat
[illegible]
[illegible]
[illegible] se clamat
[illegible]
[illegible]. Secundo ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] religiosus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

animus residuum / Sic et amicus
in prius laudat imponit eis
... et gravibus suis sustentat
... prius quam totum portat /
... bonum et ponit manum
... bone ponit Unde post
... invicem fratres sunt ...
... et tu adiutor meus et dominus
per ... Ego feci et feram et ego por-
tabo hic ... sentiat cum dicit
diligam te domine ... / Sed ut
... separacionis timor
in ... / quod si tamen ... et
medico modicam ... tenere
... quod intollerabile est
absque ... separari Sic
... dat manum ad ...
... ut evadat ... libe-
ra / et quod non sustinet ...
... mutilacionem ut evadat
suspendium / Sic tu ... domi-
nus ... manus tua
... et affectus in ...
... et non ad ...
ut simus ... / quod ... ut
opus ... aperit inferos /
... si non feceris in ...
... / quod ut laboriosis
... portat ...
... reddit
ad amicum frequencius declinare
ut ipse eius frequencia non
... frequentibus ...
... fletibus et ieiuniis afflic-
cionibus ... et laboribus
aliis pro timore peccatorum ...
... minus ...
Unde ... rogatus ab absalo-
ne ut veniret ad ...
... Noli fili mi
ne ... te / Est

est id ipse ... accidit / ...
cum ... agitur ...
... super ...
in patriam accidiam et si ...
talia ... vellet in-
... dic. ... Unde ...
... cogitaciones ...
... agent ... / ... non
... ut ...
ista omnia ... dic ...
cum adversaret ei absolon
filius eius usque ad mortem
Ioab eius ... cum
... ut occideret ab-
solonem a noluit ... quia
... timens quod si
in veniret absolonem ...
in morte ...
... ad ... in ...
ei ... absolonem non si-
neret occidi / Sic non
fuit ... cum ...
... eius ... Ioab et ...
... absolon a parte
quod non occideret. ...
in ... et in ... / ... in ...
... potest ... ...
... et ... / ...
ut diligencia requirat
Sic ... ... mag-
nas ... et si ... dedit
... est ... magis
... quod amisit totum gaudium
... et felicitatem donec redderet
Unde in ... non
... et dilect-
... / Sic solent ...
... cardinalibus ...

Ignis cum aqua ut plus ar-
deat et flammat / Sic fit etiam
aqua in [illegible] tempore cogi-
tacionum quibus [illegible] ardenti in-
gerit deus permittere ut [illegible]
extinguat caritatis / [illegible]
ipsa cum plus fuerit / quod aque
multe non poterunt extinguere
caritatem / Ipse enim deus [illegible]
[illegible] celestis nubibus [illegible]
[illegible] / [illegible]
efficiat ut sit [illegible] legitur
[illegible] forma [illegible] in [illegible]
[illegible] tui / Insufflavit enim
[illegible] cogitaciones bonas [illegible]
[illegible] super [illegible] per adula-
ciones [illegible] Job xl / [illegible]
[illegible] fiet [illegible] appositio
e suggestionum in [illegible]
[illegible]
[illegible] Fecit
[illegible] sufflantem
in igne prunas et proferentem
vas in opus suum [illegible]
deus [illegible]
[illegible] in Johanne [illegible] / ubi / quia
in [illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible] ad eos [illegible]
recipiebat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] fit in-
[illegible]
apparuit illis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] accipere gratiam

Ipse est enim clavis David qui aperit
et nemo claudit / claudit
et nemo aperit / [illegible]
[illegible]
[illegible]
dies eorum / [illegible] est
quod [illegible]
ubi [illegible] non in [illegible]
[illegible] cognatos et notos
ubi [illegible] in domo nostra
[illegible] in templo [illegible] ubi [illegible]
[illegible]
[illegible] in templis et
[illegible] in eo / non
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] et
et ubi [illegible] in templo / et qua
[illegible]
homines [illegible]
[illegible]
[illegible] solet [illegible]
[illegible]
[illegible] / Et
quanto plus [illegible]
tanto plus [illegible] et cibus
[illegible] sapit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dulci [illegible]
[illegible] / [illegible] Job [illegible]

Tunc prius nolebat tangere ani
mal nunc p(ro) angustia cibi an
(im)e / Septima ca(usa) e(st) ut cau(s)a
custodiat ven(trem) (et) cor(pus) et
clamat d(icen)s ad abnec(?) t(ibi) sunt
ad qualibus nisi d(e) q(ui)b(us) d(icitu)r
ec luc(u)m p(ri)us dicto sunt
d(omi)n(u)s q(uod) fili(us) mortu(us) est q(ui) non
custodiu(it) corpus d(omi)ni / Lib(ro)
in t(er)tio d(icitu)r: Tenui eu(m) nec
dimittam. Custodi diligent(er)
v(er)bu(m) nisi q(uod) g(er)ens d(e) te ob
tulit a se p(er)negligentia(m) (et)
gesta cu(ra) e(st) m(ihi) ame(n) p(ro)ficuo
deponat / q(ui)a ait p(ro)pt(er)ea
balsamatu(m) largiant / Ter(tio)
m(u)l(ier) p(re)cepit filio suo ut
solidior(em) cibu(m) p(er)hibeat
et hic e(st) q(uod) d(icitu)r. Nisi ego
abiero paraclitus n(on) veniet
Dum d(i)l(e)c(t)i s(un)t ... e(st) divina co(n)
solatio (et) n(on) facile dat
admittentibus alienam

Nam et verum argumentu(m)
sp(irit)ualis vite e(st) tam cito
sentire in q(ua)m(m)odu(m) (cor)p(u)s sicut
corp(u)s et in eo salus et
tam cito defere(?) loca (et) hores(?)
ubi p(ot)est offendi (cor)pus sicut
in corpe / Aliud arg(umentu)m est q(uo)d ta(n)
bene sapiat cibus sp(irit)ualibus
q(ua)m corporalis et in eo n(on) sufficit
negligat et ta(m) bene dissimi(lat)
et tam ordinate sumat eu(m)
ubi (con)ficiat cum no(n) appetit.
Nam arg(umentu)m e(st) q(uo)d homo tam
diligens sit de anima sua
sicut corpori. Valde e(st)

ad vita(m) sp(irit)ualem carnale(m)
sicq(ue) q(ua)m(m)odu(m) p(ri)m(u)m aufert
carnalia / 2m (con)firmat in
gra(tia) / Ite(m) cognosce q(uo)d ho
mi(n)is p(ot)est p(er) se hic custo(dire)
deprecatio(n)e(m) / Ite(m) (con)siderare
q(uo)d v(er)b(um) e(st) et fides p(otes)t et
posset hic custo(di)re timore
et (con)firmat ... / Et
q(uo)d deus indicabit o(mn)e malu(m)
(con)missu(m) / (et) corriget o(mn)e
bonu(m) obmissu(m) (et) o(mn)e(m)
gra(tiam) neglecta(m) hic i(gitu)r fit
initiu(m) timore / Ite(m) accipe
o(mn)e bonu(m) a deo devote
hic (con)fit (con)tinuu(m) destruct(i)o
filiu(m) timore / Et accipe o(mn)e
malu(m) tuu(m) a deo benigne
ad bonu(m) m(e)u(m) p(er)mittentem
hic (con)fit patie(n)tia(m) / Dicat cu(m)
corona(?) in fore in acceptio(n)e
servitute (et) custo(di)re ...
dine (con)sti(tu)te p(ro)p(ter) ...
o(mn)i(um) (con)templatio(n)is / Item
s(un)t e(tiam) in p(er)fectio(n)is timore
silentiu(m) (et) solitudinis
frenic(?) (con)passio(n)is p(er)mitte(re)
intentio(n)is frequentia(m) (et)
vote (con)fessio(n)is / (con)tinua(m)
mortis / sedulit(a)s iusti
timoris / sua custodia
sui / (con)tinua(m) ...
p(ro)ficiendi / Et p(ri)mo (con)sta(n)s
attemptat ...
(con)tinua(m) / p(ri)us recedit

aptode pecca succedit cessacio
[illegible] [illegible] cum peccato [illegible]
[illegible] abhominabilis est silencium
et solitudo pecca frigescit
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] differt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cessat custodia [illegible] oblivio
[illegible] [illegible] [illegible] tempore
timor succedit per [illegible] fugit
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libera [illegible]
ceptat [illegible] [illegible]
[illegible] intelligencia [illegible]
non cognoscat ut [illegible]
[illegible] voluntas bona ne
[illegible] liberum arbitrium ut
melius vel optimum eligat
[illegible] ne [illegible] [illegible] cogitet
[illegible] ut [illegible] faciat
[illegible] [illegible] ut [illegible] optim
[illegible] [illegible] [illegible]
in afflictionibus ne [illegible]
[illegible] [illegible] ut malum timeat
[illegible] ne de honore dei ut
fructu [illegible] sui [illegible]
gaudeat ut de contumelia
dei ut [illegible] [illegible] doleat
ne iusticiam diligat ut iniusti
[illegible] [illegible] iusticiam erubescat
[illegible] [illegible] [illegible] intellectum
in [illegible] [illegible] [illegible] ne
[illegible] [illegible] intelligat ut
bonum melius vel optimum
[illegible] [illegible] faciat et
tunc impossibile est affectum
ordinate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] in ordinate

afficiatur [illegible] intellectus
[illegible] [illegible] [illegible] affectum [illegible]
[illegible] ut displiceat [illegible]
[illegible] honestum [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] affectus [illegible] [illegible]
[illegible] post [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] benedictus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] palea
[illegible] superbia [illegible] monet
superbia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non monet
superbia [illegible] [illegible]
[illegible] non monet [illegible]
[illegible] [illegible] honora
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ista [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in confessione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] remittit peccatorum [illegible]
missio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

que dimittit attractio corrobora-
tio, felicitas dei / fruendas
dei consolatio / sicut alios
etiam possit consolari

Accipe itaque et fuge in aliis
operis motibus non or-
dinatis corrigentis in verbis
placabilis ad cognoscendum
facilis / Cogita de deo loquere
de deo fac quod scis deo et [illegible]
tate / Accusa te excusa
proximum / Indulge omnibus
quacumque hora dicis / Ita incipias
tamen ne deficias / Sic ut
perficias / Timeas vbique laqueos
ne incidas / Semper laudes
deum cum bona conscientia et gau-
dens bonum / Ama semper
intentionem operum / [illegible]
[illegible] per eam mente
difficultate laboris / Postea
in vespere [illegible] meditacione
eum diem [illegible] perfeceris / [illegible]
defeceris / postea in nocte ante
somnum respondendo in deum
a quo processerunt / Recapitula in
omnibus examina semper
plana conscientia / Dona et da
[illegible] omnibus quod corpore vite
presentia de futura tempus
preterita recordare / Absente
lauda / presentem honora
de absente ora ut cesset
[illegible] / Primus surgas
de die nocte / Non sis elatus
in prosperis / Paciens sis in ad-
uersis / [illegible] sobrium victum
de bonis affectu / [illegible]
[illegible] / Testimonia corporis
[illegible] custodiam / [illegible]
pone frenum [illegible] / [illegible]

et sis mitis et humilis cordi-
bus liberalis in pauperes
secundus ad hospites / pa-
ciens ad petentes benignus
ad omnes non ociosus in opere
et [illegible] in [illegible] in spiri-
tu et verbis / [illegible] sis
sed non austerus / Remissionis mo-
dum dissolucionis nunquam / Nichil
negliges et pro [illegible] dissimulas
Multa nescias / plurima di-
ssimula / non nulla obliuiscaris
[illegible] meditacionem [illegible]
et ad omnes homines verecundus
Cognosce te propter cognicionem
[illegible] tui / Inimicos
[illegible] amicos honora / Sis
mitis et dulcis responsione
suauis [illegible]
reprehensione / modestus
correctione / Fuge et dole
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fastidium [illegible]
desiderium [illegible] / Sis mi-
tis compassione humilitate
[illegible]
[illegible]
[illegible]
exclusione [illegible] cogita-
cionis assiduitate contemplacionis
Sis tu pacis ne in [illegible]
[illegible] pacis
[illegible] amor si te [illegible]
[illegible] non sunt
[illegible] omnes in
[illegible] / ne eligas [illegible]

tende semp(er) ad g(rati)am. Sit frequens sit
discretio tanq(uam) amica. Sed sit tibi inqui-
etudo cordis. Et tancebit boris inimicor(um)
Ephyre habeas pace(m) cordis ip(s)is et ceteris
no(n) sit apud te acceptatio, no(n) sp(eci)alis singula-
ritas. Omnes autem tam bonos q(uam) ma-
los omnib(us) amabilem te para. Sic eis
placitus pacificus et dei filius. Sis
verax in verbis. In commissis fidelis. In
bonis te conformans. Et in morib(us) honestate
perlucens. Sic solus conservare ut in
umbra a corde tuo no(n) recedat celestia.
Sis gravis in moribus no(n) statim mu-
tatus in factis occasione sublata resist-
ere tempori. Credulus no(n) sis nimium
de bonis operib(us) vel morib(us) tuis no(n) lau-
dans. Si displicet p(ro)ximis in minus operis
si bona sint cantat, tamen omnes hono-
rabis. Esto magnanimus in fide, longa-
nimus in spe, p(er)fectus in caritate. In con-
siliis providus. In negociis efficax. Sit
disciplina et vite observancia verendus,
suavis in morib(us), copiosus in divinis
beneficiis. De tuo ore procedant indicia
bonitatis, sermo graciosus, vultus pla-
cabilis, oculi columbini. Quociens
etiam negociis no(n) fueris, tunc ora aut
lege aut scribe aut insiste doctrine
aut sine edificationi aut in sancta
meditatione p(er)siste. In vestib(us) tuis
paupertas semp(er) placeat. Sordes
nunq(uam) incessus tuus et omnis habitus
modestus et disciplinatus proferens
humilitatem, verbis vilitatem, et obtinens
gratiam, congerens reverentiam. Mel
et lac sub lingua tua. Et intelligo
in ore tuo ignea lex ut no(n) sit quod
in patria tua aliquid in verbis age-
re vel loqui audiat. Si es opinione
hominum reputatione tua sis vilis. Sis re-
putatus ab omnib(us) summus in se ipso
tempus reputa et si omnes te sibi
ipsi te vere p(re)ferres. Viciorum tor-
pore locorum mutatorem in te cometi
in temptacionib(us) ... in omnib(us).
et observationib(us) sepius ... ...
resiste. Resistenti cede qui ubi resis-

Utrobique modestia dulce et colloquium
ubi oportet alta vile. Ubi convenit
p(ro)fectum murmur spernens ulli
hominis scandalum p(er)pendens. In
bono malum semp(er) timeas adver-
sas volentib(us) et si nolis. Ipse tempus
in gratis adiuva. Honora contempne-
tes te. Sis semp(er) tui ip(s)ius vindica-
tor et operum tuorum strenuus p(ro)scruta-
tor. Aberrans a te solacium. Affectus
angeli et consilium amicus. Age te
medium ... subiectum semp(er) in
timore. Tolle suspicionem. Fuge de-
tractionem. Fuga mendacium. Cavitatem
pravitatem carnis doma. Stude
dum tempus linguam tuam refrenare
et post tergum velle mauult dere-
linquere. Et creatio testium velle rene-
rare. Amicorum crimina sumat te
tacere. Confidentie secretum numq(uam) manifes-
tare, contra proximum numq(uam) violare. La-
re veneno gratiam salutare. Et p(ro)
...modulo quamvis honorare.
Si no(n) posses ... ... dic
semp(er) studeas alios semp(er) amare
... eis imponendo ... nobi-
lium no(n) aggrues corpore ...
... palia ... apud libi-
dine fuge. Amorem nobi et mundi-
norum contempne. Temptacionib(us)
dyaboli et eius p(er)suasionib(us) resiste.
Sis homo pacis ne invidia apud
te torqueat et ne inter proximos
discordiam seminet. Et ... prelatis
ut legi sue subiaceas. Ab ...
timido vero sis pacificus ut discor-
des ad gratiam reducas et lesos ...
placas et lesus gaudens ignoscas.
Sis esto fortis in p(er)secutionib(us) ip(s)is
resistendo ... possit preceptum. Esto
in p(ro)posito tuo continuando. Esto vitam
tuam defendendo. Esto cum operib(us) firmi-
tate moriendo. Sis morum in-
spector malorum detestator iniquorum
hominum supportator. Bonorum imitator.
Sis benivolus ad homines ...

no es ibi dissolutus, ne reg(ar)das
vagus, sis socius sociis, ant(e)-
dictos simus, inter fratres minus
dis spectus diceris, solacium
miserorum, compaciens oppressis,
si es in corrigendo summo dulcis,
vultus hylaris, pectus corde
puritatis mectis. Si es prelatus
vide quod in testi si tamen ab
mori in spetu tuo. Si sacerdos
assecuto vita, vide cum castus
quod offeras, cum officias, et
pro quibus offerias. Si es spirit(ua)l(is)
sua castione, tene fructe
obediencia, post pone volunt(atem)
tuam, albere animos et
ne dilige tam. Si miles
es gladium ob malorum vin-
dictam porta. Juste iudica,
iste et in aliis prius contentus
esto. Si mercator es firma
caritas, acculta cordis tui
pro ferentum occulis exponere
in rebus vicinitate vende
simplicitate et accipe in precio
karitate. Si rusticus es
tunc sobrie iuste et pie; sobrie
et iuste per omnia, pie deo.
Si coniugatus es vide concessa
libertate tene prohibita fuge
propter iuni thori propria obliga
pectus. Si ergo es servus pru-
dencia ad vincendum ad audiendum
ad loquendum meditandum et
ordinem faciendum omne quod in
prudicium est. Tam petente
rebus, cum tui conditione
vbique habe, largos iniuici
vbique fuge, amicus tui longe
pro moribus cura fidelis

gere laborum, concedam va-
cari, confessioni insiste satis-
factioni compunge comissum
Soli dominissimum.

Explicit liber Anshelmi
de incarnacione etc. Incipit
Richardus de quatuor
gradibus violente karitatis

Vulneratus karitate ego sum. Urget
me karitas de karitate loqui. Liben-
ter me impendo karitatis obsequio
et dulce quidem et omnino dulce et delectabile
de dilectione loqui. Iocunda materia et fructuosa
propter quod omnino non possit vel tedium scribenti
vel fastidium legenti. Sapit enim super modum
cordis palato quod caritate conditur. Si dederit
homo pro dilectione omnem substanciam domus sue
quasi nichil despiciet eam. Magna vis
dilectionis miranda virtus karitatis multi
gradus eius et in ipsis magna differencia et
quis eos digne distinguere vel penitus di-
numerare sufficiat et tamen in ea affectus
fervoris soliditatis assiduitatis et sagittas
fervitatis et in suum modum alii multi tempus
hos in omnis dilectionis gradus est amor ar-
dens et fervens qui cor penetrat et
affectum inflammat animamque ipsam usque ad ipsas
medullas transfigit ut veraciter dicere possit
vulneratus karitate ego sum. Cogitemus er-
go que sit illa superexcellencia karitatis et
quam dilectionem penitus vincit et amorem plus
affectum uxoris transcendit vel contingit
iuste et aliam suam in odium vertit excel-
lencia dilectionis et violencia karitatis
et excellencia et superexcellencia karitatis
et hoc et cetera fortis quod in tendis hoc
de quo loqui volumus de violencia caritatis
de superexcellencia caritatis. Est satis
quia aliud est loqui de karitate et de eius
consummacione. Aliud tamen loqui de ipsa atque
ad de eius violencia attende ad opera vio-
lente karitatis et in venio que sit vehe-
mencia perfecte caritatis. Ecce video alios

vulneratos alios ligatos alios languentes
alios deficientes et totum a caritate. Caritas
vulnerat, caritas ligat, caritas languidum
facit, caritas defectum adducit. Quid horum non
valet, quid horum non violentum? Hii sunt
quatuor gradus caritatis de quibus ego in tantum
toti intendimus sequentia. Consideres attente
ad illa que nullus comprehendit audire de
illa et angustiante in illa que vehementer arcet.
Vis scire de caritate vulnerata? Vulnerasti cor
meum soror mea sponsa in uno oculorum tuorum
et in uno crine colli tui. Vis audire de caritate
ligante? In funiculis Adam traham eos et in
vinculis caritatis. Vis audire de caritate
languente? Filie Jerusalem si inveneritis dilectum
meum nunciate ei quia amore langueo.
Vis audire de caritate deficiente et eam
defectum adducente? Defecit in salutare
tuum anima mea et in verbum tuum super-
speravi. Caritas itaque defectum facit, lan-
guentem adducit, caritas vincula habet, caritas
vulnera facit. Sed qui se sentit ardorem
primum putat esse nisi munera dei? Sane
et que sunt illa caritatis vincula nisi dei
munera et beneficia? Unde nec gratis hiis eum
beneficiis vinculis obnoxium facit et de
innocentia debitorem constituit, quia necesse dedit,
gratis contulit, gratias rependit. Certe funiculus
tempore dominice incarnationis, dona iustificationis,
premia glorificationis. Et sensus quod funiculus
[illegible] rumpitur et tum rumpitur, a fortiori constat
nisi rumpit vincula. Adveniat ut et dominus
adiungit manum validam super nos inter
caritatis vincula ut nos sibi astringeret
et alligatos retineret. Contulit nobis bona
sua, pertulit pro nobis mala nostra ut ex
utroque nos obnoxios redderet nos et debitores
quod contulit nobis et de malis que pertulit
pro nobis. Confrangit caritatis funiculis captivos,
ducit captivitatem, ligantur donis et
[illegible] et libenter sustinemus multa pro illo.
Sed quam male fortis est quem tot caritatis
vincula tenere non possunt, sed quam male li-
ber est quem tantis captivus vinculis non in-
voluit. Sed esse ad illum [illegible]
redeamus quem primo loco posuimus et vul-
neratum esse diximus.

Nonne tibi corde percussum videtur qui-
cumque ille amoris aculeus mentis
hominis medullitus penetrat,
affectum quo transverberat et [illegible]
sui estus cohibere vel dissimulare omnino non
valeat? Desiderio ardet, fervet affectu, estuat,
anxiatur, profunde ingemiscens et longa suspi-
ria trahens. Habes tibi hic vulnerate [illegible]
signa gemitum atque suspiria, vultus pallens
atque tabescens. Sed tamen gradus interpellationem
recipit, et in convenientia negotiorum curis
et sollicitudinibus cedit [illegible]
atque mox qui hoc tipo [illegible]
aliquando vivit [illegible] occupationum suarum
[illegible] aliquantulum redeunt. Sed tamen post
modicam interpellationem estuans ardor fervencior
redit, cum quod iam fervens aliquantulum intercidit
et fervencior et vehemencior redit. Sepe atque
recedens [illegible] se ipso maior rediens
paulatim animum emollit, vires eius effringit
atque exhaurit. Donec plene animum sibi
subiugat atque [illegible]. Singula memo-
ria, totum occupat, totum implicat, totum
obligat, ita ut [illegible] aliquid aliud agere atque
cogitare non possit. Iam de primo gradu
ad secundum transit.

Primum eius gradum diximus quod vul-
nerat, secundum qui ligat. Nonne vere
et absque ulla dubitatione animus
ligatus est cum hic unum oblivisci et ad
meditationem non potest, quicquid agat, quicquid dicat
hoc semper in corde revolvit, [illegible]
memoriter retinet. Hic dormiens sompniat,
hic vigilans omni hora retractat [illegible]
[illegible] perpendit. Sunt arbitror quod
sic gradus superiorem transcendit quod [illegible]
hominis ut [illegible] cuncta esse permittit.
Sic itaque diximus quod prior sit ille gradus
qui vulnerat, secundus autem qui ligat. Sepe vi-
rum [illegible] vulnerari quod ligari [illegible]
[illegible] quod sepe contingit ut [illegible]
conflictu [illegible] percussum et vulneratum
[illegible] manus effugiat et cum [illegible]
[illegible], liber tamen evadit. Sed post [illegible]
[illegible] miles percussus devincitur, devictus
comprehenditur, comprehensus abducitur, ab-
ductus in carcerem incarceratus catenatur
atque ligatur. Iam omnino captus tenetur. De
hoc quoque magis quam de molestius
[illegible] tolerabilius [illegible] vulneratum
effugere tamen liber, qui captum atque liga-
tum tenet captivum. Sic autem gradus non patet
ille superior aliquam interpellationem recipit
[illegible] febris more continuo [illegible]
[illegible] vivit, incessanter desideriis sui estum in

uendit ut die ac nocte eam quiescere sinit
itaque sicut ille qui febre estuat vel quo-
tidiana torquetur absque quo ardorem suum
elongare non potest. Sic utique qui absque vio-
lentia quadam caritatis absorptus est quicquid
agat quicquid se vertat ab illa una et intima
sollicitudinis sue cura avelli non potest. Pri-
mus itaque gradus impetu gravius desiderijs non
resistendo sed declinando non tamen reluctando
sed fugiendo repellere debemus et possumus
si solliciti semper ad utiles et honestas
tam occupaciones quam meditaciones
providamente confugiamus et impleamus
quod scriptum est: effugite fornicationem. Primum
atque gradus violencie declinando potest superari,
non potest. Secundi autem gradus vehemencia omnino
non valet nec reluctando superari, nec
fugiendo declinari. Secundi captivum et ge-
mentem et defuga desperantem perit
fuga anime et non est qui requirat animam
meam. Sic sepe ut videmus qui fugere non
potest redimere se potest. Sed ergo temptaciones
non possumus vel virtute repellere vel per de-
clinacionem, debemus precibus et obediencia opera
nos ipsos redimere et assumitur negocio
erga [illegible]. Hec sunt vere et proprie divine desponsa-
[illegible] que exornant sponso anime veri
divine proprie. Et tamen adhuc vehemencie
[illegible] expavimus quid est quod se amplius
extendere possit. Quanta erit vehemencia
vehemencius esse potest? Si superari si declinari
non potest, si omnino insuperabile est, si omnino
inseparabilis est. Quanta erit vehemencia vehe-
mencius esse potest, si ab alio affectu superari
non potest, singularis est, et si inseparabilis habet
semper ibi est. Sed quid eius violencia vio-
lencius esse potest, si singularis et semper
est. Et adhuc desperamus atque ad se solum
sed et ad se [illegible] preponitur et ad se forte
omnino non admittere possumus. Ut et putes
esse et multos socios habere et prevenimus
quidem superiore loco tenere. Vides ergo
quam superioris magis ad excessum
[illegible] et adhuc semper sit aut eum singularis
iam et solus esse possit.

Quartus itaque violencie gradus quando
amor ascendit cum omnem
alium affectum excludit cum nichil
preter unum vel propter unum diligit. Quartus

utique violencie gradus caritatis nil animo
satisfacere potest preter unum sed et nichil sapere
nisi propter unum, unum amat, unum diligit,
unum sitit unum, unum concupiscit, ad ipsum
anhelat, in ipsum suspirat, in ipso inardescit,
in ipso requiescit. Solum est in quo
refocillatur, solum ex quo satiatur. Nil dul-
cescit, nil sapit nisi sit uno condiatur.
Quicquid quod vult se offerat quod quod se oblata
occurrat, cito reicitur, subito conculcatur
quod suo affectui non militat vel eius de-
siderio non deservit. Et quis huius
affectus tyrannidem digne describat quo
omne desiderium expellit quo omne
studium excludit, quo omnem conatum
violenter deprimit quod sive conatur
non prospicit, et quod agat et quod
fiat ei utile, utile tollerabile videtur
nisi in unum desiderij sui finem concurrat
atque conveniat. Sive autem sive ut ea di-
ligit, omnia putat stercora se credit. Tunc
illo horrent omnia pereant universa sed
non cum sine non possit. Cor deficit,
et corde tabescit, consilium non accipit,
quia non acquiescit, nullam omnino consolacionem
admittit. Sed tamen adhuc quidem alienis
negocijs pacato utique occupari potest, sed
progressum non potest, sed eius quod diligit tamen
oblivisci non potest. Sed huius autem gradus meus
turbida et amoris inimicitie languida
sed non potest aliud meditari, sed ne potest
aliud operari. Ille gradus cogitaciones in
voluit, iste etiam acciones dissolvit.
Ille ligat in cogitacione, iste enervat
in accione. Sed in primo gradu animus desperdens
adhuc falsos carnis et fabricatur
amor, tunc atque aliud excolit atque
meditari possumus, et per confessionis debito
adhuc eos et in bono opere exercere possumus
et debemus. In huius quidem amoris inimicicias
ad plenitudinem languoris, ardens
ac pereas enervat. Sit demum plus
meus nil penitus partibus agat,
meus itaque iste status quam in mollibus
manens et anxius se per cogitaciones [illegible]

pacacem mon' [illegible] ca ut d'
diu' tibi ut affectus i perfect'
Supremis aut desidio sup'
adhuc q'dam ut supremus de' c
perfectissimus studium fugere pt
Inz' aut q'dam ubi fugere di
locus animo illo e / p bona adhuc
opa redime se pt / In hoc
aut q'dam qd illis pt desideris
p'venire pt esse remedium / q
ia u' precia meditari / ut stilla
opera pnt / Cor meum c'turba
tu e in me dereliquit me virtus
mea. / Ubi hic venit in tanto
m' ali' venire in hac remedio
in venio / qz ad summam clam
cia respicit cum ipsa ima' in
plorare / Si aio languens es
si manus et pedes liberos
no hes / ctc ad hunc suspira
[illegible] et lacrimis mone p's li-
g' tue in districte u'g locus
evadendi delictus e / clemencia
adhuc q' q'd pt / sic dicit
ut arbitrar dis i' amor
[illegible] in valent / Cum
adhuc [illegible] id est q' [illegible]
ascendit / et mi [illegible] e si
[illegible] q' complens
[illegible] possit / [illegible]
q'dam tu [illegible] affectio
[illegible] solut cogitacio
[illegible] dissolvit affectu
clam [illegible] capitat / [illegible]
cogitacio [illegible] electio / [illegible]
eo aut [illegible] Ju[illegible]

[illegible]

toti homini e et p illis imp-
lere pt / Sig' cap continuatum
e q' [illegible] e q' illi ulteri' fit
pt / Si vero ille amor totu
possidet / si amoris magnitudo
totu absorbet / i q' se [illegible]
imp' dilatare valet / Si eu
totu obtinuit no e q' ulteri'
vendicare possit / Sz q' dici'
si totu obtinet et totu
ei sufficit no valet / Cum
in q' dcm sanu' si totu
in parte e totu cu desiderio
satisfacere no pt / Pte i' [illegible]
bilit' univ' e q' illo no valz
q' [illegible] illo valet [illegible]
desiderari pt e q' illo pt e
q' illo no pt / [illegible] in-
finitu sit q' desideriu se
extendere possit [illegible]
adtingi q'dam p venit

Quartus itaque violente
caritatis g'dus q' estimat
animi desiderio [illegible] animo
n' satisfacere pt / In q' g'dus
q' humane possibilitatis metas
se excessit [illegible] ut
certi [illegible] nescit / [illegible]
venit q' adhuc [illegible]
possit / q' q' agat [illegible]
fiat desideriu ardencie eius
no sacuit / sitit et bibit
bibendo [illegible] sitim sua no
extinguit / [illegible] q' amplius
bibit eo amp' et sitit /
[illegible] cum [illegible] insa-
ciabili eius sitis [illegible]
no sedat / [illegible] irritat / [illegible]
vato suo p vato p finit

Huius statu non satiatur oculus visu
nec tympanum repplet auditum / Dum uel
ad absentem loquitur uel putem
intuetur / Sed sunt nonnulli quorum
violencia quod digne explicari
valeat quod cuius semper crescit
uel digne pensari sufficiat / Quia
quod ex corde tenus profundius
penetrat actibus [illegible] vehemencius
cogitet / quod quo molestius
de actibus cum situm sanari nec re[illegible]
sedendo reperire possit / aut [illegible] ex
de extinguere / [illegible] primo
miseranda et [illegible] quod nec nulla
accusatio compescit / nec aliqua satis
factione sedat / [illegible] irreme
diabilis et omnino desperabilis
ubi [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] / primo quia [illegible] ad
remedium salutis [illegible] in [illegible]
[illegible] / Sed [illegible] dominus ut
[illegible] ad [illegible] et
de remedio [illegible] facit / Sed
[illegible] agere / quia [illegible]
[illegible] iacet / [illegible]
quod agit / uel alio [illegible]
non [illegible] / [illegible] omnis medicorum
cura [illegible] sibique [illegible] totus
[illegible] sole ad [illegible]
[illegible] et omni [illegible] quod [illegible]
[illegible] / Ultimum [illegible]
et quod [illegible] agit uel quod sibi fiat
nec attendit nec advertit / Sed sic
sane quod [illegible] existimate [illegible]
[illegible] ardore [illegible] / quia quod
fiat omnino non potest uel remedium
afferre uel consolationem adhibere
[illegible] ad [illegible] consolatio [illegible]
omnino [illegible] non tangit / [illegible]
quod per mortuum [illegible] [illegible]
[illegible] non sentit / [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] ad
hunc statum violenter [illegible]

[illegible] ad [illegible] super [illegible] ut [illegible]
ab aliis [illegible] / Si forte [illegible]
[illegible] respiciens [illegible] re
[illegible] reddat illum [illegible]
quod [illegible] et lapidibus suscitare
filios abrahe et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et re
[illegible] / Huius statu amor sepe
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] parique [illegible] cuius
[illegible] / Huius statu
[illegible] sepe re[illegible]
sepe [illegible] / et cum de
[illegible] causa non [illegible]
falsas et [illegible]
Huius statu [illegible] sepe [illegible]
[illegible] dum [illegible]
[illegible] nec satisfacere possit [illegible]
fit [illegible] quod sepe [illegible]
ut [illegible] ardencius [illegible]
[illegible] / [illegible] de
[illegible] odio [illegible] / primo
quod [illegible] sepe [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] non [illegible]
et sic diligunt ut [illegible]
[illegible] non [illegible] / Di
ligendo itaque [illegible] et [illegible]
diligunt / Est [illegible] primo
[illegible] odio
odium / et [illegible]
et ignis et [illegible]
ferunt dum nec [illegible]
[illegible] possit dissolvere
nec [illegible] [illegible]
[illegible] possit ex
tinguere / [illegible] primo
super [illegible] ignis quod valescat
[illegible] amor [illegible]
magis [illegible] [illegible]
[illegible] valescere possit [illegible]

Ecce enim quatuor in ardenti dilectione gradus violencie, gradus de quibus superius posuimus. Primus ergo violencie gradus est quando mens suo desiderio resistere non potest. Secundus autem gradus est quando eius oblivisci non potest. Tertius vero gradus est quando aliud ei sapere non potest. Supremus igitur gradus in amore est insuperabilis, secundus inseparabilis, tertius singularis, quartus insaciabilis. Insuperabilis est quando alii affectui non cedit. Inseparabilis quando a memoria numquam recedit. Singularis quando consortium non recipit. Insaciabilis est cum ei satisfieri non potest. Et quamvis per singulos gradus possint notari singula specialia, sunt in primo gradu notanda amoris excellencia, secundo eius vehemencia, tertio eius violencia, quarto eius supereminencia. Quanta enim excellencia amoris qui omnem alium affectum excedit. Quanta quoque vehemencia caritatis que mentem quiescere non sinit. Quanta illius violencia dilectionis que omnem alium affectum violenter expellit. Quanta supereminencia emulacionis cui nihil sufficit. Excellenciam amoris, vehemenciam dilectionis, violenciam, emulacionis supereminenciam. Hic ergo amoris gradus aliter se habent in affectibus divinis, aliter in affectibus humanis, aut certe aliter se habent in desideriis spiritualibus, aliter in desideriis carnalibus. In desideriis spiritualibus quanto maior tanto et melior. In desideriis carnalibus quanto maior tanto peior.

De amore carnali

In affectibus divinis supremus gradus est et precipuus. In affectibus humanis ille qui summus ipse est et pessimus. Primus potest esse bonus, secundus absque dubio est malus, peior tertius est, quartus autem pessimus. Primus gradus in humanis affectibus singularis amoris ... tenet et ideo non imperiali thoro primus amoris gradus obtinet et valet quod omnibus aliis affectibus dominari solet ... intimi amoris affectus ... vincula ... et indissolubile pactum ... societatis ... reddit. Primus quoque gradus in humanis affectibus bonus esse potest. Secunda absque dubio mala est ... insolubilis obligavit ... in aliud ... sic non sinit. Sepe adimi ... cum ... providencia tollit. Quartus autem est amoris gradus qui omnem alium affectum excludit, non solum est malus, ymmo incipit et amari cum ... possibile sit ... ut ... pessimus. ... vehementi possit ... non solum mala ... et miseram reddit ... miserabilis ... eius ... desiderio ... fatigacio eius ... nunquam

Nota

possit saciari. Supremus decoris
quibus stillicidiis quamdiu assidua estuet
celi intus bibit. Dum in eo desiderio
ardet, in eo gradu desiderii contingit
[illegible] est. Quod hic aliud quam [illegible] dei
[illegible] sitientes [illegible]
[illegible] de calore igitur ad ri-
gora [illegible] de frigore [illegible] ad calo-
rem [illegible]. Sunt itaque violencie amoris
gradus in quarum desiderii est simplex
tamen [illegible] autem affectu [illegible]
est [illegible] precipimus. Ubi enim quarto
[illegible] quod sibi fiat sufficere non potest
hec autem quicquid pro deo suo faciat eo
to suo satisfacere non potest. Ubi mens
semper sollicita est quid sibi fiat
[illegible] quam ipsa faciat hic maiore sollici-
tudine intus gerit quid ipsa faciat
quam quod sibi fiat. In celestibus itaque
desideriis quantus affectus est maior
eo superior gradus, tanto utique meli-
or atque preciosior. Primum precipue
primus ille dicemus gradus [illegible] amo-
re quod est insuperabilis [illegible]
[illegible] secundus quod ardens affe-
[illegible] insuperabilis [illegible]
[illegible] melior quod [illegible] alia aliqua
re quam [illegible] delectari non potest. [illegible]
[illegible] atque precipuus amoris gradus
est quod desiderio suo nil satisfacere potest
[illegible] in primo gradu [illegible] non potuit
extinguere [illegible] nec [illegible] ob-
[illegible] illam eo quod insuperabilis est.
In secundo namque gradu [illegible] anima sim-
[illegible] sicut [illegible] semper cor sim-
eo quod illud [illegible] oblivisci non possit.
In tercio itaque gradu [illegible] omnem [illegible]
[illegible] pro dilectione [illegible]
et eam eo quod in re aliqua alia de-
lectari non possit. In quarto autem
gradu fortis est [illegible] dilectio [illegible]
[illegible] et insuperabilis caritatis, eo quod ei [illegible]
[illegible] quicquid [illegible] suo faciat [illegible]
possit. In primo gradu amor insupera-

bilis dicat: Diligam te domine fortitudo mea. In
secundo inseparabilis amor dicat: Adhereat
lingua mea faucibus meis si non meminero
tui. In tercio gradu amor dicit: Concupivit
desiderare anima mea. Memor fui dei
et delectatus sum. In quarto gradu
insatiabilis amor dicit: Quid retribuam
domino pro omnibus que retribuit michi. In
primo inseparabilis dicat: Quis nos se-
parabit a caritate dei? tribulacio an angu-
stia an persecucio etc. In secundo caritas
nunquam excidit, eo quod inseparabilis se-
[illegible]. Adhesit anima mea post te
eo quod ab illo evelli non possit. In
tercio omnia arbitratur ut stercora ut christum
lucrifaciat. In quarto michi vivere christus est et mori
lucrum, eo quod cupiat dissolvi et esse
cum christo. In primo gradu diligitur deus
ex corde et anima et mente, nullum tamen
horum fit ex toto. In secundo diligitur ex toto
corde. In tercio diligitur ex tota anima. In quarto
diligitur ex tota virtute. Dilectio ex corde est
dilectio que est ex deliberacione. Diligere autem
ex anima est diligere ex affectione. Ad cor
consilium, ad animam autem pertinet desiderium.
Scitis autem nosse quod consilium ad cor
debeamus referre. Effraym [illegible] columba
[illegible] seducta non habens cor. Quid est
[illegible] cor non habere nisi proprium sine con-
silio esse. Quid [illegible] est [illegible] colum-
bam esse seductam et sine corde nisi
quod alibi dicit [illegible] absque consilio
et sine prudencia. Videlicet itaque [illegible]
esse sine corde esse quod consilio et prudencia
carere. Quemadmodum [illegible] est
sicut ad cor consilium ita ad animam
pertinet desiderium. Qui perdiderit animam
suam in hoc mundo in vitam aliud
eternam custodit eam. Quid enim est animam
suam in hoc mundo perdere nisi in hoc
mundo quemadmodum [illegible] preceptum est
[illegible] concupiscencias suas non ire, quod
in hoc mundo quis desideria sua morti-
ficat [illegible] vivus ipsa ad eterna
plenitudine dilatat. Diligere itaque

ex corde, i. diliges ex consilio et deliberacione, diliges ex anima i. diliges ex desiderio et affectione. Istud ex studio, istud pro voto. Diliges ex toto corde ex tota anima et ex tota virtute i. ex studio omni, desiderio omni, conatibus omnibus. In hoc enim imperatur ad aliquem diligendum. Sepe et tamen remittitur ex racione affectio multa ex proposito deliberacionis. Est sepe [illegible] tamen per desiderium appetitum minime afficimur. In carnalibus itaque desideriis sepe prius est diliges ex anima quam diliges ex corde. In spiritualibus autem prius est diliges ex deliberacione quam ex affectione. Numquam enim spiritualia ex desiderio diligimus nisi ad eorum affectum cum magno studio animum inflammemus. Primo ergo cupimus deum ex tota anima diligere ex toto corde. In hoc sit omnis cogitacio nostra et deliberacio, ad hoc omnis meditacio, et tunc hic erit nostra ex toto desiderio. Secundo volumus diligere ex tota anima. Diligimus [illegible] numquam toto corde diligimus nisi prius tota virtute diligimus. Sic numquam ex tota anima diligimus nisi prius toto affectu [illegible]. Tercio enim ad ad[illegible] [illegible] per [illegible] deum [illegible] diligimus. Perfecto adulti affectus in [illegible] [illegible] [illegible] frangit [illegible] [illegible] in spiritu ad alie[illegible] desideria [illegible] [illegible] ut [illegible]. In primo ergo [illegible] ut deum [illegible] diligere ex toto corde. In secundo ex tota anima. In tercio [illegible] [illegible] fortitudine ad [illegible] [illegible] [illegible].

erat. [illegible] 2° [illegible] bat in psalterio dicebat [illegible] et [illegible] in toto corde meo [illegible] in 2° [illegible] fiducialiter psallere [illegible]. In toto corde meo ex [illegible] te. [illegible] [illegible] deum [illegible] perfecto [illegible] dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] justificacionis [illegible] [illegible] [illegible] et deum ex toto virtute diligere [illegible] per perfecto [illegible] timeo [illegible] faciat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos. In primo gradu fit desponsacio, in 2° impetracio, in 3° copula, in 4° procreacio prolis. In primo gradu dicitur [illegible] desponsabo te mihi in sempiternum et in iusticia et in iudicio et in misericordia et in miseracionibus et desponsabo te mihi in fide. In 2° gradu fuit impetracio in [illegible] [illegible] et dicitur ei [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non cessabo [illegible]. In 3° gradu dicitur [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. In primo itaque gradu dilectus [illegible] visitat, in 2° ducit, in 3° dilectus copulat, in 4° fecundat. In primo gradu [illegible] [illegible] [illegible] desponsacio [illegible] dilecti [illegible]

et d[icit] Veniat dilecte mi simul
esto capree hynnulo cervorum super
montes bethel / In 2o c[apitulo] petit
ut veniat et d[icit] ei Veni ad li-
banum soror mea sponsa veni
a libano / In 3a q[uan]do dilecto co-
pulata p[ro]testatur et d[icit] leva eius
sub capite meo et dextera illius
amplexabitur me / In 4o q[uan]do
d[icit] sua fecunditate gl[ori]atur et dicit
filioli mei quos iterum p[ar]turio
donec xpus formetur in vobis / [illegible]
et ei d[icit] duo ubera tua sic[ut]
duo hynnuli capree q[ui] pascu[n]t[ur]
in liliis et ventrem [illegible] ad
hunc p[ro]fundius et loq[ui]tur ap-
cius / In 5o q[uan]do [illegible]
petit d[omi]n[u]m / In 2o petit ad d[omi]n[u]m
In 3o petit in d[omi]no / In 4o petit
s[uper] d[omi]n[u]m / d[omi]n[u]m a[n]i[m]a petit q[uan]do d[icit]
a[n]i[m]a mea desideravit te in nocte
et sp[iritu] meo in p[re]cordiis meis
de mane vigilabo ad te /
Ad d[omi]n[u]m petit a[n]i[m]a q[uan]do d[icit] Sitivit
a[n]i[m]a mea ad fontem vivum q[ua]n-
do veniam et app[ar]ebo ante faciem tuam d[omi]ne
In d[omi]no a[n]i[m]a petit q[uan]do d[icit] Sitivit
in te a[n]i[m]a mea q[uam] multipliciter tibi
caro mea / Super d[omi]n[u]m a[n]i[m]a petit
q[uan]do d[icit] concupivit a[n]i[m]a mea iusti-
ficationes tuas in o[mn]i t[em]p[o]re / Petit
a[n]i[m]a d[omi]n[u]m cum sp[irit]u desiderat
q[uod] sit i[n] [illegible] dilecto [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
q[ui] [illegible] et d[omi]n[u]s et Petit
a[n]i[m]a ad d[omi]n[u]m cum p[er] contemplacionem
sup[er] se elevari et regem glorie
in decore suo videre desiderat /
ut videat [illegible] et dicat
[illegible] vidi d[omi]n[u]m facie ad faciem

et [illegible] [illegible] e[st] [illegible] mea /
In d[omi]no a[n]i[m]a [illegible] petit cum p[er]
[illegible] [illegible] tota i[n] d[omi]n[u]m
[illegible] [illegible] / [illegible] ut
[illegible] [illegible] videat dic[it] [illegible]
[illegible] in corpore sive ext[ra] corpus
nescio d[eu]s scit / Sup[er] d[omi]n[u]m
a[n]i[m]a petit cum [illegible] volu[n]t[a]te
[illegible] in [illegible] / [illegible]
n[on] i[n] [illegible] [illegible] mei
aliquid [illegible] arbitrio [illegible] /
[illegible] totum d[omi]no [illegible]
cognitus q[uod] [illegible] / [illegible] ille
xpus / Ut [illegible] dic[ere] possit /
[illegible] veni facere voluntatem
meam s[ed] volu[ntatem] [illegible]
[illegible] in celis e[st] / [illegible] [illegible]
q[uan]do [illegible] in [illegible] et
[illegible] ad [illegible] et
elevatur ad d[omi]n[u]m / In 2o ascendit
sup[er] [illegible] et elevat[ur] ad d[omi]n[u]m
ad d[omi]n[u]m / In 3o q[uan]do a[n]i[m]a [illegible]
[illegible] ad d[omi]n[u]m tota [illegible] i[n] [illegible]
In 4o a[n]i[m]a [illegible] [illegible] et
descendit ad [illegible] / [illegible] q[uan]do
[illegible] [illegible] ad [illegible] /
In 2a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / In 3o
[illegible] i[n] d[omi]n[u]m [illegible] / [illegible]
in [illegible] [illegible] / In 4o
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] meditacione / In 2a
ascendit [illegible] contemplacione / In 3o
in [illegible] in [illegible] /
In 4o [illegible] [illegible] /
[illegible] q[uan]do [illegible] sup[er]
[illegible] [illegible] i[n] [illegible]
et dulcedine [illegible] [illegible] ea

in ea ut habeat mel et lac sub
lingua sua eius, et fiat sanus
distillans labia sua / quorum
quidem dulcedine suavitatis eructabunt
qui eis dicit et eos confirmando amica
cordis eorum loquitur / hoc est prima
consolatio in abhominationes
secto primo accipit ut in bono pro
fectu solum confidat. consumit
hoc est cibus id est celestis quem egredientes
de egypto soli reficit / et per solitudines
pascit / hoc est id est manna absconditum
quod nemo novit nisi qui accipit /
hoc est id est dulcor spiritualis et in
terna suavitatis quod primo ingeritur
in fauces spiritus, solum lactare et alere
et ad maturitatem robur para
tum producere / Hic itaque statu
tum in diu in solitudine ducit
ibique lactat. ut ebria dulcedine
inebriatur / Audi quod de hoc statu
dicitur ubi dominus per prophetam loquitur
Ego hic igitur Ecce et ego lactabo
eam et educam eam in solitudinem
et loquar ad cor eius / Tunc prius
opus egyptum deserere / prius oportet
mare rubrum transire / prius oportet
esse egyptios in aquis premere / prius
oportet esse egypti cibos deficere quam
possimus hoc spirituale alimentum
cibum quod celeste percipere / Oportet
enim non solum corpore sed et corde
deserere mundum et amorem
primum deponat / qui celestes
non solitudines cibos desiderat /
Tunc sequat mare rubrum / amaritudinem
[illegible] et amaritudinem [illegible]
de corde expellere / quia facias
desiderat in eternum dulcedine
prius [illegible] egyptus

per eam quam morem per vis
[illegible] de [illegible] dul
cat cives angelici / prius
oportet esse egyptiacos cibos
deficere / et carnes, vel olera
in abhominatione [illegible] per experi
[illegible] quod sit ille amor
et [illegible] de hoc / Absque
dubio amor dei quanto
plenius omnem aliam affectionem
vincit / tanto sepius
tanto uberius animam in
[illegible] refulget / Ab
hoc est [illegible] statu [illegible] suavi
mel de petra / oleum de
saxo durissimo / Dubio
procul stillabunt montes
dulcedinem, et colles fluent
lac et mel / Ab hoc statu
[illegible] et frequenter
sepissime dominus visitat / sepe
in tanta suavitate satiat /
Sepe eam inebriat sua
dulcedine / Sepe ab hoc statu
dominus descendit deorsum /
sepe visitat sedentem
in tenebris et in umbra
mortis / Sepe aliud dominus
implet tabernaculum sedem
sic cum presentiam suam ex
hibet ut faciem animae
videat / dulcorem suum
infundit / Infundit
suavitatem quam non audit
[illegible] / Quamvis
itaque eius sentit [illegible]

non erunt, adhuc nubes cali-
go in circuitu eius, adhuc thronus
eius in columpna nubis. Et
licet quidem et blandimentum admonitionis
consequatur, tamen nubila omnia non
erunt. Non enim magis apparet
in luce et gratius appareat igne
magis tamen in igne accendente
quam illuminante. Accendit
magis affectum, sed non sic
illuminat intellectum. Desiderium
inflammat, sed intelligentiam
non illuminat. Iuste itaque sta-
tim cum dilectum suum sentit
potest, dicere suum videre non potest.
Et si videt, quasi videt quod
in nube videt, quasi in nocte
videt, denique per speculum et in e-
nigmate, non enim adhuc facie ad
faciem. Unde et dicit: Ostende fa-
ciem tuam, super sonum tuum. Hec
igitur posito post dilectionis exordi-
um agitur, ut cum mens sepe vi-
sitatur, sepe reficitur, sepe ine-
briatur, quasi ad meliora audere
[illegible]. Incipit quo-
dammodo aliquid amplius pre-
sumere et sublimiora postulare,
ut videat et dicat: Si in-
veni gratiam in oculis tuis, ostende
mihi temetipsum. Ut cum quod petit
statim pro voto percipit, quoniam
in tanto desiderio persistit,
ipse sine tedio petere, dili-
gere fortis perstare et in hiis
omnibus pretendit in fine. Sic
optata voluntas [illegible]
omne quod videtur iam diu multumque
laboriose ac penitus
desiderare et quod appetit desiderasse

quod dicitur visus Domine ab lumine in fine
visus aulis sed tua anime. Quia
scies quod omnis qui petit accipit
et qui querit invenit et pulsanti aperi-
etur, atque item fiducia accipit
vires quod eius refulsit et dicit:
Ostende mihi te faciem tuam facie
tua aspicio. Cum quo anima cum
magno studio ardentique desi-
derio ad divine contemplationis
gratiam proficit. Ita quod ad sedem
amoris quasi divini proficit, cum inter
per revelationem in specie, quod oculus
non vidit nec auris audivit
nec in cor hominis ascendit. Ista
ut beatus Paulus. Nobis autem
revelavit Deus per spiritum suum. Non
ne hanc gratiam videtur accepisse
qui angelos ascendentes et
descendentes meruit videre
et Dominum innixum scale, unde
et dicit: Vidi Dominum facie ad
faciem et salva facta est anima mea.
Hanc magis acceperat et
quam assueta repetebat qui
dicebat: Cum iste lucerna tua
et veritate tua ipsa deduxe-
runt et adduxerunt in
montem sanctum tuum et in taber-
nacula tua. Hanc gratiam
accepit ut a plena contem-
plationis volabit. Quas
[illegible] amanda in terris tibi
et in celis invitabit ad
dulces. Ostendisti quod in-
tus Deus licet parva

et q̄i columbe ad fenestras suas
Iuxta hoc itaque q̄dam petunt dari
sibi pennas sicut columbe, alii
accipiunt pennas ut aquile, Quis
mihi dabit in pennas ut colum-
be et volabo et requiescam. Et
alibi propheta Qui sperant in
domino mutabunt fortitudinem
assument pennas ut aquile
Iuxta hoc q̄dam contemplacionis sunt
alis eue sublevantur super
altitudinem nubium, Iuxta hoc
q̄dam sanctus dicitur alis evolat usque
ad celum non solum usque ad primum
celum sed usque ad secundum ita ut dicitur [illegible]
dicit pet. Mal [illegible] celis
est, Super hoc [illegible] celum est
alibi tertium celum [illegible] celum celorum
[illegible] itaque tertium celum quod [illegible]
non potest esse illud quod ad tertium [illegible]
[illegible] perfecerunt, et enim est
terra ad primum celum et primum est secundum
celum ad secundum sicut secundum celum ad
celum celorum, secundum itaque celum
si [illegible] terra est, primum [illegible] celum
primo et celum celi est, [illegible] celum
celi est ad primum celum terra, ut
ad celum celorum, hac tamen
ut arbitror [illegible] volunt eum
[illegible] ponere [illegible] sit in terra [illegible]
[illegible] itaque [illegible] terra celum sunt [illegible]
et sole [illegible] [illegible]
ut arbitror [illegible] illum esse
dominus [illegible] ponere, [illegible]
[illegible] vel [illegible] et
[illegible] terra non minuet [illegible]
dominus est [illegible] luce semptiterna
[illegible] ergo in hoc celo sunt [illegible]
terra est illud sole hic [illegible]

hec est [illegible] estuat et ardet
illi angelici spiritus qui Seraphin
hoc est ardentes dicti sunt
et [illegible] nomine hoc merue-
runt eo quod non sit qui se
omnibus qui se abscondit
a calore eius, Sole itaque
iusticie videt [illegible] si in
hac terra es, et ad secundum [illegible]
[illegible] perfecisti [illegible] tibi
non est [illegible] sol
ad lucem [illegible] nec
splendor lune illuminabit
te, [illegible] est enim dominus in lucem
sempiternam, et [illegible]
in [illegible] tuam, Iuxta hoc itaque
statum [illegible] illius
sine [illegible] dulce
lumen et delectabilis oculis
videre solem, Iuxta hoc statum
[illegible] [illegible]
e doctis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
in [illegible] tuis super [illegible]
[illegible] visionis iocundi-
tas [illegible] quod [illegible]
[illegible] possit, [illegible] sane
iocunditas [illegible]
degustata [illegible] [illegible]
dixi [illegible] absens
a [illegible] [illegible]
[illegible] descendit et ad [illegible]
recidit [illegible] esse
reliquias cogitacionum [illegible]
[illegible] quibus [illegible] [illegible]
primo et [illegible] festum [illegible]
quemadmodum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reliquias cogitacionum

festum agent. Considera igitur
quanta sit solempnitas in tripu-
diantia visionis si festum agi-
tur in ipsius cogitationis, ex que
erit iocunditas in ipsa visione
si tanta delectatio est in eius
recordatione. Fit itaque in hoc
statu divini luminis revelatio
revelationis admiratio iugi
recordatione perhenniter memoria
ita animum in salubri ligat, ut
propter iocunditatem oblivisci
non valeat. Sicut enim in [illegible]
gustu degustata suavitas animum
saciat, affectum sufficit, sic
in hoc gradu in ipsa claritatis cogi-
tationem ligat, ut illius oblivisci
aut ad cogitare non possit. Quid
itaque gradu isto dicam? Celum celo-
rum inaccessibile, et sicut dixi
pro sua adiri non potest. Aliquin
inaccessibile non esset si adiri
posset. Unde inquit Paulus
solus potens rex regum et
dominus dominantium qui solus habet
immortalitatem, et lucem inhabitat
inaccessibilem. Adiri itaque non
potest quia inaccessibile est. Denique et
apostolus iam celum lucis ad tertium
se raptum fuisse affirmat. Utrum
in corpore an extra corpus
sive in corpore nescio, Deus scit,
raptum huiusmodi nescio quomodo certum.

Fervens itaque amoris gradus
est qui mentem totam in illum
recipit divini luminis abyssum
et tamen ... talem statum
exteriorum ... oblitus penitus
nesciat seipsum totumque transeat
in deum suum et fiat qui scriptum est:
Qui adheret deo unus spiritus est cum eo. In hoc statu

deum dicit. Iuste itaque statum
plene comprehendit ... sa-
piens ... et ...
et fit in celo silencium quasi hora
dimidia et qui ... molestie
in est absorbere agita. Iuste
itaque dum mens ... reli-
nat divini ... archanum
secretalium ... abisso
divini amoris incendio undique
ceruidat et tunc penetrat
usque ... in flammam seipsam
penitus convertit. Dum animus ... ardet
affectus in divinitate et in spiritu pul-
chritudinis configurata ... in illud
claritatis transit. Videte quod interest
inter ferrum et ferrum. Ferrum inter
ferrum frigidum et ferrum ignitum. Sic
inter tepidum et animum, inter animum
tepidum et inter amorem divino
incendio inflammatum. Cum
ferrum in igne ponitur tamen
nigrum et frigidum prius cum illud
prius videtur. Sed dum in ignis in-
cendio moram facit paulatim
incalescit, paulatim nigredinem
deponit. Ferrumque candens
paulatim in se ignis similitudinem
transit donec totum liquefactum
liquefiat et a se ipso plene
deficiat in aliam penitus qualitatem
transeat. Sic itaque fit animus
divini ardoris rogo in divini
amoris incendio absorptum
et ... gladio
undique ... primo in calte-
scit ... tandem
autem ... liquescit ... aperit
statum penitus defecit ... ac-
cendit ... igne

ria in celestibus in ... desid
eorum celestibus tamquam in celestibus
Ideo nec cor meum audiens ea
mirabilibus divinis loquitur in fin
Ideo nec istis corporis sensibus divini
flamma et dulcedinis ipsius sensu
incendescit et diuine lucis sig
nati animi qui in alia glorie transeunt
quam reuelata facie gloriam dei
speculantes in eandem ymaginem
transformantur a claritate in claritatem
tamquam a domini spiritu. Velut ad hunc
audire animam diuine loquentis aque
liquefactam. Anima mea liquefacta est
ut dilectus locutus est. Dicitur
liquefacta ut ad divinum
arcanum secretum admitti. Per
admirationis magnitudinem accendit
abundantia inspirata anima inspi
rante loquitur et resoluitur
dum incipit audire archana
illa verba que non licet homini loqui
et intelligit incerta et occulta
sapientie tue manifestata. Hec
itaque status ipse animam petat
et profunda dei. In hunc statum
qui ascendit dicitur vix ipse est
in hunc statum ut deum est anima
in amorem quod diligit totam liquefacit
et inscripta totam liquefecit in
et dicit fulcite me floribus
stipate me malis quia amore
langueo. Ecce ad immo ...
liquidis et liquefactis ut diuine
nectaris sumitur ... in esse
sed diuinis omnibus ac rigidis
sui dissimilitate cedere. Et quod
ad modum in ~~languidis~~ languidi
dis ... nil ipsi rigoris
nil nec durities. Hic sed totum
per ex alieno pendet arbitrio
Sic quod ad hunc ... animam

qui dum perfecerit uel aliam
ipsa volunt. Agit ut animo
suo arbitrio relinquit. Sed
diuine disponi omnia quantitate
diuine eorum votum et de se
tu ad diuinum pendet autem
ad diuinum spectat arbitrium.
Et sicut prius quidem affectu
semniat (?) et cogitationem
ligat sic postea actionem multi
plicat. Ut quod eam sibi
occupat nec possit in quo
cum diuine voluntati nititur
esse uel appetit

Dum igitur sua in hunc modum
secundo fuit regie dilectionis
medullitus emollita primo
liquefacta per caritatem et
ut ei proponi quam sit voluntati
dei bona beneplacens atque
perfecta, qui quod deus ad ipsum formet
mentem conformata animi formula.
Sicut enim ex ... liquefactis metallis per diuersas
formulas ymagine
pro voluntatis arbitrio excludit
et vasa ... modum
per ipsam formulam ... scientiam producunt.
Sic anima quia in hoc statu tam adamem (?)
diuine voluntatis ... facile
se aplicat. Immo per continue
quodam ... adamem
eius arbitrium semper
accommodat et in modum diuini
beneplaciti modum omnem
voluntatis suum informat.
Et sicut metallum liquefactum
... quam ei ... apparet facile
ad ... fiendo ...

dilexit / Sic enim in se ec ad omnem
obedientiam sponte humiliat et a
ad omnem humilitatem / Tercio dum
disponis ordine libere reclinat
quibus igitur statu eius eiusdem
proponit forma humilitatis christi et de
ei hoc sentite in vobis quod et
in christo ihesu qui cum in forma dei
esset non rapinam arbitratus est
esse se equalem deo sed semetipsum
exinanivit formam servi accipiens
in similitudinem hominum factus obediens
usque ad mortem mortem autem
crucis / Hec est forma humilitatis
christi ad quam conformatur [illegible]
[illegible] conformate caritatis
quam attingere volo / Quartum
sicut caritate [illegible] ut
ponat animam suam pro amicis
suis / [illegible] igitur caritatis
[illegible] ut [illegible]
[illegible] poni pro
amicis [illegible] et
apostolus [illegible]
Estote imitatores dei sicut filii
karissimi et ambulate in dilectione
sicut et christus dilexit vos et tradidit
semetipsum pro nobis in oblationem
et hostiam deo in odorem suavitatis.
Primo igitur quando anima in deum
glorificatur / Secundo in deum humi-
liatur / Tercio quando conformatur
deo ~~caritati~~ caritati / Quartus
[illegible] conformatur [illegible] humilitatis
Et tercio quando [illegible]
[illegible] semetipsum [illegible]
incipit [illegible]

et christum [illegible] in [illegible] ut [illegible]
Quartus igitur quando anima mor-
tificatur in deum / Quintus est
resurrectionis in christum / [illegible]
[illegible] quando anima est [illegible]
dicere [illegible] Vivo ego vivo autem
non ego vivit autem in me christus
Principit igitur in novitate
vite ambulare quod eiusdem est
et [illegible] dum [illegible] christus est
mori autem lucrum / Cupio
[illegible]
dissolvi et esse cum christo / Cari-
tas enim christi urget nos / Sit
igitur nova creatura quod eiusdem
est vetera transierunt / et ecce
nova facta sunt omnia / Ergo
cum anima mortificatur / Quintus
qui resurgens ex mortuis
iam non moritur mors illi
ultra non dominabitur quod enim vivit
vivit deo / Sextus aliquis [illegible]
[illegible] quando anima efficitur immor-
talis et impassibilis / Tunc
enim mortalis est [illegible]
[illegible] quo mori [illegible]
[illegible] separari [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] via veritas
et vita / [illegible]
[illegible] separari non potest / Certus
sum autem et apostolus / quia neque
mors neque vita neque angeli
neque archangeli neque prin-
cipatus neque potestates neque

virtutes neque instancia neque fu-
tura neque fortitudo neque altitudo
neque profundum neque creatura
alia poterit nos separare
a caritate dei que in Christo Jhesu
domino nostro. Sequitur aliud

Omne etc. [illegible]
[illegible] in passibilibus [illegible]
posse quod illam caritatem non
sentit que ad omnes in [illegible]
[illegible] et [illegible]
fert in pena totum [illegible]
ad gloriam. Unde illa [illegible]
[illegible] lib. [illegible]
[illegible] similitatibus [illegible]
[illegible] Christi. [illegible]
[illegible] in passibilibus [illegible]
in passionibus et [illegible]
[illegible] complacet [illegible] complaceo
[illegible] in infirmitatibus [illegible]
in necessitatibus in persecucionibus
in angustiis pro Christo. [illegible]
[illegible] dei [illegible] frequenter
fidelis [illegible] possum
in eo qui me confortat [illegible]
[illegible] et
[illegible] pati
[illegible] caritatis omnia
suffert omnia credit omnia sperat
omnia sustinet. [illegible] cari-
tas paciens est benigna est
non est ambiciosa non querit
que sua sunt non irritatur [illegible]
[illegible] non maledicere
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
ascendit [illegible]
[illegible] amore [illegible]

vocari dicit [illegible] omnibus
omnia factus sum ut omnes
salvos facerem. [illegible]
anathema fieri a Christo pro
fratribus meis [illegible]
[illegible] non
[illegible] amore [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
in [illegible]
[illegible] terre

Omne [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] omnipotens resistere
non [illegible]
a Christo pro fratribus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
libro [illegible]
non [illegible]
[illegible] bello [illegible]
ad [illegible]
[illegible]
faciam et occidas [illegible]
impio [illegible]
impius. [illegible]
[illegible]
[illegible]
omnipotens resistere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

obiciat et in motibus mouentibus
mediis interstat necnon per finem
imposuit / Vide igitur quia pre
per superiores iudicavimus [illegible]
[illegible] solummodo hominis exige
[illegible] quod faciat homines ultra
homines per superiorem / Sic perve
[illegible] est divinum [illegible]
[illegible] per deum possit [illegible] per deum
agit / [illegible] in deum [illegible] totum
[illegible] totum [illegible] / [illegible]
[illegible] possit a deo [illegible] se [illegible]
[illegible] per deum / quantum ascendit
per superiorem tantum descendit
per humiliationem / [illegible] super homines
est quo ascendit per fiduciam sic
ultra homines est quo descendit
[illegible] / In primo itaque gradu
[illegible] ut deum est [illegible] redit
ad seipsum / In secundo ascendit
in deum / In tercio transit in deum
In quarto descendit sub seipsum
In primo et secundo elevatur / In tercio et
in quarto transfiguratur / In primo
ad seipsum ascendit / In secundo
seipsum transcendit / In tercio
conformatur claritati dei / In quarto
conformatur humilitati christi
[illegible] / In primo reducitur / In
secundo transfertur / In tercio transfigu
ratur / In quarto resuscitatur /
[illegible] nos [illegible] perfec
[illegible] qui sine fine [illegible]
vivit et regnat per infinita secula seculorum

Explicit liber richardi de
quatuor gradibus violente karitatis
Incipit liber hugonis de laude
karitatis Amen

Liber De laude caritatis

Caritas est que docet suos
dei mundi huius illecebras
fugere [illegible] voluptates carnales con
temnere [illegible] corporis / [illegible]
[illegible] / honores [illegible] / [illegible]
[illegible] vite [illegible]
[illegible] / Ipsa quoque
[illegible] vite eterne non timere
mortem suadet [illegible] di
lectionis / [illegible] nos separabit
a caritate christi / tribulacio an
angustia / an periculum an
gladius / Certus sum quia neque
mors neque vita neque angeli
poterunt nos separare a caritate
christi / Hinc [illegible]
[illegible] dilectionis
ammonet dicens Pone me ut
signaculum super cor tuum quia
fortis est ut mors dilectio /
dura sicut infernus emulacio
[illegible] nec mortuus
perit / [illegible]
[illegible] / dilectio quoque
ut mors fortis est quia [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] penitus
[illegible] est ut infernus emulacio
quia hos quos [illegible]
[illegible] / non
solum [illegible] respue
re [illegible] quoque et aspera
pro eo quem diligunt [illegible]
cogit tollerare / [illegible]
quotiens [illegible]
[illegible] tormenta [illegible]
[illegible] in eis [illegible] amore
[illegible] sibi [illegible] non

De laude Caritatis

videmus / Consideremus quod dimiserunt
quod secuti sunt, quo tendere / Quid
dimiserunt videmus, quod secuti
sunt non videmus / sed quo tenderent
audivimus / Bona temporalia ista
dimiserunt / Bona eterna secuti
sunt / per tormenta tenderunt / Con-
venimus ante cor nostrum et videamus
si acrescat nobis omnia que sunt
mundi relinquere / sed utinam sed
honores non divitias amare
non adversa perpessus / non delicias ... ver-
bis / non concupiscere voluptates / dum
in presenti mecum videant oculi
mei tui / ... longe me absistam
non dicam perfectione sed perfectionis
in consideratione videbor / Et certe
hic parcebat animus eius ut
per amore eterno non sentirent
non calcaret / sed abiectis his
omnibus alacres ad dolorem aspergen-
tes ut minus tieri potarent
non tormentis / Trahebat eos
caritas / et non retrahebat
eos cupiditas / non trahebat
... / trahebant quo ...
... ut se relinquerunt / dum
... se trahebat / Ergo in tempore
sunt tormenta / sed in terra quirerent
ut quo desiderium ... tenderent
ut ... constancia ... perpe-
...ent / Quotquot alia virtus
probata est caritas / ... fusa
... / Accedat illi ad
penas in tempore et quantum
... in ... tibi ... venit
... dulcia sua semper
aspiciebat / Accedunt et

tu fecit alios morientes confessi
sunt / quo vincentes desiderio ten-
derent / O caritas quod illis
sapientibus tamquam dulcis fuisti
quos tanta pro te pati fecisti / quibus quasi vinctis ad te
traxisti / quos mundus per bla-
ndicias ~~retrahere~~ retrahere
et per tormenta repellere
... non potuisti / Nec tenere
quantum tu eos traxisti / ... fac-
iunt quantum tu eos innuisti
... quantum tu eos
suscepisti / Ergo in ... conglu-
tinati ... cordibus eos an-
... ut per verba ut penis
obruti potuisti / Ista est
quedam flamma in ... re-
... multa et aque multe
non potuerunt extinguere
caritatem / O caritas quid dicam
de te quid laudabo te / Si
sapiens te, appetam te / si
sentiam quantum valeo per
appetendum pro te / ... forte
... in angustiis ...
non in bene ... ...
... me / dabo tibi
quantum habeo et totum quod habeo
dabo pro te / pro tota substan-
tia domus mee te ... ta-
tum quod in hoc ... cordis
mei ... pro te dabo / Et cum
totum dedero totum quasi nichil
reputabo / Omnes de-
lectationes carnis mee /
omnes voluntates cordis
mei pro te libenter impendam
ut te solam possideam ...

Tu sola in clarior, tu sola
utilior, tu sola suauior, tu
sola iocundior. Amplius dileccione
in uideas saciaberis, perfectius
conforaberis, tucius saluaberis, feli-
cius conseruaberis. Talis est amicicia
hominis dei. Te sic iam ut con-
fundam que eligas quam magis
diligis. Ipsa gaude cum hac
scio ut ecce ipsa cum deo, quam plus
diligis hanc pocius eligas.
Audi ergo aut dileccionem non
differas aut dileccione dignas.
Si mundus iste pulcher est,
qualis putas est pulchritudo
ubi creator mundi est. Dilige
ergo ut eligas, dilige melius
ut diligas salubrius. Di-
ligas deum ut diligas esse
cum deo. Ergo diligis quia
quanto plus diligis tanto
plus percipere cupis et festinas
ut apprehendas. Ergo per dileccionem
curre et per dileccionem apprehendes
et quanto plus diligis eo amplius
curres currendo. Ergo per dileccionem
tenere debes quia totum habet
est dileccio. Ipsa est dileccio. Ipsa
est cursus, ipsa est peruenire,
ipsa est mansio, ipsa est beatitudo.
Dilige igitur deum et eum apprehendere
possidebis. Talem ergo [illegible]
elegi quod ibi tu [illegible] per-
mane per viam dei et ad eam
non possum [illegible]
solus cum deo socius [illegible]
[illegible] in hiis qui in via
dei currerunt et in
in via dei meliores socios
hic non potes in via quam illos

qui olim intrauerunt in eam. Et
per longam eius dei viam compre-
hendam et breuem laborem non
[illegible] Ipsa est quarta
via dei et qui sunt euntes in ea
[illegible] sunt hic dicamus iusti ambu-
lant in eis. Iusticia ergo est
via dei. Iusti sunt qui currunt
in ea. Et ne forte moueat
te quod ambulantes nominaui
Et etiam dico uelociter
ambulare ipsum est currere sed
ne faciebat quod dixi. Etiam
[illegible] in via et [illegible]
intelligas ambulacionem
ne velocitate [illegible]
si illis ambulantibus ipse
cucurisset. Hec ergo via
hec socios in via, hec hic
[illegible] in patria. Hec quam
queras. Cum quibus queras ergo
peruenias ubi requiescas.
[illegible] queris iusticiam. Tum
cum hiis currentes et [illegible]
iusticiam. Ergo peruenias et
ubi requiescas in [illegible]
iusticie et fonte vite. Talis
via iusticie [illegible] talis
societas quam iustorum melior
in [illegible] cum [illegible] per-
[illegible] festinus ut
[illegible] peruenias. Feliciter
requiescas. [illegible]
[illegible] amas. [illegible] ergo
[illegible] totum bonum [illegible]
[illegible] per caritate ergo viam
eligas per caritate [illegible]
[illegible] ad patriam peruenias
[illegible] nisi per caritatem

Via dei
Iusticia

viam iustitie elegis / Si ergo
in te deus diligit me sicut
meum sanabit / Exposicio autem
sermo alibi dicta. Sermo tamen
dictus est veritas preceptum caritatis
via dictus elegi. per quod sermo
dei adimpletur. Ergo caritas
dei diligit viam iustitie / Ergo
viam iustitie elegi. Et [illegible]
nd erit / Audi iterum pro te
testimonium quod sequitur concedemi
ac concedentur / quod dicit viam
mandatorum tuorum cucurri cum
dilatasti cor meum / Secundum quod
est cor diligentis non cor timore
fluens cor caritate impletum
per caritatem [illegible] cor dilatat
cordis dilatatio viam iustitie
erit / Itaque si diligis per caritatem
timor perfecte apprehendis ge-
[illegible] iustitie / Ob caritas
est [illegible] ergo caritate [illegible] deum
[illegible] deum possidemus [illegible] manet
O bona caritas per quam deum dili-
gimus / deum elegimus / ad deum
currimus / ad deum pervenimus /
deum possidemus / Quid amplius
de te dicam caritas / Dulce te
dixi in via dei / Est quod recte
[illegible] viam [illegible]
si caritas via est / Quod sic
alie dice / Ut via ad [illegible] est
paulus / Excellentiorem viam
vobis monstro. Dicte cum dicit
O caritas [illegible]
excellens supereminens / di-
stinctas [illegible]
[illegible] caput [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] / [illegible]

precepta dei [illegible] cuius
[illegible] pendent et [illegible]
consistunt / Tu es plenitudo [illegible]
perfecto legis / consumacio [illegible]
[illegible] virtutum / via es [illegible]
[illegible] / [illegible] super [illegible]
suscipiens [illegible] perducens
Cuius via / via hominis ad deum
et dei ad homines / O beata [illegible]
[illegible] quamquam [illegible]
agnoscis / Tu deum ad homines
duces / tu homines ad deum dirigis
[illegible] ad nos descendit qui
ad nos venit / Nos ascen-
[illegible] / [illegible]
nos ad alta [illegible]
possumus / Tu mediatrix es
[illegible] / Distantes
sociatas / et tu dispares
[illegible] adequas / deum hu-
milians / nos sublimas / Al-
[illegible] / nos ad
summa [illegible] / Sic [illegible]
abiecta [illegible] sit [illegible]
[illegible] / [illegible]
sit [illegible] ascensio / Magna
[illegible] caritas / Tu
sola deum [illegible] potuisti adtrahe-
re quod forte [illegible] caritas
caritas [illegible] ligari
potuit / Et [illegible]
[illegible] dirrupit / [illegible]
si [illegible] magis in laude tua
dic possum / [illegible]
[illegible] ad [illegible] homines
[illegible] ad celum elevares
Magna [illegible] est [illegible]
[illegible] ad [illegible] simul [illegible]

et usque adhuc quod altius est ho-
corporeum deum infinite nature
penitus involutum vagientem
in cunis lactantem ubera [illegible]
[illegible] comprehensum ligatum fla-
gellis cesum spinis coronatum
sputis illitum lanceatum clavis
fixum felle et aceto potatum
[illegible] in signum [illegible] passio-
nis et [illegible] signaret
ut ita pateret quid [illegible] quomodo
aliud [illegible] sola caritate
non in [illegible]. O caritas quan-
tum potes. Si tantum valuisti
erga deum quanto magis erga
homines. Si deus tanta pro homine
pertulit quid homo pro deo recusa-
bit. Si fortissimis facilius
vincis deum quam homines [illegible]
similiter potes deo quam homini
[illegible] quo magis bonum [illegible]
[illegible] est [illegible] superasti
hec optime tu noveras quod
facilius vinceres. [illegible]
passi adhuc rebelles nos
fuisti. Cum alius obediente
[illegible] maiestati usque
ad infima [illegible] mortalitatis
[illegible] descendere coegisti. Stupe-
faxisti in sagittis tuis vul-
neratum et [illegible]
[illegible]. [illegible]
deum [illegible] vulnerasti im-
passibilem ligasti insuperabilem
traxisti incommutabilem eternum
fecisti mortalem. Hec omnia
fecisti ut dura corda nostra
emollires et inflexibiles affectus
[illegible] et facilius ea tunc

ut sic acriores resolverent
et facilius ea tunc sagitte pene-
trarent. Hoc in casu utique fecisti
[illegible] cum [illegible] superasti [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sagittas
in [illegible] et [illegible] ad hunc
[illegible]
[illegible] vulnerati plagas
suas [illegible] dolent [illegible]
[illegible] O caritas [illegible]
victoria tua [illegible] vulnera-
sti [illegible] omnes supera-
sti. O caritas laudem tibi [illegible]
potui [illegible] ad hunc [illegible]
[illegible] ad hunc [illegible]
[illegible] possit
Nescio cum si forte maius sit
te deum dicere quam deum superasse te
[illegible] libenter [illegible]
[illegible] O caritas
[illegible] possim
Audi hoc [illegible] pacem requiris
[illegible] caritate [illegible] apud
deum caritas [illegible] pax est
[illegible]
[illegible] possidet. O
[illegible] caritas [illegible]
[illegible] sola caritas [illegible]
dicitur. Sic ita ut nulli alteri
conveniat [illegible] convenire possit
[illegible]
[illegible] caritas [illegible]
[illegible] sit [illegible]
sola caritas [illegible] est
[illegible] dici possit
caritas [illegible]
[illegible] dat [illegible]
[illegible]
[illegible] dat [illegible] est

Tercie dei te reverberi(?) | Reliq-
ua gratiarum dona langu(n)t sed e(ius)
spiritus q(ue) recipiat | Sola autem caritas
quos recipit semper tum quos diligit
in perpetuum (con)servat | Caritas fons e(st)
cui non communicat alienus quia sicut deus
e(st) reliq(ua) gratiarum dona (con)tenta(?) [illegible]
[illegible] in non alienus [illegible] ipse
ipse in deo et deus in eo manet |
Sic singularis caritas deus e(st) [illegible]
[illegible] sicut velit ubi
caritas non fuit | Si quis diligit
me et [illegible] caritas tecum e(st)
[illegible] ad te et manet apud
te | Si caritate [illegible] suscepisti [illegible]
venit deus ad te et mansit apud
te | Si caritate ceptum suscepisti
[illegible] deus a te | Si in caritate
cepta permansisti deus tecum e(st)
et permansit apud te | Caritas
[illegible] custodit(?) [illegible] servat |
Caritas enim [illegible] ex-
[illegible] | Caritas enim [illegible]
[illegible] e(st) | [illegible] illuminat [illegible]
[illegible] mundat | [illegible] letificat |
demonstrat deum | [illegible] caritas
e(st) [illegible] non inflatur | In-
vidia non [illegible] | Ira non
dissipat | [illegible] mala non re-
pit | Avaritia non [illegible] |
[illegible] non inflammat | Luxuria
non [illegible] | [illegible] munda e(st) casta
[illegible] pacifica [illegible]
in adversis secura [illegible]
[illegible] mundum contempnens deum
diligens | [illegible] amando sua
[illegible] | [illegible] omnibus
[illegible] non timens in operibus
in magna spe expectans [illegible]
[illegible] | [illegible] caritas
dei e(st) [illegible] cogitat [illegible]

[illegible] in [illegible] | [illegible]
sursum [illegible] a deo [illegible] in superna
elevatur | [illegible] qui [illegible]
si quis sedet | si quis agit | si quis
[illegible] | [illegible] erit [illegible]
deo non recedit | Caritas [illegible]
cogitat | [illegible] in se [illegible]
[illegible] ad amorem dei pertinet
[illegible] | [illegible] ad ca-
ritatem [illegible] in [illegible]
| Caritas omnibus [illegible] dat
[illegible] dulcis amor dei | [illegible]
[illegible] sit amor [illegible]
[illegible] | non solum [illegible]
[illegible] omnibus demonstrat |
[illegible] seu [illegible]
[illegible] | et [illegible]
[illegible] in [illegible]
fiducia [illegible] | [illegible]
[illegible] diligunt | [illegible]
[illegible] sicut
[illegible] et caduca | omnia
non (con)tempnunt | omnibus e(st)
dulce et [illegible] sibi [illegible]
[illegible] omnibus [illegible]
diligit | omnibus [illegible]
[illegible] | [illegible]
caritas [illegible] in [illegible]
[illegible] non solum [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] adhuc [illegible]
[illegible] dicendum
[illegible] non [illegible] |
[illegible] caritas | [illegible]
caritas [illegible]

in laudibus tuis / Que post tanta
pro peccatis / ut eterna pre-
mia dari promittit si dignus
dici potuisset / Qualis
igitur nobis dulcis caritas et
suavis / dilata cor nostrum /
quod eandem desideramus / desiderabi-
mus semper / amplificata corde
in spiritum / Ut capere possit
et capere a maiore deum /
Qui fundat et diffundit te
in cordibus amantium per spiritum sanctum
suum redemptorem redemptorum
et salvator / Ihesus
filius dei vivi et ipse cum
patre ad nos venire dignetur
qui vivit et regnat deus per omnia
secula seculorum amen.

Explicit hugo de laude
caritatis

Incipit liber de heremitica vita et cenobitica

Questionem plurimi [illegible]
de religionis cultoribus
an sola vita activa an
contemplativa / vita cenobitica
an solitaria vita sit melior
cum hiis duabus vitis religio
christiana subsistit / Nos pro-
cul ut usque dicta et dicenda
premittimus quedam premittere vo-
lumus ut teneamus tantum aliquid
de hac re tenendum sit
concludamus / Et quia contem-
platis cenobitice preferunt
solitariam / Sed divus re[illegible]

active preferunt contemplativam quod
tres maria optimam partem
elegerit [illegible] quod [illegible]
preferenda sit tam preferenda
sit in quantum [illegible] enim quod
propter virtute obedientie pre-
ferunt cenobiticam / et [illegible]
quod obstrictiorem vite angu-
stias et remotiorem soli-
citudinis et consolationis huius
et maiorem gratiam quam [illegible]
preferunt solitariam / [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] ad bona ad bona
ut [illegible] facientes collo-
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] hoc
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] cenobitice solitarie
preferenda [illegible] aliis
[illegible] in [illegible] solitu-
dinis [illegible] et [illegible]
[illegible] / cenobiticam vo-
[illegible] humilitate [illegible]
dat / [illegible] et in [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
ordines in [illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
agentium [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in solitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] se [illegible]
qui [illegible] [illegible] at [illegible]

amica et amatrix celi glorie
videbant hic / est sciens ab-
eo quod hic sibi audiat. Cur-
rentibus ordo tamen hec et
gloriam / Vendit cum hiis di-
citur et hospitalitatem fecerunt
propriam voluntatem sequentes / Qui ipsum
faciunt simul / et qui in heremo
esse se relegat arbitrio suo
de facto ea cessavit / Notandum
utique primum de propria voluntate
et libera eligere faciendi
quod vult a quo vult / Secundum
vero de propria voluntate sumitur a
de posteriori ordine quod ipse quidem
cum cenobii subiectionem quam
propria ac prius patiebatur et debebat
pro arbitrio precepit solitarium
eremum quod [illegible] adiungitur
monasterio quod in anachoreticam soli-
tariam petebat sibi licens cum
primum tractandum est de Stephano
cum eis aliis in monasterio viuere
debeat [illegible] ad
hec ad solitariam contemplationem
eligere in Vallem [illegible]
[illegible] placeret ut [illegible]
[illegible] gubernarium [illegible]
[illegible] in [illegible]
quam [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
sit et ceteri pateant [illegible]
erunt [illegible] [illegible]
sit / Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat solitarius
in [illegible] In solitario vero
subripit [illegible] et si in paradiso
[illegible] et [illegible]

vendit putat se ea aliquando
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] in corpore [illegible]
[illegible] / Judicat
qui de voluntate aliud
[illegible] quod [illegible] proposuit
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / omnes inferiores /
[illegible] in [illegible] quod in
cella [illegible] quod [illegible]
solitarius [illegible] [illegible]
[illegible] propria voluntate / [illegible]
est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] solitarie vite [illegible]
[illegible] [illegible]
solitariam vitam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
egredi [illegible] quos [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] quos [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible]
et in [illegible] [illegible]
[illegible] digne cogitare
sufficiant [illegible]
sit [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]

cenobitica plerisque solitaria pre-
iudicans in dociles homines sic/
sibus cenobitica uita est utilior
crediderim / doctum uero perfectum
ut uexillum / uerum subripiente
negligencia corporis [illegible] qui
cum spe semper [illegible] et a discretis
sine perpetuitate frangentur
sed iam [illegible] qui secunt
presequitur / hec tu primum lector
attende ut utraque a sequen-
tibus primo cenobiticam / post solita-
riam teneas / Itaque studet
iste hic est cenobita mortificare
omnes suas actiones uo-
luntates sub obediencia
seniorum / Iste uero hic est
solitarius mortificata uidetur
et certificata cum ipsa uolunta-
te ymmo iam iam ignorantis
propriam uoluntatem / soli diuine
uoluntati perpetua caritate
astringitur / Idem uelle et
idem nolle in omnibus et per omnia
toto desiderio obseruare conatur.
Studet iste celestis supernam
in arce gloriam / Iam certissima
[illegible] gula et luxuria
et certa [illegible] ac [illegible] -
tia super ac / Iste uero [illegible]
[illegible] passionibus uitiorum
iam qui modicum euagationem
cordis fornicationem men-
tis tenuta / quanto animam
qui eo uitam non patitur / [illegible]
arripuit [illegible] que [illegible] fer-
uentes [illegible] passiones
quondam [illegible] cum in ceno-
bio esset / Studet iste spiritualis
[illegible] pietati celestiali

abstinencia carnis et ceteris
moribus ac uirtutibus flores
acquirendis / Iste uero iam
cunctis uirtutibus floribus magis
[illegible] dulcedine pascitur et
pulchritudine delectatur / Studet
iste inimicos et obprobria equani-
miter tollerare et ex corde re-
mittere / Iste uero in dignum se
in dicens [illegible] pocius
nouit inimicos per [illegible] diligere /
Studet iste [illegible] in
[illegible] pacia [illegible] / No-
uit iste sola [illegible] prosperitati
aduersa [illegible] et tribulacione
[illegible] / Iste suscipiendo
peregrinum / uestiendo nudum /
[illegible] reficiendo / redimendo
captiuum / tuendo uiolenter
oppressum / Ingerit se ab
omnibus [illegible] emaculat
et uitam suam bonorum operum
fructibus ditat / Iste faculta-
tibus suis in usus pauperum
distributis / semel se expo-
liauit mundo et ad [illegible]
se totis totum uiribus [illegible]
mundi [illegible] et
[illegible] resti-
tuit [illegible] in morbo
[illegible] sibi [illegible] orat
ut [illegible] protegi se [illegible]
postulat / ut in [illegible] mor-
[illegible] capit
ut [illegible]
[illegible] in [illegible] hostem
supplicat / ut fragilitatis carnis
oppressus a celeste sibi do-
nari premium desiderat aut

p(ro)cessu(m) / Ob(ser)vat fortassis dicens
si cenobitici esse(n)t no(n) curat
p(er) hoc de crastino / iste tamen i(n)g(ra)
ius e(st) p(ro)fecto no(n) curare de c(ra)
stino / et ideo q(ui) nos i(n)stituit co(n)de(m)p(na)
q(uod) q(ui) no(n) cogitat hoc de c(ra)stino
no(n) t(ame)n eius q(ui) minorem b(e)n(e)-
ficii e(st) / n(on) t(ame)n ex ... p(er)fectioni
i(n)t(en)dere q(uod) i(n) fi(n)e ... co(n)sulit
nec si de c(ra)stino cogitare coga(tur)
p(ro)p(ter) exteriora ... eni(m) q(ui)b(u)s
q(uo)d i(n)te(r)i(us) relinq(ui)t (et) a q(ui)b(us) n(on)
du(m) plene ... c(on)t(r)a p(e)cc(at)is
...ibus ita applicare /
Iste ... q(uo)d mi(n)i(m)u(m) sim
... corpus suu(m) ... la-
bor(e) ... reficiat ne
i(n) via deficiat / si (autem) ...
su(m)ma ... (et) ...
... ip(s)i p(ro)p(ter) ... pas-
... su(m) cogitare de c(ra)-
stino pot(ius) ee(t) indiceret
no(n) cogitare de c(ra)stino / ... ...
q(uod) i(n) eo q(uo)d ma(n)ib(us) op(er)a(tur) / ...
... ...
pot(ius) q(ua)m volu(n)tati ... ...
... ... / Ita p(ro) ...
cogitationu(m) p(ro) emendatione
cordis / (et) ... c(on)tinu(ationi)e celle
p(ro)p(ter) ... ... sol-
...s ... ... solet
op(er)i manuu(m) (et) labori ...
... / ut ... si ...
... ... venir(e)t / labora(r)e
... ... dies ...
... ... no(n) cessaret
... ...

... q(uod) du(m) p(er) c(on)cepta
... ... sibi ... sub-
tiu(m) e(ss)e t(ame)n ... q(uod) ...
i(n) cenobio ... / ...
q(uod) ... nolite cogitare
de c(ra)stino / Sufficit eni(m)
diei malicia sua / ...
op(er)e q(uo)d laborat no(n) ...
... ...
diei cogitat q(ui) p(er)fectio-
nis ... optime
... ... fortassis
... / magna ...
... ... (et) obedi(e)
... alt(eri) / (et) mortificare
cottidie ... p(ro)pria(m) vo-
lu(n)tate(m) ... fit ...
... / ... (et) no(n)
... et ... ...
... (et) ... ...
... obedi(r)e alt(eri) / ...
obedit alt(eri) ...
... ... magis ... li-
b(er)tat(e) / ... eni(m) ...
... ... obe-
di(r)e melius (et) ... ...
... ... obedi(r)e ... sibi
... ... / Iste ...
... ... / ... dum i(n) cenobio
sunt ... ... (et) li-
b(er)tate ... / ...
mortificatam ...

omni pena voluntarie viventis cuius vis
dulcius sibi foret quam obtemperare
maiori / Et ergo non putes istum
per libertatem habere absque obediencia
vivere / verumque in obedienciam
conversum / obedit autem
iste dupliciter / Alter precepto [illegible]
iste divinis / obedit autem
quando voles quod iubetur [illegible]
discit obedire aliquis non
voles obedit autem prelato
[illegible] magistro quod non [illegible]
obedit iste tamen dum noles
et voles donec didicit
obedire deo non voles / obe-
dit iste deo [illegible]
exemplo [illegible] dum
preceptum tamen atque [illegible]
[illegible] suos statuens
[illegible] si vel [illegible]
noticia facit [illegible] Et
ad hunc forsitan dicere [illegible]
obedit alteri / iste vero [illegible]
ergo nos [illegible] consuetudine
obediendi proficiat donec
[illegible] libertate [illegible]
proficiat / Iste vero [illegible]
obedire presens et liber [illegible]
ut dicere obediens non tamen
sibi quam deo obedit / Exemplo
[illegible] omnino [illegible]
[illegible] ad [illegible] / sicut [illegible]
[illegible] et [illegible] quod alter [illegible]
[illegible] iste [illegible] solo [illegible]
ipse et animi libertate

quam melius faciendum cognoscit
[illegible] donate [illegible] / Iste
in presente prelato obedit [illegible]
[illegible] / Iste [illegible]
[illegible] et [illegible] in caritate
[illegible] obedire [illegible]
[illegible] non [illegible] / Tanto
utique bonum laudabiliorem
[illegible] liberior / Et [illegible]
alteri / Iste sibi ut nos
[illegible] / Et iste
[illegible] exemplo [illegible] sub
[illegible] sola in libertate
[illegible] obedire [illegible]
[illegible] in cenobio [illegible]
in [illegible] minoribus [illegible]
[illegible] / [illegible] soli
[illegible] per [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] / sibi dici [illegible]
in [illegible] canone / quod [illegible]
dici quod [illegible] vel [illegible]
quantum [illegible] quantum [illegible] labor
[illegible] abstinere / quod [illegible]
quantum [illegible] / quod vigiliis
quod [illegible] / quod [illegible] in [illegible]
[illegible] / et [illegible]
studiis [illegible] vacet / lege
[illegible] quod ipse sibimet semel
in [illegible] et [illegible] approbat
[illegible] Lenus [illegible]
[illegible] et sibi
non [illegible] multi plura
multoque maiora sibi ipsi
imposuit et [illegible] ipsa absque

in diuersorum exigit quod sibi placet
vnusquisque inueniret si in cenobio
esset. Sed ad hunc diuersis con-
solacionibus consolatur et prelatis
conferamus. Sed cum vtrique conso-
laciones plurimas sed vtique
diuersas, sed ille temporales similes
et carnales. Heremita vero con-
solacionibus suis experiencie
victu atque vestitu, exerci-
tus subsidio suis si indigent
vel egrotauerint, cum iste quite
autem esse possit magnum
quem et si quis ad heremi-
tam aliquis accesserit, per
illorum absencia fortiori
eius discrecione quiescat. Et
temporalibus corporalibus consola-
cionibus longe sit, tanto
in spiritualibus tanto amplius
excrescat. Et cum quanto nobilio-
res sunt temporalibus vel cor-
poralibus tanto amplius esse
sunt. Eximius est bonus cenobita
. . . et consolaciones
ut religiosus. Sed veniat spirituales consola-
cionibus sic vtique in predicacio-
nibus, sermonibus et confabula-
cionibus suis diuersis vicibus atque
refeccionibus . . . et longe
pergatis obediencie et ab omni consola-
cione atque confabulacione secre-
te sunt quantum possibile est
singulis mensibus. Vnice
cum Christo et in caritate indissolu-
bili sociati. Ad stare vtique

et va-
na
gloria

per suorum cenobita cum prob-
auit . . . et ipse dignus
in silencio pro libertate sua sic
et relicta sua non caritate
sed corporali societate in quo dum
laudabiliter vixit, pro laude
eorum tocius corporalis leticie
et consolacionis humane Christo
familiaris inheret. Si autem
heremita fiat quod hoc in multis
ex solitariis dicere consueuit
dicimus quod verus solitarius
unius scilicet eius vtique prelato . . .
caret quod cenobita est omnis
ipse quia sola teste conscien-
cia in omni bono quod facit solo
deo iudice respicit et re-
muneracionem expectat. Ceno-
bita vero et si bonus et strenu-
us sunt cum apostolis . . .
laudatur ab omnibus vniuersis
in quos vix euadit quin
vel amore laudis aliquis
aliquid faciat vel sibi pla-
ceat cum laudatur vel si
abscondit . . . in ipso
benefecit . . . aut esse
vt si ipse placeat dignus
se reputabit vel laudatur. Et
ad hunc forte . . . et sus-
ceptum defendas quanto magis
labore reficit . . . minus
. . . eo amplius. . .
Cenobita vero et minoribus
et maioribus timiis magis
affligit . . .
. . . vellet aliquid in . . .

ciat tam libenter quam imperat / Faciens
optimum esse / melior obediencia quam
victima 1 Reg 15. Est quia regimen
aliorum virum pati et violenti
prius ad / virum vero quam tantum
afflictione animi est remunera-
dat / quia 1 re quam quamvis minus
et plura faciat minus tamen
faciendo laborat / Quidam
susceptum defendis / Sanctam
electionem quam defendis
validior est / Sanctam tuam defen-
sionem succumbit / [illegible] cum
minus laborat et magis affli-
git et quia deberet quam fugere
pellit quamvis timore esse
liber faciat quam magis cum
voluntas aliquamdiu ad
inclinatur et non dum
mortue et ad plenum purgate
iudicium est / Erant iste anime
quando dixit quam expectat
pati iam enim et mentem te
dati atque [illegible] manifestum
signum / et quanto plus [illegible]
liberior tanto [illegible]
limior et dulcior / Cum
sola voluntas absque labore
sufficiat ad faciendum quam volunt /
ubi enim spiritus domini ibi libertas /
[illegible] quam laudas servitute
spiritus libertate / [illegible]
captum [illegible] liberorum / esse
[illegible] / [illegible]
[illegible] non intelligo
[illegible] ut [illegible] omnes
[illegible] est et [illegible]
[illegible] / est [illegible]
[illegible]
[illegible] / Cenobita [illegible]

quamvis ad illum veniat quamvis
[illegible] non dum tamen plene
refectis / non dum [illegible]
non dum [illegible] in
venit et [illegible] / [illegible]
ad [illegible] ut in
omnibus [illegible] sit ut
[illegible] salute [illegible] non [illegible] /
voluntas a voluntate [illegible]
dissentiat / [illegible]
[illegible]
[illegible] / dignus
[illegible] sublimior et
perfectius summa quia in soli-
tudine [illegible]
in [illegible] in cenobio potest
optime si ibi remanserit /
ergo ut [illegible] hec quando [illegible]
vita cenobitica [illegible] est ad
[illegible] perfectius quam multo
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad perfectum [illegible] /
Solitudo autem [illegible] petit iam
perfectos [illegible] iam sibi suffi-
ciunt non aliorum regere in-
digent [illegible] solo [illegible]
[illegible] per vitam solitariam si
debite assumitur pertinet
vite cenobitice / [illegible]
iam perfectum est / pertinet [illegible]
quam ad perfectum [illegible] /
[illegible] religionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / est [illegible]
ut [illegible] ad

ad tempore redit / Ita quod raro
vita spiritus sancti sincerum contempla-
tivus edacem tunc cum solus habere
cepit pro dignitate solitudinis
conversacionis nomina est
donec vapulatum propter vi-
rium simplicitate et approbati
regiminis. Vita sua or-
~~dante~~ ordinate et solide
stabilite facta in meliora
possit proficere / Sepe enim in
sua estimatione fallitur ut
ut ciens nimium cito
lassescit ut paraphrasi ignia tepescat
quod in te hiis manens nunquam
vel immobilis videbatur. Sed si
aliquis per dei gratiam
tenet vita assumat pericolosam
et in quo donum gratie
pro in aliis gratiam acceptis supplebit
sicut patet in beatis Paulo Antho-
nio et Hilarione / Si tamen pro fervore
tam assumptus fuit ad pla-
placitum officium ministrabit /
Et si in illo laborioso
negocio tamen frequenti
solacione nec ~~[illegible]~~ finit
in fugam sibi reficere
docere hic multo compescat
Sed quia raro huiusmodi
est ista perfectio et totus mundus
in malis recitibus indiget
status iste exemplum [illegible]

aliis qualiter loquendo
sicut et suspectus / Quantum op-
timus sit gravius magis in-
torquetur & perfectoribus soli-
tariis tamen & inferioribus quam
ad laborem pastoralem
tunc atque doctrine / Ut sicut
scimus legimus quod qui sancte
licite potuit attendi et cogi-
tari et quod ad distinguendum
quidem dicitur a mitu
officia quod in hiis quod obpre-
sidi et honestate magis
ordinat necessarium fallitur
in lectionis suis cum
scolas in vocat ordinati
assumptionibus ad inferiores
procedens premissis videtur
scolarum hemitas posuit
et anachoretas / Ita quod in
sunt Sed ponunt ut gentes
ad admirandum sed ad secundum
referendum et sequentes
sequentes agunt provin-
ciales apud silvas in ...
tanti fuit ... ut cum
scias in viribus et doctrina
vere meant aviola ...

Quia igitur ut visum
est utrumque
uite vita scilicet ... duplex
contemplativa et activa et
continue sed ... nos ...

sicut ingnorancie et magnum
periculum et iactura ad tempus posi-
cionis religiosorum virorum negligentibus
illos. Ex hiis tamen videtur ille
conclusio / active vite duas
sunt partes prima est quod quis se exerceat
ad suam perfectionem vtilitatem et con-
proximi per opera iusticie et obsequia
pietatis / 2a est quod quis perfectione
sui exercitatus confert in vtilitatem
proximi sapiencie et ad suum
magisterium / vt alios regendo
docendo et ad animarum salutem in-
salute / vt faciunt prelati
pastores et doctores ecclesie /
Contemplatiue has duas partes
active vite contemplatiua est
inuicem / et prima pars est vt
quis se exerceat et laboret
in oracione et sacre studio lectionis
et aliis operibus bonis et
obsequiis cum satisfactione quam
corrigendo se et purgando
a viciis et acquirendo virtutes /
2o consistit in contemplatione
solitarie vacans quiete et soli
deo vacans toto posse / 3o
perfecti duo exercitati a viciis
purgati et virtutibus in vitis
ac vita sapiencia affirmati et
finibus eorum ad aliorum sa-
lutem intendat / primo quod opus
quod in prima parte active vite
meus confert a viciis et
iubere et exercitata virtutum
animus in contemplatiua

in seruat et inflammat pro-
ea conficient vt ad aliorum
salutem conferat ad
animas / Ex hiis quod dicitur quod
possit et tamen quod possit
et male / quamquam ordinate
esse dicitur non bene / quod non
et ordinate et bene per
veniunt possit esse et tamen
bene est id quod dignum est
et premii dicitur agitur quod cum
cenobiticam disciplinam so-
litariam agere / aut cum
bene quod dicitur solitariam vitam ad
perfectionem assumit per quam
paucis datum est vt ante
cenobiticam disciplinam soli-
tariam digne excolere val-
leant / quod regimen officium
in sancte ad quod obsequium
ac regulam tenendo non
possit tamen male quod in-
sinuat quod cum cenobiticam
conuersacionem presumit soli-
tariam vel cum tamen vsur-
pans regimen dignitatem ordinate
esse dicitur non bene cum in sinu
quod cenobiticam disciplinam
quod cum in ecclesia
vite fugiens solitariam
egerit / tamen vel dicitur hic vt
dicta quod tamen negligit
exercitium assumit / vt
regendas ac docendas
presentie / ordinate et bene

p venint qm qs no n pris
obedie virtute p bath mutua
frm excitacione z correctione
minor p grath avisis soli-
tu^ne. Elegit n^a ic^di officiu
suscipe no p s munt / Si
q^o indignate eam vite p sic-
mat / pm^o q d bon^o est
fecu^g / z^o melior scemon /
z^o ostiq^s ff ad hec predos
et suspectis / ezy aut iste
vido iens / hyo auc b^o
p bat / p^o qr prima p^s active
p cedat gtemplativa et
em h. hu^o infirmione
de assumpcione dñe / Intravit
ihu in castellu hec dne sor
ores martha z maria i.
opacio z in tellectu capiunt
i. m. Jhus aut adeas
venit dño gft eis gr-
acia singulis virtute et
sapiencia / virtute operacionu
sapiencia intellectu / Sy et apps
p^t d^o n et e d^o sapia / Ez
p e q in tute cu martha
excepit / dixerit ministrat
chem vo secy pedes sedens
m gsse eius [illegible] suspe-
dit / nisi qr primo e actio
ptia vo gtepliacio / ex [illegible]
ad intelligencia venie &
sedeat / p^tco men. e popa
sed septu c fili gempis [illegible]
sapiencia gsilui insciam

p bebit ista [illegible] anc
forte z gtempliones quem
et bn fact / tu no obli-
viscar flores q^o bus
beati spouse leg^s appo
ergo erat et tu fiet
esuruiac floribus opum
expecto tamq flos fru-
ctu [illegible] p venie / Solum
dilectie sua [illegible] der-
mitte voles si no gra-
tutg desere appetis et
hoc fecundit^r neglai so-
rorias i actiuelis apte
b^o oblati / Sz z appo-
sitem grido e an muite
exige prim [illegible] z an lab-
rem suine cibu eum
dicat [illegible] no la-
boret no manducet
demadat eius i tellexi
mist vt scias z gepla-
cionis gustu ex obedia
mandator no [illegible]
est [illegible] me fuit i q
pfco p^o q d vt pmo
[illegible] gscienz ab-
[illegible] / Demd
ex [illegible] floribus
bonorum actuum z laud-
abilium studiorum atque
ornamentu virtutum / Ide
[illegible]
[illegible] dicit [illegible]

et tu qr bailij in floribus
redolente in minimo quam pre[ciosis]
p[ro] pace mansuetudine p[ro] iusticia
p[ro] obediencia p[ro] hilaritate p[ro]
humilitatem hec Bern[hardus]

O
xp deus appz tmo pr
atione precedit contemplacionem
Beq[ue] vir quam contemplatio
in 2a parte ipsius 2e contemplatio
constat in medio in tropus
duas partes atie dixit go
Bern[hardus] hanc terme dimi[ttere]
tine dare q[ui] p[ro] nobis
accepimus / n[on] q[ui] ergo ... nobis
accepimus obtinere / Certum
p[ro] fide .. p[ro]mum et retineo
si vi terum plenus intel-
lig[ere] en sic ~~plenus~~ foris
p[ro] michi ... donus sue et
eloquentie adornatus / meum
forte cuius sapientie cuius
mi[n]us discretum humilitate vir
bonum quod posset p[ro]desse
multis in vili ymo et
despicabili tegas silencio
et inuiduus q[ui] sui[m]ulti
abscondit in p[ro]fectis / Cur sic
q[ui] tm e ... 2 p[ro] dis
si p[ro] q[ui] m[ihi] fundamentum
totum sic impleuit effude
quod lege tenemus in p[ro] me
genito bonis et omnis
omnibus p[ro] gemitu te dis
alio vita atque salute

q[uod] alti das te sinceris dico
sana vacuus in tentatione gle
in tumis ventos flatus q[uod] tre
ue diuis ... veneno infectus et
letali apostemate egens
in tuis eri obice si sapis
g[ra]ciam te exhibebis 2 no[n]
amate hic si q[ui]d pene
sit recepit 2 refundit / Illa
vo donec impleta expectat
cum q[uod] ... fundat / Sic sine
dispendio gaudeat / Hac
in ... ex parte sine suo fit
detrimento / Viri carnales
ho[m]i[n]ibus vitiis ... in tem
gestas vo p[ro] anima / Ego
...m ad salutem pro[pri]e / q[ui] dum
illi q[ui]dem tempore dum
existimo q[ui] sapiens posuit
ips[i]s ... tunc pla-
cens deo / Hec caritas in q[ua]
no[n] quit q[ui] sua sunt etc. Vn-
de q[uod] obstrem no[n] quit
q[ui] sua sunt p[ro]fecto q[ui] no[n] de-
serunt / Crimus autem q[ui]cumque
q[uod] hec caritas q[ui] sua sunt
in ... salutis necessaria nunquam
no[n] sunt ... tamen ... s[ed] ...
Alioquin si plena no[n] e
p[ro]fectu no[n] e / Certum tu
sicut tui sua sunt ...
salus no[n] ... e carni
caritas ... n[on] e / Cuius ... ado
lena atque ... ...
omni ... cedat / omni

cedat spiritum, cum conferat
docente precepto, immo cum e
tanta caritas, ut ulterius manda
tum esset quod diligas proximum
tuum plus quam te ipsum, et enim
sic scintilla ut igne invaderet
fenore liquescat penitus deficiat
pro libitu cetera angaria contra
ambitione periculosa suspectionibus
[illegible] vicijs [illegible]
[illegible] honoribus
truncat timore exhibeat
tamen ipse ita in presentis tem
poris sentencias, quia nam
[illegible] quod se cum
a tantis ac negescas, [illegible]
audi quod consulit tanta vi
gilis [illegible], non quod aliis
in quo sit remissio, [illegible]
cum [illegible]
Noli nimium esse iustus, suf
ficit ut diligas proximum
sicut te ipsum [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible]
[illegible] caritas [illegible]
caritas [illegible]
non [illegible], [illegible]
cum [illegible] est [illegible]
terra [illegible]
[illegible] ne forte
[illegible] tunc ne
periculo [illegible] sapientior
salomone, [illegible]
quod [illegible] salutis [illegible]
necessaria [illegible]

optat plus quam [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
valeat [illegible]
[illegible] penitencia [illegible]
[illegible] pacto, [illegible]
[illegible] labor
[illegible] orationis
studium [illegible] contemplationis
[illegible] dilectio
[illegible] opera [illegible]
[illegible] operacionem
[illegible] appetat [illegible]
[illegible]
[illegible] admini
ad [illegible]
[illegible]
[illegible] contemplativa pre
cedat [illegible]

Uiso ordine inter
activam et contemplativam
vitam, [illegible]
[illegible]
[illegible] exercicio [illegible]
[illegible] terminu
[illegible] ac
[illegible] adipisci
[illegible] sermone
[illegible] peti
et [illegible] nigri
[illegible]
[illegible]
[illegible] nos
[illegible]
[illegible] docuit et

docet nos apls sed no pstan
toriu arte no sereno factoruz
ut q q lingue e no philosophorum
lege no pzt. il sicias ad
scias p deme / docuit
me dne paucula prima sit
scia bene viue aliq mi
q.m e primo munditiam e no
dimit q superbia inflat q
superius fordidat q actis
infirmit pestibus / tum no e
hic viue s dictu q sud
et approximate usqz ad portas
mortis / bona aut vita
punctis mala pati et bona
face et sic pseverare usqz
ad morte s. vulgo / cum
se qpiscat hm dimit / hanc
titia e iniustas s / qz no
bid dimit. q no hm sat
arbitri aut qa tu i i cosior
es hu dimis / sz dimis
ordinalis similis et so
cia.m / ordinalis e / similis
do / socia. primus / ordi
nalis ut in oi qusatoe
tua solicitus sis observare
vias tuas in qspectu dni
et q. tu pxi tenes 2 e apto
et illi ascendalo / socia.
ut amai 2 amac 2 blande
te 2 affabile exhibe / suppo
itue no tm pxim e s 2
libe. in sanitates suorum
tuorum sed morz q corporis
similis ut tu hec omia
secundum pprius dimitis studens

ex sufficiae q lingue mastiso
et spiritualiter sentire
negat oio qtm / Auget et
i patiendo mala tum tplex
e et splicatur qz gerend ad
hibe medicinalis / est enim
p ate patere q apprimo
q aio / p.m e iustitius
prie / 2.m separatio aliene
malicie / 3.m flagellum
correctionis dne / Iusto
pte pter ais volun
tarie satisfactie / ex apparo
paciet fere / ex aio su
mma actione 2 cu conte
actione fisime s lucet
s exercicio 3e pfat acti
da sufficiant

Necnon ut exercicio
contemplatione videamus
hm qs sacdt / vite contem
platine sectator ad quar
tor summa ace similia quo
accedat ipi contemplando
atq insaciabilit pfimes
vistigando in qmat ipm
inspicit q cupiscit / p adoc
oia q ob unde auti pt
fugat omnes cogitationes
suas ut totam ipm ex
illius dilectione suspedat
suspendat lras demac
sacris meditationibus vacz
et in eis se dimittgunt

obtectet. Ubi se toti velud
in speculo quodam resulgente con-
spiciat, et quasi in se primum et precedit
corrigat, quod recte tenebat et quod
deformiter [illegible] compensat, quod [illegible]
[illegible], quod semper speculat,
quod in [illegible] assidua lectione
corroboret. Dum sui precepti
insatiabiliter legat, incomple-
biliter diligat, efficaciter
impleat, et quod sibi emendandum
vel destruendum sit ab eis
sufficienter in scriptis agnoscat.
Alioquin eadem septimana
pro [illegible] insistat, pro-
missum legat, repetitum
videat, [illegible]
[illegible] intelligat, implere
gaudeat et salubre [illegible]
teneat. Finitis premissionibus
[illegible] respectu negociorum
secularium remotissimum
ea fiat quod cogitet [illegible]
cum in suis [illegible]
[illegible] remuneracionis [illegible]
[illegible] studiis spiritualibus
[illegible] indigeat [illegible]
melior ac melior fiat
in duplici [illegible]
[illegible] in quo operat
ac sine negocio [illegible]
sibi putet [illegible] ac

se mundi blandicias [illegible] illece-
bras quas spreverat crucifixum
et lucem [illegible] spiritualium [illegible]
in [illegible] ponat sui
[illegible] super se
perfecte [illegible] successum in sa-
piencia divine contemplationis
attollat. ~~[illegible]~~ ad me-
moriam [illegible] premissionibus
futuris [illegible]
[illegible] ad eterna respiciat
[illegible] mente [illegible] si-
ne [illegible] tendat quo per ve-
nire desiderat. ~~[illegible]~~ [illegible]
vite future [illegible]
[illegible] sui ponat et diligat
nec [illegible] metuit nec
cupiat, nec [illegible] metus
amittende rei temporalis aut
~~[illegible]~~ aut cupiditas
acquirende intencionem mentis
eius emolliat. ~~[illegible]~~ [illegible]
blandiciis corrigat nec
adversa [illegible]. Non in-
flet opinio vana nec [illegible]
[illegible]. Nec flere [illegible]
[illegible] flere laudatione
[illegible] gaudia [illegible]
[illegible]. ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] nec
lugeat. ~~[illegible]~~ leti in
[illegible] ac [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

an contemplacionis obtineat ut perfectionis
eius stabilem firmitatem per presentem promittit
mundus et minatur exerceat /
sed idem post ac sibi solis presentis
serenitas mundi huius dispensa
solac[ium] [illegible] non senciunt
est enim hec et huius solum
contemplantis vite secundum sanctos
affectus implent non se
[illegible] pre [illegible] secum / sed
perficiendum in 1a vere vita
in futuro cum immobilitate condicionis
atque [illegible] ad [illegible] ubi deum
speciem revelata facie videri
possit extendat / Propter
vere autem dicitur contemplacionis
[illegible] et [illegible] / duo principia
precedens perfectus / 3m
adduntur perpetuas / duo
perfectas contemplacio mentis
status [illegible] et celestis eius
3m in [illegible] et ipsis
contemplacio spiritualis ipsi
[illegible] in tempore [illegible]
si vis [illegible] & [illegible]
~~alias~~ [illegible] [illegible]
[illegible] possis / [illegible]
enim ad sublimia [illegible]
mente te elevat esse possessio
[illegible] in hac & [illegible]
et te longo tempore [illegible]
[illegible] / & hac contemplacione
[illegible] et tota vita
ipsi [illegible] sufficiet

poteris informari. Sicut enim
~~[illegible]~~ venit filius dei et tot
et tanta invisibilia in mundo
operatus est ut nos in mundo in-
tellectum eius abominabilis mun-
danus rebus [illegible] / ut
per cogitaciones sufficienciam
tempore [illegible] sufficienciam
[illegible] nobis ad [illegible]
intelligere corpus & [illegible]
et [illegible] [illegible] cogi-
tacionum per [illegible] et /
~~[illegible]~~ cum cogitacione sufficiat
[illegible] dei [illegible]
nos venit [illegible] / [illegible]
venit nobis / Et singulariter
1a [illegible] / voluit [illegible]
ut [illegible] / [illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] / ut constituet
nos super omnia sua / [illegible]
nobis in huius tenebris
vitis / [illegible] in [illegible]
[illegible] / [illegible] mundo
[illegible] et in [illegible]
[illegible] est [illegible] intellectum
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] & cordibus [illegible]
[illegible] / Et hec contemplacione
[illegible] ipsi sufficiant [illegible]
& hoc [illegible] et totum [illegible]
eius [illegible] / Vere in [illegible]

q hac contemplacone non ops q
precedat vita activa / tu q(ui)a
de rebus tempor(ali)bus est / s(ed) de actibus
vir(tutum) s(ecundu)m h(abitu)m stabilitate / v(e)l tamq(uam)
faciliori non p(er)fectioribus / s(ed) ex
iudibus p(ro)ponit i(n)tendere / t(amen)
q(uia) i(n) ca(pitulo) s(e)c(un)do in activa et vicis
p(ro)p(ri)a et n(atur)alibus i(n) s(e)c(un)da
v(e)l hec est activa g(e)n(er)alit(er) /
[illegible] ideo d(icitu)r q(uod) activa d(e)b(et) prece
dere contemplativa(m) v(e)l c(ontemplati)o(n)
alias sublimioribus [illegible]
ri(us) q(ui)bus s(cilicet) celestia tunc
et maiestate dei q(ui) tu(n)c p(er)fectus
p(er)fectis reservat / [illegible]
i(n) de o(mn)i(bus) i(n) [illegible] xpi
vi(r)tus sunt [illegible] medi
tacio p(er) contemplacio nomi(n)is
d(e) p(re)dictis est d(e) [illegible]
d(e) [illegible] de celesti ci(vi)ta(te)
contemplanda s(e)c(undu)m mo(dum) [illegible]
[illegible] [illegible] est s(e)c(un)d(u)m t(em)p(o)re
n(un)c [illegible] / n(un)c [illegible]
p(er) ea [illegible] / n(un)c
[illegible] p(ro)ph(et)as / n(un)c
[illegible] i(n) m(a)rtiris [illegible]
n(un)c [illegible] [illegible] cho(r)os [illegible]
et beato(rum) [illegible] [illegible]
siones [illegible] [illegible]
us(que) ad cherubin et sera
phin tota [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] q(ui)b(us)
magis afficit(ur) i(n) [illegible]
sibi [illegible] / [illegible] / si

[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ei / [illegible]
cu(m) medio / [illegible]
i(n) corde suo de [illegible]
[illegible] [illegible] us(que) in
fine [illegible] [illegible]
i(n)volvit / [illegible] ibi [illegible]
potest [illegible] q(uod) [illegible]
tractat(ur) q(uod) non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad futura(m) gl(or)ia(m) / [illegible]
[illegible] potest i(n) [illegible]
[illegible] / cu(m) [illegible]
[illegible] bona d(omi)ni i(n) t(er)ra
vive(n)ciu(m) / [illegible] [illegible]
p(re)mia / [illegible] [illegible]
ut o(mn)es [illegible] [illegible]
i(n) [illegible] et [illegible]
[illegible] q(uod) [illegible]
vobis c(um) [illegible] / [illegible]
tera(m) bona c(um) [illegible]
[illegible] [illegible] bonis [illegible]
d(e) [illegible] [illegible] ad [illegible]
corpus [illegible] / [illegible]
cu(m) [illegible] [illegible] [illegible]
istud vita(m) / s(ed) [illegible] s(ed)
[illegible] s(ed) [illegible] s(ed)
gl(or)ia(m) filior(um) dei / [illegible]
i(n) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
d(e) plenitudine s(ed) i(n) [illegible]
[illegible] [illegible] / d(omi)n(u)s
bo(nus) c(um) nobis h(ic) e(st) / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / ubi corpor(e)
[illegible] s(ed) [illegible] [illegible]

salubri in cogitacione conc... in vestris
verbis dabit in penas sed co-
lube et dotabo et requiescat
absque vos scies ami[ci] no-
geret corda vestra in scelibus
cum / Ergo evellite corda vestra
absque omni mole terrenarum
cogitacionum / scripte corda
vestra cum suavibus et ... diaz
cogitacionibus forte in cordibus
vestris / ~~ne~~ nisi primarum
et priorum tabernacula domus
dei illius eterne mansiones
mitteres sicut cum ... edificant
innocentes in tabernaculo domini
hostiam vociferacionis et psalmis
hymnis dicens quam ~~...~~ dilecta
tabernacula tua domine virtutum
Venite vos scies cum preci-
et vocacionis hostia vi-
sitantes cum sanctis superius
et urbanas ... in domo patris
sui mansiones humiliter construc-
tes corda vestra cum timore
dei et agni cum reverencia
supplicantes sicut ordinibus
angelorum primarum sanctorum
turne ... prophetarum consenciunt
apostolorum sanctitates suscipi-
pientes coronas ... purpu-
reas velatas floribus re-
dolentes liliis / choros
virginum admirantes ... ad
mellifluum novi cantici
sonum quid prevalet in fruni-
tas cordis crescentes cum
dictis ... candatis fine

Ihesum loquitur et effudi in me
... ~~...~~ / Cum
tu sibo in locum tabernaculi ad
mirabilis usque ad domum
dei hec ~~...~~ declaratur
pro contemplacione sufficiunt
Veniamus ad sublimiorem
ad quam eciam ... pariter
cum ... contemplacione
dei ... ... que deus
in ... ut ab eo
... in ... contemplantes
in ... ad ...
... / dicat
... ~~...~~ ... hic ...
~~...~~ ... in ...
castellum et domine sorores
ille duas ... amatores
per ... signat quod una cum
martha sollicita circa ihesum
pascendum preparat sibi corre-
cionis opus cum salvamento
conversacionis et ... cum
gaudio ... / ...
vero que cum maria soli deo
vacat contemplantes ... sit
deus ... in omnibus
... angelis ... in se ipso
quam in ... contemplant ...
deus et mundi ... et guber-
nator hominum liberator et ad
... angelorum sapor et
decor / ~~insc...~~ ...
et finis ...
et honor ...
in ... ~~...~~
... in hominibus in angelis dicens

Dabit.

In se ipso comprehensibilibus / incorpori-
bus intellectualibus sicut / ~~[illegible]~~
In hac autem [illegible] con-
templacione quatuor modis
spectant de quo dictum / ~~[illegible]~~ sic
dicit exercitator sit contemplans
[illegible] prima et maxima contem-
placio est admiracio [illegible]
Hec contemplacio requirit cor-
poracio [illegible] liberum [illegible]
[illegible] peccatis et facile
ad superna levet / Secunda
quod per aliquas morulas super
[illegible] suspensa teneat
ad mirandum / Secunda autem nota
sunt / ~~[illegible]~~ cum in vacua medi-
cia dei qui semper [illegible]
aspectu divino [illegible] gaude-
mente in terris / [illegible]
fundit in [illegible] / [illegible]
ad supernam [illegible] / [illegible]
3o contemplacio [illegible] ut
potius [illegible] cum [illegible]
[illegible] et ne dimittat
in [illegible] sollicitat [illegible]
tem ad amorem [illegible]
[illegible] obliviscatur
in sella [illegible] contemplacione
premissorum / ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] caritatis [illegible]
[illegible] permittitur [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] dat
[illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]
de contemplacione [illegible]
sufficiat [illegible] de exercicio
vite contemplative

Nec de 3o membro
scilicet an per te actiua
competit ad [illegible] ad-
[illegible] / [illegible] sit [illegible]
[illegible] in te de tractare
[illegible] multorum et maxime
simpliciorum [illegible] non
requirit quibus sufficit
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible]
actiue de [illegible]
possit per contemplacionem
[illegible] et docto-
[illegible] ac [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et multis [illegible]
[illegible] plurimi
[illegible] in [illegible]

Post quam vidimus de
[illegible] vite
[illegible] actiue et
contemplatiue / ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] tenere [illegible]
[illegible] facilius possit
[illegible] et ea [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] actiue [illegible]
[illegible] contemplatiuam
[illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]
in actiua [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] et de [illegible]

quos non solum et vos in vestris se
corrigit, verum in sollicitudine nostre se
contingeret quod in eam non ipse quis
poneret. Non est quod terrigenas
hic et quod erubescere potest
perficit in correctionibus et
moribus aliorum cum eis in mansuetudine
Tenent enim vitae in quibus
alii corripiunt et displicent
et adipisci virtutes in quibus alii
conveniunt et placent / Studeas
igitur te opere facere donec fueris
in actu. Ut tamen studeas
observare et vitare omnia vitia
et te ipsum ornare et ad
virtutes aliorum in specie et
imitari, et mente humiliari et
in timore semper manere quia tu
fortes virtutes non habeas
et in tua utilitate morum
aliorum gaudere / Semper vero
teneas meditationes vitae
Christi et [illegible] quam in vestris ista
in vero vita vitia et virtutes
et super omnia alia exercitia
in eis ad perpetuitatem perfectionis
ad quas totis viribus intendere te
oportet quia omnes virtutes continet
et tempus quod maior pars te
muniri sed quanto ad actualem
orem contemplationem efficaciter
festinet et capit / Optima
tamen erit tibi in meditationibus
vitae Christi et in illis per omnes
tempus et [illegible] et sic in [illegible]
[illegible] et [illegible] contempla-
tioni et [illegible] laboriose
inspectat. contemplatio

amine digne sufficit. Et tamen
in modo activae vitae sufficiunt.
In contemplativa longe
talis te in virtute opus
contemplator enim soli deo
vacare et manere in solitudine
saltem mente / Mathaeus quomodo
ad eum de aliis rebus et
quibus vel ipsis vel eadem
de operis quem ad observantiam
consilia pro tempore secundum ordinem
et devotionem intendit
ad eos mitte et ad eum de-
scripto, [illegible] ~~[illegible]~~ in libro
de amoribus [illegible] consulti
nisi [illegible] amore
flagitantes et in eis
continentia [illegible] mundi
invisibilis contemplatio est
soli deo [illegible] eius
quo videt quod non potest
videri non videt / Ideo
quia [illegible] persistentia in
rebus spiritualibus cum con-
templative [illegible] sine
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] cuius
[illegible] soli
per eis [illegible] in [illegible] ipsum
afferet et [illegible] de
[illegible] in [illegible]
per fructus [illegible] cum
[illegible] in [illegible] fuerit
[illegible] / videtur
cum non ullis rebus spiritualibus

p[er]q[ua]m op[er]e desinisse no[n] i[n]tellec-
tib[us] q[ua]ntu[m] corp[or]e eni[m] i[n] rob[us]
i[n] o[mn]ib[us] p[ro]ficit et vitia ad-
v[er]sa q[ui]b[us] corp[or]a vid[er]et a[n]i[m]o
s[an]issim[u]m. Hec ei[us] vita
sunt q[uo]d contemplator p[er]
t[an]t[u]m p[ar]te et fortiter i[n]-
fi[r]mis et mortu[u]s e[st]. Ut
i[n] eo solo deo vacare possit
n[on] necessitas eu[m] i[m]plicat ut
i[n] vita ei[us] eu[m] q[ui] h[ab]et
sapie[n]tia[m] discat i[n] ocio q[uo]d
i[n]venit. Tercio q[uo]d docet
q[uo]m[od]o mente continue et p[ro]-
cedentes i[n] sp[ec]ulat[ur] et capit
q[uo]d diligebat d[omi]n[u]m venire
et facie ad ora s[u]m[m]e dig[n]itati
s[u]m[m]e p[ro]xi[m]i[us] [com]mittit.
Un[de] d[icit]: Bene sic sc[ri]bit d[omi]n[u]s
et b[ea]t[u]s [illegible] v[bi] e[st]
m[ari]a. [illegible] q[uo]d d[ici]t[ur]. Ma-
ria marthe [illegible]
q[uo]d sui[s] i[n] dig[n]u[m] p[ro]ximis
[illegible]. Aliqu[ando] v[bi] loq[ui]
[illegible] q[uo]d p[er]ven-
[illegible] solam v[er]i-
tate[m]. Habet ut deo vacans
ad tumultuosa [illegible] aspirat
[illegible] officia [illegible] vitam
[illegible] n[on] sufficiens
sibi et m[ari]a [illegible]
[illegible] mali[ti]a [illegible]
q[uo]d ad m[in]istrat i[n] pani. Vi-
d[e] ergo p[ro]digalitatem
m[ari]e. Si q[ui]s [illegible]

ea ad docenda[m]. Indige-
[illegible] p[ro]phetas q[ui] d[ici]t
fervor et discipuli [illegible]
[illegible] vtiq[ue] [illegible]
[illegible] et [illegible] loq[ui]t[ur] x[risto]
videat q[uo]d m[ari]a [illegible]
[illegible] vacet et videat
q[uonia]m suavis e[st] d[omi]n[u]s. Vi-
deat m[ari]a [illegible] mete
q[uo]d tu [illegible] sedeat ad
pedes d[omi]ni [illegible] p[er]-
[illegible] in q[ua]d[ra]g[e]s[i]ma [illegible]
[illegible] v[er]a ei[us] [illegible]
[illegible] et [illegible]
et eloq[ui]o dulce. Diffu-
sa e[st] gr[ati]a i[n] labijs tuis
et e[st] sp[eciosu]s p[re] filijs ho[mi]-
nu[m] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] q[ui] optima[m] p[ar]te[m]
elegisti. Vt cu[m] oc[u]li
q[ui] vid[en]t q[uo]d tu vid[e]s e[t]
[illegible] q[ui] audire q[uo]d
tu audis. Vid[e] plane
q[uo]d [illegible] d[omi]n[u]s [illegible]
p[ro]cipis i[n] silencio [illegible]
[illegible] e[st] [illegible]
[illegible]. Simplex e[st] ro-
[illegible]
[illegible] occupa-
tione[m]. Et tecu[m] sit [illegible]
[illegible]
e dulcis et [illegible]
[illegible]. Nu[m] [illegible] ne

recipias humiditatem in spiritu tuo et
dulcis plus saepe quam optetur
ne forte dum tua sectaris im-
pingas in tenebris aliud te
a daemonio meridiano. Secundo [illegible]
vidisti quod contemplatori est
vacandum. Dimitte si vis deo va-
care. [illegible] [illegible] dimitte
occupationes et curas. Contra
quas occupatio quae opponitur va-
cationi et contra [illegible] maioribus
impedimentis quam hic possit con-
templatori. Nam pluribus modis
impedit: aliena [illegible] solum cum
[illegible] in occupatione sed et propter
[illegible] nimiae sollicitudinis
et in [illegible] [illegible] 1o [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
imaginationes et phantasmata
[illegible] quae multum impediunt
contemplationem. [illegible] [illegible]
quae contemplationem impediunt [illegible]
[illegible] impedimenta eius [illegible]
[illegible] quibus [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] contemplativus et
in [illegible] [illegible] [illegible] si quae
forte [illegible] [illegible] [illegible] sit
[illegible] et abscondit [illegible]
[illegible] [illegible] advocat [illegible]
[illegible] [illegible] egens [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] culpa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] facilius [illegible]
[illegible] [illegible] imaginum
corporearum phantasmata potius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
impedimentum [illegible] egens
[illegible] corporis. [illegible] enim
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis
sufficit quod eo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] contemplatione
[illegible] [illegible]. [illegible] enim
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
contemplationi. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] frigore [illegible]
[illegible] [illegible] corpus impedimento
[illegible]. Impedimentum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et occupationem. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] impedit
[illegible] [illegible]. Sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
intelligentia [illegible] [illegible]
[illegible] contemplatione [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
culpa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] modis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

contemplacionem impedit vnde Aug(ustinus)
dicit. Sicut sunt tenebre impediunt
visum corporis sic peccatum
in anima impedit ipsam contem-
placionis. Item ad contemplandum
requiritur puritas et quies [illegible]
[illegible] que non est [illegible] con-
templacioni. Secundo frequens vel
[illegible] concretus [illegible] in
oculum impedit visum eius
sic peccatum cum redit in
memoriam [illegible] et animam
et impedit visum eius
[illegible] tempore contemplacionis
cogitare super peccatis. Tercio
[illegible] tempus non [illegible] peccatores
repentere. Item frequenter non
[illegible] cogitacionem mentem re-
flectere super aliquo vel ali-
quibus peccatis tempore quo bonum
contemplari. Unde [illegible]
[illegible] contemplantes [illegible] illis
[illegible] prolongiorum temporis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] perfecte po-
tuerunt [illegible] istud [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] sollicite sic [illegible]
ymaginaciones peccatorum [illegible] in
lege domini meditari die ac
nocte [illegible] [illegible]
[illegible] impedimentum sic fantha-
[illegible] ymaginum et sic [illegible]
[illegible] [illegible] super [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in hoc
statu [illegible] [illegible] oportet

eum contemplantem esse unitum
et simplicem et certum. Ut
videns non videat, audiens
non intelligat, ut loquitur
[illegible] sic est [illegible] ab secte
ab aliis [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in audiendo
videndo loquendo minime
[illegible] [illegible] [illegible] quantum
potest. Et quia necessitas [illegible]
cogit aut [illegible] repetet
ymaginacionibus [illegible] fan-
tasiis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Unde non [illegible] contempla-
tivus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ac [illegible]
fantasticis repletus. Unde quia
est vel obediencie vel necessitate
vel ab [illegible] vel [illegible]
vel ad laborandum [illegible] in
pellit [illegible] fantasias, sed
non sic in [illegible] [illegible] vel
[illegible]. Et nec [illegible] repetes
ymaginaciones ac [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ne in
[illegible] laboribus [illegible]
[illegible]. [illegible] cum [illegible] in-
[illegible] impedimentum contempla-
cionis [illegible] per ymagina-
ciones fantasticas. Item [illegible]
[illegible] [illegible] sollicitudines.

Quoniam [illegible] est
[illegible] super [illegible] contempla-
[illegible] [illegible] [illegible]

sz ne ceteri obmittere / sz tm statis
gula^r vel ee sz ne pp / Vnd
q^{r} ex causis aliquando co
templacione se ad tpe qd separat
et se recipit ad actiuam / Vnu
e qm necitas compinuet
Licet em p caritate pximi
contemplacionis ocium liceat re
linquere / Vm Vbi quantum
diuisus honoribus est a ceteris
dubitet ocietens qm tamen te
nebatur ad ducuim pp eos
q nra in diuset operatur
loqui / quociens prope accedit
negocio tumultibus pra
q^{e}es / quociens pro administranda
missarum solempniis / Vnde
posterius / sz necitas im
tz legem / tercio ea in mente
contemplacionis e pp huius curam
Veces proposita Volu^{te} prosi
zelauit curam saluti / Vnde
voce eius exiit ad tpe bz
ea e necessitas adimpleta opera et
pictatem redit ad contemplacionem
Vm Vnus [illegible] sicud dixit Vel
et casta contemplacio sz de
mere q^{e} deno repetit dicere
succedit em in eodem repleat
at zelo ac desiderio requi
rendi qz eum sollicite diligat
ut verum contemplacionis pro studio
precioris liberalissime in emittat
et rursum petita Voce
reliquerunt in hunc pce

tanto ardencius redeat in desiderium
quanto se fructuosius a temissi
sse meminerit / et in tam sb
tepore quasi Valerius ad
accipienda eius solita a longe
tate quociens / ceterum in t
has vicissitudines plurimum
mes fluctuant metuens
et dicere / tempus ne
forte alterum horum sims
affectionibus tenui mole dist
stat plus iusta in hereat
et sic in vtrisque inconsulto
dicta adiuua dicat Vo
lumus fortasse tale aliquid
Job patiebatur cum diceret
si dormiero dicam qm sur
gam et rursum expectabo
desperium tunc e / Et factos
neglecti operis et accepte
pro Voluptate in ocio g[illegible] me
[illegible] / Vnde Vnum scilicet
in e sicut opus et in bonis
hic pp visunde / Sed itaque
de malis preualeat agere
et de eo [illegible] inventi
sui. Vbi in quam voluntate
Vnicuique in huiusmodi
remedium sine refugium
esse e a frequens gemitu
ad deum / Vt sz sp q q et
quid nos facere velis tu
Vnde nobis demonstrare digneris 2
h [illegible] ea in mente

contemplacionis ē ydonee offi-
ciy ministerij / Ita cū p̄latꝰ pro-
ditorꝫ uiciꝭ in tenebris sit
obnubilat contemplacionē
Vn hug' d' s' ipo loquēs
ad monachos suos q̄ eū
eū nimis infestabant sic
dixit Certa sat ad sciendū
in asup venientibꝰ cōcedit
hora [illegible] sc'do & nō inges
in pacie [illegible] [illegible] i ...is
pusilli dñi [illegible] i eū [illegible]
tes nō patior. Ut geme
scandalū paciant / Pro
[illegible] hac p̄late mei aut
ipi me vtuntur vt libet eis
vt salui fiant / oportent eū
si nō peperīrint et i co
paciꝭ iesus [illegible] / Si nō
me i quietare [illegible]
[illegible] sunt gena eis
more qui ad posse et in
ipsis [illegible] nō ego dim
suo in ecclesia. Sicut nō [illegible]
iam q̄ mea [illegible] nec [illegible]
in ē [illegible] / [illegible] [illegible]
id in [illegible] iudicabo / hec
solū [illegible] ut fiat
accepta eis [illegible]
ministerium mea si forte
ut [illegible] in [illegible] i [illegible]
mala [illegible] i [illegible] pre-
corꝫ / [illegible] in [illegible]
contemplacionis ē [illegible]

sua recedere [illegible] nō
sentit eius solitas co[n]so-
laciones / Vadit enim & re-
dit [illegible] [illegible] & [illegible]
[illegible] bone uīe / Vn [illegible]
sup [illegible] forte [illegible] p[ro]-
[illegible] se [illegible] a [illegible]
tenet [illegible] ei [illegible]
et simulat se longius ire
ideo q[uia] [illegible] nolebat [illegible]
[illegible] nobiscum dñe q[uia]
ad vesperascit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] recedit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] spiritꝰ
et toto [illegible] [illegible]
eū [illegible] [illegible] [illegible]
mi / Si [illegible] vadit in
[illegible] sodales [illegible]
angelos i [illegible] [illegible]
et [illegible] vos filij
[illegible] ut si [illegible]
meum [illegible] ei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
nō [illegible] digne [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] se in actiuā ut
sic fructificat [illegible]
[illegible] contemplatorē
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nō ficta radicatꝰ

recepit consolacionem mentis assue-
ta conceptu / quociens quasi lux vi-
cissim solet contemplacionis subtrahitur
quociens hac currit a con-
templatiua tociens se in actiuam
recepit / Quid igitur mirum tanquam
per vicinio familiarius redit ind-
ire ipsum quia sit in luce co-
tidianis hec duo et constitunt
gerit / Est itaque sororem inter
hec Nec enim contemplacionis
lunc cadunt peccati in sententiam
cadunt in tenebras peccati sen
resume ... sunt in luce bo-
ne operacionis se retinens
Sed cum hec sit igitur tem-
pore ... contemplator
avocanda contemplacione se recepit
in actiuam quam minus in dignitatem
hac extrema / Ex dispensa-
cione enim diuina et ... car-
nis utilitati quod ad ipsum hec fuit
et redit ad contemplacionem. In
ipsa sit in argumentum quod
contemplatiua preferatur actiue
Sunt multa in huius cum sic
melius non .. actiua sicut
Ita nos multos in certo di-
uersis modis ... sine ...
et non omnibus ... ipse addat
Unicuique apta et contemplacioni ...
... / Cum vero impositio ...
... operari ... /
et deus ... diuina
... optima pars elegit

... cum petro omnes suas
... amor
... cui ...
impossit et ... contem-
... in modo ...
... nec ullo homines ita con-
... ut ... cos
labor operacionis ... conciperet
in ipsa operacionis ... incarnacione
... ita sit
contemplacioni ... vacacionem ope-
racionis ... labo-
ret ... tanto ...
tumultus cordis tolleret
... racione ...
vacat / Sed nec ... ut ...
... occitacionem
... modo operis dilatet
... ad studium contem-
placionis ... / ...
... accompati ... ...
... ...
... sit / ...
... placet et nobis ...
... ignorancia / ... ut
... diuina
in ... sine ...
... et frequens ...
... ad deum / ...
et ... nobis ...
assiduae nobis ...
... et ...
... ...
Explicit tractatus de actiua seu e-
nobitica et contemplatiua seu heremitica
uita et finito anno domini M° CCCC° quinto

Incipit augustinus de decem cordis

Dominus deus noster misera-
tor et misericors longanimis et mul-
tum misericors et verax quanto lar-
gius prerogat in presenti seculo
misericordiam tanto severius minatur
iudicium in futuro / christum dilat-
cionatores sciunt quod misericors
est qui amas tu unitatem misericor-
tiam ipse autem et veritatem / Si
enim non diligit ut nullam misericor-
diam qui vides te adsequi vitam
et licentiam peccatorum faceres quod
velles liceres sic non inpuni
permitteret ut quanto libido
concessisset Et sic quod te conmi-
naret dices quod me vides
ille misericors / ne talia ...
diceret addit in fine et verax
Et percussit leticiam presumen-
cium / etiam induxit timorem
dolencium / Gaudeamus ...
dei / sed timeamus iudicium
domini / parcit sed non tacet / Tacet
sed non tacebit / Quod si ...
ecce ... tuum / Non
vis presumas cum ... venit
ut falsos testes adduces
quibus ipse fallatur / non ...
fraudulentes ...
et linguosos artibus ad ...
non ambiges aliquo ut
iudices possis corrumpere
Quid erit ... causae tue
quod ipse est testis vite tue. Tu
...
cum adversario tuo cito / lon-
ganimis et ...
...

nō

ut futurum sit iudicium cito
...ne huiusmodi vite pro-
...quod ... / Nunc
si totum quantus humanum vite
dies longe est [illegible]
dies longe est ultimus longe
est longe ... quod ...
quod non est ... tamen
tam factum est absidem / ...
cogitatio tua quanto ...
Iudicium eius ... diem
vite tue ... est ...
corpore ... est ... longum
non ... in capite ...
...pe ... possibi-
litas ...
In hac vita ...
...
pt ... cepit ...
... dies ...
... et concorda
cum adversario cum tecum est
in via / in ista vita / Quis
iste adversarius qui non est ...
na scriptura non hortatur ut
concordes cum diabolo / Et ergo
adversarius quod sibi ...
... si adversarius esset
tecum in via non esset / Ad
hoc tecum est in via ut concordes
tecum / Scit enim ... in via
concordaveris ... te
iudici iudex ministro et
ministri mittet te in carcerem
Et quia ista ...
Sermo dei adversarius est

que q(uia) c(on)traria iubet h(uiu)s que
fac(it) / Et si vir e(st) d(e)b(et) vnu(m)
deu(m) cole(re) / tu dimisso vno deo
tam(en) lenio b(e)n(e)d(i)c(t)o cu(m) / forni-
cari p(er) multa demonia (et) p(er) g(e)n(er)a
e(st) c(on)t(r)a q(ui)a apte deserens et
repudians fid(em) apostote fa(cis)
Sz tam(en) manes in domo vi-
tu(a) admittis adult(er)a i(n) tam(en)
q(uia) ... dimittis ecc(lesi)am / Co(n)-
sules mathe(ma)ticos augures
aruspices (et) maleficos et
p(er) de(i) domo no(n) recedens
adult(er)a ... (et) manes i(n) eiu(s)
coniugio fornicaris / Scd(m) e(st)
ne accipies i(n) vanu(m) nome(n)
d(e)i tui i(d est) ne (con)sistimes c(re)a-
tura(m) ee x(ps)m / q(uia) p(ro)pt(er) te suscep(it)
c(re)atura(m) et tu (con)tempnis eu(m)
q(ui) e(st) eq(ua)lis p(at)ri (et) vn(us) cu(m) p(at)re /
d(icitu)r t(er)c(iu)m sp(ec)ialit(er) obs(er)ues sab-
batu(m) / No(n) q(uo)mo(do) iudei obs(er)-
uant carnalia ocio / vacare
e(ni)m volu(n)t ad luxuri(a)s
meli(us) faceret iudeus t(ame)n in
agro suo q(uam) in theatro sedi-
cio(sus) existeret / Et meli(us)
femine eo(rum) q(uam) vagat die(bus)
... q(uam) lana(m) faceret q(uam)
tota die in inco(n)ue(n)ientis suis
i(n)pudice saltaret / Tibi
aut(em) d(icitu)r vt obs(er)ues sabbatu(m)
ipse futuru(m) ... q(ui) t(ame)n p(ro)mittit
d(e)us / Sed q(uo)d e(st) istu(m)
q(uo)ddam futuru(m) sabbat(um) q(ui)a ...
p(er) t(em)p(u)s laboriosu(m) vides

q(uo)d ... agit / Sed si ad fide(m)
p(er)misse ... rece(pto) agit rect(e)
no(n) q(uo)d fal(s)um ...
... / Tu aut(em) d(ici)t(ur) vis
q(ui)esce(re) ne labores / tu ad
... ad laborare / Et t(ame)n re-
q(ui)es ... d(icitu)r t(ame)n ... p(re)tiu(m)
... / Tu aut(em) ... in rogas
p(ar)entib(us) q(uo)d no(n) vis pati
... d(icitu)r t(ame)n no(n) occi-
... / Tu aut(em) occide(re) vis
... et forte no(n)
inimicu(m) tuu(m) ... hoi(m)
... q(uia) times iudice(m) ...
no(n) q(ui)a cogitas deu(m) / d(icitu)r t(ame)n
no(n) mechaberis i(d est) no(n) ibis
no(n) ... vt vxore(m) tua(m)
ad alia(m) ... / ...
Tu ergo ... vis ... ab-
... / Et tu ... vis
... / Et tu ...
... q(uia) castitas
... sub ... ... li-
... / Et vis vxore(m)
... / (et) tu ...
Et tu cu(m) cap(u)t sis vxoris
... vis domu(m) tua(m) capite
deorsu(m) p(e)nde(re) / Capit e(ni)m
mulier(is) e(st) vir / Vbi aut(em)
... meli(us) viuit q(uam) vir
caput deorsu(m) pendet dom(us)
Si caput e(st) vir / melius
... (et) p(re)cede(re) i(n) o(mn)ib(us)
... vt ... imitet(ur)
caput suu(m) / ... cap(u)t ...
... / ...
... / ...
... corp(us) ... in bedo

sermo dei adversarie // Simili
ne ceterum ipse adversarius sermo quidam
q. sic loquitur quia adhuc primo timet
forte ne faciat quod dicit ut
loqui non timeat questas horum
tam volunt castigare sermone
verbis et sermones dat / Alias
ne noluit dare ista / Et
sunt velint sermone nolunt
verum suum / Si enim vobis
non exhortetur ut cum adver-
sario non contendatis cito cum
in lite manebo quod vobis
iubet ut faciatis / Ipse nobis
iubet ut loquimur / Itaque in
ceteris in moratur sermo / per-
sumas enim dicit talite vita
quare unum deum colitis / quia filium
equalem patri credit / Nemi-
cum incertis parentum et
sermo secundo cogitare / Alia
cum honorant parentes et ideo
in veniis et certis et in
tanta filiorum / ... non
et sunt / Non eciam cum ...
ce ... tenacior / Illud
vero malum ... plus ...
... et in eo vehemencius
... adversarius etc. / Cum
... ut fit aliquis
... tam cottidiane sit ...
non audit ... ipse ...
... / Ista in ... et ...
... ... lege
... / Ut ... ...
... ... fit ...

hic verus licet ... ...
Solet enim audire ad ...
ce ... ad ... forte ...
... in ... sit / ...
tu ... ad ... quia in ...
cum ancilla sua / ...
audierint ... patrem ...
In ... pater a ... ...
sit ... ... non ...
... ...
est si forte ... ...
passus fuit ... sua
et ... ...
... ... quia ...
... et ... in ... quia
non ... forte ...
... ...
... fecit ... et ...
... ambo ...
si ne fallis non fallis
tu ... ...
... / ... non ...
... ... ne sit ...
... / ... maledicit
et dicit / ... ...
aut ... hodie in
... / ... ut in
cogitacione / ... ...
in voce ... non ...
fortassis cum ... diceret
... maledicis tu ...
... ...
... lingua tua ...
... ...

dine poteris / Nos fres putate
om̄ mysticum nō voluntates
vras attendamus / Ita medicus
si voluntates egri attendat
nunquam eum curat / Et te medicus
ciat quibusdam voletibus cor-
rigi / Ut ergo sciatis nō venies
si ista dicam sumus ne qr in
venimus / rō ea dicamus / si
cytharedi essemus temississet
vobis e nos deuenimus vñ
digny / et quasi prodolo suo
ofiet nobis in cedē p. venis
cantibus ad tēp dulcibus / in
postmi amaris et cū amari-
tudine dugerunt / q tu dulce-
dine tpali biberunt / Nichil
vobis amara cantabimus can
tamus ad tēp q dulce stat
in vobis nc incedim atque
eligimus n facitis q dicimus
ymo nō facitis si nos di-
cimus / Si aut ambobus 1c sit
q veritas tenet et p q fit
in nomine ipsius / et i gla nunc
ipsius putate me cytharedā
ec q vobis ipsi possū canē
Ecce psalteriū fcō dcē con
das hens / Hc aut vos
cantastis cum q recipem loq
cha q me q nō fuistis / Nō
ne paulus cū cantastis dco
canticum nouum cū e / p ras
p. cordas nūc p tucio / Gerit
amara e vox psalterij dei
p. precepta p. cordē / et tūn

p tuuet ad dm̄ et vm ad
pxim̄ vel ad homines / pptea
audiuistis in dcōrs accepit
legem in decalogo nō ob-
seruabat / Et quare obsnā-
bat timore pene nō amore
in sinistra portabat psalteriū
nō cantabat canticū nouū
voluptatis tuneti hōnq e
vetus ho vetus canticū cantae
pt hō nouū / Ut cantet
nouū fit nobis hō vm
Expus remite veteris hōiz
dc̄ pp deponentes mendacium
loqmini r unitate morens
pxi / Diligite si dilatē
Facitis canticū nouū cantatis
Si timore facitis q dcim
portatis psalteriū s nō can
tatis / Si aut nc facitis
pietis psalteriū / Nichil e
portare q pare / Scanctis
e tu volūte portare ca
tare / nc p venit ad canticū
nouū vi tu volūtas cantus
Attendite nō q concedat cū
adūsario q tu timore fat
nō dilat caritas iusticia
p bonū e / nō s fruitatez
Et cantet canticū / placeat
tibi dns quis e qr quis e
nō te amat / qr quis es
s vidit te / quis es et misē
vet tui et fat te quis nō
nō es / Nō fac te quis e
nary / cur quis e / S

ad quod clamans monuit in imitatorem
dei nudus ymago, Sed non
quelibet ymago est filius hominis,
Filius hominis scilicet ymaginem
prius fuit et hic est per proprium
respectu est fides per eius/ In
specto autem ymago tua
non sic est pro tunc/ In filio est
ymago tua per equalitatem sibi/
Inspecto longe est absba
et tunc est ipsa ymago tua/
Sed in tantum dico non est hic
ymago dicis quod est in filius quod
hic est proprie prius in verum dico quod
fieri sicut eius/ Accipe ergo
dico quia parvula fecit transmissio
Ecce ymagines imparassis
ex numero aliud et aliud
suspicio quod aliud et aliud in-
pressa/ Sic et tu minus ymaginis
meliorem quam intellectum et
quando vita minus es ut
fiunt esse eius ymaginem
geras/ Ita minus necesse
sic se ymaginem reparatoris/
Accipe ergo verum velle et odi-
sse te quelibet est et initium con-
cordie cum Simone dico/ Ut
primo recipias te odisse quelibet
2o odit te deus 2o incipias
diligere deum quelibet est/ Sedes
attendite eger curatate
se odit, quelibet est/ Incipit
concordie cum medico quod et
medicus odit eum quelibet est
Ita non vult sanari quia odit
sanitate et medicum

febris persecutor/ Ut sic
homines liberatur. Sed pro
bra sic febricitant/ Odii cau-
sa medico ita concordas cum
eo/ Quemadmodum est cibus eger
et pereat homo & potus
eius refectionis sue quem accepit
omnis sit/ Si cogitur se con-
cordantes se cum medico/ Se-
quitur in viti a obleviatio
vincit se, ut illud accipiat
et sic persequitur febriens sumat
medicinam et egrotus/ Cum illi-
dicis non odimus illos non fe-
bres vias/ ymo simo dicit
odit eas cum concordat dicit
Nolite nisi medicamento
non veni ad ducendum concor-
diam. Sed unissimum erat ea
ymo per unissimum assidue/
Iam vide o vice totum peccatum
contra eius tyrannum/ Iam vide
plus laborat ipsam penam
do/ quando dicit nolite me
esse quod non vultis ut ipse
mechent/ Nolite me vos
quo eas sequi non vultis. Sed
causa vos per ea se consen-
dicentes/ Adamantia meum
eo vos ut operis tua dicat
et/ Nunc est ad vestram alie-
nam suum meum eo/ Ipsa causa
fecit et fornicatur corpus
pro carne sua per caritate/ Non
ideo non vult ut facias quod
ipsa non facit/ Sed quare non

expedit. Ita si ipsa non faciat
et tu non facias. Si feceris
iacet. Propter hoc est in corde
bonarum feminarum in quibus verbum non
invenit locum quia non dignum est
est ut consolatur se cum dictis verbis. Et in-
imicus vel tui temporis quod cum
sit fecit dolere. Ideo noli eam imitari
ita in ea quod malum fecit. Noli
eam putare caput tuum. Sequitur
quoniam ipsum caput est vir. Et ferre
castitate tua et honore, quia
numquam est absens tui, et cetera
ut non peccet. Hic fit quod
facite ut possitis eam adversarios
concordare. Et amara sit q-
dico. Aut si amara sit et amat
amat. Ideo si amara est
accipiatur, quia in puteo sit
dispersa amara tamen bibitur.
Nichil est modica amaritudo
in feminabus quam etiam tantum
in diversis. Sed non est hoc
cum ut vir dicat non possum
quod potest femina vir non potest.
Caste vivunt uxores; viri
si voluissent posse quod non velle
similiter et dicunt se non posse.
Sed dico forte eam facilius
facere posse quia multa illi cu-
stodia est. Leges propter ceptum
diligenda mulieris. Verecund-
ie legum publicarum est ces-
verecundie et pudoris illius
magnum munimentum. Iste
custodie faciunt feminam
castiorem. Virum castum

faciat ipsa voluntas. Non enim
nulla maior custodia quam
maior infirmitas. Illa
erubescat, non tu non erubescis
propositum. Tu liberior quia fortior
quare facile vinceris. Ideo quamvis
es semper in diligentia ut et
illa semper te timeat. Iuvenis
cum facile pares viros [illegible]
non timeas erubescere quia hoc
in multis est tanta est pusil-
lanimitas [illegible]. Ut aliquis
iuvenis [illegible] sit nec castus eru-
bescat in impudicis. Si
quis facit homicidium quod vitat
eius pellem in vultu aperta
et contine si si potest occultare.
Si furtum vel adulterium. Si
falsum testimonium ab hominibus.
Si concupiscent res alienas
raptor reputat. Si quis
voluntas tua [illegible] tu [illegible]
aut blande accipi contineri
publica in loca. Si quis autem
fit castus erubescat. Alter
ad id ne alii insultet et
dicat non esse virum. Sed hic
delapsa est [illegible] potestas
ut liceat viro dicto a libi-
dine. Et vir non liceat
victor libidinis. Turpitu-
tes [illegible] et non sit. Si
iacet pisti et [illegible] sit. [illegible]
[illegible] cordas et feris occi-
dit. Tangeris primum cordam

q' unus deus colitur / Occidit
bestia superstitionis / Tangis
secundam quando non accipis nomen
dei in vanum cadit bestia
erroris vel blasphemandorum hereticorum /
Tangis 3am ubi perfecte
future quietis facis quod quod facis
in caritate efficit celebrantur ceteris
bestiis quamvis amor tempus sabbati
per cuius amorem huius sabbati
laborat honores in omnibus
Sed tu laboras per septimana
requiem sabbati quod ci-
thareda est et venator /
Tangis 4am honorando
parentes et cadit bestia
iniquitatis / non mechaberis
5a occidit bestia libidinis
non occides / 6a occidit
bestia crudelitatis / non furtum
facies / 7a occidit bestia
rapacitatis / non falsum testimonium
dices / 8a cadit bestia
falsitatis / non concupisces
uxorem proximi tui / 9a occi-
dit bestia adulterine co-
gitacionis / ~~aliud~~ est non
facis id est non concupisce
~~dus~~ duo precepta sunt non
mechaberis / ~~non~~ concupi-
sces uxorem / ~~non~~ concupi-
sces rem proximi tui / decima
corda cadit bestia cupi-
ditatis / ~~sic~~ cadentibus
bestiis securus et inno-
cens in dei dilectione et

humana societate vivas / Ca-
nonis cordas x quibus bestias
occidisti / ~~non~~ mille sunt
capita sub istis capitibus
~~In~~ singulis cordis non sin-
gulas bestias sed genus in-
terfice bestiarum / Sic ergo ca-
ticum novum cum amore
non cum timore cantabis /
Ne dicas ad me tecum va-
do et ad penitentiam / ne
violo preceptum / non me-
chabor quod uxorem
non habeo / ~~Audi~~ per precepta
duo referuntur / ut diligas
deum et proximum / Est duo
1a ad deum / 2o quod tibi non
vis fieri alii ne feceris
Sed dices si sum tu facias
superioribus honorem non
deferens / Si sum mechus
Si concupiscam uxorem
proximi id facio quod pati
nolo / Tu vis ad me lecto
cum tamen facio quod pati nolo
Quando quidem est ipsi deo
intelligat sanctitas tua /
Item quod tibi non vis alii
ne feceris ad duo precepta
pertinet / Sed quod ad duo
precepta pertinet / Si hoc
non feceris quod pati non vis
alii honore / Si autem quod non
vis pati alii honore / propter deum

bis facit, quod est hic / Saluator factus
est tibi quod debes / Ergo quomodo
non est factum ipsi deo corruptus
tempus / et sicut in imagine facta
deo quare corrupto tuum ipsum / sicut
fecit minimam quam lapidem
voluit tabulam pictam
in qua imago dei / ut sentias
ut loquens ut videas / ideo ne
in te contumelia est si quis lapideat
eam / tu vero imaginem dei
es tu corruptus per fornica-
tiones non attendens cuius ymaginem
ymaginem violasti / Ipse quoque dicit
qui scit quod tibi vtile sit uxorem
concessit mecham ... inhibuit
Vel sic precepit ne pollicita-
tas vel ... corrumpat
templum eius quod te redemisti (templum)
eius et non senatus quare templum dei
est sanctum / Si templum dei corrumpit
corrumpet illum deus / Non vis
corrumpi domum tuam non vis
corrumpere domum dei / Certe
facis alteri quod pati non vis /
Item facis in imagine dei / facis
enim in imagine regis ipsius /
Item si habes uxorem ut
serues tibi / Item tuo tu domino
tuo meliori / Item tantum non
tu fecisti / et te et semen tuum
ille fecit / vis ut seruiat tibi
cui quod factus es / et non vis
seruire ei a quo factus es / vis

ut seruiat tibi homo / et non vis
seruire deo tuo / Facis ergo
quod tu pati non vis / Si
licet ante oculos omnis
contra facis cum oculos cordis
quod facis si seruus pecca-
rum habes et magnum et
fidelem / Item laudas
fidelem / non quaeris in domo
in seruo non queris in domo
Est eo scelestior quia vis
ut melior sit tuo seruus
seruus quam tu deo / Iubet
deus ut seruus sit bonus
ergo te / quomodo iubet vxori
tue ut a se tu mechaberis
non meche / Sic iubet
seruo tuo / et si non seruis
domino tuo seruiat tibi / Et
seruus ille quod tibi in digne
seruiat digne ... in digno
tibi seruit et fidelis seruit
et puro corde diligit
deo debes non tibi / Iustum
quod est ut et tu attendas
quare sub domino es ad quod et
ille attendit vt seruiat tibi /
Cantica quomodo canticum nouum
in corde cum sermone dei /
Si facis quod audis concor-
dasti / Si non facis rixaris
cum deo / Si tamen delectaueris
sollicite surripuit in terra con-
cuti vos manum / Plerisque

reminiscis orationibus his cum
purgantur peccata cottidiana que
surripiunt per fragilitatem
mentis / quod non contempnendum
quia mora sed time quia plura
quia bestie minute et inter-
ficiunt / Si pericula consideras mag-
norum piscibus plenum numquam
non mergit ibi / Nota contra
maiores / Sed in flumine contra sunt
nauta quam cum bestijs minuti-
ssimis propter multitudinem / Sic
modica tamen timete quia
plura quam minutissima sunt que-
unque faciunt temporis magna
nimis mittantur augustinus in illa
exercitacione minute sunt gutte
pluvie nonne flumina implent
et domos deiciunt / Sed dices
quid possum sic ita ne sunt dicas
quia ea non sunt necessaria propter
videns fragilitatem mentis / Deus
posuit remedia contra ista
ieiuniorum oracionum / Ista
sunt tria ut autem dicas dimi-
tte orationem petite appellande est
elemosina / Petite elemosinam sicut et de-
ci quando hec et ignoscas
ei qui te ledit / Sed non pro-
ficiunt ecclesie nec dimittantur
peccata et cessent alicuius / Ista
sunt peccata cottidiana que
per hunc laborem facile remittantur
Ut dicit Augustinus autem de eis
in modicatis aut in sinuli
nugas cottidianas / Si

dixerit autem quia veritas
in eundem princeps virtuti
volens iam pectori est / Et
ipsa tria peccata cottidiana
ecclesie mundat / Cum facis
elemosinam non sup[er]be sapientes
nunc sic omnes ut pharisei
Sed cum dixit Ieiuno bis
in sabbato decimas do omnium
et non dicit sicut est fugitivus
dum tamen petitum nobis
accepimus et tamen non erro-
gamus quasi cum phariseus
Et tamen dicit Nisi habundaverit
iusticia vestra plusquam
scribarum et phariseorum
non intrabitis [illegible] decimas /
Cum autem et si accessissem
dexter te magnum fecisse
gloriare / Attendis non quia
te deus iubet facere / Sic
tunc te de gratitudine peccaveris
dixit non de remissione
melioris / Non quia tunc nec
facit sed id tamen adde magnum
facis / Sed quia gaudere
quidem tamen opera / quia tanta
est caritas tua ut a domino
dictum gaudeat quia sicut
de minimis elemosinis nobis
blandimini ac nos peccatis
oblivisceremini / Non cave de-
pro te quod non faciat
sed quod te deus iubet
facere / Non ibi pro te cadunt

thanuz et vanis / Noli sb
ymagine pict' anglī petunaz
dicas filijs tuis sno et ipse
alteri filio ec. ꝓꝑ ꝯ n⁹ sunt
c p cepta dicᵗ / et ic no i predis
illi pacis via q te fecᵗ ꝯmissi-
lo / et nite fecᵗ ipe et pascet
filios tuos / Neqz melius ꝯ-
mittis filijs tuis pdonūm
tuū q creator tuo / ꝯuenīt
hores mala c auaria pa-
liunt sic volūt sub noīe pietatis
et albac ut qui ꝓꝑ filios suos
aut̄ sunt / Si ꝯuenit sic
no fat. eciam / q sunt filij
sins / Si sunt ꝓꝑ filium mittat
pdiūm pte sua / qui illum
tenet in ꝓpecto in saculo et
illum reliquid abeuo / ꝯuetus
in qd sit p assit ad diu pos
ipa paupibus dat illi ad ꝓ-
ꝓcat ꝯ sit c xᵉ q dixit
Qui vni exiguis meis fecit
in fecᵗ / Sz dicis sno fribus
ꝓmis / Si vincetiᵉ no eet
no fribus suis dimissiurus
c fecᵗ mortua mortuis
c filijs tuis q q dicas
mortuo dus p vino sunt
bas / Ex fronte dentiris
es ad filium tuum q ꝓcessit
cui se credenti no mittis
pte suam in celum / Cur no
pt mitti in celum pt ꝓximus

Audi dnm Thezaurizate
vobis thesa. i celis etc /
Teneb'is ꝯ thezaurus h̄
tibi pt pie no mittit
illuc ubi xᵉ c custos / Si
dicis sicut q me datum est
p dicut hores filijs meis
sno / estote ꝯpiani quasi
donasti ystanubus vo-
ntribus et thubus ꝑs omis
q vos occidunt ꝑ corbuacs
voluptatum ꝯ in seruitus qz
plus donet si in seruictis
ꝯ plus sunt no esse et
ferendi / Et. auaras te do
dicᵉ / ic ꝑfusū ec / Colloca
dicᵗ q thes no gna / Cum
q vincat in p cms no dat
opem q8 sit melior ad fa-
nore ꝓꝑli ꝓcist res tuas
no ambet xᵉ q Rogat xᵉ
egit dimittu dt egere
volunt ꝓp tg et thes tibi
serues / Eterna dedit in
mettes vita eterna / ꝯuerte
emendate peccā remittite
et cū h c fecits dis ꝯtis
agite / Quo accepistis
gtes vine et in fulcetis
eis q no habetis qui sumetis
in ~~[illegible]~~ bonis operibus
~~[illegible]~~ domibus eternis

pro minima parte et abstinendo
ab illis minimis, quando cum deo
cum adversario et sermo dicatur
dimitte nobis debita nostra sicut et nos
dicere cum cottidie quod nobis
dimitti dicere et cottidie
quod et dimittatur. Sic ambu-
lando sermo in via non
timebitis domini; Ait enim
est christus sequimini. Dicam ma-
teria et scientiam sed. quia
ducat ad patriam; dando omnes
securitas et deo ubi non
cessabunt quod ibi nunquam indi-
gencia est miserorum. Sic igitur
gaudet salvatorem salvatorem
quod si desideras ibi in veritate

~~Explicit liber beati augustini de lectione cordis. Incipit liber monachorum et bernardi~~

Ad perfectionem humilitatis primo
per desse perit. Amor hu-
militatis ut ea quod sit secundum hoc
verbo loquar in primo. Secunda est assi-
duitas subiectionis ut sic
velit te omni alicui subiacere
et timeat ut discat frangere
voluntatem suam. Dicitur enim
virga quod cum te conferentur
si inclinata non deinte-
neat inclinata surgit
et rigidior. Si autem
diu inclinata tenebitur
sicut inde apprehendit quod
non nimis difficile, immo et
difficilius erigi potest quam

prius poterat inclinari. Sic
in homine in anima. Tercium est
operacio meliorum ut adeat
in quo in veniat aliquem quod
sibi desit ab aliquo et retro
sit et in ea quod cum sit sit
super alterum. Quartum est assidua
meditacio proprie condicionis et
ad omnem elacionem mor-
dicat crimen superbis tam
et timens. Quintum est consideracio
occulti inspectoris qui con-
respicit immunitas diligenter
tis suspiciosi ac indicati
aliud preterea non solum
quod superbia sed et vicia
vanitatis velle esse videri
vide dominum videntem te, et
sic attendas oculos eius
in corde suo ac si sola
tua sit deo contemplari quod
ipse agat quod debet in me.

Sic scribit super 88 de pe-
nitenti tunc temporis ut
sciebam aliquid ad edificacionem
rogo ut sum absens, per
aliquam prius corde et dicere
solebam quam manifestacionem
tui magis esse de pietate
est quod promissum est et facere
studeo soluere promissum, me-
lius dicis in mente diligit
est quod magis et sublimi
nescio valorem et ea

subscribe q(uo)d novicio q(ui) veniunt
et in capitulo suo faciunt religi(onem)
a(n)te confessionem cum ei ad i(n)tra p(ro)fessos
dum te docebit et q(uo)tidiana
exp(er)iencia p(er) memoriam religiosos
erit quod q(ui)s aliq(ui)s p(ro)ficit mac-
(con)sciencie in tanto clarius
videt q(uo)d adhuc sibi p(ro)ficit
et q(ui) licet ad ea que restat desit
p(er)venire, unde p(er) se animadvert-
tamus in tempore erit cum
non studet in virtutibus p(ro)ficere
eo q(uo)d aliq(ui)s p(er)dit p(ro)pter
[illegible] q(ui) virtutes tenent non
P rimo p(rim)o (in religione
(con)sidera memento quare
venisti et ad quid venisti, et p(ro)-
p(ter) quid venisti, n(on) p(ro)pter deum solum
modo ut ipse tibi sit merces tua
in vita eterna. Sed sicut p(ro)pter nullum
aliud venisti, ita p(ro)pter nullum aliud
debes dimittere. [illegible] in alterius
exempla respice, qui studeas
ad id ad quod venisti. Venisti
enim ad [illegible] contra sine
nichil habere et alibi (et) id
dei ... dare toto corde et (con)secrare
et corpore. Est si anima sancti
suo contra [illegible] possessio
multo magis [illegible] q(uo)d non solum
tenuit sed certum ... in super
de corde in terra, libere
tabernaculo nobilitatem, [illegible]
dum constituunt, sibi filium
fecit mea cuius assumpsit

vero ipse ipse cum in se portet
ipsa sanguine suo a morte
eternam redemit, spiritum suum
ei infudit, carnem suam
in cibum ei tradidit, cum
eius sed primum ... filii
sui fuit, et eternam he-
reditate ei disposuit. Ergo
quantum tenemur christo sine
ceteris et diligere super omnia
q(ui) nos p(ro) omnibus creaturis
mundi amavit
O E rubedire (?) err(?) non
(con)fidens et ipsi ut p(er)
sonam ad se q(ue) velit deo
[illegible] (con)misisti te superiori
tuo ut te regat et dispo-
ci manum tuam in p(ro)fessione
ut ipse te ducat in gratia dei,
unde noli gr(avi)ter (?) [illegible] incipere
p(re)lati tuo, sed doctor tuus
... illud solum re-
des, et quod ipse p(ro)hibet hoc
debes tenere, quia qui arte aliqua
vult discere regulas doctoris
sui tenere debet et p(er) eas ad in-
venciones relinquere. Est
in figura qui victorem adhuc
suggestiones pati, debet p(ro)-
[illegible] dictam medicam in
[illegible] cito plene de facili
sanari. Ita et tu nichil fa-
cias nisi dicas quod in mentem
tum molestare potes, cum
enim dixisti [illegible] p(ro)pter regnum

celorum, et ita non eris tamquam hereticus cui te subdidisti, et ideo non licet tibi contra agere aliquid sine eius voluntate. Ipse enim est dux tue voluntatis. Est enim quasi quod alicuius rei inscito domino furtum est. Furtum autem celo non intrat. Ipsi enim racionem reddent deo pro nobis et nos obedire debemus eis. Clericus enim ei te commisisti ut libere te iubeat vel faciat vel dimittere quod sibi videtur tibi expedire. Quia si ipse timet te ita non est tamquam maior domino suo et discipulus super magistrum suum.

Habe pacem cum prelatis tuis, propter unus eis detrahas quia eos peccare putant quia vicium in subditis est in puniti nec ponderas excessus eorum sed ignorare eis quia habebunt quia multorum curam non possunt aliquam negligencia cum talia. Et sepe quod in eis reprehendis excusatur vel minus negligens est quam excessus eorum culpa, quia quod aliquis sepe pro bono facit non in religione intencionem eius pro malo iudicas. Honora eos in corde tuo et peccatas ne forte eorum cura vicie generit peccatas. Crede eos in prelatis eius quod propter te iubet facere propter utilitatem anime tue. Ordinaciones et constituciones eorum non fastidias quia non sunt tam faciendas tamen ne sentias omnes eas ex animi simpliciter cum ambulat in via dei nec nocere ei sed propter sunt ad maiorem meritum. Verius dicitur simul sic quod in corde in mandatis dei et quod statuta humana non arceat eum in aliquo sed ipse debet se ipsum arctare. Ita ut si non esset statutum tamen caveret sibi ab omni quod non esset expediens. Preterea eum statuta tamen eum reprimunt eorum excessus quod

Humilitas disciplice cum sentimus hys et obediencia primus quod inicium boni in religione est, et dicis tu ipse consumo ad corporalia officia dimitte ad spiritualia, quia non primo quod spirituale est sed quod animale deinde spirituale.

Nemo tam optime potest aliquam materiam per se invenire ut per te tamen dignare audire in ordine vel prece magistros, robinus sis in sermone dei et in laudibus dei devotus. Est tamen evigilas omnes cogitaciones tuas abice de corde tuo et somnia que superveniunt noctu que sibi ti [illegible] occupare, et priusquam eas

cogitacionum tuarum et affeccionum
offer deo in corde tuo, in orare
in meditacione aliqua voce vel
cordis excitacione et gemitum
inflexione, donec aliquantum affectum
devocionis concipies et cogitacio
que tue mentem in festinat aucte
ate abstinens, est enim hic eis
tota die devocioni ad omnem expedicionem

In divino officio non sis
piger et fastidiosus, set
collige corpus tuum spiritum simul, et
sta reverenter et psalle attente
coram angelis qui ibi presentes
sunt inter te, Inclina devote
non aspicias hic inde vel retro
sunt, dicas et vita a vtilia
proximis devote vbi coram deo
maiestate cum metu et reverencia
assiste dicas ea verba distingue
distincte et integre pronunciando
non leviter discerpas per choros
nec sine causa exeas horarum nec oportat
exeas prius quam incipiat officium
si potes previe studeas ut
cor ad aliquam devocionem sit ex-
citatum quam incipit officium
ideo cum tu deside et tepide
sumpseris officium divinum quia tamen
non sumis ad aliquam devocionem
excitati, et ita expleuimus sed
in terminis frigidi et dissoluti
corde sicut in principio inicio

vagas cogitaciones abice
et in tempore horas quas psallunt
seculorum tumultus corporis extra
vix evades potius per quos affectum
est studeas te similiter vel devo-
cione quam incepisti ut statim
te effundas ad misericordiam, Si
tunc non habes disciplinam
in temporibus saltem confirma di-
sciplinam et morum gravitatem
exterius sicut humiliter per re-
verenciam devotus ad extra

In capitulo non mitem
loquere nisi vel debes vbi li-
cet et tunc humiliter et cum man-
suete, culpam tuam humiliter
dic, et receptus nullus
mansuete reverende, ne excuses
te cum corriperis, si dicere vo-
lueris interim tempore liberer
et humiliter dic quod vel videre
expedire, Si autem non regi-
pere consilium tuum non sit
tibi nec voces pertinaciter
sumas tuum defendas, sufficiat
tibi satisfecisse conscientie
tue, Est in accusacionibus
non sis cupidus quia de certis
sed tamen te, Est regulam
et ordinis constituta sunt
aliene vero autem des ma-
suete et vultu placido
et quietis non tenorem

Noli opinando accusare quia opinio
saepe fallit / ~~Ita~~ quod [?] et dixit
quod ipse nesciat dicat ipse si verum
est et si probus non est tunc non tu
potes probare cum testes non
habes / Non contra proclamantibus
tuis sed cum humilitate dic culpa
mea si verum est et pro eo quod sum
minor et fiat confessio si
peccatum te excuses quod si
humiliter confiteris / Si vero contin-
gerit contra non verum maxime quae
posset aliquos scandalizare
tunc humiliter petita audientia
indicaveris pauca verba et
modestis quod non sis tali conscius
de quibus accusaris / Sed minus
eum dicas non sed tunc confusionem
ab hominibus ob hoc quod non ac-
cusat / Sed sustineat pacienter
quod cum dominus voluit sustinere.

Consuetam obedientiam
Ad superiorem reprehendentem
sive in choro sive extra
in statu flexionis genibus tuis
dicas humiliter culpa tua
hoc est lex antiqua religionis
ab omnibus patribus instituta
Verum tu dicas [?] sicut [?] ordo
et assencientibus editus est / ~~Ita~~
cum tu teneas [illegible] posterius tuus
aliquis non bona consuetudine
indicas ut discas / ut aliquis
bonam consuetudinem et utiles

neglectum per te curam de-
a[?] punitus [?] ex [?] aliis
quibus cum modestia poteris
persuadere / ~~Semper~~ cum
aliquo extra religiosos alius
bonum sive malum praecipere
imitatorem sicut cum sive
inexplete sive in primo

In mensa noli tunc nimis
circumspicere / ~~Ita~~ quod nescias
quid in latere tuo sedeat
vel quid faciat / vel quid comedat
se habeat / ~~Esto~~ in tenui et
et soli deo ut levem, cum
disciplina comede non
cum impetu gulae quasi non
possis saturari / Ne effunde-
re totum super cibum sicut
canis famelicus vel vagis
oculis vel in aspectu tuo circum-
spicias quid sit in mensa deli-
catum / ne cum gulas faciat
oculos quod palatum / Sed cum
[illegible] sufficiat
tibi quod potes habere / Et semper
velis pervenire pati potius
quam plus sumere [illegible]
[illegible]
in [illegible] si aliquid de fer-
[illegible]
[illegible] / Sed cogita in multo
meliores / multo ~~[illegible]~~

delicijs et preciosis sunt collecti
quos tu abicis pro magnis delicijs
acceptaret / paupertas xpi fa-
miliaris tua placeat tibi in vilibus
et ipsam cum suo amatu amp-
lectere in mensa, in cibis, in vestibus,
et in utensilibus, in libris, et in
edificijs, et in omnibus videlicet
que humiles gestus pauperes sunt
quia semper pro ... cum pauperibus
[illegible] / ~~Nunc~~ audiebit aliquis
quod maria alte pro aliquo de suo
tuorum cibo in vili vestimento et
reputata te esse in dignum hijs
que sunt et de suis ...
... in augmentum gratie in
te sorore et in divicijs bone
consciencie / ~~...~~ etiam secundum
in terrore in opinione generat.

De mensura vero gemiendi difficile est dare certam
regulam nisi quod in hijs ista duo
medium teneas ne ita parce
sumas ut in viribus deficias
et in laboribus frangaris
~~...~~ ne ita nimium sumas
ut pro sumptu cibi non possis
vacare vel legere vel aptis esse
ad ea que magis sunt utilia ad
sit ista propria conscientia
bona et devota voluntas
tunc dimittendo gubernas et
ad minus melior est consciencia et devota voluntate.

In dormitorio esto quod nec
ne aliquis pro te alicuius
inquietet, sine orans sive
dormire volens / solum
cum evigilaveris occurrat memo-
ria dei cum gratiarum actione
quod ipse te dignatus est semper
quando dormire vis mox in ore
tuo oratio vel meditatio sit
et in hac meditatione vel ora-
cione ita obdormias
tunc somnus est dulcior
et purior et evigilabis
devocior et surgens
alacrior / et facilius redibis
ad eandem devocionem in qua
cum sopitus fuisti / et lectus
dormienti non appareat dominus
et videat quod ne sis fili
ne pater tuus in decens et re-
ligioso sed ita totum obrui-
tum esse sompno sed perge / et
iacere dissolutis membris et
in quo porte et manibus expansis
retractis sub vestimento magis
et cinctis dormias ut non
/ sentiamus pro fratrem consideracio-
nem, hac utilitate in modo
corpore sed magis pro surgendo
ad surgendum ad oracionem.

De quantitate sompni teneo
sed semper idem decibi
mensura et mensura et sit
congrue sompnus reficiendo
et refirmando corpore sompnus
corpus non reddat tepidus
et ... obstrusior ~~...~~

dulcia quos vitiis alimenta
ministrat / Verum tamen dicimus
est cum non sit medium in talibus
custodiri / Ubi ex bono voluntatis
fervore vicarie corporis aliquis in-
terdum eum prohibet / quia sic
ex corpore cordis carnis
vitia quae sub discretionis praetextu
in pinguedine corporis militant
Iuxta id eloquium est iniquitas
vel quam multorum beneficium hic est
melior est quam per celeste desiderium
attrita carne eius vitia ei
subtrahendo affligit quam qui
per carnale affectum resolutus
per ea quae commoda sunt ei satis-
faciendo concedit / Et licet hoc
bonum sit ad profectum spiritualem
tamen caute hoc faciendum est ne
corpus deficiat in via antequam
ad metam perveniat ut
possit recte contentus sine nimie
distracti corporis et quieti
cordis rigore cum ceteris
teneri quam per ceteros venerunt ad ordi-
nem non attendunt quod in eos
laborantibus in ordine / Ut solum
respiciunt quod fuit eis contra per-
ferendum in iuventute in laboribus
in vigiliis in cibis et aliis
observantiis ordinis / isti
volunt sibi suos seniores
parere / ~~[illegible]~~ scandalizari
in ipsis / aut imitari eos
incipiunt perdendo corpus
et plus sibi corrigunt / ~~Nam~~
enim attendunt quod in tribus

meruerint / Sed tamen quod contra
rigorem conveniunt / Et volun-
tate debent contra habere in tali casu
bonum contra primo quia
ut quis voluntatem possit cum eis
cohibere / discretum necesse
est propter et corporis prudens ca-
stiget ac subtrahat carnem cor-
rigat et spiritualiter in talem
penitentiam debilitate impedi-
at in suum dominum et famulus
nec adversus spiritum rebellet

Ad labores et humiles
officia esto paratus in
coquina et in aliis officiis
et maxime vilibus ob sequia
in aliis personis vilibus quae ab
honore ut hyga portare
domum scopare ollas et vilia
vasa lavare purgare paleas ubi
necesse fuerit deferre et humilia
fratrum cantare ~~cccccc~~

Ad missam libenter ministra
quia hoc est officium angelicum
Ubi enim dominus suo verbo devo-
tissime ministrat / Nam hoc enim
ministerio multiplex est fructus
Primo bonum operis exercitium
Secundo opus caritatis tertio opus de-
votionis est quia devotis assumitur
in oratione quarto opus angelicum
est cum quibus ibi praesto de o-
ministrat sicut et illi / Et hic
ministri angelorum erunt et angeli-
ci quia corpore cooperatores

ubi/ Ex hoc enim non solum satisfac-
tionem gratiae pro te cum ministris
specialiter sed et omnes et universitates
quorum vicegerens ibi primo
tota certa viribus fratrum ter ti-
genere dicere omnium fecerit hunc quod dono
suo devote beneficii cum devo-
tissima gratiarum actione devenit
ministrare si posset ad esse/ est
enim post si quis eius aliquid speciali
gratia requirunt eos in primis quod
libenter et devote ministrat ad
sacramentum quod nichil est preterius
et neglexerit. et in ita quod e
percipiunt etiam sine dilec-
tionis et dignationis ad horum
iudicium/ Nichil enim videtur
deus magis facere in eorum cotidie
dignatur devote de se sup-
plicatione/ quod cum devote de se de-
nariam humanam servus homo
assumpsit/ est id refrigerationibus
in hoc memoriale totius dilectionis
ad nos et quod quodam compendio
omnium beneficiorum suorum memoriam
incarnationis receptionis glorifi-
cationis iustificationis atque
corporalem figuram in thesauro
tuo patrem quis quod diliget
considerat huius sacramenti institu-
tiones celebrationes et per-
ceptiones fructum/ Verum salu-
bre est saepe communicare eis
quod cum devotione et studio
intenta custodiunt sui non

solum a magnis peccatis
sed alienitatibus vestris et operum
et cogitationum se studeat
resecare/ Verum si iste solli-
citi fuerimus et de omnibus quae
bona sunt magis intus conver-
tere ad susceptionem Christi nos
preparamus vel susceptum
nobiscum habemus/ ~~Bene~~ con-
fiteri admiratione et verbo dicit
et semper peccatis angustio quod sciret
secreta cordis tui/ non ad-
dentes declarationes excusationes
vel alienationes/ Ita quod
confessor tuus non intelligat
quae notes/ Specifica ei quae
feceris/ historias eius et sta-
tus eorum noli recitare ad sin-
gulos articulos quod recolis
te fecisse aut aliquae quo impie
confessus es sed dicit et
sine ambiguitate longum
tractatum tamen generalis
et affirmative confessionis
quod generat tedium confessori
~~Ita~~ cum in ordine potes con-
fiteri defectus tuos ei expone
quod sentis et in istis brevis
et ab eo remedium ministrationis
populare/ parum enim valet
confessio nisi et caveas et tamen
in hiis quae confiteris studeas
emendare/ ~~Querella~~ liber
esto et aliquo sacerdote in ea per
confitere te vel quod amatorum
mihi est

Nolentes vos ce ad obe-
dientiam ~~[illegible]~~ q in omni ho-
sit in iudicet q facit dicens
libenter accipies et q in tem-
pus non eccs q nudus
[illegible] ut ad aliquid [illegible]
[illegible] licentia habes arbi-
trium / Sicut olim in egipto
[illegible] legis [illegible] et alibi
[illegible] cum [illegible] a dis-
[illegible] / ~~[illegible]~~ virtutes / legas
[illegible] vita et doctrina / Ut
in comparatione eorum inferior
et humiliaris et accendaris
ad devotionem et procedas ad
studium / Utinam sermone
ad intellectum scripture ut
[illegible] ad fidei intellectum
ut scias discernere inter
[illegible] / et bonum a malo et
vitium a virtute / et remedia
vitiorum et temptationum
intelliges / non legas ad hoc ut
doctor videaris [illegible] ut
[illegible] non legas que non edifi-
cant [illegible] sed vana [illegible]
gignunt cogitationes et [illegible]
[illegible] devotionem

Non [illegible] si [illegible] ut
confessor [illegible] dignus
es ut fueris [illegible]
te ad hoc / Si sunt indignus
[illegible] est et confusio [illegible]
tempus [illegible] ~~[illegible]~~
et [illegible] fructum

ut honore [illegible]
[illegible] ut con-
fessionibus [illegible] non vocati
adeo venient et missi
[illegible] volentes
fructum in aliis facere [illegible]
ferat radice virtutis / [illegible]
non fructus eorum non est [illegible]
bilis quia in maturus [illegible]
hinc est quod [illegible] legis
[illegible] ingressi fuerint terram
et plantaverint ligna po-
mifera [illegible]
[illegible] eorum poma que
gignant immunda erunt
vobis [illegible]
autem anno omnis fructus eorum
sanctificabitur laudabilis
domino / Quinto autem anno comedetis
fructus [illegible]
poma que proferunt / ~~Arbor~~
in terra plantata [illegible]
[illegible] fructum salutis
proferre [illegible] tempore op-
timo / Si autem in tempestivos
fructus [illegible]
[illegible] in vilis
[illegible] / ~~[illegible]~~ autem
anno omnis fructus eorum
sanctificabitur laudabilis
domino / [illegible] est [illegible]
[illegible] / [illegible] autem
est [illegible] ad statum
emendationis / [illegible] est

locus eius vestis bone conversacionis
quia est pro bono opere laudes et ho-
nores humanos contempnere et
gloriam soli deo querere et innarrabili
tenus/ Conuenit etiam hunc eum se-
ne gessit sit quarum sicut perse-
uerat vel domitum est vel
acceptum per leuitatem vel vanitatem
vel alias est persuasum/ Post
hunc vero quinto anno
mota caritatis comedit fructum
et congregabit poma que sunt
fructuosa preparata est in aliis
et sibi meritoria ut consequatur
fructus in vita eterna/ Hec
dixi ac videat quisque se vobis
et quam sacra scriptura consulit
sub hoc officium precaui/ Atten-
de tempus post contempne ex-
cius in bonis moribus/ Anima
ornate sanctis affectionibus et
cogitacionibus et tunc demum
utiliter procedens ad alios
in sua doctrina quia nemo pre-
sumit aliquam artem docere
quam non prius studio didicerit
N[ecesse] est sis ita securus
ut absens quam ita
disciplinate te geras et
caste in omnibus in visu in
tactu et in aliis tuis motibus
ac si videaris ab omnibus
quia sancti angeli qui nobiscum
sunt vident per omnia que

facimus/ quorum aspectum de-
bemus vereri et presenciam
reuereri. Videt nos et deus
magis quam ut videt et nos
conscientia nostra testis corporis
secretius et actuum/ Erunt
enim magis vereri homines
aspectum quam dei et conscientie proprie
et angelorum sanctorum/ Non est
castus amator boni qui
non declinat malum atque
deserit bonum/ Sed pro timore deter-
ti qualis homines et talis
non est veri boni amator
quia homines plus adhuc pla-
cere cupit quam deo/ Cum enim
plus dolens displicere illi
aspectus et plus placere neco
cum sit duobus dominis ser-
uire desiderat ambobus quam
verum sine duobus
I[te]m sicut exhibe te vo-
cando et modeste affabi-
lem et dulcis sermone
ut a disciplina confines
et tu non sis aliis exemplum
itate oneratus/ Jocos
dissolutos nusquam excitas
vel verba scurrilia alicui pro-
feras ac libenter audias
quia cum delectacione audire sicut ipse
dices libenter facies/ Omnis
sit ita castus deo et omnibus
tuus et sanctis suis ut non
tibi horreat quam in conscientia
sonat si ex in nocent

extra sunt hec alia honestate
Omnes gestus (paciencia)
et mores tui et sermones
et aspectus et incessus quadam simplici
verecundia debent esse colorati ut
nihil appareat elatum vel pomposum
vel audacie presumptione notabi-
le. Verecundia enim maxime
decet tyronem in religione precipue
in iuvenibus ita quod si ea post-
ponitur vix aliqua spes de
eo sit quod fiat aliquid virtuosus.
Sicut enim timor dei hominem
componit in interius ad bonitatem
ita verecundia componit exteriorem
ad disciplinam. Nemo igitur
tibi ita familiaris sit tecum quod
propter eum verecundie obliviscaris.
Cum tamen expedierit te in hiis
que expediunt vel necessaria sunt tue
esse permittenda non tamen cum auda-
cia vel contumelia vel
vitium sed verecunde et ordinate
in tuis sermonibus et actionibus naturales.
In incessu tuus sit matu-
ritas non levitas cum rebus
sit nimie, ut caput tuum cr-
ectum geras sed depressum mo-
derate, non vagus sis oculis
non brachiis secularis non
aliter more secularium sed plano
et humili modo quod decet ordi-
nes.
Sedens non iungas tibias
reclines te vel crurum

longe extendas in maiore
presentibus et aliis. Exterio-
rum quippe ordinate compositum signum
est interioris mentis.
Risus tuus moderatus
sit sine cachinno cum
nimie magis ordinis quam
de solacium. Esto in vultu
serenus non nubilus vel
in dignabundus.
Verba tua levia sint
et responsa tua humi-
lia sine proterve cavillacionis
vel obliquitate redarguciones
vel irrisiones. Sit ser-
mo tuus ad alterum sed non
simplex paululo ab altero.
Nec loquere de absente
nec si facias cum ipso te assi-
stere consultare non tacere
te debes quod in absentia de-
nigretur fama sua. Magnum
vicium est in religioso ali-
quid loqui de absente quod eum
deceret loqui si audiret.
Non audias de eo hec libenter
aliquid sed ante fuge de-
tractorem aut oppone
resiste si potes. Inve-
niri quidem si in quo convenerit
super eum de quo est sermo. Aut
super eum quid rest sermone
tere quod potius aliquid
laudabile si possis in
bene quam edificaciones et
indicacones rumorum fuge

quod incitat animum et mente dis-
trahit et devocionem consumit
et tempus sine utilitate consumit /
Eciam caveas eciam ne effundas
sicut vas sine operculo quod statim
effundit cum tenuat quod continet
nec se ... immundicie et pulveri
pz / Non sis libenter in verba
detractorum et detractione eue /
Non sis clamosus in loquendo
vel impetuosus ad exprobrandum
quod teneas in te mechanismum sit
tacere esse sicut tu vel detrahis
ita ne perdas detractore apud
illum cui detrahit nec magis quam
ne contra te detrahente sibi
per conversacionem tuam inimicat /
Et magis iterum esse quam consuetu-
dinem de gestis non alterius intendit
derogare ei sicut fuerit suspiciat /
de quo dixit et incitat ad odium
quod si vel ad vindictam provoca-
tur simpliciter non non detrahenti
dixit aut forte statim eum
penitentur postea de certo
assimulatur tacere / Si autem di-
cet de aliquo talia que expedit
eum scire de quo dicitur potest ei
referre si tibi non competit de
quo dicit ut sciat quod tacere
debeat quod si non odio reseciat

Intelligencia diligentissime
tacere et ... de ali-
cui intellige quod in aliquo
quod in te est commendabile vel
celebrant enim gloriam super
cum possit in te aliquid laudabile
esse quod et alii intelligant esse
si tu taces et abscondis
et commendas plus ... et
et vilescis / Ideo prius edifi-
cabant in te / postea despi-
cient / Maledictum consuetudinem
et mendacia esse levia et
frivola inanitatis et omni
tempore vana licet sint ioco-
sa ab omni religiosi pectore
anathemata sit extra dicta sunt.
Si quis se putat religiosum esse
non refrenans linguam suam
sed seducens cor suum huius
vana est religio

Verba ociosa vel
ociosa verba quemquam sit
fuge quod licet non quem
putet peccatum esse / tibi causam
consuetudo ... committi
defendere saepe dubitatis
relapsurum ... verba
ociosa ... non adulterinis
et labium ad nociuum de-
... omnes ... fabula-
ciones vel dissoluciones
consuetae correpciones

Quod libet loquere
et libenter audi

qr incitat eos ad studium v-
tutu et affectu devotionis
claudi simulet et pacifice bo-
na q ab alijs dicunt n disputa
rgt / sicut quidam facere
solet qui aliqua boni audiunt
ne ipsi videant ignorasse
bonum quod alter proponit statim
dicunt volunt disputare vel
videant ipsi commendare aliquid
scire non eum querunt edificationem
sui / sed ostentationem apud alios
et ideo multe bone collationes
inter religiosos negligunt
Noli ergo contencionibus in aliquo
scito contendere i. qr si bonum est
quod alter proponit tunc non esse
ei resistere per aliquam ostentationem /
Si autem non est bonum melius
est ut corrigas eum pacifica-
bi corde contendo et simu-
liter ei viriliter intendo quam
acter astruendo / Eum eum
loquens voce mitissima velut
placido disciplinatus in
omnibus esse studeas non solum
tamen sed senioribus
iuvenibus / audire et
docere eos / Seniorum
Nihil est docere et iuvenem et simulare
mali ocosius sic
scire et intendere

rumoribus et fabulis que diu
malo in hiis et hiis quod pacis
tempore in utilibus occurrit et
huiusmodi / tunc contra compunctionem
peccatorum et virtutum / Insup
non dabis alijs bonum
exemplum / In omnibus bonis moribus
bus et virtutibus proponi te
speculum clarissimum et totius
claritatis et sanctitatis exemplar
Sed vita domini nostri Jhesu
Christi qui ad hoc de celo missus
est ut preceret nos in via virtutum
tutum et lege vite et
discipline sue quod docet
nobis et erudiet nos
sancte servire et sub ad-
ymaginem sanctitati sanctus
ita ad eius similitudinem nos
per imitationem virtutis pro viribus
possibili reformemus que
eius ymaginem perdidimus /
Quanto enim quisque
in imitatione virtutum ei
se conformari studuerit / tanto
ei in patria et in celesti
claritati propinquior et similior
erit / Claude de se bene
in corde tuo mores et
actus / quod simulat se sunt

inter homines quam benigne inter dis-
cipulos quam modeste in comedendo
et bibendo / quam humanus super
pauperes quibus se similem fecit
per omnia et quos eius specialis
familia vocabat quomodo nunquam spernit
vel abhorruit etiam si leprosi
essent et quomodo divitibus non adu-
labatur / quam libenter fugit
actum mundi ut tamen ipse pater
per eius natus / quam verecundus
in visu quam paciens in contumeliis
quam mitis in responso quando eum
fundunt vindicare se verbo
mordaci et amaricando / quam libenter
do et simili renso aliquo
maliciam sanare / Item quam
compositus in omnibus gestibus suis
quam sollicitus pro animarum salute
quorum est amore mori dignatus
est / et quomodo se ipsum prebuit
nobis exemplum / Et cum homo
humilis vivit et cum gloria fu-
erit et discipulis in templo
in solis cum sermoniterna co-
loquebatur tibi in solitu
dine / Item quam pa-
ciens laboribus et penuriae
quam paciens in afflictis quod
condescendens in fimos

in perfectione / quomodo etiam stada
tu camebat / quomodo peccatores
non spernit / et quam libenter
penitentes suscipit / quam
plenus in omnibus sunt quam
studiosus in omnibus et in
orationibus quam promptus et ministran-
do sed ipse dicit ergo in
medio vestrum sum sicut qui
ministrat / Item quam solus
ad vigilias / quam obediens
parentibus / quomodo omnem iusti-
ciam et omnes singulas
virtutes declinat / Et
multa talia primus actu in
memoria tua prompta sint
ut in omnibus verbis et factis
tuis quasi in exemplar eum
respiciens in cedendo stando
sedendo iacens comedens
bibens et loquens solus
et cum aliis / Ex hoc eum
magis diliges eum et
familiaritatem eius gratiam et
fiduciam assequeris / Insuper
in virtute perfectionis eius / Hec
sit meditatio tua seculi in
tum et semper tua super eius
alios cogitatus / Et procede
ad imitationem eius vel
efficaciter ad amorem
eius / Est ubi meditando

et ruminando / hic valet quod
pendes deo occupari in studiis
bonis circa ipsum [illegible]
et mores tuos componendos ad
formam vitae ipsius et in usitatis
dei in omnibus negotiis adimplere
respicias quod licet ipse sanctus sum
posse tuo perpende sui existima
tionem tamen in omnibus fratribus optimis
ut et perfectissimos se gerebat
in omnibus fratribus optimus

In ~~omnibus~~ quae facis cave
ostentationis vitium
et iactantiae / esto planus
in omnibus sed religiosus et
praecipue in choro / Non cantes
curialem in [illegible] / ut vocem
frangas cantando curialiter
Christo si quid deo placet in can
tando / tunc quanto purius
cantamus et simplicius tanto
magis ei placet / Si autem
quid auditoribus placet in
cantu gloria est si vel [illegible]
vana levitas / Si aedifica
tionem quaeris auditorum
magis frangens / quanto
tanto minus aedificas omnes
de vocum mentis et cordis
puritate quis attendit magis
quam vocis sonoritate / ~~Facile~~
clamabis ad deum [illegible] cum
omnibus in vocalitatibus sed in
vanitate / ~~[illegible]~~ in divinis
laudibus in divino officio

nec aliquid ut vis saecularis
clericus spiritualem in ecclesia
conventus quam affectum quod ut
cantabit compunctas notas
tamen quod vocis compositas legis religiosi
religiosi sunt frustra et arbitrium
obsequium praestare deo / Sed si
delectet cum vocis sonoritas
tunc etiam musica in strumentis
vel animi cantus cum delectatur
et quae satis dulcia sunt
suo modo puritas mentis
et cordis devotio est / Ut
[illegible] sunt quibus deus de
lectat / Christus [illegible] deo
nos est tunc ut [illegible]
et tunc melius / Sufficiat
tibi ad omnem [illegible]
[illegible] vocis et si nil appareat
in te quod offendat aures sed
delectat in [illegible] / Si nec
clamor nec lascivum nec
dissolutum / nec [illegible] im
par nec singularitate nota
bili [illegible] videatur

Quam aliquem te domini
[illegible] contingit [illegible]
tamen dum differt ut [illegible]
[illegible] quod tardius te [illegible]
ad [illegible] dicendum quod obe
dientiam [illegible] ut alia
donis [illegible] / In
horum [illegible] / ~~[illegible]~~
[illegible] religioso quod
sibi et deo [illegible]

Rursus si in domus dei vocationis corri-
git sic fortior ex gradiens prodit
potius quam offendit et augeat/
cum sepe correpti sunt tamen inobe-
dientes in aliis quam sicque corrigantur
et quando in facto perfecto et vacatio
nimia exteriorum negotiorum de-
vocionis meritum extinguit fervore
spiritus tepefacit/ fortitudinem
emollit spiritum cordis solvit
studium perficiendi debilitat
affectum/ docet delicias agere
tempus suum utiliter expendere/ va-
cacionem multiplicare/ ~~~~ et
extra intendere/ ordines ne-
gligere/ horas canonicas distri-
buere et tempus dicere/ ~~~~
fluunt aque temptationum in-
venti cordis et primas ordi-
nis dissolucio expandit commu-
nitatem et tamen non conferunt
per dissensionem presidentis et princi-
pum non fortiter observant
per diligentem custodiam pacis la-
cessunt deus. Fluminum homi-
num in pectore et confessorum sic ex-
novo dico ut difficile tempore ad-
dendas ad obedienciam et inver-
tere/ si non destruitur consolacio
ut in spiritu animi et ~~~~ domi-
nus mens liberat in obe-
diencia ut utilitas anime recuperat
sequitur aliud capitulum

Quando dominum es dicturus
non multum consideratus sed sim-
ul forte videas vel accepturus
pro modo ut in ordine in pecca-
torum peremptorie sanctissima corda quam
in tempore vidisti/ Sed cum
accidit in culpa adulterium
aliquando tanto affectu inherere
quod forte anima unquam con-
cupiscat quod dicit: sed femina
ubi ut rosa florens
dulce venenum/ nunc per quod cor
in tempore recipit/ oculi tui
sunt in capite tuo omnia sunt
meditacio tua nisi est cor
proprium illum quasi caput omnium
membrorum esse/ ita ut pro-
pter corpus quod corda te sit
forte in quantum necessitas et
utilitas requirit/ ~~~~ ut
quantum eum vales te exten-
dendum reportes quia prius ex-
ivisti hic est ita et vota
ita namque corde vacuus
animo bono et animas placabeli

Perversam aut vanas
pacto pacificus cum
socio unquam contendas tu
et aliquo/ et si tu meliorius
nosti ut sentis quod ipse
et inquiras nomen cito et de
et tace cum tu quasi certe tibi
contencionibus bonum veniunt de
aliis/ ~~Cogita~~ si pacificus

non es inter devotos nunquam poteris
aliquid placere. ~~Incipe~~ ergo prius
a te ipso et facilius alium corriges
quam gaudes verbis verbum doces
longius te operacia docere constat
ut cum predicas quam conversatione
consilio, ut cum sine erudias
magis eum edificat exemplo
paciencie tue quam quibuscumque verbis
quos ei proponis, utique cum verbo
non doces. Sic ut primo pacienciam
post alios alium doce pacienciam
vel similia. Item per philosophum: Est
nobile vincendi genus est
paciencia, vincit qui patitur;
si vis vincere disce pati.
Item in omni ordine magis debe-
mus cottidie orare Dominum
ut det nobis veram pacienciam
in omnibus contrariis. Item oculis
esto in via non dissolutus, ut
tu orans semper contemplans.
Apta oras ad orandum
tamen in via quam in hospicio.
Noli ex toto tempore negligere
nec cogites quod debes
differre usque domum [illegible]
quod si minus infrigidatus
fueris a fervore devocionis, peri-
culum difficilius reparabis. Hoc
non dico ut tu possis te
complere in [illegible] caritate et
devocione foris quam intus
sed in domo. Item [illegible]
de servias [illegible]

Studium tuum dirige circa Deum
et homines [illegible]
Item cum inter eos conversaris [illegible]
plus potes eis non bonum exemplum
exemplum sed da[illegible]
[illegible] honore Dei
[illegible] in oracione
ubi potes. Item ~~nos~~ cum sumus
fratres karissimi et sub professione
[illegible] ex disciplina fratrum [illegible]
sine honoracione. Hic ex indi-
sciplina in honoratur. Item
scias quod quando nos fratres
inter homines [illegible]
et vel in contemptum Dei mini-
strorum et specialiter [illegible]
inter homines ut ex nobis edi-
ficentur [illegible]
tamen [illegible] si non edificamus
eos bono exemplo, et si non sumus
perfecti ut possimus eis magna
[illegible] saltem
caveamus mala exempla quod nos
[illegible] in aliis religiosis re-
~~[illegible]~~ reprehendere vel
minores prelatos apud
eos recitemus vel libere
audiamus. Item nec [illegible]
[illegible] nostra [illegible] nobis
divulgemus nec minimis [illegible]
[illegible] nec [illegible] discordie
scandala emittamus nec [illegible]
[illegible] vel iocosa [illegible]

et maxime ne nimis principiis
ipso possimus docui quod quando sic
cito videssemus apud eos si
vide[re]nt nos ea timebimus ut
tamen quam adquorum contempti
nos perdiderimus hortamur

Caveas cum feminis loqui
vel eas velut studiose
inspicias vel nimis frequentes
vel nimis prope eas sedeas nec
leviter eis arrideas / nec ali-
quando cum eis nec suspectas
nec angulos ad colloquia eas
recipias / quia si omnino si non
temptacionis tamen maculam
tamen non effugies notam suspi-
cionis in aliis / et sic forte
posses in femine maculam co-
ncitare quod propter dileges
cum pudore / Unde poetica caue
sed horridus amicitiam in-
fima ingerat / Si ergo tibi
dum mulier laborat appropinqua-
verit hoc te cum omni femina ac
si mentem eius vel placa-
tionis quod te sedeat consideras
omnia quod facit et dicit vel quaque
semper servat et videat te cum
ea loquente in ullo sit animo
erubescere / vel aliquis posset
tamen notam suspicionis imponere
Si mecum consilium non sperans
quod solo nunquam aliquis singulari te-
cum aliquis femina conserves / etiam
si religiosa sit et sancta quia

excepto temptacionis periculo
tales quia consuli familiaritate
sepe inserit dominus non timere
malum quod latet sub specie
boni / Et precepta etiam mu-
tua in femine et suspicionis
quod alii conspiciunt sepe concipiunt
quod magnam in concordiam
generat eandem talis affectio
quod cum sepe cupit illi os-
tendere dilectionem quam ad eam
habet et hoc ipsum velit dicissimum
sibi fieri et ostendat et cum ali-
quis non sit dolet et timet
quod indignetur i. et quod affectus
eius conspicit tepescat et
minus diligat quod eo / Ista con-
siderat si videt quod a longe
feminam benignus salutet
et si aliquid tempore differat
quod eam non videat vel salutet
impetrat ei quod eam non di-
ligit et alteri plus quam se
et irascatur et iterum placare
blandiciis et multa similia
sunt vel ipsum quemque te se
tristitie et quod dixi et bonus
quod non dicta ista ad te
ut cor suum cum talibus
occupare / Si non cuius non
potest tamen providere aptum
te potest talis occupacio curare
in ipsum libris studiis in-
vidie / quia et ipsa cuius

ora tibi affectione caritatis permixta
in spiritu cum / eorum autem sit caritas
dilectio per hoc per magna parte
pro perdendi quare mallet te ce
aptius se minus perfectum ubi copio
sa tamen posset se quam longius
esse plus perfectum / quibus autem
indiciis discernat spiritualis
dilectio carnali pretermitto nunc
quare nullum retardari nos in
aliis hic ergo sufficiat tibi si
vis pacem habere cum deo et
spiritualem honore cum fratribus
tuis absconde ante familiaritate
feminarum / dilige pariter omnes
bonas et devotas et in nostro
opus esse aliquam carum et inte-
riori habere in corde tuo amplius
reverencia per ampliorem graciam sa-
pere / in eis tamen nolite occupare
in bonis et benignis salutare
eas / cum sed ita evenit quod
non possis declinare tunc cum
maturitate omnibus modis te
semper recomendas oracionibus
ubi cum discrete sint earum
placeblis eas / ubi inportune
tunc veniunt et non occupari cum eis

Esto tamen semper sic non deus
gloria tui placitis cordis
tui in deo et placito tuo
per deum / esto ita occupatus
ab omnibus alicuius negociis
et feris affectionibus vel occu-
pacionibus quamvis in placito tuo
molestis sed placitis age-
ndis vel expendi vel dandis
vel accipiendi vel ita te libe-
ro arbitrio suo committas quod
ipse te secure possit dice-
re fac hoc vel dimitte, quod vel
istud et vel sic maxime cor-
dis et difficultate fieres
vel dimittas / Alioquin pa-
rasces de nato ostende dic
obedire in obedire pro hoc
quod voluisti offerre deo
in manus vicarii tui sed
placiti tui, ubi tu ipsi prop-
ter voluntatem tuam qui cogis
eum facere et quem ipse
vellet te facere / tunc non
in terris possimus reddi omnis
pro religionis quod christi
quod non venit facere voluntate
suam sed patris, et ita fieri
recte et latus sine quare re
aliena hic voluntati
quod placito renunciasti eo
in tanto quam superius et
latus quare alias tibi exo necessitas

Ut quo vivit perfectione
omnia [strikethrough] superius
dixi esto devotus de

cor tuum prius in quantum nosti te compa-
ratum eo / Esto prelatis humiliter obe-
diens non murmures contra ipsos te-
neas non proximos eos non iudices
non murmures de eis / Esto cum
fratribus pacificus / paciens ad va-
ria et reprehensiones / Noli
facile iudicare aliquem / non sis
suspiciosus / Esto obsequiosus
maiori minimis senioribus
obsequiis / Despice
ora / Esto in choro discip-
linatus in tenendo / In victu
discrete modestus et a superfluis
quam necessitas corporis requirit /
Esto libenter in cella / Fuge
verba ociosa / plane loquere
modeste sis iocundus / Verba
tua sint sine murmuribus nec
sis inventum ubi detrahitur
nec libenter audias / odium contra
nullum teneas / non sis elatus
in verbis nec in moribus / pecuniam
odias / pro tempore tuum / Murmur
fuge mulieres / Consuetudines esto
in fructibus paciens in similibus
necessitatibus corporis / Docere te
non tuo arbitrio permittendo
sed vive in monasterio sub rectore
disciplina patris consortio
multorum et ab uno discas
humilitatem ab alio pacienciam
ab alio silencium / ab alio
mansuetudinem / non facias
quod vis sed comedas quod iuberis

vestias quantum tu acceperis ne-
cessarie quod dat operis tui pe-
nsum persolvas non subiciaris
cui vis / lassus ad stratum
venias / ambules quasi dor-
mitans et nondum expleto
sompno surgere compellaris
dicas psalmum in ordine
tuo / Nunquam dulcedo
vocis sed mentis affectus que-
ratur secundum apostolum psallam
spiritu psallam et mente / Ex-
inanias fratribus hospitem
pedes laves passus iniu-
riam taceas / prepositum monasterii
timeas et diligas ut
patrem / Credas esse salu-
tare quod quis tibi preceperit / nec
te meliorem illi iudices
cuius officium adimple-
re est et obedire ea que
iussa sunt dicente Moyse
audi Israel et tace tantis
negociis occupatus nullis
vacabis cogitationibus
ab alio transis ad aliud
opus tantum quod fraudit operi
in solum mente et reti-
nebis quod agendum mente tu
Explicit liber monachorum

Monachus est dictus a singularitate
et cor monachi
non sit in monasterio sed solo. Vita

facit / ~~dn~~ dn̄ testis mees e
no appabesse / No vita ext
ista regnum celeste gnquista /
Ni meos fit dum ns p̄ est
regn̄ dura / ¶ Quidam magri
in theologia loquentes de
statu et de vtilitate tribulacionis
dixerunt hec vba / quam
tuta e vtilitas in tollerando
tribulacione in xpo quia nisi
scivisset hunc statum vtiliorem
omnibus statibus mundi nunquam
elegisset statum tribulacionis
et penalitatis / Qui dixit quia
melius e pacienter pati pro
modica tribulacione quam tollerare
suspendi in contemplacione
sicut maria magdalena / Quod
dixit quia si daretur opcio hec
sibi maior ut descenderet in
purgatorium vel pro deo solum
mentu tollerare tribulacionem
vnius modici hoc
potius eligeret de facto
in purgatorium in se esse ibi in penis
usque ad diem iudicii / quam pro deo
hic in mundo / Quod dixit
vtilius e sibi pati pro
modica tribulacione quam opus
omnium sanctorum quod fit in terra
et in terra / est ista que hoc
quod dixit quia melius et

nisi dicit ad omnia statum
tribulacionis quia vba cum vba
xpc fuit crucifixus non vtique
non permiserit / dicit nisi
propter passionem tunc hominum
sed in tribulacione fuit ab
ex ordio sue natiuitatis usque
ad mortem eius / ~~dn~~ cum
temptacionibus sit tribulacio
non tempantes de futuro esse
sed meditentes semper esse tu
spo sum in tribula / Quod
~~dixit~~ ~~dn~~ o bone ihesu
quomodo es tu a filiis qui sunt in
tribulacione velle proter tribu
lacionem ut in meum esse
Et quod magister adiutis
id est voctum dem vbi dicitur
~~esto~~ misso primus de ipso
quod dolor eius

I Edomini adiustitiam,
mochre dicitur / Tu be
medicus ee vis no videri
cheto curare no vci fac heat
cui remunciado fit est te
pisti / sed enc tunc sandiem
vestimentum condiende / meos
medicia est / Vbis tunc
tunica scelesti fecit per vet

~~Ita~~ dumtaxat ne animum contineat
ne [illegible] sermones dissentiant
Balnearum fomenta non requiras
qui calorem corporis ieiuniorum cupis
frigore extinguere. ~~Jeiunia~~ Jeiunia ubi
moderata sunt ne nimis
debilitent stomachum et maio-
rem refectionem poscentia erumpant
in cruditatem que est parens li-
bidinum. ~~Matrem~~ ita vide ne
per eam alias videre cogaris
quarum vultus cordi tuo haereat
et per tacitum vivat sub pectore
vulnus. Vultus ancillarum que
illi in obsequio sunt tibi scias
esse insidias quia quanto vilioris
est conditionis tanto facilior
est ad ruinam. ~~Joh~~ Et Johannes
Baptista beatam matrem habuit
pontificisque filius erat et tamen
nec matris affectu nec patris
opibus vincebatur. Non in domo
parentum suspecto vivit castus
vivebat in heremo et oculis
desiderantibus Christum nichil
aliud dignabatur aspicere.
Vestis aspera zona pellicea
cibus locuste et mel sil-
vestre omnia que virtuti et
continentie apta. ~~Fili~~ Ad-
eundem animi [illegible] tua
et oculos tuos revocat

liber, corpus pariter et ani-
mus tendat ad dominum. ~~Iram~~ vin-
ce patientia ama scientiam
scripturarum et carnis vitia
non amabis. Nec vacet
mens tua variis perturba-
tionibus que si pectori in-
sederint dominabuntur tui et
te deducent ad delictum
maximum. ~~Fac~~ Fac et aliquid
operis ut diabolus inveniat te
semper occupatum vel fiscel-
lam texe iuncorum vel can-
istrum flecte viminibus sarria-
tur humus area equo limite
dividantur. ~~Cumque~~ olerum
iactata fuerint semina
vel plante per ordinem ponantur
aque ducantur irrigue ut
pulcherrimorum viridaria
spectator assistas. ~~Inse~~
Inserantur infructuose ar-
bores vel gemmis vel sur-
culis ut parvo post tempore
laborum tuorum dulcia po-
ma decerpas. ~~Apium~~ Fa-
bricare alvearia ad que
mittit Salomonis pro [illegible]
Texantur et lina capien-
dis piscibus. ~~Scribantur~~ Scribantur et li-
bri ut et manus operetur cibum
et animus lectione saturetur

Incendiis eius cum omnes
cordis exterioris igitur
monstra habent in oculi tenet
ubi numquam ribaldi tempore ac la-
tores manum ... suscipiunt
non tam per dictis ... ...
... salute ne vaget
per nitorem cogitationibus ...
... vas electionis
Paulus in ... perfecte ...
resonat macerant ...
sum et sufficient ...
et ... erant ... ...
carnis ardore ...
sine ... ... age
... ... et ... ...
... lapsum et ... posse
in ... nisi omni custodia
sensuum ... et cum
salvatore ... ...
... ...
... ista pietas ...
... ...
... ... filium custodire
optat ... te ... et
... ... ad te ... ...
... ... discas ...
possis ... et ... ...
hostiam offerens ... ...
miles ... ...
... ... discipulus

Explicit libellus novi-
ciorum beati bernardi

Incipit contemplacio beati bernardi super vii horas diei de passione domini

Completorium diei ... ... in tempore ... diei ... ...
... dominus ... ... com-
pleto ... predicacionis et
cena facta cum discipulis ...
in ... illa singulari gloriosissime
celebrata discipulorum pedibus
... ... sermone ... cum
discipulis in monte oliveti
ubi ... et ... ...
... ... completum
erat ... ...
... ... discipulis
surgite ... ...
... ...
... ...
ad passionem ... et ad
... ... ad sepa-
ratione ... ...
et ... ...
... ...
... ... et ego
... ... ad ...
sine ad mortem. Postea
cogita ... ...
dormit ... et
... ...
temptacionem ... ...

Cogita eciam qualiter iacebat dis-
cipulis dormientibus et qualiter
orauit dominus modo orandi
in gestu corporis et verbo pro-
cessit et orauit dicens
pater mi etc. / Et tunc apparuit
ei angelus de celo confortans
eum / Et prima angustia
factus est sudor eius sicut
gutte sanguinis decurrentis
in terram / et postea sur-
gebat et dixit venite ad (?)
capiendum eum et qualiter
tunc excitauit discipulos
dixit quid dormitis ecce
appropinquat hora et filius hominis
tradetur in manus peccatorum /
Surgite eamus et cetera (?)
istorum considera eciam quantus
fuit dolor ei quando discipuli
dimisso magistro suo et domino
suo omnes fugierunt
sicut inuiti et tristes / dis-
plorantes aliqui pro timore
~~recedebant~~ recedebant et
processu (?) quod recedendo dicebat
domine (?) quis consolabitur pro-
pter ita separati ate / Cogi-
ta eciam quanta fuit ei per tribu-
lacionem (?) eius propter quod audi-
uero a filio suo dilectissimo
eum esse capiendum / preterea
cogitabis qualiter dominus ibat

sicut agnus inter lupos adgor-
debat circa te domine ihesu
tunc pessimi canes quos cla-
mabas / trahebant te cum
magno impetu tunc latro-
nes crucis (?) et duxerunt ad
Annam primum et deinde ad
Cayphan ubi multi erant
congregati expectantes te

Hora matutina excitaberis
a sompno tuo plenus
lacrimis dolore confectus /
in completorio cogitasti,
Et cogita in primis qualiter
dominus in statu (?) inter inimicos
derelictus a suis discipulis
et amicis et dicas / O dulcis
domine ihesu quomodo stas ita
ab omnibus discipulis tuis
et amicis derelictus / O singu-
lare gaudium meum quid
faciam miser cum te video
ita despectum stare / Considera
eciam illius mansuetudinem ihesu
christi qui ad interrogacionem
tunc (?) et respondit (?) tunc
dicto nobis (?) videbitis
filium hominis (?) et qualiter
omnes qui astabant irru-
erunt in eum / alii dabant
palmas in sanctissimam
faciem eius / alii mem-
brum (?) renicabant (?)

mellifluum os ipsius / Alii spue-
bant in vultum ipsius benig-
nissimum / alii sacratissimam barbam
evellebant / alii per venerabiles
capillos eius ipsum trahebant
Et sic christo iniste percussus con-
culcabatur dominus celi et ter-
re dum omnes crudelissimi essent
omne vituperium quod facere potuerunt
faciebant ei / Et sic totum
id ac si purus esset cogitat
et dicit O dulcissime ihesu
quid est quod sustines / Ita es
afflictus ita despectus / Nunc
non dicis filius es / quare
pro celestis hostis sustinet te fi-
liumque non desistis illos filios
tecum esse et sociaberis quo-
cius crudeles / Sic
cogita quomodo petrus cum ne-
gavit / quo dominus respexit
eum iterum / Et tunc petrus
recordatus est ihesu / Et egressus
foras flevit amare / Postea
vero fatigati principes et ministri
erant ad dormiendum / Et
dominus non relinquitur ita ligatus
et afflictus nimis frigore
et labore quia tempus erat
et noctis longe / Tunc quo
ad dominum sic desolatum

ibus et sedibus ad pedes
eius quos doles et lugens cum
oculis et dicis / Adhuc saltem
tam sacratissimum corpus requi-
esceret super humerum meum
quando pre pati non debeo
nec te possum liberare / Et
sic ad pedes eius beatissimos
misere prostratus sic
dormitabis et consolaberis
Si non poteris dormire
videns in tali statu dominum tuum

H ora prima cordis do-
lorose meditaberis
quod mane facto convenerunt
ministri ad consilium et quomodo
crudeliter duceretur coram
eis dominus ihesus / Et
deduxerunt eum ligatum
pilato ut occideretur / Postea
quam intrabat ad eos / Ita
ligatus et afflictus quod
insultabat ei dicentes
si propheta es non
prudenter tu id et multa
talia / Consideres etiam quomodo
manibus post tergum ligatis
ductus fuit ad pretorium
et cum catena in
collo suspensa quo adhuc

audit pergens a ... / pta
hora pa vene confractione
ad confitendum et laudandum deum
... que est inde vinea et
mortuorum ... hoc fuit ...

Hora 3a cogitabis mestis
et ... audit
per omnes plateas ...
quod ... ihesus ... venire
captus et ad mortem ...
... / Cogita ... per ...
... quam ...
... cuius ...
rumores ... vacillabilis
et veniens ad ea lacrimis
perfusa lacrimabilis lacrimis
dicens / Ah ... domi-
nus meus ihesus / o ...
... et videns eum clamavit
o dilecte mi ... ...
... ...
... nolle ...
... si possem ...
... amor ... et
... ... me / ...
... cito ... ad ...
et filium tuum ... tenet
... et ...
... occidat eum
/ Et cogita ... tenebat
... ...
... et ...

... dolorosum ... / ubi
o fili mi ... amantissime
ubi es dilecte fili ubi te
inveniam / ... videt
filium suum sic afflictum
sic ab omnibus derelictum
et ita ... ...
... / accidit in ...
... ...
... putas fuerat ille
dolor / et ... ...
... et dolor multiplicatus
dolore ... ...
... / ... mi-
tit ad herodem et fit
... magnis
sequentibus ... / ... ...
... ...
... dolorose ...
filium suum dulcissimum
et ... ab herode et
... ...
... fuit ad pylatum /
Cogita ... ...
... ...
... ... magna festi-
natione fuit ductus et
reductus / ... ...
fuit calciatus ...
... ...
... / ...
cogita ... reductus
ad pylatum flagellatur
et ad columpnam ligatur

corpus eius candidissimum
totum sanguine fluit rubricatum
deinde ponunt coronam spineam
super caput eius ingerendo
spinas in tantum in summitate capitis
fixerunt quod sanguis de-
currebat per genas eius.
Post eum induunt pallio rubeo
et dant arundinem in manus
eius per derisionem. Et sic
coronatum flagellatum pilatus
cum duci foras
ad iudeos ut ad compassionem
ipsius moverent. Sed illi
filii diaboli clamabant Tolle
crucifige eum. Et tunc clamabis
O bone ihesu quid nudatis
nudos vestis, quid ligatis
ligatos a demonibus libe-
ras. Et sic per singula
contemplare. Flectunt genua coram
eo percuciunt caput eius
arundine et dixerunt
ave rex iudeorum. O domina
pia quomodo sustinuisti tu
obprobrium tantum et vituperium
fieri dulcissimo tuo filio. Domine
omnibus ad te devote clamanti-
bus misereris eius. [illegible] Domi-
no et filio tuo tantum
crudelis [illegible]. [illegible] non
sustinens angelos immac-
[illegible] sunt. [illegible] cum [illegible]
[illegible] tu pati [illegible]
tormentum. [illegible] hen eo
[illegible]

miser sum plaga do-
loris sum et sue mortis
occasio. O quam tunc faci-
bat dulcissima ma-
ter sua et quam dicebat
cum hec filio suo fieri vi-
debat. Cogita et quan-
tum clamaverunt crucifige
eum [illegible] et alii quam
pilatus dixit sinatis ut
crucifigeret. Et tunc ita
flagellato et mortificato
crucem imponunt super
humeros eius. O quam libenter
portasses crucem domina mea
pro dulcissimo filio si per-
missa fuisses. O quam tunc
lamentabat domina mea
cum aliis dominabus ad quas
conversus dominus dixit filie
ierusalem nolite flere super me
sed super vos ipsas et cetera. Quod fiet
hora sexta cantabis.

Hora sexta cantabis
hic similiter dolens et
tristis quomodo usque ad locum
calvarie venit ipse
pius ihesus christus clamans. Et
tunc ibi dominus in [illegible] vide-
tibus cunctis expoliatur
omnibus vestibus et hec
non potuit fieri sine
magno dolore quia vestis
interior adherebat

corpi xpi fecit pr sagittaz
flagellacionis et tuc apparuit
corp9 a toto contritum o
quantus erat dolor intrius ipsius
cu etia videt / Ad mag patu
cce dicit Quo iro ihu xo
ascend / de quo habet ascendit
a quanto amore pro nobis tam
miseris tanta sustinuit
Cu quanta pacia quanta ma-
suetudine obedivit / a dne sa
pr quantu tu in filiis tuis
est laudata obedia / et sic totus
mundus in cruce leuat et ex-
tendit Et 3 me cum amari-
ssima verbo qd habet in scrip-
tura ponit cu filiu suu
in cruce plena dolore et amari-
tate / Exaudite voces flentes ibi
et vlulatus audiebant ab
amicis xpi et perpetue amare
sua vindicta cu sic crux
elevabat et extendebat
post ea statim clavi confixi
cu sunt manibus et pedibus
infigunt qui erat dolor in-
tollerabilis ita qd rivi
sanguis decurrebant in terram
et videbat dnm salvatorem
meum stantem super solum
qd terrenum 2 patrem ad-
videntem / Et ibi iuxta
duos homines ponit
hinc inde unc. s. q2

Tunc salvator altis clamavit
videre cepit xpm qui e ponti-
fex futurorum bonorum quasi
lit extensis manibus offert
hostiam purissimam carnis sue
per totam pro nobis super
altare crucis / videre cepit ingnm
dnm meum ihm xpm
qualiter stat in alto 2 predicat
sermone in vna dixit in cruce
Pater dimitte illis 2
2m Hodie mecum eris in
paradiso et hoc latroni addit
qui devote confessus est peccata
sua statim cum deo est
in paradiso in gloria et in
quidem regne et sic ille
qui sibi fuit / 3m cum gme
vidit matrem suam iohi
commisit solatio et custodie
et qui iam morientem dnm
et discipulum meum et totam
matrem eius / et sic
cum videbat dolebat et
patiebatur ac si non
esset filius dei / Ut nos
aliquem [illegible] suo exibit
paciemini ac si [illegible] respe-
cti videamus [illegible] sicio
et dabatur ei acetum

cu felle mixtum / Certe q hec
tenia dabat dno meo ihu xpo
hic cu pendendi erat et
tunc filij dei dixerunt sol
partibus et actum propter / O
nos miseri qui facimus alit
et nac alit potare / bolumus
in delicijs et in q vinis /
Certe si ho mille annis viueret
et cottidie ieiunaret in pane
et aqua non possit sufficere
compensare vnicam tenuem guttam /
b. d dni compassionem et in
omne opus salutis remuneracio-
nem et completum am

Hora nona cogitabis
mente lugubri et
devota quod dns meus ihu
xpc appropinquans morti in-
cepit oculos deprimere et palle-
scere et caput suum versus
uentrem suum dilectum inclinare
quia dominus ei obviauit cum
dolorum diuersorum
copijs / et sic anima non
potuit ob deprime pina
compassione et in estimma-
bili dolore / Et qui concedas
ei corpus suum tu dixisti in-
fessimus / Consto g tibi
spiritum meum dns pater in
manus commendo spiritum meum
Et his dictis expirauit
Hec cogitare poteris in
compito dolore et amaritudine

porta erat tunc mater ihu
xpi cum filium suum dilectum
mori uidebat / Credo
quod clamabat dicens
O fili dulcissime quod facio
misera et mestissima
mater tua que me derelinquis
Iterum ut eam plorabat
apostolus et alij amici ihu
xpi / Cum hij qui cum xpo
merentes quare hec videbat
fidei centurio et alij reue-
tebat percucientes pectora
sua dicentes Vere filius dei
erat homo iste / Am

Hora vespertina deuote
cogitabis fratres ad
deponendum dominum meum
ihm xpm / de cruce / et
ad plangendum cum eum
mater sua videntem et
laudantibus lamentacionibus
lachrimis corpus eius
videre et bijciendis / Cum
vngento suo ordinis / Et
ad sepeliendum venis
aromatibus bonis et sta qui
satcionis tunc et corpus
fundere tunc amicum et
ponens ipsum in monumentum
nouum cordis tui pro gaudi
per eum confessionem / Et sic
dicitis ibi ad monumentum
dni mei ihu xpi filij dei

De disciplina xpiana

~~Explicit contemplacio bti bn̄di de passione domini sup vii horas diei etc~~
~~Incipit augustinus de doctrina et de disciplina xpiana etc~~

Locutus e ad nos s̄mo di
et prompsit ad hortator
ium nostram dicens scriptura accipite
disciplinam i domo discipline
disciplina a discendo dicta e
discipline domus e ecca
Quid ergo hic discit vel qr
hic discit / et qui discunt / et a quo
discunt / Discit bn vive
et ppter hoc discit bn vive
ꝯmd q sit iuccos bone
vite / Et 2o q sunt boni
xpiani / 3o q sit verus
magr / Pauca loquimur
nobis sed dns docet audire
dignemini / Sumus i domo
discipline sumus / Sz multi
nolunt hre disciplinam /
Et q e peius nec i domo
discipline volunt hre dis-
ciplinam / cu ppta in domo
discipline dicat accipe
disciplinam ut sunt illa
in domibus suis / Ipi ergo
non solu in domibus suis
disciplinam hre nolunt

sz ferre eam ad domum discipline
secundo aput quos de vacat
verbum dei cor eorum / quoniam
non est via ubi se-
men cecidit ab avibus
colligitur / Quoniam non est petra
loca ubi semen altam radi-
cem non pt hre / et ad
horam oriit et in estu arue-
scit / Quoniam non est ager
spinosus ubi semen cum
germinat et in auras
surgere cepit spinarum den-
sitate suffocat / Sz q est
terra bona parata semen
accipe et fructum reddere
vel centesimum vel sexagesimum vel
tricesimum / Recordamini cum
q non sum eo in ista die in
domum discipline et sco-
lam / habemus filii carissimi in
ecclesia convenisse / Quoniam
ergo electos accipimus quod dns
per me dicere dignatur / ergo
in re servat quod ipse sum
cordibus seminat / ipse in
me ponere dignatur quod vobis
prestet / Nolite ergo attendere
ad vilitatem corporum / sed ad-
tendite seminatorem /
Quid ergo bn vivere cordibus
dei preceptum multa sunt in lege
quibus ipsa bona vita generatur

Impat cui d(icitu)r ista oio
p(re)cepta s(un)t et i(m)mutabilia
p(re)ceptor(um) ipor(um) dix(it) s(an)c(tu)s
q(uonia)m emiat / q(uo)d magis
ipi q(uod) d(eu)s voluit ut eos q(ui)
possent (con)tra fac(er)e / ut q(ui)
cas no(n) vaciat lege(m) / ut
q(ui) no(n) p(otes)t facile i(n)tellige(re)
ut (con)tusione(m) n(ost)ra(m) s(er)uat
i(n) illic i(n)dicti / voluit s(e)d
septimi (est) (con)summac(i)o (et) bonic
ben(ignitas) sup(er) t(er)ram / et d(icitu)r i(ste)
iiᵒ ipsi p(er) dixerat / d(icitu)r eu(m)
q(ui) s(er)uaret et benaus fiat
d(omi)n(u)s sup(er) t(er)ram / s(i)c ip(s)u(m) d(icitu)r
q(ui) s(er)uare(m) bi(ni)dicti n(on) ob-
s(er)uar(e) volu(n)t (con)tra d(eu)s / ideo
hic ne vaciat lege(m) / ideo
(et)c(etera) ne dicat in no
licent i(n)tellige(re) / ~~Thema~~
cu(m) magis (est) diuar(um) th(esaur)us
i(n) s(e) i(n)visibilia / p(re)cepta
multa tan(quam) gemmas i(n)s(er)-
tas et p(re)ciosa monilia
i(n) (con)ceda vasa magni me-
talli / Si q(ui)s vult scitare
thesaur(um) istu(m) (et) p(er)venire
ad eu(m) q(ui) ubi s(un)t (et)c(etera) hat
filius d(omi)n(u)s dicit i(n) ewa(n)g(eli)o
suo et d(icitu)r vide c. i. (et)c.
thano i(n) (e)ventu i(n) cap(itulo) ...
... q(ui)s s(e) i(n)donei(m) dicit
dicit aliquis filius (et)c. vide
c. ix. (et)c. ho(mo) nego(tiato)r q.

bo. mar. q(ui) a beat(us) vinu(m)
p(re)ciosu(m) mar. vendit oia
q(ue) h(ab)et et emit eam / (et)c.
vide si p(re)ciosu(m) ei(us) ad s(e)
tendit th(esaur)u(m) no(n) s(e)d
p(re)ciosa vita mar. p(ro)bl(ema)
vel a fere. Et q(uo)d v(er)bu(m)
s(e) (et) cu(m) ambulet / ex
(est) q(uo)d d(icitu)r q(ui) s(er)uabis
et benaus / diliges d(omi)n(u)m
d(eu)m tuu(m) ex toto corde
tuo et ex tota a(n)i(m)a tua
diliges p(ro)x(imu)m tuu(m) s(icu)t
te ip(su)m / ~~In his~~ duo(bus)
p(re)ceptis tota lex pendet
et p(ro)ph(et)e / Ecce q(uod) d(icitu)r iij
doctrina discipline / dilige
d(eu)m. (et) dilige p(ro)x(imu)m
d(eu)m tam(en) d(eu)m / p(ro)x(imu)m
sic(ut) s(e) / no(n) cu(m) i(n) vobis
p(er)ficere ea ut possit
dici diligis d(eu)m s(e)d
i(n) / ex p(re)cio i(n) v(er)itate
(est) (et) recta e(ius) i(n) b(e)n(e)f(i)c(i)
ei p(ro)x(im)o tuo p(ate)r / Tu
p(ro)p(ter) q(uo)d q(ua)n(do) diliges
p(ro)x(imu)m tuu(m) / ~~Attende~~
te ip(su)m (et) q(ua)n(do) te diligis
sic dilige p(ro)x(imu)m no(n) (est)
ubi i(n)ges / volo q(uo)d
q(ua)n(do) mitte e(ius) p(ro)xi(mu)m tuu(m)
ut diligas eu(m) s(icu)t te ip(su)m

+ diligis

Sed ad hec tunc volo et dic
dilige proximum sicut te ipsum / Et
tunc ad hunc eum distincte
volo quo diligas te ipsum /
Noli ergo conferre non est turpe
diminuendus facile cui
proximus est committendus / Cum
unus homo est proximi tam multi
sit / s. virum ut socium ut cogna
tum vel affinem / proximus eum
est omnium hominum omnis homo
in proximo omnes homines sibi
dicunt / pater et filius socer
et gener / nichil tam proximum
ut homo et homo / Sed si putatis
non esse proximos nisi qui ex eisdem
parentibus nascuntur / ~~eadem~~
et Evam attendamus et omnes
fratres sumus / Et quidem fratres
sicut homines sumus quanto
magis sicut christiani sumus
Audi quod homo est unus pater
fuit Adam et una mater
Eva / Et audi quod christianus
est unus pater est deus et
una mater ecclesia / Vide te
ergo quantos proximos habet
unus homo omnes homines
quos invenerit [illegible] proximi
sunt proximi eius / ~~[illegible]~~
ergo discutiendus est ut
diligat seu cui committendi
sunt tot proximi ut eos sicut

diligat tamquam se / Homo ergo
iaceat unus coram discernens
quomodo se diligat / et te ergo
discernas ut ipse se in tenebris
et ipse sibi appareat ipse
se non lateat / et ipse
se non abscondat ipse
sibi loquente faciat hic
me nescientem faciunt sic
~~[illegible]~~ te diligis et te male
audis / Perfecto enim si te in
terrogem utrum diligis
te ~~[illegible]~~ quia diligo / Ceterum
enim se odit sicut deum es
quis enim se odit / ergo non
diligis iniquitatem si te
diligis / Nam si diligis ini
quitatem non ego dico sed
audi: Qui diligit iniquitatem
odit animam suam / ergo si di
ligis iniquitatem audi veritatem
non te palpantem / Sed aperte
docentem odisti te / quanto magis
cum dicis quod amas te odisti
te / Qui enim diligit ini
quitatem odit animam suam / Et
dicam de carne et quod est
vilius et inferior homo / Sed odit
enim carnem quando diligit
iniquitatem quia amat iniquitatem
odit animam suam / omnem
contendunt [illegible] carne
sua / Item ergo quod te non

diligis / quod et volebas
committi proximum ut diliges
eum tamquam te / hoc est te perfecto
per dilectionem esse et eum quem diligis
sicut te / noli ergo ut quemquam
diligas propter solam pecuniam aut
cognitionem delectationem aut temporalem
societatem / dicturus michi es
diligo proximum sicut me ipsum
Audio plane audi michi ebai-
dis cum 1º quod tu diligis sicut
te ipsum / Cum enim nobis faciamus
hodie quantum possumus conti-
beamus / vide ergo sicut te
diligas et in ad se trahis
et adeo amas / necesse est ut
quod diligis tamquam te ipsum
illuc ipsum trahas quo
et tu amas / Evangelium ipso
ipsius volumus amando
terra conterra bibere / Vetulas
enim des potestas in facie
fecit et pastum quietes
dicta / et te in duos pedes
erexit dicta tua sua facie
sursum attende / et cor
deorsum / immo licet enim
di et verbo facit / Sursum
cor. Hic bene me metiatis
in domo discipline / quoniam
enim audis / respondes habe-
mus ad dominum respondes sit
te diligo et proximum tamquam

dilige sicut te ipsum / Quid
est enim sursum habere cor
nisi quod prius deum est dili-
ges dominum deum tuum ex toto
corde tuo et ex tota mente
tua et ex tota anima tua
Secunda vero duo precepta
sunt sed dominus dicit non su-
fficeret / sufficit et vere
si intelligat / non loquitur
scriptura sic alibi dicit
per apostolum / ~~non~~ non adul-
terabere non homicidium
facies non concupisces et
si quod est aliud mandatum
in hoc verbo recapitulatur
diliges proximum tuum sicut
te ipsum / Dicat dominum cete-
duo sunt ~~singula~~ precepta
lex pendet et prophete / vi-
dete quod plus breviatum
est et ad hunc perven-
imus / dicit enim dominus Christus
dominum tuum et proximum
dilige et sufficit / Si
dilige quod te ipsum di-
ligis / non quod te ipsum
odisti dilige proximum tuum
tamquam te ipsum / Si plus
est ut diligis te ipsum

Et audis hec: Diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo et ex
tota anima tua et ex tota mente
tua. Hoc enim quod asseris si non
potuit, sic nec asseris si non potest verus
Alia res sit ipsum hominem
quam non est ipse homo. Alia res
[illegible] est ipsum verum quam non est
ipse homo. Unumquodque errans dicit
quod per se non potest esse verus
et amat aliquid verum sit verus
et verum se si putat verum
hic amat quod putamus amat
et se. Verum se putat si
verum pecuniam aurum argentum
et possessiones verum
dico pecuniam. Totum enim
quod possident homines
in terra omnia quorum domini sunt
vocatur pecunia. Servus sive
vas ager arbor pecus
quidquid horum est pecunia dicitur
et unde sit primum vocata
pecunia dixi. Ideo quia antiqui
totum quod habebant habebant
in pecoribus pecunia a pecore
vocatur. Legimus antiquos
patres divites fuisse pastores.
Ergo pecuniam diligis
o homo. Verum tu putas si
verum pecuniam est [illegible]

diligis. Volebas diligere
pecuniam? Sic tamen te ipsum dilige
tu ergo pecuniam tuam. Vide eos
distinctionibus in veneris
[illegible] et [illegible] te, con-
[illegible] te. Nunc eos pratum
tu ergo dilige pecuniam [illegible]
eum premio. Quam [illegible]
benigna [illegible] quod [illegible]
[illegible]. Si dimiseris eum
[illegible] est in [illegible]
minimum [illegible] ut totum
habebit [illegible] ut totum [illegible]
eo. Dilige [illegible] tamen te ipsum
opto [illegible] ut tantum habeat
ut nec meum minuat
et ipse [illegible] optimus
[illegible] nisi pre [illegible]
hic [illegible] dicimus ut optimus
tuncque enim [illegible]
[illegible] socialis festi-
[illegible] tua tamen [illegible]
[illegible] [illegible]
cepit [illegible] tuus
et incipis [illegible]
et [illegible] te timens
ne [illegible] te, timens
ne [illegible] te. Et te diligas
[illegible] tamen te ipsum
[illegible] non [illegible] videas
[illegible] hac pestem

ab omnibus hominibus [illegible] / ut dicit
operatorum vicium [illegible] pro
fectus dicitur quasi iens et impro-
babiliter iens / hoc enim dicit
ut dicas qui cum impune adulterium
commisisti furtum fecisti bella
aliena invasisti / sed homi-
cidium lapsum evasisti / Invi-
dia enim [illegible] vicium est
sed habebat mirum similem que
superbia vocatur [illegible] mirum
videre superbiam / Superbia
in videos facit / sufficit
mirum mirum et non est filius
ho[illegible] dicunt ipse
[illegible] loco in videns / [illegible]
[illegible] loco alius loco
quod optant / [illegible] ut
habeant [illegible] et habent [illegible]
optant ut [illegible] agentibus
ut habeant [illegible] et ipsi / sed
non volunt eis dare [illegible]
quod habent / Tu te laetas
de hoc [illegible] / [illegible] optas [illegible]
melior est te [illegible] quod [illegible]
est optat et nichil [illegible] / [illegible]
[illegible] optare [illegible] accipienti
[illegible] aliquid [illegible] optanti / Si
bonum [illegible] optare [illegible]
[illegible] optat [illegible]
pauperi / et quod [illegible] ad
eius in domo disciplinae
es [illegible] aliquid / [illegible]
[illegible] ipse est ipse

ate accipit qui te credit cum
bene fecerit / Ille dives pauper
esse voluit ut tu esses pauper
quibus dares / Da aliquid fratri
tuo, et da aliquid tuo proximo
et da aliquid comiti tuo
Tu dives et pauper sit
[illegible] an non / Ecce
dicis ego dives / et pauper
sacrificium tuum [illegible]
pondus tamen laudas / ecce
[illegible] furtum
ad te tuam / Ideo non potest
pauperis manum / [illegible] te
[illegible] ate quod iactas quod lau
das te sobrie [illegible] tui
[illegible] et [illegible] tui
da comiti / et [illegible]
et te relevas [illegible] has
voces laudantes sacri
ficium tuum / Ecce [illegible] ipse
petit et non accipit / offe
rens [illegible] et [illegible]
vocibus et dicis / et [illegible]
filiis tuis / [illegible] alius oppo
ne filios suos [illegible]
[illegible] magis [illegible]
ut habeat [illegible]
filius tuus / et ut egeat
deus tuus / Tu enim [illegible]
[illegible] unus fecisti [illegible]
fecisti non legisti et non
timuisti / Ecce quod [illegible] et
filios tuos minas [illegible]

ilios tuos minimi et ad se tenui
in istas domu tuu / tenui
tebis sic ic. ad duos thebis
ic. 393 thebis est ic quta/
ncti. thezo vis / Ecce quo di-
ligis proximum tuum q t facias
dcm ad ista p[er]dicem / Q[ui]a
demq sicut diligis proximum
p illi in ances spiritualibus
o amare n filii a fi- a
pr bonum e nobis ut cu
dinim bn sit nobis / quid
jebus tanto ff cap / Sunt
sumt fac fortuna isti sp-
iritualis proximo tuo que no
didicisti in domo disciplie
no audisti hic nolo ut se
diligas proximum tuum / Si
possis fac ut nulla angam
corrumpit enim bonos mo-
res colloquia prava / Sz no
possis fac ut nemi ingeras
tu mala ista q no vis
defere in futures / Et no
solum nobis doci / Sz affias
dare / Etiam volo primo
volo sz no possis distingue
te ab omnibus aliquorum aliorum
aliquos amonenda ad quorum
amore omnibus eorum timem
penetrare molis ad quorum
corda p amore interere dis-
ponis / Vn accipis ...

scim i domo disciplie
Sepi amicos tuas spiritis
cor bonis mollibus cui.
p. Sepi aures tuas spi-
nis sepi et sepi sepi
ut i. q infra amp tuc-
ensq fuit / no solu
repellas sz et compungent
[illegible] illi aut de spiritu
es spiritum sum / no sic
didicimus in i.a scola quo
est in tuus no sic didi-
cimus a b magistro tuo e
kathedra in celo / nobis
ita dicit aut nolite amare
hic enim e sepi aures tuas
spiritis quantum me aliis /
[illegible] es pecuniam amas/
[illegible] ee vis / dominum tuum
ama / pecunia tua no te
faciat bonum / tu eam fac
ornatum / no a.l te bonum
Sz q nullam amas pe-
cuniam vide q proximo quo
nescit cupiditas / pigeri
p hoc qui in beat caritas
[illegible] et vide q nichil
in te sit nisi pecuniam tuam
et deum tuum / pulchrum est
sol pecunia tua et tu iste
sol no e ... eius / por-
ro si e bono ista pulchri-
q pecunia tua / quanto e
pulchrior q fit hoc ...

An forte vis comparare pe-
cuniam tuam? Ecce occidit
sol, numquid pecunia tua
nitet? et nocte si lucerna
non accendatur numquid pecunia
tua sic lucet propterea in te-
nebris? Unde ergo thesauros videas
ubi sunt divicie tue? Et si
tam horrenda profunditate
avaricie non pateris et scindat
cor? Videmus et cecos divi-
tes. Dicat mihi ubi sunt divites

Divites ceci

ceci qui videant quod habeant
ut habent et tamen avari et
ceci. Avaricia que non credit
se habere quantum est. Sicut cum
divite fuerit, cecundo dives
est non videndo. Quantumcumque
fuerit, quantum non videndo, ~~non~~
non videns possides et dives sed
est perdito non videns. Amas
pecuniam? Ecce quod multi
videbas amas et videns cecus
possides. Cecus moriturus
es qui possides quod relicturus
es. Non tenebas quod videbas
et non videbas quod tenebas
quod tenebas. Vide quod est dixi.
Ecce habet deus ipsa sapientia.
~~Amate~~ illa tamquam pecuniam
~~indignum~~ est et in ymnos sunt
ut sapientia pecunie comparetur? Si
amor amori comparetur. Video
eum sic vos amare
pecuniam. Iubete amare pecunie

labores eum suscepistis,
semina tolleratis et inde
transitis ventis fluctibus
vos committitis. Habeo quod
eligatis quod emitis. Si non habeo
que ad deum ad amorem
que emitis ut ametis. Deus
amate, plus volo me
amari quam divitias. Sic vobis
loquor: amare nos tantum pe-
cuniam diligitis tam me
diligite. Esto melior sim
incomparabiliter. Nolo amobis
ampliore amore quam
pecuniam diligitis tam me
amate. Ecce habes etiam quo
salte et quisteam et pro-
ria mea en demum non
semper pecca mea ut penu-
meum solidum. ~~Nam~~ quando
cum dicit peccatum et non corrigit
solidat peccatum non tollit.
Tamen quod peccatores et cedas
et corrigentur in nobis ut
in nobis peccata cedat si que
nigra ... divinus eum quod
hic discit. Ecce iste in
scola et vapulavit es
et aprentibus ductus et
flagitans quesitus et in-
veniens necessitus es et ad
ductus operis tuis es. ~~Nam~~
vapulavit es. Ecce
tam multa in principio pro-
cul habuisti ut discere

Cum discens litteras ut sciret pe-
cunia ut appareret honor et
teneat solemnitas dignitatis
uidet quod pretium pro pretium re-
cens / cum tanto labore didicisti
quod uenisti ad tantas penas
et amabat te / quam te ad penas
exhibebat ut vapularetur
animam suam faciebat ne ut
disceres quod litteras / ~~Bone~~
sit nunc nomini deus est in
ter et uos cum litteras legi-
stis sic diuinas scripturas
in ipsa litteratura tetigisti / Ita
uos si non ad hunc didicimus
litteras / non enim putes uir-
gam uos in scolam mittebat
sic uobis dicebat discite
litteras ut sciatis / Quem codi-
ces diuinos legere possitis
Nunc ipsi parentes dicunt filijs
suis discite litteras sic ut
sis homo / Quid enim non pecu-
niam / Quid dico ut sis
homo eminens inter homines
et .i. Audiui quendam
homines cum eis ut scias / quemquam
ceteri aut quisquam pauci
aut esse plus ceteris aut
plus quam pauci scias inter
homines. scias inter dignitates /
Et ubi erunt ista omnia
cum mors uenerit quod
stimulabat et quid expectabat
metum iste ... ipsum time

gratia carnali omnia corda perspexit
et quod timore diuino teste
gemitu et clamasti morte
timescit / Quid timet
uentura est / ~~Si timeas non~~
~~efficias~~ timet non timere
uenturum est / Si timeas non
efficias ut sit id quod timeas /
~~quid~~ potius time quod si no-
bis non erit / quod peccare / Peccare
time / quia si amamus peccatum
in alia morte incides quam
posses non uenire si non
amares peccatum / modo autem
peruersis plus timens mor-
tem quam uitam / ~~Ecce sit~~
Sunt quod plus
[illegible]
~~Ecce~~ sed te qui uincis sicut
timeris tua bona esse uis
~~Amas~~ filium tuum bonum
esse uis / ~~Amas~~ domum
tuam bonam esse uis / Quid
est quod esse uis bona sine
morte / ~~Conic~~ cum rogas
ut qui mors uentura est
bona morte non esse et
dicere est cuitat time ma-
lam mortem / plus quam amas
mortem quam uitam tuam /
mori male times / Bene
male non times / Corrige
male uiue / time male
mori / Et noli timere / non
potest male mori qui bene ui-
xerit / Iam tu dicis non

nec multi iusti naufragio pe-
rierunt? Non nec multos iustos
gladius peremit hostilis? Cer-
te non potest male mori qui bene
vixerit etc. Non nec multos
iustos latrones occiderunt,
bestie laniaverunt? Ergo o
quo hoc est dicere mors ma-
la? Naufragio perire, gladio
percuti et bestiis laniari
mors mala est dicitur? Non
nec istas mortes sanctissimi
subierunt quorum natalitia
celebramus? Certe genus mor-
tis non subierunt? Certe xpi-
ani sumus in domo disci-
pline nos esse meminimus
ut cum hoc sumus ut cum hoc
audimus, sed exeuntes hinc non
obliviscamur. Si meminimus
hoc quod audivimus, non nec multos
iustificatos variis mortes
invenimus alios carnis incendia
male mortuos? Certe alios
sicut in incendia pro Christo
dum mors sicut eius
Christus, quod persecutores in
morte docto non persecutores
sicut imitantur. Porro age
ut vita bona sequatur
quia cuius occasio sunt ut
quia causa quia hoc corpus? quod
is ad beatitudinem, quod non
hic timore nec sine
non bona mors dicitur.

in purpura et bisso? Sed ma-
la mors sicut et mors? inter-
imus gutturem eius? Expectaverunt?
Quam mala mors iacentis
pro ianuas cum lectum divitis
et lingentes canes in fame
et siti aniculas? Considerabit
divites deficiunt? Quam
mors adversa mors sine
respice. Exspirans eos fidei
oculo intende: iacet
mors in apertum et? Exoffi
ab angelis in sinum Abra-
hee. Deinde postea exit diviti
sepultus marmoreis
extincti aput inferos
sed obcertat per misericordiam pere-
at in fame ulcero eius
nec consoletur in sinum Abra-
hee. Longe videt pe-
secute ei quem contempserat
iacere. Quo eligis morte
dicam? Mors quis bona mori
est quis male? Puto quod
melius est pauperis quam ille
divites? Quam visum mortibus
sepulta et ad inferos
sicut? Tunc ea absit
tamen puto quod hic eliges
diceres ego bene maior sed
discedes bene vivere. Merites
eius bene vite et vite
eternam? Si discunt expectam
sic dicit quod audiunt et
non discent quod ad semigate

senud[?] meum no[n] tiet
sua no[n] tecat lapides no[n]
ticeunt p[ri]me / Salta[t] re[?]p
situm [?] / ce[?] timuit ne
cadat in terra[m] mala no[n]
[?] venit ad terra[m] bona / est
nos dicim[us] / facim[us] secu[n]
[?]gam[us] scia / s[?] q[ui] [?]tepunt
s[?] q[ui] resp[?]dent s[?] q[ui] irre-
dent ipsi / Si nos timem[us]
n[?] [?] scia[?] et in
mese [?] scia[?] [?]me
[?] venit semi[?] ad terra[m]
bona[m] / [?] q[ui] audit
et [?] audit & facit et
[?] facit / [?] facit [?] [?] facit
[?] & facit [?] / [?]facit
[?] / [?] e[?] [?]
q[ui] docebit no[n] [?]
[?] ap[?] p[?] / Ap[ost]l[u]s [?]
[?] ap[?] / [?]
[?] ac[?] q[ui] in
[?] xpc / [?]
q[ui] docet [?] cathedra
[?] in [?] ut [?]
[?] / [?] [?]
[?] corp[?]
[?] caput docet [?]
[?] et [?]
[?] / [?] q[ui]
docet audiam[us] timeam[us]
et faciam[us] / [?] ne q[ui] [?]
[?] / [?] te [?]
[?] [?] morti
[?] / [?] te [?]

[?] ad p[?] / [?] te [?]
[?] / in [?] [?]
[?] te q[ui] [?] in dignas
[?] / [?] te in [?]
[?] [?] / [?] te
[?] acce[?]
[?] te in ligno pep[?]
et [?] effudit / [?] te [?]
in [?] [?]
o[?] forte q[ui] temp[?] in
xpo [?] ad [?]
[?] [?] audisti
[?] [?] [?]
q[ui] [?] ad [?] / Amen

~~Explicit augustinus de doctrina~~
~~christiana~~
~~Incipit hugo de [?]~~
~~speculu[m] [?]~~
~~[?] [?] [?]~~

[E]cce de[?] [?] t[?]
[?] ut audire[?]
[?] [?] et [?]
[?] omnes [?]
[?] [?] vestigiu[m]
p[?] [?] in [?] [?]
[?] docet / [?]
in se [?] vestigiu[m]
[?] / [?] sapiens
[?] te[?]
[?] intellectu[m] [?]
[?] moralem allegoricu[m]
et anagogicu[m] / [?]
[?] intellectus [?]

triplici actui ierarchico s.
purgacionis illuminacionis et perfectionis
purgacio ducat ad pacem / Illumi-
nacio ad veritatem / perfectio ad cari-
tatem / quibus perfecte adeptis
anima beatificatur / et quanto circa
hec versatur tanto maius meri-
tum suscipit / In hiis igitur
tribus cognoscendis notitia pendet
summa tocius sacre scripture et
meritum vite eterne / Sciendum
igitur quod triplex est modus
exercendi se circa hanc tripli-
cem viam / scilicet meditando ora-
ndo / contemplando / Primus
est meditacionis sicut
in speciem (?) / Secundum quod
triplex est in nobis / scilicet quorum
ministerio ista triplex via
nos vere ducimur scilicet stimulus
conscientie / radius intelligencie
et igniculus sapientie / Si ergo
vis purgari verte te ad stimulum
conscientie / Si illuminari ad
radium intelligencie / Si
perfici ad igniculum sapientie
secundum consilium beati dionisii
in epistola ad tytum / Ubi
hortatur eum ut ille se ad ra-
dium solis assurgendum (?)
conscientie / sic ergo se exercens
primo ut se ipsum excitet
excitet et acuat / 2o ut

acuat 3o ut dirigat
Excitandus est stimulus
conscientie / primo per peccati recordacionem
Acuendus per sui circumspectionem
Dirigendus per boni con-
sideracionem / circumspectione ne
peccati recordacio debet esse per-
fecta modicum / ut se ipsum ar-
guat animus de multiplici
negligencia / concupiscencia ne-
quicia omnia cum fere ma-
ina peccati / sive cogitata
sive acta ad hec tria re-
duci possunt / Circa negligenciam
attendendum est / quod primo debet
homo recogitare si in se fuit
negligencia / cordis custo-
diendi / temporis dispendendi
et finis intendendi / hec
enim tria cum summa dili-
gencia servanda sunt / scilicet
ut cor bene custodiatur
tempus utiliter expendatur
et finis debitus in omni
opere prefigatur / Secundo
debet homo recogitare si
fuit negligens in ora-
cione lectione in boni operis
boni execucione / Quia
in hiis tribus modis sepius
debet exercitari diligentissime
quod nullus sicut bonum debet
intempestive eo quod nullum bonum
sine alio sufficit

Tercio cogitet si sit negligens
ad prouidendum ad resistendum
ad perficiendum / Debet enim unusquisque
[illegible] cum diligencia
iuxta premissa / respectu dya-
bolica temptamenta, de vir-
tute in virtute proficere, ut
sic possit per veniam adiutorium
dei [illegible] premissa
repromissa / Contra concupiscenciam
debet ipse cogitare si in se vi-
geat concupiscencia voluptatis
curiositatis vanitatis que
sunt omnes mali radices /
Primo concupiscencia voluptatis reco-
gitanda est que tunc in homine
viuit si est in eo dulcem
appetitum mollium et carna-
lium / [illegible] est si homo querit
cibaria saporosa / delicata
delicata / oblectamenta luxu-
riosa / que omnia sunt non
solum reprehensibile appetere
[illegible] [illegible] / Debet esse in primo
motu sed repellenda / Secundo
recogitanda est concupiscencia
curiositatis que tunc viget in
homine cum aliquis appetit
scire occulta / videre pulchra
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et curiositatis [illegible]
reprehensibile est.

Tercio recogitanda est concupiscencia
vanitatis / que tunc regnat
in homine cum in eo appetitus
humane laudis et honoris /
Hec est [illegible] [illegible] vana
[illegible] et honoris vanum [illegible]
et ita [illegible] [illegible] ut
concupiscencia [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] contra naturam /
Contra negligenciam
debet recogitare homo si in eo
vigeat et vigeant [illegible]
[illegible] / In bonis [illegible] que
homines faciunt neglecto affectu
et effectu et affectu / Primo ergo est
negligencia recogitanda / Ista est
que fit [illegible] in verbo in signis
in corde in facto in voce
affectu et effectu / Secundo negligencia
in [illegible] recogitanda est
que in [illegible] habeat
[illegible] in aduersitate
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Tercio negligencia
[illegible] recogitanda est
[illegible] sunt suspiciones
male cogitaciones blas-
phemie et [illegible] ma-
ligne / [illegible] negligencia
[illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] hac
triplici recordacione

et explicata sed compassi cum similibus
gestae et in alia penitentia samaritani
Viso igitur compassi-
-vat similibus gestae
in recordatione peccati / Nunc
videndum est quibus exercitandus
sit in recuperatione sui / Circa
quod tria sunt [illegible] se respicere
dic mortis imminente / sanguinis
Christi receptae / facere medicus
puteus / Primus quod debet
caveri similibus gestae
quantum [illegible] medico corporis
Secundum quod ut considerat quod dic
mortis quae est indubitabilis
et inevitabilis diligenter / Circa si
labora vobis respiciat efficaciter
et in tempore sed
propter ab omni negligentia cum culpa
et nequitia / Tertius ergo re-
maneat in culpa quod tempus
non est de die extrema et
secundo agit ut considerat
sanguinem Christi effusum
pro terra in mundiciam ab-
luendam per sanctorum mortem
vivificandum / pro pena
videlicet secundum ut
prerogans corde exercitando
ut pro eorum abluendo et
mollificando / Circa eam
tantum ebes et ut puniat
in se redundat culpa negligentie
et quod cupit anxietate / Circa
cogitat scilicet primo pro se specialiter
sanguinem / 3o agit ut
considerat facere medicus quod
est infallibilis inflexi-
bilis / infrigibilis / Circa
cum post falsos sapientes flecte-
re in istam / effugere vin-
dictam / Circa quartum nunc bonum
irremunerabile et nunc
malum impunitum inveni-
tur et quod non sit a-
cuti quod medico dum
considerat hoc apprehendi
diligenter / Capitulum de consid
Post hoc / [illegible]
considerandum est quod
similibus gestae est ratificandi
in consideratione boni / Circa
sunt tria boni conside-
randa in quorum consideratione
ratificatur similibus gestae
scilicet benignitas quam negavit
serenitatis quam negligentia
sentitur quod quantum cupit
hoc debet hic hoc est
gratia bona mundi et
vita et haec tria inveniunt
[illegible] prophetia apostolice
[illegible] et hoc quod sit
bonum ubi tenentur
ista tria / Circa primo quod
sit deus bonus [illegible]

verbi vir perfecti primo in
christiandum c' astinentiale
q viam prebet aliis q sic
deserit benignitas c vigor
quidam cum omnem negligentiam
reiciens et dissolutionem etiam
ad faciendum opera diuina
bona et sic vigilat quasi
dormit et elegant hic et q
eius c q viam prebet ad omnia
opera sequentia / Et inde se-
quitur senilitas q quedam vigor-
mentis restringens omnem
concupiscentiam et ad omnem
abilitatem / affectus proprie
et voluntatis quod sequitur
benignitas q c quedam dulce-
mentis excludens omnem ne-
quitiam et abilitatem sensus in
et eius ad benignitatem
tolerantia et in bona leti-
tiam / Et sic est tempus progressionis
sue vera meditationis /
Sic omnibus consilio mundi
letus c et iocundus / Cum
ergo progressus vitae se perdi-
mo ad stimulum consciencie / Ex
pede sue in excitacione asse-
rendo in meditatione pro mo
meditatio / Et in illo uno
bono in aliud intendens
c et tam dum in morando
complexis tranquillitas et se-
curitas participant / Et id
sit iocunditas spiritualis
q ad opera amplius c' sine
sit perfectum tenet et

tendat / Incipit ergo vita
ista a stimulo conscientie et
terminat in affectu spiritualis
letitie et extitat a dolore
et consummat in amore /

Secundo loco post vita pur-
gationis sequitur vita illu-
minatiua illuminatiua / Sequi-
tur scilicet ad radium intelli-
gencie in veritate hic ordine
quod ter radius primo
extendendo ad mala di-
missa / Et 2o distendendo
dilatando c ad beneficia
concessa / Et 3o reflectendo
c ad premia promissa / Primo
pretendit radius intelli-
gencie dum sollicite pensat
mala que deus indulsit
q tot sunt quot sunt peccata q
commisimus / Tam et
tam magis quibus malis
astricti eramus et quibus
bonis priuati / Et hec
meditatio satis patet compre-
hendenti / Et solum hic
est q inducendum in quanta
mala incidissemus si
deus permisisset et cum hic
diligenter pensat primo
intelligentie tenebre
sunt illuminant / Et istis
illuminatio debet esse iuncta
gratitudini affectionis / Secundum
ut c illuminatio supra celestis
ad eius splendorem

sequitur calore / Unde hic gratie accede-
re per dimissione malorum
commissorum non possibilium co-
mitti / Infirmitatum utilitatum
voluntatum visitatam etc.
2o videlicet e quantum iste
radius dilatat / Iugis dicitur
beneficiorum commissorum quod est
in speciali divina gratia cuius
est assistentia ad complemen-
ta gratie admonitorie gratie quod
ad donum superhumanitatis
ad complementum meritorum spectat quod
dicit corporis corporis me-
brorum non tectorum complexionis
sanitatis sensus nobilitatis
Experientiis videlicet dicit dignum
prefulgent sermone discre-
tum corporis tunc dicit Cla-
ritate acutum / Ingenium
clarorum medicum genus cum
bonum / Admonitorum gratie spectat
quod dicit primo gratiam baptismale
quod culpa delevit et restituit
innocentiam contulit instinctus
quod signa facit nobis virtu-
tum / 2o dicit gratiam
prudentiam ad cum voluntate
et nobilitatem et ad opus
operositate ad religionis
sublimitate 3o quod dicit
gratiam sacerdotalem per quam
terte fecit dispensatione doctrine
ecclesiastice in diligentie / In
quibus omnibus plus et minus
dispensavit videlicet dicit

ad donum aut superhuma-
nitatis vel excellentie
spectat primo quod dicit totum
universum in Ierarchia ad
obsequium / parata admi-
nistrationem sine precipuum sup-
remam ad permanentem / 2o quod
dicit filium suum in terris
et amicum consolationis
in precium redemptionis / In
viaticum refectionis / premium
in remunerationem humanae / 3a
spiritus / 3um in confectione
etc. 3o quod dicit spiritum suum
in signaculum acceptationis
In privilegium adoptatio-
nis / In munere dispe-
sationis et quoniam fecit
unam Ecclesiam [illegible] sive terram
sive filium suum [illegible]
quod omnia mea sunt et inesti-
mabilia / Et in [illegible]
meditatione dicit cum gratia
et deo [illegible]

Ultimo tunc [illegible]
[illegible] videlicet
e quantum iste radius
intelligentie per medi-
tationem sit rectificandus
ut ad fontem omnis boni
rediens recognitando
pena permissa / Considerandum
et frequens pensa-
dum quod [illegible] quando non
[illegible] et
diligentibus punit [illegible]
[illegible] malorum

affectionem omnium bonorum / simplicem omnium desideriorum / quia bonus est et finis omnium bonorum quia est in bonum quod excedit omnem petitionem / omne desiderium et omnem estimationem et nos tanto bono dignos reputat si diligamus et affectamus eum super omnia et propter se. Est ideo cum [illegible] omni desiderio desiderandus et affectu intrinseco tendendus id est primum [illegible] / ~~capitulum~~ de meditatione

Postremo sequitur quomodo nos debemus ad cognitionem sapientie venire. Hoc ordine autem hic faciendum est / primum namque cognitionis istius est cognoscendo, secundo inflammando, tertio sublevando. Est cognoscendum per reductionem affectionis a bonis amore creati / sed autem ab amore creati affectio ignorantium amorem creatoris non perficit et si perficit non reficit et si reficit non sufficit. Est ideo ostenditis amor ab affectu sed elongari. Secundo ipse cognitionis inflammando et hec per conversionem affectionis super amorem sponsi et hec quidem fit ut amore sponsi amore [illegible] ad [illegible] ut ad affectum superiorem tamen ut adipiscar sponsum hic autem [illegible] amorem semper [illegible] simpliciter

ut omnis indigna omnis boni in comparatione et eum ipsum [illegible] super omnia desiderabilis [illegible] hec est quia inflammat affectum. Tertio [illegible] cognitionis sublevando [illegible] super omne sensibile, imaginabile et intelligibile. Hoc ordine ut [illegible] ut in meditatione primo quod oportet propter se diligere / primus meditando dicit quod iste quem diligit non est visibilis audibilis gustabilis odorabilis tangibilis sensibilis sed totus desiderabilis. Secundo cogitet quod non est formabilis figurabilis quod non est terminabilis, figurabilis, mutabilis, commutabilis, imaginabilis, [illegible] sed totus desiderabilis / Tertio cogitet quod non demonstrabilis, diffinibilis, opinabilis, estimabilis, investigabilis, intelligibilis sed totus desiderabilis / Ex hiis patet quomodo ad sapientiam [illegible] scripture per [illegible] meditationem [illegible] perfectionem est non solum scripture [illegible] / [illegible] meditationis [illegible] tria / ~~circa~~ omnis meditatio [illegible] cogitando

s. quod ipse fecit quod facere debue
rit quod sit 10 monens
Sunt etiam opera divina s. cogitando
quod homo deus commisit quod omnia
propter ipsum fecit / quanta dimisit
et quanta promisit i. sunt clam
dant opera que dicuntur operationis
et glorificationis / Et
etiam opera virtutum et proxima
que sunt deus et anima quare sunt
debet omnis meditacio nostra
esse hic est finis omnis cogita
tionis i. via copulandi
hominem nostre cogitationis et
operationis / Et hec est vera
sapiencia i. que est cognicio per ex
perimentia / Huiusmodi
autem meditacione tota
anima debet esse intenta s. omnes
vires suas i. s. rem sub
debitum consciam voluntate
Nam in huiusmodi meditacione
10 debet penetrando offerre
porcionem / sub debito simando
per fere distinctionem consciam
testificando in fere perfe
ctionem voluntas per eligendo
differre solucionem / Velut quod
si 18 velit meditari eterna
via perpetuam debet 10 esse
quod si debeat debere omne
tempus debet diligentur
viendum remube quod debet

differt si autem prime beam
primam / Considera subdit
Ille ego tibi et omnes aut
dampne et prime similia
per nec et affligentem / Et
in de voluntas per elegi
s. reff recusset desperan
tem et assumit voluntas
sancta prime / Item hic
mo. in aliis verbis i. e. de

Capitulum de ora.

Postquam dixi quo ad
verum sapientiam per ven
meditando / Nunc dicendum
est quare per vera. oracione
Secundo autem i. orare sunt
tres partes sub que deus pri
est s. deploracio miserie /
2a imploracio nunc / 3a
simulacio / simulacio tibi
late cultum exhibe
re possimus ut deo grata
assequimur / Primum autem
ad cadendum eternum
in flecte non possimus quod
ut per deploracionem et
expositionem miserie nostre
et in decise / Nam omnis
per se oro istas tres
partes debet habere non enim
una sufficit sine alia
nec producit ad meretum
per se et 10 here 3a

sit yniungenda / de ploracio autem
mentis tue etc qui eius mulierum
sit sine p dilatione gratie
sine p amissione gratie / pec-
catore culpe / hec tria debet hic
s. dolore propter dampnum uel
incomodum / pudorem propter ob-
probrium uel inhonestatem
timore propter periculum uel reatum
Exemplaria peccatorum dicit
dolet cum recordatur quod
commisit contra prohibita culpe
quod amisit contra gratiam vite
quod obmisit contra precepta
iustitie / Exemplum pudoris in-
dicit pudor dum attendit
ubi sit et longe a ymo
quod fuerit ipse in summo / quis
sit et feda in luto qui
fuit pulchra ymago / ex-
cogitat quod fuit in filiis dei
erat libera persona / Ex-
emplum timoris dicit timor
dum recogitat quo tendat
et ad inferos penales
eius / Eius ueretur et
iudicium inevitabile inspec-
tum quod assertione et stipendium
mortis esse / Implo-
racio autem mee etc Implo-
ramus sic gratiam in bonitate
dei debet esse cum assistentia
et fidem quam habemus apostoli sed

quam postulat pro nobis gemitibus
inenarrabilibus cum fidu-
cia precum quas habemus apo-
stoli quem inuenimus pro nobis
cum diligentia implorandi sub-
sidium quod tenemus a sanctis electis
et beatis omnibus / Primo quod
habemus apostolum sed et papam
summum qui apud te affectu perpetui
nati euuangelii / ~~renati~~
in baptismo spirituali et con-
gregati in ecclesia uniuersali Secundo
habemus apostolum qui pro nobis
se obtulit in cruce cum ap-
paruit in terra et uestitum suis
in celo assistit in gloria et
in altari a sacerdote offertur
in nomine ecclesie / Tertio habemus
regis sancti sanctorum angelorum
ministrum predicamus ab
eorum turpitudinem suffra-
gijs ministrorum militancium
ecclesie / Et cum hec tria con-
currunt / Tunc una efficaci-
ter implorant / ecclesia
late ex eorum gratia colit
deus debet hic tria / primum
ad gratiam impetrandam debet
cor nostrum inclinare ad de-
uotionem et deuotionem
2o debet dilatari ad beni-
uolentiam et gratiarum actionem
3o debet eleuari ad contempla-
tionem et amorem bonorum

q e dos sponsi et sponse
q docet spus ~~Incantit~~
i q. sicud fit ordine c
iuxta conflatio et ad o
mbilatio ut ducit eum
in excelsum z sit cu dic
dic bonu e hic nos ee
Et hec dz cis ura [illegible]
an cu dz desiste donec
in q diat in locum thabna
cli amirabilis usque ad
domu dei / In hoc conflata-
cons et confessionis e z
song epulantium ut ... ue-
nerit ad dei venerationem
ad mirac dignam i mesi-
tatez / ~~Iuste~~ tua ancdi-
citatem dt dilatem ad
benivolanciam / attende diuinaz
benignitate et due tua in
dignitate ut c ... ad
contemplacionem / ~~Recogita~~
diuinam caritatem / et considera
tua ... dilatem ut ex ...
mor collatione p ...
in ... / Sicut ...
...

qsiac ... p ...
... / ... aspiens diuc
sapie ... nos ... ma
... qseri / Et prima ...
... ee magna / 2a ...
3a maxima / ... prima e
p ... in ... acionis /
2a p ... genuflexionis
3a p ... prostracionis
In prima p nos / i 2a
p ... ~~fuga~~ ... nullos
nos ... / benivo-
lencia ... actu
simplex ... triplex ...
... ut salus
... magna menor z ma-
xima / ~~magna~~ in ...
... in ... / ...
... in ... magn-
nitudinis gre / ~~maxi~~-
mam in ... in-
... ut
magna p ... / ma-
iore p ... / ~~maxi~~
... ut magna
p ... / ~~menor~~
p ... gre / ~~maxima~~
p ...
Inprima ... dilatat
in 2a ... / in 3a ~~...~~
... / ... 18 ... 20
... ... con-
tem / ~~complacenciam~~
... triplex

ꝯsolue p° ut sit complacencia
mea ad diuinam coaptetur. Ut
et diuinitus placeat quod solus
deus placeant sibi / 2° ut sic
placeat quod ipse placeat soli
deo / 3° ut placeat ei quod in
hac iam complacencia quam vincet
eci / Infima est amor gratuitus
media est amor debitus / Suprema
est amor quiniditus / Infima
crucifigit mundum / Secunda / In-
media crucifigit se mundo /
Suprema crucifigit se pro mundo
ut scilicet pro omnibus mori velit
ut ipsi deo placeat. Et hic
status est quo deus est caritas
perfecta / cum quod operacionem
meo deus se estimat perfectum
Cui assequitur hic perfectus
quam cor non solum perfectum
in bene et voluntatem in
se cum cupidissime ad mortem
dum pro salute proximorum
suorum per periculis. Et Ego
libenter me inpendam et
superinpendar pro animabus
vestris / Et hic diligitur
proximus non propter bene(ficium) ut p(er)
p(er) bene ut prius ad perfectum
dilectionem dei quod diligitur
proximus [illegible] non est similitudinis
ut p(er) deum. Et p(er)ea ad in-
telligendum perfectam dilectionem
dei dicendum est quod diligit

Rex sit quod deus ubique p(er)an-
litatem et ordinete procedit
ut ad perfectum perveniat
primus est suavitas ut homo
discat quam suavis est deus
et hic fit vacando et sab-
batisando per festas meditaciones
cum amore dei quod in pro-
dicitur / Reliquie cogitacionum
diem festum agent tibi / Et
quando fit quam meditaciones
cum amore dei suavitati
in corde generit / 2us est
cupiditas scilicet quam anima assue-
vescit accipit cum illam
suavitatem / Et tamen
nascitur in ea estimens
quod nil possit esse comparans
posset refici nisi cum quod
amat perfecte possideat
Sed quia in presenti ipsum non potest
attingere quia longe est / Et con-
tinue cum ex cedit et egre-
dit pro amore [illegible] cari-
tatem clamans [illegible] / Ob
Suspendium elegit ani-
ma et mortem in quam. Sed
cuius desiderat ad fontem
[illegible] / 3us est satietas que
erit ex [illegible] quando
deum [illegible] videt
et possidet et sursum
fert [illegible] unde quod
corpus tenet [illegible]

i tedium vi et saturitas ut pt
refectionem in veniet in aliquo
terra ipsum dilectum dei et sed
saturant si cibum sumit ab
hominationem summendo i est
pocius quam refectionem. Sic et
in hoc quod in caritas sat ta
omne cautum quod est tam ipsum di-
lectum. Quartus est ebrietas que
dicitur excessiva etc. Ebrietas
autem in hoc consistit quod pre amore
tanto diligit deum ut ia
non solum fastidiat solacium
sed etiam et delectat et querat
solac supplicium pre amore
eius quem diligit et delectat
in penis obprobriis et
flagellis sicut tercius. Unde
ebrius se ipsum denudet
sic in hoc intelligendum est
vel dicitur quod ebrietas. Septimus gra-
dus est quartus gradus caritas
tantas quod dicitur excessive ebrietate
vero. Cum quis enim se tanto
sentit amore dei quod li-
bentur pro ipso sustinet
omnem despectum et vinc ob-
probrium et foras mittit
timorem et tamen tam ebrio-
ratio dicimus quod cupit spe
percipere posse racio et in hoc
quod in erat ceppus cum dice-
bat cum nos separabit
a caritate Christi vel sum

Ille neque mors neque vita
Dexptus est per verba et ple-
na tranquillitas. Quartus est talis
pax et requies quod cum fit
quodammodo in silencio et
i sopnio et quod i stetha
adest collocatur. Ubi non
quod ebrius cum per eget
mete per dictum in amore
excitato quod esse quod nullus
cupiditatis stimulans quod certe
nec timoris aculeus
exagitat. Iacea neque
mete pax est et status
ultimus et quies et ibi ver-
salem requiescit quem in
pace factus est locus eius.
Et io ultimus gradus est
quo dicitur signat pax
quo dicitur quibus ascendebat
ad thronum salomonis et
io dicitur in canticis. Excessus
summus premium in ea perfectum
caritate consistit. Esse
in possibile est adistam
tranquillitate pervenire
in perpetuitate quam acquisita
facillime est habere facere omnes
perfectionis et sine
tege sui pati sui vinc
sui. Ubi quod diximus
quo ad septima vos decl-
ramus premeditari et ordinis sibi
bene

Ultimo (de contemplatione)
venit tempus quando
contemplando ad omnem sapien-
tiam pervenit / per contemplationem namque
transit mens anima in supernam
virtutem ad eius in statu tali
et formata secundum illud sicut secundum
exemplar quod ei ministratum est
in exemplo monte / Nam est enim
certe in Hierusalem quae figuraliter
triumphanti et militanti primus
et viatores videre per quod po-
ssibile est / Angeli enim sunt
et deus in qua consistit primum
perfecto / Primo enim pace
tenere / Secundo veritatis vi-
sio / Tertio caritatis dilectio
sine fine / Et sicut sunt hec
distinguntur tres ordines in
summa ierarchia scilicet
thronorum cherubyn et
seraphin / Nam est quod ut
quilibet qui vult ad istam beatitu-
dinem pervenire per imitationem istorum
trium similitudinem quantum est po-
ssibile in via compararet sibi
ut habeat saporem pacis splen-
dore veritatis dulcore
caritatis / sedes ubi requie-
scit deus et spirat tamquam in
proprio solio / Sed necesse est unum
quodque istorum trium per tres gradus
ascendi sicut explicat viam
purgativam que consistit in
compunctione peccati / Illuminativa
que consistit in susceptione

per omnia sine ... sic ita
quilibet habeat quod gradus per quos
quis ascendit a primo
et tendit usque ad summum
Gradus autem perveniendi
ad saporem pacis sunt
isti sex / Primo est
pudor in recordatione
flagicii et hoc est quantum ad
quatuor scilicet quoad magnitudinem
multitudinem et turpitudinem magnitudinem
magnitudinem / Secundo timor in con-
sideratione iudicii qui exigit
dissipationem ... quia ex-
... ... ob con-
... ... et comparationis
... / Tertio dolor in
estimatione ... et hoc
est ... scilicet quantum ad
amissionem ... ...
quantum ad ... ...
... ... quantum
ad dissipationem ... ...
Quarto clamor implorative
subsidii ... scilicet ...
... ...
... ...
... Quinto rigor in ex-
tinctione ... ...
scilicet ... que est ...
... que est malicia
voluntatis que est ...
... que est ...

Sexto que est ardor compassionis per
gradus et sunt per perfectionem
remissionis offense per perfectionem
purgacionis macule per perfectionem
satisfaccionis pene per perfectionem
sanctificacionis concupiscencie per perfectionem
Sexto est sapor in obumbracione
xpi ubi sentitur per fructus est et
recreacio dum tuo se sentit
protegi sub umbraculo amaro
aliorum ubi non videtur ardore
concupiscencie non pene non timore
culpe ad quod non potest pervenire
nisi per perfectionem virium ut appe-
titum non exercet ... terminum
ad hunc non plus implorari
ne subsidium / non ad hunc
non compleret commissum non ad
hunc non plus implorarent
subsidium / non ad hunc non
compleret dampnum suum
non id non retineret et emende-
scat flagicium / ~~ergo~~ ergo
sunt hec pars saporem
precedat in hunc ordinem passionis

Gradus autem pervenit
ad splendorem summe
veritatis ad quem pervenit per
imitacionem xpi ihesu secundum
hos tres assensus racionis
affectus compassionis aspectus
amiracionis / excessus
devocionis / tunc triplex assi-
milacionis / complexionis ...
in trinitate virtutes ...

precedas hoc ordine primo
consideracio est quod patitur
ei summa deitas pro nobis assensum
ut credas summe verum esse
dei filium et ex omni
principium salvatorem
hominum creatorem omnium auc-
torem / 2o consideracio istius est
qui patitur et ei compatitur
per compassionis affectum ut
compaciaris in ... tissimo
mitissimo nobilissimo
et amantissimo / 3o quod
est quod patitur ad ipsum excedas
per admiracionis affectum
Et attende quod in maiestate
est potestate possibilitate felicitate
eternitate et caritate / 4o ma-
iestate et ...
speciositate ... calvarie /
felicitate tormento ...
in summa claritate / 4o
consideracio quare ... patitur
et tene ipsum obtulisse
per devocionis excessum
pro re ... redempcione
illuminacione sanctificacione
glorificacione / 5o consideracio
quali forma patitur ut vim
in duce per assimilacionis
studium passus est ... libera-
lissime ... obedien-
tissime / respectu dei fe-
rocissime / respectu sui
prudentissime respectu ...

Sexto quo ad sequendum sicut benignitas serenitas humilitatis paupertatis [illegible] mirabilis Christi Ihesu. Sexto considerari quanta sunt que patitur et tamen complecte passionis crucifixum ut Ihesus [illegible] passus [illegible] veritas ut impotens omnipotentia [illegible] ut vilis / bonitas ludibrium / ut stultus sapientia simplicia ut iniquus iusticia [illegible] crucifixio passionis [illegible] passionem plenum [illegible] / [illegible] plenum [illegible] plenum [illegible] plenum supplicium [illegible] tormentis / Decimo consideranda [illegible] ad hunc [illegible] a veritate [illegible] in [illegible] preceptionis [illegible] / [illegible] passus [illegible] sigilla libri fuerunt scripta libri [illegible] sunt [illegible] notitia [illegible] / [illegible] erat [illegible] causa [illegible] passionis efficacia reseratum scilicet [illegible] admirabilis / [illegible] intelligi [illegible] [illegible] bilis [illegible] crucifixibilis / [illegible] horribilis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]bilis / primo [illegible] manifestum est [illegible] [illegible] scrutabilis sapientia [illegible] et incomprehensibilis [illegible] et incomprehensibilis [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] redemptionis [illegible] sunt / [illegible] probabilis [illegible] / [illegible] diligentia [illegible] nobis manifestissime declarat / 2° [illegible] manifestum est [illegible] [illegible] benignitatis [illegible] et hic [illegible] ad angelos 2m [illegible] ad homines / 3° [illegible] ad demones / [illegible] [illegible] sunt [illegible] / [illegible] filius [illegible] [illegible] et hic ad suggestionem demonum / 3° [illegible] manifestum est [illegible] ubi regnat [illegible] et [illegible] / Veritas [illegible] Christum [illegible] abierit et [illegible] / [illegible] et [illegible] sunt [illegible] adversus [illegible]

326.

p[er] c[ru]cem manifestatus e[st] i[n] q[ua] e[st]
fastigium totius gl[ori]e / Specta-
culum o[mn]ib[us] leticie / p[ro]mptuariu[m]
o[mn]ib[us] habundantie / Vn[de] d[omi]n[u]s
p[er] i[st]a[m] h[umi]litate[m] nob[is] [con]resti-
restituenda uit dampna fact[us] fuit h[umi]lis
et pauper / ~~Iuxta~~ celsitudo
admisit abiectam / Iustitia
subijt reatum / opulen[ti]a ege-
statem / na[m] celsissim[us] susce-
pit summe abiecta ut nos
sublevaret in gl[ori]a / Iusti-
ssimus m[a]x[im]e subijt pena-
lissima[m] ut penalissi[mos] reatu
s[ua]m ut iustificaret a culpa
et miseria / opulentissimus d[omi]n[u]s
suscepit egestatem
ut locupletaret [nos] copiosa
copia ~~[illegible]~~ in gl[ori]a et
e[st] per c[ru]cem manifestatus
plenus q[uo]n[iam] fuit horribilis
calamitate egestate ignomi-
nie et miserie / Si e[nim]
p[ro]p[ter] pecc[at]a s[u]a fuit pati [christum]
multo fortius oportebit
pecc[at]a d[e]m[er]ita [con]dempnatos
in s[e] c[on]tra mortuo[rum] suorum re-
f[ec]tionem et [con]p[ar]ationem re-
f[l]exio manifesta e[st] ut [ne]c
laudabilis q[ui]a s[i]c sit passus
q[ui]a e[st] bonus [et] ... suis de[bet]
[quam] utilitati [con]ducit p[ro]ficiebat
utilitati [quia] sit p[ro]cessa e[st]

[con]tradictio nob[is] p[ro]p[ter] eum
[con]templabat / Spectosa
q[ui]a in p[ro]p[ri]is [con]iunctis et
in ipsis [con]templabat /
fructuosa q[ui]a uniu[er]sa
p[er] c[ru]ce[m] ... [con]solabat
in [christum] celu[m] apparet
ita manifestus e[st] reatus
[con]p[ro]babilis q[ui]a sit de te-
stabilis q[ui]a ad [con]firmat re-
missionem in d[e]o et tam
magno p[ro] eo / tam grave
periculo tam difficili
medicamento / Crux que
in c[ru]ce d[e]i manifestat
q[uo]d eum ad h[oc] unde redu-
cit / Vn[de] ip[s]a e[st] ...
portat c[r]u[ce]m et splen-
dor virtutis q[ui]a [con]tollit
et sequi[tur] [christum] / ~~[illegible]~~
mo[rtuu]m p[ro]d[u]c[e]re ... [con]templat
in te ... [con]firmabat lumi-
ne f[ide]i d[omi]n[u]s ...

Gradus ... [con]scendi ad
[con]templatione[m] caritatis [et]
... sup[er]flua[m] [et]
sollicitudo [con]fidentia a
fortitu[dine] / [con]cupia i[n]fla-
mat / [con]cordia e[st] ...
... / [con]placentia ...
... / ... [con]...
... [con]feruntur [con]iunctis

Incipit hic ordine precedens que vis cor perfectum caritatis per timore et amore sponse sic. Nec est prius vel vigilancia te sollicitus pro sponsi perpetui recordacione ut possis dicere / ego dormio et cor meum vigilat ad te dilecta virgo et in meditacione ego dormio et cor meum vigilat ad sponsum et petitum. Anima mea desideravit te in nocte. 2o ut confidencia te confirmet pro sponsi certitudine recordacione ut dicas / Iuste domine sponsum consolatur in eternum. Et iob xiij si occiderit sperabo in eum / 3o ut concupiscencia inflamet pro sponsi pulcritudine possis dicere / quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus / Et in cantico fortis est ut mors dilectio tua. Canticum canticorum. Precedencia te et exaltet pro sponsi celsitudine ut possis dicere xij dilecta et hic benedicta tua domine / Et in cantico trahe me post te. Et in cantico Iob suspendium elegit anima mea / 4o ut complacencia te coniungat pro sponsi pulcritudine recordacione ut possis dicere in cantico dilectus meus candidus et rubicundus. Et in cantico dilectus meus michi et ego illi / 5o leticia te delectat pro sponsi plenitudine recordacione ut possis dicere ps. Deus meus deus cordis mei et pars mea deus in eternum. Et in ps. xxx quam magna multitudo dulcedinis tue domine. 6o adherencia te continuet pro sponsi pulcritudinis fortitudine ut dicere possis ad herere deo bonum est / Et in cantico quis nos separabit a caritate christi. Ubi autem duo amici se perimunt / vigilancia eorum considerat quid honestum / quid fortius quid delectabile est diligere et pro hoc quod naturali fiducia perit concupiscencia et in precedencia quo usque veniant ad copulam et oscula et amplexus quo nos perducat Iesus virgo in sequentibus. Orate pro scriptore ihesu miserere.

Explicit tractatus bonaventure Incipit [..]nardus de interiori home

In interiori homine per proprietates effigies in domini / Neque enim frustra in hoc exteriori domo ... est interiori homo sollicitudo. Et facilius visibilia per exteriorem ...

sint expertius / Interius ista
Dicendum quod sensus exterior sentit
corporea et sensus interior percipit
et videndo audiendo olfaciendo
gustando tangendo / Sed visus
oculorum alios sensus excellit
et visioni vicinior
Cum ergo aliquod corpus videmus
tria sunt demonstranda scilicet
ipsa res que videtur sicut
lapis quem videmus et id
quod in spiritu videtur esse
potest / tercia visio que
non fit nisi per illa que
videmus ... in tercio
quod sensus retinet oculorum
in eo quod videtur per quem vi-
detur intus non solum est
manifesta distinctio sed etiam
differencia non corporis
id visibile est et ipse
sensus oculorum quo fit visio
ipsa quod aliud est sensus corpo-
re quia sentit in foris
apparet quod intus ut sit ut
et possit eius visio sicut
non sit per videri possit
non tamen est nisi forma corporis
per videre ipsa forma / quia
ab eodem imprimitur spiritu visio
visio vocatur / Dicendum quod
visioni sensus non fortiter ex-
terius / ut sensus fortiter
exterius ad animam

nam pertinet non aliam
quam corpus quod videmus quod
sensus non est in se formatum
et sensus sit sed ut visio
sit / Ista sensus non est in nobis
tamen a visione eius sensi-
bilis non distrahimus quam
cecus si essemus in tenebris
ubi oculos clausos habe-
remus hic enim accedit di-
stancia quia nobis et non
videntibus inest sensus quo
videre possimus / Illius
[illegible]
tamen ... vocamus
ista tamen in tenebris quia in ea
re quam videmus sensus tenet
et observat quando non tamen
aere visibili non desit
cum hoc fit eius id corpus
Sed et abipso sensui visio-
ne spiritus salvis
tamen est in intencio / Dicendum
ut oculorum non oblinimus
sensus oculis ... non est ... oculi
[illegible] corporum / Et
spiritus non sensus corporis
anime / tamen tamen omnino
corpori per instrumentum corpo-
reum sentit et idem in-
[illegible] sensus vocant
et cum aliquis excitat

contingunt cum adhuc maneat
animus et eius intencio et sine
intermissio non fiat sensum in corpore
videndo corpori contingens non
iungat et in eo visum agat
appetitum et manet tamen querens
videndi i. voluntas appeti-
tus in tenebris sive id possit sive
sive non possit / Sed quoniam contra
corpus quod videtur et ipsa
visio forte que visu corporis con-
tingit i. tecto / manifestum
sit ad demonstrandum non solum
per ipsa singulorum / sed esse per
diversam naturam / est in spiritu cum
spiritus non procedat ex corpore
quod videtur sed ex corpore sentientis
animans cum eius animo mirum modo
compatitur / non tamen ex corpore
quod videtur gignunt visionem in spiritu
ipse forte ut iam non cum
spiritus qui in tenebris est in-
tegre ce pt du in columnes
sit oculis / sed est spiritus in forti
fit quod vocatur visio / gignitur
ergo ex re visibili visio / sed non
ex sola nisi esset adsit videns /
ergo ex visibili corpore est
visibile videntis gignitur visio
ista ut ex videntis sit spiritus
illa tamen informatio spiritus
que visio dicitur / a solo

in primis corpore quod iungitur
quod corpore subtracto illa
remanet forma / Sed
spiritus quem formem in herent spiritu
spiritualiter ad esset quod videbat
spiritus tamen quod remanet
et quod erat et prius quam senti-
ret aliquid / ut possit dici quod
spiritum gignat res visibilis
gignit tamen formam in spiritus
cum sentiendo aliquid videndo
sentimus / Sed formam corporis
quod videmus / et formam quam
ab eo in spiritu fit videntes
pendimus spiritum non discernimus
propter tantam iunctione ut
non pateat discernendi locus
Sed ratione colligimus non
posse nos sentire nisi fiet
in spiritu nostro aliqua similitudo
corporis sensi corporis / Sensus
vero oculorum non ideo non
sine imagine corporis
quod videtur quia eo detecto non
remanet sicut per aliquos tardi-
oribus ingeniis difficile
persuadetur quod formetur in
spiritu nostro imagine visibilis
rei cum eam videmus
et eandem formam esse visionem
Cum hec tria dum insa-
sunt in una cum in quadam

unitate contemperantur id est species corporis
quod videtur et imago eius impressa
sensui quae est visio aut sensus informatus
et voluntas animi quae sensibili
rei sensum admovet et in eo ipsam
visionem tenet. Horum trium
primum id est res visibilis non
pertinet ad animantis naturam nisi
corpus eius. Alterum vero
ita pertinet ut in corpore fiat
et per corpus in anima fit. Fit enim
in sensu qui neque sine corpore
est neque sine anima. Tertium vero
solius animae est quia voluntas
est. Cum vero horum trium tam
diversae substantiae sint, tamen in tantam coe-
unt unitatem ut duo priora
vix idonee discerni queant
species corporis quod videtur et
imago eius scilicet quae fit
in sensu id est visio. Voluntas autem
tantam vim habet copulandi
haec duo ut sensum formandum
admoveat et ei rei quae
cernitur in ea formatum sensum
teneat. Non est ista trinitas
imago dei quia ex corporea
creatura quae superior est et tamen sit
ista trinitas in anima per sensum corporis
non omnino est dissimilis. quia
non fecit deus bona valde non ob aliud
nisi quia ipse est summe bonus. Per hoc
est in quantum bonum est inter quamvis
distante habet tamen aliquam summi
boni similitudinem et si
non etiam

rectam ordinatam. Si autem
vitiosam utique turpem perversa.
Nam et anima in peccatis suis
quandam similitudinem dei superba
libertate sectatur. Ita ut
nec primis parentibus peccatum
persuaderi posset nisi diceretur
eritis sicut dii. Nec sane
omne quod in creaturis est
aliquo modo similitudo eius
imago dicenda est, sed illa
sola qua superior ipse solus
est. Ea quippe prorsus exprimitur
inter quam et ipsum nulla interiecta natura
9. Visionis e na
igitur id est formae quae
fit in sensu videntis quasi
parens est forma corporis
ex qua fit. Sed parens non
vera unde nec vera proles ista
est quia non omnino inde gig-
nitur quoniam aliud adhibetur
corpori ut ex illo formetur
videlicet sensus. Voluntas quae utrumque
coniungit quasi parentem et quasi prolem
magis spiritalis est quam quodlibet
corpus enim spirituale quam illud
est. Visio quae fit in sensu non
admixtum corporale aliquid habet
quia sine anima non potest fieri
sed non totum ita est quia ille
sensus qui formatur corporis
est. Voluntas quae utrumque

coniungit tamen persona spiritus sancti in-
firmitate. Incipit in 1a trinitate
sed non asserens quod est quod percens pa-
tet ut absit quod plenum visionum
s. [illegible] quod in [illegible] e. prius
enim quod visio fiet iam erat
voluntas, est idem quod plenus
visionis voluntas est quod erat
cum visioni, ut quod percens
quod non [illegible] sed [illegible]
tionis fiet iam erat voluntas
est idem quod ut plenus visionis
voluntas est quod erat cum visioni
ut quod prius quod non [illegible]
sed visio [illegible] forte. ergo
et pater unum summus unum dixit
ut fiet discordia deitatis. Unum
[illegible] dixit ut cognoscas
personas. Non enim pater est ipse
qui filius sed [illegible] pater genitus filius
[illegible] deus [illegible] pleno plenus
non quod sit sed [illegible] nova [illegible]
iudicia. plenitudo divinitatis in patre
plenitudo in filio. Ergo non dis-
crepans ut confusum quod unum
est ut [illegible] quod in divinis est.
Eterno filius a patre genitus impo-
sibile est sciri. [illegible] deficit
vox, silet non homo tantum sed
angelorum super angelos super
cherubim super seraphim super
omnes [illegible] est. Credimus [illegible]
distincte non permittimus [illegible]
augmenti [illegible] fidelis [illegible]

Deus assumpsit hominem
in [illegible] suis nunc non
visibilitate nec sed [illegible]
ut ut [illegible] mutare [illegible]
[illegible] assumere deo hominem
ut homo in [illegible]
[illegible] quod in [illegible] ut visi-
bilitas nec ut et divinum in-
[illegible] facit [illegible]. Credimus
[illegible] sine confusione con-
iuncta trinitas sed separate
distincta patris nomine o-
moysion [illegible]. Sed
non [illegible] nomine
significaverunt sed enim [illegible]
[illegible] omousion quod est co-
et pater unum summus [illegible]
[illegible] eiusdem [illegible]

Pater omnia [illegible]
[illegible] deo [illegible]
[illegible] neque
persona patris neque persona
spiritus sancti. Sola filius carnem
suscepit. Et in hoc [illegible] intelli-
gas operationibus [illegible]
[illegible] intelligas. [illegible]
est idem [illegible] unum sit [illegible]
[illegible] id. [illegible]
divinis [illegible]
[illegible] pater et filius et spiritus sancto
[illegible] sunt una [illegible] tota
trinitas operata est hominem
quem assumpsit. [illegible] tota
trinitas non assumpsit

s[ed] sola p[er]sona filii. Op[er]e
d[e]i p[at]ris et filii et sp[iritu]s s[an]c[t]i
v[e]n[er]abilit[er] v[e]nit. Unus
in na[tur]a d[e]i. trin[us] in p[er]sonis.
Solus invisibilis, solus
immensus atq[ue] incompre-
hensibilis solus incircumscriptus
incorporeus, immortalis
Ubiq[ue] p[re]sens s[ed] latens. Ubiq[ue]
totus s[ed] immensus. Invisibi-
lis e[st] q[ui]a in essencia sua
videri n[on] p[otest]. Ap[osto]lo testante
q[ui] ait q[uem] n[ullus] vidit homi-
num. S[ed] nec videri p[otest].
Et in ev[angeli]o Joh[ann]is Deum
nemo vidit umq[uam]. Incor-
poreus e[st] q[ui]a n[on] c[on]stat membro[rum]
lineamentis in p[ar]tium sive
c[on]pactis c[on]sistit. S[ed] d[eu]s in celis
in celis e[st]. Sp[iritu]s e[st] d[eu]s et
eos q[ui] adorant eu[m] in sp[iritu]
et veritate op[or]t[et] adorare.
Immensus e[st] q[ui]a q[ua]ntitatis vel
q[ua]litatis ei[us] a nobis metiri
n[on] p[otest]. Unde Salomon in sua
oracione supplicans ait. Si
celu[m] et celi celo[rum] n[on] capiunt
q[ua]nto magis domus ista q[uam]
edificavi. Incircumscrip-
q[ui]a circu[m]scribi n[on] p[otes]t. ille
tibilis e[st] q[ui]a de celo ad terram
neq[ue] q[ui]d capit neq[ue] c[on]clusis
retinet. Ip[s]e de se p[er] ysaiam
testatur. P[ro]phetante. Celu[m]

se[de]s mea, t[er]ra scabellu[m]
pedu[m] meo[rum]. Et alibi. Num[quid]
celu[m] et t[er]ram ego impleo.
Cui[us] immensitati p[ro]ph[et]a
v[er]o c[on]senciens ait. Si ascend[er]o
in celu[m] tu illic es. Et
de ei[us] immensitate ad-
huc in lib[ro] Job scriptu[m]
e[st]. Excelsior celo e[st]
et q[ui]d facies? p[ro]fundior
abysso vel inferno. Unde
et cognosces? Longior
t[er]ra mensura ei[us] et
latior mari. Omnia en[im]
celu[m] et t[er]ram implet
p[rese]nc[i]a. Ubiq[ue] e[st] ab ei[us]
p[rese]ncia absens. Sedet
sup[er] o[mn]ia e[st] regendo
atq[ue] imp[er]ando. Subt[us]
e[st] o[mn]ia subsistendo
atq[ue] portando. Non po-
nd[er]e laboris, s[ed] infatigabili
virtute. Immutabilis
q[ui]a ab eo q[uo]d e[st] nu[m]q[uam] mutari
n[on] p[otes]t. Ip[s]e dicente p[er] mala-
chiam p[ro]ph[et]am q[ui] d[i]c[i]t. Ego
d[omi]n[u]s et n[on] mutor. Deus
immutabilis d[icitu]r q[ui]a in-
na[tur]a ei[us] nec fuerat p[ri]me
oblivio recordacio. Et
hys solita n[on] accidu[n]t.
Semp[er] en[im] unus e[st] et in-
mutabilis et in se beata
Nec aliud e[st] ip[s]e q[ua]m q[uo]d
h[abet].

Et ipsum est in [illegible] tractassi. sed
quod vidit ultimo [illegible] sed n.
vidit post. Videtur autem sac-
septima persona per diuos libros
in verbo motus cue seu humana
membra describit / scilicet caput
capillos oculos palpebras
renes [illegible] os labia cor-
lingua ymagine vero
eius diuersa [illegible]
brachium / Alias scapulas
posteriora pedes / Item motus
cue / Item furore obliui-
onem primo recordationem et alia
huius similia / Que carnaliter
iuxta historicam litteram intel-
ligenda et sentienda sunt / secundum auidis
et pluribus hereticis carnaliter
sapientibus / qui deum corporeum
atque localem opinantur / Sed
spiritualiter omnia intelligenda
dicendo et sentienda sunt / Ubi ideo deus
humana membra seu motus et
more humano in esse credit
per tale vitio in corde suo
ydola fabricat / Cum ut deus
est figuraliter in verbo / Caput
eius significat ipsam celsitu-
dinem eius que omnia precedit
et cui sunt omnia subiecta
intellige verbum / Capilli
vero capitis eius sanctos angelos
seu diuinos electos typice
accipiamus verbo sancto [illegible].

dierum dicitur / Accipiunt Daniel
thronum positi sunt / Accipiamus
et antiquus dierum sedebat
vestimentum eius quasi nix
candidum et capilli capitis
eius quasi lana munda / Hic
enim habet per vestimenta can-
dida dicitur et per capillos eius
sanctos angelos et multitudines
sanctorum dealbatorum / ut etc
capilli eius lane munde
comparantur / ut per hec antiquus
dierum esse credatur / Per oculos
dicitur deus hic per quem omnia
videt et nichil eum latet
Unde apostolus ait
ad hebreos / Nulla creatura inuisi-
bilis est coram eo omnia nuda
et aperta sunt oculis eius
Aliter vero oculi eius respectus
gratie eius intelliguntur ut
est in psalmo oculi domini super
iustos / Item aliter oculi domini
precepta eius per que no-
bis lumine sancte sapientie ministra
mistice intelliguntur / ut est
in psalmo preceptum domini lucidum illu-
minans oculos / Per palpebre
vero occulta et quasi incomprehensi-
bilia iudicia eius siue
spiritualis locutio eius in ob-
scuris libris in [illegible] et
quibus in incomprehensibilibus
et occultis sacramentis / et
iudiciis dicitur in psalmo palpe-
bre eius interrogant

vestimenta

oculi

palpebre

Aures

filios hominum i. probat. Item Aures
dei dicuntur per quas oraciones audit
et intelligit. Et sic silencio la-
tet. Unde in libro sapientie
Auris celi audivit omnia
et tumultus murmuracionum
non abscondetur. Item Nares

Nares

inspiracio eius in corda fi-
delium ut dicitur in libro [illegible]
Ascendit fumus de naribus
eius i. lacrimosa compuncto
penitencium inspiracione eius

Facies

Facies dei quandoque dicitur
eius ad homines in terris. Et
cognicione dei in psalmo. Signa
sub facie tua et salui
erimus. Item [illegible] ut co-
gnicionem tuam per filium hominis
hominibus innotuit. Unde dicitur
in ewangelio Nemo novit patrem
nisi filius. Item Aliter vocatur facies
dei. hoc est invisibilis essencia
divinitatis filius dei. Unde dicitur de eo
ad moysen per angelum videbit
posteriora mea videbis
faciem autem meam videre non
poteris. Actus scilicet Incar-
nacionis meam videbis
in novissimis. Divinitatem
autem videre non poteris. Ob-

Os dei

os dei filius patris i. verbum
dicitur. Unde ysaye propheta
Quod os domini locutum est. Affectu
aut quod os eius adiacent dona
provocasti. Aliter vero os

dominum sermo eius sine verbo
recipitur. Unde sermo per david
propheta. aut os domini locutum

Verbum

est. Verbum est filius dei patris
per quem omnia facta sunt. Unde dicitur
in psalmo Verbo domini celi firmati
sunt. Est aliter ait sit verbum
sermo et sanavit eos. Est
in ewangelio Johannis In princi-
pio erat verbum et verbum erat
apud deum. Lingua dei

Lingua dei

ministerium. hoc est spiritus sanctus
per quem dei per [illegible] sum
manifestatur hominibus. Unde
in psalmo lingua mea calamus
scribe velociter scribentis. Ut
dei ministerium verbi novi testa-
menti quod sanctum cia [illegible]
Unde de duobus testamentis
in [illegible] dicitur. Dum cecos il-
labitur eius i. medico non
[illegible] eius. Bra-
chia patris filius eius et
spiritus sanctus in [illegible]
in psalmo Et brachia mea
pluribus meditabitur. Bra-
chium dei patris similiter
filius eius accipitur. Unde
Semini ad [illegible] aut Et
nunc dicit [illegible] compositi
populum. Et ita concepti manu
in forti et brachio excelso
Idem ait brachium patris
filius dei. Unde [illegible] extima est

Dextera

ab ipso generatur, et dextera dei
patris unigenitus dei persone
accipitur. Secundo in psalmo: impressione
hominis assumpta dei dextera
domini fecit virtutem, dextera
domini exaltavit me. Aliter
vel per dexteram dei gloriam
patris et eternam beatitudinem
significatur, ut in psalmo in persona
patris ad filium: Sede a dex-
tris meis. Dicitur autem et
dextera dei omnis eterna crea-
tura in celo et in terra. Unde
sinistra, per sinistram eius
in tercio capitulo Cantica: Leva [illegible]
nes et omnes impii qui ad-
versus [illegible] eterna supplicia
sustinebunt, quia [illegible] autem
heres filius eius accipitur
[illegible] per [illegible] [illegible] sic
[illegible] in psalmo [illegible]
[illegible] manus [illegible]
[illegible]. Aliter vero manus eius
dei potestas in tercio, et quod potestate
in Jeremia: Sicut lutum in
manu figuli, ita vos in
manu mea domus Israel.
Aliter manus domini flagellum
accipitur et eius percussione
in Sophonia propheta scriptum
est: extendam manum meam
super Judam et habitatores
[illegible] et disperdam de loco

sicut reliquias Baal perdam
dominum percussionem. Secundo [illegible] corpo-
ralem: manus domini
tetigit me, quia digitus
domini simpliciter spiritus sanctus
accipitur, a quo spiritu sancto lex
in tabulis duabus lapi-
deis conscripta in monte
Synay scripta narratur.
Ipse enim scripsit quod scribe-
re deberet spiritus sanctus.
Secundo in Evangelio: Ego in
digito dei eicio demonia,
quod alius evangelista aperte
declarans ait: Si ego
in spiritu dei eicio demonia.
Si enim digitus in manu
vel in brachio, manus vero
vel brachium domini, tunc est
in [illegible]. Ita pater et filius
et spiritus sanctus tres persone
sed una est substantia.
Digiti vero spiritualiter
sancti prophete intelliguntur,
per quos spiritus sanctus libros
legis et prophetarum
inspiracione scripsit.
Unde in psalmo: Videbo
celos tuos opera digitorum
tuorum, id est celos cum libros
legis et prophetarum. Per digi-
tos [illegible] ut deus [illegible]

Digiti

ymago

prophetas misit et in fine miserunt /
Imago dei patris invisibilis /
aliter nature est ymago dei patris
in filio suo quem non aliunde
sed consempiterno sibi et consubstan-
tia per omnia sibi similem
et equalem genuit / Aliter
vero eciam homines quos non posse
i. de sua substancia / Unde pleniter
heretici opinati sunt genuit
sed quem [illegible] creavit / Unde
aliter est ymago carnis
[illegible] in filio eius quem co-
sempiterno sibi similem
genuit i. ipso hominem /
Aliter vero in carne eius

carnis

sanctissima ymago eius
impressa que non [illegible] est sed
filius qualitate sed est cor patris

cor

cor dei patris archanum
sapiencie misterium genuit / Ergo
verbum i. filium suum impassi-
bilem sine inicio genuit
ipso dicente Eructavit cor
meum verbum bonum / et alas

alas

dei hic dicit pro eo quod more
avis electos suos tamquam
pullos suos sibi colligit
fovet / alarum [illegible] eorum
et malorum [illegible] protegit /
unde propheta Sub umbra

Scapulas

alarum tuarum protege me / Et
Scapulas dicit hic verbum
quod in forma mediatoris
quam scapulis suis portavit
Unde in psalmo Scapulis

suis obumbrabit tibi et
videre dei secreti ordo
consistancie eius accipitur
Unde ipse [illegible] Ego hodie
genui te / Aliter dicitur
eius per [illegible] indicari
[illegible] negavit [illegible]
et in [illegible] dicitur
indicatur eius in libro
Job scriptum est Terra eius
vterus egressa est de conclusos
et gelu de celo quis genuit

posteriora

filii eius in carnacione
accipitur / Et posteriora
per filium in monte Synai
ad Moysen per [illegible]
loquens ait Posteriora
mea videbis faciem autem
meam [illegible] / et pedes dei

pedes

stabilimentum [illegible]
eo quod [illegible] et
[illegible] [illegible] illi
ipso dicente Terra scabellum
in pedibus est terra autem scabel-
lum pedum meorum /
Aliter pedes filii dicuntur
in carnacione que subiecta
est domino / [illegible] Unde eius per
caput divinitas ita pe-
des humanitas eius ex-
primit / Unde quod humanitate
in Exodo scriptum est Vi-
derunt deum Israel [illegible]

moyses et aaron et nadab
et abiu et lxx de senioribus
israel sub pedibus eius i. saphirus
saphirus et quasi celum cum serenum
est. Vel sic per saphirum saphirini
celestes creature ut angeli.
Ita per celum serenum serenam caritatem
que est clara hominibus assumptam
figuraliter demonstrat. Volunt
quod per creaturas homo
assumptus dei filius in perpetuum
regnat. De quo in psalmo omnia
subiecisti sub pedibus eius.
Aliter autem pedes domini nostri ihesu
christi figurati sunt sancti predicatores
de quibus mathei ultimo scriptum est: accesserunt
et tenuerunt pedes eius. Secundum ea
que ad corpus sunt accipiuntur
de doctrina eius. ¶ Vestimentum — Vestimentum
filii dei accipitur caro eius que
ad unitatem assumpta est in divinis
libris figuraliter accipitur. De quo
in indumento carnis autem ipsius
dicimus: Iste qui venit de edom
et rursus vestimentum eius.
Dicitur secundum accipitur ecclesia quam
per fidem et dilectionem circumdata
est. De quo dicitur in psalmo: Dominus regnavit
decorem induit. ¶ Et in
alio psalmo: adeptionem confes-
sionem et decorem induisti.
¶ Pallium christi unitas eccle- — Pallium
sie. De quo in genesi scriptum est:
lavit in vino stolam suam

hec est in passionis sanguine
carnis sue et in sanguine
uve pallium suum i. ecclesiam
suam. ¶ Calciamenta domini — Calciamenta
nostri ihesu christi mistice signi-
ficant incarnationem eius quia
que mortalitatis genus humanum
assumpsit dignatus est. De quo
in incarnatione sua ipse
propheta in psalmo ait: In idu-
meam extendam calcia-
mentum meum i. in p(ro)-
le gentilium manifestabo
incarnationem meam. ¶ — Processus
Processus filii dei ad vete-
rem mundum et egressio
eius ad patrem. Sic ait
de his in psalmo: Viderunt
sunt ingressus tui deus ingressus
dei mei regis mei qui est in sancto.
Venit in uterum virginis
de utero virginis nascendo
positus est in presepio postea
quam omnia implevit
missus a patre venerit
ascensus est in celum
cum. Dicte autem ex-
pirato homine corpus
sepultum est. ¶ Item
ad infernum descendit
tertia autem die resurrexit

sue diuinitatis carne sua despe-
rantes constituunt. Et post dic-
tionis sue domina die videnti-
bus apostolis ascendit in celum et
sedet a dextris dei patris in gloria
eius, hic est gloriosus filius dei,
de descensu et ascensu eius
quod frequenter in sacris scrip-
turis legitur. Ascendit deus
cum filiis carnis nobiscum as-
sumpta in celum et velud cap-
tiua erexit, sed descendit in psalmis
ascendens in altum duxit
captiuam duxit captiuitatem,
quare nemo humani generis
quod adiens in mundo retinebatur
captiua, assumpmos secum
in celum ubi nunquam cum fuerat
tamquam captiua deportauit.
Absconditur facie sua deus
cum quibus eorum exigentibus
culpis ingratorum sua ab-
scondit, quod in psalmo dicitur
nunc impletum videmus quia
negantes filium dei scilicet
[illegible] dei [illegible] dixerunt [illegible] filius
fore [illegible] quod deum non
venerunt. Ostendit deus faciem
suam cum [illegible] gratie sue quibus
[illegible] elatus suis seipsum
in corda eorum occulta in-
spiratione infirmat ad
diligendum se, amorem
suum infundit. Et Ascendit
deus et non contulit humano

Sed

[illegible]

mode, sed potencialiter super
omnem creaturam ut in psalmis
Regnauit deus super gentes
deus sedet super sedem
sanctam suam. Et Ascendit
deus super cherubim
quod interpretatur plenitudo scien-
tie per quod signantur sancti angeli
[illegible]
[illegible] in quibus invisibi-
liter deus presidet et regnat.
Insuper eum sedet qui
sciencia eius et dilectione
pleni sunt. Et in [illegible]
[illegible] scriptum est
[illegible]
[illegible] sedes sapientie. Sapien-
tia dei patris christus est [illegible]
in animabus sanctorum dei sedet.
Et Ascendit in mundum
deus [illegible] aliquod
nouum [illegible] tamen non fuerat
ut fecerat in creatura huma-
na operatur sed filius
dei patris descendisse
narratur, vera qui carne
humana [illegible] pro redemp-
cione nostra suscepit et
verum hominem [illegible] dignitatis et
non amittendo [illegible]
sed assumendo quod non erat
et eius ascensione in
carnatione in psalmis scriptum est
Inclinauit celos et descend-

et aliqui sub pedibus eius / Celos
inclinauit qui cum ad ventum
suum prenuncias angelos suos
prophetas misit quod eius ad ven
tum hominibus innuerunt / Cali
go sub pedibus eius quia
impii homines ab sua ma
licia i cecitatem sua
agnoscere non potuerunt Nota
ad hunc puncti quod Stare dicitur Stare
dei cum nos infirmos i
sua caritati ad penam et
conversionem pacienter sustinet
ut est in abacuk propheta
Stetit et mensus est terram et
dissoluit gentes i stetit
ad sub veniendum / et dissol
uit gentes a vinculis
peccatorum / Circuire dicitur deus circuire
cum de cordibus quorundam
hominum i rebus cum ea per fidem
et verba / per ea subripiente
perfidia ut quodam de electo a b
eis recedit / et ad alios
transit que admonitio de iu
deis ad gentes / de hereticis
ad katholicos seu de qui
busdam i rebus et neglige
per merito suo recedit deus
et ad alios transit quod non lo
calit sunt visibiliter / sed
occulto in sanctorum mentibus sua
conscientiunt / et ambulare ambu
dicitur deus non de loco ad locum lare
transeundo quod in tempore est itaque de /

sed eius ambulacio in
cordibus sanctorum est de loco
predicto scriptum est spiritualis
meis et inambulabo
et coram ipsis et cetera / Ut stare
ambulare dei est in sanctis
predicatoribus suis de loco
ad locum transire / loqui loqui
dei est invisibiliter sine
voce ut quodam de illis scriptum
occulte i mente sanctorum
voluntatis sue atque etiam
intellectum inspirare / seu
futura sanctis prophetis
revelare / Quod locutus ut
Set dicunt bonus mortis
accipitur / Primo namque modo
per subiectam creaturam sanctis
ad manifestum in verbo sign
apparuit ut patribus abraham
atque iacob et ceteris sanctis
quibus in angelis apparere dicitur
est 2o deus modo sanctis i sompnis
iacob et ad zachariam
prophetam et ad ioseph sponsum
marie / et aliis sanctis quibus
secretum revelare voluit
3o autem modo neque per
creaturam / neque per hominem /
sed occulta eius inspiracione
invisibiliter corda eorum
tangendo locutus est effectus
sed in libris prophetarum scrip
tum est / ut in ipsis prophetis

sabbato spiritu domino afflati ex-
clamabat dicentes [illegible] d[icitur] deo/
Vid[eo] et vid[e] d[icitur] e acta bona ap-
probare sicut id[em] in [illegible] vidit deus
cuncta que fecit & c. v. bo. i.
intelligeabas d[icitur] monstrat/
Alit vid[e] d[icitur] q[uod] hor[um] sa-
cerdo reprobare sicut id[em] in ys
Et vidit deus & massa capunt
in actis eius/ Alit sid[e]
d[icitur] e nos videntes sua e id
in ps probare me domine & scito
cor meum & intellige me & c. sic
mirabilia Job sup[er] repit vlci
de sapien[tia] d[icitur] prius per quod pla
in sepulcri locutus e d[icitur] pre
et adimpit Cur vid[e] vit
illa et enarrabit i. vestigat
re et [illegible] i. videntes sat
atque v[er]itates i. vestigantes
atque illys annunciantes q[uod]
Cognoscere cognoscere d[icitur] e cognoscentes
sua non cognosco quod tu d[icis]
neque impetrator nomit q[uod]
sat tu ora cuique sunt/
Et cognoscere d[icitur] d[icitur] cogno-
scens sua ut p[er] q[uod] prius
domine ipsos venit i cognita
erat/ p[rop]ter eius testimonium Jacob
et probationem [illegible] & prius man-
festi fuerit/ Et e et id
in lege moysi de ipso
constituto/ Templum eos
inquit vtrique custodiunt

Nescire mandata mea cum non/ Ne-
scire d[icitur] deus quod propter deum re-
probos reprobare dicit nescio
Nescio vos/ Recedite
omnes qui operamini iniquitatem
Cruciare d[icitur] deus dum castigat
sum non vult pie sepe
castigat corrumpit atque
flagellat & flagellando
ad se reducit/ Est Re-
latus d[icitur] deus cum non paciam
i penitentiam vult relinquere
iustus e eius/ Est id omnibus
in iustitia occultis e
illis quod ut deus e nullus
in penitentiam patitur/ Et Lesi
Dasci/ deus d[icitur] non motu anime
ut consulitur per vindicacionem q[uod]
ci actiuitate omnino non possit
Et curatione dicitur lagueti i.
[illegible] impiis & peccatoribus
i scita d[icitur] in [illegible] vlcion
quod e retribuerit illis quod merue-
re e vltio diuina recipitur
eius/ Et penitere d[icitur] deus
Penitere non quod mox e humanus sen-
sus deus [illegible] peruertere
operibus peniteat/ Cui
cum omnia nouit antequam fiunt
per sensus predictus actibus penitere
non potest/ Et penitere d[icitur] est
statuta mutare & quod prius
ad ut alit in multitudine
malum mutare & bono
congruentibus culpis in
malum/ Et [illegible] d[icitur] sanc[tus]

legimus dyn permitisse quod con-
stituisset cum rege ut sedes nunc
videmus in populo nostro quod cum
esset peculiaris populus dei ob
in pietatem suam factus est in pignora (?)
sathane de malo deo in bonum
Et sic accidit in populo gentium
quod cum non prius dei nunc eum (?)
per gratiam christi populus factus est
Hec quippe in occulta dei iu-
dicia. Iudas proditor de
apostolatu in den lapsus in infer-
nali barathro dimissus est. Latro
de prius crimine rapacitatis de-
cecet ad paradisum translatus
hac per gravitatem de bono
ad malum ut deus est sum (?)
de malis ad bonum quod occulto
Iustoque iudicio dei presenciter
impie sive sive primum (?)
cuius fiat primum dei dicas (?)
expressius septimo capitulo
secunde prophete. Sic pronunciate dei
statuta mutare non est in
nostris. Iuravit dominus et
non penitebit eum tu es sacerdos ad
filium (?) tu es sacerdos in eternum
secundum ordinem melchisedech
Sacerdos dei patris dicitur de
filius dei non secundum divinitatem
sed secundum humanitatem. Qui sese
pro nobis passionis et morte
sua acceptabile sacrificium
deo patri obtulit ut ipse esset
sacerdos qui est et sacrificium (?) — ob limi et
oblimisti dicitur deus cum quasi (?)
dam in prius et peccatoribus

non miseretur quod utique non fuit
pro et debilitatem quia in deo
non est sed pro occultum iustissimum
iudicium suum. Quod indurare — in durare
dicitur deus quorundam corda ma-
lorum sicut de pharaone rege
scriptum est. Non quod operetur deus
potentiam suam eorum corda
indurat quod in primo est deus
sed exigentibus eorum culpis
cum duricia cordis. Hec
ipsi sibi omnia mala per-
petrando merebantur ut in-
ferent (?) et illos in se durant
quos iusto iudicio in du-
ratos finit. Quod dormire — dormire
dicitur est cum humanitas dei
filius patris assumpta eterne
mei pro nobis dignatus est.
Cuius mors fuit dulcis
sompnus et pro dictus ipso
dicente per Ieremiam prophetam
ideo quasi de sompno excitatus
sum et vidi et sompnus
meus dulcis est mihi. Item
dormire dicitur deus cum fidelis
cuius in adversitatibus huius
mundi et in quorundam
corda fidelium non vigilat
sed dormit. Et hac dormi-
tacio ipse ihesus significavit
cum in navi in tempestate
maris dormivit.
ut esset dormire dei est
ampliis tardius quod scit (?)

Vigilate

sicut et ipsius christi dominus quod
ob dormiens dicit et vigilate
dicit in defensione electorum
suorum et electorum inimicorum suorum
se manifestum demonstrat

Explicit Richardus de interiori homine Incipit epistola Crisostomi

Fecit iam item ut solet
accidere in te ex humana
et cogitationes dispersionibus
in intellectum meum et timore
opprimentes. Quando enim
quod te gestat et mestum fact
cum dolis et corporis et
dolorum naufragium quod certa
apprehendit, et neque naufragium
tollat sed si dis
imagine et formatio corporis
sunt, neque hic visibile
abyssus in fine resi
dium ventus ipsius primi
unica dubitat tempestate
apertatos gubernatio et
remos coegit relinquere
ac manus genibus tenere
complexos. Non videntes
celum neque contradicentes
pelagus neque terram sed in
firmitates et angustias
et flentes fecit. Et illa
quae memorem sic evenit
nunc, ~~tibi~~ deos in mea
mente tenebras ponere et

nimios fluctus. Sed deprecatione
discipulorum dominus ipse
Christus qui in navi erat prevalet
qui imperavit sed motu
tempestatis sedavit. Ita
nunc et si multotiens deprecatus
nos et cor mundius nobis
pusillanimis sit. Item magnus
mortem hic dimisit
amator hominum deus. Itaque
cum redime non potestates
tres istos pueros ne
mitterent in caminum
ignis. Sed postquam capti
ducti sunt postquam in bar
baram regionem ablati
sunt et apprime ceciderunt
et omnibus desperati et
condempnati fuerant quando
in caminus esset vehementi
ssimi ignis et ... super
erat, flammam erat ignis
fornacis derelicti. Tunc
ipse et deus deus repente
mirabilem operationem ostendit,
et ignis dispersus est et non
feriens naturam ... corporis
... et in credit ... quos
in venit in fornacem de
caldeis. Et fornacis
exitu erat ... certum et
omnem ... ducebat contra

visibilia et invisibilia angelos
et virtutes et illa omnia quae cre-
dentes dicebant. Unde dicitur
omnia opera domini dominum & futura
quo facta sunt et ignem sus-
citavit in iorem et tyrannum
quantum et placuit et pro omnes
orbem terris mittit et
magnos de arte zodiac/ mi-
zael et abdenago/ Et similiter
quantum semel fecit in presentia. Si
quis vero dixit usque vos et
domus eius publicatur et sub-
stantia eius diripiatur/ Ergo non
amperium neque pusillus
parvus/ Nam secundo ipsum constanti-
nopoli sunt quae pulsus
nullus eorum contra ...
sed in ipsi dicebat/ Si me
voluit imperator ...
parte ... me ... domini
... terra et plenitudo eius. Si voluit
me secare/ cum ysaia
Si voluit me in pelagus
mergere memor ero et ione/
Si voluit me in caminum
ignis mittere tres pueros
qui hoc sunt passi/ Si me
voluit bestiis dare habeo
danielem in lacum leonum
missum/ Si me voluit
lapidare stephanum prothomar-
tyrem habeo/ Si mihi voluit
abscidere caput accipiat

ipsum iohannem habeo qui inter
natos mulierum non surrexit
maior/ Si voluit substan-
tiam accipere accipiat eam
Nudus egressus sum de utero
matris meae nudus revertar
illuc/ Sic admonet apostolus
presumens hominibus non accipio/
Et si adhuc hominibus
placerem servus Christi non
essem/ Et david me armis
munio d. et loquebar in con-
spectu regum et non confunde-
bar/ Multa quae me fieri-
cavit dicentes quod quosdam
post ... communicavi
... fecit declaret
non ... libere ...
... non ... libere
... orthodoxe/ quorum
... ego ... me
patiatur de regno suo/ Si
vero hoc omnino dicunt mihi
et ... agunt ... deppo-
nat paulus quod post ... ce-
natum ... dominum
baptisat/ deponat et ipsum
dominum quod post ... tenuit
apostolis communionem dedit/ Sicut
quaerunt milicie dominum
despoliate corpus meum
et in venietis mortifica-
tionem membrorum meorum/
Haec omnia ista per vindictam
fecerunt/ Deinde in ...

sic epulabatur splendide / quando
illi nos expoliaverant
domo fiducialiter intrant et
eos multitudo servorum armatorum / Et iterum Lazarum et divitis
esto memor / quomodo unus
in principio solo et affectu
aliter nunc est locis distendat /
Hec est quod illi pauperes veniant
non nunc quia pugiles victores
in sinum abrahe excepti sunt
o / quando vos qui fuerunt
illi divites qui in bysso et
purpura ibat et satis ubi magnas
curia portitores. ubi armati
ubi equi cum frenis deauratis
ubi cibaria delicata et
necessariis / Non neque
pro labiatis durabat in
dam ex uno do efferens
aquam et clamabat voce
magna pater abraham
mitte lazarum ut intingat
extremum digiti et refrigeret
linguam meam quia durre
cruci- / quod precum vocans
abraham cuius vitam
non est imitatus / Ille enim
heremum in domo [illegible]
expectabat [illegible] tamen vo-
luntati unius non [illegible] / nunc
in dignum [illegible] et [illegible]
quam tantus [illegible]
[illegible] unius quam multe vilis

pauperes non [illegible] consolatus / Recipe quam miseris
pauperibus non concessit / in
pene aquam non senserunt
ad ventre estas et messint
Est hic dilatione et despe-
ratio quando [illegible]
miseris cruciatu / et recog-
noscit / ut in vita se vi-
deant / et in vita se cog-
noscit / Est enim tunc
unus eisque [illegible] tyran-
num recognoscat / et
unus tyrannus inrenum quod
cruciamus / Est non mi-
nus audi sapientem dicenti
Tunc stabunt iusti in magna
constantia adversus eos qui
se afflixerunt / Unde cum
diuturnum in [illegible] ambu-
lavit si in venerit sancti
sibi experiencias / et multa
quas sanie et tenuis sedens
ad mensam [illegible] cibaria
sua / Sabbato vero fortiori
[illegible] non cessavit eis ut
pauperes non [illegible] vehe-
menterem sentiet dolore
et cruciatu quod si necesse ad
visionem horum [illegible] [illegible]
misset / Talis inde medici
videbant ipsum [illegible]
tates in inferni mensa /
et ipsi [illegible] [illegible]

bona eius destruit potuit
Ecce adam videns dominum
christi crucem statim cum gau-
dio super paradisi apparitionem
ut per videret istam incompre-
hensibilem regionem ubi cithara
erat dolorem continuo sentiret
in anima. Si autem hic non parti-
cipes adam videret sed ibi vide-
mus prophetas nec mutue
videre et videbimus eos angelus
[illegible] passionis sanguinem
[illegible] dimittit et mitos ty-
rannos. Nemo igitur timere
sed mediatorem ipse dicit
Vos sanctificationes [illegible]
non timeatis et eorum con-
turbatione ne vincemini tam-
quam leena a tyrannis itaque
me[illegible]. Considera ergo
dominatorem meum quomodo penis
afflictus et humiliatus [illegible]
per secuti [illegible] et mirum bar-
barorum pertulit. Consi-
dera quantum contemnet signa nobis
sancta est utinam respicientibus
non deficiamus. Considera
passiones domini nostri salva-
toris quot contumelias sustinu-
it pro nobis. Et si [illegible] ipse
cum samaritanum vocat
et dicit eum demoniacum et
gulosum et seductorem et
persuasorem populum dicunt
eum esse hominem vorator et
potator vini, et qui

in principe demoniorum eicit
demonia. Considera ergo quod
ipsum ducebat ad crucifigendum
in faciem eius conspuebat
et alapas ei dabat
Considera quod cum felle et
aceto potabat. Quod vero
quidam clamaverunt crucifige
eum et quod eum coronabat
spinis et percutiebat alii
[illegible] et omnes per
irrisionis [illegible] ducebat.
Et quod [illegible] cum vo-
ratores sanguinis et carnes
illi. Et quod ad passionem
ducebat [illegible] et omnes
eum discipuli reliquerunt.
Et unus quidem negavit
eum, alius vero tradidit, re-
liqui vero aufugerunt et
solus [illegible] stabat in medio
[illegible]. Erat
cum dies festus [illegible]
[illegible]. Et quod ad
passionem ducebatur [illegible]
[illegible] in medio ma-
lignorum crucifixerunt.
Et quod [illegible] portare
nec habebat sepulcrum
[illegible]
ut sepeliret. Considera vero
[illegible] cum ma-
ligni [illegible]
quo discipuli [illegible] erant
[illegible] non [illegible]
Considera vero apostolorum

qui ubique persecutiones sus-
tinebat et abscondebatur
in civitatibus non valentes
apparere quando petrus apud
symonem coriarium occulta-
batur et [illegible] paulus apud
porphiriopolim seu [illegible]
[illegible] qui non habebat apud
dimittes quod [illegible] sed alio
vita [illegible] eis / Ita et nunc
ne [illegible] claudium eum
et de libro 3o ad Arsaticho
scilicet in peccato in [illegible]
turbaverunt fratres et regiones
volentes concitare me /
tepens et multi ~~tot~~ propter me corpus in-
currere mortem sed / est enim
in figura eius corpus id est hominum
quem [illegible] figuraret [illegible]
adulter [illegible] convertit / [illegible]
eum in [illegible] adultera [illegible]
si [illegible] suo alter
[illegible] / Ita et iste adulter
et non carnis sed [illegible]
eum me [illegible] in [illegible]
[illegible] ubi misit nos in
peccato in [illegible] / iste
tribulationes evenerunt
nobis in via sed non [illegible]
[illegible] / cum [illegible]
ad [illegible] in
[illegible] nobis
ab ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] / non solo [illegible]

sed etiam nocte [illegible]
[illegible] in mortibus [illegible]
[illegible] est dicebat
ad [illegible] / Expedivit
[illegible] ut sol suos avol-
veret radios / quod iohannes
os silencio clauderet
Ita quod me [illegible]
et afflixerunt cum [illegible]
[illegible] omnes domini [illegible]
super aliis omnibus quod in
[illegible] non [illegible]
[illegible] nos
recipit [illegible]
et in nos karitate [illegible]
in [illegible] possibile
et [illegible] nobis [illegible]
[illegible] custodi-
[illegible] / [illegible]
et supplico et ad [illegible]
[illegible] pacte [illegible]
et [illegible] pro nobis
[illegible] apud deum
et [illegible] nobis [illegible]
[illegible] domino [illegible]
[illegible] abstinet [illegible]
tribulationes [illegible] deum
[illegible] in deum [illegible]
[illegible]
[illegible] aff-
[illegible]
habebit in [illegible] karitate

Explicit epistola beatissimi
patris iohannis crisostomi

missa ancilla alicuius
ubi in Ericho erat ad ma-
gnum episcopum qui ait: vix
redemptum in Ericho
cum eo. Incipit epistola
Dyonisii ad Thymotheum

Saluto te divinum
discipulum et filium
spiritualem in patris et boni
amatoris, qui consumasti volun-
tatem magistri tui et sustinuisti
cum eo tribulaciones et omnes
passiones et pressuras omnes
agones et flagella recepisti
et fames et sitim sustinui-
sti, obprobria et contemptus et iniurias
in tergagaciones et vendicatus
cum eo fuisti in laboribus or-
tus et afflictionibus cum dolore
et amaritudine, in perturba-
cionibus et temptacionibus
cum diligencia portasti in luctu
tristiciam, in abstinenciis
vigiliis et oracionibus continuis
et in fortitudine et in agone
super cruciacionibus cum eo con-
temptus et flagellatus odio
habitus et abiectus ab hominibus
et sodalibus et amicis, usque
ad obedienciam propriam fuisti in
ad obsequium magistri tui spiritualis
[illegible] per vicos fuisti flage-
llatus et dilaceratus conviciatus

et conviciatus cum eo in omni
loco, manifestum passus
es cum eo in mari confluctus
in manibus vulneratus in
civitatibus in angustiis
et contractus et [illegible]
obprobriis et carceribus die
ac nocte cum eo in vinculis et
vigiliis, in manibus fratribus
in tribulacionibus continuis
cum eo et non solum [illegible]
tormenta et agones pressuras
cum eo qui fuit pro proprio doctor
doctorum pastor pastorum qui
[illegible] fuit in mundo, et domi-
ni Ihesu Christi stigmata por-
tavit in corpore suo [illegible]
[illegible] altissima
predicator veritatis, infati-
gabilis Paulus, dico nobi-
lissimus apostolus qui celum ascen-
dit, confirmavit Christianos et confregit
portas pietatis [illegible]
[illegible] fugavit gentiles [illegible]
et ydolorum templa et diruit
aras, et confregit ydola
abhominabilia et destruxit
altaria eorum, et recepit et
[illegible] demonum et
cessavit festa solempnitates
et obsequia eorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et similitudo
[illegible]
[illegible] ad
[illegible] et [illegible]

et gutes ꝛ dissensionis host[ium]
fint | ~~Judeor[um]~~ odio habit[us] ap[ud] ho[mi]
nes dissipator synagoge
eor[um] edificator eccl[es]iar[um] sacr[arum]
i stans cu[m] sollicitu[dine] sp[irit]uali
scutu[m] fidei ma[gist]ri xpi p[ro]
clives | cui[us] dilect[us] ꝛ bygmna
sp[irit]ualis | erector domor[um]
clausor[um] ~~inquisitor~~ p[ro]ditor[um]
pr[e] pupillor[um] ꝛ studiosus
medio in diuar[um] q[ue] fortitor
debilis fortitudo scor[um]
nauis ornata velis opp[ri]
mus fluctib[us] fundis
et ventor[um] in dust[ri]us in
sapiu[m] sp[irit]ualis disponens
in variabilem vanitate bi[n]
omni affluo sed dissidens
in variabile veritate ini
micus heticor[um] ꝛ mete cor
ruptor[um] pr[e] dilectus ꝛ optim[us]
pristam ~~[illegible]~~ optimus ꝛ
dulcis sp[irit]ualis doctor | h[ic]
sc[ri]bis alios artifex archi
tector ꝛ studiosus pupil[lis] suis
et dignissimus ipse q[ui]bus nos
dereliq[ui]t | ~~Nos~~ miseri i opes
et indignos i h[oc] mundo
q[ue] teptatio ꝛ maligno et
in g[re]ssu e ad d[omi]num xpm
III sim ꝛ amen | heu frat[er] mi
dilecte cur me vbi e pr[e]
sp[irit]ualis tuus bu[m] difficile
discipule ma[gist]ri amator[um]

vir ultig te salutabit saluta
bit dil[ec]tus tuus et deo a[m]icis
de gallaria eccl[es]ia ysp[an]ia
alb[er]asya et acorithio effec
tus orphan[us] fecit eos et
remansisti solus | et ideo
et q[uia] firmatus e[st] i[n] fide tuus
ep[iscopu]s faciebas cu[m] sp[irit]uali pre
tio ut q[ui]s ad eu[m] festinus
accedebas | ~~fa~~ ne sic fidelis
ymnu[m] sua sciss[im]a d[e].
e filiis tuis | nos ad te multu[m]
ultra q[uam] tamen do festina
veni ad me ꝛ ap[er]tabo
te in tali ut tali tam tale
o levine fr[ater] thymothee
p[er]fecti q[uo]d in scrips[isti] ꝛ exposuisti
tibi audisti vbi est ma[gist]er meus
notificat[um] m[ihi] ut vadat ad eu[m]
hoc opletu[m] e[st] q[uo]d d[omi]n[u]s disci[pu]lis
suis dixit | ~~cum~~ desiderabit
una horam ma[gist]ri vri et
me videbit veni fr[ater] thi
mothee q[uod] accidit nob[is]
h[oc]c acternitat[is] ut diem
q[ue] orphani tu[i] sum[us] | ~~[illegible]~~
dabit oculis meis aq[u]as et
pupillis meis fonte lacri
mar[um] ut ploremus ꝛ nos
die ac nocte levine eccl[es]iar[um]
q[uo]d extinctu[m] e[st] | ~~explicat~~ fr[atr]i
libros ypolitar[um] ꝛ sig[na] sup[er]
eos q[uod] veteris t[ra]nsit[us] in
aptatore parabolar[um] et

z p(ro) dignatu(m) z eloq(ui)o(rum)
p(ro)p(ri)o(rum). Et dicimus z nos eu-
[illegible] ipsa pastore [illegible] i loc(o)
doctoris et in loc(o) pastoris vbi
n(on) est pascua vbi est lam-
entationes [illegible] dicat(ur) car-
men [illegible] c(um) vbi afflictio(n)e
et gemitu z ve [illegible] In epi-
stola [illegible] de in prima
thimothee [illegible] vn(de) veniet
ad te ep(isto)la eius [illegible] septu(m)
e p(er) manus medici [illegible]
ihu xpi / [illegible] ia n(on) scribet
ad te ulti(us) cui bus dices
Suscipite filium meu(m) dilec(tum)
thimotheu(m), vt in fr(atr)e de-
in / [illegible] in ducit fletu(m) z
et gemitu(m) cum [illegible] in veste
lugubribus z mente [illegible]
n(on) obstupescat / O fr(atr)es karissime
z spiritualis sacerdos [illegible]
xpi ecc(lesi)e / [illegible] ei [illegible]
et lamento / quia vox in
rama audita e(st) ploratus
et vlulatus / [illegible] ploratus
[illegible] z vlulatus mortis z or-
phanitatis [illegible] hec due
plage [illegible] z amare in
vna die nobis venerunt
Et completu(m) in nobis id (quod)
[illegible] patriarche d(omi)n(u)s Iose-
ph [illegible] et z
Symeo(n) n(on) redeunt / [illegible]

ete(r)n(u)m p(ro)p(te)r [illegible] sum [illegible]
tu(m) ecclesie z [illegible]
apostolor(um) recessit a nobis
z nos orphani sumus [illegible]
[illegible] / p(er) manus [illegible]
[illegible] consolator [illegible]
deficit nobis z vltimus
n(on) invenit / Et [illegible]
tu(m) e(st) in nobis [illegible]
dic(itu)r posuit mort-
[illegible]
volatilibus celi vbi est
[illegible] p(er) manus z labor-
[illegible] eius / [illegible]
serunt eu(m) vincula et car-
ceres z ligna [illegible] et
[illegible] / [illegible] ad manus eius
in [illegible] / tradidit [illegible]
[illegible] vinctis [illegible] /
[illegible] laqueos et
ligna [illegible] z [illegible]
[illegible] IV
mi thimothee / [illegible]
[illegible] n(on) [illegible]
[illegible] / [illegible]
ploret z vlulet [illegible] me-
ruit gl(ori)am z honore(m)
ap(u)d d(eu)m [illegible] malefactores
[illegible] ad morte(m) / O fr(atr)es
mi thimothee si vidisses
agones [illegible]
[illegible] p(er)secucio(n)em
et dolore(m) [illegible] cum no(n)

i[n] confessi facile e[st], vid[elicet] op[er]is
agonis eor[um] eras no[n] fact-
i[n] hora sua p[re]cep[it] / sunc
consci[us] e[t] i[n] eos ut petrus
se crucifigeret [et] paulus decol-
lare vidisses tu[m] utiq[ue]
lebas mercatorum [et] gaudebant
multi[pli]ces penicietes eos
et illudentes eis [et] respuentes
i[n] facies eor[um] / Ipsi v[er]o
triumphi et leti steterunt
s[e]d agni i[n]nocentes [et] ma[n]-
sueti / ~~Adveniente~~ aut[em] t[er]-
ribili t[em]p[or]e q[uo] s[er]vitoris ab-
in dicem ligaverunt collu[m]
p[er] eas ... no[n] utiq[ue] absq[ue]
suo gemitu et ploratu /
Tu[n]c magist[er] paulus petro
p[re]ceptori suo dicebat tu es
eccl[es]iar[um] [et] pastor omniu[m]
[et] agnor[um] [christ]i / petrus aut[em]
ad paulu[m] dixit vade in
pace p[re]dicator bonor[um]
mediator et dux salut[is]
iustor[um] / Cu[m] aut[em] e longe
eos abduceret
migravit meu[m] / fecit sim
eode[m] loco occiderunt eos
~~...~~ aut[em] i[n] plena me[n]te
s[an]c[t]i thymothee discip[u]li
dicere carnifice paulo collu[m]
~~...~~ parat / Tu[n]c b[ea]tus
paulus suscepit in celu[m]
...icus frote ... [et]
petrus sanct[us] dixit

dic m[ihi] ih[es]u [christ]e. ~~Immanis~~
tu as q[uonia]m do spiritu[m] meu[m]
Et cu[m] absq[ue] ulla [con]pul-
sione extendit collu[m] et
suscepit con... / Vere m-
ir[abi]l[is] h[oc] ... suu[m]
corp[us] suu[m] sanguine m
necesse ... / Heu
m[ihi] p[at]er m[ihi] sp[irit]ualis et
~~domine~~ doctor [et] mag[ist]er
~~...~~ q[ua]d[ra]gens ... morte
... tibi / ~~...~~ ego ibo te
sequi ... et
... / ~~...~~ p[re]ce-
ptor ... fistula
... [et] ... psallere
... psalteri de ca-
cordi / ~~Instructor~~ me[u]s
ubi te querim[us] ... veraz
o dux vere ... dicere
tu[us] dicit te ne ...
q[uo]d ... e[st] eor[um] ...
... cu[m] ... /
... memine meu[m]
i[n] ... aut[em] alior[um] ...
... ad ... [et] ...
q[uo]d ... [et] ... affectu
... / o ... ...
... ... n[ost]ri ... ...
... duplicibus
... ... roma
... / ... ...
... filiu[m] suu[m] absolon

V
VI
X

[Dalrym... p. 352]

Pu

et dicebat ve mi pater fili mi heu mi Ego
ubi ve mi magister mi ve / ve mi amo
cessavit gestus discipulorum meorum
roma veneratur et ... cum
vos Ja neo doctorem ...
et videamus doctores ...
... cos ... nos
rege aptat ... nobis
... / Et ... tabat
nobis ... Christi
xpi et ... / ...
et Roma ...
... in malo ... ...
... xpm / Roma
... eius apostolos ... timuit
... sunt ei ... ...
Roma autem solempnis ...
... ad ... ...
VIII teruit / ... ...
... ...
... eorum / ... ... fui ...
separacionis eorum ... morte
autem eorum vidi eos ...
manu ad manum ...
portas urbis / ... veste
... ...
... / ...
... eos ...
... regis ... discipulus
... Paulus / Et ...
ad mortem ... et ...
... occurrens ei ...
... ista flens ...
Cui dixit ei Paulus

... ... in ...
... caput ... / et
statim ... restituta ...
autem carnifice ... ...
capit Pauli / Cui ...
Paulus ... velum
et collegit sanguinem in
velo / ligavit velum et
... et reddidit illi
femine / Et carnifici
... dixit ... ...
ubi dimisisti magistrum me-
um Paulum / ... mi-
les cum socio iacet in
valle ... et velo
tuo velata ... facies eius
... autem ... ...
... ... peregrinus
et Paulus ... veste
... et coronas ...
et ... ...
in capitibus suis Et ...
velum sanguine ...
et ... eas ... ...
... ...
IX ... xpianum / Et nunc ... mi
thimothee quem dilexisti
et toto corde ...
... dico regi ... ...
... ...
separari / ... nunc ... mor-
te ... ego ... non sum
separatus a domino meo

Explicit Epistola beati dyonisii ad beatum thimotheum de morte apostolorum petri et pauli Incipit contemplacio devota dicenda ad laudem domine vallis de

Adoramus te xpe ihesu
qui crucem nostre redempcionis
portasti, hostia pacifica, que
sola inestimabili suavitate
deum patrem placas et odorem
respirare fecisti / Tibi sacrificium
laudis immolatus promptissime
misericordiam tuam / Quia tu
ad hunc venisti mundi tui
tu domine recordatus es quo-
niam tue et videns vidisti
afflictionem populi tui / Tactus
dolore cordis intrinsecus
apposuisti cogitare super nos
peccatores / Et sicut tu
es filius dei patris secundum
spiritum vocatus dignatus es
in clinari / et matris in sinu
absorbores nostros re-
peteres ad gloriam / Intra-
sti domine dominus noster vir-
ginis sanctos in diversis
patria nativitatis tue initio
quod accepisti pro nobis
in quomodo / Tu natus
in presepio vilibus pannis
involutus in prope es recli-
natus / Sed et tenella tua
in fancie a passionibus et
persecucionibus non potuit
esse secura / persequente
fugisti herode in egyptum
es ductus / Infancia suo
tempore decessit similit-
er manens doctores audiens
et interrogans sedisti /
Ac ubi plenitudo robustioris
etatis advenit ad fortia
manum mittens forma sui
accipiens missus es in similitudin-
em populi tui / Et primo quid-
em pro omnibus fratribus assimi-
latus esse peccatoribus / A sancto
tuo Johanne baptizari voluisti
Inde in desertum in spiritu fortissimus
egressus quadraginta dierum ieiunium
et temptaciones et temptationes dyaboli
es perpessus / Demum venisti
ad oves que perierant domus
israel regnum dei annuncians
gestis operibus suis quod salu-
ti eorum congruebat / Et ob-
scuratum est in perpetuis cor
eorum exceptionis veritatis
in fructis ... generacionis te
divine maiestatis acceperunt
dicentes ... Ab initio
in principio demonio erat
demonium / demonium habet /
seducit turbas / vorax
est / potator vini est

Amen publicanorum et peccato-
rum quos et sabbatis blasphe-
mantes et aliquotiens te lapi-
dibus impetentes / Ihesu bone
pacientissime sustinuisti et
quem novissime misticum sanguine(m)
tuum adiscens tuo xxx arge-
teis se appreciati / Cum quo
in cena disponebas di-
venas instituisti convivium
per magnificum quo per te corpus
corpus que sanguinem mistice
sub te pani perditissimi
proditoris tui perfidia non
latebat quem in cena genu-
flexo prius pedes mellitos
pedibus tuis sanctissimis stu-
dulater tersisti et tuis digitis
eos lavare / Hec quoque mansue-
tudinis tue erat dum
per proficiens ipsum in cena signum
detegere noluisti / sed leniter
commonuisti / Et sunt sublime-
natus ... in cena oratis
nobis remissionem peccatorum
nostrorum sanctificacionem et clarifi-
cacionem diuinamque unionem
impetrasti / Et in cena capti-
vum thronis duabus
quod omnibus inclusisti /
commoveris ingenuose pass-
ionis tue in eximia se
mori per te arbitrari

et omni que super te veventa
erat que presencia pymacyma-
torum presensisti / Nunc spec-
tans iocundissimus conviviis
cum centum meliori ut melli-
fluum contributum est / Scilicet
tua magis dimittans con-
turbata est / et omnia in cetera
tua tenuerit velud mortuus
egressus / O dulcissime Ihesu
in tali quoque nichil sumatis
cum discipulis euntes syon
usque ad montem oliveti
ad predium gethsemani in
ortum processisti et ibi tu
libertatis domini in prius cump-
cepisti pavere quod in cum bo
tuum discipulorum non es
dedignatus perfecti dicens
Tristis est anima mea usque
ad mortem / Et tamen paum / fig
lulum recti dixisti in facie / ing
tua oratis / Dum in agonia-
gravionem amentudinem
mortis tuorum tantum (?) sanctissimi
medulla cordium assumens orans
in celorata tua tu vibus
totis corporis quem tantum erat
ocli tui perclarissimi et
omnes vene in nocti-
ssimo corporis tui mo-
nebantur / Dedit sit
cum ossibus quorum est-
tum dehiscent ut de
animabus merbis et pomis

sacri corporis tui sudor sang-
uis emanaret / Gutta tam
sancta que omnem locum orationis
irrigabat. Qui factus in ago-
nia prolixius orans / Tu domine
creator angelorum ab angelo
dignatus es confortari / Domine
domine ihesu tu qui vehemens
tristia et tua ampla supplicationis
angustia / Tu qui patri deo
voluntarium sacrificium ob-
tulisti et michi in vita pretu-
listi. Utinam domine arbitrarer
quod tu ob consolationem in femorum
membrorum meorum suscepisti
ut eos maiores quam te con-
timerem quasi timidos faceres / Ad
fidelitates ihesu tuum dis-
cipulos anxios es ad
vigilandum / Tu ad
orandum sepius flexis
genibus pronus invitasti in-
vocasti ut sui vinge-
miti tam misereri / pro in-
micorum semper te in mea esse
spem semper feruisti flebas quam
amarissime semper sentiat
et in mentem orans et
dicens / Exaudi domine et
ne dimittas te nec ea
Abba pater si possibile est
transeat a me calix iste /
verumtamen non quod ego volo, sed quod
tu. post hec iterum regressus
ad discipulos profunda nocte
et tenebris omnibus tu

tuncto tempore quod est pro libertate
horum tamquam fur ut latro
comprehensus / quos dicens
omnibus vobis prestitisti
qui sermonibus vestris pre-
dicastis subsistens / Tu amore
nimium et morte amarissima
pro ovibus tuis sustinuisti et singularum
[illegible] corundem quorum
te pessime vendentis pro sacri-
ficio / Tu tu amore me
salutis dulcis et carus
prolixius [illegible] ob vinculis
pro prompte ad pacem domini sui
sancti [illegible] tunc cui
dicit audisti dicens ego
sum sancte hos abire et
sic prefidissimarum ostensum
tu in tunc [illegible] obmissis
es vinculis et clavis / Et
quos tamen feci cordis quam
in quanto consilio valde
valeat cogitare / quantum
te domini fecere refugium
et te consolaciones / Hic ab
omnibus amicis dilectis quam
acerrimis hominibus de-
prehendi ex hoc in misericordie
trahere ab omnibus quantum
cum tuum fuerit sacratissimum corpus
cum tanta potentia / Sine
pro brachium sui pro vestri-
alis te pendens ardu
crudelibus / Hic quasi pec-
dibus suis ut in pectore
tuis in [illegible] sepulchris
es / tollisque atque sequentes

super te astat cornicetes con-
tinuantes super compungebat
et percuciebat sacrum pectus
tuum / omniaque membra scissura
tua / pungie [illegible] Bachus [illegible]
cerum acuminis usque ad sangwinem fla-
gellis / Sicque omnia membra
tua delicata in te erat lassa
ita quod nimium ad valebat inmo-
veri / tui lacrimis inme
et necnon [illegible] in [illegible]
effundebat super [illegible]
[illegible] in [illegible] tempus proceps
quod ductus dignatus es con-
tem [illegible] colaphis
[illegible] / Et eciam
tu cum omnibus abstergeret
et faciem tuam capitis suis
et per barba deorsum [illegible]
[illegible] mitissimum os tuum
fetidissimis sputis omnibusque
in mundiciis usque ad os
stomachi replentes miracles
nauseam et fletus inmici
provocabat / Sed et [illegible]
de ore tuo [illegible] salutem
[illegible] / Et sic veniens
in [illegible] [illegible]
[illegible] malicia [illegible] po-
tuit excogitare / Et [illegible]
[illegible] es [illegible] in-
nu [illegible] [illegible]
sordidati / Tu [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible]
miseris [illegible] [illegible]
et phariseorum / [illegible]
in [illegible] tuis [illegible]

modum gaudebat nec
saturari poterat pecus
tuus usque in domum eius
Tu dux dominus [illegible] es
productus / [illegible] et [illegible]
timor et gaudium eius
nec [illegible] / quita
[illegible] perculisti [illegible]
cum nulla parti delicati cor-
poris tui pepercissent /
quod [illegible] pecus
plagis et [illegible] dim-
issime lacerasset / [illegible]
carbunculus oculos
tuos sordidos [illegible]
[illegible] ligabat / [illegible]
[illegible] tua regia [illegible]
[illegible] reflectendo
alligabat Ita quod omnes
[illegible] in [illegible]
membrorum tuorum dissol-
verent / Sicque [illegible] in
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et in [illegible] ter-
[illegible] [illegible] et [illegible]
nec [illegible] tuus [illegible]
capite [illegible] faciesque
[illegible] et [illegible]
[illegible] tota [illegible]
[illegible] quibus nec [illegible]
sua [illegible] te proferebat
et faciem tuam [illegible]
singulis [illegible] la-
cerabat / [illegible] co-
laphis collum pugnis
[illegible] quod [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]

q[ue] ad eciam te illusit flecte-
tes genua caput tuum reve-
rendo tu[m] d[omi]ne [et] c[on]cutiebat
q[uia] cu[m] ceteris flagello
adherebat / hinc inuitabat
ab angelo ad angustiam q[ue]
[illegible] [illegible] q[ue] spectabat / [illegible] [illegible] nouis
contumeliis et suppliciis
gaudentes tota nocte [illegible]
te [illegible] [illegible] molestabat / [illegible] hinc
mane facto iam cu[m] cad-
[illegible] ductus ad do-
mum [illegible] ubi omnes contume-
lias [et] c[on]iuratus [illegible]
es oppressus / sed ad [illegible]
q[uia] [illegible] [illegible] tunc
cum [illegible] dolorum gla-
dius [illegible] [illegible]
[illegible] duplicabat
[illegible] [illegible] [illegible] flec-
tebat [illegible] ad q[uem] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] penis [et] obp[ro]briis
in finibus pilato [illegible]
tenus es [illegible] ubi
medicandum [illegible] / [illegible]
q[ue] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [et] [illegible] ad [illegible]
[illegible] tuum / [et] ibi
[illegible] [illegible] cu[m] [illegible]
et rex [illegible] es

[illegible] / hinc ad herodem
[illegible] missus [et] albe
in [illegible] veste [illegible] / re-
missus es ad pilatum [illegible]
in iniuria [et] [illegible] q[uia] n[on]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt
[illegible] singulis [illegible] te
regem [illegible] asseruisset / [illegible]
pilati [illegible] [illegible]
pene [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] capite
[illegible] falsa testimonia
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] /
et [illegible] hinc [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[et] ad [illegible] tam [illegible]
es [illegible] q[uia] sanguinis
[illegible] tuus [illegible]
[illegible] / [et] sic [illegible]
flagellatus [illegible] [illegible]
[illegible] corporis [illegible] [illegible]
[illegible] tua tenerrima [illegible]
flagellorum cu[m] carne
et sanguine adherebat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / hinc [illegible]
[illegible] cu[m] [illegible] tuo
[illegible] capiti [illegible]
[illegible] [illegible] sanguine
[illegible] faciem tuam [illegible]
fundebat / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et illusionibus [illegible]
suppliciis [illegible] [illegible]
[illegible] ac si [illegible]

puniri in cipos te dilectissime
innocens prophetes ut appo-
sitis per malefactorem scelera-
tissimum prius furem patibulo
ad quem conscriptum pro titulum dic-
pett generante tum benedictus
in pectore habebat / quem in una lex
conclusit / et concites pro-
lesti quos te precedens non da-
temen pendens tex / et
afflictam lacrimantes asinum
lacrimantes / et pium lutum
et lapides quos te precedens
et sicut mediatrix per eius
intimis [illegible] asseris
ab initio male tectus es
pugnis et [illegible] diris
[illegible] [illegible] et diu-
[illegible] tormentis [illegible]
[illegible] conspuitionibus
[illegible] ceteris
suppliciis tantis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in fine [illegible]
sicut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] es [illegible]
[illegible] es in [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible] sub [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]

mille modis proferens
[illegible] salubrima dona disposi-
ti per ignoscentias [illegible]
mentium / et mitte [illegible]
filius unus / et discipulo
tue matri tua / [illegible]
[illegible] / eo [illegible] et pro-
[illegible] [illegible] / Et tan-
tum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] capite tuo
dimisisti spiritum [illegible]
Et [illegible] [illegible]
[illegible] apto lateri
sanguine et aqua effudi-
sti [illegible] [illegible] /
sicut tu filius [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] es [illegible]
[illegible] [illegible] nocte
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] /
Et [illegible] [illegible]
[illegible] mortuos liberum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] es tu
deus [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible]
hec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

plagas corporibus sensibus obstinatis
venia nostra recolligenda est
Domine effunde te in affectum te
in affectum i(d est) quod creatorem tuum
coegit tua pati pro tua
salute Ut et tu ligata per
amiculo dilectissimi amoris
sponsi tui talis ex tota
compassione sentimentes
Ecce puer dilecti amatoris
tui cum dicit quod i(n) quo tanta
amaritudine et confusione
dignum commisisti heu heu
et millesies heu. Iste
pro dictis et magistris tocius
contemptus et confusionis est
tu compatiens. Eya anima mea
in amaritudine cordis re
colendo presepta ut prophetia
Jeremie gisse et attende quod
sit dolor eius quod dicit Iterum
imaginem quam regis et
nichilominus tui dilectissimi
confusione repletus. Comitatus
in credit secundum ipsa cordi con
atque et c. Et mille pertem
sponsa et tute eius ipsi
mea corda et vulnera
meat. Desiderii prima in
Domine secundum et poenam eius
despicit quod honoret
Ecce tempus amicum quod est
secundum eo quod reverendo capite
eius ferit et adorat

flexis genibus et regem
clamitat secundum quod tunc ad
ipsius Domini genas prosiliunt
maxillas palmis quatiunt
et honorabile collum quod
honorat desursum in eum
inebriatur et sui ipsius igno
miniam petit et ad locum
deductus supplicii mira
potat et sic per ignomi
niosus crucis est quod in ordinibus
pessimis ut scelesti apparet
ut ante quidem crucifixus
cum sic et ignominia cum
viris pro fecit. Vide mira
et letatur in medio latronum
cruci igitur sic feris
clamore affixa flectunt
Deducite oculos meos et
aspice anima mea quasi et
cum innocentissimus
in tanta mansuetudine
videns tantis affectum dolo
ribus attende quod cum
innocentissimus dignus non
sentit heu tenebre facte
sunt et sol obscuratus est
et velum templi scissum
est et terre motus factus est
et petre scisse sunt et
monumenta aperta sunt
et hec et celum et
terra compatiuntur ei cum
mors mortuos vivificat

agnosce tua mea spes c dos
ihus salutis tuus vnigeniti
filii fide d. q. zelo q solis
lb sole sy maculam in venit
c Ecce quo tu sedebas re
pulitis c formosis p [illegible]
angelorum velud capite c [illegible]
q tuus mens sens [illegible]
castam suauissimi odoris
in q[illegible] tu tuo [illegible] eterne glorie
vt [illegible] rem tua nobis
et q[illegible] factus sibi in
celestibus / Respice scte pr
[illegible] hac immaculatam hostiam
q est off[illegible] magnus pontifex
in sens puer tuus dns
ihs xc pro [illegible] suorum
et esto nobis placabilis /
Ecce vox sanguis fratris
mei ihu clamat ad te d[illegible]
Respice scte pr in faciem eius
q sens e obediens [illegible]
ad mortem / ne recedat
[illegible] abaculis tuis
i[illegible] / [illegible]
[illegible] satisfactionem re
[illegible] abeo / Fratres t
offerat dne scte pr [illegible]
[illegible] p [illegible]
[illegible] tuus [illegible] filio
tuo [illegible] cordis [illegible]
[illegible] / [illegible] in dignus
[illegible] [illegible] in morte

vt [illegible] fidelis
ad [illegible] [illegible]
celis coram te / Et e dne
ihu [illegible] salua
q [illegible] [illegible] dign
e [illegible] pt [illegible]
[illegible] / [illegible] p salute mea
[illegible] d[illegible] [illegible]
ihu / q [illegible] fecisti a
[illegible] pedis vsque ad
summum [illegible] te totum
[illegible] passionis [illegible]
sti vt me p totum d
illis [illegible] / [illegible]
[illegible] p [illegible] [illegible] ut
in [illegible] / p [illegible]
[illegible] tua i morte
[illegible] / Ecce [illegible]
d[illegible] me [illegible] [illegible]
prima q[illegible] [illegible] nat
data [illegible] in [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] e [illegible]
[illegible] q [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ita [illegible] [illegible] q
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] /
[illegible] si [illegible] et
omnem ornatu [illegible]
possum [illegible] [illegible] vsque ad
[illegible] d[illegible] [illegible]
attingerem / [illegible]
q d[illegible] i possibile

mihi est ut celebrande / Salve
atque cum inde post te re
tota nocte cum dependet corpore
ex eo redemptor meus te
ut verum deum adoro / Inter
cedendo pro eo et quibus possum
desideriis ad te suspiro
~~ad ima~~ perfectionem meam ad
tue passionis dilectissime
Ihesu gloriosam signum quibus
salutem meam operatus in cetum
cum veneratione et laude amantis-
sime tue crucis vexillum
in morte tua Christe / Adoro
tuum preciosum diadema tuos
rubentes sanguine clavos /
tuo lateri sacratam infixam lanceam /
tua vulnera cum sanguine /
tuam mortem et glorificationem /
Christe supplex exoro et glori-
fico / odor cuius vite inspi-
ravit in cibus hiis horis
vivifico odore tuo meus
spiritus meus a peccati morte
resuscitata / Horum virtute ab
astuciis sathane me
custodi piissime dulcissime
Ihesu sicut prima celebrande
fuit resuscitatus cum
inestimabili nobili glorioso
corpore in morte [illegible] dives
et flores resurrexisti / Cui
post 40 dies cum inestimabili
leticia celestium atque
terrestrium principibus celebris

cum nobili triumpho te presenta-
sti / Et super omnes choros
angelorum te elevasti ad dex-
teram patris sublimiter collo-
casti / Oro ut te sequi merear
dum ut passionis tue
singula obprobria devote
quia [illegible] recolimus /
Ut eciam amor quo te ad [illegible]
tolleranda coegit cum [illegible]
sua flumina pre tui pene
[illegible] in tam medullarum
mearum / Ut corrige te in
omnibus cogitationibus verbis factis
sensibus viribus et moribus
meis et semper placere va-
leam / Ergo amantissime
pro hac tam acerba et im-
mensa passione amari-
ssimam quam morte dilecti filii
tui dulcissimi assistens
lapideum cor meum ex horum
recordacione hic [illegible]
[illegible] / Offero tibi cor
dulcissimum [illegible] dulcissimi
filii tui Ihesu Christi [illegible]
in tui amore [illegible]
[illegible] ac [illegible]
[illegible] quod digna per [illegible]
in [illegible] et
percipere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
animam [illegible]

Omnipotens et misericors deus da
michi peccatori cum magna contritione
cordis et ardenti desiderio sacratissime
tue redempcionis qua me redemisti
me et in servitutem tuam reconcilia-
tionis qua sublimasti me
humilitate in corde et in ore titu-
lemus cum gemitibus pie devo-
tionis pie recogitare nunc cum
gemitu et suspiriis / quo in tho-
passionis tue / primo domine
quando te concitabant per singulos
dispergebat quomodo ipsa vita
tua patrum / et fontes forum-
dabant / domine scribe et
pharisei super malicia cogi-
tabant / ~~domine~~ dicta sancta
tua in te se colloquentes
contempnebant / ~~domine~~ causas
mortis tue ut te possent
condempnare querebant in te se confe-
rebant / domine discipuli
tui metu mortis et apostoli
domine angeli tui tuam dilec-
tam matrem tuam adolebant
cum gemitu et dolore desiderium
nimis recogitacione / ~~domine~~
tui adversum te omnes
qui venerant in mortem
tuam conspiraverunt / ~~ceterum~~
quomodo tamen omnes a sanguini
corporis castissimi ligaverunt /
~~adiutorium~~ conclusi
te qui traxerunt ~~Iudei~~

Si
cum te tenuerunt / ~~Iudei~~ oc-
culte occiderunt / ~~domine~~
videbis te male tractare no-
lunt vime et sequentes te
sicut / sicut [illegible] illi qui
adfuerunt mihi proprium
bene non acceperunt pro in-
nite per cursum scelerum
gratum [illegible]
[illegible] / [illegible]
discipulos tuos te in
corpore tuo vexantes
in cordibus vexerunt /
Da mihi piissime deus et
misericors / cum luctu et
lacrimis cogitare quod tu
agnus mitissimus vim quam
suportasti vim quam inimici
qui venerunt scribe et
pharisei / pilatus herodes
pontifices milites et
demones / Et tibi dulcissime
sponse / mens
reluceat in mestitia
mee tue dum considero
sapientiam tuam quam ora-
vimisti cum quod sunt et
dominus tui qui necat
pro eis tolleras / et non
sum pro eius tui vindicans
tollere [illegible]
[illegible] / [illegible]
amorem

tam pro nobis / Et sicut dicitur eum
per tuam [illegible] discipulum tuum iudam
Scarioth sciebas esse
furem proditorem [illegible] [illegible]
[illegible] / ~~omnis~~ bona ad
[illegible] et [illegible] [illegible]
collegio et ipso electo a senibus
cum aliis septiformis
gratie donum ei contulisti / Sicut
eciam ei omnia bona spiritualia
contulisti ad cultum eius
apostolatus sublimasti [illegible]
eius [illegible] perdidisti eum co-
[illegible] et [illegible] eum
admisisti pedes eius sanctis
tuis manibus lavisti et
tersisti / [illegible] ei tuum
sanctissimum [illegible] dedisti et
tamen tuum expectasti / [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] dixit [illegible]
[illegible] mea / Ita tu dulcissi-
me ihesu miserere mei
pro [illegible] nostris [illegible] mea
[illegible] / cccc
[illegible] me [illegible]
[illegible] cordis mei ut a [illegible]
[illegible] mei
[illegible] valida [illegible]
[illegible] tue / [illegible]
[illegible] passus es
[illegible] / [illegible] te ad [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] et

subversione [illegible] et cu-
[illegible] et
falsitatis [illegible] et [illegible]
paratione regie [illegible] et
blasphemia divine maiestatis /
O tu quanta passione
[illegible] recolere ani-
ma / Quia [illegible] et
abstinentie [illegible] sciens
te [illegible] / [illegible]
[illegible] septi-
formis conabatur te liberare
propter innocentiam tue [illegible]
[illegible] cum dicit / Nichil
dignum morte actum est ei
[illegible] quia
te misit ad herodem
ut sic liberaret te / Et
[illegible]
cum dixit / ~~Nichil~~ [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
quia sciebat quod dignum erat
ut [illegible] peteret pro in-
nocente quam latrone / [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] quod volebat di-
mittere te / flagellis
castigatione ut [illegible] satia-
ti penis tuis non [illegible]
te / Et cum [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
cccc [illegible] cc

O Ihesu quos in die clamores
e cor(um) sui gentium cordis
pertractare qui precogitabat
te ad mortem constituunt accumu
lantes voces quas aptantes tumul-
tuantes crucifige geminantes
penitus gentes sagitte sunt
[illegible] se acceptes / Judicium
geminantes eorum clamoribus
persentientes / qui des orbis
reluctantes vicerunt pila
tum et tradiderunt te forcius
rex eterne glorie Ihesu Christe
et omne genu flecti cele
stium terrestrium et infernorum
usque ad quantas humilitates
per iniuriam exaltationem ma
iestate tua inclinasti /
quod per manus tuas quas in de
senserunt te et [illegible]
parte [illegible] tue et primum
militi illuderunt te et
deriderunt acter flagel
lauerunt corona spinea co
ronauerunt accepta arundine
percusserunt / veste purpurea
induerunt flectentes genua
deriserunt / palmas in faciem
dederunt / velum quo operuerunt
ut ignominiam tuam portares
aggrauarunt / O tu qui tantas humi
litates [illegible] et sacram verbere
[illegible] recogitacione [illegible]
tu [illegible] salvator miserere
mei quod solus nosti indigeam mai
[illegible]

Da [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in figura crucis tue
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
et [illegible] gladium tua [illegible]
regnare / [illegible]
dolores quos tunc [illegible]
[illegible] illa [illegible]
crucifixionis tue / [illegible]
[illegible] erat
[illegible] corporis passionis [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] in
o dulcis Ihesu [illegible] primo
dicta [illegible] cordis
dolorum [illegible]
[illegible] crucifixionis tue / [illegible]
[illegible] gladius dolorum
pertransiuit [illegible]
[illegible] dolores
tuos et vehementissime
et per passionem et compassionem
[illegible] / [illegible]
[illegible] crucis
[illegible] tem
[illegible] afflictione di
[illegible] dolorum conti
nuatione / [illegible]
nobilitate [illegible] et
et dolorum [illegible]
et faciebat [illegible]
tia miseracio [illegible]

Et cum tua vere nobis compa-
tiebat[ur] parentibus / Ideo cogno-
scebat compassionem maximam
caritate infinita / Compaciebaris
enim dolenti petro neganti iude
prodenti / apostolis latitantibus
discipulis dubitantibus / Judeis
crucifigentibus / toti mundo decep-
to a demonibus / Cuius eciam scie-
bat te esse, et summi dampnacio
e[st] multorum peccatorum tradendum
Ideo cognoscebat tuos eciam
peccatores maiores compassione propter dolorem
quod videbat proximi in honorem
iusticiam presenti / Sitiebas quo-
que salutem / Felicitate compassionem
Inimicorum tuorum / filios dyaboli
compassionis / filios dei ob
compassionem / Attende nunc ani-
ma et tota deuocione cogita
fortissima misterium salua-
cionis tue quod vere passus
es, iam pendens et necdum ad
opus amicabilissimum posi-
tum / tota te effunde in gra-
ciarum acciones et dic gratias ago
domine ihesu christe pro humilia-
cione tua quam fecisti humiliatus
in titulo in scripcione / Turbe
seruitorum derisione vini
mirrati cum felle mixti po-
tacione / Inimicorum quos cerno
circumplectebaris affectu gracia[m] ba-
cione / Impositione derisione
In aplicacione derisione / Insul-
tantibus conuiciacione /

Compatior dulcissime bone iesu tue
nobis ostendebas in signis /
Et compatior tue passionis compatior tue
paci[enti]e confusione compatior
commendacione compatior salutis
emulacione / compatior latronis
recepcione et compatior fili primum
ordine / Quod in digitum et
temeritatem in cunctis ut dixi
in tue omno alicui tage
humilitatis argumenta tertie
tande super bonos / Et scio quod nunc
quod super hec hec agnoscere non
possit / quod piciat id quod non sapit
sibi quod humilibus dulcissime ... solum 9ⁿ

O pastor eterne audi gemi-
tum tibi pascas in meridie
hic compatitur cor meum
ut sic altissimum possit
beneficia tue mortis sen-
tire eterne et possim me
per suauibus delectari ser-
monibus ut saltem amari
ssimus faciam singularibus
et hoc in meridie / Tue eciam
teste scriptura meum dulcis
es / tue voce magna cla-
masti / tue totum mundum
liberasti / te patri commendasti
caput inclinasti / Et tuorum
i fide conmisisti / Joseph
ad sepeliendum corpus tuum dedisti /
O bone suauissime ihesu christe
quod te nobis in finem non cessas
amicus tui sit omnium sciencia
decem / Nam te moriente sole
obscuratus est petra rumpuntur
petre scisse sunt monumenta

apertum est multa corpora sanctorum
surrexerunt velum templi scissum
est latus vulneratum est dedit / Certum quod
expirauit / ipsius compunctus est / Vide-
tur michi quod libet quilibet christi-
anus celum et terra quae patiuntur
cum mortis ingratos humi-
liat et terret et compellit
~~[illegible]~~ ergo o domine ihesu recedat
de memoria mea recordatio
mortis tue / Ipsa ualet
in ~~ad~~ perpetuitate mundi con-
tempnendam / quia me contra sol
obscuratus est / Ad terminus
lacrimas compungenda ut
contremiscat quia terra tremuit / ad
corda duricia emollienda
quia petre scisse sunt / Ad mortis
semitam amplectendam quia
monumenta aperta sunt / Ad diuinorum
gloriam accipiendam quia multa
corpora surrexerunt / Ad ca-
pienda diuinitatis noticia quia
velum templi scissum est / Ad agendum
humiliter penitentiam quia latro compunctus
est / misericordissime domine
fac me sentire in affectione
quod in te sensisti in passione
consumate / Et sicut domine non
cum in generis et admonere cog-
nosco / Non est dolor meus
similis est sicut dolor tuus
dolorosissimus cum sit passio
tua et passione tua ve en-
dissimile et quoniam [illegible] sanguinem
et ad lacrimas [illegible] generalissima
quoniam ad omnia membra principaliter

et quoniam ad amicos [illegible] ac
mortifera ad dilectionem cor-
poris et ac pestifera quia
multa milia [illegible] excitati
sunt ad imitationem tui / Satis-
factoria quia pro toto mundo deo
satisfecisti morte tua / Co-
gnitissima / quia generaliter con-
tritos curasti / Ideo cum
in ordinate voluit esse deus
et factus est homo / peccauit
in ligno vetito / et tu sus-
pensus es in ligneo pati-
bulo / Homo in elatione e-
ad latitudinem / et tu passus
es acerbissimam passionem / Homo
erectus in presumptione / tu
passus es ignominiosissimam
passionem / Homo in fecit
peccato suo toti generi humano
et tu passus es generalissimam
passionem / Homo peccauit in anima
animam et corpus / et tu sustinuisti
passionem in corpore / et compassionem
cordis in anima / Sit er-
go domine fasciculus mirre
memoria mortis tue inter
in corde meo / ut sit ibi vbera
consolationis et confortationis co-
tue amoris / Ipsa enim me-
moria mortis tue est in
absentia delictorum / Remis-
siua malorum / contra
eo diffusorum / inflammatiua
amorum / reconciliatiua [illegible]
[illegible] miserorum / consecuti

sacerdotum / mortificando car-
nalia desideriorum / emendan-
do vitiorum actum / destruendo mores
impiorum / sic dilatando permissionem /
[illegible] cum eis cum cordis dulcedine
sit [illegible] dixit recogitare [illegible]
[illegible] sed tu domine miserere quia
solus nosti [illegible] oppida mea
O[illegible] / a nobis
Domine cum devotione
mentis cogitare quantus pro ho-
mine tu eis dares / ecce lecto ob
illi dilectissimum corpus tuum [illegible]
usque ad vesperam custo-
dierunt / ~~Ecce~~ circa latum
[illegible] te pendentem confregerunt
Et cum et idem facere vellet
mortuum te iam venerunt
Ecce latus tuum lancea aper-
uerunt et cor tuum / [illegible]
quod in [illegible] me diliges vulne-
raverunt / Ecce sanguinem
mee redemptionis et aqua
regenerationis mee effude-
runt / ~~Ecce~~ [illegible] carnaliter
in solitudine fecerunt / ~~[illegible]~~
de gratia tua per [illegible] illas
devotissimas quas devene-
runt te sepelire / Et [illegible]
imitatione compassionis [illegible]
[illegible] [illegible] ad de-
votionem cor meum [illegible]
cum colligere possim [illegible]
[illegible] [illegible] ad
deponendum te de cruce ad
sepeliendum Joseph et
Nicodemus ~~Johannes~~ [illegible]

[illegible] tua, maria mag-
dalena Jacobi et Salome /
cum [illegible] devotione corpus
tuum dederunt [illegible] posuerunt sine
[illegible] tua domine innumera-
bilia [illegible] sanguine [illegible]
[illegible] / lacrimas fuderunt /
[illegible] / multiplicaverunt / et in
affectu [illegible] passionis tue colle-
git [illegible] et tua [illegible] sequens
vestigia eorum / recolligens
[illegible] et repone in [illegible]
cordis tui et in medullis
affectionibus tue quod [illegible] / Crux
clavi lancea flagella spon-
gia arundo corona / Confitemur
domine de dono gratie tue illa
loca [illegible] vulnerum tuorum [illegible]
ut sint remedium peccatorum
meorum / Duo in pedibus duo
in manibus per fossionem clavorum
quintum in latere per [illegible] et per [illegible]
perforationem / ~~Sextum~~ in capite
per [illegible] corone [illegible] /
[illegible] in toto corpore per flage-
llationem / Et ut mihi re-
maneat [illegible] tue
[illegible] vehementes / sanguina-
tiones [illegible] et largita-
tem colligat [illegible] &
devotione [illegible] illas [illegible]
effusiones sanguinis
de corpore tuo salvatoris
mei / Scilicet in tua circumcisione /
~~[illegible]~~ flagellatione /
[illegible] coronatione / pedum
perforatione / manuum [illegible]
[illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]

rex dm dš ihu xpe / dam-
nacōe vrā / quā tuā de
morte ⁊ cū lętas mort'
impiu sui in inte vicia
depressisti / q2 suspensisti sup viā
capt' in clamado / brachiis
cū brachia hostes amplexā
do extendis ad xparadis
aurea fuga p̄cat / qui dex
tera lēnagz porrigens terra
dando / titubat blasphe
mias ob clamōde / Ihc
impias, accelerans pati / sic
tunc q pcllis acti dud / fla
gellis subie ands ne lux
m a valeat semite p amal
tudine acti afflict's quē
fugas dram / Ihu q sit
pellis hostes / p mysterio eo
et das belles sine / tua
excitet cor meum velcatis
nois tui cors sat q positu
prme in sepulcro / docere
omi i septim sacrificiū / ciby
thm vite eterne / mitte alti
idonis mez principiū / Dei
quta reuenciar timor
contemplat dict q oia tua
ma / lb3 tu dūe miseri
q solymasti i finitā mat

adq plcatō 9 O impie ⁊ imans
dō ihu xpe q ac dō in
peccati si ...fu dignatus
tuus in tesse sessimus ...
tu alis sās amatori b...

salute valeā dō dono grē
tue dñe ihu xpc cordis mei
sepulcro ē xpti dō in ma
culatum / ab eis in eternum
me custodire / dō te ti
bi pone / digeto dō vo
cante angelis / vindom
tem solue / cū dō voce
sepelie / et qui dō lapide
ad volue ut te nunq
possim amittere / O nunc
dūe ihu xpe cū tuto
luctu ⁊ gem cogitare
possem qualiter dō beate
vgo alii hores dō mīs
p9 morte tua deponit
et discipulos tuos in
flammauit / Iudei qui
asc circuit / Joseph
in carcerem inclusum custodia
ad hibuit / milites
corrupuerunt ⁊ veritate
absconderunt / Sed tu dūe ut
nobis ostenderes q voluntate
infinita morte accipere
in eadem infinite maiestate
potestate tue ostendisti / q2
et tue lithe bñficisti
et sathanam alligasti /
infernum spoliasti / dō mortes
dimisisti / mortuos re
suscitasti / patriarchas libe
rasti / liberatos ...
a ... dō dono ...
et nunc tue dūe ihu xpc
misericordiam ... per ...

discipulorum tuorum hospitacionem/
cunctorum tuorum omnium qui stacionem/
pontificum et visionem/ et manuum
humiliacionem/ sanctorum angelorum
vocacionem/ omnium sanctorum sit consul-
tacionem/ attendat et lucubrecionem
aspiciat cum inde tue
defecit ad libum potestatem/
corporis in sepulcro iacentis
reverenciam personarum in-
visibilem penitenciam/ et
morte victoriam/ remoran-
dum sufficienciam/ meriti corporis
continenciam ad te gloriam sempi-
ternam ~~Et nunc vera christe misere~~

~~Explicit contemplacio vite~~ [christi]
~~et devota viri Alberti Rae~~
vallis Incipit epistola
Bernardi ad Robertum nepotem
suum etc.

Rogo te mi fili dilectissime
ut ex quo amplius indulges
ornamentum vestitum superfluo
vis ociosa in vagacione litteras
sacra et curiosa quam nunc promisisti
per scripturas nos templasti hoc
per culmen hoc retinere et
penitenciam et compositum et
divinum et sanctum ~~compositum~~
nunc sanctum et pinguior corpori
militat non spiritum/ ~~Christianus~~
non eum sanguineat sed eos
adulti in corpore fragiles multos
tempore sui perstitibus et hominibus
erunt.

pro quibus eximium salvia
et in lude et huiusmodi species
sassamentorum/ pallorum
quod delectat/ sed libidine
attendentes/ Et tu in talibus
solaciis pones/ tu quid
huiusmodi tuta direcceris ideo
desecatur per devitat sobrietas
presenti satis et ad omne
contrarium sit tum semper
Non sola non consecrata
nec et alias alteras alias
De nescio quibus sunt ex-
cessus et sciri communicacionis
quia vere et paleritum reparat
inutilis provocat excitant
aspectum/ Sed et sanctis in-
quies quod adhuc potes/ Scio
scio quia delicatis es et et ex hiis
assuetus modo dimittere non
possis/ Sed et si potes
fac ut possis, qui cum
Bingae penitencia tollit omnem
contra diebus/ Moneo vehementer
compleras expellere meam
excitare i aliquo et statim
semper solacia te appetere
quia famam tollunt et fames
dimulcent/ ~~Scio~~ Appe-
tere sapores rerum excitans
quod tulit meam/ assulta
quod i contumus ociosa pro
laboris sumus cum
studio/ Si quidem ocium

pit fastidium / Precium fame
famis aut nimio in° dulcia
reddit que fastidiendo fuerant insipida
olus, faba, pultes, panis quoque
cibaria cum aqua / Que sedi
fastidio sit tecum quam ex caritate
magis videri ac delicie /
Ja forte times difficultates
asperitates innumeras eas tu
sustinens frigus ac estus
ardorem / Unde legisti qui
timet pruinam veniet super
eum nix / Vigilias times
et ieiunia memento quod labor eius
sit levia si meditaberis flammas
perpetuas / Recordatio
eorum divinarum tenebrarum exteriorum
facit non horrere solitudinem / Considera
futuram tacitatis / Et vix
ociosi dissensione non
displicebit silencium / Fletus
eorum et stridor dentium
cum oculos cordis reductus
pares et reddet mutacionem
et taciturnitatem / Deinde si
totum die et nocte quo precipis
tibi ad preces vigilemus nimis
durus tibi est lectus quieti non
dormis / Si tibi in die
quando tempus [illegible] es incubus
laboravimus durus est cibus
que non libenter comederes /
Unde armorum refugis
pondus et asperitatem delicate

milites / sed dulcescunt in-
stans ceteris non lorica in-
cuta faciet clipeum non
et omnium lorica non sentio
nec galeam / Sic que deinde
procedenti subito debili
tatem ad solem de ocio
ad laborem grave erit ac
principium / Sed postquam ab aliis
dissuescere et ad alia paulatim
assuescere cepit usque tunc
difficultate in utilitate facile
est quod impossibile antea pu-
tabatur / Solent et fortissimi
milites audita buccina
cum quosdam expandae aut
ubi eos prelium deveni fuit
victorie et timor ne singuli
reddit in expensis / Quod ve-
tu expandas quoniam bona tua
armatorum convenient
angeli assistunt altare qui
dux belli Christus preibit suos
armas ad victoriam et deinde
confidenti Christo vici mundo
Si Christus pro nobis quis contra nos
Decorus potes pugnare ubi
securus est de victoria
Adde tanti premio et cum Christo
pugnes. ii nec bellum certatur
ut perditur nec genelatur ut
milites sicut possit otiosi
fruendi tunc victoria cum
nec fugiat / Bona cum
Christi post victoriam

fuga e / pr fugedo potes
istam evitare moriedo no
potes / Et beatus si i pugnando
moriaris / q2 mortuus mox
coronaberis / Vc cuit t site
decliuando pugnaz p ...
et dictuaz sit et coronam

Explicit ep[isto]la sancti b[er]n[ar]di
ad ... ...
Incipit hugo de sancto
victore de oracionis affectu

[...] no et pri e hi. h um
misericordia sit dilecionis
mee / ea vos p cor benigne
suscipite q me sao de bo
tam ore obtinuisse / deside
ra deliciate ardme / in
culto lig simone q sepe
misi caritati ore / Ingo
distinctu theca q bus
modis orant cum q in
spem vos p spiritum
attendi. Amo me retinui
Fecia cur i amobg sepius
q peticionis solum no se
pmi sine aliorum salute
postulabis in orand
y fervent de orare go oroz
postuleitur sepsi / Cum
dulcedine spm um largo
pietatis studio p fectius
inserseris tanto liberius
deum elegere et dominus
in pendere de celis sit

... nec studio et affectus
nostri ... sit
devinq ... misericordia sit
et ... una q fidelic
valemus et possumus / Quod
cum efficacia q ad orationis
studium excitavit q mi
sui calentas et misericordia ta
tis malorum q ... ad dictis
pmit / Et quod io cndg
ad affectum orationis exercit
q una q ditorum / q mt et
mala sua tacens expmit /
~~ne~~ go mes quam ad
... pugna sit / hic
... q pcbit / Ne
aut tepida ... is
sicet / Alium pte ...
procat / ... ...
misericordia f ... / ...
recepto ... / ...
cez ... mes ... ~~ttra~~
altra q fide a tone si
ad devotionem i assensu
excitat / ~~..~~ pmilis
de si de y nepeti sursu
levata volat / hic go
orationem seu meditatio
necia e / Vt oro p sed
ce negat / si ea no
meditatio a qmitet
aut pcedat / Ita et sp
q mala sua q sidere
negligunt aut in l pe
tendo sunt alius ...

optz petendo / stantem
hesitantium / stillant [illegible]
liter mi9 qp opus optz digne
petendo / p desiderium
tempus sent / gm gitur
ei sit sa p dicit z stabilit
dum arte nobismet9 Jugi
meditatione cum mens
scientia9 est in 9sideratione
misse arte dictum 9 qp
nobis nec sit petc /
Jugi sidelitate in di
am qu di sidio ding
possit sue [illegible]
[illegible] Cogitem9
qp cui sit scienti sola
[illegible] / qp ista litteritu
qp in [illegible] mors
[illegible]

operum petendo / facilem peregri
nacionem faciunt / aut etiam
nimis quod opus digne petendo
per desiderium tempescunt / per ym
aginacionem et sit si perdiderunt
et stabilit eum oracionem verbum
~~iugiter~~ meditacione eliminus
cogitemus / Et in consi
deratione nisi sunt nostre desiderii
quod nobis necesse est petere / Consi
deracione nunc dei nobis co
desiderio dicamus postmodum
cogitemus quantum sit huius
vita nostra quam via labens quia
in eternam mors / Cogitemus
quod in hac vita in terminus
cum dolore et fusimus cum
luctu opitum finimus / Iugiter
cogitemus quibus amaritu
dinibus admixta sit / Sic
etiam dulce ut iocundum
in via huius vite occur
rit nobis ostendit / quia
fallax quod suspectum / quia
instabile / quod transitorium
et quod quamvis fuimus huius mundi
prelate quod que prius pulcre
temporalis permittit / ~~Alia~~ sit
cum quibus nascuntur et passiu
nes / sive occulta que de
gra sive manifesta in
dustrie liberum / ~~Alia~~ aut
in hac vita nobis evenerunt / ve
niunt et mortis ante
mortem non recedunt
~~Alia~~ aut sunt mala que

Que nobis accidunt / et
purissimum de ...gens ab
cunt / ~~Alia~~ aut per quamvis be
quod tamen ad internum
non evaluimus / Et de
eius mala huius vite con
venire possit / Ut cum
permittitur que mala huius
vite quam omnes homines
quoniam sepeliunt / Alia consi
deremus et secta peccata
singulorum quibus sibi ...
quasi est / Ubi ergo consi
deracione eius quod volunt / quod
ab iuventute etate
mala fecit quod sustinuit
Et consituat sui scelos
suos quam peccata et dies
vite sue / Consideret quod
diligenter quod amos labo
res tulit / quociens pro
honore huius vite fructus
expendeunt / quociens in
laborem ... fallaces
operitus in venerit / et
per longos dierum cursus quos
recepit / ut dominum nostrum
depto ... / cognoscet quod
de hac vita metiatur posset
cum aut huius cruciatur
consideraret / Etiam quod sit
pene celestis iucunditas
attendat et ...endat
quod in venerit quod perdiderit
ubi iacuit cum ...ciderit /
Et utrum intelligat gloria
sibi in ... operis sit

lugendum/ Sicut salomon dicit
Qui addit scientiam addit
dolorem/ quia quanto magis
homo mala sua cognoscit tanto
magis suspirat et gemit/
Postremo super est ut in recordacione
malorum suorum et misericordie dei
recordetur/ quia fiducialius
de fonte miseracionis eius
reficimur/ Sicut prodigus in
operibus suis miserias suas
cogitavit/ Redeuntem ad
misericordiam eius quod nobis
revertit et in peccatis sepe
constitutos clementer exspectavit
ut nostris peccatis misereretur. Sancti patres ob-
litos sui admonuit dis-
cussos ad se revocavit
venientes ad se benigne
recepit/ penitentibus indulsit
perseverantes custodivit/
stantes tenuit/ lapsos
erexit/ et alias de lacrimis
no in amaritudines conversas
in vinum salubre commu-
tavit/ consolacionem exhibuit
Postrema autem beneficia
largitur gratie et pacis perfectam
restituit/ Qui in peccan-
tibus numquam defuit ut
corrigeret aut iustos ut
eos custodiret. Quibusdam
huiusmodi meditacionibus cum
orans tempus suum bonum
peregerit/ in principio fortassis

autem tepidus ad oracionem licet
meditando magis assidua
sciam pariat/ sua parva
ignoranciam depellit
et compunctionem parit parit
compunccio parva desiderium
fugat et devocionem parit
devocio vero oracionem perficit
Beda eum quoniam homo
ad cognicionem sui illuminatur
compunctus est quoniam considerat
tantam malorum suorum
cor in timore doloris tangit
commotum est prius et humilis
affectus in deum qui compunctionem
generat humilis/ considerando
in fine sui/ primus
considerat clemencie
dilacione/ Territus enim
malorum suorum multitudi-
nem/ et confidens
de pietate dei ad deum
se convertit/ Quo ardent-
cius proximus ei fuerit
competit/ ut ipsi sibi con-
tra deum nichil relictum
videtur in quo confidere possit
Hec autem de devo-
cione principales istas
virtutes scilicet fidem
spem et caritatem nec
cum homo ad deum per
oracionem convertitur [illegible]

et credit se ab eo salvari
posse et sperat eum misereri
velle et eum perfectius inessa-
ciabiliter diligere necesse est illa
fugiens regnum sibi in ipso
eligeret. Credit ergo et sperat
et diligat. Credit firmius
sperat magis, amat casto
[illegible]. ~~[illegible]~~ ergo aliud
in ore quam mente et voce in-
confusio in deum perfecte assen-
sit fide spe et caritate. ~~[illegible]~~
[illegible] quam multis modis ut mens
per dilectionem attendi [illegible]
[illegible] et voce mentis [illegible]
[illegible] modis voce et [illegible]
[illegible] igitur aliquas sigilla-
tim orationis species distin-
ctione ut earum [illegible] utilitas
[illegible] eius indicaretur
sic primo sequitur

Explicit hugo ut supra
Incipit epistola Cesarii
epistola de eodem s. de
orationis affectu etc.

Orantes fratres karissimi quantum
possumus adnitamur ut
nulla nobis extranea cogitatio
subrepere possit. ~~Ne~~ forte
aliud habeamus in corde et aliud
proferamus in ore. Ne dum
lingua deum ~~orat~~ rogat
cogitatio in rebus variis
occupata ab oratione

ibi discedat et inde ac-
quirat peccatum unde poterat
habere remedium. Si enim
apud aliquem potentem potentem
velles aliquam causam
allegare et subito aversus
ab eo [illegible] interlocutoris
disrupta aliquibus [illegible] velles
sterilitatibus occupare, quale
putas iniuriam illi prestare
cui loqueris [illegible]
aut quid [illegible]
dum [illegible]. Si ergo
cum homine loquitur et
totam intentionem cum la-
borantibus ad cogitationes
alias, [illegible] in cuius
facie videamur. Ecce [illegible]
in oratione [illegible]
cum [illegible]
peccatorum nostrorum miserias
allegantes non pudet
nos nec erubescimus
captivis sensibus huc illucque
discurrere et in infelici men-
tem nullam compunctionem
[illegible]
absque [illegible]. Est ideo [illegible]
cum quis in oratione perturbat
omnes cogitationes. [illegible]
liberum [illegible] intentione deo
[illegible] repellat [illegible]
[illegible]
successa [illegible]

compunccionis et oracionis igne
consumat, et vagas cogi-
taciones longe diffugat. ut
soli intentes tibi et sancte me-
ditaciones in cordibus locum
sibi inveniat. Considerate
fratres karissimi ipsi vos et videte
quod sit dura ista captivitas,
ut lingua quidem cum deo loquatur
et tota animi intencione ad-
[illegible] vel lapides
diligat. Sed illa que [illegible]
alio tempore vel cogitacione po-
ssum [illegible] nimis dure
et si in oracione subripiat
[illegible] que alio
tempore illicite cogitemus [illegible]
mali [illegible] / si in ea
oracione [illegible] cogitemus [illegible]
[illegible] si atten-
dis et tota [illegible] in-
clinati ad oracionem cum corde
[illegible] ponamus.
Igitur fratres karissimi totis medul-
lis [illegible] deum deprecemur
ut nos a [illegible] [illegible]
[illegible] liberare
et peccatorum [illegible] in die
[illegible] dignetur.
Et [illegible] dilectissimi fratres
[illegible] iterum rogo [illegible]
[illegible] ut [illegible] capiti
[illegible] possimus
[illegible] ut [illegible] possimus

amplius te deus [illegible] oracio
ut citius vel tardius exau-
diamus. Ne forte qui
negligentes deo orantes
ad cogitaciones [illegible]
[illegible] offensio
[illegible]
[illegible] fratres
non solum pro nobis sed eciam
[illegible] omnibus [illegible]
[illegible] non solum pro [illegible]
sed eciam pro [illegible]
[illegible] Et [illegible] ut
[illegible] deus [illegible]
oremus ut [illegible]
[illegible] pro nobis et pro [illegible]
aliis deprecemur [illegible]
Et nobis [illegible] donare
dignetur quod nobis [illegible]
et [illegible] venire
[illegible] fratres oracionem
[illegible] dicamus
[illegible] orando
[illegible] pro [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] Et [illegible]
fratres karissimi si [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] que [illegible]
Et nobis [illegible]
[illegible] et nobis [illegible]
regnum [illegible] Amen.

ihu xpo q regt cu pre et
spu sco i secla seclorum Amen
Bone ihu xpe miserere nobis

Explicit epistola cesarii epi
Incipit tractatus de regere
sue psone

Qm ut ait aplus i cor os
agantur omnia honeste
et s. ... fiat in nobis
Remedia aut a bonis intentu
in scolis xpi caritatis audiui
uel in corum scriptis legi / Et hone
fit mitto / et p Raptimilibus
incipiendo / q reuerencia in hora
satis hic inc. uz spatorum
in horas ut cor tum ad-
dim q gerges veniat ad opa co-
tiona dimittendo ... et ea
...ui. ca. ... ordinem pcia
...ciaz tamen ... habeas
reuerenciam tamq loquens cu
deo et coram angelis cum q
ps d. in conspectu ... ...
spectu angelorum psallam tibi
et p habeas reuerencia q hone-
stus ees coram qui loquens
uel aliquo magno rege / Scd
admi q coram deo et curia cu
glorie / Scdo 3o habeas salu cu
et inten. ad cogites cogitacio-
libet actione n opte tua
dum uel saltem dimittas
erre sepeciu e ... ...

Maledictus q fac opus dni
negligent
In studio leges tria
semp. habeas 1o reue
renciam / quo cum eius ad sa-
cra sepulturam ... ...
apponas ut in pluribus tibi
o ... ...
p ... ...
... testatur ut sepcu c
i ... ...
ad audiendum ... ... et
reuerencia accidit ... ...
... / 2o habeas caritatem
ordinatam / ut p. ea q
legere ... ...
oponas ... ...
q ... ...
mare q legat ... ...
legas a ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
ut te accusa / 3o habeas
discrecionem ut ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... ut ... apostolus
... ...
... ... / ...
... ...
... ... reddit ... ...
... ...

de templo

In templo ubi loqueris cum
prelato tuo ~~adinvicem~~
adinvicem et te attente
presentie et humiliter te accu-
ses nec leviter excusans culpam
tuam / quia tibi expediens
non dum placeas nec curam
tuam perficias nec proximum
edificas / ad bellum perges
nec per claustrum vadens manum
cum te ponas in notum esse /
verum incorrupte et fixe nec
in vice eundas tecum nec
mecum loquaris vocibus per
rumines nec quod bonum in
corde tuo ut de consolatione
ihesu christi et in hoc mundo
nec de gloria paradisi nec penis
inferni nec de peccatis tuis
nec de morte nec in futurum nec aliquid
huiusmodi / quia in hoc tempore
multa mala occurrunt et
~~in villa~~ aut fratrem tuum
loqui dimitte / nec loqueris
in vestibulo hic exigente
hic respicias / iuxta pro-
ximos nec domus nec
videas quod tibi noceat

In mensa aut fratrem
huic incipito primum
cum timore comedas
nec aliquid ibi excedas
Timor enim a bonis malo
custodit / et ad omne bonum
dirigit / Unde thobia in mense
dum convivium celebrat / et
ut sis ibi honeste pro
reverentiam corporis

presentium reficientium ut non inter
temperantias / nec semper fractas
in mensa nec aliquid pectas nec
tympha capias donec
vetitum deglutieris per aulam
scindens panem nec primos
vinum receptis in corde tuo
forte cum ad comedam
possem mori / Unde quod dic
sed dicit in ecclesia primum / et in
cena ut in corde tuo de quibus
referas tui proximi et humilite
me esse / quia tu dignus eras
infirmus fame et siti lan-
guere dignaretur de quo tu
famis tuis te nutrit et reficit
et vivis penitus quam nostris
in quantum gratias agite

In confessione / de confessione [illegible]
Luce hec tua fecias
sed admiris cum dic confiteri
quia et peccata in confessione
levatur et iustos cum est
et roborantur / Est sepe
non sentit gratiam pro illius
satisfactionis propter confortet
et ut cum confitearis
de quibus confiteri confiteatur te ac-
cusat semper iterum prius
non forte de centum tem-
ptatione nec de fide / ac de
blasphemia / quia ventri
cu legis et pertinere sunt
nec unquam tibi placerit
nisi dic de se dicit

h. gmoi, cu temptationis vt
clamor uitalis audiuimus aug'
fugeda q pugnado vincunt
Vi dixer dictus q fitetur ei
dic dixerds vnpcit dimi
dicis in ano in ista no posses
ista & officio maledico &
amissione tpis & vanis
cogitationibus & invenien
ad deu 2 homines & obliuiac
di 2 benefcio eius ps e va
ociosa 2 nociua falsa
indicia 2 suspiciones pt
modo intendere vane et
sicie 2 vane letitie ccc & soltio
fuis f. soli q alius homi
cio p funda cordis q̄m hite
menbre & hys q sup deust
vt pr in psalmos aut
orones mininies orilio
cu cordis reuerencia et am
a tudine na sist sepe
feceris q lux 2 dulcedo
cordis tui statio expectit
q a fatus ignota & go
septim c impleste deo
ciaz tua 2 gla dni colli
git te & sone & soc.
cu vo cu alys fuis tres
ilates spe mente lingt
qu ad alios tam ad filios
di hm hite p funda go
adte reuerencia cordi
deo 2 magis audie
cupias q loq vi sit

i g cuisse suauior ad oc
h om to digeny 2 amalis
omnibus loccabunt vi veri
la fres aut cetenunt audi
cos cu reuerecia si vo
ociosa ut nociua feerunt
si g venit potius reae &
ibcas no audius velig
t faciem dns tene
mo ~~eto~~ dicunt e fres
vlt mala in tengue h
in nocet q in fein dim
ne vens dig dm
h elis victoriam cora
do & cohsae aut cu
illis p familiarita gros
timi dm cognouis et
va dl 2 aut libet rtsfik
~~alios~~ aut no qi gnes
& vites h ne fu illismo
ceas ut illi e nocat & obedi
~~obediat~~ aut plato tus
tiqz filio di in ipe dixit
q vos audit me audit
vit aut obediu sy
mora qz dt cuncas
quicu ad dns moe tu
addi gre vit eos
sy murmure qz dt. leus
qs ~~desigm~~ colozany
murmuras accipiet vit
eos sy tepiditate qz no
placent do q tengs fecerit
n tel te 2 denocone y
dimicit q fac 2 limes

sine fine | Impero tibi si facias
nichil facias non dicas accipies
si Rectitudo speciali vel generali
statuta est in corde tuo / Et
si peccatum timens quod facies aliis
dare volunt | si Regnum suum
dares | Et si frater tuus
inimico volunt letitie ac
commodas sicut filio dei | Et
si quis te liberat ad dispone-
re plus quam de libro alterius
doleas | Impero tibi ut pompas
quas vitant mundo tamen non
vitant | Tunc nigris
dei non amate nec tene di-
vitias | nec quod dicit apostolus
saeculares amicitia et quibus
tegamur cum tempus gloriantis sumus
Recipe te quod Si castitatem tene & fidelitas
tua tene mente per corde
simpliciter | Impero ut tibi
si ipse pie per deo puniet
eas illicite super spem non
elevat | Item eas semper dei
in vigiliis | Cunctos quos vela-
vit passionem legimus pro-
licit tempto castitate &
volumus teneamus obtine-
bit | Nunc aliis in carnis
dicuntur accidentibus si habeat
virtute parum nota soli-
citatione temporis | Secundo super
et audire custodias non
te placeat loqui cum mulieribus
nec audire eas | Tertio
superfluitatis saeculi et superin-
tendas quod per inimicitia

peccatorum | porta cum te velle
de peccatis tuis verecundiam
in te quod sunt totaliter adhuc
vivas ut non solum mala
facta vel dicta confundas
Et si quis alius quod fecerit
quemdam sed rubore tua
facies confundat | Item aut
oculos in facie figas magis
inferius | Si te tribulaciones
vexent vel peccato in facto
sunt dicas in corde tuo
dignum et iustum est quod me
contra persequuntur | quia quod dominus
omni peccatum | ut sic considerare
passiones sanctorum quibus ac-
cepta mala quas fecimus
ad beneficia dei quod recepimus
ad in futuri penas quas merue-
rimus | vel in terminis ad
amorem dei quod nos accepimus
ad passionem quam pro nobis
christus sustinuit vel ad gloriam
eternam quam nobis deus dare
promisit | Si videris si
audieris bonum de aliquo
statim commendas tu & tu
ipso | Si mala audieris
vel videris et parcendo eius
per ipso consideras quod tales non
sunt nec sis modo | Nam gratia
dei te liberet possis esse
sed dei vero penitus
si preoccupatus sunt bo-
ni aliquo de facto et

et qui sedeas tecum ne te tangat tempore. Dum domo in femi-
nam sex admiseris eos in die
visitet et vis dulcibus et
libenti obsequio corporis simulas
infirmitatem et solam. Nec tamen
sciat dies in qua passionem fili-
us non recoles quia pro te dignitatem
et sanctitatem amisit. Hora
dicas et illa regina est
quemque vide volens dat
ei hanc munia et renovationem
vite neque minus ... tttt

Explicit tractatus de regi-
mine principum. Incipit liber
de honestate mulierum

Homo dicat sapiens: fratres per quibus
mens mentem eterna tenet non
sunt hec cum pax mentis suos
facta frequentet, intendam mitigare
libidinem fugare, iustitiam custodire,
cupiditatem compescere, plus majori
est minus. Et contemnenda inquam
est cupiditas quia quod dum velud
ignis quanto amplius accipit
tanto plus exigit. Attendi
vero est mitiganda quia plus noci-
tura nocet quam nocendi. Li-
bidinem autem fugiendam esse
ipso doctore credunt vidi quod
quia cum omnibus viciis resistan-
dum est per dispectum, quia libidinem
non debet resistere sed aut fugi-
re fornicationem dicit. Si dices
resistis vincis et ea auxiliante
dominus in spiritu resistere. Libidi-
nem vero fugiendo superare. Sic
ecclesia in septentrione ... Regina
Nobis in te et in facie ignis
ne te scandalizat vultus
eius. Vide ut beatus Ioseph
ut in iudicium domine poss-
idere, pallium quod ... ipse
erat relinquit et fugit. Ecce
libidinem in peccato ipse
fugiam si vis optime
victoriam. Ergo non sit tibi
verecundum fugere. Si temptaris
pallium et fugias obviam.
... dicite fratres quod ab
omnibus expiciamus ... in prin-
cipio ... sanctitate clarus
est qui et in honesta familiaritate
mulierum fugienda est
quia ... bella dubitat
quia familiaritate mulierum non
fugit cito labitur in
ruinam. Hec forte negligens non
... et ... sue salutem
solicitus reddit et dicit: Vita
et familiaritate ... in ... mulierum
... et ... arma castitatis
custodias. Infelix est
et nimium periculosa presumpcio
temptati cum putat se vincere
cum vicerit. Hec ad hoc
adhortatus et dicit: Ergo
ut ... mulieres ...
et ... timentem ... et
volo ... vincas

... soluti
... diam
... si adh...
... mali
... ...
... fecerit
... tua
... nec ...
... ...
... ...
... ...
... & tuo
... me
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

qd ego volo sic p domina
n sic volo sic p p cam / Ex
co silendinis aspectu in qd
tam adulterium meum retic
nolo / Unde go ne qz tem
cipiat castitas ipa p velle
tum pntis obtinet triumphum
[illegible] etiam mentis absque
bum / [illegible] cum cum expia
norum clemencia sola dura
seas plus castit / Ubi cotti
diana pugna et rara
victoria / [illegible] namque
castitas fortita e inter
Cui cottidie resistit et sp
timet / Et ideo sed deum e
ucs se fta securi ex ci
pnat / Ut demus verbis
preciose p firmat / [illegible]
dicat apstus clamans fugite
fornicationem / Ubi eum ic
sessimus in mille pressio
passus videt mulierem nuda
et amat / et sciens hor
ridum sumus fet et in adulterium
Et q cu mulieribus sicut tes
putit se castit triumphum
obtine / [illegible] se apt
dum dup rcas copiste
dis se ipos preciosos micul
et aliis exempla pussa
familiaritas audiunt / [illegible]
cum p istarum in honesta
familiaritas castit de con
p cedunt / [illegible]. [illegible]

q p cant ab illis i dic
udiciu rectre de st / [illegible]
id q p dicimus eu dut
Et io fres q e mortifica
blandimenta et q adiutores
diiam q familiarit sup te
no metuunt ne cum beseat
ne nos xpo suo decipiat
di adiutor in plorem
ut de loq v decipiamini nos
li beat dicere / Verum q
in hys omnibus q sup diag
bonus e castit cottidiana
no desit iugi omnibus
xpianus anna de esse
no put si castitas et
veritas e iusticia xpi e
sit e res q eis insidiat
psecutor xpi e / Ille
vo q castitate veritate
et iusticiam in fratribus
suis defensare in glys
et in sy ipo custodire volunt
nur ctiy. Et ideo q sy
tota intentio cu e xpe
diligent / Ut aliy dili
gent eos sunt et
exemplis gaudet / Et
ubi cuque veritas e iustu
ne castitas laboret
quantum pualet se opp
in gclt / et si in tutes
suas defensare e gl
no vm s p luros co
ntas duo semmiate
tecipiet / Et ut sic

obtinere necesse cum dei adiutorio
non solum concupiscentiarum illicitarum /
sed et cautelarum magis et [illegible]
cum dicamus aut filie que
ancille [illegible] nimis collo
cum vitae prevenit / quia quanto
vilior est caro tanto
ruina facilior / Dicitur enim ad
monet Salomon [illegible] alli
gabit [illegible] igne in sinu suo [illegible]
et vestimenta eius non comburentur /
et [illegible] per cinnamomum [illegible] est
[illegible] pennis / ~~continentia~~
[illegible] continentia prosperitas /
ut [illegible] suo sacro
sanguine redemit / [illegible]
[illegible] montis [illegible]
[illegible] libidinis [illegible] pessi
[illegible] suo vendit ac tradit
[illegible] misericordia
et plangenda [illegible]
cito [illegible] et proiciet
[illegible] quod [illegible] / ~~[illegible]~~
monito cum libidinis [illegible]
[illegible] et proiciet [illegible]
cum felix [illegible] / Sed
dicet aliquis [illegible]
facio quod me delectat [illegible]
postea penitentiam agam / [illegible]
dicat [illegible] me modo
gladio [illegible]
[illegible]
[illegible] / ~~et postea vadam~~
~~ad medicum~~ / Sed [illegible]
tempore [illegible]
vocatur / ~~[illegible]~~ cum fornicaris
[illegible]

+ et postea vadam ad medicum

non [illegible] cum subitanea
[illegible] vel aliquo casu
subitanea morte [illegible]
[illegible] dilatio /
et succedat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad ventu
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] /
[illegible] collisione [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] possimus
[illegible] deus [illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible] non solum
ab [illegible] / sed et
[illegible] et domesticis
et [illegible] et ancillis
[illegible] refrenanda est [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible] fragilitas / ne
[illegible] nobis [illegible] deus
[illegible] clamat
~~[illegible]~~ in [illegible]
ad [illegible] per fenestras
[illegible] ad quos
per [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible]

oculo tuo aut femine tuo
inserens / ut ad te mulieres ad-
ducere / aut ipse cum muliere
solus fueris per os tuum ad
animam tuam gladius etenim mor-
tis ingreditur / Si autem
malum aut sordidum consilium libenter
audieris / Si delectente a
luxuriose loquente aut
cantica turpia proferentem
non respueris per animi tui
fenestras mors ingreditur ad
animam tuam. Et quod dux dixit
vani videlicet mulierem
voluptas parva facit dei re-
probari. propter hoc sic / Et si ad
libentem mulierem libidinose
oculos consideraverit per fenestras
oculorum suorum in secretum mentis
venenum mortis infundit /
Talis enim cogitacio si eam in-
pediverit ut non compleat
voluntatem suam vel cum ei
accionis carnis comparatur
adulterio / Et si in ea casta
cum qua libidinis malum voluit
operari etiam nullum adulterium tenet
in corde / Ideo ~~audiamus~~
psalmistam dicentem: Domine
custodiam custodi tantum
et circumstancie ostendas meos in-
videat davitie / ~~cum~~ Si
quis turbationes apprehendit
si cito eos verbo non repellit
ei nocebunt / Si vero diu
eos tenere voluerit / sine
vulnere abire non potest

contra id quod ad concupiscendum
vetitorum delectat et tantum
et libidinis malum in
corde suo suscipiens moras
in corde sua facere et mortem
libere permisit intrare
se sine ea plaga non
potest / ~~Ideo~~ igitur karissimi
cum propheta dicamus ad
dominum qui ipse custodiet
deligo pedes meos
per dominum nostrum ihesum christum
mediatorem dei et hominum
presentem eum una per
te tu nos in dignos
peccatores libet a b... in ....

~~Explicit liber augustini de cogi-~~
~~tacione mulieris de honesta-~~
~~te Incipit eiusdem de contemp-~~
~~tu mundi ad heremitas &c~~

Audite fratres karissimi salu-
tiferam patris mei doc-
trinam quam non timendo / sed etiam
concupiscentes habendi / qui non
volens forte accipere in terra
veniet / sed cum patria de-
cantare partio mea in
terra viventium / quam contemptum
relinquens et ad promissionem
eternam festinans / Audite
itaque fratres karissimi sentencias
cuiusdam iudicii prima premia
ad hereditatem celorum / vos
vocante et dicente: venite

no

no

De Contemptu mundi Aug[ustini]

filii audite me timorem domini docebo
vos / Karissimi est homo qui vult vitam
Cristus est qui ad vitam vos invitat di-
vina mandata / Karissimi man-
datorum alia sunt specialia, alia
generalia / Specialia ipse sunt cano-
nicorum clericorum et monachorum /
Generalia sunt omnium katholicorum
¶ Specialia igitur sunt hec: Si
vis perfectus esse vade et vende
omnia que habes et da pauperibus
et sequere me / Et iterum qui
reliquerit domum vel agros vel patrem
vel matrem vel fratres vel sorores
vel filios propter me centuplum
accipiet et vitam eternam
possidebit / Et ad discipulos
vos qui secuti estis me
~~In~~ in regeneratione cum sederit filius
hominis in sede maiestatis sue
sedebitis et vos super sedes
iudicantes xii tribus israel / Hec
itaque fratres canonicis singulariter
data precipua et integra /
¶ Et iterum salvator noster ait / Karissimi
non renunciaverit omnibus que
possidet non potest esse meus
discipulus / Ecce audistis quod
nichil possidere penitus a suis
discipulis voluit / Qui ergo
possidet in terra remotus est
a Christi disciplina / Karissimi autem
non est discipulus Christi / quo-
modo presumit sibi ligandi atque
solvendi potestatem / ¶ ~~Attendite~~
ergo fratres [illegible] dicit
~~Intuentur~~ ipsius Iohannis
clausis ad discipulos ... in si-
lencio dixit eis / ~~Accipite~~

spiritum sanctum quorum remiseritis
peccata remittuntur eis / et quorum
retinueritis retenta sunt /
~~Nunquid~~ illi habebant proprium aliquid
unde indigeat / Nichil
tulerunt in via / Et quod
lucas evangelista in actibus refert
Et erant eis omnia communia
Videte quod petrus dixit ad
ihesum / Ecce reliquimus omnia
et secuti sumus te / qui
omnia reliquerunt nichil
sibi retinuerunt / Ergo quo
~~aliquando~~ arrogat sibi
ligandi atque solvendi pote-
statem qui in terra presumit
possidere facultates / Karissimi
non erubescunt dicere dominus
pars hereditatis mee ... e i d
capiciam domum / ~~Karissimi~~ [illegible]
Christi ad belial / Karissimi decimas
possessiones relinquere nolunt
cum peccata populi comedunt /
Si decimas cum filiis levi
accipiunt / quomodo terras
rebus [illegible] accipiunt / Karissimi
sunt [illegible] qui attendunt
cum clerici a sorte dei sunt
[illegible] dominus sors eorum est
ut hereditas sit / ~~Cum~~
clerici saltem [illegible]
sui secundum quod [illegible]
[illegible] non
[illegible] et radunt et
tondent / Sed presumptuosissima
et [illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
~~Karissimi~~ ...

deo propiciante perficiat ad memoriam
cum dilexisse dixi. In secundo
dicitur multorum philosophorum auctoritate
cerebrum sedes esse sapientie
Christum vero paulo attestante
dei virtutem et sapientiam esse. Cum
itaque cerebrum sit receptaculum
sapientie vero [illegible] auctoritatem
in cerebro habitat sedes sit
et sapientia sibi in fine
cuncta membra reguntur per
[illegible] cerebrum [illegible] sedes sapientie
[illegible] in [illegible] et [illegible] sapientia
[illegible] ut [illegible] est
[illegible] caput [illegible]
dicit enim apostolus [illegible]
est [illegible] caput viri christus
christi autem caput est deus. Et
augustinus [illegible] obstaculum
esse pilos capitis [illegible] ca
pite [illegible] nona
sapientiam id est christum esse
cognoscimus per hoc significantes
mala [illegible] solli
citudines que mentem ad [illegible]
contemplandum impediunt.
[illegible] quanto
maius [illegible] contempla
[illegible] ut implicent
[illegible] divina
visione impedit. [illegible]
[illegible] nemo militans deo
implicat se secularibus nego
ciis [illegible]
cogitet quod sit [illegible]
[illegible] levitici ra
dant pilos carnis sue

[illegible] levitica in capite assumptum
[illegible] in officium di
vinum assumptus et pilos
[illegible] id est superfluas co
gitationes cordis rad[illegible]
[illegible] caput igitur radit
superfluas cogitationes superflu
[illegible] non [illegible] per omnes
superfluitates [illegible]
corporibus [illegible]
bona [illegible] non [illegible] nobis
[illegible] mala [illegible]
et superflua [illegible]
[illegible] fideles [illegible] ad eternam
vitam [illegible]
ut [illegible] mundi
[illegible] obligationibus
[illegible] re[illegible]
in terra [illegible]
[illegible] et ipse
dicunt [illegible]
in [illegible] capillorum
minima parte in capitibus
retinent [illegible]
[illegible] minima
[illegible] sollicitudines [illegible]
[illegible] minima parte capillorum
retinent [illegible]
mundo sit [illegible] co
gitationibus omnem [illegible]
esse non [illegible]
igitur clericus ad sortem
domini vocatus [illegible]
capillos [illegible] ut [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] mundi sortem
et [illegible]

qsp carnis cives dilig' fovet
et mittit / tanto cor sim no
in celis. Sz in terra formam esse
credit / sito tunc radix et
edoxiat / tantoqz se no treni
Sz eterna dilige aprobat / Ibi
vo ut p dixim9 cives id
erg radim9 ut in t nos ad
dm nichil int esse qp bc9
¶ Sed pz q qsi in ordine
pfissimi athena velamina
capitibus suis appone no
deb9 qsi stem tn aptus dicit
Omnis vir no debz orans
velato capite / qz ymago
dei e / Cessent itaqz clerici
psalmodie a ymgnis mi-
tres et cetera velamina
in capitibus portare / Ideo
vo loquit simulatq sim
sig occultatas cui9 indig
iudicent predicacione et
p sumptuose / Cum cu no
obedit aptle q dicit
ebr. o. Et mo cuius apli
vace dicit q sin ipsi qpi
mitem cui9 q loqt in me
xpe / Itm si angelus venerit
de celo eta. eb. nobis ann
nciauit anathema sit / Ibo
stupet igi talis clerus p
sumptos ne q absit ad o op
pellat cui9 ad ca ? Inquis
sigms clericalibus p libat
qbus alias cis diseni delug9
ad pontum ad necem relag
(...) apts dicitem
Iohes nolite dilige mundu

necqz ea q sit i mu do /
Audiam9 p sentz mudi
amatores in cp autem / Sily
hom ut q diligit v'm
et qit mudacium / Salom
q sic fcqt dicens vanitas
vanitatum 2 omnia vanitas
libus in terri q bn qsont
orgama sci spt / Monet
aptls ut no diligam9
mundum / Invehit psal
mogh9 in cuius amatores /
Clamat salom cuncta sb
iacc vanitati / Ergo no
diligam9 mudu nisi sequi
mendacium / Ideo Sed clat
ac si dicit / Ideo no sunt
amanda ipsa qz tn sitoria
sit mee delicia q p miltny
no qferunt / Bona igit no
scis / tn cum bonorum in
anctor sit dd 2 fidelibus
suis qii et dilecti quips
bona peipiat / Ubi munda
na bona essent ut ipe ipse
q temporet ut alias sed
tibus p q topmi pcipet
Terng igi & se bicas te
stat audiam9 apres so
neas hent 2 do. ec. m.
filiq aut hoiis no h
ubi capi sum reclinet
Ite si mundi bona essent
no esset / Si diuicie tre
ne vel bona esset no eos
possessoribus in p ciaret
dns dns te nobis diuites

De Contemptu mundi

Et alibi / facilius est camelum
per foramen acus transire quam
divitem intrare in regnum dei
[illegible] ipse sanctus dicit
imitatoribus dei eius perfectus
es vade et vende omnia que
habes et da pauperibus / Item
qui non renunciaverit omnibus que
possidet non potest meus esse
discipulus / Item nemo potest
duobus dominis servire scilicet deo
et mammone / Videns petrus
magister discipulos suos [illegible]
[illegible] cum mundo / qui [illegible]
[illegible] herent [illegible]
[illegible] dicerent / [illegible]
ergo arma sua et [illegible]
hostibus dicit nos premunit
a terrenis possessionibus /
Nudus namque latrones non
solet timere / Quoniam [illegible]
demonis implicat tela [illegible]
quibus confodiat / Qui ergo
non vult confodi mundus
recedat per viam [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] / [illegible] suos
[illegible] habeat [illegible]
[illegible] habet [illegible] /
[illegible] dilectionem [illegible]
regnum dei / Item thesaurizate
vobis thesauros in celo
[illegible] si [illegible]
[illegible] in terra tra [illegible]
[illegible] diligere / [illegible]
[illegible] diligere [illegible]
[illegible] reddet [illegible]
[illegible]

[illegible] tuo [illegible] tam [illegible]
[illegible] / [illegible] in terra [illegible]
diligi [illegible] / [illegible] regni
celestis hereditatem [illegible]
[illegible] / Quoniam [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / Quoniam
[illegible] mala
[illegible] ipse [illegible]
dilexit nos / Et [illegible]
[illegible] et in filiis
[illegible] nos adoptavit /
[illegible] / [illegible] diligere
[illegible] pro nobis / Ut
nos [illegible] mortis
[illegible] / [illegible] preciosum
[illegible] diligere / [illegible]
[illegible] beneficiis [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] beneficia ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] omnibus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] accipiunt [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] accipere / Nulla [illegible]
[illegible] dicat [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] mundi [illegible]

reddit / sic et nos verum fidem
per sui nominis confessionem / quia ipse
pro nobis pro xpo suum dabit sanguinem
propterea non debet abire mundi vo-
luptate / cum nos magis quam
ipsa diligamus / Secundo pro xpo
vita tradet quia qui eius precepta
servavit et fidem possidet ipse
enim dicit / Si diligitis me man-
data mea servate / loquitur ergo
Joh. cap. [...] qui dicit se diligere
deum et mandata eius non
custodit mendax est / Convenit
ita ipse et nos deum diligere qui
mandata eius non debet custo-
dire / Tercio xpus fuit pro nobis
pauper et egenus / nos pro xpo
cum pauperes et cum be[...]
nonne eius pauperes [...] fiat
divites veritate attestante
Regnum celorum non pauperibus [...]
divitibus et dicit pauperibus [...]
in quo [...] pauperes spiritu quoniam
ipsorum est regnum celorum / Si
enim regnum celorum est pauperum
restat ut [...] sit divitum
[...] quod declarat nobis evangelium [...]
[...] qui [...] erat dives et pro
penitencia [...] / Erat autem
quidam mendicus nomine lazarus
qui iacebat ad ianuam eius
ulceribus plenus / et factum est autem
ut moreretur mendicus et
portaretur ab angelis in sinum
abrahe / mortuus est autem
dives et sepultus est in inferno
[...] repentes [...] [...]

et angustiam non [...]
[...] quod non [...] sit ne
[...] / [...] qui vis regnare
cum xpo elige pauperem cum
xpo vel regnare celestis cum lazaro
mendico / [...] sit gau-
dere cum sctis et regnare cum xpo
audi apostolum dicentem per multas
tribulationes oportet nos intrare
regnum celorum / et [...]
[...] nos libe-
[...] et sic per [...]
ad regni confessionem / [...]
[...] sepultus cum divite
[...] in [...] gehenne
[...] gaudio [...]
[...] cum [...]
suo [...] / [...] felix gau-
dium [...] gaudio
celesti [...] regno / felix
paupertas per celestis
[...] divitias / felix
[...] eterna
recipere / et quod ineffabile
bonum est cum xpo sine
fine regnare / [...] in-
effabilis [...]
cum [...] supplicium
[...] nos
[...]
[...]
[...] paciat
ut quod [...] dabit
[...] bonum [...]
[...] pro xpo
dimittentes / [...]

tepulas

petitiones emittamus et in-
stanciam que antydotum in-
tuitance amaritudinis / Ut
principium percipiamus in mensa gau-
dia salutis / Sit nobis certamus
ut in spiritu comprehendamus
ubi in veniemus / qui indica-
bimus / nos perdamus quod acep-
tabile / quo cum sit apud
inferos tempus penitencie / Unde
ingressus vacat dum sumus in via
adversario nostro legi dei con-
sentiamus / Lex namque divina
[illegible] ad usum [illegible] nos
carnalibus omnibus [illegible]
[illegible] adversario / Itaque
nos in [illegible] dum rex con-
[illegible] ad hoc ad pacem
in [illegible] / Nuncios mittamus
cum eo pacis federis ineamus
ut cum venerit [illegible] magnus
[illegible] / non ut [illegible]
in valles [illegible] / sed
ut filios hereditandos in-
veniat / [illegible]
ad nuptias ut [illegible]
beneficiis sibi presentes
reddamus gratias Ihesu Christo
domino nostro qui cum patre et spiritu
sancto vivit et regnat deus in secula seculorum Amen

Explicit liber Augustini
de contemptu mundi ad
clericos [illegible] In nomine
domini nostri Ihesu Christi Amen

Christo confixus sum cruci
Verus dei cultor Christique
discipulus qui salvatori
omnium perfecte configurari
desiderat / ad hoc potissimum
attento mentis conamine
debet intendere ut Christi Ihesu
crucem circumferat iugiter tam
mente quam carne / quatenus
prefatum apostoli verbum veraciter
valeat in se ipso senti-
re / Porro huiusmodi affectum
et sensum is dumtaxat viva-
citer experiri meretur qui domi-
nice passionis non immemor nec
ingratus laborem et dolorem
et amorem crucifixi Ihesu
tanta memorie vivacitate
tanto intellectus acumine
tanta voluntatis caritate considerat
ut veraciter proferre possit illud
sponse eloquium / Fasciculus
mirre dilectus meus mihi
inter ubera mea commorabitur
Ut igitur in nobis accendatur
affectus / formetur cogitatus /
imprimatur memoria / conscripsi
ex silva / sancti evangelii de vita
passione et glorificatione
Ihesu Christi diffuse tractata / collegi
hunc mirre fasciculum / quem
pernecessarie et ordinate et
tenoribus sibi verbis compegi
propter facilius commemorandum / [illegible]
simplicibus et rudibus
propter declinandum curiositatem

vicem fenestre habeat devocionem /
et edificacioni fidei pietatis
Et quia ymaginacio iuvat in-
telligenciam / ideo paucula
plurima collegi / in ymagi-
naria quadam arbore sic or-
dinavi atque disposui / ut
in prima et inferiori ramorum
eius expansione salva-
toris origo describatur et vita /
in media passio et glorificacio
in suprema / et in prima quidem
ramorum scilicet quaterni
secundum alphabeti ordinem
hinc inde dispositi / similiter
et in secunda et tercia ex quibus singulis
in [illegible] fructus et unicus
pullulare videtur / ut sic
sint quasi duodecim rami afferentes
duodecim fructus iuxta misterium
ligni vite / describe igitur
in spiritu mentis tue arborem
quandam / cuius radix ir-
rigetur fonte scaturiente
perenniter qui excrescat in flumen
vivum et magnum quattuor
capitibus ad irrigandum tocius
ecclesie paradisum / porro
ex huius arboris stipite
duodecim rami in frondibus floribus
et fructibus adornati con-
surgunt / sicque folium eius
quod est omnis generis morbi
medicamentum efficacissimum
tam preservans quam reparans / eo
quod verbum crucis virtus dei est
in salutem omni credenti / flos
autem sit omnis coloris formo-
sitate decorus omnisque odoris
suavitate respersus quo desiderain-
cium anxia corda resusci-
tet et attrahat / fructus
tandem duodenarius sit habens
in se omne delectamentum et
omnis saporis suavitatem /
qui sic dei famulis proponitur
ad gustandum ut per saciem
comedentes numquam fastidiant /
Est hic fructus qui de
virginali utero exortus
origine et in ligno crucis
ad maturitatem saporosam
per eterni solis calorem
medi[illegible] quod ex caritate
pervenit / in horto celestis
paradisi mensa scilicet dei propo-
nitur degustandus prout hic
insinuat primus versiculus
qui dicit / o crux frutex salu-
ficus vivo fonte rigatus
cuius flos aromaticus fructus
desiderabilis / verum licet fructus
hic unus sit et indivisus
propter tamen multiplices eius
status gradus virtutes
et opera multiformibus con-
solacionibus devotas
animas reficiat / quod quidem
ad numerum ad duodecim
in reducuntur / sic fructus
huius ligni vite qui est
pro saporibus in [illegible]

392

gustandus ponitur atque describitur
Ut in primis commissis mens
xpo de tota suavitate saporum
percipiat per sanctam salvatoris
sui recogitando originem
dulcemque nativitatem / In 2° dig-
nitatem conceptionis sui
sacionem per spiritum / In 3°
celsitudinem perfecte virtutis
Insito plenitudinem spiritus
sancti nec pictures / In 4°
confidenciam quam habuit in pectore
passionis / In 5° pacienciam
quam exhibuit in istatus mi-
seris et contumeliis magnis
In 6° constanciam quam sumpsit
in ipso conatu et dolore assumere
cum conflicto victoriam quam
perfecit et in conflictu et
turpitudinem mortis / In 7° virtutis
novitatem miris dotibus ad-
ornatam / In 8° ascen-
sionis sublimitatem et effusionem
spiritualium carismatum / In
xpo equitatem iudicii medius
In ipsis [illegible] eternitatem domini
regni et [illegible] ante [illegible]
dico fructus quod in illa summa
suavitate delectat et [illegible]
sic confortat cum meditatur
in hiis et dulcescit sin-
gula perfectione / Ut in
absorbeat omnes perplexitates
ad quod ligni scientie boni et
mali protulit ligno vite
eius quod de vita [illegible]
[illegible] in vestigacione
de votum / [illegible]

simplicitas / tandemque omni
celesti spiritui sui scientie
carminis sacra proferat
Et per eternum / per spiritus sanc-
titatis in cordibus mentibus
et septiformis gratia dif-
fundat et in diversis
temporibus et postremis
dilectis postulat

Tercius de dono gratie
xpo gustare cum per xpo
de tota et singula quod
de xpo dona diligenter
discutere / alte de consideraria
et morose pertractari / pri-
mum et de toto consola-
tionis dulcissima fine mi-
serationis spiritualium et
celeste in sinitus / Ubi mine
mirando pro his sic libris
promisit / quod verum sibi veni-
tur quod erat in principio apud
deum et quod deus erat carni
univit humane / et mira-
tur omne nascere in tempore
quod ineffabilis quod de ore pre-
gentem et in eternitate / Ve-
neque me [illegible] dictus
aliquis in summa carnis
cogitacionis adorat / qui
cum consolatio et angelus
infinitus supplicat [illegible] / ac
contemplantes contemplare quod
a [illegible] eterna luce simul
in mensa et simplicissima
[illegible] et summe
eterna / [illegible]

coequalis et consubstancialis splendor patris, qui cum utroque supernis quiescit. Virgo, per cuius dispositionem aeternis (?), per quam fecit et facta singula gubernat et ordinat ad gloriam suam, post partum, post peccatum, post penitentiam, post penam, et nichil in hoc mundo relinquit.

~~In principio quod diximus n~~

A principio quod diximus nunc collocatur in paradiso parentibus primus de ligno vetiti, per quem decreti sententiam compulsis supernis una non distulit, hominem errabundum renovare, ut verbum carnem veniret... domum promissum salvatorem adventum, ubi tunc forte pignoratum et in quantum titubaret, cum ita de signata nunc salutis foret in efficacia, in tali ~~statibus~~ ... et statibus patriarchas, sacerdotes, reges et prophetas, ab Abel iusto usque ad Johannem Baptistam, filium sui parvuli ... ac praefigurare non desistit. Et per multa tempora magis et magis multiplicatur oraculis, intelligencias magis ad fidem erigeret et affectus per desideria inflammaret.

Plenitudo temporis

Postquam venit plenitudo temporis, quo fecit Deus hominem sexto die, condidit etiam per Deum ... virtute et sapientia, ... in principio huius etatis missus archangelus Gabriel ad virginem, et virgine illa consentiente

ascendisset, superveniente eam presencia ... ignis divini mittens in flammas ... ferventissima puritate ... et utique cum ubi ... altissimi, ut tunc posset ferre ardorem quem ... corpus fuit formatum, ... et sic ... in personam filii coniunctum, ut idem esset Deus et homo. Sed nec ... Verbum caro factum est ... in missum ... collatum refrigerium ... solacium ... virginis ... quod tu ... virgine ... posses audire, si in ... tua cum ... filius virginis ... complexum ... salutaris ... Virgo ... Deum ... vox ... agnovit et salutavit ... in ventre matris ... virgine ... conceptum ... et iubilans adoravit.

Exemplum ... partus

C... ... universalis pacis per ...

exma-
natis

Quod sola venisset in terram ut
superius eorum defecerit
tamquam deinde domine sem c
prouideret cura / Et Joseph
virginis sponsus propter tem peculiari
dilectam orationem persona ad
bethlehemitarum duxit urbe
ia accepturum dominus eius inter se
ipso Christi pacificus tamquam sponsus
de thalamo processit / Deus virgi-
nalis sic absque corruptione
in lucem editus sed fuit absque
omnis libidinis contagione con-
ceptus / Qui cum magis esset
et dives pro nobis effectus
est pauper et pannis / et deo
in diversorio nasci elegit
pannis involui / lacte
virginis pasci / Inter bovem et
asinum in presepio reclinari /
tunc implevit nobis dies re-
demptionis nostre / reparationis
antique / felicitatis eterne / Tunc
per totum mundum melliflui
facti sunt celi / Complete nunc
cum ... / pro sepe
et primi pedibus labia figens
ospitam gemmas / Cum de pa-
storibus gentibus nunc te per celum
angelorum nunc in ... ge-
nitum cecinit / melodie
celesti tuas in ... preces
corde et ore et cantans ...

1 q similis prioribus

Consimilibus prioribus

P... adest nos redimere deus
pro cuius sacratissimi sanguinis
et in forma dei ... humanitas
pro nobis natus est nobis et factus

datus est nobis / cuius nati
die tenuit dominus puer dominus
Jhesus et sanguis sui pretium
pro nobis terrenis effunde-
tur / se ipsum salvatore
audiat pro nobis repromissus
tu deo qui signo / Ergo
annunciatum per omnes pre-
gnorata? ... preceptum /
sed ... circumcisionis accep-
tis / Sed et dives
apparuit in ... tam
nos peccati et de peccato da-
mus peccati preciarent peccatum / nobis qui
fiet salus et sempiterna
in stud / ~~Absque~~ primus
initium quod ... radix
custos cuius vitium / ~~...~~
superius terri et cinis
et agnus innocens qui tollit
peccata mundi non abhorruit
circumcisionis ... / pro
peccatore et ... pro tenebris
nostri in remedium refugiens
salutis eterne / ad ... ...
non potest ... subse-
quens ... salvatore /

magnificat ...

Nato domino in Bethleem
quidam stella magis
in oriente apparuit et
usque ad domum summi regis
... ... per duxit
... cum ... ...
et per ... stelle decli-
nare fulgentem potius

Salvatorem regni / Comes effectus
iudeorum septimam pro testimonio
prophetie acceptum / Scandali-
zanti regis declinans mali-
ciam / et auro thure et mirra
Christum regem natum deum et hominem
venerare / et cum primicijs gen-
cium docemur ad fidem humi-
lem quam in tunica creatoris adda-
mus fide et credendo / Et sic in
sompnijs commoti non hero-
dianis secteris sed per viam aliam potius
vestigia humilis Christi teneamus

Legalis remissio (tam purificacionis)

Non sufficit magno humilitatis
Christo cum pueris circumcisi
quod se humiliavit subdidisset nisi
et se subderet legi / cuius
... a lege erat ac liber
... a servitute corporis eius
in libertate filiorum dei per matrem
... mundissimam
legem purificacionis voluit
observare et servum suum in
redemptorem / et primo geni-
tum representari in templo dei
offerri et hostiam pro eo dari
parentibus et consuetudinibus iustis
exultavit cum illo
sene et anna lo... pro-
... in accessionem parvuli et
matris / Dimitte nunc ser-
vum tuum / cum ... fidem
accipiens ... in
ulnas dicens cum ...
... illum nunc dimittam /

... cum ... vetustissimo
sene ac ... dimittis servum

Argumentum fugatus

Quam cum humilitate ... exorta
adorant ... Christum ...
... ...
... fuge ... dimictas
de forma simplice / parce
... in ... persecucione
... tempestas / obediens in
... parentes ...
... ... alteri
permittere consilio ...
in partes ... regem ...
... ...
... in egipto tulisset
de ... et ... / ...
... ...
... ... et ...
in ... libri ... / ...
... ...
... in ... / ibi
fugatus ... et ...
et ... / ... sic
erat ... et ...
... admonitum ...
... cum ... ...
remansit in ... in ...
... sine ... dolore
... ...
... in ... / ...
et cum ... in egipto
... relinquere
... ... /

Argo fugatus

baptisatus
celicus

dilectum dauid ut sciat ubi
confusione cessat noli o compuncta
copia flueret lacrime (et) oculis
propriis amplectes / tam honorabilem
dominam gloriosissimamque puellam
cum tam formoso (et) tenero
infantulo peregrinare peregrina
Ubi est dulcis correptorum
illud audisses / fili quid fecisti
nobis sic ecce tempus dicit
desideratissime fili quem
tam diligenti et dulce mi
tantum gratie potuisti
magnam dolorem Baptizatus celicus
Dei sapientia et uirtus iste
Christus figuratione carnis
assumpte cuncte in sing
cunctis plenus uirtutibus sin
tibus / Et illos pater prudens
aput se ac liberalitate tamen
caput in membra diffunderet
~~mentum~~ mentum salute in
mensuratur spiritus / corporis
plus fuit quam docet / Et ipse
tamquam salvator in christianis
et fundamento uenit bap
tisatus a ~~Johanne~~ ut per se
monstraret opera iustitie et
viam regeneracionis ad quod
perficit contactu mundissime
carnis sue / ~~cum~~ et
cum fidelibus cum iunctae / Et
regnatus in christo cum quo
societate potius sentit Jor
dane in uoce prem
in carne sedunt / in celo tra

dedas spiritum sanctum / Ut apto
tamen celo tamen sic
feceret diu / I. hoste temptatus
Ductus est ihesus assim in
desertum ut temptaretur
ad ymas / quatenus et hostiles
pugne similitudine possione nos
similes et uictoriae asse
cutionem efficeret uiles / Similiter
ac solitaria uita conteste
assumpsit / Ut fidelium me
tes ad perfectionis ag(g)ressum
erigeret et ad omnia profunda
firmaret / Christiana me xpi
tiana cum promagno soli
tudinis secretum perquirere / Ut
soran ferare accepta
curet semi silentium / orans
et uotis / Quem in remiss
sue confluentibus cum calidis
hoste imitatur fias ot
precepis etiam omni tem
tationis ~~despicimus~~ despicimus
adiuvas discas hic recipi
Est enim in quibus temptatus
est passus patiens est in huius
ceteris aliis tribuere pro
per hominis pontifice qui
possit compati infirmita
tibus nostris temptatum
per omnia per similitudinem
absque peccato Hic sigis ministratur
Tunc est consit maxima
magna solis / Dum

clementia comutat . panes multi
plicat / mare calcat / fluctus
tranquillat / demones compescit
et fugat / leprosos mundat /
mortuos suscitat / cecis
visum surdis auditum / mutis
eloquium / claudis progressum /
paraliticis et aridis sanitatem resta
urat et motum ~~eorum~~ pristinum
conscientia clamat vnde more
centurionis domine puer
meus iacet paraliticus / vnde
more fidelis leprosi / domine si
vis potes me mundare / vnde
chananee ~~misere~~ miserere mei domine
fili david / vnde more sanguinifluxe
si tetigero fimbriam vestimenti
eius / vnde more marie et
marthe domine ecce quem amas infirmatur

Evangelium De transfiguratione

Post sex dies mediate aliquan
tibus conversatus in clericatu
et quasi famosus in doctoribus et
fama diuina mirabilibus supra
spem virtutibus erat / ascendens
in montem ihesus assumpsit
petrum et iohannem et iacobum quibus
tamen secretum aperuit et
passionis ac resurrectionis per dies
et virtutis gloriam in transfigura-
tione monstrauit / contestantibus
sibi legibus et prophetis in
apparitione moysi et helie
contestantibus cum patre et
spiritu sancto in voce et nube

ut sic cum petro qui bonum
et iam in veritate firmatus
et ad aperitionem veritatis certa
fidelitate dicat cum petro domine
bonum est nos etc. hic est in tunc
contemplationis perfectione
secura / ~~[illegible]~~ saget cum
ecclesia sapore et gothasi
audiat anathema quod non
sit ibi bonum / De pastore sollicito

Quam bonus fuit pro pastore
ad oves perditas sua
et sollicitius cura quotidie
clementia / ~~xpe~~ bonus pastor
in parabola pastoris et
ouis perdite ac tandem in
vente et cum gaudio in
humeris reportate . dicit
enim ~~bonus~~ pastor animam
suam dat pro ouibus suis
qui si [illegible] laboriose solli-
citudinis in eorum passionibus
mire per [illegible] in fidelis
et pro [illegible] multa [illegible] regni
de ciuitatibus circuibat et
castra / ducebat noctes
in oratione in somnium [illegible]
per vigilias et [illegible]
[illegible] multum [illegible]
[illegible] publicanis [illegible]
[illegible] asserens
se [illegible] male [illegible]
[illegible] / et peccatores [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] eis [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / ~~mathei~~

Ignis pas solici ty

zacheum / angiaz mag: et
in adulterio mulierem &
phariseum / sup pastorem
pessimum unde / mathei
sectae p're / cum zacheum
hospitio suscipe / cum
petitur vivendo p vnge
re dñs illius latronis ab
duc / capitulis tege / ostens
multa / et tamen cum alia
multe sunaz absolutionis
gaudio audire / venies te
dampnat. ¶ fletu ingrato

P io sume miseracionis
re fundat dulcem. fons
totius nunc bonitatis plures
p nobis flevit miseris / ~~ua~~
sup lazarum p o dehinc sup
civitatem et tamen in cruce / ex
illius pessimis oculis ad
omnium expiacionem tem
lacrimarum manauit flueta
et flevit uberius / ~~unde~~
huius in finibus deplorando
miseriam / ut nunc ceci
cordis caliginem / nunc ob
durate malicie puritatem /
reverdum vezemini et
spem et tamen vel veri pena
tum plange cum et esse mo
fenectici / flevit sup te
sapia pns in tantis ty
miseriis fetazze riuis /
considera lacrimatum medita
tum et luctum vnigeniti fac
plactu amazo / duc
p torrentem lacrimas p die
et noctem / ~~no~~ des requiem

et non taceat pupilla oculi tui

Rex orbi agnitus

S ane post lazarum suscitatum
et effusum alabastrum
sup caput ihu vnguenti
odore / fame iam eius re
pleto in ipso p festes ipe
vitam ad diem sibi vectus
obsedit asellum ut in appla
usus occurrencium populorum
ramos sedentem et vesti
men sternentem mire sim
plicitatis ex/ / ut hic mise
ratis obliti cum ebe &
puerorum cantica laudis /
ipe tamen assumpsit sup
excidium ciuitatis / vnge
nunc salutaris ancilla
vt tamen vna de filiabus
vela in trucem salem rege
~~in~~ honore q3 nunc sina
gogam ceci praefecti mi
stum veneret obstruent
vt ipse debet asellum ego
celi terrae dominum id cum ra
mis olivarum atque pal
marum precessit operibus
diuitum et euphesus

Hic pris sacrātus

I lle omnia incorianda
Expi p cipua recorda
cione dignum constat ei et
dignissimum finali id gesta
sacratissime cene / ~~iugo~~
no solo agni g p asellus
ad eundem ppono ly
cet agnus ille inmaculat
qui tollit pctā mundi pro
spice prius eius & licet de

Left margin: [illegible] flectu [illegible]

Right margin: [illegible] pris sacr

et omnis saporis suavitatem
habens in cibum prebet. ~~Inquo~~
quod Iohannis mira bonitas christi
dulcedo refulsit, quia cum
illis perfidis discipulis
et Iuda proditore eadem mensa
et scutella cenavit. Ipse
eos humiliter quos elegerat
dum pedes discipulorum et eius
proditoris pertinaciter lintheo
et precinctus studiosissime
tersit. Mirum quam permit magni-
ficentie largitatis dei sacerdotibus
illis primis, et per eos toti
ecclesie orbi terrarum corpus suum
sanctissimum et sanguinem suum
in cibum dedit apostolis. Ut quod
in proprio futurum erat sacrificium
deo placens et acceptum
ineffabile per eum esset
[illegible] et insecutionem
cum tanta [illegible] expressit
quam in fine dilexit suos quos
[illegible] conversatione [illegible]
bonis. Petrum peccatis [illegible]
mones ad fidem volens
~~[illegible]~~ pectus offerens ad re-
cubitum [illegible]
Quis miratus est quod anima quia
repleta tua dulcedine
ad celestia quod Iohannis vocata,
que tuis lacteis erit [illegible]
ut posset dicere id prophetam
~~[illegible]~~ et fideliter [illegible]

Ihesus dolo venditur

Passionis christi Ihesu pie co-
gitare [illegible] primo
decet [illegible] proditoris

quanto fuit fervoris et
amoris repletus ut magis
et dominum [illegible] tamen cupi-
ditatis flamma succensus
ut optimum dominum [illegible]
vendidit et preciosissimum
eius sanguinem vilis mercedis
precio commercaret. Tanto
dominus in quantum [illegible] ut
eum qui omnia sibi commiserat
ad culmen apostolici honoris
vexit. Tante dominus
ut [illegible] quod Iohannis
ut [illegible] eloquium ut
[illegible] obsecro quia eius [illegible]
[illegible] malicia potuit vincere
anima [illegible] magistri
in discipulum [illegible] quia dominum
in [illegible] necessarium. Et te
bonum erat ei si natus non
fuisset homo ille. Deo [illegible]
[illegible] foret proditoris
[illegible] in [illegible]
[illegible] dilectissimo
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] ab amico
[illegible] in [illegible]
[illegible] maledi-
[illegible] sustinuisset [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] celebrabat
et sic illa cena cum [illegible]
[illegible] tibi [illegible]

magn(us) fuit sup(er) cu(m) supplicac(i)o(n)e
Et tu agnus i(n)nocentissimus
ubi nu(m)q(uam) dolus venit nos
e(st) cu(m) q(ui) fundavit mali-
ciam in ip(s)a p(ro) dicamus hora
suavi osculo supplicacione
tenuit ut omnia illi exhiberet
q(ue) sunt cordis penetralia
emollire potuisset. oris p(re)ssio
Sic et omnia illius q(ui) sup(er)
eu(m) venerat ciat h(ic) al-
tissime disposicionis caritatem
primo deo exp(er)t(us) in modum
oblac(i)o(n)is more solito ora-
turus ad patrem. Et tunc p(re)-
cipue in instante mortis ago-
nie cu(m) dep(re)ssione et desola-
cione animi q(ua)s prius pastor
tenero amplexabat amore
et affectu. Fuit e(nim) i(n) ea ex(tre)-
ma sensibilis sensisse prima-
g(inem) mortis ut dicit p(ro)ph(et)a
s(p)i(rit)u su(m) amo caritatis. Circa
vo fuit in s(an)c(t)o eius p(er) diu(er)s(a)s
causas anxietas. Testes
s(un)t gutte sanguinis in terram
decurrentes. Orator dicitur
veni nunc tunc ta(m) vehemens
anxietas et amara supplicac(i)o.
Nunc voluntatem de(us) p(at)ri
obtulisti sacrificiu(m). Sicut
videm(us) in te c(on)tinentibus in te
mortalitatis mag(is) formacione(m)
ad fidem et in tribulacione(m)
p(er)ssione q(ui) sistit exigente(m)
ad patrem. Et ut maiores
s(un)t timori amoris stimules
sentimus valere eternus
in suavitate. Tunc ex(pre)ssisti
emendacio(n)is signis, s(an)ctus
docem, q(ui) ut dolores
nos p(ro) talibus et nos absq(ue)
dolore s(an)c(tu)m degustantes
emendacionis passionum.
De tribus tenebris(?) cenandus
Comprehenso domine pastore
dispersi s(un)t oves magni
discipuli fugerunt. Petrus
tamen secutus est a longe
usq(ue) in atrium principis sac-
erdotum. Ubi ad vocem ancille
se ex(pert)um nosse cu(m) iuramento
negavit. Tercio repetente
donec gallo cantante
bonus magister discipulum
respexit misericordiis. Et
Et ergo q(uod) quamvis egressus
foras flevit amara
c(on)tricione q(ui) ad vocem
impotentis ancille tanto
ex(pert)um p(re)te passum nega-
sti p(ro) carne tenta et dolente
recordacionis passionum dul-
cissimi magri fortis cu(m)
petro et de ut tempus
lumen suavitate de fletibus.
Ubi ergo te respiciat q(ui)
petru(m) lacrimantem respexit
gemitu cu(m) amaritudine
c(om)punctionis ptc et c(om)pa-
ssionis ad ex(pert)um in ebriet(ate)
absinthio. Ut c(on)summatus
et cu(m) primo tercatu serviens
repleatur cu(m) ex(pert)o suo.
De i(n) vultu velatus
Concilio malignancium
pontifices principis

pontifex interrogavit ihesus xpc / Et
veritate confessus se deum et filium
dei quia pro blasphemia ad
iudicatus est morti et nimium
contumeliis obprobriis / Ita scribit
venerabilis beda presbiter
anglicus qui omnes actus
adimplet veritatis / pollenti
labiis spiritus in quantis alium
pris sacrilegis manibus eius
velo in christum obtegunt
Et dominus dominum se eterne tuam
summus pontifex colaphizat
cum ille alteram semissio et summo
submisso sermone dicitur
sibi alapam corripuit dicens
Si male locutus sum testimonium perhibe
de malo etc. O dicentes 2 pie
ihesu qui nunc de sola tua et
tunc eius et omnes dicebant
se quod tunc alapam eius etc.
passionis occultae solatie

Ihesus pilato traditus

Herodes a iudeorum proiectus
quod cum eis in multis sa-
tisfacere non potuit quam potius
ferali rabie fremens in pro-
iudicium tamquam rabidus tam
euntem insti et glaucedine
exposuit / Vinctum eum
ihesum cum facie pilati p-
enverere pontifices postu-
lantes in terminum suppliciu
crucis eum qui non noverit quod
peccatum / ipse vero quam agnus
coram tondente se / sic
eum iudicium stabat mansuetus

et tacitus cum fallaciis in
pro falsorum criminum multis
obiecta atque accusationibus
auctorem vite petunt ad
mortem / Et tunc homicidam
se dicto sibi latronem servat
ad vitam / sanctum agnum et
agnum morte vite / lucem
tenebras tamquam stulte pre-
fectis / in phis. O dulcis
ihesu quod tamen durus est
et clamares 106 horribiles
tolle tolle crucifige eum /
sic gentem 2 clamore pro
honore tuo dicebant
iudice seu iuste ecclesie

Ihesus morte dampnatus

Acer quamvis non inveniret
pilatus iudicavit ihe-
sum non iuste 3elo s3
iudice commotam / cum pilatus
asseret / se invenire
mortem ut in predictum tamen
in eo / timere tamen ihesum
de vita replente eum
tradimus eum / Et
pessimum iudicium crudelis
tyranni herodes in iudicio
subdedit / et quod crudelissimo
spiritum et ad se remissum
crudeli mandato in eum
in conspectu de iussu assistere
pracepit / Et acerrimus
verberibus inhumanum illud
et tenerrimum carnem
flagellatores / crudeliter
renovaverunt plagas plagis
livores livoribus etc.

in faciem despuunt id est sanguis
preciosissimus p'i° fac latera
innocentissimi et amantissimi
unicus / u° presens in eo
repleto iracti / est tn iste
tocius confusionis et irrisionis
tunc tpus ta quo non in
fletum prorupis / ... ...
tissimus agnus / ut te a summis
miste decipientibus eriperet
in miste pro te elegit indicio
despicienti / qui non recipiunt pre
salutes / et tu etiam meliores
et in primis u. de vocacionis
ex salus constitue nec
compassionis recepcione eiusdem

Hic spts
ab hoibus

Hic cristus ab hominibus

Post quam pilatus admidicta
necat impiorum vota
complevit non sufficit militi
bus illis sacrilegis crucifige
salvatorem / in primis et
ipsum illusionibus replessent
animam eius / ut qui congregata
in pretorium universa cohorte
exuentes eum vestibus
suis et tunica induentes
coccinea et postea iste
rendes pururam et coronam
spineam in posuerunt capiti
teripiti eius et arundi.

in dextera manu / irrisorie
genu flectebant et alapis
cedebant et expuentes
in eum facies et caput percu
ciebant arundine / ...
ante hunc cordis simplicia
quod obprobria refulsit et ad
honore aspirans / ecce
e quod in sedit tenens una
... regis et nichilominus
sui despectissimi confusione
repletus / ... rex
... ... et
novissimus ... esti
matus e sunt te ab eterna
confusione eriperet et
superbie peste sanaret
ut ... seniores et ...
quod pro peccatum per clerum ... fit
peccatum superbia tollitur
... / ... ...
filium dei / ...
ab omnibus cum constat
honorificencia digniorum
quanto magis per hominibus
in digna sustinuit

Hic cristus clauatus

Sciatis cum in presens
de o sb... magn
nectissimi regis / ...
... vestibus suis rex
in ... induit ...

ponendus et baiulans sibi
crucem procedat ad calvarie
locum / Super totum corpus
ubi dictaverat gentectus
vulneribus sudaverat et sup-
plicium crucis dire pro eis con-
perrius pro censu et tractu
et aspectus miserum hanc medi
contemptu clamore pro fera
aculeis manibus et pedi-
bus crucis affixus et derisione
famulatus / Vestes eius ipsius
dant ipsi dolum dividunt
in partes / Tunica in consu-
tili in divisa pro sortem
mittente ad Deum quod vide-
mus nunc tua mea pro ipso
credentes vestes super terra
ab ymo pedis usque ad
verticem usque totum in aquis
passionis dimergi / Et
ce totum Deus contexit
in veniret eius usque ad
terram ... dicatis
et corporis ipsius dorsum
per terram ... ante
... mihi et sanguis
ipsius portare ignorant
et ad locum conducte su-
per lignum ... ut
flagellorum ictibus
per dorsum et ... ...
patefactis ... ...

atque scelestissimus ... qui
lapsus / et sic ... ...
ubi ... apparet et dilatus
tamen ... et ... ...
...sime semper ... ...
in ... ut demit pro cia
...ta / et per ... ...
... in ... / et tota
... ... per corpore
... / ... ... affligen-
...tibus ...

Hic iunctus latronibus

Ad consummationem ignominie
doloris et ... cor-
augmentum / ...
... ... in loco
punitionis sceleratorum in
die solempni hora me-
ridiana in medio latronum
super ... ad ...
... flentibus ...
et in sustinentibus ...
... et ... ...
...bant capita sua et
... ...
... ... alios
salvos fecisset se ipsum
salvum facere non posset
... ...
alterum latronem ...
... / ... ...
... ... et ...
... ...
... ad penam

et confiteri ac supplicanti latroni liberalissima caritate repromittebat paradisum / O verbum totius dulcoris et vere peringnosce nobis et o verbum totius amoris et ire hodie mecum eris in paradiso et / Respira mi in spe vere cum contritione peccatoris / Sic et vestigia domini dicitur tui sequi non horreas qui in omnibus pessimos sues ut semel os suum aperuit ut a cruce et percussoris et maledicentis et comminatoris humane adversus maledictos illos tamen ut leniret spiritum compassionis nomen verbis verbum hec asculis non est auditus semper in coelos suos effudit dic ergo cum multa fiducia miserere mei deus miserere mei miserere mei quoniam in te confidit anima mea Si forte ymoc confitens latronis illorum audie in mortis articulo hodie mecum eris in paradiso

Ihesus felle potatus

Post hec sciens ihesus quod iam omnia consummata sunt ut consummaretur scriptura dicit Sitio / et accepto sibi ac felle permixto cum spongia Ysope quod prius fuit acetum / Subinde tulit gustatum et Caput suum in gustu aceti

et fellis totum amarissime passionis consummata pleniter consisteret / Ita cum per gustum agni summis et vetiti totius nostre perditionis extiterat puniceretur / Iudeam optimum fuit et quam per ipsum consummare salutem nostre in vere remedium / cum eos in singulis membris eius acerbissimam passionem manifeste fecit et crescerent / quod in dictio exhibuit ipsum eius / Sitio vero desiderata nostre repararet i omnia beneficiare in medico mo prophetiam ideo Replet me amaritudinibus quoniam inebriavit me absinthio Et ad complere in dilectionem magna et immensa mire / posuit me desolatam tota die merore confecta / sed spiritus venit in corde meum ignea unde mea illa dulcissima bene / Et scissis membris tuis sicut prius artificio confectum et contextum / Et una cum prius confugientibus ad te veniam postulo / Et digni thecam fugere

aberant in die crucis singula dic ut quod intellectus sufficiat capere desolationum tuarum mensuram numerum et pondus. Ut enim tum fluctuum et dolorum instar maris impleta fuisti ut modica mearum profundi stilla compassionibus assistens et presentibus pro omnium modo esset. Tu dum aliud et sanctissimam carnem quam fili casto concepisti dulciter aluisti lacte potasti, tuo ulnis in te sinum reclinasti, labia labiis impressisti carnem tuam contemplata es dispersam, ~~nunc~~ flagellorum ictibus dissectam ~~nunc~~ spinarum aculeis perfossam, nunc arundinis percussam, nunc pugnis contusam, nunc clavis perfossam et stipite crucis affixam atque pendentem cernis [illegible], nunc morte pallescere, ~~nunc~~ [illegible] [illegible] felle [illegible] et aceto, ~~nunc~~ lancea vulnerari. Sed et divinissimam animam illam [illegible] [illegible] [illegible], ~~nunc~~ [illegible] [illegible] nunc [illegible] nunc [illegible], nunc agonizantem nunc [illegible], nunc [illegible] omni dolore et tristitia [illegible], pro [illegible] corpore

passionis amarissimum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subtracti [illegible] [illegible]. Pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Pro [illegible] compassionis ad te [illegible] dulcissimam in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible], cum te [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] blandis consolationibus ~~[illegible]~~ [illegible] filius tuus. Ut consolationem tuam [illegible] angustias [illegible] passionis [illegible] gladius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpore. [illegible] [illegible] et [illegible], [illegible] [illegible] consolationes [illegible] vehementissimum [illegible] [illegible] corporalis. Ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consolatorem [illegible] [illegible] [illegible]

Hic sol morte pallidus

Denique cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol cum [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]. [illegible] [illegible] visibilis [illegible] suo [illegible] lucis sue radios [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vite hodie nouam fecerit. Cur
hodie Ihesus cum clamore valido
et lacrimis ad miseracionis mani-
festandum affectum et diuinitatis
declarandum potenciam spiritum in
manus patris commendans ex-
spirauit. Cur velum templi scis-
sum est a summo usque deorsum
et terra mota est et petre scisse
sunt et monumenta aperta sunt. Cur
centurio dum vidisset ipsum co-
gnouit. Cur qui ad spectaculum
istud simul conuenerant
percucientes pectora sua
reuertebantur. Cur formosus
pre filiis hominum deformis
apparuit. Certus holocaustum
suauissimi odoris in conspectu
patris esse. Vt eciam emitteret
iram suam in eos. Respice
igitur dulcis sancte pater de sanctua-
rio tuo et de excelso celorum
habitaculo. Respice in faciem
christi tui. Respice hanc sacrati-
ssimam hostiam quam tibi offert
pontifex noster pro peccatis nostris
et esto placabilis super
nequicia populi tui. Considera
et tu homo hodie quantus et quis
est qui pendet in cruce cuius
mors viuificat mortuos.
Cuius transitum celum luget
et terra et lapides scinduntur
cum compassione nobis scin-
dunt. A homo et cor huma-
num lapidibus durius
durum quod si ad tanti commercij
nec tanto terrore nec com-
passione scinditur nec pietate.

Ihesus lanceatus mortuus

Porro ut de Christi dormi-
entis formaretur ecclesia
et scriptura impleretur que dicit
Videbunt in quem transfixerunt
diuina miseracione est institutum
vt unus militum lancea
latus eius sacrum aperiret
unde cum sanguine
manante precium effunderetur
nostre salutis que a fonte scilicet
cordis archano profusa
virtutem daret sacramentis ecclesie
ad vitam gracie conferendam
et ut esset in Christo iam
viuentibus poculum fontis
viui salientis in vitam
eternam. Erat autem lancea
similis per fidem scilicet ipsi
inde reperatur tercio
columbe in pictura diuina
miseracione per latus femi-
ne facti impletur et
ecclesie in viuifica tacto
foramine columbam.
Veniat et nunc amica Christi
et esto sicut columba ni-
dificans in summo ore
foraminis. Ibi ut passer
inueniens domum sibi
et turtur nidum ubi reponat.
Ibi tamquam turtur casti

amorum pullos absconde
ibi os appone ut haurias
aquas in gaudio de fontibus
salvatoris / hic est enim fons
egrediens de medio paradisi
qui in quatuor divisus capitibus
in corda devota diffusus
fecundat et irrigat universam terram
Jhus core mediatus

Cruentatus est agnus Christus
dudum sanguine proprio pro-
fusus sudore et hic sputis ala-
pis et flagellis percussionibus
clavis et tandem lancea
copiose effuso Et erat
dum ecce copiose respersus
veste pontificali sunt
rubricatum / ergo ubi vi-
derunt apparet in dimicantem
ipsius et vestimenta eius
talem circa eum torcularis
Et sic videt Joseph in ve-
tere dimissa tunicam
tinctam eius tinctam in san-
guine edi pro filio meo carnis
pro ipsius apparitionis notitia
ostendit mittere ad patrem
cognoscere igitur clementissime
pater tunicam dilecti filii tui
Joseph quem in vidua fera
hic carne tamquam fera pessima
devoravit et conculcavit
in fundo vestimenta ipsius
et omnem decorem illius re-
liquit carnem in conspectu
suum et eius scissuras

laudabiles in ea refulsit
hic est dominus festum eius qui in-
venit me ex egipto
synagoge vero in noctis
pariter sponte dimisit
nudus fugiens / Spoliatus
a carnis pallio in terra
mortis de sede quod ad
ultime plebis et qui sed
dati tempus estati / Nam
sponte sibi gaudio fru-
itur et cum ipsi conceptu
Jhesus tumulatus ic

Nemes tunc nobilis
decurio Joseph ab
arimathia accepta a pi-
lato licentia corpus Christi cum
nicodemo deponens de cruce
condivit aromatibus et in-
volvit syndone et in
monumento novo quod in petra
sepulcro in petra sibi exci-
derat cum omni reverentia
sepelivit / porro sepul-
to domino et ad sepulcrum
custodiam deputatis
militibus de nocte / Ille
mulieres sancte que sunt ob-
secute domini / Ut ei
mortuo pietate officiosa
famulatum impenderent
emerunt aromata et
ad id corpus sacratissimum
perungendum venit
maria magdalena tanto

cordis fovebat in cordio / tanta
pietatis afficiebatur dulcedine
tamen velle habebat vinculis
caritatis / Ut fenice in flammis
oblata ut tenebrarum calupe
ut persecutorum in manifeste
recthebat in sepulcri
visitatione cum vocis fortis
sterius et rigentis lacrimis
inomnitu recedentibus angelis
non recedebat pro eo quod divine
dilectionis igne succensa
et tamen vallescente verbo
desiderio / et tum in pullacie
vulneratibus amore ut
michi. hapet in flere est
vocat id est phecatu possi
cruciate sunt in lateme
pauces die ac nocte //
mens in fide bone quedam in
quod pro omne amo in dulcedo
et in mito. Ut quidem cuius
ex eius sexus mulierum
corpe inbecc non merui
fideli in mete quia pro lectas
in / Cum de te dicit meus pro
crucifixo et mortuo te
passionis afficiam comparari
quod in ipsa passionis cor
tuo dilecta mea et dulcis
desflentes sentimur

Ihesus crucifixus mortuus

Consummato iam
passionis agone
cum victo in centu et va-
bedus leo estimaret se
devicisse signo conscensu
ecce victoriam resurge
cepit in ara descendere
ad inferos dum pro alteram
quia leo iure fortissimus de-
tribu iuda conscendens in
forte armatum prodens
ab ipso dispuit / portas
inferorum confractis et alli-
gato serpente expolians
principatus et potestates eduxit
confidenter palam triumphans
illos in semet ipso / Cum
expectet leviathan
hamo apimus [illegible] pro xpi
proferata maxilla / Ut
quod nil mirum habebat in
capite cum in vasit / quod
id perderet quod videbat.
hic in corpore / Cum vero
sampson nolens hospi-
tem perstrinxit exercitum
Cum aquis sanie mellifera
in sanguine testamenti sui
de lacu in quo erat aquo
victos eduxit / Cum
sitientibus in regione
umbre mortis nunc
lucis dum expectatam
clarites radiemut

Ihesus surgens ...

Quarta apparicio domini in sepul-
chro illucescente 3o die
resuscitacione, dierum octavum
et primum / Diluculo et hora
ipse mortis evictor presto
corporum morte devicit
eternitatis quod aditum nobis
aperuit dum se a mortuis
divina potencia suscitavit
ut notas nobis faceret vias
vite / Terre motus factus
est magnus, et angelus domini
in vestimento albo et aspectu
fulgureo descendit de celis /
prius apparens blandus / impiis
severus / propter quod pre ? nos
terruit milites, et pavidas
confortavit mulieres / quibus et
ipse dominus resurrectus primum
apparuit quod devocius in-
~~tesiem eo~~ inhebat assistens
devocius ceteris / devo-
cioribus dispositis in animis /
dehinc apostolis / deinde ceteris
per alternandum se prebuit
tunc id est clamitavit dominus meus
et deus meus / Decies ergo redies
frater multiformiter apparens
apostolis discipulis et ceteris
et eis multis argumentis
nos instruxerunt ad fidem
et premissis erexit ad spem
ut sic tandem celitus demis-
sa caritate ad amorem
animaret ad fortitudinem
se querentem ad cap-

Ihesus decor principum

Flos id est princeps pulcherrimus
de radice yesse qui in-
carnatus floruit, in passione
defloruit / in morte reflo-
ruit ut esset omnium decor
~~ita~~ corpus id est gloriosissimum
tanta claritate super vestitum
est gloria / ut sit sole ful-
gencius comparare huic
pulchritudini suscitandorum
corporum humanorum / de quo
ipse ait fulgebunt iusti
sicut sol in ~~mul~~ beatitudine [in regno]
eterne / Cum sancti iusti quibus
fulgebit sicut sol quanti
putas esse fulgorem ipsius
solem iusticie / Certum
est quod est speciosior
sole et super omnem di-
spositionem stellarum luci
comparata / Decor principum
in toto videtur tuetos sibi
principes fulgentes et
rigentes facies / felices
oculi qui viderunt / Ihesu
tu bonus ... si fuerint
relicte cum sanctis, et ad vi-
dendum tu in finis ...
alterum et ... tuam
et ... tuam tua

Ihesus prelatus orbi

Apparens in galilea dominus
discipulis omnem

sibi potestatem tam celi quam terre
asseruit collatam nec non sup(er)
et discipulos misit in ~~[illegible]~~ orbem
universum predicare evangelium omni
creature / Baptizare promittendo
credentibus dampnacionem comminando
incredulis / cooperante domino
et sequentibus signis confirman-
tes sermonem / Et in natiui-
tate xpi apparet omnibus
creaturis a per orbem de[illegible]
toti constaret scilicet quam magni
precii plasma ihesus xpc tam-
quam Joseph venit a dua-
cio solio in terra egipti dominus
est in omni loco dominacionis
regis eterni / Et ductus quoque
ad imperium dei celi et terre
moritur et in ~~[illegible]~~ feretro
~~[illegible]~~ quia mortis [illegible] inmitat
desertum terrarum in morte [illegible]
et terram / Et quamvis vero
moyses et aaron mortalis
assumptus per heliam sub curru
igneo / tanto sublimatus
honore utriusque operis [illegible]
gemma effectus est [illegible]

Hic auctor [illegible]

Nescitis si quidem propheta
prince magni et [illegible]
iustus xpo dic quid descens
una cum discipulis [illegible]
magis more [illegible] quod [illegible]
Et videntibus illis elevatus
magis fiebat in celum nube
in specula quod ascendentem re-
cepit humanis se occultavit

apostolis / Nunc autem ascendens
in celum captivam duxit
captivitatem / Et celi ianuam
ruptam porta pandens
ut sequentibus [illegible] in
tradux in celum quo venies
illos fratres anglorum et
domesticos dei / quod ruinas
restauraret angelicas
et eterni regis cumularet
honorem et se [illegible]
ondet et dum [illegible]
ce preparet

Hic leuatur in celum

P[illegible] et [illegible]
[illegible] duo [illegible] angeli
et [illegible] super celos celorum
[illegible] angelici vo-
lant [illegible] ad [illegible]
dei [illegible] / tanto melior
angelis effectus / quanto
differencius pre illis sortitus
est nomen / Ibi quoque nunc
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
pro nobis / Talis enim dece-
bat ut esset nobis pon-
tifex sanctus innocens
impollutus segregatus
a peccatoribus / [illegible]
sens qui in dextera maiesta-
tis assistens [illegible] prime
[illegible] / [illegible]
quod pro nobis [illegible] ondet
[illegible] referat [illegible] pre
[illegible] [illegible] [illegible]

sr

dono efficacissime karitatis
tue quo unico filio cordis tui
non pepercisti sed pro nobis omnibus
tradidisti in morte ut tan-
tanquam fidelem ad doctrinam
corpore tremens mentis

Iste largitor summe

Septemplex septiformis
dierum a resurrectione Christi
exacto quinquagesimo die con-
gregatis discipulis in unum mane
matre Christi Ihesu sonus e celo repe-
nte sonuit tanquam advenientis
spiritus vehementis qui super actu
ex. Et lumen super eos descendit
~~Apparens~~ in linguis igneis
prout erat donum et intellectum
lumen et affectum inflammaret ar-
dorem. ~~Repleti~~ quoque sunt
omnes spiritu sancto et ceperunt
loqui variis linguis sicut
eisdem spiritus sanctus dabat in-
stinctu quoniam omnes eos veritate
edocuit ad omnem dilectionem
accendit et in omni virtute
eos firmavit. ~~Nam~~ primo quod
initio gratia imperfecti doctrina
et confortati potentia cum
pauci essent et simplices
partim verbis ignitis partim
partim exemplis partim
miraculorum prodigiis partim toto
mundo plantaverunt ecclesiam
sanguine suo quae et

eiusdem sancti spiritus virtute purga-
ta illuminata atque perfecta
admirabilis facta est sponsa
cuius quod prenuptiam est
speciosa sicut luna radiante
ecce data Sathane et
et angelis eius terribilis
ut castrorum acies ordinata

Iste laxans reatum

In hac sancta ecclesia per
virtutem summam
spiritus sancti mirabiliter operante
multiformis et distincta
uniformis unita unus
presidet pontifex per totam
summum hierarchia quod uno
ordine mirabiliter et mutuum
superne dispensat distincta
officia distribuendo et singula
tum dona. Alia quosdam
in ea dedit apostolos quosdam
prophetas alios vero evangelistas
alios pastores et doc-
tores ad consummationem sanctorum
et edificationem corporis
Christi. Cum etiam ipse sit donum
spiritus sancti septiforme
dedit sacramenta sunt me-
dicamenta morborum per
administrationem gratiam san-
ctificante et peccata
dimittit quod unquam non im-
pedit unitate eiusdem
sancte matris ecclesie relapsum

Et quem in ecclesia tribulationis
peccata pregrauant [illegible] sed
capit ecclesia corpus deponit de
fluctibus passionum sic et
corpus eius secundum carnem usque
in fine seculi ad probationem et
purgationem tribulari permittitur
Hec patriarche prophete apostoli
martires confessores virgines
et quicquid placuit deo
per multas tribulationes
transiere fideles / Et omnia
membra corporis Christi usque
ad diem iudicii transibunt

De testibus veritatis

Iustitius iudicio dei
cordium iudicabit
occulta / porro iudicium ipse
precedet ignis cum facie
iudicis angeli cum tuba
mittent et congregabunt electos
a quatuor ventis celi / omnes
qui a mundi initio fuerunt
ut [illegible] resurgent /
omnes qui astabunt ante
iudiciale tribunal / Tunc
illuminabit abscondita
tenebrarum et reuelabit
consilia cordium / Tunc
libri patebunt conscientiarum
et ipse liber aspicietur
[illegible] / quod fiet ut in ista
[illegible] sibi [illegible]
omnibus [illegible]
[illegible] et
quod testimonium [illegible]

loquitur in [illegible] et conscientia
[illegible] nulla [illegible]
[illegible] defendendi et
[illegible] fugiendi
pateat [illegible] qui recipiunt
[illegible] / [illegible]
[illegible] iudicia [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] iudicis [illegible]

De iudice iustissimo

Aduenit omnipotens
dei filius in nu-
bibus cum [illegible] celorum
[illegible] ad [illegible]
flagitiorum [illegible]
[illegible] collo-
[illegible]
[illegible] / iudex [illegible]
[illegible] dicet
ut dicat montibus cadite
super nos et abscondite
nos a facie sedentis super
thronum et [illegible]
iudicet [illegible]
[illegible] recipiet [illegible]
[illegible] iudicium [illegible]
[illegible] sententiam
in [illegible] / [illegible]
[illegible] dirum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]

pergunt iusto tuo dei iudicio
ab omnibus non pergunt. Sicut
satis apparebit. ~~Infernus~~ Inferius hor-
rendum in fine chaos patebit
absque terre peccata omnia. A si-
nistris infinita demonia. ~~Intus~~
urens conscientia. peccati sit
et per flexus quo effugiet
esse latere erit impossibile
apparere intollerabile. Ubi
enim iustus vix salvabitur
impius et peccator ubi parebit
~~ubi~~ nec in terris nec in medio; ibi te-
neri [illegible]

Ihesus victor magnificus

Natalis mundi tempore cum
magi per [?] flammis
virtutem celestis collectis
ad modum fastu mysteriis [?] inter
superatis dei [?] apparente
exponet istos tamen
quod per vocacionem flammis [?]
et per virtutem et magis efficiunt
se sentiat in [illegible]. Et
flamme eorum ascendat in [?] scela
scelerum. Sicut vestigia et
per [?] [illegible] et accipiunt
eius magnum mysterium
mittentes ignis ut [illegible]
quod [illegible] et dictum ~~[illegible]~~
[illegible] eius. Sicut exi-
cent [illegible] ad [illegible]
[illegible] eadem morte
quod non [illegible] sed pene. Sicut
[illegible] iusti [illegible]

suis in sempiterne pretiosorum
tam demum victoriosissimus
regnum ponet amicos suos
salvatos pro eorum suorum
quam in quo dumtaxat in patria in-
felix extra terre et erunt in-
menses gladii presentes [illegible]
[illegible] demonum [illegible] quod
eos sua [illegible] [illegible]

Ihesus rex regis filius

Rex regum dei est, sed
sed nunc rex regnum
celestis [illegible] gloriosum et
nobile pro eo, quod non rex
a rege. [illegible] rege regum
[illegible] [illegible] est
[illegible] vestito sua [illegible]
[illegible] scriptum. Rex
regum et dominus dominantium
eius [illegible] quod non
[illegible] cum omnibus [illegible]
et [illegible] in [illegible]
et [illegible] rex [illegible]
eius [illegible]
[illegible]. [illegible] gloriosum
est [illegible] excellentissimi
regis regum in quo [illegible]
regnat omnes sancti,
cuius lex est veritas, per
[illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] regnatu [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~
participacione

minimi t / nec in opposite qui fundi
nec in [illegible] ordinat nec
[illegible] loco nec variat
motibus nec [illegible] [illegible]

Hic sponsa ornata ~~Hic liber signatus~~

Templi edificacio in-
ornatus cum lux luc-
cet sed lux sol et lux
solis septupla sed lux
stellarum dicitur / Civitas san-
cta ierusalem que de celo tamquam sponsa
ornata descendat / iam
tunc ipsa vestita adaptata
agni [illegible] stella vestita
in celestis [illegible]
[illegible] / et [illegible] ar-
chanum thalamum [illegible]
ducta agno [illegible] celesti
[illegible] [illegible] sepcies
ut fiat sponsus et sponsa
[illegible] [illegible] pulcrior
[illegible] tamquam [illegible] poli-
mita [illegible] decore ornatus
fulgeat tamquam [illegible]
lapide [illegible] / ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] epithalamium [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in
[illegible] cum sponso et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in thalamis [illegible]
[illegible] opulenta

Hic liber signatus

Anglie regni perfectum
ac solum regule
[illegible] excellens / decor et
sapiencia fulgens / ut non
in [illegible] voluntatis
arbitrium disponat gu-
bernacula regni / Sic sic fulgo-
res eternos legem alucet
sapiencie in [illegible] [illegible]
Est [illegible] sapiencia septa
[illegible] in [illegible] tamquam in libro
[illegible] [illegible] thesauros [illegible]
sapiencie [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
liber sapiencie et lux [illegible]
in [illegible] summi artificis
plena [illegible] [illegible]
et eternus / [illegible] in [illegible]
[illegible] in celestibus angelicis
et [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
sit [illegible] sapiencia
dei [illegible] et in [illegible]
totum regnum [illegible]
tamquam speculo decoro
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] / Est tamquam in libro
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eterna / [illegible]
~~[illegible] [illegible]~~ [illegible]
vita / [illegible] [illegible]

indeficibilis / cuius ipse eo desi-
derabilis / cuius doctrina
facilis / cuius scientia dulcis /
cuius profunditas imperscruta-
bilis / cuius altitudo incom-
prehensibilis / cuius via in-
enarrabilis [illegible] cum
vim qui de quo fluit in-
venerit inveniet vitam
et hauriet salutem a domino

Hic radius fontalis

In hoc regno eterno data
omnia optima et dona
perfecta tempore [illegible] in affluen-
cia descendunt et copiosissima
[illegible] conciliis [illegible]
xpc ihus / cum tamen sit vinculum
dilectionis et in se manens omnia
renovat / est enim ema-
natio claritatis virtutis omnipotentis
dei sincera et ideo nichil
inquinatum / per hunc fontalem
radium valet in eternum / fidelis
huius vite fontem et lumen
cernere tamen desiderio vivo et
tenero intima dei ad eum
exclamat / inaccessibilis
decor dei [illegible] et immensa
claritas lucis eterne / vita
amena [illegible] vitam /
lux sine lumine [illegible]
et [illegible] in splendore [illegible]
milena [illegible]
in thesauro [illegible] apuc-
no [illegible] / eternum et
inaccessibile clarum et

dulcis per flumen fontis
absconditi ab oculis om-
nium mortalium / cuius profundum
sine fundo / cuius altum
sine termino / cuius latitudo
incomprehensibilis / cuius
puritas imperturbabilis /
Ex quo flumen procedit
olei letitie quod letificat
civitatem dei / Torrens
ignei vigoris torrens
in quo voluptas divine [illegible]
letabunda ebrietate potati
celestes illi cives / sine
incessabili iubilant / hic
vos oleo sacro perunge /
huius desiderabilis torrentis
guttas sitibundas refocilla
fontes [illegible] / cordium
ut in voce exultationis
et confessionis decantemus
canticum laudis [illegible]
gencia teste [illegible]
[illegible] te est fons vite

Hic fons optimus

Fons cum desiderio
constat [illegible]
[illegible] bonorum
[illegible] per fons [illegible]
[illegible] non [illegible]
resolutionem [illegible]
fons [illegible] omnium bonorum
tam naturalium quam gratuitorum
tam corporalium quam spiritualium
tam temporalium quam eternorum
hic est qui de se ipso dicit
Ego sum alpha et o i.

+ vo &
spem domus
p'esa

principium et finis / Et ergo sicut
per verbum coeternale deum omnia
producunt / sic per verbum carni
unitum reparantur, moventur
et finiunt / Ac per hoc vere et
proculdubio est ihesus quia non est
aliud nomen sub celo datum
hominibus in quo possit obtinere
salutem / Fac ergo ut sine
ordine omnibus precavens et timens
ex toto corde ex tota mente
ex tota anima et ex omni virtute
fervere desiderem ihesu quia
tu solus sufficis / tu solus
salvas / tu solus bonus et
suavis es querentibus et
diligentibus nomen tuum /
Tu enim mi bone ihesu redemptor
tor es peccatorum / salvator
redemptorum / spes peregrinorum
laborancium fortitudo / expi
atorum spiritus dulce solacium /
triumphancium corona et supernale
fastigium / unica vita
et leticia civium supernorum
inclita proles summi dei
et fructus sollempnis vel
virginalis / Uberis fons
omnium graciarum de cuius pleni-
tudine nos omnes accepi-
mus / Oramus igitur clementi-
ssimum patrem per unigenitum
eius pro nobis honorem suum
dedicatum et glorificatum

ut de thesauro suo largius immitat
in vos spiritum gracie septiformis
qui super te in omni pleni-
tudine requievit / spiritum
scilicet sapiencie quo fructum ligni
vite qui tu es vere sapores
vivificos degustemus +
donum intellectus quo mentes
nostre contra errores illustrentur / do-
num consilii quo per tuorum
vestigia gressus in rectitudine
scitatis tenere valeamus / In tedium
donum fortitudinis quo impug-
nacionem hostium violencias
evincere possimus / donum
sciencie quo sacre doctrine
tue repleamur fulgoribus
ad discernendum boni et mali /
donum pietatis quo induamur
visceribus misericordie / donum timoris
quo recedamus ab omni
malo / et sub metu quietius
tue venerabili potestatis
tranquille manemus / Sic enim nos
misericordia tua quod nos
docuisti orando petere
voluisti / Sic et nunc pro
certum tua petimus obtinere
laudes facias nobis tui cum
patre et spiritu sancto omnis honor
et gloria et gracia actio de-
cus et imperium sit permanen-
ter per eterna secula seculorum Amen

Explicit lignum vite de
venientis In nomine domini
nostri ihesu christi anno domini
millesimo cccc quinto

Uidendum quod remedia sequentia
secundum magistrum Galienum auicennam
et ypocratem valent contra pesti
lenciam primo si apostema
orta fuerit sub asellis tunc sub bra
chijs tunc scindatur minuendum
est in mediana in eodem brachio
Item apostema orta si fuerit
in inguinibus et in parte corporis
circa pudibunda tunc minuendum
est in cephalica Item in comedo
magno homo dormit de nocte
debet facere fumum cum granis
Iuniperi vel cum absinthio
aut aqua deponat se et emuli
debet tunc per nasum et per os trahens
fenestris Item homo sit semper
letus et nunquam quit ymagi
nare debet de pestilencia
Item in pestilencia homo debet
uti acetosis cibarijs cum aceto
preparatis Item homo comedat
de mane rutam cum sale
recentem que debet prius la
uari aqua vel homo comedat
unam auellanam id est nucem
unam vel duas Item aliquid
odoriferum semper in manu
habeat Item si homo bene possit

uinge debet se lavare de nocte cum
aliquibus cibarijs vel aut aqua
deponat se et sumat pillulas
duas vel tres de massa vel
aloe Item homo de mane come
dat et non minus reiunat Item
nata Galgani per se capiti
de mane comestum oris fetorem
tollit purgatius fetorem qui
tenet in ore dum minuit
malum umorem expellit bonum
sanguinem retinet febres ex
pellit cum vino sepe potatum
et inter species stomacho gal
ganum maius affert et nota
nux sancta sumpta de mane
comeditur de corde venenum
mox expellit quod plenum dat
bonum colorem primum expellit
humorem corpus confortat cum
vino sepe potatum. Cariofili
sumpti de mane cor bene purgat
alleviat mentem languentem
se alleviat et cor confor
tat flegmam de pectore pur
gat Zinziber est satis calidum
sine dubio hoc pectus mollit
reumam cum flegmate tollit
clarificat visum. Zinziber
de mane comestum sanat tuo
rem sanum de corpore pellit
auget calorem stomacho quod
digerit cibum ... sunt nobilia
valentia contra pestilenciam

418.

~~Item Margaretha Doren [illegible] [illegible]~~

~~Item [illegible] [illegible] [illegible]~~

